

پیشگیری و مبارزه با فساد
۱. فراتحلیل کیفی مطالعات فساد
(مقالات فارسی)

معاونت پژوهش‌های اقتصادی
دفتر: مطالعات اقتصاد بخش عمومی

کد موضوعی: ۲۳۰
شماره مسلسل: ۱۵۸۳۴
اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۷

فهرست مطالب

چکیده مدیریتی.....	۱
مقدمه و طرح مسئله.....	۵
بخش اول - روش‌شناسی فراتحلیل.....	۷
بخش دوم - فرآیند انتخاب مقالات و موضوعات اساسی.....	۱۱
بخش سوم - بررسی‌های آماری یافته‌ها و طبقه‌بندی علل، پیامدها و راهکارها.....	۱۳
بخش چهارم - تبیین گزاره‌ها و گویه‌ها.....	۲۲
جمع‌بندی.....	۵۳
پیوست‌ها.....	۵۷
پیوست ۱ - تشریح مقالات.....	۵۷
پیوست ۲ - ارزیابی اجمالی وضعیت کیفی مقالات و نقد فرآیند نگارش و تدوین مقالات.....	۳۲۵
منابع و مآخذ.....	۳۲۷

پیشگیری و مبارزه با فساد

۱. فراتحلیل کیفی مطالعات فساد (مقالات فارسی)

چکیده مدیریتی

همه جوامع به خصوص جوامع در حال توسعه با سطوحی از انواع مختلف فساد روبرو هستند، اما آنچه سبب تمایز کشورها در فرآیند توسعه و پیشرفت است، نحوه مواجهه آنان با پدیده فساد و اتخاذ سیاست‌های پیشگیرانه و مقابله‌ای است. برای بررسی نحوه مواجهه جمهوری اسلامی ایران با پدیده فساد، تهیه سلسله‌گزارش‌هایی با محور تحلیل سیاست‌های پیشگیری و مبارزه با فساد در دستور کار قرار گرفته تا چرخه سیاستگذاری درباره پیشگیری و مبارزه با فساد (مسئله‌شناسی، تدوین و اتخاذ سیاست، اجرا و پیاده‌سازی سیاست، ارزیابی و تحلیل سیاست)، به‌نحو مطلوب، صورت پذیرد. در این راستا، نیاز است در گام نخست، ذخیره دانایی کشور در موضوع فساد مورد بررسی قرار گیرد. بنابراین، روش فراتحلیل کیفی به‌عنوان کاربردی‌ترین روش توصیه شده توسط آموزه‌های روش‌شناسی برای تحلیل نتایج مقالات حوزه فساد و پیشینه‌پژوهی اتخاذ شد.

براساس جستجوی کلیدواژه فساد در مقالات فارسی پایگاه مجلات تخصصی نور و پرتال جامع علوم انسانی، (بدون هیچ محدودیت رشته و سال)، تعداد ۳۰۵ مقاله (اعم از علمی-پژوهشی، علمی-ترویجی و ترجمه) دارای استانداردهای تدوین مقاله علمی و واجد شرایط بررسی شناسایی شد. سپس مطالعه مقالات با تمرکز بر استخراج گزاره‌های علمی در چهار بخش علل و عوامل شکل‌گیری فساد، پیامدهای فساد، راهکارهای پیشگیری و مبارزه با فساد و نتیجه‌گیری انجام پذیرفت.

رشته علوم سیاسی با تعداد ۶۸ مقاله و رشته اقتصاد با تعداد ۶۶ مقاله دارای بیشترین تعداد مقاله چاپ شده بودند. رشته‌های علوم اجتماعی، مدیریت و حقوق نیز در رده‌های بعدی قرار دارند. از منظر فراوانی چاپ مقالات در سال‌های مورد مطالعه، سال ۱۳۹۵ با تعداد ۴۶ مقاله دارای بیشترین تعداد چاپ مقالات بوده است. سال‌های ۱۳۹۲، ۱۳۹۰، ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۱ به‌ترتیب با تعداد ۲۹، ۲۸، ۲۵، ۲۴ و ۲۲ مقاله، بیشترین تعداد چاپ مقالات را به خود اختصاص داده‌اند. شایان ذکر است، تعداد مقالات چاپ شده از سال ۱۳۹۰ به بعد، ۲۰۸ مقاله است. به عبارت دیگر، بیش از ۶۸ درصد مقالات از سال ۱۳۹۰ به بعد چاپ شده‌اند.

طبق بررسی‌های انجام گرفته، اتخاذ روش محاسبه تعداد تناوب و تکرار گزاره‌های علمی - که در روش فراتحلیل مرسوم است - به دلیل نقدهایی که به فرآیند تدوین و داوری مقالات منتشر شده وارد است، به‌رغم امکان‌پذیر بودن، دارای اعتبار علمی نبود. پس گزاره‌های تکراری و مشابه هم حذف شد. در

گام بعدی، با توجه به انبوه گزاره‌های علمی هر دسته و ضرورت تقسیم‌بندی مفهومی، نظام‌گنیش از مدل کارکردگرایان ساختاری (پارسونز) برای تفکیک گزاره‌ها انتخاب شد. از این رو، تمامی گزاره‌های علمی که در دسته‌های سه‌گانه علل و عوامل، پیامدها و راهکارها قرار داشتند، با توجه به کارکردهای آنان، در چهار زیرنظام اقتصادی، سیاسی، حقوقی و فرهنگی قرار گرفتند. سپس، نظر به وسعت و دامنه گزاره‌های مطروحه، در راستای نیل به اهداف فراتحلیل، انتخاب گویه‌ها انجام گرفت. از این رو گزاره‌هایی که کارکردها و حوزه‌های مشابه داشتند، تحت عنوان یک گویه، دسته‌بندی شدند. در نهایت تعداد ۱۶۵۷ گزاره علمی منحصر به فرد از مقالات فارسی مطالعه شده در دسته‌های مذکور و زیرنظام‌های چهارگانه قرار گرفتند.

در قسمت **علل و عوامل ایجاد و شکل‌گیری فساد**، از مجموع ۶۳۱ گزاره علمی که در ۵۴ گویه دسته‌بندی شدند، به ترتیب علل و عوامل سیاسی، حقوقی، اقتصادی و فرهنگی دارای بیشترین گزاره‌های علمی هستند که در ادامه، گویه‌ها و مقوله‌های علمی متناظر با هر دسته، درباره علل و عوامل ایجاد و شکل‌گیری فساد آورده شده است.

۱. **گویه‌های علل و عوامل سیاسی:** ساختار قدرت و انحصارات، فقدان اراده سیاسی برای مبارزه با فساد، وضعیت کارآمدی نهاد دولت، وضعیت آزادی‌های سیاسی، ضعف پاسخگویی، وضعیت احزاب و رقابت‌های سیاسی، عوامل فراملی، وضعیت ثبات سیاسی و مدیریتی و فقدان امنیت شغلی، رسانه‌ها و جامعه مدنی، ضعف دموکراسی، سیاست‌زدگی، ناکارآمدی و ساختار سازمان، ضعف روحیه تعامل و ارتباطات سازمانی، وضعیت فرهنگ و روابط سازمانی، وضعیت کارآمدی مدیران، نظام اطلاع‌رسانی و دسترسی به اطلاعات، وضعیت نیروی انسانی، ضعف نظام گزینش و استخدام.

۲. **گویه‌های علل و عوامل حقوقی:** تعدد و تورم قوانین و مقررات، عدم شفافیت قوانین و مقررات، کاستی‌ها و خلأ قوانین و مقررات، وضعیت تناسب، سازگاری و کارآمدی قوانین و مقررات، وضعیت نهاد قضایی، وضعیت جرم‌انگاری و مشکلات قانونگذاری، وضعیت اجرای قانون، وضعیت برخورد و مبارزه، ضعف سازوکار کنترل و نظارت، فقدان سیستم افشا و ضعف نظارت عمومی، کمبود آگاهی حقوقی، وضعیت حقوقی سازمان.

۳. **گویه‌های علل و عوامل اقتصادی:** وضعیت کلان اقتصادی، وجود انحصارات، دولتی بودن و غیررقابتی بودن اقتصاد، وضعیت معیشتی و نظام‌های پرداخت، عدم شفافیت، تبعیض، نابرابری درآمدی و شکاف طبقاتی، وضعیت مناقصات، وضعیت یارانه و نظام قیمتگذاری، وضعیت سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی، رانت‌جویی و دولت رانتیر، اقتصاد متکی به نفت و منابع طبیعی، تشکیلات مالیاتی، بی‌ثباتی و نااطمینانی، حاشیه‌نشینی و مهاجرت به شهرها، وضعیت خصوصی‌سازی، محدودیت‌های اقتصادی، وضعیت مجوزها.

۴. **گویه‌های علل و عوامل فرهنگی:** ویژگی‌های ارزشی جامعه، ریخته شدن قبح فساد و ضعف کنترل‌های درونی، رواج مادی‌گرایی، رویکرد قومی-قبیله‌ای و چیرگی روابط بر ضوابط، عوامل شخصیتی و انگیزشی، رفتار مقامات عالی، آسیب‌های اجتماعی، وضعیت آگاهی‌های عمومی و آموزش.

در قسمت **اثرات و پیامدهای ارتکاب فساد**، از مجموع ۲۶۳ گزاره علمی که در ۲۱ گویه دسته‌بندی شدند، به‌ترتیب پیامدهای اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و حقوقی دارای بیشترین گزاره‌های علمی هستند که در ادامه، گویه‌ها و مقوله‌های علمی متناظر با هر دسته، درباره اثرات و پیامدهای وقوع فساد آورده شده است.

۱. **گویه‌های پیامدهای اقتصادی:** اثر بر درآمدها، هزینه‌ها و ترکیب مخارج دولت، اثر بر رشد و توسعه، اثر بر سرمایه‌گذاری، اثر بر عرضه و تقاضای کالاها و خدمات، اثر بر بودجه و تخصیص، اثر بر کارایی، بهره‌وری و کیفیت، اثر بر سود و زیان، اثر بر فقر و عدالت توزیعی، اثر بر انحراف منابع و استعدادها.

۲. **گویه‌های پیامدهای سیاسی:** اثر بر ساختار و مشروعیت نظام سیاسی، اثر بر ثبات سیاسی، اثر بر حوزه بین‌المللی، اثر بر عملکرد و کارایی دولت، اثر بر رسانه‌ها و مطبوعات، اثر بر عملکرد سازمان‌ها.

۳. **گویه‌های پیامدهای فرهنگی:** تأثیرات اخلاقی و دینی، اثر بر متغیرها و ارزش‌های اجتماعی، اثر بر متغیرها و ارزش‌های فردی.

۴. **گویه‌های پیامدهای حقوقی:** اثر بر قوانین و مقررات، اثر بر جرائم و تخلفات، اثر بر حقوق اجتماع و دولت.

در قسمت **راهکارهای پیشگیری و مبارزه با فساد**، از مجموع ۷۶۳ گزاره علمی که در ۵۰ گویه دسته‌بندی شدند، به‌ترتیب راهکارهای حقوقی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی دارای بیشترین گزاره‌های علمی هستند که در ادامه، گویه‌ها و مقوله‌های علمی متناظر با هر دسته، درباره راهکارهای پیشگیری و مبارزه با فساد آورده شده است.

۱. **گویه‌های راهکارهای حقوقی:** اصلاح قوانین و مقررات، شفاف‌سازی و کاهش ابهام قوانین و مقررات، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات، الزامات قانونگذاری، راهبردهای کلان قضایی، استقلال نهاد قضایی و متولی مبارزه با فساد، اقدامات حقوقی بین‌المللی، ارتقای رسیدگی‌های قضایی و اداری، محدودیت‌ها و جرم‌انگاری، برخورد و مجازات، پیشگیری از وقوع جرم، مقررات‌زدایی، ارتقای آگاهی‌های حقوقی، مصونیت گزارشگران و افشاکنندگان، الزامات حقوقی افشا، توانمندسازی دستگاه‌های نظارتی، تقویت نظارت‌های سازمانی، ارتقای نظارت‌های مردمی.

۲. **گویه‌های راهکارهای سیاسی:** اصلاحات ساختاری و توزیع قدرت، افزایش پاسخگویی و ارائه گزارش عملکرد، سیاست‌زدایی و کاهش وابستگی، سیاست خارجی فعال، ثبات سیاسی، حاکمیت قانون، ارتقای آزادی و جایگاه مطبوعات و رسانه‌ها، مردم‌سالاری و تقویت نهادهای مدنی، اصلاح نظام انگیزشی

سازمان، ارتقا و طراحی نظام‌های مدیریتی، شایسته‌سالاری و تقویت نیروی انسانی، اصلاح ساختار اداری، اقدامات اجرایی درون‌سازمانی، بهره‌برداری از فناوری‌های نوین و تحقق دولت الکترونیک، طراحی نظام ارزیابی عملکرد و پیشنهادها، ارتقای نظام حسابرسی، سنجش فساد و پژوهش‌های علمی.

۳. گویه‌های راهکارهای اقتصادی: راهکارهای ساختاری اقتصاد، ارتقای شفافیت و دسترسی به اطلاعات، رفع انحصار و تبعیض و افزایش رقابت، اصلاح نظام بودجه‌ریزی و تخصیص منابع، خصوصی‌سازی و کاهش اندازه دولت، کاهش تصدیگری دولت و تقویت بخش خصوصی، بهبود نظام رفاهی و تأمین اجتماعی، بهبود وضع معیشتی و رفاهی کارکنان، اجرای سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی مناسب، اصلاحات مالیاتی و یارانه‌ای، بهبود فضای کسب‌وکار.

۴. گویه‌های راهکارهای فرهنگی: تقویت کنترل‌های درونی افراد، ارتقای کنترل‌های درونی در اجتماع، ارتقای کنترل‌های درونی در سازمان، آموزش، تبلیغات و ارتقای آگاهی‌ها. از آنجا که اکثر مطالعات فساد منجر به ارائه راهکار پیشگیری و مبارزه با فساد بوده است، لذا استخراج گزاره از بخش نتیجه‌گیری دارای همپوشانی زیادی با بخش راهکارهاست. به دلیل آنکه انجام فراتحلیل حاضر در راستای اهداف سلسله‌گزارش‌های تحلیل سیاست و نیل به نقشه راه پیشگیری و مبارزه با فساد در جمهوری اسلامی ایران است، لذا نتیجه‌گیری‌های فراتحلیل حاضر که کارکردی و رای علق و عوامل، پیامدها و راهکارها داشته باشد، در گزارش‌های آتی و در تحلیل سیاست‌ها و بررسی‌های انتقادی ناظر بر مسئله فساد مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

فارغ از نقدهایی که به فرآیند تدوین و داوری مقالات علمی در کشور وارد است - که در قسمت جمع‌بندی گزارش ارائه شده است -، فراتحلیل حاضر حاوی پیشینه‌پژوهی جامع مطالعات فساد و یافته‌های بسیار اساسی در حوزه‌های علل و عوامل، پیامدها و راهکارهاست که علاوه بر استفاده جامعه علمی و پژوهشی، با هدف استفاده حداکثری از ظرفیت علمی و پژوهشی کشور در تحلیل سیاست‌های پیشگیری و مبارزه با فساد مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

مقدمه و طرح مسئله

در توضیح و گاه توجیه فساد (مخصوصاً فساد دولتی) بعضاً به عادات تاریخی یک ملت یا آداب و رسوم فرهنگی آن استناد می‌شود، اما باید بدانیم که مهم‌تر از وجه تاریخی و فرهنگی، مسئله اقتصادی و سیاسی بودن فساد است. کسانی که نگران ناکام ماندن تلاش‌های توسعه در سراسر جهان هستند باید با مسئله فساد و ساختارهای دولتی ضعیف و خودکامه مبارزه کنند. برای برخی از کشورهایی که از منابع طبیعی بهره‌مندند و نرخ‌های رشد نازل و درآمدهای سرانه اندکی دارند، ریشه اصلی این مسئله شاید کژکارکردی^۱ نهادهای عمومی و خصوصی است. وجود حکومت‌هایی که کارکرد ضعیفی دارند به این معناست که از امکانات و قدرت و تسهیلات به‌گونه‌ای مؤثر استفاده نمی‌شود. باید تعیین شود که چه کسانی مزایای اقدامات دولت را به‌دست می‌آورند و چه کسانی هزینه‌های آن را متحمل می‌شوند و اینجاست که باید گفت علم اقتصاد ابزار نیرومندی است برای تبیین پدیده فساد.

از طرف دیگر، نظریات و راهکارهای بسیاری جهت تبیین موانع توسعه‌یافتگی کشورها ارائه شده است که هریک در تلاش بوده تا پس از تبیین دقیق (حتی با استفاده از ابزارهای کمی و آماری)، راهکار و تجویز مناسبی جهت برون‌رفت از مسیر توسعه‌نیافتگی جوامع ارائه کند. بررسی تاریخ اقتصادی جوامع توسط داگلاس نورث، مؤید دو روند معنادار بوده است:

۱. روند برگشت‌ناپذیر ذخیره دانایی.

۲. روند برگشت‌پذیر عملکرد اقتصادی.

یعنی عواملی و عناصری وجود دارند که باعث می‌شوند ذخیره دانایی بشر (که همواره در مسیر جمعی انباشته می‌شود) در سیاست‌گذاری، فرآیند تصمیم‌گیری و تخصیص منابع به‌کار گرفته نشوند. به‌علاوه ذخیره دانایی بشر در ادبیات جدید متأثر از انقلاب دانایی، به دانش آشکار و دانش ضمنی^۲ تقسیم‌بندی شده است که در آن سهم عمده به دانش ضمنی تعلق دارد.

پدیده فساد و جرم اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران نیز همانند کشورهای دیگر، جزو مسائل کلان نظام تدبیر امور (حکمرانی) است. اما وجه قابل تأمل مسئله، تفاوت ساختار نظام سیاسی و ارزشی بودن بنیان نظام جمهوری اسلامی ایران است که به‌نظر می‌رسد باید تسهیل‌کننده فرآیند پیشگیری و مبارزه با فساد باشد، اما گویی بر پیچیدگی‌های مسئله فساد افزوده است. از این‌رو، این سؤال به ذهن متبادر می‌شود که ترتیبات نهادی حاکم بر نظام تدبیر امور کشور چیست که به‌رغم ارزشی بودن پایه‌های حکومت و ابتنای قانون اساسی بر حاکمیت الهی، نظام پیشگیری و مبارزه با فساد در کشور از وضعیت

1. Dysfunctional

2. Learning By Doing

مناسبی برخوردار نیست؟ لذا، تدقیق در وضعیت و عملکرد نظام تدبیر امور در مواجهه با فساد و مبارزه با آن، انبوهی از علل، عوامل و راهکارها را تبیین می‌کند.

بنابراین، یکی از مهمترین مسائل جامعه علمی، سیاستگذاران، نهادها و سازمان‌ها در جمهوری اسلامی ایران، شناخت علل و عوامل پدیده فساد، شناسایی پیامدهای آن و ارائه راهکارهای پیشگیری و مبارزه با آن بوده است تا چرخه سیاستگذاری^۱ درخصوص پیشگیری و مبارزه با فساد (مسئله‌شناسی، تدوین و اتخاذ سیاست، اجرا و پیاده‌سازی سیاست، ارزیابی و تحلیل سیاست)، به‌نحو مطلوب، انجام پذیرد. به‌دلیل آنکه در جامعه علمی و پژوهشی، مهمترین ابزار بررسی علمی، کتاب‌ها و مقالات علمی منتشره هستند، معمولاً تلاش می‌شود جهت شناخت دقیق مسئله، مطالعات علمی-پژوهشی در آن حوزه را در چهار نظام اقتصادی، سیاسی، حقوقی و فرهنگی و همچنین ناظر بر کارکردهای تقنین، اجرا و قضا مورد مذاقه قرار دهند. مسئله فساد نیز از این قاعده مستثنا نیست. مسئله فساد، به‌مثابه یک مسئله اقتصادی و سیاسی، به‌دلیل وابستگی بسیاری که به حوزه‌های مختلف علوم انسانی دارد، از دریچه‌های مختلف به آن نگریسته شده است. این امر از یک طرف، تبیین مسئله فساد را از زوایای مختلف مورد بررسی قرار می‌دهد، اما از سوی دیگر، بر پیچیدگی‌های خود مسئله فساد می‌افزاید. از این‌رو، تعداد زیادی از مطالعات فساد در رشته‌های مختلف وجود دارد که گاه با روش، طرح مسئله و ادبیات متفاوت نگاشته شده‌اند.

از آنجا که براساس آموزه‌های روش‌شناسی و روش تحقیق علوم انسانی، برای تجمیع و تحلیل داده‌های مقالات علمی با موضوع مسئله فساد (پیشینه‌پژوهی)، روش فراتحلیل پیشنهاد می‌شود، در مطالعه حاضر، بدون هیچ محدودیتی از منظر رشته و روش و سال تدوین مقاله در صدد هستیم از یک طبقه‌بندی و مدل تحلیلی تلفیقی برای طبقه‌بندی یافته‌های فراتحلیل استفاده شود تا بتوان در نهایت به اهداف ذیل دست یافت:

۱. فراهم نمودن کامل‌ترین مطالعه پیشینه‌پژوهی مقالات فساد.
۲. شناخت دقیق مسئله فساد با تکیه بر نگرش‌های پژوهشگران علوم مختلف به مسئله فساد.
۳. تسهیل جمع‌آوری اطلاعات و یافته‌های پژوهشگران در راستای غنی‌سازی مطالعات و تحقیقات آتی.
۴. تسهیل امکان رجوع به مقالات اندیشمندان علوم انسانی به‌مثابه به‌روزترین دستاوردهای علمی درباره فساد.
۵. طبقه‌بندی علل، پیامدها و راهکارها به‌منظور تجمیع یافته‌های علمی، ریشه‌یابی، آسیب‌شناسی و استخراج توصیه‌های سیاستی برای نظام تدبیر امور.

۶. دستیابی به ذخیره دانایی کشور در حوزه فساد به منظور فراهم کردن بستر و امکان سیاست‌پژوهی ضدفساد در کشور.

بنابراین گزارش حاضر که گام نخست از سلسله گزارش‌های پیشگیری و مبارزه با فساد است، با کارکرد دستیابی به ذخیره دانایی در حوزه فساد، در بخش اول به معرفی روش فراتحلیل و تبیین روش مطالعه خواهد پرداخت. موضوعات، مقولات اساسی، منابع و نحوه انتخاب مقالات در بخش دوم تشریح خواهد شد. بخش سوم، حاوی تحلیل آماری و یافته‌های کمی فراتحلیل کیفی مطالعات فساد خواهد بود و در نهایت، گزاره‌ها و گویه‌های مستخرج از مقالات مطالعه شده براساس طبقه‌بندی علل، پیامدها و راهکارها در بخش چهارم ارائه می‌شود. شایان ذکر است که به دلیل حجم بالای شرح مقالات، تشریح و تفصیل مقالات مطالعه‌شده در پیوست تقدیم می‌شود.^۱

بخش اول - روش‌شناسی فراتحلیل

فراتحلیل را هنر ترکیب تحقیقات و تحلیل تحلیل‌ها می‌نامند و درواقع، روش کمی برای تلفیق نتایج تحقیقات مستقل و مشابه و ترکیب یافته‌های آنها برای ارزیابی اثربخشی عمل آزمایشی است (ایگر و همکاران، ۲۰۰۱). آنچه مسلم است در اکثر حوزه‌های علوم انسانی با حجم رو به رشدی از پژوهش‌ها مواجه هستیم که روال مرسوم در تحقیقات، ذکر پژوهش‌های مرتبط با موضوع و مقایسه نتایج تحقیق با آنهاست. روندهای سنتی پیشینه‌پژوهی موضوع کاستی‌هایی دارند از جمله آنکه ذهنی هستند به این معنا که هر پژوهشگری با توجه به ملاک‌های ذهنی خود، پژوهش‌های انجام شده را مورد بررسی قرار می‌دهد و ازسوی دیگر در انتخاب ویژگی‌هایی که موجب یک‌دست شدن نتایج می‌شود ناتوان‌اند (دلاور، ۱۳۹۲). اما پرسش اینجاست که در یک افق گسترده‌تر چطور می‌توان تمامی پژوهش‌ها را حول موضوعی خاص جمع‌بندی کرد؟ در این مسئله، هدف تجمیع مطالعات و ارائه بینشی جامع درخصوص موضوع مورد بررسی است.

ترکیب و تلفیق کردن نتایج حاصل از تحقیقات گذشته به تکمیل و یکپارچه‌سازی همه تلاش‌های تحقیقاتی که در یک زمینه انجام گرفته‌اند کمک می‌کند. یک تحقیق منفرد هرگز نمی‌تواند منجر به تجمع دانش شود. درحالی که مرور بر تحقیقات گذشته نه تنها باعث ایجاد ارتباط بین پژوهش‌های گذشته و آینده می‌شود، بلکه باعث مجتمع‌سازی، تلفیق و سازماندهی منطقی مطالعات متعدد و پراکنده‌ای می‌شود که در یک زمینه خاص انجام شده است. این کار نتایج تحقیقات گذشته را به شکلی

۱. به‌رغم نقدهایی که به فرآیند نگارش، داوری، ویراستاری، چاپ و انتشار مقالات در مجلات علمی و پژوهشی کشور وارد است، لازم است تقدیر و تشکر ویژه از **سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران** به جهت فراهم کردن امکانات تحقیقاتی رایگان برای پژوهشگران و همچنین **پایگاه مجلات تخصصی نور** برای راه‌اندازی پایگاهی کارآمد و توانمند (به‌لحاظ تسهیل دسترسی به مقالات و نشریات علمی) داشته باشیم.

به یکدیگر مربوط می‌سازد که با روشن کردن وضعیت فعلی دانش در یک عرصه خاص، بی‌اعتمادی‌ها را رفع کرده و عرصه‌هایی را که به تحقیق بیشتری نیاز دارند مشخص و به توسعه تئوری کمک می‌کند (ادیب حاج‌باقری و همکاران، ۱۳۹۳).

یکی از روش‌های به‌کار گرفته شده برای هدف پیش‌گفته، رویکرد فراتحلیل^۱ است. اصطلاح فراتحلیل نخستین بار توسط جین گلاس^۲ در سال ۱۹۷۶ به‌کار برده شد. وی برای مشخص کردن تفاوت بین فراتحلیل و سایر تحلیل‌ها به سه نوع تحلیل شامل تحلیل اولیه^۳، تحلیل ثانویه^۴ و فراتحلیل اشاره می‌کند. تحلیل اولیه همان تحلیل مقدماتی داده‌های خام در یک مطالعه تحقیقاتی است، تحلیل ثانویه تحلیل مجدد داده‌هاست^۵ و فراتحلیل، تحلیل تحلیل‌هاست (فراهانی و همکاران، ۱۳۹۰). گلاس فراتحلیل را این‌گونه تعریف می‌کند: «فراتحلیل درواقع تحلیل تحلیل‌هاست. یعنی تحلیل آماری مجموعه بزرگی از نتایج مطالعات منفرد که با هدف یکپارچه ساختن یافته‌ها انجام می‌شود. از این‌رو می‌تواند جایگزین جدی بحث‌های روایتی و روابط علی مطالعات باشد. بحث‌هایی که معرف تلاش ما برای درک پیشینه‌های روزافزون پژوهشی است». (هومن، ۱۳۹۲)

فراتحلیل تنها مرور یا نقد و تلفیق ساده تحقیقات دیگر نیست، بلکه روشی برای رفع یا بررسی چالش‌های رو به رشد و آشنایی بیشتر با آنچه تاکنون دانسته شده، به‌منظور حداکثر استفاده از دانش موجود در هر رشته علمی، هدایت اعمال و توسعه نظریه است. (ادیب حاج‌باقری و همکاران، ۱۳۹۳)

ویژگی‌های فراتحلیل

برخی از ویژگی‌های فراتحلیل را می‌توان به‌صورت زیر برشمرد:

- فراتحلیل شامل روش یا روش‌هایی نیست که با آن بتوان چیزی را اثبات کرد، در حقیقت فراتحلیل هدف نیست، بلکه تدبیری برای نیل به اهداف تخصصی پژوهشگر است.
- در فراتحلیل درباره کیفیت پژوهش یا پژوهش‌های مورد بازنگری پیش‌داوری نمی‌شود. هدف فراتحلیلگر، مقایسه مطالعات از لحاظ نتایج حاصل و ترکیب نتایج آنها به‌منظور به‌دست آوردن یک برداشت کلی و مقرون به واقعیت است.

1. Meta Analysis

2. Glass

3. Primary Analysis

4. Secondary Analysis

۵. تحلیل ثانویه سه هدف را دربر دارد: الف) پاسخ به سؤالات اصلی تحقیق که در گزارشات قبلی سفسطه شده‌اند، ب) استفاده از روش‌های بهتر، دقیق‌تر و پیشرفته آماری برای پاسخگویی به سؤالات قبلی تحقیق. ج) استفاده از داده‌های قبلی برای پاسخگویی به فرضیه‌ها و سؤالات جدید.

- فراتحلیل در حقیقت یک نوع ترکیب است نه یک تحلیل، زیرا بر ترکیب و ادغام اجزا مثل داده‌ها، اطلاعات، مفاهیم، تئوری‌ها و غیره به‌منظور تکوین یک چیز (کل) جدید اطلاق می‌شود، درحالی که تحلیل اغلب تجزیه یا خرد کردن کل برای مطالعه اجزای آن را دربر می‌گیرد.
 - فراتحلیل را می‌توان به‌عنوان یک بازنگری پیشینه پژوهشی در نظر گرفت که مبتنی بر انگاره تراکمی دانش است. (هومن، ۱۳۹۲)
 - کاربرد صحیح فراتحلیل می‌تواند پژوهشگران هر حوزه را از محدوده دانش انباشته‌شده موجود درباره هر موضوع، نقاط قوت و ضعف کارهای انجام شده، ابعاد شناخته شده و زمینه‌ها و زوایای ناشناخته و بینش‌ها و روش‌های مناسب‌تر آگاه سازد و مانع تکرار اشتباهات گذشتگان و دوباره کاری و هدر دادن وقت و انرژی آنها شود.
 - در فراتحلیل، ادبیات موضوع از منابع مکتوب، مورد مرور نظام‌مند قرار می‌گیرد تا مشخص شود که بر مبنای تحقیقات گذشته، اثر یک متغیر روی متغیر دیگر چقدر است.
 - توجه به مطالعات فراتحلیل عمدتاً از دو ناحیه صورت می‌گیرد: نخست، ارزیابی روش‌شناختی تحقیقات با هدف ارتقای سطح مطالعات آتی و دوم، فراتحلیل یافته‌های مطالعات موردی و مقطعی و طولی با هدف جمع‌آوری، تدوین و تحلیل کلی اطلاعات یک حوزه تحقیقات. اگرچه، نتایج مطالعات موردی تعمیم‌پذیر به کل جامعه نیستند، اما هرچه بر تعداد مطالعات موردی در یک حوزه افزوده شود و نتایج آنها همدیگر را تأیید کند، به تدریج زمینه تعمیم‌پذیری چنین نتایجی نیز فراهم می‌شود. (Carr:2002)
- برخی از نکاتی که در بردارنده ضرورت فراتحلیل هستند عبارتند از:
۱. حجم زیاد و فرآینده تحقیقات و نیاز به تلخیص همراه با ترکیب آنها،
 ۲. وجود ناسازگاری‌ها، تعارضات یا تناقضاتی در نتایج تحقیقات و ضرورت حل آنها،
 ۳. تشخیص حوزه‌های پژوهشی مسئله‌دار،
 ۴. تشخیص حوزه‌های تحقیقاتی که محققان گذشته به آن نپرداخته‌اند. (ایزانلو و حبیبی، ۱۳۸۹)

امتیازات فراتحلیل

- گلاس برخی امتیازات فراتحلیل را در مقایسه با روش بازنگری سنتی بدین ترتیب عنوان می‌کند:
- روش فراتحلیل در هنگام مرور پیشینه از روش‌های عینی برای یافتن مطالعات استفاده می‌کند. محققى که با روش فراتحلیل مرور می‌کند باید تمام پژوهش‌های مرتبط با یک زمینه خاص را پیدا کرده و آنها را در نظر بگیرد و به همین دلیل احتمال کمی وجود دارد که به مطالعات هماهنگ با پیش‌داوری‌های خود بیشتر اهمیت دهد.

- فراتحلیل خصوصیات مطالعات را با اصطلاحات کمی و شبه کمی توصیف می‌کند. یک فراتحلیل گر هنگام مراجعه به نتایج تحقیقات، میانگین‌ها، انحراف استانداردها و نتایج آزمون‌های آماری را استخراج می‌کند نه داده‌های خام را.

- فراتحلیل پیشینه‌های طولانی برخی موضوعات پژوهشی را خیلی خوب خلاصه می‌کند.
- روش فراتحلیل شکاف‌های موجود بین پیشینه موضوعات پژوهشی را بیان می‌کند و در نتیجه محقق را متوجه می‌کند که زمینه پژوهش‌های بعدی، بهتر است چه چیزی باشد. درواقع فراتحلیل برای ما روشن می‌کند تا چه اندازه موضوع را شناخته‌ایم و تا چه اندازه به بحث و تفحص بیشتر نیاز داریم. (دلور، ۱۳۹۲)

- با تحلیل حجم زیادی از داده‌ها، امکان اعتماد به نتایج، به‌طور قابل توجهی بیشتر می‌شود. مزیت اساسی این روش، ترکیب نتایج پژوهش‌های مختلف و استخراج نتایج جدید و منسجم و حذف آنچه موجب سوءگیری در نتایج نهایی می‌شود، است.

محدودیت‌ها و انتقادهای وارد بر رویکرد فراتحلیل

البته روش فراتحلیل دارای محدودیت‌ها و انتقادهایی نیز است. در مورد محدودیت‌ها می‌توان به عدم استقلال بین مطالعه‌ها و فقدان یک روش واحد برای فراتحلیل اشاره کرد. علاوه بر این، دو مورد از انتقادهای عمده مطرح شده درخصوص روش فراتحلیل عبارتند از:

- با جمع‌آوری و مقایسه مطالعاتی که از لحاظ روش‌های اندازه‌گیری و تعریف متغیرها با هم تفاوت دارند، نمی‌توان به نتایج یکسان، منطقی و منسجم دست یافت. درواقع مانند این است که سیب‌ها و پرتقال‌ها را با هم مقایسه و ترکیب کرده باشیم و بنابراین نتایج حاصل از این ترکیب نمی‌تواند معنادار باشد.

- از دیگر انتقادهایی که به فراتحلیل وارد شده است، کیفیت متفاوت تحقیقات مورد بررسی است که در فراتحلیل به همه آنها وزن یکسانی داده می‌شود. در این صورت به دلیل ترکیب نتایج حاصل از مطالعات ضعیف و قوی بدون توجه به کیفیت آن مطالعات؛ نتایج غیرقابل تفسیر خواهند بود. (فراهانی و همکاران، ۱۳۹۰)

شایان ذکر است که به دو انتقاد فوق، به شیوه مناسبی پاسخ گفته شده است. برای مثال، درخصوص انتقاد اول، گلاس و همکاران (۱۹۸۱) در دفاع از شیوه فراتحلیل استدلال کرده‌اند که در این روش با آن که این گونه مقایسه‌ها انجام می‌گیرد، اما سیب‌ها را به عنوان سیب و پرتقال‌ها را به عنوان پرتقال کدگذاری و ارائه می‌کنند. درخصوص مورد دوم نیز، کدگذاری کیفیت و منبع پژوهش‌ها مطرح می‌شود. (شکرکن، ۱۳۷۷)

گام‌های اساسی در انجام فراتحلیل

همان‌طور که پیش‌تر مطرح شد، هیچ روش واحدی برای انجام فراتحلیل وجود ندارد، اما به‌عنوان مثال دلاور (۱۳۹۲) مراحل فراتحلیل را پس از مشخص شدن حوزه مورد بررسی، شامل موارد زیر می‌داند:

۱. شناسایی منابع و ارزشیابی نتایج پژوهش‌ها،
 ۲. ترکیب نتایج پژوهش‌های انتخاب شده و مقایسه آنها با یکدیگر،
 ۳. ارزشیابی نتایج فراتحلیل به‌منظور کاهش خطا.
- مراحل فوق به‌طور عمومی مطرح می‌شوند و به‌دلیل درگیر نبودن مطالعات حوزه فساد با جزئیات این مراحل، از بسط آنها صرف‌نظر می‌کنیم. ملاحظه می‌شود که انتخاب روش فراتحلیل برای نیل به یک تصویر جامع درخصوص پدیده فساد می‌تواند بسیار کاربردی و راهگشا باشد.

بخش دوم – فرآیند انتخاب مقالات و موضوعات اساسی

همان‌طور که اشاره شد، با توجه به اهداف مطالعه، بهینه‌ترین روش برای پیشینه‌پژوهی و تحلیل تحلیل‌ها در مورد مطالعات فساد، روش فراتحلیل است. وجه افتراق اصلی این مطالعه با سایر مطالعات فراتحلیل در حوزه‌های دیگر، اتخاذ روش فراتحلیل کیفی برای بررسی مقولات علل و عوامل، پیامدها، راهکارها و نتیجه‌گیری‌های مطروحه در مقالات بوده است، در صورتی که در روش فراتحلیل، مرسوم است براساس فراتحلیل کمی، اندازه اثر گزاره‌های علمی در متغیر اصلی (فساد) محاسبه شود. لذا با توجه به امکان‌ناپذیری برآورد اندازه اثر برای تمامی گزاره‌های استخراج شده که بالغ بر ۱۶۰۰ گزاره هستند و همچنین وارد بودن نقدهای جدی به فرآیند تدوین و داوری برخی مقالات و کدگذاری گزاره‌های فساد، به‌منظور بالا بردن دامنه شمول و جامعیت مطالعه، طبقه‌بندی تفصیلی و روشمند گزاره‌ها جایگزین برآورد اندازه اثر شد. بنابراین، فرآیند انتخاب مقالات به‌شرح ذیل است:

- جستجو برای مقالات موردنظر تحقیق، در بین مقالاتی انجام گرفته است که واژه «فساد» یا در عنوان یا در واژگان کلیدی آنها ذکر شده باشد.
- جستجو در میان مقالات فارسی و ترجمه‌های فارسی انجام گرفته است.
- جستجو برای مقالات در تمامی رشته‌ها (که با ستون شاخه در جدول آورده شده است) انجام گرفته و هیچ محدودیتی درخصوص رشته مطالعات یا حوزه تخصصی مجله علمی، اعمال نشده است.
- جستجو برای مقالات در تمام سال‌ها انجام شده و هیچ محدودیتی درخصوص بازه زمانی اعمال نشده است. شایان ذکر است که پایان آبان‌ماه ۱۳۹۶، پایان مدت زمان اعمال شده بوده است.
- جستجوی مقالات علاوه بر علمی-پژوهشی و علمی-ترویجی، شامل مقالات ترجمه شده نیز بوده است.

– جستجو در پایگاه مجلات تخصصی نور^۱ و پرتال جامع علوم انسانی^۲ انجام گرفته است.^۳

– به‌منظور ارتقای اعتبار گزاره‌های علمی و برخورداری از یک استاندارد و معیار پژوهشی، مقالاتی که دارای اسلوب تعریف شده مقالات علمی نبوده‌اند مورد بررسی قرار نگرفته‌اند. به‌بیان دیگر، مقالاتی که فاقد چکیده، نتیجه‌گیری، منابع و مآخذ بوده‌اند و از نظر ساختار، تا حدودی با مقالات روزنامه‌ای مشابهت داشته‌اند، به‌دلیل کثرت و عدم بهره‌برداری علمی از آنها (در قیاس با مقالات علمی-پژوهشی) از حیطه بررسی حذف شده‌اند.

– به‌دلیل درهم‌تنیدگی موضوعات میان‌رشته‌ای، در جدول خلاصه مطالعات (پیوست)، شاخه مقاله بر مبنای مجله‌ای که مقاله در آن به چاپ رسیده درج شده است (نه بر مبنای محتوای مقاله). به‌عنوان مثال، ممکن است یک مقاله با محتوای اقتصادی در مجله پژوهشی مربوط به شاخه علوم سیاسی به چاپ رسیده باشد، در این صورت این مقاله در گروه مقالات شاخه علوم سیاسی دسته‌بندی شده است. مضافاً اینکه، هیئت تحریریه مجلات علمی - پژوهشی در راستای رعایت استانداردهای انتشار مقالات، از انتشار مقالاتی که با محتوایی متفاوت نسبت به کارکرد اصلی مجله هستند، امتناع می‌ورزند.

– در مورد تمامی مقالاتی که از روش‌های کمی استفاده کرده‌اند، نوع روش، بازه زمانی داده‌ها و مختصات نمونه ذکر شده‌اند. علاوه بر این، در مورد مقالاتی که از مدل‌های اقتصادسنجی استفاده کرده‌اند، نوع مدل ذکر شده است.^۴ اما در خصوص مقالاتی که از روش‌های مبتنی بر پرسشنامه استفاده کرده‌اند، به‌دلیل مشابهت بالای روش‌های استنتاج و شناخته شده بودن آنها و نیز جلوگیری از تکرار مکررات، صرفاً استفاده محقق از پرسشنامه قید و از بیان روش‌های استنتاج آماری در عمده موارد صرف‌نظر شده است. البته در مقالاتی که نویسنده بر استفاده از روش خاصی تأکید داشته، آن روش ذکر شده است.

– قسمت‌های قید شده در نتیجه‌گیری مقالات که به‌صورت *یتا/لیک* و در بین علائم «» قرار گرفته‌اند، به‌منظور تسهیل فهم نتایج و توسط نگارنده فراتحلیل اضافه شده است.

– با توجه به فرآیند تدوین و نگارش مقالات در کشور و عدم رعایت استاندارد نقل قول و ذکر منبع برای گزاره‌های علمی، به وضوح مشاهده می‌شود که برخی از گزاره‌ها در بسیاری از مقالات تکرار شده‌اند. لذا این نکته قابل تأمل است که امکان ذکر منبع برای گزاره‌ها و پرهیز از تکرار در نگارش خلاصه مقالات میسر نبود.

بنابراین، تعداد کل مقالات با خصوصیات ذکر شده در پایگاه مجلات تخصصی نور، ۵۶۷ عدد بوده که پس از حذف مقالات نامرتب و خارج از محدوده این مطالعه، تعداد ۲۷۷ عدد از آنها در این تحقیق

1. Noormags.ir

2. Ensani.ir

۳. به‌دلیل عدم امکان اعمال فیلتر جستجو در پرتال جامع علوم انسانی، واژه فساد به‌طور کلی جستجو شده و فیلترهای ذکر شده درخصوص جستجوی مقالات، صرفاً درخصوص جستجو در پایگاه مجلات تخصصی نور اعمال شده است.

۴. در ستون روش، برای مقالاتی که از مدل‌های اقتصادسنجی استفاده کرده‌اند، عنوان کاربردی و برای مابقی مقالات عنوان توصیفی درج شده است.

مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین تعداد کل مقالات جستجو شده با واژه فساد در پرتال جامع علوم انسانی، ۳۰۲ عدد بوده که پس از حذف مقالات مشترک با پایگاه مجلات تخصصی نور و نیز حذف مقالات نامرتبط و خارج از محدوده مطالعه، تعداد ۳۰ عدد از آنها در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته است. شایان ذکر است، با توجه به شماره ردیف مقالات در جدول خلاصه مطالعات، تعداد مقالات شماره خورده ۳۰۵ عدد است که اختلاف دو واحدی با جمع ۲۷۷ و ۳۰ دارد. دلیل این امر آن است که ردیف ۷۴ و ۹۹ جدول خلاصه مطالعات، شامل دو مقاله است که متأسفانه در انتشار، عیناً تکرار شده‌اند. به این ترتیب دو مقاله دارای شماره ردیف جداگانه در جدول نیستند.

بخش سوم - بررسی‌های آماری یافته‌ها و طبقه‌بندی علل، پیامدها و راهکارها

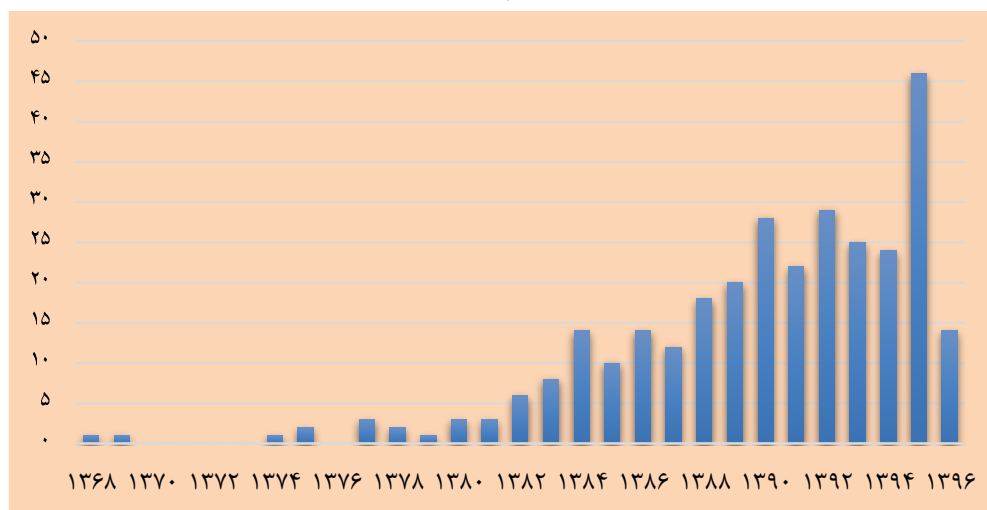
یافته‌های آماری

به‌عنوان نخستین یافته از تحلیل وضعیت مطالعات فساد، فراوانی مقالات با توجه به سال چاپ مقاله است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود بیشترین مقالات منتشر شده در سال ۱۳۹۵ و به تعداد ۴۶ مقاله است. شایان ذکر است که با توجه به بررسی‌های انجام گرفته، بسیاری از مقالات منتشر شده قبل از سال ۱۳۶۸ (به‌خصوص قبل از انقلاب اسلامی) به‌دلیل تفاوت ماهوی در مفهوم فساد (تمرکز بر فساد اخلاقی) مورد بررسی قرار نگرفتند. لذا شروع انتشار مقاله با مفهوم انواع فساد اقتصادی، اداری، مالی و سیاسی، سال ۱۳۶۸ بوده است.

جدول ۱. فراوانی چاپ مقالات در سال‌های مختلف

سال	تعداد مقاله چاپ شده	سال	تعداد مقاله چاپ شده	سال	تعداد مقاله چاپ شده
۱۳۶۸	۱	۱۳۸۱	۳	۱۳۸۹	۲۰
۱۳۶۹	۱	۱۳۸۲	۶	۱۳۹۰	۲۸
۱۳۷۴	۱	۱۳۸۳	۸	۱۳۹۱	۲۲
۱۳۷۵	۲	۱۳۸۴	۱۴	۱۳۹۲	۲۹
۱۳۷۷	۳	۱۳۸۵	۱۰	۱۳۹۳	۲۵
۱۳۷۸	۲	۱۳۸۶	۱۴	۱۳۹۴	۲۴
۱۳۷۹	۱	۱۳۸۷	۱۲	۱۳۹۵	۴۶
۱۳۸۰	۳	۱۳۸۸	۱۸	۱۳۹۶	۱۴

نمودار ۱. تعداد مقالات چاپ شده در سال‌های مختلف

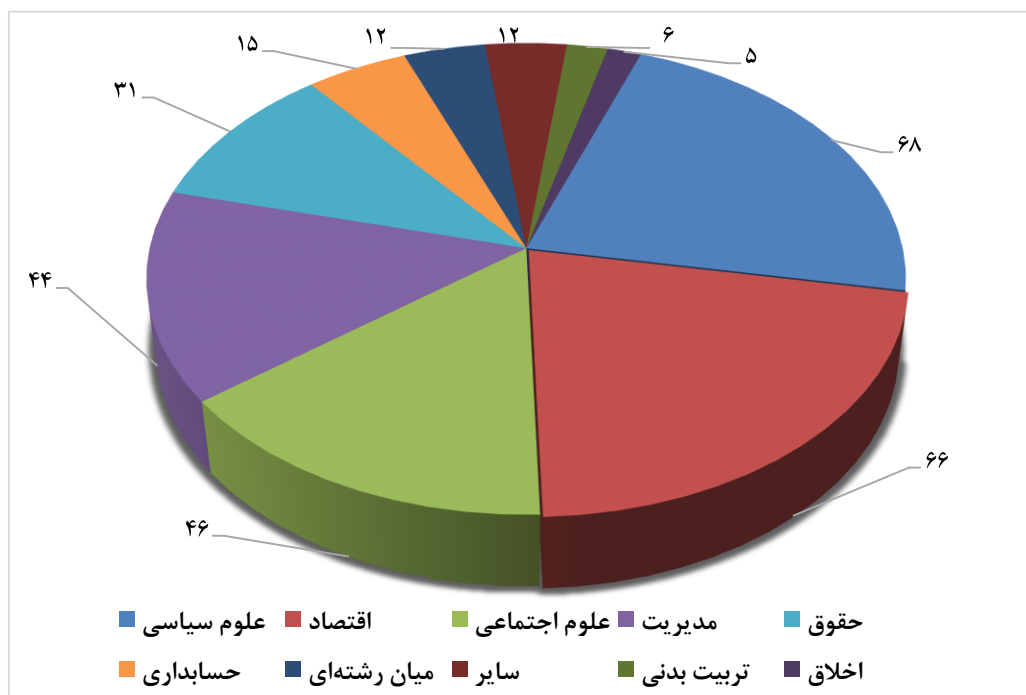
بنابر توضیح پیش‌گفته درخصوص وضعیت چاپ مقالات رشته‌های دانشگاهی در مجلات علمی، تحلیل وضعیت مقالات براساس رشته‌های دانشگاهی با توجه به شاخه مجله علمی انجام گرفته است. به‌عنوان مثال، اگر مقاله با محتوای فساد اداری در مجله علمی- پژوهشی شاخه علوم سیاسی چاپ شده است، این مقاله جزو شاخه علوم سیاسی قرار گرفته است. همان‌طور که مشاهده می‌شود بیشترین مقالات در شاخه علوم سیاسی و سپس در شاخه اقتصاد چاپ شده است.

جدول ۲. شاخه‌های مقالات چاپ شده و درصد آنها از مجموع ۳۰۵ مقاله

شاخه	تعداد مقاله	درصد	شاخه	تعداد مقاله	درصد
علوم سیاسی	۶۸	۲۲/۳	اخلاق		
اقتصاد	۶۶	۲۱/۶	سایر	۳	۱/۰
علوم اجتماعی	۴۶	۱۵/۱		۲	۰/۷
مدیریت	۴۴	۱۴/۴		۲	۰/۷
حقوق	۳۱	۱۰/۲		۱	۰/۳
حسابداری	۱۵	۴/۹		۱	۰/۳
میان‌رشته‌ای	۱۲	۳/۹		۱	۰/۳
تربیت بدنی	۶	۲/۰		۱	۰/۳

نمودار ۲. وضعیت تعداد مقالات چاپ شده براساس شاخه علمی از مجموع ۳۰۵ مقاله

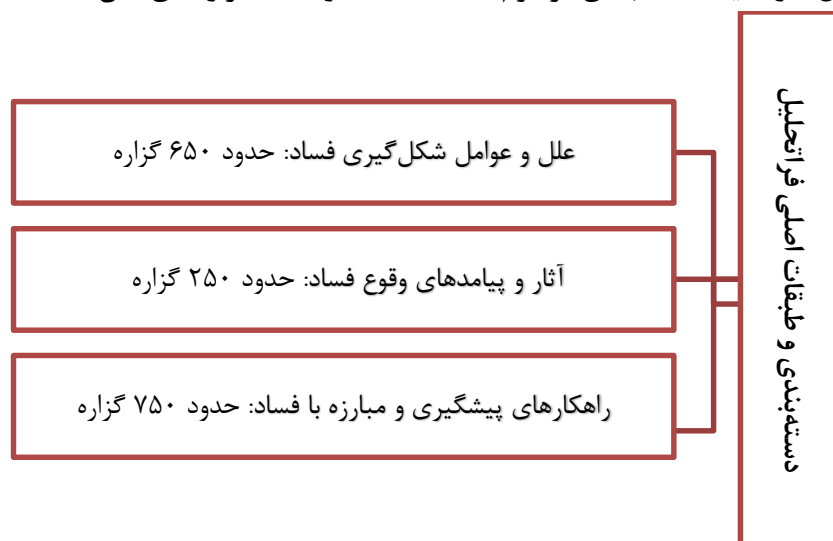
دسته‌بندی اصلی و موضوعی گزاره‌ها

بررسی تعداد ۳۰۵ مقاله و مطالعه فساد، انبوهی از گزاره‌های علمی (معطوف به تبیین علل، پیامدها و راهکارها) را برای بهره‌برداری و استخراج توصیه سیاستی فراهم کرده است. به نظر می‌رسد مهم‌تر از مطالعه ۳۰۵ مقاله، نحوه و چگونگی طبقه‌بندی گزاره‌ها و تحلیل تحلیل‌هاست. به خصوص زمانی که استخراج راهکارها و توصیه‌های سیاستی از درون مقالات علمی، یکی از اهداف مطالعه فراتحلیل باشد. با توجه به تعداد بسیار بالای گزاره‌های علمی استخراج شده از مقالات، گاه مشاهده می‌شد که بخش‌های عوامل، پیامد و راهکار مبارزه با فساد یک مقاله دارای ۲۰ گزاره علمی است. لذا، در بررسی و جمع‌بندی گزاره‌ها، پس از حذف گزاره‌های تکراری^۱ بالغ بر ۱۶۰۰ گزاره علمی مجزا احصا شد. البته در مواردی، همپوشانی گزاره‌ای (نه تکرار) مشاهده می‌شد. بدین‌صورت که در بخش علل و عوامل، گزاره خلأ قوانین و مقررات، بسیار زیاد تکرار شده بود که گزاره‌های تکراری آن حذف شد، اما برخی از مقالات، به خلأ قوانین و مقررات در یک موضوع خاص پرداخته بودند (همانند فرار مالیاتی) که نمی‌توان آن را تکرار در نظر گرفت. علاوه بر این موضوع، برخی از مقالات، در یک گزاره، بیش از یک علت، پیامد یا راهکار را برای فساد ارائه کرده بودند. به‌عنوان مثال، «رفع خلأ قانونی و تناسب جرم با مجازات و افزایش ضمانت اجرایی» را به‌عنوان یک راهکار بیان کرده بودند که به‌منظور استخراج گزاره‌های مجزا، به سه

۱. در بسیاری از موارد، مشاهده می‌شد که در مقالات مجزا، بدون رعایت استاندارد ارجاع و رفرنس‌دهی مقالات، گزاره‌ها عیناً تکرار شده‌اند.

مقوله مورد اشاره تفکیک شد. در نتیجه، فراتحلیل حاضر با انبوهی از گزاره‌های علمی درخصوص فساد مواجه شد که در قالب عناوین زیر تبیین شده بودند: علل و عوامل شکل‌گیری فساد، زمینه‌های بروز فساد، بسترهای ارتکاب فساد، آثار فساد، پیامدهای وقوع فساد، اقتضائات مبارزه با فساد، اولویت‌های مبارزه با فساد، راهکارهای پیشگیری از فساد و راهبردهای مقابله با فساد. با توجه به دسته‌بندی‌های مرسوم مقالات و ادبیات علمی، بسیاری از گزاره‌های علمی مطالعات فساد در سه دسته اصلی قرار گرفته و سایر دسته‌ها را نیز به‌نوعی شامل می‌شوند. سپس تعداد ۱۶۰۰ گزاره در دسته‌بندی سه‌گانه قرار داده شد.

شکل ۱. وضعیت دسته‌بندی مرسوم مطالعات فساد و تعداد گزاره‌های آنان

براساس تعداد گزاره‌های استخراج شده از مقالات، این فرضیه که مطالعات فساد به ریشه‌ها و علل نمی‌پردازند و ناظر بر ارائه راهکار نیستند، رد می‌شود. البته ارزیابی کیفیت راهکارها و امکان‌پذیر بودن اجرای آنها در ادامه تبیین می‌شود. حال که دسته‌بندی اصلی گزاره‌ها انجام گرفت، آنچه از اهمیت ویژه برخوردار است، نحوه دسته‌بندی موضوعی گزاره‌ها (ذیل دسته اصلی) است. به عبارت دیگر، تبیین ۷۰۰ گزاره در باب راهکار مبارزه با فساد این سؤال را به ذهن متبادر می‌سازد که آیا این تعداد راهکار از نظر علمی معتبر و امکان‌پذیر است؟ و آیا فقدان معیار مشخصی برای ارزیابی گزاره‌های مطروحه احساس نمی‌شود؟ بنابراین، با مطالعه و مذاقه در گزاره‌ها، این نتیجه حاصل شد که بسیاری از آنها دارای همپوشانی هستند و به استانداردسازی نیاز دارند. لذا، دسته‌بندی موضوعی در دستور کار قرار گرفت.

دسته‌بندی موضوعی گزاره‌ها

ادبیات اقتصادی و روش‌شناسی مطالعات میان‌رشته‌ای تقسیم‌بندی‌ها و مدل‌های دسته‌بندی متعددی را پیشنهاد می‌دهند که هریک دارای نقاط قوت و ضعف و البته کارکردی خاص است. بررسی‌های انجام گرفته، طبقه‌بندی‌های زیر را برای دسته‌بندی موضوعی گزاره‌های مطالعات فساد توصیه می‌کنند:

۱. چهار سطح تحلیل اجتماعی که «ویلیامسون»^۱ ارائه کرده است.
 ۲. نظام کنش در نظریه کارکردگرایان ساختاری و زیرنظام‌های ذیل نظام اجتماعی که توسط «پارسونز» تئوریزه شده است.
 ۳. مدل تدبیر امور (حکمرانی خوب) که شامل چهار بخش دولت مرکزی، دولت‌های محلی، بخش خصوصی و نهادهای مدنی است.
 ۴. تقسیم‌بندی براساس تعاریف و انواع فسادها: اقتصادی، اداری، مالی، سیاسی، سیستماتیک و سازمان‌یافته.
 ۵. طبقه‌بندی موضوعی براساس رسالت نهادها، سازمان‌ها و قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران.
 ۶. مدل چرخ‌های سیاست‌گذاری عمومی و فرآیند ارزیابی سیاستی.
 ۷. تقسیم‌بندی موضوعی گزاره‌ها ناظر بر مدت زمان که شامل کوتاه، میان و بلندمدت می‌شد.
 ۸. تقسیم‌بندی دوگانه گزاره‌ها از منظر گزاره‌های طرف عرضه و گزاره‌های طرف تقاضا.
- در نهایت با توجه به اهداف مطالعه حاضر، از بین مدل‌های تقسیم‌بندی فوق (که برخی با توجه به محتوای اکثریت مقالات، برای این مطالعه امکان‌پذیر نبود)، آموزه‌های نظام کنش و مدل کارکردگرایان ساختاری (تشکیل نظام اجتماعی از چهار زیرنظام اقتصادی، سیاسی، حقوقی و فرهنگی) مؤثرترین و کاربردی‌ترین مدل (مبتنی بر فرآیند نیل به اهداف) انتخاب شد که در ادامه به اختصار ارائه می‌شود.

نظریه عمومی کنش یا نظریه نظام‌ها (تالکوت پارسونز)

نظریه کارکردگرایی ساختاری متکی بر سه اصل است: وحدت، ضرورت و عمومیت. پارسونز معتقد است که محور تمام نظریه‌های نظریه‌پردازان، کنش است. کنش غیر از رفتار (کنش بنیادی در نظر پارسونز) است. پارسونز در یک قالب کلی، نظام کنش را به صورت سلسله‌مراتبی، به محیط‌های فعالیتی ع دیده‌ای تقسیم‌بندی می‌کند که عبارتند از:

۱. برنده جایزه نوبل سال ۲۰۰۹ در رشته اقتصاد.

شکل ۲. نظام کنش از منظر کارکردگرایان ساختاری

این سطوح از نظر وی به دو شیوه ترکیب شده‌اند: نخست آن‌که هریک از سطوح پایین‌تر، شرایط و انرژی مورد نیاز را برای سطوح بالاتر فراهم می‌کند. دوم این‌که سطوح بالاتر، سطوح زیرین خود را در این سلسله‌مراتب، تحت نظارت دارد.

از نظر پارسونز نظام‌های پایا دارای ویژگی‌هایی هستند که آنها را از نهادهای دیگر و ساخت‌های ناپایدار متمایز می‌کند. این ویژگی‌ها عبارتند از:

۱. نظام‌ها نظم خودکار و مکانیسم حفظ توازن دارند.
۲. نظام‌ها بنا به شرایطی می‌توانند ایستا یا پویای سامانمند باشند.
۳. در درون نظام‌ها، اجزا به همدیگر وابستگی متقابل دارند و بر همدیگر تأثیر می‌گذارند.
۴. نظام‌ها مرزهای محیط‌شان را حفظ می‌کنند.
۵. تخصیص و در عین حال یکپارچگی، دو فرآیند ضروری برای حفظ توازن نظام‌هاست.
۶. نظام‌ها گرایش به حفظ خود دارند. روابط اجزا با هم و با کل را حفظ کرده و گرایش به دگرگونی را تا حد امکان مهار می‌کنند. (ریتزر، ۱۳۴)

هر نظامی برای این‌که چنین ویژگی‌هایی را ایجاد و حفظ کند باید به شکل موفق‌ی چهار کارکرد ساختاری داشته باشد که عبارتند از: (AGIL)

۱. توان تطبیق^۱ هر نظامی باید توان سازگاری با شرایط متغیر محیطی را داشته باشد و بتواند در تعامل با محیط، نیازهای جامعه و کنشگران را برآورده سازد.
۲. دستیابی به هدف^۲ هر نظامی باید بتواند اهداف خود را به‌روشنی تعیین کند و امکانات جامعه و کنشگران را برای تحقق این اهداف به‌کار گیرد.

۱. Adaptation

۲. Goal attaining

۳. یکپارچگی^۱: هر نظامی باید روابط میان اجزا و نهادهای درون نظام را تنظیم کرده و از خودمحوری و رفتارهای مخرب آنها جلوگیری کند.

۴. حفظ الگو^۲: هر نظامی باید بتواند الگوی شکل گرفته از نقش‌ها و انگیزش‌ها را برای تحرک اجزا و افراد حفظ کند و تمام اجزا را با ساخت کلی نظام همراه سازد.

پارسونز نظام اجتماعی را مجموعه‌ای از کنشگران فردی می‌داند که در موقعیتی که دست‌کم جنبه‌ای فیزیکی یا محیطی دارد با یکدیگر کنش متقابل دارند. این کنشگران برحسب گرایش به ارضای حد مطلوب برانگیخته می‌شوند و رابطه‌شان با موقعیت‌هایشان و همچنین با همدیگر برحسب و به واسطه یک نظام ساختاربندی شده فرهنگی و نمادهای مشترک مشخص می‌شود. نظام اجتماعی نیز باید چهار کارکرد ساختاری فوق را داشته باشد تا بتواند نظم پایدار و توازن خود را حفظ کند. دقت در ساختار این نظام نشانگر وجود این کارکردهای اساسی ساختاری است:

۱. نظام اقتصادی به عنوان کارکرد تطبیق نظام با محیط و برآوردن نیازهای مادی.

۲. نظام سیاسی به عنوان کارکرد تعریف و دستیابی هدف از طریق بسیج کنشگران و منابع.

۳. نظام حقوقی و عرفی به عنوان کارکرد یکپارچگی که عناصر سازنده جامعه را هماهنگ می‌سازد و روابط میان آنها را تنظیم می‌کند.

۴. نظام اعتقادی و فرهنگی به عنوان کارکرد حفظ الگو که ارزش‌ها و باورهای مشترک را تعریف و حفظ می‌کند.

این نظام‌ها چون خودشان ماهیت انتزاعی دارند، لذا تجلی بیرونی آنها نهاد است. نهاد اقتصاد، نهاد سیاست، نهاد حقوقی و قانونگذاری و نهاد خانواده و تعلیم و تربیت.

با توجه به این که نظام اجتماعی یک ارگانیسم است و اجزای ارگانیسم نیز به نوبه خود ویژگی ارگانیکی و نظاممند دارند، هرکدام از این کارکردهای ساختاری در قالب یک نظام تبلور می‌یابند. بنابراین هر یک از نظام‌های اقتصادی، سیاسی، حقوقی و فرهنگی که از یک سو زیرنظام اجتماعی محسوب می‌شوند، از سوی دیگر خود نیز باید اوصاف یک نظام را داشته باشند و چهار کارکرد ساختاری مذکور، بایستی در داخل این نظام‌ها نیز وجود داشته باشد. به عبارتی کارکرد یکپارچگی باید در داخل نظام اقتصادی نیز ایجاد شود که این کارکرد نیز می‌تواند تحت عنوان حقوق اقتصادی مورد بحث قرار گیرد. بنابراین نظام حقوقی یک بار کارکرد حفظ یکپارچگی و تنظیم روابط را در سطح نظام اجتماعی داراست و یک بار هم، همین کارکرد را در داخل زیرنظام‌های دیگر مانند اقتصاد، سیاست و فرهنگ به عنوان حقوق اقتصادی، حقوق سیاسی و حقوق فرهنگی خواهد داشت. بنابراین از رویکرد کارکردگرایی ساختاری، نظام

۱. Integration

۲. Latency

حقوقی هم به‌عنوان یک نهاد هم‌ارز با نظام اقتصادی قابل شناسایی است که به تنظیم روابط نظام اقتصادی با سایر نظام‌ها می‌پردازد، مانند قوانین مرتبط با برنامه و بودجه یا محاسبات عمومی و در یک سطح پایین‌تر نیز به‌عنوان ابزاری در داخل نظام اقتصادی برای تنظیم روابط میان نهادها و اجزای نظام اقتصادی و حفظ یکپارچگی آنها شناسایی می‌شود، مانند حقوق رقابت و حقوق تجارت. (ریتزر، ۱۴۶)

آنچه در اندیشه‌های تکاملی پارسونز مهم است این که وی تکامل و دگرگونی اجتماعی را از مسیر فرآیند تطبیق‌پذیری جامعه (نظام اقتصادی) قابل تحقق می‌داند و استدلال می‌کند که در این فرآیند بیش از همه، نظام حقوقی و نظام ارزشی جامعه در حفظ الگو و یکپارچگی اجتماع دچار مشکل خواهد شد.

بنابراین علل، پیامدها و راهکارهای استخراج شده از فراتحلیل مقالات فساد را در چهار زیرنظام مذکور دسته‌بندی خواهیم کرد تا با تبیین وجوه افتراق آنها، تجمیع راهکارها و استخراج توصیه سیاستی به‌صورت بهینه میسر شود.

شکل ۳. زیرنظام‌های چهارگانه نظام اجتماعی

شایان ذکر است براساس آموزه‌های روش‌شناسی، در برخی از مطالعات فراتحلیل، توصیه می‌شود که روش تناوب‌گیری در دستور کار قرار گیرد. با این وصف که گزاره‌های احصا شده ذیل طبقات اصلی، براساس تعداد تکرار در مقالات، دسته‌بندی شود. با توجه به نقدهایی که به نگارش برخی از مقالات وارد است (ازجمله عدم رعایت دقیق روش و اسلوب نگارش مقاله علمی-پژوهشی، عدم رعایت استاندارد ارجاع مطالب و طرح مسئله‌های ناقص برخی مقالات)، روش تناوب‌گیری در مطالعه حاضر، به‌رغم امکان‌پذیر بودن، از اعتبار علمی بالایی برخوردار نخواهد بود. زیرا در بسیاری از مقالات، بخش علل و عوامل ایجاد فساد را از برخی مقالات و کتب اخذ کرده و تمرکز مقاله را بر راهکار گذاشته‌اند. هرچند در قسمت راهکار برخی مقالات، به‌وضوح، عدم رعایت استانداردهای نگارش مقالات علمی-پژوهشی مشاهده می‌شود.

دسته‌بندی موضوعی گزاره‌ها تحت عنوان چهار نظام اقتصادی، سیاسی، حقوقی و فرهنگی باعث کاهش پیچیدگی و وسعت بیش از اندازه گزاره‌ها شد. به‌عنوان مثال، هر گزاره‌ای که ناظر بر علت‌یابی فساد در نظام اقتصادی بود، احصا شد و در یک طبقه موضوعی (دارای مفاهیمی از یک جنس و یک کارکرد) قرار گرفت. سایر نظام‌ها و دسته‌ها نیز به همین منوال دسته‌بندی شدند. اما کماکان تعداد گزاره‌های علمی ذیل هر زیرنظام، تعداد قابل توجهی است و ضرورت دسته‌بندی جزئی‌تر احساس می‌شود. به‌منظور دسته‌بندی جزئی‌تر، مطابق با آموزه‌های روش‌شناسی، روش **انتخاب گویه‌ها** در دستور کار قرار گرفت. با این توضیح که، با توجه به اهداف گزارش^۱، گزاره‌ها از حیث قرابت حوزه‌ای و مفهومی، تحت یک گویه قرار داده شد. به‌عنوان مثال، در بخش راهکارها و ذیل نظام حقوقی، هر گزاره‌ای که در ارتباط با تناسب جرم با مجازات بود، در گویه تناسب جرم با مجازات قرار گرفت. از این‌رو، گزاره‌های ذیل چهار زیرنظام فوق‌الذکر، در گویه‌ها به‌صورت جزئی‌تر دسته‌بندی شدند. لذا، به‌عنوان مثال، نظام اقتصادی ذیل دسته راهکارها، دارای ۱۲ گویه است.

شایان ذکر است که گویه‌های تبیین شده توسط فراتحلیل‌گر و براساس گزاره‌های موجود در هر دسته انجام گرفته است. به‌عبارت دیگر، انتخاب گویه از بین گزاره‌های با مفهوم جامع‌تر انتخاب شد و همانند فرآیندهای دسته‌بندی اصلی، تلاش شده هیچ دخل و تصرفی توسط فراتحلیل‌گر در گویه‌ها و گزاره‌ها صورت نگیرد.

۱. به‌خصوص این هدف: طبقه‌بندی عوامل، پیامدها و راهکارها به‌منظور تجميع یافته‌های علمی، ریشه‌یابی، آسیب‌شناسی و استخراج توصیه‌های سیاستی برای نظام تدبیر امور.

بخش چهارم - تبیین گزاره‌ها و گویه‌ها

جدول ۳. علل و عوامل ایجاد و شکل‌گیری فساد

علل و عوامل اقتصادی
وضعیت کلان اقتصادی: کاهش رشد اقتصادی/ بیکاری/ سطح پایین توسعه‌یافتگی و رشد اقتصادی/ تورم افسارگسیخته/ رکود اقتصادی/ رشد شتابان بیکاری/ ناکارآمدی سیاست و برنامه‌های اشتغال‌زایی دولت/ کاهش قدرت خرید مردم/ بیکاری پنهان یا وجود ساعت‌های کار خالی/ سیاست‌هایی که به‌طور غیرطبیعی بین عرضه و تقاضا شکاف ایجاد می‌کنند/ خروج سرمایه‌های مادی و فکری از کشور در طول دهه‌های گذشته و به فراموشی سپردن آن و عدم تمهید زمینه‌های بازگشت این سرمایه‌ها به کشور جهت رونق اقتصادی/ هزینه نسبی (پایین) فساد/ جهانی شدن/ روند شتابان جهانی شدن اقتصاد کشورها. وجود انحصارات، دولتی بودن و غیررقابتی بودن اقتصاد: گستردگی اندازه دولت در اقتصاد/ دخالت مستقیم دولت در اقتصاد/ چگونگی فعالیت‌های دولت، مخصوصاً در چگونگی توزیع ثروت/ وسعت دامنه دخالت‌های دولت در تصدی امور/ افزایش میزان مداخلات دولت در فعالیت‌های اقتصادی/ میزان دخالت و نقش دولت در اقتصاد/ عدم خصوصی‌سازی مناسب و اصولی و واگذاری فعالیت‌های اقتصادی بخش دولتی/ وجود شرکت‌های زیان‌ده دولتی/ تمرکز عمده فعالیت‌های اقتصادی در بخش دولتی/ ضعف بخش خصوصی/ سیطره و مالکیت دولت بر تمامی عرصه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی/ انحصار دولت بر فعالیت‌های اقتصادی/ دولت‌های بزرگ و انحصارگر/ میزان مداخله دولت در ارائه کالا و خدمات/ وجود درآمد برونزای بسیار برای دولت/ محدودیت در آزادسازی اقتصادی و رقابتی نبودن بازار در عرصه تولید و توزیع/ وجود انحصارات در دستان تعدادی از افراد و گروه‌های ذی‌نفوذ/ وجود انحصارات جدید و غیررقابتی بودن بازار در عرصه تولید، توزیع و قیمتگذاری/ وجود انحصارات دولتی و غیردولتی/ سطح پایین رقابت اقتصادی/ انحصارطلبی/ گستردگی دولت و پرشمار بودن بنگاه‌ها و سازمان‌های دولتی یا وابسته به دولت/ وضعیت بودجه دستگاه‌های دولتی/ مخارج دولت برای پروژه‌های سرمایه‌گذاری/ متمرکز شدن صندوق‌های عمومی به‌جای توزیع/ بزرگ شدن هرچه بیشتر حوزه عمل اقتصاد پنهان و زیرزمینی/ رقابت باندهای اقتصادی با دولت. وضعیت معیشتی و نظام‌های پرداخت: محدودیت درآمد/ دستمزدهای پایین در خدمات دولتی، تجاری/ برخورداری از پرداخت و منافع (پاداش) نامناسب/ نارسایی در نظام حقوق و دستمزد/ پایین بودن حقوق کارکنان/ حقوق غیرمکفی کارکنان/ مشکلات و مسائل معیشتی کارکنان، کارگزاران و جامعه/ عدم تناسب هزینه‌ها با درآمد آنان/ پایین بودن دستمزد در برابر تورم/ کاهش حقوق و دستمزد و فشار اقتصادی ناشی از تورم/ ضعف نظام پرداخت/ پایین بودن درآمد کارکنان بخش دولتی نسبت به بخش خصوصی/ پایین بودن دستمزد در برابر تورم و گرانی/ پایین بودن حقوق کارکنان دولت در بخش‌های مختلف به‌ویژه پلیس، گمرکات، دستگاه قضایی، مأموران وصول مالیات و عوارض، شهرداری، منابع طبیعی، محیط زیست، مؤسسه استاندارد و.../ ناکارآمدی نظام پرداخت و سایر نظام‌های مدیریت منابع انسانی/ تنگناهای اقتصادی حاکم بر زندگی کارکنان بخش عمومی/ عدم پرداخت به‌موقع حق کارکنان/ رویکرد هزینه-فایده/ تصمیم‌گیری در مورد هزینه‌ها/ شرایط محیط کار/ ممنوع بودن برخی کارها (شغل‌ها)/ چندشغله بودن کارکنان/ شغل نامناسب/ اندازه آزادی کارمندان برای پرداختن به کارهای تولیدی و بازرگانی در بخش خصوصی.

عدم شفافیت: ملزم نبودن سازمان‌ها، دستگاه‌ها، نهادها و شرکت‌های دولتی به ارائه عملکرد شفاف/عدم انجام حسابرسی مدیریتی و حسابرسی عملیاتی به‌همراه حسابرسی مالی در رده‌ها/عدم انجام حسابرسی‌های منظم و متوالی در رده‌ها و نیروها/عدم شفافیت در نظام بودجه‌بندی/عدم شفافیت در تخصیص منابع و نظام بودجه‌ریزی/شفافیت پایین نظام اقتصادی/فقدان عملکرد شفاف در برگزاری مزایده‌ها و مناقصات/تصمیم‌گیری به‌صورت مخفیانه.

تبعیض، نابرابری درآمدی و شکاف طبقاتی: فقر/توزیع ناعادلانه درآمدها در جامعه/بی‌عدالتی/تبعیض در پرداخت حق کارکنان/وجود اختلاف و نابرابری طبقاتی شدید در جامعه/عدم تناسب دخل و خرج ناشی از عدم عدالت اقتصادی/تنگدستی و شکاف طبقاتی/توزیع نامتناسب درآمدها در سازمان و بین کارکنان بخش‌های دولتی و غیردولتی/وجود سیاست‌های صنعتی تبعیض‌آمیز/توزیع غیرعادلانه فرصت‌های شغلی/فقدان نظام تأمین اجتماعی/ناکارآمدی نظام تأمین اجتماعی.

وضعیت مناقصات: ساختار رانت‌جویانه مناقصه‌ها/تبدیل معاملات متوسط به معاملات کوچک/انعقاد قراردادهای صوری/انعقاد قرارداد با افراد حقیقی و حقوقی فاقد صلاحیت (رتبه)/عدم رعایت دقیق مقررات در فرآیند برگزاری مناقصه و انتخاب پیمانکاران/شفاف نبودن اسناد و شرایط مناقصه برای دسترسی و ارزیابی دقیق/عدم اخذ تضمین‌های قانونی و کافی و خسارت از پیمانکاران/عدم رعایت منع مداخله کارکنان در معاملات دولتی/انعقاد قرارداد با افراد حقیقی و حقوقی بدون وجود و تخصیص اعتبار/عدم ارزیابی درست و کارشناسی از میزان اعتبار مورد نیاز طرح‌ها و پروژه‌ها/ایجاد ترتیبات نهادی مناسب جهت شفاف‌سازی مناقصات از طریق مستندسازی و اطلاع‌رسانی دقیق.

وضعیت یارانه و نظام قیمتگذاری: یارانه‌های صنعتی/یارانه‌های دولتی/کنترل قیمت‌ها/پرداخت یارانه و ارائه تسهیلات بانکی، زمین، مواد اولیه/وجود قیمت‌های دوگانه برای برخی کالاها/تهیه کالاها و خدمات در قیمت‌هایی پایین‌تر از قیمت بازار/نظام قیمتگذاری نامناسب مناقصات/کنترل دستوری قیمت‌ها/عرضه کالاها و خدمات به‌صورت یارانه‌ای یا کمتر از قیمت بازار.

وضعیت سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی: ثابت نبودن و متغیر بودن نرخ بهره و پیروی نکردن نرخ بهره از یک منطق اقتصادی و شرایط بازار/وجود اختلاف زیاد بین نرخ سود بانکی و نرخ تورم/نرخ‌های چندگانه ارزی/تخصیص سهمیه‌های ارزی و اعتبارات دولت به‌صورت غیرعادلانه و غیرشفاف/چندنرخ بودن ارز که باعث ایجاد رانت و فساد در لایه‌های خاص می‌شود/وجود ارز سوپسیددار/وضعیت نظارت بر برداشت‌های غیرقانونی از حساب‌های بانکی/بی‌اطلاعی مردم از امتیازات و تسهیلات اختصاص‌یافته بانک‌ها و مؤسسات پولی و در جریان قرار داشتن افراد خاص و دارای ارتباط و نفوذ/اشخاص خاصی از مأموران به‌طور عادی پول نقد را اداره می‌کنند، به‌جای آنکه پرداخت‌ها با کامپیوتر مرکزی یا بخش خاصی کنترل و مدیریت شود.

رانت‌جویی و دولت رانتیر: اقتصاد رانتیر که می‌تواند از راه‌های گوناگون زمینه فساد اداری را فراهم کند/توانمندی اقتصادی و مالی دولت‌های رانتیر/آفرینش منابع قدرت و ثروت/واگذاری اغلب پروژه‌های ملی و منطقه‌ای به پیمانکاران خاص اعم از بخش خصوصی و دولتی.

اقتصاد متکی به نفت و منابع طبیعی: وجود ساختار بیمار نفتی و یارانه‌ای و تغذیه اقتصاد از نفت و گاز/ ذخایر منابع طبیعی مانند نفت/ فراوانی منابع طبیعی/ پول‌های بادآورده ناشی از صادرات منابع فراوان طبیعی/ تشکیلات مالیاتی: افراد ایمن از مالیات که برای هموطنان خود و شرکت‌ها مالیات وضع می‌کنند/ پنهان کردن اطلاعات مربوط به مالیات و عوارض خارجیان/ نابسامانی تشکیلات مالیاتی/ فرار مالیاتی/ وضع مالیات و عوارض گمرک/ ارتباط مستمر مؤدی و مسئولان مالیاتی.

بی‌ثباتی و نااطمینانی: بیم از افزایش تورم و عدم اطمینان به آینده شغلی/ بی‌ثباتی اقتصادی/ بی‌ثباتی در سیاست‌ها و برنامه‌ها/ گرانی و بی‌ثباتی اوضاع اقتصادی/ سیال و متغیر بودن سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی و تغییر مداوم آن براساس تغییر دولت‌ها/ حوادث غیرمترقبه و موارد پیش‌بینی نشده.

حاشیه‌نشینی و مهاجرت به شهرها: مهاجرت شتابان روستائیان و ساکنان شهرهای کوچک به شهرها و کلان‌شهرها جهت یافتن شغل و درآمد بهتر/ گسترش و رشد روزافزون پدیده حاشیه‌نشینی در شهرها/ افزایش شهرنشینی.

وضعیت خصوصی‌سازی: خصوصی‌سازی در صورتی که به‌درستی انجام نگیرد/ خصوصی‌سازی/ فروش دارایی‌های تحت مالکیت دولت و خصوصی‌سازی/ عدم استفاده بهینه از سرمایه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی واگذار شده.

محدودیت‌های اقتصادی: محدودیت‌های تجاری و واردات کالا/ سهمیه‌بندی واردات/ وضعیت خاص کشور در سال‌های جنگ و سال‌های بازسازی.

وضعیت مجوزها: طولانی بودن مدت زمان صدور مجوزها، پرداخت وام‌ها، گواهی‌ها و پایان کار شهرداری‌ها/ نیاز به مجوز دولتی برای انجام امور بازرگانی و تجاری.

علل و عوامل سیاسی

ساختار قدرت و انحصارات: انحصار قدرت/ دسترسی به اطلاعات رانتی/ ساختار قدرت در کشور/ چگونگی توزیع قدرت سیاسی/ تراکم و تمرکز اختیارات/ دخالت و حضور گروه‌های ذی‌نفوذ اعم از سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیکی و.../ اعطای اختیارات بیش از حد/ قدرت زیاد و سوءاستفاده از آن/ انحصار فعالیت‌های اداری برای گروه‌های خاص/ نحوه تقسیم قدرت/ قدرت و اختیار زیاد مدیران/ نبود موازنه قدرت میان نظام بالفعل کنترل دولتی و نظام بالقوه نظارت مردمی/ ماهیت ساختار سیاسی کشور/ اقتدار بوروکراتیک/ تقسیم و توزیع قدرت به‌صورت طولی و متمرکز/ برخورداری بعضی از گروه‌های قدرت از مصونیت همه‌جانبه/ فقدان توانایی مجریان قانون در برخورد با مفاسد اقتصادی بعضی از عناصر قدرت/ سوءاستفاده از قدرت/ میزان تأثیر متقابل مسائل و رفتارهای سیاسی و فعالیت‌های اقتصادی.

فقدان اراده سیاسی برای مبارزه با فساد: نبود اراده سیاسی برای مبارزه با فساد اداری/ فساد سیاستمداران عالی‌رتبه/ فساد یقه‌سفیدها/ فساد مدیران بلندپایه/ فساد مدیران بلندپایه/ جناح‌بندی‌های سیاسی در نظام اداری/ وارد شدن کارمند به مسائل جناحی/ مصلحت‌اندیشی‌ها/ باندبازی/ امنیت ناشی از فضای آلوده به فساد.

وضعیت کارآمدی نهاد دولت: وجود دولت‌های ناکارآمد (ازجمله مشخصات دولت‌های ناکارآمد فقدان یا ضعف نظم و انضباط اجتماعی است که به دنبال آن مواردی همچون انحصار قدرت و سوءاستفاده صاحبان قدرت و عدم پاسخگویی در نظام حکومتی را به دنبال دارد) / کیفیت کار نظام دیوان سالاری / تصمیمات دولتی / رفتار مسئولان / اشکالات ساختاری در پیکره دولت / ضعف عوامل ساختاری / ضعف نهادهای رسمی.

وضعیت آزادی‌های سیاسی: میزان آزادی‌های سیاسی به‌ویژه نقد قدرت / عدم آزادی مطبوعات / نادیده گرفتن آزادی بیان و مطبوعات / وجود برخی محدودیت‌ها و نبود آزادی‌های سیاسی.

ضعف پاسخگویی: ضعف سیستم‌های پاسخگویی / فقدان پاسخگویی / عدم پاسخگویی در فعالیت‌های نظام اداری / اطلاع‌رسانی و پاسخگویی / عدم پاسخگویی شفاف برخی از مسئولان / پاسخگویی کم و ناکافی بخش دولتی.

وضعیت احزاب و رقابت‌های سیاسی: وضعیت فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی و میزان توسعه‌یافتگی آنها / مبارزات انتخاباتی و سیاسی پرهزینه / وضعیت تأمین مالی احزاب.

عوامل فراملی: عوامل فراملی و ظرفیت فساد در منطقه / رفتار دوگانه کشورهای پیشرفته در سیاست خارجی (میدان دادن به خودکامگی در کشورهای جهان سوم و همت گماشتن برای پیشرفت و دموکراسی در داخل کشورشان).

وضعیت ثبات سیاسی و مدیریتی و فقدان امنیت شغلی: نامناسب بودن امنیت شغلی / وضعیت مدیریت (ثبات مدیریت) از نظر تغییرات و تحولات سیاسی / عدم ثبات مدیریتی / تغییرات سریع و غیراصولی تشکیلات کارفرمایی / کوتاه بودن مدت مدیریت مدیران دولتی / بی‌ثباتی مدیریتی در سازمان‌های مناقصه‌گزار / دگرگونی‌های گسترده در سطح مدیران و کارکنان / فقدان ثبات سیاسی / وجود آینده‌ای نامطمئن (از منظر اقشار مختلف جامعه) / تحولات سریع در عرصه‌های مختلف / میزان ثبات سیاسی / جابه‌جا شدن دولت‌ها.

رسانه‌ها و جامعه مدنی: خدمات مدنی ضعیف / گام‌های کند برای اصلاحات جامعه مدنی / ضعف جامعه مدنی / مطبوعات و جنبش دانشجویی ضعیف / مستقل و آزاد نبودن رسانه‌ها / عدم وجود پایگاه‌های اطلاع‌رسانی مستقل.

ضعف دموکراسی: فقدان دموکراسی / دموکراسی ناکارآمد / عدم آگاهی رأی‌دهندگان نسبت به مسائل سیاسی مخصوصاً در انتخابات ملی و سراسری / گروه‌های غیررسمی / روابط متقابل / وجود گروه‌های فشار.

سیاست‌زدگی: سیاست‌زدگی نظام / اختلاف بین مسئولان و شخصیت‌های سیاسی - اجتماعی / سیاسی بودن فرآیند برگزاری مناقصات / جوسازی و غوغاسازی.

ناکارآمدی و ساختار سازمان: بوروکراسی حاد بخش دولتی/ نبود سیستم کارآمد/ کاستی‌های موجود در سیستم‌های سازمانی/ پیچیدگی سیستم/ نگرش‌های ضعیف و تشریفات وسیع اداری/ پیچیدگی غیرضروری تشریفات/ فرآیندهای پیچیده و چندلایه امور اداری/ تشکیلات و ساختار اداری غیرکارآمد، حجیم و نامتناسب با اهداف و وظایف/ ناهمخوانی سازمان‌ها و دستگاه‌های اداری با واقعیت‌ها و نیازهای جامعه امروزی/ وجود نظام بوروکراتیک عریض و طویل و در نتیجه طولانی و پیچیده شدن روند کارها/ میزان کاغذبازی و فرصت‌های سنگ‌اندازی در اجرای امور اداری/ ترجیح اهداف گروهی به اهداف سازمان/ پنهان کردن اطلاعات مورد نیاز کارکنان به وسیله مدیریت/ مختل بودن فعالیت‌های سازمانی/ امور ساختاری و سازمانی، مثل عدم تناسب امکانات پرسنلی، مالی و اعتباری با اهداف و فعالیت‌های سازمان/ کم بودن تفویض اختیار/ محول شدن مسئولیت اخراج، نقل و انتقالات به مدیران ارشد/ فشار گروه‌های ذی‌نفوذ در داخل و خارج سازمان/ پروژه‌محوری به جای برنامه‌محوری/ رویکرد تک‌بعدی به جای چندبعدی/ ابهام در سیاست‌ها/ گستردگی اختیارات کارگزاران/ زمانمند نبودن خدمات ارائه شده توسط دستگاه‌ها/ مدیریت اجرایی و شاخص‌های سنجش‌پذیر نامناسب/ ابهامات موجود در رویه‌های اداری/ عدم وجود خلاقیت در سازمان/ عدم وجود مشارکت در تصمیم‌گیری/ سوءاستفاده از اختیارات شکلی/ پیچیدگی کارهای اداری/ حالت‌های مختلف نظام بوروکراتیک.

ضعف روحیه تعامل و ارتباطات سازمانی: ضعف سیستم اداری در برقراری ارتباط و تعامل با دستگاه‌های اداری، اجرایی و قضایی/ نبود تعامل کافی و کارآمد در برقراری تعامل بین رده‌های مربوطه/ ضعف ارتباطات سازمانی/ کمبود تعامل و تماس مردم با مقامات/ ارتباطات خاص/ ضعف ارتباطات.

وضعیت فرهنگ و روابط سازمانی: روابط سرد بین کارکنان و تضاد بسیار بالا در بین آنها/ ضعف فرهنگ سازمانی در میان مدیران و کارمندان/ وجود فرهنگ وفاداری درون‌سازمانی/ کاهش سطح وجدان کاری و انضباط اجتماعی/ عدم تعهد سازمانی/ فقدان نظام‌های شایسته/ فرهنگ سازمانی ضعیف و تغییرناپذیر/ عدم وجود سیستم‌های تشویقی مناسب/ فقدان نظام‌های انگیزشی و تشویق و تنبیه در ادارات/ نبود سیستم تشویق و تنبیه/ اقتصاد هدیه‌ای/ فقدان فرهنگ سازمانی قوی/ عدم دلبستگی کارکنان و مدیران به سازمان و اهداف آن/ مقایسه موقعیت شغلی کارکنان سازمان با کارکنان هم‌رتبه خود در آن سازمان یا سازمان‌های دیگر/ ضعف اخلاق حرفه‌ای/ نبود انگیزه ناشی از عدم وجود نظام تشویق و تنبیه مناسب/ شدت تعهدات و علائق سازمانی/ روابط خویشاوندی کارکنان با ارباب رجوع/ نبود انگیزش در کارکنان/ وابستگی کارکنان و واحدها به بیرون سازمان.

وضعیت کارآمدی مدیران: تمایل به حفظ قدرت و کنترل توسط مدیران/ ضعف مدیران در رهبری و هدایت/ ضعف مدیران در بسیج منابع و امکانات/ ضعف عملکرد سازمان‌ها به جهت ضعف مدیریت/ عدم تفویض اختیار به کارکنان و در نتیجه تضعیف یا حذف میزان حساسیت‌های کارکنان نسبت به هدف‌ها و روش‌های مصوب/ ضعف مهارت‌های مدیریتی و فنی/ نبود صلاحیت مدیریتی/ مدیران غیرمؤثر/ فساد اداری مدیران/ ضعف مدیریت در همه سطوح/ ضعیف بودن عوامل و مدیران کارفرما از نظر علم و تجربه/ مدیریت نامناسب منابع انسانی/ ناکارآمدی مدیریت منابع انسانی/ ابقای مدیران و کارمندان در یک پست برای مدت طولانی/ ناکارآمدی نظام انتخاب و انتصاب مدیران/ عملکرد مدیران قبلی و تأثیرگذاری آن بر عملکرد جاری دستگاه اجرایی/

ناتوانی مدیران در تأمین نیازهای پرسنلی و رفع موانع رفتاری آنان/ وجود برخی مدیران نالایق اقتصادی/ علاقه شدید مدیر به سازمان/ ضعف دانش و تخصص مدیران.

نظام اطلاع‌رسانی و دسترسی به اطلاعات: استفاده ضعیف و ناکارآمد از تکنولوژی و فناوری اطلاعاتی/ ناقص بودن توزیع اطلاعات در سازمان/ عدم آگاه‌سازی در ادارات/ فقدان بانک‌های اطلاعاتی متمرکز/ فقدان نظام‌های مناسب اطلاع‌رسانی خدمات و اقدامات بخش عمومی/ عدم دسترسی کارشناسان مربوطه به آمار و اطلاعات مورد نیاز/ فقدان شاخص برای سنجیدن فساد/ متأسفانه گرایش کنونی شکل‌گیری دولت الکترونیک نیز با تکیه بر برخی شاخص‌ها، نظیر عدم پیگیری اقدامات زیربنایی، بیانگر وجود «سازمان‌محور بودن» این حرکت در کشور است. درحالی‌که گسترش دولت الکترونیک بر مبنای دیدمان «مردم‌محور» و با هدف کاهش فاصله قدرت، می‌تواند موجب تغییراتی مانند گردش آزاد اطلاعات تا خط قرمز امنیت ملی و تقویت شفافیت بیشتر در نظام اداری و فرا اداری شود.

وضعیت نیروی انسانی: کار طولانی در یک سمت/ کمبود نیروهای کارآمد و کاردان در بخش دولتی/ کمبود یا تراکم نیروی انسانی/ نداشتن نیروی متخصص (انحصاری بودن تخصص) و ترس از دست دادن کارمند/ ثبات طولانی مدت بعضی از کارکنان و صاحب‌منصبان در پست‌های کلیدی/ فقدان تخصص کافی در بخش‌های مختلف/ نیروی انسانی ناکارآمد و غیرمتخصص/ پایین بودن مهارت‌های فنی و شغلی کارکنان/ مسائل و مشکلات مربوط به جذب، آموزش و نگهداری افراد متخصص و کارآمد/ منابع انسانی بی‌کفایت و فاقد صلاحیت حرفه‌ای/ عدم تعهد به سازمان/ ارتباط مستقیم ارباب‌رجوع و کارمندان/ مسائل رفتاری کارکنان تحت سرپرستی/ روابط بین کارکنان/ نارضایتی شغلی/ انتقال دائم افراد خلاق و طراح بین واحدها.

ضعف نظام گزینش و استخدام: نادیده گرفتن سوابق و تجربه‌های هزاران مدیر کارآمد در اداره کشور با ملاحظات سیاسی، حزبی و.../ وجود نظام‌های استخدامی، رابطه‌ای، خویشاوندی، گروهی، سیاسی و.../ عدم امنیت شغلی از نظر استخدام و ثبات/ عدم وجود نظام شایسته‌سالاری/ ضعف حاکمیت شایسته‌سالاری/ عدم توجه به شایسته‌سالاری و واگذاری فعالیت‌های حساس به افراد غیرمتعهد و بی‌تجربه/ وجود تبعیضات در زمینه‌های استخدامی، انتصاب و ارتقای افراد/ وضعیت استخدام نیروها.

علل و عوامل حقوقی

تعدد و تورم قوانین و مقررات: افزایش قوانین و مقررات/ تعدد قوانین و مقررات غیرواقعی و یا غیرضروری/ تعدد قوانین و مقررات/ افراط در وضع قوانین و محدود کردن فعالیت‌های بخش خصوصی از طریق این قوانین/ قواعد و قوانین دست‌وپاگیر و پیچیده دولتی/ قوانین و مقررات و مجوزها/ انبوه قوانین دست‌وپاگیر و بعضاً ناگهانی و گاه مصلحتی/ تعدد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری.

عدم شفافیت قوانین و مقررات: نارسایی و پیچیدگی قانون مناقصات/ تفسیربردار بودن قانون مناقصات/ عدم تصریح برخی قوانین و مقررات و قابل تعبیر و تفسیر بودن آنها/ پیچیدگی قوانین و مقررات/ عدم شفافیت استانداردها/ وجود ابهام یا اجمال در خصوص برخی از قوانین و مقررات/ قابلیت تعابیر و تفاسیر متعدد از قوانین و مقررات/ نارسایی، پیچیدگی، تناقض و ابهام در قوانین و مقررات اداری/ ابهام مقررات، قوانین و روش‌ها/ عدم وجود مرزبندی‌های روشن بین بخش عمومی و خصوصی/ فقدان مقررات شفاف/ شفاف نبودن

مقررات نظام بانکی/ شناور و متغیر بودن مقررات و قوانین اقتصادی اعم از نرخ سود و.../ فقدان شفافیت و صراحت/ تفسیرپذیر بودن قوانین به صورت گسترده/ کلی‌گویی و ابهام‌گویی در تصویب قوانین و وجود تفسیرهای مختلف از قانون/ شفاف نبودن حیطه‌های اعمال قدرت و مسئولیت‌ها به لحاظ قانونی/ روشن و صریح نبودن مقررات و ضوابط/ فقدان شفافیت قوانین و مقررات مالی- اقتصادی/ مقررات مبهم/ ابهامات موجود در رویه‌های اداری و استانداردهای جاری کار/ فقدان شفافیت دولتی.

کاستی‌ها و خلأ قوانین و مقررات: عدم وجود قانون و مقررات شفاف در زمینه برخورد با مسئله/ نقاط ضعف در قانون آیین دادرسی کیفری/ ضعف قانون استخدامی و عدم شمول کامل این قانون به تمامی پرسنل حوزه کاری/ فقدان قوانین و مقررات کامل و بازدارنده/ کاستی‌های مرتبط با سیاستگذاری و قوانین پیشگیرانه، ناظر و تنبیه‌کننده/ خلأ و ابهام در قوانین/ فقدان قانون مربوط به آزادی اطلاعات/ قوانین و مقررات اداری و عوامل روانی/ فقدان اختیارات مستقل از دستگاه‌ها جهت برخورد با سوءاستفاده‌ها و عناصر فساد/ ناکارآمدی نهادهای فعلی در برخورد با فساد اداری به دلیل فقدان اختیارات لازم.

وضعیت تناسب، سازگاری و کارآمدی قوانین و مقررات: عدم تناسب قوانین و مقررات با نیازها و اقتضائات جامعه/ غیرمرتبط بودن یا نبود قوانین و مقررات تجاری مالیاتی و محاسباتی و اختلال در آنها/ ناکارآمدی قوانین و مقررات/ وجود قوانین متعارض و نفی‌کننده یکدیگر/ روشن نبودن ناسخ و منسوخ در قوانین/ تغییرات و تحولات قوانین و بعضاً تعارض آنها با یکدیگر/ پیچیدگی و ناکارآمدی ساختار قوانین و مقررات و نظام بوروکراسی/ ناکارآمدی مقررات مالی و عدم رضایت تشریفات در معاملات دولتی/ وجود قوانین، مقررات و دستورالعمل‌های ناکارآمد و دست‌وپاگیر/ نقصان و پیچیدگی قوانین و مقررات/ عدم تطابق قوانین و مقررات با واقعیت‌های ملموس/ وضعیت قوانین و اختیارات دولتی/ عدم انطباق دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مدون با مفاد قوانین مربوطه/ دشواری کنترل قوانین در مرحله تطبیق/ عدم به‌روزرسانی و بازنگری قوانین و مقررات موجود/ واگذاری اختیارات وسیع به مسئولان در قوانین موضوعه بدون اینکه انتصاب‌ها به لحاظ تخصصی، توانایی مدیریتی و... با اختیارات و قوانین، تناسبی داشته باشد/ نبود قاطعیت در قوانین مربوطه/ عدم تناسب بین اختیار و مسئولیت محوله و ابهام در نقش.

وضعیت نهاد قضایی: عدم استقلال قوه قضائیه/ نفوذ قوه مجریه بر قوه قضائیه و بر دستگاه‌های نظارتی و بازرسی/ مستقل و آزاد نبودن قوه قضائیه در برخورد با مفسدان اقتصادی/ سیستم قضایی/ ضعف در استقلال قوه قضایی/ درگیر شدن دستگاه قضایی در مسائل سیاسی و جناحی/ دستگاه قضایی ناکارآمد/ عدم تعامل کافی بین ضابط و مرجع قضایی/ عدم قاطعیت مورد انتظار دستگاه قضایی در برخورد قاطع با قاچاقچیان کالا، مواد مخدر، ارز و زمین‌خواران بزرگ و.../ عدم تخصص کافی در دادرسی‌های مربوطه و انتصابات غیرتخصصی/ تفسیرهای غیرکارشناسانه از سوی قضات و بازپرسان مربوطه/ نظام مجازات کارهای فسادآمیزی که افشا می‌شود.

وضعیت جرم‌انگاری و مشکلات قانونگذاری: نبود تعریف‌های روشن و مشخص برای جرائم مالی- اداری و سیاسی و دسته‌بندی نشدن آنها/ فقدان تبیین روشن مفاهیم و مصادیق فساد اقتصادی، مالی و سیاسی به صورت شفاف/ فقدان نقش مؤثر احزاب، نهادهای مدنی، حقوقدانان و مطبوعات در فرآیند قانونگذاری/ فقدان

تعاریف شفاف برای جرائم اقتصادی، مالی و اداری/ فقدان تعریفی روشن از اخلال در نظام اقتصادی/ مشخص نبودن جرائم اقتصادی به صورت صریح و روشن در قوانین جزایی کشور/ ناکافی بودن مجازات‌های تعیین شده برای جرائم اقتصادی و مالی/ جرائم و قوانین فساد/ پیش‌بینی نشدن جرم اقتصادی در قوانین جزایی ایران و مصادیق آن/ عدم اصلاح و تغییر قوانین مالیاتی/ عدم ثبات قوانین موجود/ شدت و اثر مجازات برای مرتکبین به فساد/ فقدان مجازات و کیفر مؤثر برای عدم اجرای قوانین، به‌طوری که مطابق ماده (۲) قانون مجازات اسلامی «هر فعل یا ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد، جرم محسوب می‌گردد و لاغیر»/ وضعیت اجرای قانون: تبعیض در اجرای قوانین و کیفرها/ مشکلات وضعی و اجرایی قوانین و مقررات مورد عمل/ ضعف در حکومت قانون/ فقدان معیار برای ارزیابی روش‌ها و مقایسه دیگری که همان کار را انجام می‌دهند/ فراهم شدن امکان فرار از قانون و تکیه بر قوانین دیگر/ عمل نکردن به قانون/ نبود مشوق‌ها برای اجرای قانون/ حسابرسی غیرمؤثر و بی‌موقع/ پایین بودن مماشات/ بالا بودن تخلفات اداری/ شدت شیوع و گسترش فساد اداری/ عدم پیگیری نقاط ضعف نتایج حسابرسی/ وضعیت اثربخشی قانونی.

وضعیت برخورد و مبارزه: عدم برخورد درست و مناسب با مفاسد گزارش شده/ برخورد فصلی و مقطعی با این پدیده/ عدم برخورد قاطع با مدیران و مسئولین متخلف/ شیوه برخورد با مصادیق فساد اداری/ توصیه برای در امان ماندن مدیران متخلف از مجازات/ نداشتن ظرفیت لازم در برخورد با جرائم/ نبود قدرت کافی در برخورد با مفاسد اداری/ جدی نبودن دولت در مبارزه با فساد و اعمال قوانین و مجازات‌ها علیه مفسدان/ تأمل و تساهل نسبت به فساد/ چشم‌پوشی از تخلفات کارگزاران خاطی/ ترجیح مصلحت‌اندیشی‌های فردی بر مصالح نظام و حقوق اساسی مردم در برخورد با برخی از عناصر فساد/ عدم برخورد با پدیده قاچاق کالا، ارز، احتکار و کمبود کالاهای مورد نیاز مردم، به‌ویژه در شرایط بحرانی توسط باندها و مافیاهای اقتصادی/ مصونیت برخی از مدیران ارشد به دلیل پایگاه‌های قدرت و اطمینان از عدم حساب‌کشی و نظارت‌پذیری/ تساهل و تسامح نسبت به فساد/ فقدان بانک‌های اطلاعاتی درخصوص جرائم و افراد دارای تخلفات اداری.

ضعف سازوکار کنترل و نظارت: ضعف سازوکارهای نظارتی/ نارسایی و ناکارآمدی نظام نظارت و ارزیابی/ ضعف نظارت و سازمان‌های نظارتی/ عدم کنترل و نظارت/ فقدان تعامل میان دستگاه‌های نظارتی و سازمان‌های بازرسی/ ضعف سازمان‌هایی که وظیفه آنها نظارت کردن بر عملکرد کارکنان دولت، مدیران و سیاستمداران است/ عدم نظارت کارآمد بر عملکرد و فعالیت‌های کارکنان دولت/ عدم سیستم نظارت قوی/ بستر کنترل و نظارت/ ضعف سیستم‌های نظارتی/ فقدان نظارت شفاف بر عملکرد درآمدها و هزینه‌های آنان/ ضعف مدیران در نظارت و کنترل/ نظارت‌های سازمانی/ نقص تشکیلات و سیستم نظارتی سازمان‌ها و واحدهای اداری/ وجود نهادها و سازمان‌های بازرسی موازی و وابسته به دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی/ فقدان نهادهای قدرتمند نظارت/ ضعف سیستم ارزشیابی و نظارت و بازرسی/ فقدان رفتارهای نظارتی و بازرسی و منفعل بودن آنها تحت تأثیر تمرکز قدرت فردی یا گروهی/ ضعف ساختارهای نظارتی و فقدان هماهنگی‌های لازم در بُعد نظارت/ عدم نظارت بر رفتار حکام/ کنترل سلسله‌مراتبی به جای کنترل غیرمتمرکز/ عدم تأثیر بازرسی‌های دوره‌ای و غیردوره‌ای سازمان‌های نظارتی/ سرمایه‌گذاری عمومی و گسترده بدون نظارت/ مدیریت و آموزش نظارتی ناکافی/ نارسایی در نظام پاداش و تنبیه به‌ویژه نظام نظارت و ارزشیابی/ سیستم تنبیه و مجازات و نظارت‌های سازمانی/ کنترل بسیار شدید در سازمان.

فقدان سیستم افشا و ضعف نظارت عمومی: فقدان سیستم درست و امن که مردم از آن برای گزارش کردن موارد فساد و افشای مفسدان استفاده کنند/ فقدان گزارش مربوط به بازرسی‌ها در رسانه‌های همگانی/ فقدان حمایت از گروه‌های هشداردهنده/ ناتوانی نظارت نهادهای نظارتی، مردمی و مدنی بر کانون‌های قدرت و ثروت/ چگونگی نظارت و اختیارات نظارتی نهادهای مدنی بر نهادهای قدرت و مدیریت‌های اجرایی/ نارسایی در نظارت عمومی/ عدم کارکرد بهینه نظام کنترل عمومی/ فقدان جامعه مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد برای نظارت بر کارکرد دولت/ فقدان نهادهای نظارت‌کننده اعم از احزاب، نهادهای مدنی و رسانه‌ها بر عملکرد مجموعه دستگاه‌ها، سازمان‌ها و.../ فقدان نقش نهادهای مردمی و مدنی در نظارت بر عملکرد مسئولان و متولیان امر/ نبود سیستم‌ها و فرآیندهای نظارتی کارآمد.

کمبود آگاهی حقوقی: آشنا نبودن مدیران و برگزارکنندگان مناقصه با قانون/ عدم آگاهی مردم از حقوق اساسی خود در برابر قانون/ آشنا نبودن کارمندان دولت و مردم با مصادیق فساد اداری، مالی و اقتصادی، به‌ویژه در حوزه‌هایی که زمینه فساد بیشتر متصور است/ عدم آگاهی قشر وسیعی از افراد جامعه از قانون/ آموزش ندادن مردم توسط قانونگذاران و مسئولان اجرای قانون به منظور نهادینه شدن قانونگرایی و حاکمیت قانون در جامعه/ عدم آگاهی کارکنان و ارباب‌رجوع نسبت به آنها/ ناآگاهی مردم از قوانین و مقررات اداری/ عدم آموزش و توجیه مجریان و مشتریان نسبت به سیاست‌ها و قوانین موضوعه/ ضعف در تخصص و حرفه حقوقی.

وضعیت حقوقی سازمان: شکل حقوقی سازمان‌ها از جهت دولتی و غیردولتی بودن/ وضعیت قوانین و مقررات حاکم بر سازمان‌ها.

علل و عوامل فرهنگی

ویژگی‌های ارزشی جامعه: سطح اخلاق عمومی/ شدید بودن انتقاد و کم‌رنگ بودن تحسین/ ویژگی‌های فرهنگی حاکم بر جامعه/ امکانات، داری‌ها و فرهنگ هزینه نامناسب/ سطح اخلاق عمومی و سطح اخلاق کارمندی/ فرهنگ و سابقه تاریخی فساد اداری در جامعه/ ناکارآمدی و ضعف نظام فرهنگی/ نقش کم‌رنگ زنان در جامعه/ نبود سیستم تشویق و تنبیه/ میزان پابندی به اخلاقیات/ روحیه کاری و تعهد شغلی پایین/ فقدان مسئولیت‌پذیری اجتماعی/ ضعف اخلاق عمومی/ ضعف عوامل روانی/ ضعف وجدان کاری و انضباط اجتماعی/ ساختاری که مسئولان دولت را برتر شمارد/ سطح پایین اخلاقیات در جامعه/ عدم احترام برای درستکاری و امانتداری در جامعه/ وجود غالب تبعیض و ضعیف‌کشی در میان جمعیت/ روحیات و فرهنگ حاکم بر مردم ایران و گذشته تاریخی آنان/ گسترش فرهنگ قدرت‌طلبی، جاه‌طلبی، قانون‌گریزی/ آفرینش هنجارهای نو/ دگرگونی در ارزش‌ها/ ویژگی‌های فرهنگی جوامع/ اعتقاد غلط/ فقدان حاکمیت اخلاق و کدهای رفتاری برای کارگزاران شهری.

ریخته شدن قبح فساد و ضعف کنترل‌های درونی: تبدیل قانون‌گریزی، قانون‌شکنی، پارتی‌بازی، رانت‌خواری، واسطه‌گری و دلالتی به هنجار در جامعه و عادی شدن این پدیده در میان بخش‌های زیادی از افراد جامعه/ ضعف باورهای اخلاقی و ارزش‌های انسانی (کنترل درونی)/ ضعف کنترل اجتماعی (حساسیت همگانی به فساد و کجروی در دستگاه‌های اداری)/ ضعف باورهای مذهبی و اعتقادات دینی/ بی‌اخلاق و بی‌ایمان شدن مردم/ ضعف در ایمان به آخرت/ حاکمیت تفکر غیردینی/ کاهش پابندی به اصول اخلاقی و

مذهبی/ عدم حساسیت جامعه به معیارهای اخلاقی/ خاموشی وجدان عمومی/ میزان حساسیت عمومی در زمینه تخلفات و فساد کارگزاران.

رواج مادی‌گرایی: متکی بودن ارزش‌ها، هنجارها و باورهای افراد جامعه به ارزش‌های مادی‌گرایانه و مصرف‌گرایانه/ تغییر عادات مردم و مصرف‌گرایی جامعه/ مادی‌گرایی/ فردگرایی/ روحیه مصرف‌گرایی/ عدم قناعت و مصرف‌گرایی در سطح جامعه/ حاکمیت روحیه زیاده‌خواهی بین‌آحاد جامعه و مسئولین/ رواج روحیه عافیت‌طلبی/ قوی بودن فرهنگ زیاده‌خواهی و هماوردطلبی/ تبدیل شدن پول و ثروت به یک ارزش اجتماعی.

رویکرد قومی - قبیله‌ای و چیرگی روابط بر ضوابط: شدت تعهدات و علایق خانوادگی و خویشاوندی/ فرهنگ قوم‌گرایی/ تأکید بر خویشاوندگرایی/ چیرگی روابط بر ضوابط/ ویژگی‌های اجتماعی در جامعه مثل میزان رواج مسئله روابط فاصله‌دار در امور اجتماعی و اقتصادی/ قوی بودن پیوندهای فامیلی و قبیله‌ای/ ساختار اجتماعی فامیل‌محور، با آداب و رسوم پذیرفته شده مزایا و منافع غیرعادلانه برای خانواده صاحبان قدرت/ وحدت قبیله‌ای که منافع را به گروه‌های قومی خاصی می‌دهد/ شدت تعهدات و علایق قومی، خانوادگی و خویشاوندی.

عوامل شخصیتی و انگیزشی: عوامل شخصیتی/ ذهنیت سلطه‌پذیر/ عوامل انسانی مشتمل بر مشکلات رفتاری متأثر از ناهنجاری‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... کارکنان/ انگیزه‌های انحرافی/ اعتماد بیش از حد به یک فرد/ اعتیاد و شخصیت خلافکار/ عدم تمایل به گزارش فساد/ گروه‌های بسته با منافع شخصی و مردان مسن از طبقه متوسط به بالا.

رفتار مقامات عالی: رفتار رهبران و مقامات جامعه/ وجود فساد در میان مقامات عالیرتبه کشور/ الگوگیری و تقلید مردم از مقاماتی که مرتکب فساد می‌شوند/ نیازها، انتظارات متقن و غیرمتقن اشخاص حقیقی و حقوقی مختلف دارای نفوذ در مردم/ هنجارها و ارزش‌های مدنی سیاستمداران و مسئولان.

آسیب‌های اجتماعی: اختلاف فاحش میان سطح زندگی کارمندان دولت و سایر شهروندان/ عدم انسجام ساختارهای اجتماعی و برخوردار نبودن از کارکردهای لازم/ سرمایه اجتماعی/ گسترش و استمرار فساد/ ناهماهنگی میان ارزش‌ها و راه‌های دستیابی به آنها/ عدم انطباق عناصر مستقر در قطب‌های حاشیه‌ای شهرها با فرهنگ شهرها و کلان‌شهرها/ افزایش ناهنجاری‌ها و بزهکاری و جرائم مختلف در حاشیه شهرها/ تبدیل بعضی از حاشیه‌نشینان به سربازان پیاده‌نظام مواد مخدر، کالای قاچاق و انواع بزه‌ها و مفاسد.

وضعیت آگاهی‌های عمومی و آموزش: کمبود سواد و دانش در میان مردم/ عدم توجیه و آموزش کارکنان در بدو استخدام/ عدم توجه و آموزش عامه مردم در مورد فساد/ فقدان ارتقای سطح علمی و فنی/ عدم آگاهی و تحصیلات پایین کارکنان/ سطح آموزش و پرورش و توسعه/ فراموشی ادبیات انقلاب.

جدول ۴. پیامدها و آثار ارتکاب فساد

پیامدهای اقتصادی
اثر بر درآمدها، هزینه‌ها و ترکیب مخارج دولت: کاهش درآمدهای دولت/ درآمدهای دولتی را کاهش و از مسیر اصلی خود منحرف می‌کند/ تلاش در جهت دستیابی به درآمدهای فوری و سهل الوصول به جای شکوفا شدن توانایی‌ها و استعدادها/ کاهش و انحراف درآمدهای دولتی/ نشان دادن نرمش نسبت به مالیات‌دهندگان/ ناکارآمدی نظام مالیاتی/ کاهش درآمد مالیاتی (فعالیت‌هایی که به‌گونه غیررسمی و رانتی عمل می‌کنند، مالیات نمی‌پردازند)/ ضرر به درآمدهای مالیاتی/ افزایش هزینه طرح‌های عمرانی دولت/ تحریف ترکیب هزینه‌های دولتی/ آثار منفی بر ترکیب مخارج دولت (دولت‌های فاسد برای آموزش و پرورش و حتی بهداشت و درمان از دولت‌های سالم کمتر هزینه می‌کنند)/ افزایش هزینه‌های اقتصادی/ قیمت نسبی تولید کالا و خدمات با محاسبه هزینه‌های فساد بالا می‌رود/ فساد توانایی کشورها را برای افزایش درآمد تضعیف می‌کند/ افزایش هزینه زندگی برای مردم/ افزایش هزینه انجام کارها/ افزوده شدن هزینه‌های فساد به هزینه‌های اداری عادی برای مصرف‌کنندگان/ افزایش هزینه‌های زندگی مردم همچون افزایش قیمت‌ها/ افزایش هزینه زندگی سالم/ فساد به‌عنوان مالیات اضافی عمل کرده و هزینه‌های تولید را افزایش می‌دهد/ تمرکز در مالکیت دارایی‌ها/ مانع ورود بنگاه‌های اقتصادی به بازار می‌شود/ هزینه نهادهای عمومی با فساد، بیشتر است تا در حالت بدون آن/ اتکای دولت رانتیر به منابع طبیعی باعث می‌شود که دولت برای اداره خود وابسته به شهروندان نباشد، بلکه از راه توزیع ثروت بتواند آنان را به خود وابسته کند و در نتیجه خود را ناگزیر از پاسخگویی و شفاف‌سازی کارکردش نداند/ افزایش سلطه سرمایه‌داری در ورزش.
اثر بر رشد و توسعه: مختل شدن توسعه اقتصادی/ آثار منفی بر رشد اقتصادی/ کند شدن سرعت رشد و توسعه اقتصادی/ خنثی کردن حرکت توسعه کشور/ ممانعت از رشد رقابت/ ممانعت از توسعه پایدار/ توجیه غیرمنطقی برای عقب‌ماندگی‌های اقتصادی/ تخریب سامانه اقتصادی/ نابسامانی‌های اقتصادی/ کاهش امکان پیش‌بینی‌های اقتصادی/ حاکمیت گسترده فساد و عوارض ناشی از آن/ قانونمندی اقتصاد بازار و در برخی موارد حقانیت مردم‌سالاری زیر سؤال می‌رود/ کاهش رفاه عمومی.
اثر بر سرمایه‌گذاری: هدر رفتن سرمایه‌گذاری‌های انجام شده بر منابع انسانی/ افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی/ عدم تشویق سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی/ تشویق سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی که منجر به تضعیف بخش خصوصی می‌شود/ چشم‌انداز سرمایه‌گذاری در عرصه‌هایی که تحت تأثیر فساد است، نامناسب می‌شود/ تأثیر بر ارزیابی سرمایه‌گذاران از سود نسبی سرمایه‌گذاری در برخی حوزه‌ها/ اختلال در سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی/ هدایت سرمایه‌گذاری به مسیر غیرمولد و غیرکارکردی/ کاهش انگیزه‌های سرمایه‌گذاری در بلندمدت/ بازدارندگی فساد در توسعه سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی)/ فساد با نقش بازدارندگی فراروی سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی بخش خصوصی، موجب کاهش تولید می‌شود/ کاهش امکان برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری واقع‌بینانه/ فساد مالی و سوءمدیریت، به تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی بیش از فعالیت‌های بازرگانی و سرمایه‌گذاری در داخل کشور آسیب می‌زند/ سوق بیشتر اعتبارات به‌سوی سرمایه‌گذاری‌های دولتی/ انحراف سرمایه‌های عمومی برای مقاصد شخصی.

اثر بر عرضه و تقاضای کالاها و خدمات: ایجاد شکاف میان عرضه و تقاضا/ اعمال فشار مستقیم روی عوامل اقتصادی به طور مستقیم/ فساد چون مانعی در برابر قدرت توسعه‌ای دولتهاست که سبب کاهش خدمات‌دهی دولت می‌شود/ کاهش توانایی جامعه برای ارائه کالاهای ضروری عمومی/ کاهش خدمات عمومی.

اثر بر بودجه و تخصیص: فلج کردن تخصیص بهینه منابع/ اخلال در نقش دولت در زمینه تخصیص منابع/ جهت‌دهی انحرافی منابع/ نتایج بسیار منفی بودجه‌ای/ منابع ملی را از هدف خود منحرف می‌سازد/ تخصیص نادرست منابع کمیاب.

اثر بر کارایی، بهره‌وری و کیفیت: کاهش بهره‌وری/ آثار منفی بر کارایی اقتصادی/ کاهش کارایی فعالیت‌های اقتصادی از طریق توجه به اعمال فاسد/ فساد بیشتر ناشی از کاهش کارایی/ ایجاد دور باطل بین کاهش کارایی و افزایش فساد مالی/ به دلیل دخالت دولت یا دولتمردان برای سوءاستفاده و با هدف کسب منافع در امور (مانند ایجاد انحصارهای دولتی برای منافع شخصی) خود به خود کارایی و بهره‌وری اقتصادی کاهش می‌یابد/ کاهش توان فعالیت‌های مؤثر و سازنده/ تقلیل اثربخشی کمک‌ها و قرض‌های پولی/ فقر کیفیت محیط زیست/ تخریب محیط زیست/ تنزل کیفیت زیرساخت‌های اقتصادی/ تنزل کیفیت خدمات عمومی/ ناتوانی دولت در اجرای طرح‌های عمرانی، اساسی و زیربنایی و پیشبرد برنامه‌های رشد و توسعه/ مضمحل شدن ظرفیت نهادی دولت/ اتلاف منابع ملی از طریق خدشه وارد کردن بر سیاست‌های دولت در مقابله با منافع و اهداف اکثریت.

اثر بر سود و زیان: سودمندی اقتصادی موقت/ فساد مالی برخلاف پولشویی که ممکن است در صورت‌های مالی مؤثر نباشد، یکی از اقلام ترازنامه یا سود و زیان را تحت تأثیر قرار خواهد داد (حسابرسی مالی)/ هرگونه فساد مالی به نوعی صورت‌های مالی را تحت الشعاع قرار خواهد داد/ تلاش برخی افراد برای کسب مشاغل خاص به منظور کسب سود بیشتر/ زیان‌های اقتصادی از طریق تضعیف انگیزه‌ها/ کاهش سود حاشیه‌ای کارآفرینان، چون فساد نوعی مالیات برای کارآفرین است (کارآفرینان و نوآوران برای اخذ مجوز کسب و کار مجبور به پرداخت رشوه هستند، از این رو سود حاشیه‌ای آنها کاهش می‌یابد)/ به وجود آمدن فرصت‌های سودجویی برای دلالان.

اثر بر فقر و عدالت توزیعی: با توزیع ناعادلانه منابع، موجب زیان‌های اقتصادی می‌شود/ در بلندمدت جلوگیری از تحقق کامل عدالت اجتماعی (اقتدار ضعیف و کم‌درآمد از مزایای رفاه اجتماعی کمترین بهره را خواهند داشت، در توزیع درآمدها جایگاهی ندارند و سرمایه‌گذاری‌های دولتی به نفع این گروه نخواهد بود)/ ایجاد اختلاف طبقاتی/ عمیق‌تر شدن شکاف میان فقر و غنا/ افزایش شکاف بین طبقات اجتماعی/ خنثی شدن تلاش‌ها در جهت کاهش فقر و تبعیض اجتماعی/ آثار منفی بر توزیع صحیح درآمدها/ توزیع ناعادلانه و نامناسب درآمدها و منابع در جامعه/ افزایش فقر/ افزایش شکاف درآمدی/ آثار منفی بر توزیع صحیح درآمدها/ فاصله طبقاتی/ عقب راندن تلاش‌ها در جهت کاهش فقر و بی‌عدالتی/ رواج نابرابری‌ها و اختلاف‌های شدید طبقاتی/ تأمین نابرابر خدمات/ نابرابری‌های آموزشی و مخارج اجتماعی.

اثر بر انحراف منابع و استعدادها: رشد مشاغل و خدمات ناموزون/ هدایت استعدادها به سمت فعالیت‌های نادرست/ گسترش فعالیت‌های رانت‌جویانه/ استعدادها از فعالیت‌های مولد به سمت فعالیت‌های غیرمولد سوق پیدا می‌کند/ مخارج عمومی از سرمایه‌گذاری در اموری مثل آموزش و بهداشت به سمت امور رانتی می‌رود/ استعدادهای کارآفرینی به‌جای قرار گرفتن در مسیر خلاقیت تولید، به‌سوی رانت‌جویی سوق می‌یابد/ سوق دادن بخش خصوصی (فعال) به سمت رانت‌جویی/ افزایش درآمدهای نامشروع/ هدایت توانایی‌ها به مسیرهای نادرست/ اولویت یافتن فعالیت‌هایی که با منافع نامشروع متصدیان فاسد سازگاری داشته باشند/ هدایت افراد به سمت فعالیت‌های نادرست/ واگذار کردن کارهای دولتی یا خریده‌ها و قراردادهای سرمایه‌گذاری که در آنها برنده شدن در رقابت ناشی از توان انجام کار با حداقل هزینه نیست، بلکه روابط و رشوه‌هایی است که پرداخت می‌شود.

پیامدهای سیاسی

اثر بر ساختار و مشروعیت نظام سیاسی: با تضعیف نهادهای موجود، باعث زیان‌های سیاسی می‌شود/ کاهش مقبولیت اجتماعی حکومت/ تخریب مشروعیت حکومت/ زیر سؤال رفتن مشروعیت حکومت/ مشروعیت و ثبات ظاهری/ تضعیف اعتقاد مردم به توانایی و اراده سیاسی دولت برای جلوگیری از زیاده‌طلبی‌ها و قطع امید مردم به آینده‌ای بهتر/ مخدوش شدن ارزش‌های دموکراسی/ تضعیف دموکراسی و حاکمیت مطلوب از طریق تغییر فرآیندهای رسمی/ زایل کردن حکومت‌داری مطلوب و دموکراسی/ تخریب حاکمیت قانون/ کاهش توانایی برای حاکمیت قانون/ ممانعت از توسعه سیاسی و اجتماعی/ نهادینه شدن نفوذ غیرقانونی گروه‌های سیاسی/ تضعیف اتحاد و انسجام ملی.

اثر بر ثبات سیاسی: بی‌ثباتی سیاسی/ کاهش امنیت/ ایجاد ناآرامی‌های سیاسی و جنگ/ افزایش پتانسیل بروز مناقشه و ناآرامی داخلی/ به خطر انداختن امنیت و ثبات جوامع.

اثر بر حوزه بین‌المللی: کاهش اعتماد مجامع و سازمان‌های بین‌المللی/ کاهش قدرت چانه‌زنی دولت در روابط بین‌الملل/ زمینه‌سازی سلطه بیگانگان.

اثر بر عملکرد و کارآیی دولت: تضعیف کارآیی نظام سیاسی/ کاهش اثربخشی دولت‌ها/ تضعیف موضوع حساب‌پس‌دهی و اعمال نمایندگی مردم در سیاستگذاری/ غیرقابل اداره ساختن کشور/ زیان‌های سیاسی و یا توزیع ناعادلانه منابع/ تضعیف موقعیت دولت/ زحمت بیهوده برای جلوگیری از شیوع فساد و شناسایی آن/ از بین رفتن شفافیت و حساب‌پس‌دهی.

اثر بر رسانه‌ها و مطبوعات: تأثیرگذاری فسادانگیز بر روند توزیع و درج آگهی و رپرتاژ آگهی‌ها و آگهی‌های در پرده/ درج شایعات/ سکوت و عدم انتشار واقعیات/ ارائه اخبار و گزارش‌های جانبدارانه و گزینشی از طریق استفاده از روش‌های چیدمانی و محتوایی مؤثر بر مخاطبان/ درج اخبار به‌صورت ناکامل، هدایت شده و هدفمند به‌منظور تخریب یا تقویت یک مؤسسه یا یک شخصیت حقیقی یا حقوقی/ ارائه تحلیل‌های جانبدارانه و قرار گرفتن در موضع «کارشناس» خنثی با هدف پنهانی تخریب یا مبالغه بی‌پایه درباره این یا آن مؤسسه/ اعمال نفوذ (لابی) از طریق روابط عمومی‌ها و تحریریه‌ها/ ارائه اخبار، گزارش‌ها و یا انجام مصاحبه‌های مطبوعاتی جانبدارانه به‌منظور مطرح کردن و یا تخریب این یا آن شخصیت و تأثیرگذاری بر روند طبیعی اوضاع/ به‌کارگیری روش‌های «فنی» و نامحسوس رسانه‌ای به‌صورت فسادانگیز/ به‌وجود آوردن لابی‌های مطبوعاتی-

رسانه‌ای در جهت مسکوت گذاشتن یا تقویت برخی از اخبار و گزارش‌ها/ استفاده از ابزارهای شخصی و فردی (اقتدار شخصی، ابزارهای جنسیتی، لابی‌ها، ...) برای کسب اخبار، آگهی و یا تشویق به اعمال فسادانگیز/ فروش اطلاعات به دست آمده در تحقیقات رسانه‌ای به مؤسسات و افراد ذی‌نفع به جای درج آنها در رسانه/ سرپوش گذاشتن بر تحقیقات رسانه‌ای در پرونده‌های فساد اداری، سیاسی، مالی و.../ جوسازی و پرونده‌سازی‌های بی‌پایه برای گرفتن حق‌السکوت به صورت آگهی یا رپرتاژ آگهی، اخبار ویژه و... به وسیله رسانه‌ها/ اخبار دروغین و مبالغه‌آمیز در جهت تقویت یا تضعیف یک مؤسسه در برابر دریافت رشوه و امتیازات از آن و یا با هدف گرفتن رشوه و امتیازات پس از درج آن موارد.

اثر بر عملکرد سازمان‌ها: به وجود آمدن ریسک تخلفات در سازمان/ آسیب‌رسانی به فرآیند توسعه منابع انسانی/ تشدید کنترل‌های بیرونی در سازمان/ تقدم منافع فردی بر منافع سازمانی/ اعمال سوءمدیریت در خصوص استعدادهای انسانی/ اعطای امتیازاتی به برخی افراد در مقایسه با دیگران/ استخدام و ترفیع دلخواهانه افراد برخلاف معیارهای عادلانه و عینی/ عدم هدایت مناسب استعدادهای فردی/ عدم رعایت ضوابط و اصول شایسته‌سالاری در استخدام‌ها/ عدم شکل‌گیری بوروکراسی قاعده‌مند و ضابطه‌مند/ فراموش شدن اولویت‌های اساسی در طرح‌ها/ تضعیف ساختار اداری/ کاهش فرصت‌های سالم پیشرفت برای افراد، مؤسسات و سازمان‌ها/ اثرگذاری بر شکل‌گیری سرمایه انسانی/ کاهش بهره‌وری سازمان (زمان و انرژی به جای صرف شدن برای دستیابی به اهداف، وقف ایجاد شکاف در سیستم می‌شوند)/ ایجاد ارزش‌های منفی در سازمان/ عملکرد مدیران و شرکت‌ها به درستی ارزیابی نمی‌شوند (حسابرسی عملکرد)/ خدشه‌دار شدن امنیت شغلی/ اتخاذ تصمیمات نادرست/ از بین بردن شایسته‌سالاری در ورزش/ توانایی تعرض به استقلال حساب‌رسان/ توانایی خرید اظهارنظر حساب‌رسان/ ایجاد ارزش‌های منفی در سازمان/ خدشه‌دار شدن حیثیت اجتماعی سازمان.

پیامدهای حقوقی

اثر بر قوانین و مقررات: اعمال دلخواهانه قوانین و مقررات/ تعلیق حاکمیت قانون/ کاهش احترام به قانون اساسی/ ایجاد مقررات دولتی غیراثربخش/ به علت وضع خطوط قرمز بیشتر توسط بوروکرات‌های فاسد، هزینه تبعیت از مقررات در شرایط فساد بیشتر است تا در حالت بدون آن.

اثر بر جرائم و تخلفات: افزایش تلفات جانی/ تسهیل فعالیت‌های مجرمانه نظیر خرید و فروش مواد مخدر، پولشویی و فحشا/ افزایش فرصت‌های ارتکاب فساد/ دستگاه قضایی و کارکنانی که رشوه می‌گیرند، بر عناصر فساد و جرم در جامعه تأثیر می‌گذارند/ کیفر قضایی/ خدشه‌دار شدن امنیت شغلی فرد متخلف/ فساد در دستگاه قضایی سبب معافیت از مجازات و ایجاد عدم اطمینان برای کسانی می‌شود که به دنبال انصاف و عدل، به خصوص برای افراد فقیرند.

اثر بر حقوق اجتماع و دولت: پایمال شدن حقوق افراد/ ورود به زندگی شخصی افراد، پیشینه حرفه‌ای و خانوادگی آنها و حوزه خصوصی ایشان به منظور یافتن دستاویزی برای اعمال فشار بر آنها/ حقوق برخی سهام‌داران به نفع برخی سهام‌داران دیگر ضایع می‌شود (وظایف بازرس قانونی)/ مورد تعرض قرار دادن برخی حقوق اجتماعی شهروندان (مسئولیت اجتماعی حساب‌رسان)/ کاهش توان دولت برای وضع مقررات کنترلی و نظارت‌های مورد نیاز برای اصلاح نقایص بازار/ کاهش یا اختلال نقش دولت (مانند اجرای قراردادهای حمایت

از حقوق مالکیت خصوصی و...) / خدشه‌دار شدن شهرت و آوازه سازمان‌ها و رشته‌های ورزشی و افراد درگیر در ورزش.
پیامدهای فرهنگی
تأثیرات اخلاقی و دینی: مخدوش شدن اخلاقیات / سست شدن اعتقادات / کاهش ارزش‌های اخلاقی جامعه / کم‌رنگ شدن فضایل اخلاقی / ایجاد ارزش‌های منفی در جامعه / آلوده‌سازی کارکنان سالم / خدشه‌دار شدن اعتبار و حیثیت فرد / کم‌رنگ شدن کنترل‌های درونی / عقوبت اخروی / کاهش ایمان و دینداری در جامعه. اثر بر متغیرها و ارزش‌های اجتماعی: با تضعیف انگیزه‌ها، موجب زیان‌های اجتماعی می‌شود / کاهش اعتماد و وفاداری مردم نسبت به سازمان‌ها / تضعیف اعتقاد ملت‌ها به توانایی خویش و سرایت آن از گروه‌های نخبه به رده‌های پایین‌تر جامعه که باعث ناامیدی و سرخوردگی نسبت به آینده‌ای قابل پیش‌بینی می‌شود / ایجاد جو دلسردی و بی‌اعتمادی در کارکنان سالم / زیر سؤال رفتن صداقت و امانت کارکنان سالم / کاهش اعتماد عمومی / کاهش اعتماد و وفاداری مردم نسبت به دستگاه‌ها / افزایش بی‌اعتمادی مردم نسبت به دولت و به یکدیگر / تضعیف اعتماد عمومی جامعه / تحلیل سرمایه‌های اجتماعی / تأثیر بر فرهنگ و اعتماد عمومی / انحراف اخلاق جمعی / کاهش اعتماد عمومی / کاهش سرمایه اجتماعی / زیان‌های اجتماعی و یا تضعیف نهادهای موجود / اختلال در نیل به اهداف برنامه‌های اجتماعی / ایجاد نارضایتی‌های عمومی. اثر بر متغیرها و ارزش‌های فردی: بروز اختلافات خانوادگی / بروز ناهنجاری‌های روحی و روانی / بروز ناهنجاری‌های روحی و روانی برای فرد متخلف / خدشه‌دار شدن اعتبار و حیثیت فرد / خدشه‌دار شدن اعتبار و حیثیت فردی فرد متخلف / پایین آمدن انگیزه کاری در کارکنان / از بین رفتن انگیزه برای مبارزه با فساد / از بین برنده انگیزه بخش خصوصی / کاهش انگیزه ورزشکاران تازه‌کار و کارکنان سازمان‌های ورزشی / شکل‌گیری انگیزه‌های فاسد / گسترش تنبلی و بی‌کفایتی / نقض فلسفه ورزش که همانا رقابت سالم و جوانمردانه برای پیروزی و موفقیت است / استفاده از روش‌های تحریک مستقیم و غیرمستقیم برای واداشتن افراد حقیقی و حقوقی به بروز واکنش در جهت برنامه‌های فسادانگیز.

جدول ۵. راهکارهای پیشگیری و مبارزه با فساد

راهکارهای اقتصادی

راهکارهای ساختاری اقتصاد: اصلاح سیاست‌های اقتصادی کلان / آزادسازی بیشتر / مهندسی مجدد ساختار اقتصادی کشور / اعمال سیاست‌های اقتصادی مناسب با هدف محدود کردن زمینه‌های بروز فساد / ثبات اقتصاد کلان / هدایت سرمایه‌گذاری‌ها به سمت بخش‌های کارآ / سرمایه‌گذاری بیشتر روی دولت الکترونیکی و تسهیلات برای بهبود شاخص‌های مربوط به آن / رفع محدودیت و ممنوعیت درآمدی / اجرای برنامه‌هایی در جهت ایجاد تعادل اقتصادی در نهادها و دستگاه‌های اداری / اصلاحات تجاری و کلان / اصلاح سیاست‌های اقتصادی / تکامل بخش مالی / توزیع قدرت و انحصار شکنی در عرصه اقتصاد / تورم کمتر و کنترل قیمت‌ها / ایجاد زمینه اشتغال و کاهش بیکاری / حذف برنامه‌های فسادخیز / به‌کارگیری فناوری‌های جدید در بخش کشاورزی / کاهش زمان ارائه کالاهای عمومی به کاهش بار مقررات کمک خواهد کرد / افزایش هزینه فساد / التزام عملی دولت نسبت به تأمین منافع آحاد جامعه / لزوم تفکیک درست و صحیح منافع عمومی و ملی از منافع شخصی و فردی.

ارتقای شفافیت و دسترسی به اطلاعات: تضمین و افزایش شفافیت‌ها / شفاف کردن قیمت‌ها در بازار / افزایش شفافیت در بودجه / شفافیت گسترده / شفاف‌سازی جریان اطلاعات اقتصادی، مالی و اداری / شفاف‌سازی رویه‌های تخصیص و مدیریت منابع عمومی / شفافیت در فرآیندهای کاری بانک‌ها / ایجاد شفافیت اطلاعاتی در مورد فعالیت‌های مالی و نحوه توزیع خدمات و محصولات دستگاه‌ها و مؤسسات وابسته به دولت به گونه‌ای که مردم و مسئولین به‌طور یکسان به این اطلاعات دسترسی داشته باشند / شفاف‌سازی از حیث وظایف، اختیارات و نحوه انجام امور واحدها و دستگاه‌های اجرایی / تجمیع تمام مناقصات در یک سازمان و درج اطلاعات مربوط در پایگاه اطلاع‌رسانی مناقصه / افشای درآمد و دارایی / تضمین دقت و صحت در آیین‌های شفاف‌سازی کسب درآمد، خصوصی‌سازی، تأمین کالاها و خدمات عمومی از جمله مزایده و مناقصه، انعقاد و اجرای پروژه‌های دولتی، صدور مجوزها، کمیسیون‌های دولتی، نظام پرداخت وام بانکی، تخصیص بودجه و تخفیف‌های مالیاتی / اعلام دارایی و شرایط مالی / ارتقای نظام دسترسی به اطلاعات از جمله اطلاعات مربوط به نحوه تأمین مالی احزاب و رقابت‌های انتخاباتی / شفاف‌سازی نحوه تأمین مالی در مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه و نیز هزینه‌های انتخاباتی / شفافیت در وضعیت مالی احزاب / لزوم دسترسی شهروندان به اطلاعات، چون عدم دسترسی شهروندان به اطلاعات، یکی از ابزارهای ایجاد نابرابری در برخی کشورها است که شرایط محیطی را برای قدرتمند شدن بیشتر «ویژه‌خواران» و تفاهم آنها با بخش‌های اقتصادی ناسالم فراهم می‌کند / دسترسی عمومی به اطلاعات دولتی / دسترسی آزاد به اطلاعات نحوه انتخاب پیمانکار، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های انجام معاملات و تمامی خدمات ارائه شده توسط دستگاه‌های اجرایی / الزام نهادها و دستگاه‌های مختلف دولتی به انتشار اطلاعات و در معرض افکار عمومی قرار دادن آنها / فرآیند ترک تشریفات یا مناقصه محدود باید با درج موضوع و علت آن، اطلاع‌رسانی شود / گذاشتن اطلاعات بازرگانی در رسانه‌ها، بدون انتقام‌جویی دولت / شفاف‌سازی فعالیت‌های دولتی از طریق ساده‌سازی قوانین و مقررات به‌ویژه قوانین و مقررات مالیاتی / ایجاد سازوکارهای لازم برای الزام کارمندان به گزارش دارایی‌ها و منافع مالی خود / ایجاد مرکزی برای اعلام وضعیت مالی کارمندان از جمله گزارش دارایی‌ها، اعلام ارتباط خویشاوندی با مستخدمانی که به کار می‌گیرند و اعلام مؤسساتی که با آن طرف قرارداد هستند / قرار دادن پرونده در اختیار متقاضیان / انتشار چارچوب‌های راهبرد هزینه عمومی در حکومت‌ها از طریق شبکه اینترنت.

رفع انحصار و تبعیض و افزایش رقابت: رقابتی کردن فرآیند تهیه و توزیع کالاها و خدمات/ رقابتی کردن فعالیت‌های اقتصادی، معاملاتی و ارائه خدمات دولتی/ گسترش فضای رقابتی/ افزایش رقابت سالم در جامعه/ ارتقای رقابت عادلانه و بازداشتن اعمال فسادآور/ انحصار شکنی در عرصه اقتصاد و سیاست/ کاهش و حذف انحصارات دولتی در امور اقتصادی/ مقابله با شکل‌گیری هر نوع انحصارات دولتی در امور اقتصادی/ مقابله با شکل‌گیری هر نوع انحصار/ از بین بردن کامل زمینه‌های رانت‌خواری/ قدرت اختیار باید در جهت محدود کردن رانت‌ها باشد/ توزیع عادلانه فرصت‌ها و جلوگیری از رانت‌خواری/ حذف کلیه انحصارات، امتیازات، مجوزها یا رانت‌های دولتی/ مبارزه با انحصارگرایی و انحصارطلبی‌ها/ رقابتی کردن فرآیند تهیه و توزیع کالاها و خدمات/ رقابتی کردن فعالیت‌های اقتصادی، معاملاتی و ارائه خدمات دولتی/ گسترش فضای رقابتی/ افزایش رقابت سالم در جامعه/ ارتقای رقابت عادلانه و بازداشتن اعمال فسادآور/ توزیع عادلانه ثروت و درآمد در کشور/ برنامه‌ریزی برای پیاده‌سازی سیاست‌های توسعه اقتصادی با تأکید بر فقرزدایی، کاهش شکاف‌های طبقاتی و نابرابری‌های درآمدی و بهبود سلامت اقتصادی/ برقراری عدالت اقتصادی/ رعایت عدالت توزیعی در سطح جامعه و کاهش شکاف طبقاتی.

اصلاح نظام بودجه‌ریزی و تخصیص منابع: اصلاح دولت و بودجه/ فرآیندهای باز بودجه‌ریزی/ تخصیص درست منابع/ در بودجه‌های سالیانه حداقل متناسب با نرخ تورم، افزایش در مخارجی که به رشد اقتصادی دامن می‌زند (مانند مخارج بهداشتی و مخارج آموزشی) در نظر گرفته شود/ تقویت حسابرسی بودجه/ حسابرسی مالی دقیق/ مدیریت هزینه‌های عمومی/ افزایش سهم هزینه‌های تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی و ارتقای کارایی آن/ ایجاد سازوکارهای مناسب در تخصیص منابع/ اصلاح نظام بودجه‌ریزی (بودجه‌ریزی عملیاتی)/ افزایش انضباط مالی و اقتصادی در هزینه کردن بودجه دستگاه‌های دولتی از طریق پوشش بیشتر و مؤثرتر دستگاه‌های حسابرسی و نظارتی/ تقویت بیشتر انضباط مالی/ نظام‌مند کردن سیستم‌های مالی و حسابرسی.

خصوصی‌سازی و کاهش اندازه دولت: کوچک کردن بخش دولتی از طریق خصوصی‌سازی/ انجام خصوصی‌سازی سالم/ تسریع در خصوصی‌سازی/ اجرای سریع و کارآمد برنامه خصوصی‌سازی/ اجرای دقیق اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی/ کوچک‌سازی دولت/ رفع موانع خصوصی‌سازی/ کاهش حجم دولت از طریق اجرای واقعی و درست سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی و قانون هدفمندسازی یارانه‌ها/ تسریع در تعیین تکلیف و واگذاری شرکت‌هایی که تداوم فعالیت‌های آنها به‌صورت دولتی ضرورت ندارد/ اصلاح ساختار شرکت‌های دولتی/ انحصارزدایی در خصوصی‌سازی/ خصوصی‌سازی شفاف با اطلاع عمومی و به دور از انحصارگرایی/ سرعت بخشیدن به روند خصوصی‌سازی و سیاست‌های اصل چهل‌وچهارم/ کوچک کردن حجم دولت به‌جای رشد و افزایش کمی دولت و دستگاه‌های وابسته/ کوچک ساختن حجم دولت و نهادهای دولتی و حذف بدنه‌های غیرضروری هر نهاد/ ادغام نهادهای موازی.

کاهش تصدیگری دولت و تقویت بخش خصوصی: معقول کردن میزان دخالت دولت در فرآیندهای اقتصادی/ کاهش مداخلات دولت در امور اقتصادی/ کاهش تصدی در زمینه‌های اقتصادی و افزایش جنبه‌های حاکمیت و نظارت دولت/ تشویق بخش غیردولتی/ تقویت و توسعه بخش خصوصی/ تقویت مشارکت و فعالیت

بخش غیردولتی در فعالیتهای اقتصادی و اجرای برنامه‌های توسعه کشور/ کاهش تصدی‌های دولتی/ حمایت مالی دولت از بنگاه‌های تولیدی کوچک و مردمی/ کاهش دخالت دولت در کار مردم.

بهبود نظام رفاهی و تأمین اجتماعی: افزایش درآمد فقرا/ بهبود نظام تأمین اجتماعی/ ریشه‌کنی فقر/ توجه جدی به سطح رفاه جامعه/ رشد اقتصادی و معیشتی/ فراهم کردن حداقل امکانات زندگی برای همه مردم/ تقویت و یکپارچه‌سازی نظام تأمین اجتماعی.

بهبود وضع معیشتی و رفاهی کارکنان: بهبود وضعیت معیشتی کارمندان/ تعدیل حقوق و مزایای کارکنان دولتی/ تأمین حداقل امکانات برای یک زندگی شرافتمندانه/ تأمین معیشت و رفاه و آینده کارکنان بخش عمومی/ ترمیم حقوق و مزایای کارکنان/ افزایش حقوق و مزایای کارمندان دولت/ پرداخت‌های انگیزه‌آفرین به مأموران کشوری/ حمایت از تعاونی‌های مصرف، مسکن و اعتبار کارکنان دولت/ اصلاح نظام پرداخت کارکنان دولت/ ارتقای سیستم‌های رفاهی و حقوقی کارکنان/ درک نیاز کارکنان/ تعدیل دستمزدها/ اصلاح سیستم پرداخت حقوق و دستمزد/ هنگامی که سعی در جلوگیری از فساد خُرد در سازمان انتظامی و اقتصادی است: سیستم جبران خدمات و به‌خصوص پاداش مالی، برای کارکنان و مدیران در نظر گرفته شود/ افزایش دستمزدهای بخش عمومی/ تأمین نیازهای اقتصادی کارگزاران صالح/ کاهش شکاف اقتصادی بین کارکنان/ اصلاح نظام پرداخت حقوق کارکنان دولت متناسب با تخصص و متناسب کردن آن با سطح تورم و هزینه‌ها/ اصلاح نظام پرداخت خدمات کشوری.

اجرای سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی مناسب: تک‌نرخ کردن ارز/ تثبیت نرخ‌های بهره/ ضرورت اصلاح نظام بانکی براساس رویکردهای شفافیت و ضدفساد با در نظر گرفتن صلاحیت‌هایی مانند توقیف موقت حساب‌های مشکوک، به‌منظور جلوگیری از تاراج اموال و دارایی‌های داخلی.

اصلاحات مالیاتی و یارانه‌ای: حذف یا کاهش روزافزون پرداخت یارانه به بنگاه‌های اقتصادی/ هدفمندسازی یارانه‌ها و کاهش یارانه‌های دولتی/ اجرای نظام مالیاتی کارآمد/ اصلاح نظام اداری و مالیاتی/ اصلاحات مالیاتی و گمرکات.

بهبود فضای کسب‌وکار: آسیب‌شناسی فضای انجام کسب‌وکار در بخش‌های مختلف کشور/ بهبود فضای کسب‌وکار از طریق اصلاح فرآیندها/ جلوگیری از اقتصاد غیررسمی/ تشویق افراد کارآفرین، نوآور و خلاق/ جذب و ترغیب نیروهای متخصص در راستای استفاده بهینه از امکانات سرمایه‌ای موجود.

راهکارهای سیاسی

اصلاحات ساختاری و توزیع قدرت: ایجاد اصلاحات ساختاری به‌منظور کاستن از قدرت انحصاری افراد و واحدها/ اعلام علنی دولت در کناره‌گیری از الیگارش‌ها و کوتاه کردن دستشان از رانت‌های کلان اقتصادی و دولتی/ لزوم انجام سیاست‌های تمرکززدایی و اصلاحات ساختاری توسط دولت‌ها برای رسیدن به توسعه همه‌جانبه و پایدار و ریشه‌کنی معضلاتی نظیر جرائم سازمان‌یافته و فساد/ ایجاد موانع نهادینه برای مهار و بازکنترل نهادهای قدرت/ افزایش آزادی‌ها و اختیارات مردمی و کاهش قدرت‌های فردی.

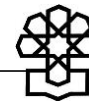
افزایش پاسخگویی و ارائه گزارش عملکرد: حساب‌کشی و جواب‌دهی سیاستمداران و کارکنان و حسابرسی از آنها/ پاسخگویی باید افزایش یافته/ افزایش پاسخگویی دستگاه‌ها در مقابل مردم، نهادهای مدنی و نهادهای نظارتی قانونی/ در صورتی که حق اظهارنظر و پاسخگویی در چارچوب یک نظام دموکراسی کارآمد و بهینه در جوامع برقرار شود، می‌توان با افزایش توان نظارتی دولت از طریق افزایش اندازه دولت به کنترل و کاهش فساد کمک قابل توجهی کرد/ بهبود روند حساب‌پس‌دهی/ ارتقای سطح علمی مدیران برای ارتقای پاسخگویی/ حساب‌کشی و پاسخگویی در بخش عمومی به‌ویژه شرکت‌های وابسته به دولت/ الزام نهادها و سازمان‌ها به پاسخگویی و شفاف‌سازی کارهایشان/ ایجاد فضای سالم اظهارنظر که خود باعث پاسخگویی دولت و سایر نهادهای حکمرانی می‌شود/ حسابرسی و حساب‌کشی و تأکید بر دو اصل محاسبه و مراقبه/ تضمین پاسخگو بودن نظام خدمات عمومی به‌وسیله آیین‌های حسابرسی دقیق در مدیریت بخش عمومی/ هنگامی که سعی ما جلوگیری از فساد کلان در سازمان انتظامی است، به‌دلیل گستره زیاد تأثیرگذاری آن در سطح جامعه، اصل شفافیت و پاسخگویی ازسوی مسئولان رعایت شود/ ارائه گزارش منظم به مردم و در جریان امور قرار دادن آنها/ ایجاد شرایط مناسب برای حساب‌کشی دموکراتیک/ اختیار و مسئولیت (استقلال در شغل و پاسخگو بودن)/ توجیه کارکنان و مدیران واحدهای مختلف نسبت به گزارش‌دهی از روند انجام امور مربوط به حوزه کاری خود و فرهنگ‌سازی درخصوص این امر/ مدیران بایستی براساس مبانی علمی، به تجزیه و تحلیل گزارشات حسابرسی عملکرد (صرفه اقتصادی، کارایی و اثربخشی) بپردازند تا بتوانند بهتر پاسخگوی صاحبان حق باشند/ گزارش‌دهی منظم و درست/ اتخاذ تدابیری برای گزارش‌های به‌روز و منظم کاری راجع به تصمیمات و عملکردها در این بخش/ تهیه گزارشات حسابرسی عملکرد در تمام بخش‌ها (تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، هزینه‌ای، نحوه انجام معاملات، تشکیلات و روش‌ها و خط‌مشی‌های کلی دستگاه).

سیاست‌زدایی و کاهش وابستگی: رهایی شغل‌ها از تکیه به اظهار لطف سیاستمداران شاغل/ استقلال نسبی بخش اقتصادی از نهاد سیاسی/ سیاست‌زدایی نظام اداری و اقتصادی.

سیاست خارجی فعال: اقدام در جلب مشارکت منطقه‌ای و بین‌المللی درخصوص مبارزه با فساد در منطقه جغرافیایی فلات ایران و در صورت لزوم، انعقاد توافقنامه‌های دوجانبه و چندجانبه با همسایگان درخصوص معاضدت و مشارکت در مبارزه با تاراج و استرداد دارایی‌ها/ مشارکت فعالانه با سازمان‌های جهانی و بین‌المللی مبارزه با فساد و مکانیسم‌های سازمان ملل متحد/ کمک گرفتن از راهبردهای جهانی که به‌تازگی ابداع شده‌اند.

ثبات سیاسی: ثبات سیاسی در هر کشور می‌تواند به افزایش کیفیت مؤسسات و بهبود شاخص راه‌اندازی کسب‌وکار و در نتیجه به کاهش بار مقرراتی و مبارزه با فساد کمک کند/ تلاش در جهت افزایش ثبات سیاسی.

حاکمیت قانون: برابری آحاد جامعه (فقیر و غنی) در برابر قانون/ حاکمیت ضوابط بر روابط/ تأکید بر حاکمیت نظم و انضباط و قانون/ افزایش حاکمیت قانون/ حاکمیت قانون به‌مثابه یکی از شاخصه‌های عقلانیت در یک حاکمیت خوب ایجاد می‌کند که عملکرد و دارایی همه نهادهای دولتی، عمومی و انقلابی تحت نظارت و کنترل نهادهای کنترلی ذی‌ربط قرار گیرند.

ارتقای آزادی و جایگاه مطبوعات و رسانه‌ها: ایجاد فضای مطلوب برای فعالیت مطبوعات، به‌طوری که در غیاب احزاب بتوانند رسالت نظارتی خود را به‌عنوان دیده‌بان افکار عمومی اعمال کنند/ آزادی و مصونیت مطبوعات در ارائه گزارش و افشاگری/ تربیت خبرنگاران زبردست برای به چنگ آوردن و گزارش فساد اداری و تشویق آنها/ بررسی‌های مطبوعاتی/ تقویت رسانه‌های گروهی/ استقلال رسانه‌های ارتباط جمعی/ ایجاد فرصت طرح انتقادات و ارزیابی مردم از آنها با همکاری رسانه‌های جمعی/ تقویت نقش و جایگاه مطبوعات آزاد و مستقل در مقابله با فساد/ ایجاد رسانه‌های جمعی که با مشارکت مردمی تأمین می‌شوند و افشاگری آنها درباره فساد اداری/ افزایش قدرت مانور فعالیت‌های مطبوعاتی به‌گونه‌ای که قیمت نسبی فساد اداری به‌شدت بالا رود/ توانمندسازی و تقویت نقش و جایگاه رسانه‌ها و مطبوعات (به‌ویژه رسانه‌ها و مطبوعات مستقل) در نظارت بر عملکرد دستگاه‌های دولتی/ ترغیب و تشویق رسانه‌ها و مطبوعات برای نظارت بر عملکرد دستگاه‌های دولتی/ اطلاع‌رسانی درست/ تأمین آزادی بیان و اطلاع‌رسانی شفاف/ آزادی اطلاعات مربوط به ضوابط و مقررات.

مردم‌سالاری و تقویت نهادهای مدنی: بسیج خواست‌های سیاسی/ افزایش مردم‌سالاری/ عزم ملی و اراده سیاسی/ رقابت سیاسی/ تعهد آشکار رهبران/ ایجاد و نهادینه کردن یک سیستم دموکراسی کارآمد/ انتخابات سالم و آزاد/ احزاب مستقل/ اتکای دولت به حمایت مردمی/ سازمان‌ها و نهادهای حمایتی مدنی/ فراهم کردن زمینه‌های لازم برای مشارکت جامعه در اجرای سیاست‌های مقابله با فساد/ توسعه نهادهای مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد/ تقویت جامعه مدنی و بالا بردن حساسیت جامعه نسبت به عملکرد الیگارش‌ها و به‌خصوص فساد اداری/ افزایش مشارکت مردم/ مشارکت شهروندان/ در مقابله با فساد، جامعه مدنی فعال و حساس پیش‌بینی شود.

اصلاح نظام انگیزشی سازمان: تشویق کارمندان و شهروندان به ارسال اطلاعات و افشاگری و جلب اعتماد در عمل/ ایجاد انگیزه/ تشویق کارمندان و مأمورین وظیفه‌شناس/ پاکسازی گروهی و جمعی نظام اداری/ تقویت و اصلاح انگیزه‌های کاری/ صدور بخشنامه‌های ارشادی و هدایتی/ مورد تشویق قرار دادن رقابت در بین کارکنان/ بررسی دلایل عدم تمایل کارکنان به مشارکت در سازمان‌های دولتی و ارائه شیوه‌های کسب مشارکت آنان/ در صورتی که جلوگیری از فساد کلان در سازمان‌های جاری مدنظر ما است، باید سعی شود سیستم‌های انگیزشی غیرمالی، برای کارکنان و مدیران در نظر گرفته شود/ تشویق نیروی انسانی به ارزیابی میزان شفافیت اداری و ارائه بازخورد در این زمینه به‌صورت ناشناس برای بهبود وضعیت/ ایجاد نظام‌های تشویقی برای کارکنان شایسته و دارای سلامت در نظام اداری جهت تداوم خدمت کارکنان/ ایجاد انگیزه و ارتقای سیستم‌های رفاهی و حقوقی کارکنان/ بهبود نظام تشویقات و ترفیعات اداری به‌منظور پیشگیری از خویشاوندگاری و پارتی‌بازی/ حفظ و حمایت از کارکنان صالح و بی‌طرف/ تشویق و تنبیه دیوان‌سالاران.

ارتقا و طراحی نظام‌های مدیریتی: متعهد بودن مدیر به نظم و انضباط/ ایجاد نظام اداری خودانضباطی/ طراحی نظام مدیریت اطلاعات/ تأکید بر رشد کیفی و افزایش کارایی/ ایجاد سیستم تعالی سازمانی، با بهبود شفافیت و ایجاد و توسعه افشاگری اطلاعات/ حکمرانی خوب/ ارائه سرمشق توسط رهبری و تعیین راهبردهای مناسب/ برقراری ارتباط مستمر و تبادل اطلاعات بین دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ توسعه مدیریت/ اصلاح نظام گزینش/ توسعه مشارکت‌های دولتی- خصوصی/ استاندارد کردن شغل‌ها و کارها و مسئولیت‌ها/ اصلاح نظام‌های مدیریتی، به‌ویژه توجه به شایستگی در انتخاب، انتصاب و ارتقای مأموران دولتی/ ایجاد

نظام‌های باز، شفاف، کارآمد و عادلانه مدیریت خدمات عمومی/ توسعه نظام کارآمد و شفاف خدمات عمومی/ بی‌طرفی در دادن خدمات عمومی/ ارتقای خدمات عمومی/ ایجاد نظام مدیریت شایستگی/ اجرای سیستم‌های مدیریت کیفیت/ ایجاد نظام مدیریت دانش/ ایجاد الگوی مستندسازی تجارب کارمندان و مدیران/ سازوکارهایی ایجاد شود تا مشکلات اداری مردم به‌طور نظام‌مند برطرف شود/ استقرار نظام احقاق حقوق و تأمین خسارت ارباب‌رجوع/ طراحی و تدوین نظام جانشین‌پروری و راهکارهای استقرار آن در نظام اداری/ بررسی و تجزیه و تحلیل اثربخشی دوره‌های آموزشی در توانمندسازی منابع انسانی/ طراحی و استقرار شبکه مبادله تجارب مدیران موفق سازمان/ مطالعه و بازطراحی نظام ارتقا و انتصاب مدیران بخش دولتی.

شایسته‌سالاری و تقویت نیروی انسانی: استفاده از عناصر کارآمد و با مهارت و متخصص در زمینه مبارزه با فساد در سیستم اداری/ اعمال شیوه صحیح گزینش کارکنان/ تقویت سرمایه انسانی نظام اجرایی و قضایی/ توسعه کیفی نیروی انسانی/ تقویت نیروی انسانی کارشناس در بحث نظارت بر مناقصات در سازمان‌های نظارتی/ به‌کارگیری افراد متعهد در کنار داشتن تخصص در امور اجرایی و پست‌های سازمانی/ دقت در گزینش کارگزاران/ گزینش کارگزاران صالح و توانا/ هنگام جذب نیروی کار، بر استخدام افراد با ویژگی‌های شخصیتی مناسب تمرکز شود/ در صورتی که هدف ما جلوگیری از فساد خُرد در سازمان هنجاری است، نسبت به پیاده‌سازی یک سیستم شایسته‌سالار و در کنار آن تمهیدات برای کنترل و بازرسی کارکنان و مدیران اقدام شود/ انتخاب و استخدام کارکنان براساس ضابطه و چارچوب مشخص و اصل شایسته‌سالاری/ شایسته‌سالاری در استخدام کارمندان بخش عمومی به‌نحوی که بیشترین میزان رقابت و سلامت را تضمین کند/ انتخاب مدیران لایق و واگذاری مسئولیت به کارکنان متعهد، متناسب با استعداد و توانایی آنها/ انتصاب مدیران بر مبنای شایستگی و توانایی فردی/ به‌کارگیری مدیران کارآمد و شایسته/ تناسب شخصیت با شغل.

اصلاح ساختار اداری: اصلاحات سازمانی در بلندمدت/ معقول‌تر ساختن ساختار فعلی سازمان‌های دولتی/ اصلاح سازمان‌های محلی و منطقه‌ای و تعریف مجدد روابط آنها با سازمان‌های مرکزی در راستای تمرکززدایی/ تعریف کامل روند شغلی در دستگاه کشوری/ تقلیل نقش و کارکرد فرآیندهای دولتی/ احیای مجدد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور جهت جلوگیری از تبانی بین پیمانکار و مشاوران/ تفویض مسئولیت انجام اصلاحات سازمانی و اداری برای ساده‌سازی روش‌ها و رویه‌های انجام کار و کاستن از تمرکز سازمانی و اقتصادی به‌منظور ایجاد الگویی یکسان به یک دستگاه معین/ مهندسی مجدد ساختار سازمانی دستگاه‌های اجرایی در راستای تحقق توانمندسازی/ ضرورت مرزبندی با دیوان‌سالاری و بوروکراسی اداری/ تغییرات اساسی ساختار استخدامی کشور/ ایجاد اصلاحات در ساختار نظام‌ها، روش‌ها و رویه‌های انجام کار و ارائه خدمات به مردم/ نهادسازی (توسعه زیربنایی)/ تمرکززدایی از نظام اداری و تصمیم‌گیری/ بررسی و بازنگری شرایط احراز مشاغل دولتی/ جایگزین کردن فرآیندهای اداری ساده، شفاف و کارآمد با رویه‌های کند و ناکارآمد فعلی/ بررسی حدود صلاحیت‌های اختیاری مدیران و مقامات عمومی/ ایجاد اصلاحات نهادی در مدیریت مقابله با فساد و سالم‌سازی نظام اداری/ بازنگری و بهسازی ساختار سازمانی و طراحی سازمان در بخش دولتی/ ایجاد مکانیسم‌های شفاف در کارهای اداری/ تعبیه مکانیسم‌های اطمینان‌بخش/ گسترش امنیت شغلی کارمندان.

اقدامات اجرایی درون‌سازمانی: کاهش ارتباط مستقیم کارکنان اداری با ارباب‌رجوع/ چرخش ادواری مشاغل/ برگزاری جلسات دوره‌ای و مذاکره با کارکنان و تبیین سیاست‌های سازمان/ مسئول قرار دادن بیش

از یک نفر در مورد مشاغلی که احتمال خطر در آنها بیشتر است/ توسعه تربیت بدنی در ساعات غیراداری/ واگذاری کار به پیمانکاران کوچک و بزرگ/ جابجایی کارمندان در پست‌ها و شعب مختلف اداری به‌منظور جلوگیری از تباری بلندمدت/ تشخیص مدیران فسادناپذیر و حمایت از آنها/ تبیین آثار ابعاد مختلف نظام جبران خدمات بر توانمندسازی در دستگاه‌های اجرایی/ بررسی و مطالعه سازمان‌های موفق مشابه/ افزایش رضایتمندی خدمت‌گیرندگان و احقاق حقوق و احترام به ارباب رجوع/ ارزیابی مستمر روش‌های انجام کار ادارات دولتی/ برگزاری سمینارهای محلی و بومی/ مشخص کردن استراتژی‌ها، اهداف، برنامه‌ها و خط‌مشی‌های دستگاه‌های اجرایی و توجیه کارکنان نسبت به آنها و اطمینان از درک آنها/ یگانگی نسبی اهداف فرد و سازمان/ حذف تبعیض بین کارکنان/ رضایت شغلی کارکنان/ ایمنی و بهداشت روانی محیط کار/ توجه به شرایط محیطی، گزینش و انتصاب و عزل و نصب‌ها، بیکاری پنهان در سازمان‌ها/ حفظ شئون کارکنان و ارتقای منزلت آنان/ مدیریت بانک، سبک رهبری مناسبی را متناسب با کارکنان، انتخاب کند و به کار گیرد، سبک رهبری مناسب، سبک رهبری مشارکتی است که باید با توجه به سطح بلوغ کارکنان اتخاذ شود/ انضباط اداری/ شفاف‌سازی فعالیت‌های سازمان برای بهبود اعتماد کارکنان به اهداف راهبردی سازمان/ توجه ویژه به عدالت در محیط سازمان به‌ویژه در مورد دستمزد، در جهت کاهش فساد اداری در بخش‌های مختلف/ توجه به سختی کار کارکنان در بخش‌های مختلف/ هماهنگ‌سازی میان منافع فردی و سازمانی کارکنان شاغل در نظام اداری/ افزایش احساس امنیت شغلی کارمندان/ توجه همزمان به اهداف سازمان و اهداف افراد/ امکان ملاقات شهروندان با مدیران و مسئولان سازمان در فواصل زمانی منظم و مشخص/ تقسیم قدرت و تصمیم‌گیری میان طبقات سازمان/ مشارکت دادن کارکنان در اداره امور/ پایبندی مدیر به اجرای قانون/ اصلاح نحوه برگزاری مزایده‌ها و مناقصه‌ها در دستگاه‌های دولتی.

بهره‌برداری از فناوری‌های نوین و تحقق دولت الکترونیک: ایجاد سیستم منطقی برای انجام معاملات و کم کردن مراحل انجام معامله/ توسعه دولت الکترونیک/ اعلام نتایج و اطلاعیه‌های مربوط به مناقصات دولتی در فضای مجازی/ توسعه زیرساخت‌های ICT در جهت مبارزه با فساد اقتصادی و اداری/ به‌روزرسانی و کارآمد ساختن ساختار و بهره‌گیری از ابزارها و تکنولوژی روز در نظام اداری/ سیستمی کردن کارها به‌منظور کاهش ارتباط مستقیم مردم با مسئولین/ جایگزین کردن سیستم‌های اینترنتی به جای افراد/ استفاده از فناوری‌های نوین در مبارزه با فساد/ ایجاد سامانه توانمندسازی/ ایجاد زیرسامانه مدیریت مسیر شغلی/ ایجاد زیرسامانه مدیریت دانش/ ایجاد و بهسازی زیرسامانه آموزش و توسعه منابع انسانی/ ایجاد و بهسازی نظام آموزش و مهارت‌آموزی جامع و یکپارچه کارکنان و مدیران/ ایجاد و بهسازی نظام پیشنهادها در بخش دولتی/ اجرای اتوماسیون اداری/ بررسی بسترهای لازم در راستای نهادینه‌سازی مدیریت الکترونیک منابع انسانی در بخش دولتی/ بررسی و طراحی مدل راهبردی جذب الکترونیک استعدادها/ بهره‌برداری از سیستم‌های اطلاعاتی/ بررسی و برنامه‌ریزی استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و چندرسانه‌ای در راستای توانمندسازی منابع انسانی/ گسترش فناوری اطلاعات.

طراحی نظام ارزیابی عملکرد و پیشنهادها: به‌کارگیری نظام انتقادات و پیشنهادها در سازمان/ استقرار سیستم نظرسنجی از شهروندان در سطح سازمان/ استقرار نظام سنجش عملکرد مناسب در سازمان‌های دولتی/ مطالعه و بازطراحی نظام ارزیابی عملکرد کارمندان و مدیران نظام اداری متناسب با اقتضات/ طراحی و استقرار کانون ارزیابی کارکنان در مشاغل مدیریتی در نظام اداری کشور/ طراحی نظام پیشنهادها و راهکارهای اجرایی کردن آن در نظام اداری/ به خدمت گرفتن سیستم‌های مکانیزه جهت تجزیه و تحلیل

اطلاعات و تطبیق سوابق/ اعمال ارزشیابی و کنترل فعالیت افراد/ طراحی و تدوین صلاحیت‌های عمومی مدیران و شیوه‌های سنجش آنها.

ارتقای نظام حسابرسی: نظام‌های مدیریت مالی و ادارات حسابرسی/ تدوین یک نظام جامع مالی، حسابداری و حسابرسی فراگیر/ برقراری نظام‌های کنترل مالی کارآمد/ ایجاد انگیزه و ارتقا و نظام‌مند کردن سیستم‌های مالی و حسابرسی/ تقویت حسابرسی داخلی/ به‌روز نگه داشتن روش‌ها و مدل‌های اجرایی حسابرسی.

سنجش فساد و پژوهش‌های علمی: ایجاد هسته‌های علمی و پژوهشی/ توجه و انجام مطالعات پژوهشی درخصوص بررسی سایر عوامل اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و مدیریتی تأثیرگذار بر فساد/ اجرای مطالعات و پژوهش‌های راهبردی و اجرای دوره‌های آموزشی و دانش‌افزایی/ پژوهش در موضوع فساد/ اجرای مطالعات و پژوهش‌های راهبردی/ شناخت هرچه بیشتر ریشه‌ها و عوامل تخلفات اداری از راه پژوهش‌های علمی/ همکاری با سازمان‌ها و مؤسسات سنجش و مبارزه با فساد و فقر/ سنجش مستمر از جامعه با هدف ایجاد حس مشترک نسبت به درک بروز فساد، گستره و عمق فساد و کسب بازخورد سیاست‌های اعمال شده.

راهکارهای حقوقی

اصلاح قوانین و مقررات: قوانین موجود مربوط به پرداخت حقوق و دستمزد و همچنین مزایای استحقاقی کارکنان دستگاه‌های دولتی به هر ترتیب مورد بازنگری اساسی واقع شود/ روزآمد کردن قوانین با توجه به شرایط اقتصادی - اجتماعی و ایجاد تحول در آنها/ اصلاح قوانین و مقررات کیفری و جزایی برای برخورد مؤثر با عوامل فساد/ اصلاح قوانین مربوط به تشکیلات نظام اداری/ تجمیع قوانین کیفری مختلف مربوط به فساد در یک مجموعه (به‌نحوی که دسترسی به این قوانین برای کارمندان و سایر افراد آسان باشد)/ بازنگری‌های منظم در ساختار قوانین کیفری/ اصلاح قوانین (اصلاح قوانین معارض با اصول مبارزه با فساد و کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با فساد، وضع و اصلاح این قوانین باید با توجه به تجارب سایر کشورها و معیارهای بین‌المللی مذکور در اسناد بین‌المللی از قبیل کنوانسیون مبارزه با فساد مالی سازمان ملل متحد انجام شود)/ اصلاح قوانین و مقررات و تدوین مقررات کارآمد/ به‌روز کردن قوانین و توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی زمان قانون/ اصلاح و شفاف‌سازی قوانین و مقررات مالی و اقتصادی/ توجه به آثار و پیامدهای زیانبار ناشی از تعدد قوانین و مقررات/ جهت خروج از وضعیت فعلی در اجرای قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، افزایش دامنه تسری قانون در ماده (۲) به شرکت‌هایی که درصدی از سهام یا سرمایه آنان به‌طور مستقیم و با واسطه متعلق به دستگاه‌های موضوع بندهای «الف»، «ب» و «ج» قانون باشد/ انجام اصلاحات لازم در قوانین مرتبط/ اصلاح مقررات دادرسی به‌منظور تسریع در رسیدگی قضایی به پرونده‌های فساد/ اصلاح قوانین و مقررات و نظام حقوق و دستمزد در بخش خصوصی/ اصلاح قوانین مرتبط با سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی.

شفاف‌سازی و کاهش ابهام قوانین و مقررات: شفاف‌سازی و پایداری قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی (بخش دولتی و خصوصی)/ روشن‌تر شدن وظایف و مأموریت‌های مؤسسات دولتی به‌منظور پرهیز از انجام کارهای موازی و کاهش هزینه‌ها/ پرهیز از وضع قوانین مبهم/ شفافیت قوانین و مقررات ضدفساد/ ساده و شفاف‌سازی قوانین حاکم بر سازمان‌ها، نهادها و سایر بخش‌ها/ شفاف ساختن مقررات نظام بانکی/ شفاف‌سازی قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی کشور، به‌ویژه در مورد خریده‌های

خارجی، قراردادهای داخلی، ارائه تسهیلات بانکی و واگذاری سهام/ شفافسازی قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های خدمات‌دهی از طریق کاهش حجم، ساده‌سازی و استانداردسازی آنها/ اعمال مسئولیت و پاسخگویی مشترک کارکنان و مقامات در برابر حسابرسی ازجمله وضع مقرراتی برای شفافسازی حساب‌های شرکت‌ها، جلوگیری از جعل و تقلب برای ارتکاب فساد در خدمات عمومی یا پنهان کردن منافع حاصل از آن در حساب‌های مالی.

تدوین و تنقیح قوانین و مقررات: تدوین و اجرای قوانین لازم درباره مبارزه با فساد/ تدوین قوانین لازم برای ارتقای شفافیت/ تدوین قوانین برای ملزم کردن مسئولان به پاسخگویی و اطلاع‌رسانی برابر سیاست‌های کلی نظام اداری/ تدوین آیین‌نامه با هدف آگاه کردن شهروندان از رویه‌های مربوط به خدمات دولتی/ تنقیح قوانین ضدفساد/ تدوین قوانین با نثر ساده به‌طوری که از هر نوع پنهان‌کاری جلوگیری کند و شفافیت را پدید آورد/ در تدوین قوانین ضدفساد، مجازات‌های مؤثر پیش‌بینی شده باشد، زیرا بدون مجازات‌های مؤثر برای مفسدان مالی، تقبل هزینه‌های بسیار، مقرون به صرفه نخواهد بود/ کاهش قوانین، ساده و به‌روز کردن برخی از آنها مانند قانون رسیدگی به دارایی وزرا و کارمندان، مصوب ۱۳۳۷/ باید با تدوین قانون مناسب اخذ پورسانت را در قراردادهای داخلی ممنوع کرد/ تصویب قانون آزادی و شفافیت اطلاعات/ اتخاذ تدابیر هماهنگ و مؤثر برای تصویب مقرراتی با ضمانت اجرایی بالا برای کنترل فساد در خدمات عمومی ازجمله مقررات ضدپولشویی، توقیف اموال و جبران خسارت/ وضع قوانین ساده و گویا، به‌منظور کاستن از تفسیرپذیری قوانین/ تصویب قوانین کارآمد و راهگشا در مقابله با فساد/ اتخاذ تدابیر و مقرراتی که تخصص‌گرایی و درستکاری را با اجرای مجموعه مقررات رفتاری، دادن آموزش‌های لازم و نظارت کارمندان بر اجرای این منویات به بالاترین مرتبه برساند/ مشروعیت بخشیدن، نهادینه کردن و توسعه نظارت عمومی بر عملکرد دستگاه‌های دولتی از طریق وضع قوانین مربوطه/ تدوین مجازات‌های متناسب با میزان شدت جرم.

الزامات قانونگذاری: پیروی از استانداردهای حقوق بشر بین‌الملل/ عدم سختگیری افراطی قوانین حقوق کیفری/ تناسب قانونگذاری در کشورها با شرایط اقتصادی و اجتماعی/ ایجاد محیط‌های سالم قانونی ضدفساد با جلوگیری از همپوشی، ابهام یا موسع بودن بیش از اندازه مقررات/ تعریف دقیق فساد، مصادیق آن و زمینه‌های فسادآور/ بررسی، اصلاح و تکمیل قوانین اداری به‌دست خبرگان و کارشناسان/ اقدام عاجل برای ارائه تعریف مشخص و واحد از قوانین/ رمزگذاری دقیق‌تر مقررات خدمات کشوری برای تقلیل صلاحدید در قضاوت مأموران برای بذل لطف و احسان/ مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی/ بررسی تمامی مقررات و رویه‌های عملی در نهادهای بخش عمومی که راه‌های نفوذ فساد در آن وجود دارد/ قانونمند کردن اختیارات و مسئولیت‌ها و پایبند کردن مدیران به اجرای قانون و رعایت انضباط مالی/ از آن جایی که انسان ممکن‌الخطا است، هر شخص حقیقی و حقوقی طیب و پاک ممکن است روزی با احساس عدم نظارت بر خود، به مسیر خطا گام نهد، بنابراین شایسته است تصمیم‌گیرندگان محوری نظام با صدور احکام و تصویب قوانینی، از حوزه خطوط قرمز عرفی و قانونی بکاهند.

راهبردهای کلان قضایی: ارائه رهنمودهای روشن درباره صدور احکام/ اولویت دادن در برنامه‌ریزی و اقدامات پیشگیری و مبارزه با فساد به موضوعات مربوط به مالیات، صادرات و واردات، خصوصی‌سازی شرکت‌ها، کنترل مواد غذایی و دارویی و معاملات دولتی/ عدم تبعیض در برخورد با فساد/ مبارزه مستقیم و غیرمستقیم/ راهبردهای ضدفساد در بخش خصوصی/ استفاده از تجارب موفق کشورها در پیشگیری و مقابله با فساد/ تدوین

راهکارهای بومی برای پیشگیری و مقابله با فساد/ برابری و مساوات همگان در برابر قانون/ تأکید بر نهاد حاکمیت قانون/ تأکید بر تأمین قضایی در برخورد با عاملان فساد/ رعایت احترام و ضمانت اجرای قراردادهای به‌منظور حمایت از حقوق بیمه‌گذار و بیمه‌گر/ صلاحیت‌بخشی به سازمان‌های دست‌اندرکار مبارزه با فساد/ دادن اهمیت بیشتر به نهادهای مبارزه با فساد خصوصاً قوه قضائیه و پلیس‌های مبارزه با فساد مالی و جرائم اقتصادی/ اصلاح نهادهای قضایی و هماهنگی و همکاری میان آنها/ اثربخشی نظام قضایی/ مبارزه با رانت‌خواری/ تقویت و تثبیت حاکمیت قانون/ قانونگرایی/ مبارزه با رانت‌های سیاسی تا از این طریق بسیاری از رانت‌های اقتصادی و اداری و قضایی از بین برود/ قاطعیت توأم با مدارا/ تکریم حقوق متقاضیان کالاها و خدمات بخش عمومی/ اصلاح نظام حقوقی/ استقرار نظام احقاق حقوق و تأمین خسارت ارباب‌رجوع/ بازگردانی منافع حاصل از فساد به صاحبان حق به‌وسیله دولت (این فرآیند می‌تواند از طریق دادرسی مدنی و نه کیفری انجام گیرد)/ مدیریت مؤثر برنامه مقابله با فساد/ گسترش عدالت اداری.

استقلال نهاد قضایی و متولی مبارزه با فساد: رعایت احترام و حفظ استقلال قوه قضائیه/ تضمین قضا و استقلال آنها/ تضمین استقلال و امنیت قضا در برخورد با عاملان فساد، در عمل و نه در شعار/ دادستانی عمومی و نهادهای مستقل مبارزه با فساد/ پاسداشت استقلال سازمان‌های دست‌اندرکار مبارزه با فساد/ ایجاد و تقویت مؤسسات یا نهاد مستقل و دائمی مبارزه با فساد/ ایجاد نهادهای مستقل و دائمی به‌منظور کشف فساد و مجازات مجرمین بدون هرگونه تخفیف در مجازات/ ایجاد و تقویت نهاد مبارزه با فساد که از لحاظ بودجه، نیروی انسانی و امور اداری کاملاً استقلال داشته باشد/ تعیین نهاد تخصصی و مستقل ضدفساد به‌منظور تدوین راهبردهای ضدفساد/ معرفی یک سازمان مشخص جهت مبارزه با فساد به مردم به‌منظور جلب مشارکت عمومی/ تعیین یک متولی مشخص برای مبارزه با فساد مالی در کشور، این متولی می‌تواند یک دستگاه جدید باشد یا با انجام تغییراتی در یکی از دستگاه‌های موجود، آن دستگاه به‌عنوان متولی سیاستگذاری و تعیین راهبرد برخورد با فساد مالی، تعیین شود/ کفایت کردن یک نهاد قوی و مقتدر برای نظارت بر فساد اداری زیرا تعدد دستگاه‌های نظارتی فسادانگیز است/ ایجاد پلیس تخصصی مبارزه با جرائم اقتصادی، بانکی و مالی با صلاحیت‌های علمی و تخصصی لازم از جمله آشنایی با علوم حسابداری، بانکداری و مهارت‌های لازم در تحصیل و کشف دلایل در جرائم مالی.

اقدامات حقوقی بین‌المللی: جمع‌آوری مدارک و مستندات لازم برای شناسایی دارایی‌ها و طرح دعوی استرداد نسبت به دارایی‌های تاراج شده توسط خاندان و دولتمردان رژیم پهلوی (با در نظر داشتن مرور زمان)/ اقدام نسبت به رسیدگی قضایی داخلی و صدور احکام مقتضی طبق ماده (۵۴) - الف) کنوانسیون مبارزه با فساد برای شروع فرآیند استرداد اموال و سپس طرح دعاوی استرداد دارایی‌ها، براساس مفاد کنوانسیون مبارزه با فساد نسبت به دارایی‌های تاراج شده ایران با اولویت موارد اخیر تاراج اموال.

ارتقای رسیدگی‌های قضایی و اداری: طراحی سیستمی برای پاسخ به سؤالات و رسیدگی سریع و عادلانه به شکایات در دستگاه‌های اجرایی/ ایجاد مراکز مستقل رسیدگی به شکایات مردم از مراجع دولتی/ تأسیس دفتر رسیدگی به شکایات مردمی در هر منطقه/ استفاده از سیستم‌های الکترونیکی و تلفن گویا جهت رسیدگی به شکایات مردمی (به‌گونه‌ای که شکایت‌های مربوطه به سازمان مستقل مبارزه با فساد برگشت داده شود)/ ایجاد واحدی به‌منظور رسیدگی به شکایات اداری شهروندان در سازمان/ وجود هیئت‌های رسیدگی به تخلفات

و کمیته‌های انضباطی کار/ برقراری دقیق روندهای «بوق و کرنا راه انداختن» و تضمین هویت عاملان آنها/ اجازه بررسی ادواری «سرمایه‌های غیرقابل توضیح» اما آشکار مأموران/ کشف و پیگیری تخلفات و تخطی‌های فسادآمیز/ کلیه پرونده‌های تخلفات مربوط به قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد به‌منظور رسیدگی قضایی به هیئت و شعبه پیش‌بینی شده در ماده (۶) قانون ارجاع شود/ غیرمتراکم کردن دادگاه‌های اداری و «دادگاه‌های تعارض» در همه استان‌ها، برای تعیین ماهیت حقوقی (عمومی یا خصوصی) شرکت‌ها، سازمان‌ها و فعالیت برخی سازمان‌ها، حتی غیردولتی و خصوصی، با هدف تنظیم و بسط احتمالی نظارت و کنترل، برای دفاع از منافع اشخاص در برابر قدرت عمومی و تضمین سلامت بیشتر در نظام اداری.

محدودیت‌ها و جرم‌انگاری: ممنوعیت هدیه و رشوه/ جرم‌انگاری، شناسایی و کدبندی عناوین مجرمانه فساد اداری در قوانین موضوعه/ هرگونه ارتشا مجازات داشته باشد/ تعیین مجازات برای هرگونه پولشویی/ جرم‌انگاری ثروت‌اندوزی نامشروع/ شمول جرم فساد هم به پرداخت و هم دریافت رشوه (با توجه به اینکه چه‌بسا تمایز بارزی میان پرداخت توافقی رشوه و پرداختی که کارمند عملاً به زور دریافت می‌کند، وجود داشته باشد)/ محروم کردن مؤسسات مرتکب فساد از تخفیف‌های مالیاتی، اخذ مجوزهای دولتی یا شرکت در انعقاد قراردادهای دولتی از جمله شرکت در مزایده‌ها و مناقصه‌ها.

برخورد و مجازات: برخورد با تخلفات و متخلفان و فساد به‌صورت فراگیر و فراجناحی، به‌عنوان پدیده‌ای ضدامنیتی که حاکمیت ملی را تهدید می‌کند/ برخورد انتظامی/ برخورد قاطع و بدون تبعیض با مرتکبان مصادیق فساد مالی/ مقابله و برخورد جدی با مصادیق فساد/ قاطعیت در برخورد با متخلفان/ تنبیهات لازم برای ارتکاب فساد اداری/ اجرای مجازات‌های شدید در ارتباط با فساد اداری در بخش دولتی و خصوصی/ برخورد قاطع با متخلفان، پاکسازی و اخراج/ برکناری کارگزاران فاسد/ مجازات‌های سنگین، ممنوعیت‌ها و محرومیت‌های گسترده برای الیگارش‌های فاسد/ تشدید و افزایش مجازات‌ها/ اعمال تنبیه و جریمه‌های سنگین و پرداخت هزینه بالای عمل مجرمانه/ باید با محرومیت شرکت‌های متخلف، از ادامه فعالیت آنها جلوگیری کرد/ محروم شدن رشوه‌دهنده و رشوه‌گیرنده از رسیدن به مناصب دولتی/ مصادره اموال رشوه‌دهنده و رشوه‌گیرنده/ حذف مصونیت قضایی مجرمان در صورت محاکمه/ برخورد قاطع و بدون تبعیض با مرتکبان مصادیق فساد مالی/ برخورد با متخلفان و اخلال‌گران در نظام اداری و اجرایی کشور/ مجازات حتمی یکی از راه‌های مبارزه با تبانی است.

پیشگیری از وقوع جرم: پیشگیری از طریق اصلاح و بهسازی نظام اداری و آموزش/ ایجاد یک محیط بازدارنده/ جلوگیری از فساد در سه ناحیه مستعد فساد شامل نیروهای پلیس، تولیدات دولتی و امور مالیاتی/ افزایش خطر کشف و دستگیری/ ایجاد واحدهای مستقل برای پیشگیری/ اصل پیشگیری و تأکید بر آن/ اصلاح و تدوین قوانین و مقررات پیشگیرانه ناظر بر فساد مالی- اداری مقامات و کارگزاران/ ایجاد نظامی برای پیشگیری از بروز تعارض منافع، نظام گزارش منافع و درآمدها/ جلوگیری از رسوم غلط و عرف ناشایست اداری/ باید از سپردن قراردادهای میلیاردی به شرکت‌های کم‌سرمایه که تازه تأسیس شده‌اند جلوگیری شود/ جلوگیری از انتقال دارایی‌های نامشروع از کشورهای دیگر/ سعی شود با وضع قوانین و مقررات سختگیرانه‌تر از بروز مجدد فساد جلوگیری شود.

مقررات زدایی: مقررات زدایی به معنای انتقال قدرت از دولت به بازار و ایجاد اصلاحات در بخش عمومی/ کاهش مقررات دست‌وپاگیر اداری/ حذف یا کاهش انبوه مقررات ناظر بر دادوستد خارجی/ کاهش تقاضا برای فساد اداری از طریق حذف مقررات زائد/ کاهش کمیت قوانین و مقررات/ با توجه به تعدد قوانین و موازی بودن آنها پیشنهاد می‌شود قوانینی که به‌صورت پراکنده و تک‌مفهومی هستند در هم ادغام و به‌صورت واحد درآمده و جهت اجرا ابلاغ شوند.

ارتقای آگاهی‌های حقوقی: آگاه ساختن مردم به قوانین، مقررات و حقوق شهروندی/ آگاه‌سازی مراجعه‌کنندگان به سازمان نسبت به حقوق خود، قوانین و مقررات سازمان/ آموزش قوانین و مقررات به کارکنان/ آشنا کردن ارباب‌رجوع به حقوق خود و نیز قوانین و مقررات مربوط به انجام دادن امور/ آگاهی نسبت به حدود و حقوق اجتماعی افراد و جناح‌ها و اقشار گوناگون جامعه/ آموزش مدیران دولتی در زمینه آشنایی با فساد اداری و شیوه‌های مقابله با آن/ تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی مستمر برای مدیران سازمان به‌منظور آشنایی با شیوه‌های نظارت بر مجموعه تحت سرپرستی‌شان.

مصونیت گزارشگران و افشاکنندگان: گزارش‌دهی، حمایت و مصونیت اطلاع‌دهندگان فساد/ برقراری حفاظت‌های قانونی و نهادی برای تأمین‌کننده آنها/ مصونیت کارکنان و شهروندانی که موارد تخلف را گزارش می‌کنند و حمایت همه‌جانبه از آنها/ ایجاد خطوط ارتباطی و حمایت از مخابرات/ تهیه حداقل استانداردهای مورد توافق (برای حمایت هرچه بهتر از گزارشگران فساد در امور کیفری) که حمایت بین‌المللی را تضمین کند/ ایجاد شبکه‌های بین‌المللی نهادهای حمایتی برای برقراری ارتباطات سازنده (برای حمایت هرچه بهتر از گزارشگران فساد در امور کیفری)/ تهیه ضوابط مشترک برای استانداردسازی سطح زندگی و معیشت گزارشگران فساد، شهود، کارشناسان، وکلا و دیگر مداخله‌کنندگان در امور کیفری/ پشتیبانی امنیتی از گزارشگر.

الزامات حقوقی افشا: در دسترس بودن ابزارهای رسیدگی، مانند رسانه‌ها و حساب‌های بانکی متهمان/ افشای اسناد و مدارک/ اطمینان از افشا و پاسخگویی در عملکرد کسب‌وکارها/ اتخاذ تدابیر ویژه لازم برای ارائه اسناد در پرونده‌های فساد/ ایجاد خطوط ارتباطی و کسب اطلاعات در مورد بروز فساد/ افرادی که مسئول برگزاری مناقصه هستند باید مصونیت اداری داشته و صرفاً به‌خاطر اجرا نکردن دستورات غیرقانونی مدیران ارشدتر جابه‌جا نشوند/ قانونمند کردن روش‌هایی مانند نشست‌های پرسش و پاسخ یا حق طرح سؤال در نشریه‌ها و سایت‌های داخلی دستگاه‌های اجرایی/ تشویق جامعه مدنی و افزایش آزادی‌های شخصی و حقوقی در جهت تعامل بیشتر با دولت.

توانمندسازی دستگاه‌های نظارتی: تقویت نظارت دولتی بر فعالیت‌های اقتصادی کشور/ کنترل از بالا و برخورد با انحصارگرایان/ اصلاح سازوکارهای نظارتی/ فعالیت‌های تجسسی به‌منظور شناسایی موارد فساد اداری/ نظارت فعال و دقیق/ حفاظت فیزیکی و حراست/ افزایش نهادهای بازرسی و نظارت بر چگونگی اعمال قانون در کشور جهت کاهش فساد در حکومت (شامل نهادهای حکمرانی: دولت، قوه قضائیه و مجلس)، نهادهای وابسته دولتی و خصوصی/ استقلال و بی‌طرفی دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ بازنگری مستمر سیستم نظارت/ ارتقای نظارت متحد/ ارتقای پویایی و هماهنگی دستگاه‌های نظارتی برای حذف فساد اداری/

نظارت‌های قانونی مستمر/ ادغام وظایف دستگاه‌های نظارتی و بازرسی در یکدیگر/ ایجاد نظام جامع و دقیق نظارت و کنترل/ استقرار نظام نظارتی کارآمد از طریق تقویت نهادهای رسمی و غیررسمی/ اعمال نظارت و حسابرسی مستمر بر مشاغل و بخش‌های حساس مستعد فساد (فسادپذیر)/ خودمختار کردن نظام نظارت و کنترل نسبت به قوای مختلف کشور از طریق یکپارچه کردن آنها در چارچوب یک نهاد بالادستی به نام «شورای خودمستقل نظارت و هماهنگی سازمان‌های نظارتی»/ اعطای استقلال عمل بیشتر به سازمان‌های نظارت و کنترل/ بررسی قراردادهای خرید خدمات دستگاه‌های دولتی توسط دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور و احصای ایرادات و مشکل‌های مربوط/ پیش‌بینی نظام نظارت و ارزیابی/ پشتیبان و ضمانت اجرایی داشتن گزارش‌ها و تصمیمات سازمان‌های نظارتی/ بهینه‌سازی کارکردی و اصلاح نهادهای مسئول در مبارزه با فساد از جمله دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرسی کل کشور/ دستگاه‌های اجرایی ناظر و یا شورای دستگاه‌های نظارتی می‌بایست مکلف به ارائه گزارش‌های عملکرد دستگاه‌های مشمول به مراجع ذیصلاح از جمله مقام معظم رهبری، مجلس شورای اسلامی و ... شوند/ تبیین وظایف و مسئولیت‌های نظارتی دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ سازمان‌دهی و هماهنگ کردن دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده از طریق تشکیل یک نهاد بالادستی تحت عنوان «نهاد هماهنگی دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده»/ ایجاد سازوکاری برای نظارت شایسته بر نحوه اتخاذ تصمیماتی که مبتنی بر صلاحیت اختیاری مقامات هستند/ نظارت بر اینکه روابط میان کارمندان حکومتی و ارباب‌رجوع عاری از هرگونه مناسبات نادرست و تأثیرات ناسالم باشد/ نظارت بر نحوه انعقاد و اجرای قراردادها در بخش عمومی/ تجهیز دستگاه‌های نظارت به نیروهای متخصص در بالاترین سطوح/ ارتقای اطلاعات دستگاه‌های نظارتی از طریق آشنایی به علم و فناوری در تمامی رشته‌های فعالیتی کشور/ ارتقای توانایی و مهارت ناظران دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده از طریق آموزش‌های مربوطه/ بهره‌گیری از نظرات و تجربیات متخصصان در امر نظارت/ انتخاب و انتصاب بازرسان ویژه (عالم، عادل و صالح) به‌منظور ایجاد سیستم‌های نظارتی محسوس و نامحسوس/ بازرسی‌های موردی و دوره‌ای به‌منظور کنترل مستندات/ فعال نگه داشتن و تقویت تمامی دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ شناسایی زمینه‌ها و فرآیندهای فسادخیز و اصلاح آنها در جهت تقویت کنترل‌های داخلی و پیشگیری از فساد/ تقویت کنترل‌های بیرونی و دوری از هرگونه مسامحه‌کاری از سوی مجریان جامعه در برخورد با قانون‌شکنان و افشای نام آنان در زمینه مسائل اداری و سازمانی که این امر خود هزینه انجام این عمل را نسبت به سود آن افزایش داده و کنشگر ریسک انجام این عمل را نمی‌کند.

تقویت نظارت‌های سازمانی: نظارت بر عملکرد کارکنان سازمان از طریق نصب بروشور در سازمان و تهیه و توزیع کتابچه راهنما بین مراجعه‌کنندگان/ نظارت بر ثروت، مصرف و سطح زندگی کارمندان دولت در بخش‌های اداری و اقتصادی/ ایجاد نظام کنترل و نظارت دقیق و مناسب برای کارکنان بانک/ استقرار دفتری از سازمان بازرسی کل کشور در هر سازمان به‌منظور نظارت بر عملکرد کارگزاران و رسیدگی به شکایات اداری آن سازمان/ تأسیس دستگاه‌های نظارتی و کنترلی که قابلیت پاسخگویی و رسیدگی فوری به درخواست‌های منطقی و به حق ارباب‌رجوع را داشته باشند/ در صورتی که سعی ما جلوگیری از فساد کلان در سازمان اقتصادی است، باید سیستم‌های کنترل و بازرسی برای پایش مدیران در سطوح عالی در نظر گرفته شود/ تقویت سازوکارهای نظارتی شفاف، کارآمد و سالم در نهادها و دستگاه‌های اداری/ تقویت سازوکارهای نظارت و کنترل درون‌سازمانی (حسابرسی داخلی) و برون‌سازمانی (همکاری بیشتر با دستگاه‌های نظارتی و نظارت مستمر مردم) دستگاه‌ها در جهت کشف موارد، پیشگیری و مقابله با فساد/ ایجاد سازوکارهای نظارتی بر رفتار اداری کارمندان تا دریافت و پرداخت‌های نامشروع نداشته باشند یا اینکه هیچگونه منافع مالی در شرکت‌ها یا

مؤسسات دیگر نداشته باشند/ تقویت کنترل‌های داخلی در همه بخش‌ها/ ایجاد چارچوبی برای کنترل درون‌سازمانی توسط کارکنان، در جهت جلوگیری از بروز فساد اداری/ فراهم آوردن شرایط لازم جهت نظارت کارکنان بر عملکرد یکدیگر و مسئولان سازمان از طریق کاهش فاصله قدرت.

ارتقای نظارت‌های مردمی: استقرار نهادهای مبتنی بر مردم جهت نظارت همگانی بر عملکرد قانون/ با توجه به اینکه نظام‌مند شدن نظام بررسی و نظارت به تنهایی نمی‌تواند موجب جلوگیری از پیدایش فساد نظام‌مند شود، نظام جمهوری اسلامی می‌تواند با پذیرش و تقویت عملی راهکارها و ابزارهای نظارت مردمی و زمینه‌سازی برای دسترسی بیشتر افراد به اطلاعات، از فاصله قدرت بکاهد و شرایط را برای پیدایش دیدمان «دولت مقتدر، ملت مقتدر» فراهم کند/ استفاده از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و فعال‌تر کردن بخش‌های نظارتی خارج از قوای سه‌گانه/ تقویت نهادهای نظارتی جامعه مدنی در قبال تصمیمات/ تقویت نهادهای نظارتی جامعه مدنی چون مطبوعات، احزاب و سازمان‌های غیردولتی به منظور شناسایی و معرفی عوامل فساد/ تشکیل انجمن‌های نظارتی مردمی/ تکیه بر گسترش نظارت‌های همگانی و مردم‌نهاد/ کنترل و نظارت اجتماعی/ استفاده از نظارت همگانی از طریق آموزش مستمر مردم و کارکنان دولت و استفاده از حداکثر ظرفیت ملی برای مبارزه با فساد/ حضور و اشراف و نظارت و نقد و انتقاد سازنده و نصیحت خیرخواهانه مردم در مقابله با فساد/ نظارت جامعه بر رفتار عمومی شهروندان/ صلاحیت‌بخشی و تقویت نهادهای مردمی مانند نهادهای مذهبی، اتحادیه‌های کارگری، احزاب و غیره به منظور ایفای نقش نظارتی بر عملکرد دستگاه‌های دولتی.

راهکارهای فرهنگی

تقویت کنترل‌های درونی افراد: توجه به نحوه تربیت فرزندان/ تغییر در طرز تفکر/ تقویت ایمان و باورهای دینی/ تقوا و خودکنترلی/ توجه به درونمایه‌های کارکنان و خانواده‌های آنها و ارشاد و راهنمایی/ تقویت ارزش‌ها و هنجارهای معنوی برخاسته از متن اسلام در سه بُعد اعتقادی، رفتاری و پیامدی/ برنامه‌ریزی برای هر چه بیشتر نهادینه کردن اصول اخلاقی در نهاد کنشگران جهت تقویت کنترل‌های درونی در شخص/ اصلاح رفتار افرادی که ویژگی‌های شخصیتی نامناسب دارند/ تأکید بر مبانی اخلاقی و تربیتی و اصالت‌های خانوادگی/ تعمیق باورها/ تقوای الهی (خدا ترسی)/ جهت‌گیری به سوی آخرت/ تقویت روح و فرهنگ مبارزه با فساد/ هوشیاری در برابر تحریف و انحراف و فساد زمامداران و دولتمردان و مدیران در تمامی سطوح/ جلوگیری از فردگرایی به‌نحوی که افراد با قرار گرفتن در کنار سایرین، در معرض تعهدات کار گروهی قرار گرفته و از فردگرایی منفی و تصمیمات فردی در اعمال رفتار ناسالم کاسته شود/ توجه به عوامل شخصیتی کارمندان توسط مدیران.

ارتقای کنترل‌های درونی در اجتماع: کار کردن گروهی به‌جای فردی/ فرهنگ‌سازی برای مبارزه با رشوه‌خواری/ ترویج فرهنگ حق‌خواهی، عدالت‌محوری و ظلم‌ستیزی/ عفو و خشم‌پوشی/ اشاعه فرهنگ‌های مناسب و مطلوب در چارچوب‌های غیررسمی و اثرگذار/ فرهنگ‌سازی صرفه‌جویی در اموال عمومی/ استفاده از انگیزاننده‌های مادی و معنوی برای جلوگیری از بروز رفتارهای انحرافی/ جهت دادن به انگیزه‌ها/ ترویج فرهنگ وظیفه‌شناسی و وجدان کاری/ تقویت احساس تعهد ملی، اجتماعی و مذهبی/ تقویت وابستگی به سنت‌های اجتماعی و هویت‌های محلی/ حساس کردن جامعه نسبت به بروز فساد/ تقویت باورهای اجتماعی/ احیا و آموزش انضباط اجتماعی/ تدوین و استقرار منشور اخلاقی شهروندی که در آن مردم با استانداردهای اخلاقی و عملی هریک از خدمات آشنا شوند و در صورتی که کارگزاران دولتی از رعایت آن سر باز زنند، بتوانند

با سازوکارهای شکایتی عمومی این مسئله را پیگیری کنند/ توسعه سطح فرهنگ جامعه با نگرش توسعه علمی/ عمومی کردن فرهنگ مبارزه با فساد/ اجرای طرح‌های مراقبت اجتماعی/ احیای حس مسئولیت‌پذیری اجتماعی/ افزایش اعتماد اجتماعی/ افزایش اعتماد شهروندان به نظام اداری/ اهمیت به مقولات اجتماعی و فرهنگی در کنار توجه به مباحث اقتصادی و سیاسی ازسوی گردانندگان جامعه/ فراهم‌سازی بستر لازم جهت تقویت روحیه مشارکت اجتماعی/ تقویت شبکه روابط اجتماعی در بین آحاد افراد جامعه/ جامعه‌پذیری درست و هدفمند/ نهادینه کردن صحیح ارزش‌های همگانی و لزوم توجه به آنها از طریق خرده‌نظام‌های خانواده، رسانه‌ها، آموزش و پرورش/ افزایش روحیه اعتماد ملی از طریق فضای باز سیاسی در حدی که ارزش‌های اساسی جامعه مصون بماند/ تحکیم دوستی و اصلاح اجتماعی/ احیای معنویات، اخلاقیات و ارزش‌های دینی و نیز اشاعه فرهنگ مبارزه با فساد مالی/ برپایی اصول اخلاقی مناسب/ تقویت ارزش‌های معنوی و اخلاقی برخاسته از دین مبین اسلام در محیط دانشگاه و آشنایی هرچه بیشتر دانشجویان با پیامدهای ناگوار فساد اداری برای کل نظام اجتماعی/ پایبندی اعتقادی، امتیازی برای جذب نیروی کار است/ آشنایی و جامعه‌پذیری کنشگران با آموزه‌های اخلاقی دین مبین اسلام در لزوم برخورد با قانون‌شکنان و متجاوزان به حقوق عموم مردم/ ترویج امر به معروف و نهی از منکر/ تقویت باورها و اعتقادات دینی (به‌ویژه تقویت ایمان به معاد) در نزد جامعه، از طریق آموزش مدرسه‌ای و تبلیغات رسانه‌ای و با دلایل منطقی و واقع‌گرایانه و با تأکید بر بُعد روحی انسان/ استقرار و ارتقای فرهنگ عمومی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی در جامعه از طریق سپردن این وظیفه به نهادی مستقل از حکومت که به طریق علمی و با بهره‌گیری از نظرات نخبگان مربوطه، به این موضوع بپردازد/ نهادینه کردن ارزش‌های اخلاقی در فرزندان توسط والدین، خانواده‌ها و مدارس/ نامگذاری روز یا هفته‌ای با عنوان «روز یا هفته اخلاقیات» و گنجاندن آن روز یا هفته در تقویم ملی/ استقرار طرحی که در آن کارکنان دولت سوگند یاد کنند که از ارزش‌های اخلاقی پیروی کنند/ برگزاری نشست‌ها و گردهمایی‌های تخصصی در زمینه بالا بردن معیارهای اخلاقی در سطح جامعه و عملیاتی کردن نتایج حاصله/ در نظر گرفتن منافع اجتماعی/ توجه هرچه بیشتر به باروری حس احترام به منافع عمومی و جمعی، که در این زمینه نیز نظام خانواده، آموزش و پرورش و رسانه‌های جمعی موظفند در نهادینه کردن فرهنگ ترجیح منفعت عمومی بر منافع شخصی در حوزه‌های مختلف بیشتر بکوشند/ ساده‌زیستی و سلامت رهبران و الگو بودن مدیران/ تغییر نگرش کارگزاران نسبت به مسئولیت، مدیریت و وجدان کاری/ فرهنگ‌سازی و تغییر باورهای موجود درخصوص چگونگی انتفاع کارگزاران نظام از موقعیت‌های موجود به‌سوی نگرشی که در آن هر کسی مسئولیت سنگین‌تری دارد، می‌بایستی سختی بیشتری را در زندگی متحمل شود، زیرا که اساس خدمت در اسلام بر مبنای وظیفه و تکلیف بوده و به همین سبب پذیرفتن مسئولیت مستلزم داشتن «حق» نیست/ تقویت فرهنگ مسئولیت‌خواهی و نقدپذیری دولت.

ارتقای کنترل‌های درونی در سازمان: ترویج اخلاق در سازمان‌ها/ انعقاد قراردادهای همکاری با حوزه‌های علمی و مراجع مذهبی به‌منظور اجرای برنامه‌های آموزشی دینی و خدانشناسی برای افراد سازمان/ آشنا کردن مدیران سازمان با شیوه‌های نظارت مدیریتی پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع) از طریق آموزش‌های مربوطه در این زمینه/ تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی دینی و خدانشناسی برای افراد سازمان/ به‌کارگیری مدیران اخلاقی (مدیرانی که به ارزش‌های اخلاقی بها می‌دهند) در رأس هرم سازمان‌ها/ در راستای استقرار فرهنگ سازمانی قوی مبتنی بر معیارهای اخلاقی، فرآیند اجتماعی‌سازی افراد تازه استخدام شده به‌گونه‌ای انجام گیرد که آنها معیارهای اخلاقی را به‌عنوان یک اصل پذیرا باشند/ برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در سازمان توسط افراد متخصص و مقید به رعایت اخلاقیات به‌منظور آشنایی کارگزاران سازمان با معیارهای اخلاقی و

تقویت این موارد در آنها/ برپایی نظام شایسته‌سالاری به‌جای خویشاوندسالاری/ برگزاری کارگاه‌های آموزشی در قالب فرهنگ و فرهنگ اسلامی، کارکردهای فرهنگ و فرهنگ سازمانی جهت جامعه‌پذیری افراد با سازمان و انطباق‌پذیری آنان/ ارائه آموزش‌های حرفه‌ای لازم برای کارمندان بخش عمومی/ ارائه طرح‌های آموزش‌های مناسب برای صرفه‌جویی دستگاه‌های دولتی در اموال عمومی/ فرهنگ‌سازی نیروی انسانی و آموزش کارکنان/ آموزش قبل از ورود و آموزش حین خدمت/ تدوین دوره‌های آموزشی برای کارکنان در جهت استفاده مناسب ICT در مراکز دولتی و خصوصی/ تدوین منشور اخلاقی و اداری مدیران/ فرهنگ‌سازی غیرمستقیم با هدف تقویت فرهنگ مشارکت‌جویی و مشارکت‌پذیری، تقویت جامعه‌پذیری و الگوسازی شخصیتی برای کارمندان و مسئولان اجرایی/ زدودن بی‌تفاوتی اجتماعی و کاری از ذهن کارمندان سازمان‌ها/ تدوین مجموعه مقررات رفتاری مقامات و کارکنان بخش عمومی شامل: منشور اخلاقی و ارزش‌های بنیادین اداری، نحوه احترام به مقررات و اجرای آن، حفظ بی‌طرفی در انجام دادن وظایف اداری، خودداری از ورود در موقعیت‌های فسادآور و حفظ شأن و شخصیت فردی از قبیل خودداری از دریافت پاداش، وجه یا هرگونه مزایای مالی از شخص دیگر در زمینه وظایف اداری، خودداری از پیگیری منافع فردی و ایجاد روابط ناسالم در محیط اداری/ توسعه فرهنگ سازمانی ضدفساد/ چنانچه مدیران به‌جای ایجاد تعارض با سازمان‌های غیررسمی و تأکید بر روابط رسمی، سعی در اشاعه فرهنگ مناسب در چارچوب‌های غیررسمی نمایند، نتیجه بهتری به‌دست خواهد آمد/ همکاری و مشارکت کارکنان/ تقویت کار گروهی در سازمان‌ها/ تقویت کنترل‌های داخلی.

آموزش، تبلیغات و ارتقای آگاهی‌ها: اصلاح نظام آموزشی کشور در جهت تقویت باورها و ارزش‌های دینی و اخلاقی/ آموزش عمومی برای مبارزه با فساد/ ارتقای فرهنگ عمومی و رشد سیاسی و اجتماعی و فرهنگی جامعه و مردم/ تبلیغ در افکار عمومی برای مبارزه با فساد/ تبلیغات روابط عمومی‌ها/ افزایش آموزش‌های اعتقادی/ تبیین معیارهای اخلاقی در جامعه از طریق تبلیغات رسانه‌ای/ تجهیز رسانه‌ای/ آموزش همگانی و بالا بردن سطح آگاهی مردم/ استفاده از مطالب آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها/ افزایش آگاهی و آموزش مستمر مردم درخصوص برنامه‌ها و دستاوردهای مقابله با فساد/ فعال کردن نهادهای مرتبط با جامعه‌پذیری کودکان از طریق طراحی برنامه‌های هدفمند به‌ویژه پالایش و به‌روز کردن متون درسی کتاب‌های آموزشی/ رسانه‌ها می‌توانند به‌عنوان یک عامل بسیار فعال و اثرگذار در زمینه آگاه‌سازی و همچنین رسانه‌ای کردن موارد مهم عمل کنند/ آگاه‌سازی کنشگران از مصادیق و نمونه‌های فساد اداری/ اطلاع‌رسانی کامل و به‌دور از سانسور در مورد پیامدها و آسیب‌هایی که جامعه در قبال انجام آنها متحمل می‌شود/ نظام آموزش و پرورش و رسانه‌های جمعی باید در شفاف‌سازی مسئله برای کنشگران فعال‌تر عمل کنند/ آموزش دانش‌آموزان و دانشجویان (بالاخص پسران) در زمینه قانونمداری و آشنایی بیشتر آنها با آموزه‌های اخلاقی در مدارس و دانشگاه‌ها/ آگاه‌سازی و توانمندسازی مردم در جهت نظارت بر عملکرد کارکنان دستگاه‌های اجرایی از طریق آموزش، تبلیغات و راه‌اندازی مراکز اطلاع‌رسانی عمومی، مانند پایگاه‌های اینترنتی/ برنامه‌ریزی و کار بر روی آموزش خانواده‌ها بالاخص خانواده‌های متمول/ تدوین و اجرای برنامه‌ای گسترده برای آگاه‌سازی عمومی/ مطالعه و بازطراحی نظام آموزش و مهارت‌آموزی کارمندان و مدیران/ تغییرات اساسی ساختار آموزشی کشور/ بهینه‌سازی سیستم‌های نیازسنجی آموزشی.

یکی از مهمترین نتایج چرخه سیاستگذاری (مسئله‌شناسی، تدوین سیاست، اتخاذ سیاست، اجرا و پیاده‌سازی سیاست، ارزیابی و تحلیل سیاست)، پاسخ دادن به این سؤال است که چه زمان، چه سیاستی و توسط چه کسی اجرا شود؟ اکنون که سلسله‌گزارش‌های سیاست‌های پیشگیری و مبارزه با فساد با هدف تحلیل سیاست‌های ضدفساد و دستیابی به نقشه راه اقدامات پیشگیرانه و مقابله‌ای با فساد است، در بادی امر انجام فراتحلیل مطالعات فساد در دستور کار قرار گرفت. با توجه به ماهیت و وسعت مقالات با محوریت فساد در کشور، آموزه‌های روش‌شناسی برای مطالعات فساد، فراتحلیل کیفی را توصیه کرده و کاربردی می‌دانستند. لذا، محاسبه اندازه اثر از دستور کار خارج شد. سپس با جستجوی مقالات فارسی استاندارد^۱ در دو پایگاه مجلات تخصصی نور و پرتال جامع علوم انسانی، در نهایت تعداد ۳۰۵ مقاله برای انجام فراتحلیل انتخاب شد.

رشته علوم سیاسی با تعداد ۶۸ مقاله و رشته اقتصاد با تعداد ۶۶ مقاله دارای بیشترین تعداد مقاله چاپ شده بودند. رشته‌های علوم اجتماعی، مدیریت و حقوق در رده‌های بعدی قرار دارند. از منظر فراوانی چاپ مقالات در سال‌های مورد مطالعه، سال ۱۳۹۵ با تعداد ۴۶ مقاله دارای بیشترین تعداد چاپ مقالات بوده است. سال‌های ۱۳۹۲، ۱۳۹۰، ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۱ به‌ترتیب با تعداد ۲۹، ۲۸، ۲۵، ۲۴ و ۲۲ مقاله، بیشترین تعداد چاپ مقالات را به خود اختصاص داده‌اند. شایان ذکر است، تعداد مقالات چاپ شده از سال ۱۳۹۰ به بعد، ۲۰۸ مقاله است. به عبارت دیگر بیش از ۶۸ درصد مقالات از سال ۱۳۹۰ به بعد چاپ شده‌اند.

با توجه به فرآیندهای انجام فراتحلیل، از همان ابتدا، محتوای مقالات مطالعه شده در دسته‌های علل و عوامل ایجاد فساد، پیامدهای ارتکاب فساد، راهکارهای پیشگیری و مبارزه با فساد و نتیجه‌گیری قرار داده شد. بنابراین پس از اتمام مطالعه مقالات، به تحلیل تحلیل‌ها پرداخته شد. لذا سه دسته علل و عوامل، پیامدها و راهکارها به‌عنوان دسته‌بندی اصلی فراتحلیل در نظر گرفته شد. شایان ذکر است که اتخاذ روش محاسبه تعداد تناوب و تکرار گزاره‌های علمی (که در روش فراتحلیل مرسوم است) به دلیل نقدهایی که به فرآیند تدوین و داوری مقالات منتشر شده وارد است، به‌رغم امکان‌پذیر بودن، دارای اعتبار علمی نبود. پس گزاره‌های تکراری و مشابه هم حذف شد. در گام بعدی، با توجه به انبوه گزاره‌های علمی هر دسته و ضرورت تقسیم‌بندی مفهومی، نظام کنش از مدل کارکردگرایان ساختاری برای تفکیک گزاره‌ها انتخاب شد. از این‌رو، تمامی گزاره‌های علمی که در دسته‌های سه‌گانه علل و عوامل، پیامدها و راهکارها قرار داشتند، با توجه به کارکردهای آنان، در چهار زیرنظام اقتصادی، سیاسی، حقوقی و فرهنگی

۱. منظور از جستجوی استاندارد، انتخاب مقالات مورد مطالعه در همه رشته‌ها و همه سال‌ها است که از استانداردهای مقالات علمی (اعم از علمی-پژوهشی، علمی-ترویجی و ترجمه) برخوردار باشند. لذا مقالات و یادداشت‌های روزنامه و مجلات را در بر نخواهد گرفت.

قرار گرفتند. سپس، نظر به وسعت و دامنه گزاره‌های مطروحه، در راستای نیل به اهداف فراتحلیل، انتخاب گویه‌ها انجام گرفت. با این وصف که گزاره‌هایی که کارکردها و حوزه‌های مشابه هم داشتند، با عنوان یک گویه، دسته‌بندی شدند که نتیجه آن در جدول ۶ ارائه می‌شود.

جدول ۶. شمای کلی گزاره‌ها و گویه‌های فراتحلیل

عنوان	علل و عوامل ایجاد فساد		پیامدهای فساد		راهکارهای پیشگیری و مبارزه با فساد	
	گزاره	گویه	گزاره	گویه	گزاره	گویه
نظام اقتصادی	۱۶۲	۱۶	۱۲۳	۹	۱۵۹	۱۱
نظام سیاسی	۲۰۵	۱۸	۷۵	۶	۲۴۱	۱۷
نظام حقوقی	۱۷۲	۱۲	۲۲	۳	۲۵۱	۱۸
نظام فرهنگی	۹۲	۸	۴۳	۳	۱۱۲	۴
مجموع	۶۳۱	۵۴	۲۶۳	۲۱	۷۶۳	۵۰

بنابراین، براساس خروجی فرآیند استخراج گویه‌های منحصر به فرد، می‌توان چنین نتیجه گرفت:

۱. تعداد گزاره‌های استخراج شده در هر زیرنظام، به‌مثابه اهمیت و ضرورت مسائل آن زیرنظام در منظومه پیشگیری و مبارزه با فساد است.

۲. در قسمت **علل و عوامل ایجاد و شکل‌گیری فساد**، از مجموع ۶۳۱ گزاره علمی که در ۵۴ گویه دسته‌بندی شدند، به‌ترتیب علل و عوامل سیاسی، حقوقی، اقتصادی و فرهنگی دارای بیشترین گزاره‌های علمی هستند.

گویه‌های علل و عوامل اقتصادی: وضعیت کلان اقتصادی، وجود انحصارات، دولتی بودن و غیررقابتی بودن اقتصاد، وضعیت معیشتی و نظام‌های پرداخت، عدم شفافیت، تبعیض، نابرابری درآمدی و شکاف طبقاتی، وضعیت مناقصات، وضعیت یارانه و نظام قیمتگذاری، وضعیت سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی، رانت‌جویی و دولت رانتیر، اقتصاد متکی به نفت و منابع طبیعی، تشکیلات مالیاتی، بی‌ثباتی و نااطمینانی، حاشیه‌نشینی و مهاجرت به شهرها، وضعیت خصوصی‌سازی، محدودیت‌های اقتصادی، وضعیت مجوزها.

گویه‌های علل و عوامل سیاسی: ساختار قدرت و انحصارات، فقدان اراده سیاسی برای مبارزه با فساد، وضعیت کارآمدی نهاد دولت، وضعیت آزادی‌های سیاسی، ضعف پاسخگویی، وضعیت احزاب و رقابت‌های سیاسی، عوامل فراملی، وضعیت ثبات سیاسی و مدیریتی و فقدان امنیت شغلی، رسانه‌ها و جامعه مدنی، ضعف دموکراسی، سیاست‌زدگی، ناکارآمدی و ساختار سازمان، ضعف روحیه تعامل و ارتباطات سازمانی، وضعیت فرهنگ و روابط سازمانی، وضعیت کارآمدی مدیران، نظام اطلاع‌رسانی و دسترسی به اطلاعات، وضعیت نیروی انسانی، ضعف نظام گزینش و استخدام.

گویه‌های علل و عوامل حقوقی: تعدد و تورم قوانین و مقررات، عدم شفافیت قوانین و مقررات، کاستی‌ها و خلأ قوانین و مقررات، وضعیت تناسب، سازگاری و کارآمدی قوانین و مقررات، وضعیت نهاد قضایی، وضعیت جرم‌انگاری و مشکلات قانونگذاری، وضعیت اجرای قانون، وضعیت برخورد و مبارزه، ضعف سازوکار کنترل و نظارت، فقدان سیستم افشا و ضعف نظارت عمومی، کمبود آگاهی حقوقی، وضعیت حقوقی سازمان. **گویه‌های علل و عوامل فرهنگی:** ویژگی‌های ارزشی جامعه، ریخته شدن قبح فساد و ضعف کنترل‌های درونی، رواج مادی‌گرایی، رویکرد قومی-قبیله‌ای و چیرگی روابط بر ضوابط، عوامل شخصیتی و انگیزشی، رفتار مقامات عالی، آسیب‌های اجتماعی، وضعیت آگاهی‌های عمومی و آموزش.

۳. در قسمت آثار و پیامدهای ارتکاب فساد، از مجموع ۲۶۳ گزاره علمی که در ۲۱ گویه دسته‌بندی شده‌اند، به ترتیب پیامدهای اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و حقوقی دارای بیشترین گزاره‌های علمی هستند.

گویه‌های پیامدهای اقتصادی: اثر بر درآمدها، هزینه‌ها و ترکیب مخارج دولت، اثر بر رشد و توسعه، اثر بر سرمایه‌گذاری، اثر بر عرضه و تقاضای کالاها و خدمات، اثر بر بودجه و تخصیص، اثر بر کارایی، بهره‌وری و کیفیت، اثر بر سود و زیان، اثر بر فقر و عدالت توزیعی، اثر بر انحراف منابع و استعدادها. **گویه‌های پیامدهای سیاسی:** اثر بر ساختار و مشروعیت نظام سیاسی، اثر بر ثبات سیاسی، اثر بر حوزه بین‌المللی، اثر بر عملکرد و کارایی دولت، اثر بر رسانه‌ها و مطبوعات، اثر بر عملکرد سازمان‌ها. **گویه‌های پیامدهای حقوقی:** اثر بر قوانین و مقررات، اثر بر جرائم و تخلفات، اثر بر حقوق اجتماع و دولت.

گویه‌های پیامدهای فرهنگی: تأثیرات اخلاقی و دینی، اثر بر متغیرها و ارزش‌های اجتماعی، اثر بر متغیرها و ارزش‌های فردی. ۴. در قسمت راهکارهای پیشگیری و مبارزه با فساد، از مجموع ۷۶۳ گزاره علمی که در ۵۰ گویه دسته‌بندی شده‌اند، به ترتیب راهکارهای حقوقی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی دارای بیشترین گزاره‌های علمی هستند.

گویه‌های راهکارهای اقتصادی: راهکارهای ساختاری اقتصاد، ارتقای شفافیت و دسترسی به اطلاعات، رفع انحصار و تبعیض و افزایش رقابت، اصلاح نظام بودجه‌ریزی و تخصیص منابع، خصوصی‌سازی و کاهش اندازه دولت، کاهش تصدیگری دولت و تقویت بخش خصوصی، بهبود نظام رفاهی و تأمین اجتماعی، بهبود وضع معیشتی و رفاهی کارکنان، اجرای سیاست‌های پولی، بانکی و ارزی مناسب، اصلاحات مالیاتی و یارانه‌ای، بهبود فضای کسب‌وکار.

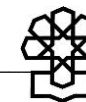
گویه‌های راهکارهای سیاسی: اصلاحات ساختاری و توزیع قدرت، افزایش پاسخگویی و ارائه گزارش عملکرد، سیاست‌زدایی و کاهش وابستگی، سیاست خارجی فعال، ثبات سیاسی، حاکمیت قانون،

ارتقای آزادی و جایگاه مطبوعات و رسانه‌ها، مردم‌سالاری و تقویت نهادهای مدنی، اصلاح نظام انگیزشی سازمان، ارتقا و طراحی نظام‌های مدیریتی، شایسته‌سالاری و تقویت نیروی انسانی، اصلاح ساختار اداری، اقدامات اجرایی درون‌سازمانی، بهره‌برداری از فناوری‌های نوین و تحقق دولت الکترونیک، طراحی نظام ارزیابی عملکرد و پیشنهادهای ارتقای نظام حسابرسی، سنجش فساد و پژوهش‌های علمی.

گویه‌های راهکارهای حقوقی: اصلاح قوانین و مقررات، شفاف‌سازی و کاهش ابهام قوانین و مقررات، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات، الزامات قانونگذاری، راهبردهای کلان قضایی، استقلال نهاد قضایی و متولی مبارزه با فساد، اقدامات حقوقی بین‌المللی، ارتقای رسیدگی‌های قضایی و اداری، محدودیت‌ها و جرم‌انگاری، برخورد و مجازات، پیشگیری از وقوع جرم، مقررات‌زدایی، ارتقای آگاهی‌های حقوقی، مصونیت گزارشگران و افشاکنندگان، الزامات حقوقی افشا، توانمندسازی دستگاه‌های نظارتی، تقویت نظارت‌های سازمانی و ارتقای نظارت‌های مردمی.

گویه‌های راهکارهای فرهنگی: تقویت کنترل‌های درونی افراد، ارتقای کنترل‌های درونی در اجتماع، ارتقای کنترل‌های درونی در سازمان، آموزش، تبلیغات و ارتقای آگاهی‌ها.

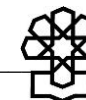
۵. از آنجا که اکثر مطالعات فساد منجر به ارائه راهکار پیشگیری و مبارزه با فساد بوده است، لذا استخراج گزاره از بخش نتیجه‌گیری دارای همپوشانی زیادی با بخش راهکارهاست. به دلیل آنکه انجام فراتحلیل حاضر در راستای اهداف سلسله‌گزارش‌های تحلیل سیاست و نیل به نقشه راه پیشگیری و مبارزه با فساد در جمهوری اسلامی ایران است، لذا، نتیجه‌گیری‌های این فراتحلیل که کارکردی و رای علل و عوامل، پیامدها و راهکارها داشته باشد، در گزارش‌های آتی و در تحلیل سیاست‌ها مورد استفاده قرار خواهد گرفت. به عنوان مثال، تعداد کمی از مقالات با رویکرد آسیب‌شناسی وضعیت موجود و نحوه اجرای قوانین مقابله با فساد تدوین شده‌اند. لذا، از لحاظ روشی، گزاره‌ها و نتایج اصلی آن مطالعات در بخش راهکارها ارائه شده است. نتیجه‌گیری مقاله ردیف ۲۶۴ با عنوان بررسی عملی وضعیت اجرای قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد در تدوین گزارش‌های سیاستی و آسیب‌شناسی وضعیت اجرای سیاست‌ها مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

جدول ۷. تشریح مقالات مطالعه شده

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱	کالبدشناسی فساد	م. شهید غَلَم مترجم: نامشخص	۱۳۶۸	اقتصاد	توصیفی	گزیده مسائل اقتصادی - اجتماعی
نتیجه‌گیری	بررسی و نقد مباحث و فرضیاتی که فونکسیونالیست‌ها در باب فساد در مدیریت سیاسی کشورهای کمتر توسعه‌یافته مطرح کرده‌اند نشان می‌دهد که ادعاهایی که در این زمینه شده فاقد مبانی تجربی است. تزه‌های فونکسیونالیستی در مورد آثار سیاسی، اقتصادی و اداری فساد با واقعیات اکثر کشورهای کمتر توسعه‌یافته مغایر است. در این مقاله نشان داده شده فوایدی که برای فساد برشمرده می‌شود، فوایدی قطعی و آشکار نیست و حتی در زمینه‌هایی چون فساد بازار (که با اطمینان و قطعیت بیان شده) نیز نشان داده شده است که این نتیجه‌گیری‌ها سست‌بنیاد هستند و مثلاً به‌نظر نمی‌رسد که فساد بازار، تأثیری در بهبود کارآیی تخصیص منابع داشته باشد و باز محتمل نمی‌نماید که فساد به تشکیل سرمایه به‌طور خالص کمکی کند، بلکه بیشتر احتمال دارد که این امر به کاهش سرمایه‌گذاری منجر شود. این نتایج مبین آن است که پیامد فساد به‌صورت فرسایش ظرفیت دولت در زمینه تدوین و اجرای سیاست‌های اقتصادی را نمی‌توان موهبتی پنهان قلمداد کرد. در عین حال، فساد متضمن آن فواید سیاسی که برایش برشمرده شده نیز نیست. فساد بیشتر از آنکه بتواند گروه‌های قومی، مناطق، طایفه‌ها و خانواده‌های با تعلقات محدود و متفرق را به یکدیگر نزدیک کند و بین آنها پیوندهایی برقرار سازد، به این تفرقه‌ها دامن می‌زند. خلاصه آنکه فساد نه برای توسعه اقتصادی مفید است و نه اینکه به‌منزله ابزاری برای یکپارچه‌سازی سیاسی ضرورت دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲	پیدایش و گسترش فساد اقتصادی: تحلیلی از دیدگاه اقتصاد خرد	نویسنده نامشخص مترجم: کورش صدیق	۱۳۶۹	اقتصاد	توصیفی	گزیده مسائل اقتصادی - اجتماعی
نتیجه‌گیری	در این مقاله این مطلب مطرح می‌شود که امکان مشارکت در فساد و ارتشا، ناشی از قدرت و اختیارات شبه‌انحصاری یکی از طرفین مشارکت در فساد و ارتشاست. این اختیارات یا در جریان عادی امور و از طریق واسپاری وظایف در بنگاه‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی تفویض می‌شود یا به‌واسطه پیمان صریح یا ضمنی با طرفی دیگر، یا از راه تعهد رسمی مبنی بر عمل صادقانه تحصیل می‌شود. گسترش فساد عموماً با جلب حمایت افراد بیشتر در قالب یک یا چند فعالیت انجام می‌پذیرد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	این حمایت برای کاهش و از بین بردن خطرات، رفع مسائل مربوط به تجزیه‌ناپذیری و استحصال منافع تبعی ناشی از ایجاد شبکه‌های فساد و ارتشا ضروری است. اقداماتی که در جهت مبارزه با فساد به‌عمل می‌آید، صرف‌نظر از کم‌وکیف آن، باید به هر حال طوری طراحی شود که میل به فساد و مبادرت به ارتشا را کاهش دهد. این امر را می‌توان با فراهم کردن انگیزه‌ها یا ایجاد محدودیت‌هایی در جهت دشوار کردن یا غیرممکن ساختن تحقق این اعمال به انجام رسانید. این انگیزه‌ها و محدودیت‌ها را می‌توان از حوزه اخلاقیات و از قلمرو تکنولوژی و مدیریت علمی بر گرفت. در مبارزه علیه فساد به‌ویژه در مواردی که تعیین مسئولیت‌ها به‌دلایل فنی مشکل و یا پرهزینه باشد، همواره می‌توان به تشویق و اصلاح اخلاقی اتکا کرد. اما این فرآیند بطئی و کند است و شاید هم به همین دلیل است که در قواعد و هنجارهای اخلاقی باید ضمانت اجرا و تنبیهات لازم در قبال رفتار غیراخلاقی، پیش‌بینی و گنجانده شود. وسایل و ابزارهای تکنولوژیکی (مانند ضبط نوار و ویدئو و نظارت و بازرسی الکترونیکی) و روش‌ها و شیوه‌های مدیریت علمی (نظیر طراحی ساختارهای نظارتی مناسب در مورد انواع خاصی از معاملات در فعالیت‌های معین) می‌توانند بعضاً جانشین مراقبت نفس و خویشتنداری در قواعد و هنجارهای اخلاقی شوند. تکنولوژی را می‌توان به‌طور وسیع و غیرشخصی به‌کار گرفت، اما در مقایسه با قیود و پرهیزهای اخلاقی، کاربرد آن گران‌تر و پرهزینه‌تر است. بنابراین با این فرض که آدمیزاد عموماً در معرض وسوسه فاسد شدن قرار دارد، بخشی از هر طرح عملی مبارزه با فساد باید معطوف به این باشد که فرصت‌ها و امکاناتی را که برای فساد و سوءاستفاده وجود دارد، از طریق به‌کار بردن ابزارها و وسایل تکنولوژیکی مناسب و فنون مدیریت علمی، محدود سازد. گرچه بدین نکته نیز باید توجه داشت که فساد مسئله‌ای اجتماعی است و به همین لحاظ برای کنترل و مهار کردن آن نمی‌توان صرفاً به ابزارها و شیوه‌های تکنولوژیکی اتکا کرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳	تازه‌ترین تحلیل‌ها از تجربه مبارزه با فساد در کشورهای انگلستان و جمهوری کره	مسئول گروه ترجمه و ویرایش: احمد تدین	۱۳۷۴	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
نتیجه‌گیری	این مقاله از هفت تحلیل تشکیل شده است که ۶ تحلیل آن پیرامون گزارش کمیته لرد نولان (رئیس دیوان عالی کشور انگلستان) است که در ترکیب یک هیئت ده نفری مأموریت یافت تا درخصوص اصلاح عدم صلاحیت‌های سیاسی و نحوه برگرداندن اعتماد به مردم به‌کار تحقیق و تفحص بپردازد. درواقع این کمیته به‌دنبال رفتار ناشایست برخی از نمایندگان و ادعای «دریافت پول در برابر استیضاح یا در برابر مقابله با استیضاح» و بحث‌های تندی که در این زمینه درگرفت، به درخواست «جان میجر» نخست‌وزیر انگلیس کار خود را آغاز و چندین گزارش منتشر کرده است. تحلیل هفتم به اقداماتی باز می‌گردد که به‌تازگی در کره جنوبی آغاز شده و هدف آن سالم‌سازی فضای سیاسی و تأکید به ساده‌زیستی با هدف بازگرداندن اعتماد توده‌های مردم به رهبران سیاسی کشور است. این گزارش‌ها به‌وضوح نشان					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	می‌دهند که قضاوت و تلقی عامه مردم و جلب اعتماد آنان، این روزها تا چه اندازه در روند مشارکت عمومی توده‌های مردم در فرآیند توسعه، نقش ایفا می‌کند و آشکار می‌سازد که کاربست شیوه‌هایی که فضای سیاسی و مدیریتی جامعه را از فساد و ناروایی پاک کند، تا چه اندازه اساسی، مؤثر و کارساز می‌تواند باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴	عوامل مؤثر بر فساد اداری و راه‌های مبارزه با آن	احمد لطیفیان	۱۳۷۵	اقتصاد	توصیفی	دانش و توسعه
علل و عوامل	عوامل مؤثر بر عرضه و تقاضای خدمات فساد اداری: افزایش قوانین و مقررات/افزایش میزان مداخلات دولت در فعالیت‌های اقتصادی/میزان کاغذبازی و فرصت‌های سنگ‌اندازی در اجرای امور اداری/سطح اخلاقی عمومی/سطح حقوق و مزایای کارمندان/شدت تعهدات و علائق خانوادگی و خویشاوندی/شدت شیوع و گسترش فساد اداری.					
راهکارها	روش‌های مبارزه با فساد اداری: اصلاح ساختار نظام اداری/ارزیابی مستمر روش‌های انجام کار ادارات دولتی/جایابی کارمندان در پست‌ها و شعب مختلف اداری به‌منظور جلوگیری از تبانی بلندمدت/مقررات‌زدایی و خصوصی‌سازی/ارتقای باورهای اخلاقی/نظارت بر ثروت و سطح زندگی کارمندان دولت/پاکسازی جمعی در نظام اداری/تشکیل سازمان‌های دائمی مستقل برای مبارزه با فساد اداری/آموزش مدیران دولتی در مورد فساد اداری/تشخیص مدیران فسادناپذیر و حمایت از آنها.					
نتیجه‌گیری	رمز موفقیت در مبارزه با فساد استفاده از ترکیب مناسبی از راهکارهای فوق است. در به‌کارگیری هر راهکار ضروری است علاوه بر ارزیابی نفع و هزینه آن برای فسادزدایی، به انعکاس آن بر سایر فعالیت‌ها و اهداف دولت نیز توجه داشت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵	فساد اداری، تباه‌کننده نقش دولت و هزینه‌ای بسیار گران بر دوش جامعه	و. تانزی مترجم: مرتضی کاظمی	۱۳۷۵	حسابداری	توصیفی	حسابدار
نتیجه‌گیری	اقتصاددانان درباره کارکرد و فعالیت اقتصاد بازار و نقش بخش عمومی در آن، نظرات بسیار جالب و صریحی ارائه کرده‌اند. معمولاً نقش مهم و عمده‌ای که از قدیم برای دولت قائل شده‌اند، همانا وظیفه اصلاحگری و حل‌وفصل نارسایی‌های اقتصاد بازار است. اما در سال‌های اخیر، اقتصاددانان بخش عمومی و کلان به این نتیجه رسیده‌اند که در نارسایی‌های سیاست اقتصاد بازار، نارسایی‌های ساختار سیاسی کشور نقش دارد و اولی است که به‌دنبال دومی به توفیق یا به شکست می‌انجامد. نارسایی در ساختار سیاسی کشور هنگامی است که کوشش‌های دولت در جامعه و نیز عملکرد کارکنان آن در اصلاح کاستی‌ها و نارسایی‌های بازار تحت تأثیر					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	عوامل یا هدف‌هایی مغایر با هدف تقویت مصالح عمومی قرار گیرد و این مشکل عموم جوامع عقب‌مانده و در ستیز با علل و اسباب ذاتی و درونی خویش است. به‌طور اجمال، هر قدر سیستم بوروکراتیک عملاً از اصول موردنظر ماکس وبر فاصله بگیرد، ناگزیر در چنبره فساد اداری بیشتر و بیشتر غوطه‌ور می‌شود. بنابراین با کنترل کمتر دولت بر اهرم‌های اجرایی سیاست خود، از نقش آن در اصلاح و رفع نارسایی‌های اقتصاد بازار کاسته می‌شود، حتی تا جایی که نقش اصلاحگرانه دولت هم مشروعیت و قانونمندی خود را از دست بدهد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶	نگاهی به مفاهیم اقتصاد جرم و فساد اداری و کارکرد آنها در ایران: بازشناسی مؤلفه‌های مؤثر بر اختلاس در ایران	دفتر بررسی‌های اقتصادی	۱۳۷۷	علوم سیاسی	کاربردی	مجلس و راهبرد
علل و عوامل	بودجه دستگاه‌های دولتی/ پرداخت یارانه و ارائه تسهیلات بانکی، زمین، مواد اولیه و همچنین وجود قیمت‌های دوگانه برای برخی کالاها.					
راهکارها	کوچک کردن بخش دولتی از طریق خصوصی‌سازی/ افزایش انضباط مالی و اقتصادی در هزینه کردن بودجه دستگاه‌های دولتی از طریق پوشش بیشتر و مؤثرتر دستگاه‌های حسابرسی و نظارتی/ کنترل تورم و بهبود وضعیت معیشتی کارمندان از این طریق/ کاهش یارانه‌های پرداختی دولت/ شفاف کردن قیمت‌ها در بازار/ تسریع در انجام کارهای مراجعان دستگاه‌های دولتی از طریق مکانیزه کردن.					
نتیجه‌گیری	«در این تحقیق یک مدل مقطعی برای ارتشا و جعل در ۲۴ استان ایران مورد برآورد قرار گرفته است که در مدل اول، سرانه تعداد پرونده‌های اختلاس و ارتشا و در مدل دوم از میانگین تعداد پرونده‌ها به‌عنوان متغیر وابسته استفاده شده است. متغیرهای مستقل شامل این موارد است: شاخص شهرنشینی با ضریب مثبت، شاخص کارمندان با ضریب منفی، شاخص بودجه با ضریب مثبت و نیز شاخص صنعتی با ضریب مثبت. در گام بعدی یک مدل سری زمانی برای اختلاس، ارتشا و جعل در دادگاه‌های کیفری برای یک دوره ده‌ساله طراحی شده است که مجدد تعداد سرانه پرونده‌ها متغیر وابسته و متغیرهای مستقل شامل: شاخص بودجه دولت، شاخص تورم و متغیر مجازی پایان جنگ هر سه با ضریب مثبت». یک ارتباط قوی و مثبت بین بودجه دستگاه‌های دولتی و فساد اداری وجود دارد به‌طوری که یک درصد افزایش بودجه دولت به قیمت ثابت باعث ۰/۸۲ درصد افزایش در پرونده‌های اختلاس، ارتشا و جعل می‌شود. همبستگی مثبت و معناداری بین فساد کلان (فساد در بین کارمندان عالی‌رتبه) و فساد خرد (فساد در بین کارمندان جزء) وجود دارد. بدین ترتیب حتی کنترل فساد خرد بدون کنترل فساد کلان میسر نیست. به عبارت دیگر هر اقدامی در جهت کاهش فساد اداری بدون کنترل فساد در بین کارمندان عالی‌رتبه امکان‌پذیر نیست.					

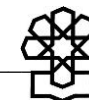
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷	تأملی ریشه‌نگر در موج جهانی مبارزه با فساد و اختلاس: اختلاس و فساد اداری، آفت توسعه	عبدالعلی شالوند	۱۳۷۷	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
علل و عوامل	فقر/ میزان دخالت و نقش دولت در اقتصاد/ روند شتابان جهانی شدن اقتصاد کشورها/ بی‌ثباتی سیاسی/ فقدان مقررات شفاف و نهادهای قدرتمند نظارت.					
پیامدها	بی‌ثباتی سیاسی/ عوارض اقتصادی (کاهش درآمدهای دولت، ایجاد اختلاف طبقاتی، افزایش هزینه طرح‌های عمرانی دولت، فلج کردن تخصیص بهینه منابع، کاهش اعتماد مجامع و سازمان‌های بین‌المللی، هدایت استعدادها به سمت فعالیت‌های نادرست، تخریب محیط زیست و افزایش تلفات جانی).					
راهکارها	اجرای اصلاحات وسیع اقتصادی/ تک‌نرخی کردن ارز/ تثبیت نرخ‌های بهره/ حذف یا کاهش روزافزون پرداخت یارانه به بنگاه‌های اقتصادی/ شفاف ساختن مقررات نظام بانکی/ حذف یا کاهش انبوه مقررات ناظر بر دادوستد خارجی/ از بین بردن انحصارات و اجرای سریع و کارآمد برنامه خصوصی‌سازی/ تعدیل حقوق و مزایای کارکنان دولتی و تأمین حداقل امکانات برای یک زندگی شرافتمندانه.					
نتیجه‌گیری	«مقاله فوق صرفاً درصدد بیان علل و عوامل، پیامدها و راهکارها بوده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸	فساد: واقعیت‌ها	دانیل کوفمان مترجم: اکبر شکوهی	۱۳۷۷	مدیریت	توصیفی	تحول اداری
راهکارها	اصلاح سیاست‌های اقتصادی کلان/ آزادسازی بیشتر/ مقررات‌زدایی اقتصاد خرد/ اصلاح مالیاتی/ اصلاح دولت و بودجه/ اصلاحات سازمانی در بلندمدت/ اصلاح خدمات اداری و نظام حقوقی/ اصلاح نظام پرداخت خدمات کشوری/ تکامل بخش مالی.					
نتیجه‌گیری	«در این پژوهش برخی رویکردهای متداول درخصوص فساد نقد شده است، یکی از این موارد مرتبط با استدلال «گریس زدن چرخ‌ها» است که مضمون اصلی آن این است که ارتشا می‌تواند راهی مؤثر برای دور زدن مقررات مزاحم در یک نظام حقوقی غیراثربخش باشد. در این رابطه بیان شده است که فساد خود موجب مقررات زائد و اختیاری بیشتر می‌شود. این سازوکاری است که فساد از طریق آن از خود تغذیه می‌کند. استدلال «رشوه برای تسریع» و نیز سودمند بودن رشوه برای عمل کردن عرضه و تقاضا نیز توسط نویسنده مردود شناخته می‌شود. به علاوه ارتشا و کسب درآمدهای نامشروع تخصیص استعدادها به شیوه نادرست را سبب می‌شود و از سویی دیگر هرجا فساد رایج‌تر باشد، هزینه سرمایه و سرمایه‌گذاری نیز برای شرکت‌ها بیشتر است. در ادامه بر تأثیر منفی فساد بر رشد و سرمایه‌گذاری					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مستقیم خارجی تأکید شده است. در خصوص بحث مقابله با فساد نویسنده مطرح می‌کند که اصلاحات ناپخته، با طراحی ضعیف و اجرای نیم‌بند در جهت اقتصاد بازار، در واقع ممکن است فساد را افزایش دهد. اصلاحات در جهت اقتصاد بازار که به خوبی طراحی و به طور مناسب اجرا شده باشد، چنین نتیجه‌ای را ندارد. دخالت‌های قانونی و تجاری کمتر، تثبیت اقتصاد کلان و نظام‌های مالیاتی متعادل و ساده که برای مجریان اختیارات کمی در آن وجود دارد، در تقلیل فرصت‌های بروز فساد تأثیر زیادی دارد. شواهد به روشنی نشان می‌دهد که پیشبرد اصلاح اقتصادی راهی برای مقابله با فساد است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹	فساد اداری و توسعه	پراناب باردان مترجم: جواد روحانی رصاف	۱۳۷۸	اقتصاد	توصیفی	برنامه و بودجه
راهکارها	تقلیل نقش و کارکرد فزاینده اداره‌های دولتی/ برقراری دقیق روندهای «بوق و کرنا راه انداختن» و تضمین هویت عاملان آنها/ اجازه بررسی ادواری «سرمایه‌های غیرقابل توضیح» اما آشکار مأموران/ کار کردن گروهی به جای فردی/ روند شغلی کاملاً تعریف شده در دستگاه کشوری و رهایی شغل‌ها از تکیه به اظهار لطف سیاستمداران شاغل/ چرخش ادواری مشاغل/ رمزگذاری دقیق‌تر مقررات خدمات کشوری برای تقلیل صلاح‌دید در قضاوت مأموران برای بذل لطف و احسان/ پرداخت‌های انگیزه‌آفرین به مأموران کشوری.					
نتیجه‌گیری	مقررات و تخصیص دیوان سالارانه منابع کمیاب عمومی فسادآور است. بنابراین وظیفه فوری ما خلاص شدن از دست آنهاست. یکی از راه‌های کاهش فساد اداری، کاهش قدرت انحصاری دیوان سالار در زمانی است که ارباب‌رجوعی برای گرفتن جواز، یارانه یا انتقالی با او مواجه می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰	مسئله فساد، فعالیت‌های دولتی و بازار آزاد	ویتو تانزی مترجم: بهمن آقایی	۱۳۷۸	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
علل و	احتمالاً چند عامل دامن فساد را در یک کشور تعیین می‌کند: نقش دولت و ابزارهایی که برای ایفای این نقش به کار می‌گیرد/ ویژگی‌های اجتماعی در جامعه مثل					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
عوامل	میزان رواج مسئله روابط فاصله‌دار در امور اجتماعی و اقتصادی / ماهیت نظام سیاسی / نظام مجازات کارهای فسادآمیزی که افشا می‌شود.					
پیامدها	فساد از راه‌های زیر باعث اخلال در نقش دولت در زمینه تخصیص منابع می‌شود: نشان دادن نرمش نسبت به مالیات‌دهندگان / اعمال دلخواهانه قوانین و مقررات و در نتیجه اعطای امتیازاتی به برخی افراد در مقایسه با دیگران / واگذار کردن کارهای دولتی یا خریدها و قراردادهای سرمایه‌گذاری که در آنها برنده شدن در رقابت ناشی از توان انجام کار با حداقل هزینه نیست، بلکه روابط و رشوه‌هایی است که پرداخت می‌شود / استخدام و ترفیع دلخواهانه افراد برخلاف معیارهای عادلانه و عینی / تلاش برخی افراد برای کسب مشاغلی خاص به منظور کسب سود بیشتر.					
نتیجه‌گیری	چنانچه روابط نزدیک شخصی در جامعه‌ای حاکم باشد و دولت نقش مؤثری در اقتصاد از طریق ابزارهای متعدد سیاستگذاری داشته باشد و این ابزارها توسط برخی کارکنان دولت در جهت کسب منافع شخصی به کار رود، فساد با گذشت زمان گسترش می‌یابد. گذشت زمان باعث می‌شود کارمندان دولت تسلیم فشارهای روزافزون دوستان و اقوام و آشنایان یا کسانی که طالب خریداری خدمات آنها هستند بشوند. در عین حال گذشت زمان به برخی از مقامات دولتی می‌آموزد که چگونه از موقعیت خود سوءاستفاده کنند. شاید به همین دلیل است که فساد در کشورهای دارای اقتصاد برنامه‌ریزی شده متمرکز (کمونیستی) در سال‌های متمادی افزایش یافت و همین امر در برخی نظام‌های اقتصادی که تلاش می‌کردند «دولت رفاه عمومی» به وجود آورند، رخ داد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱	مبارزه با فساد در حکومت علوی (ع)	قربانعلی دری‌نجف‌آبادی	۱۳۷۹	فقه و اصول	توصیفی	حکومت اسلامی
راهکارها	اقدامات دولت‌های مدرن امروزی درخصوص مبارزه با فساد: اصل پیشگیری و تأکید بر آن / آموزش عمومی برای مبارزه با فساد / مبارزه مستقیم و غیرمستقیم / تأکید بر حاکمیت نظم و انضباط و قانون / استفاده از عناصر کارآمد و با مهارت و متخصص در زمینه مبارزه با فساد در سیستم اداری / اصلاح سیستم‌ها و روش‌ها و شفافیت قوانین و مقررات ضدفساد / به کارگیری مدیران کارآمد و شایسته / تأکید بر مبانی اخلاقی و تربیتی و اصالت‌های خانوادگی / ساده‌زیستی و سلامت رهبران و الگو بودن مدیران / عزم و اراده عمومی و جدی برای مبارزه با فساد / استاندارد کردن شغل‌ها و کارها و مسئولیت‌ها / حسابرسی و حساب‌کشی و تأکید بر دو اصل محاسبه و مراقبه / ضرورت مرزبندی با دیوان‌سالاری و بوروکراسی اداری و اصلاح ساختار اداری و تشکیلاتی و کوچک کردن حجم دولت به جای رشد و افزایش کمی دولت و دستگاه‌های وابسته، تأکید بر رشد کیفی و افزایش کارایی / گسترش عدالت اداری و تأمین امنیت شغلی کارمندان و تأمین معیشت و رفاه و آینده کارکنان بخش عمومی / برخورد با تخلفات و متخلفان و فساد به صورت فراگیر و فراجناحی، به عنوان پدیده‌ای ضدامنیتی که حاکمیت ملی را تهدید می‌کند / ارتقای فرهنگ عمومی و رشد سیاسی و اجتماعی و فرهنگی جامعه و مردم و تقویت روح و فرهنگ مبارزه با فساد و آگاهی نسبت به حدود و حقوق اجتماعی افراد و جناح‌ها و اقشار					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	گوناگون جامعه و افزایش مشارکت عمومی و رقابت سالم در جامعه و هوشیاری در برابر تحریف و انحراف و فساد زمامداران و دولتمردان و مدیران در تمامی سطوح و حضور و اشراف و نظارت و نقد و انتقاد سازنده و نصیحت خیرخواهانه مردم در مقابله با فساد.					
نتیجه‌گیری	«در این پژوهش فساد به‌طور عام مورد بررسی قرار گرفته و ابعاد مرتبط با بحث این گزارش، بیشتر شامل ذکر راهکارهایی است که در قسمت فوق به آنها اشاره شده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲	بررسی فساد اداری و روش‌های کنترل آن	سیدحمید خداداد حسینی محسن فرهادی‌نژاد	۱۳۸۰	میان‌رشته‌ای	کاربردی	مدرس علوم انسانی
علل و عوامل	مهمترین علل فساد اداری: تنگناهای اقتصادی حاکم بر زندگی کارکنان بخش عمومی/ ویژگی‌های فرهنگی حاکم بر جامعه/ کاستی‌های موجود در سیستم‌های سازمانی/ عواملی که به ویژگی‌های فردی کارکنان مربوط می‌شود/ ناکارآمدی قوانین و مقررات.					
راهکارها	بهترین روش‌های کنترل فساد اداری: ترمیم حقوق و مزایای کارکنان/ اصلاح قوانین و مقررات و تدوین مقررات کارآمد/ ایجاد فضای مطلوب برای فعالیت مطبوعات، به‌طوری که در غیاب احزاب بتوانند رسالت نظارتی خود را به‌عنوان دیده‌بان افکار عمومی اعمال کنند/ آشنا کردن ارباب‌رجوع به حقوق خود و نیز قوانین و مقررات مربوط به انجام دادن امور/ تجهیز سازمان‌ها به سیستم‌های مالی کارآمد/ ایجاد اصلاحات ساختاری به‌منظور کاستن از قدرت انحصاری افراد و واحدها/ کاستن از حجم تصدیگری دولت و معقول کردن میزان دخالت دولت در فرآیندهای اقتصادی.					
نتیجه‌گیری	«جامعه آماری در این تحقیق ادارات کل استان خراسان بوده است و داده‌های مورد نیاز از طریق پرسشنامه و مصاحبه جمع‌آوری شده است». پیشنهادهای مورد نظر در قالب مدلی با عنوان «مدل فضایی کنترل فساد اداری» آورده شده‌اند. در این مدل، ما در هریک از فضاهایی که به تصمیم‌گیری می‌پردازیم باید راهبردهای خاصی را متناسب با آن فضاها ارائه دهیم. مؤثرترین اقداماتی که در قالب هریک از این فضاها می‌توان انجام داد به‌ترتیب ذیل پیشنهاد می‌شود: ۱. فضای فرهنگی- اجتماعی: افزایش آگاهی‌های عمومی از آثار فساد اداری، اقدام در زمینه تقبیح تخلفات اداری، تشویق شهروندان و کارکنان به اطلاع‌رسانی و افشاگری، فراهم آوردن جو مساعد برای فعالیت مطبوعات در جهت ایفای نقش نظارتی. ۲. فضای سیاسی: تقویت احزاب به‌منظور نظارت بر عملکرد یکدیگر و رفتار دولت، نهادینه ساختن نظارت عمومی بر دستگاه‌های دولتی از طریق اتحادیه‌های کارگری و کارمندی و سایر تشکل‌های غیردولتی، سیاست‌زدایی از نظام اداری. ۳. فضای قانونی: مقررات‌زدایی، اصلاح و بهبود و شفاف کردن فرآیندهای قضایی، نظارت بر ثروت و مصرف و سطح زندگی کارکنان و به‌ویژه مدیران عالی‌رتبه، تشدید مجازات متخلفان اداری. ۴. فضای اقتصادی: معقول ساختن دامنه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	دخالت‌های دولت در اقتصاد، خصوصی‌سازی و کاهش حجم تصدیگری دولت، ترمیم حقوق و مزایای کارکنان، حذف شرایط چندنرخ‌ی بودن کالا و خدمات، انحصار شکنی و حذف زمینه‌های رانت‌خواری. ۵. فضای اداری: اعمال اصلاحات ساختاری در نظام اداری در حوزه‌های بودجه‌ریزی، مدیریت مالی، مکانیزاسیون اداری و بهبود روش‌های انجام یافتن کار، آموزش مدیران دولتی، اصلاح و شفاف ساختن فرآیند جذب، انتخاب، انتصاب و ارتقای افراد در سازمان به‌منظور استقرار نظام شایسته‌سالاری. ۶. فضای سازمانی: تلاش برای سالم‌سازی فرهنگ سازمانی و بالا بردن خطرها و هزینه‌های ناشی از تخلفات اداری از طریق نظارت دقیق بر رفتارهای اداری، روش‌های کار و اقداماتی که با توجه به شرایط هر سازمان می‌تواند مؤثر واقع شود. ۷. فضای واحد سازمانی: آموزش سرپرستان در زمینه شیوه‌ها و اقسام تخلفات اداری و ترغیب آنان به ایجاد و حفظ سلامت فضای واحد تحت سرپرستی. ۸. فضای ذهنی فرد: چنانچه مجموعه اقدامات فوق به‌خوبی یا حتی به شکل نسبتاً خوب عملی شود، فضای ذهنی فرد به‌گونه‌ای شکل خواهد یافت که هرگاه او تمایلی به انجام دادن اقدامات فسادآمیز داشته باشد، این تمایل از میان خواهد رفت و امکان تحقق آن وجود نخواهد داشت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳	پژوهش‌های تجربی در زمینه فساد	یوهان گراف لامبدورف ترجمه: سحر سجادی	۱۳۸۰	اقتصاد	توصیفی	بورس
علل و عوامل	آزادی مطبوعات (رابطه منفی)/ استقلال قوه قضائیه (رابطه منفی)/ نقش وسیع‌تر زنان در جامعه (رابطه منفی)/ فراوانی منابع طبیعی (رابطه مثبت)/ ذهنیت سلطه‌پذیر (رابطه مثبت).					
نتیجه‌گیری	فساد معمولاً با انحراف سیاست‌ها، اختلاف درآمدها و فقدان رقابت همراه است. شواهد قوی وجود دارد دال بر اینکه فساد جذابیت یک کشور برای جذب سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد و باعث افت تجمع و ورود سرمایه می‌شود. همچنین بهره‌وری سرمایه از فساد آسیب می‌بیند. این مسئله به این معناست که فساد منجر به افت شدید رفاه می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴	بررسی نظری مسئله فساد اداری	اسماعیل بلالی داود فرامرزی	۱۳۸۰	حقوق	توصیفی	مجله حقوقی دادگستری

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
علل و عوامل	عوامل مؤثر بر فساد اداری: عوامل انسانی مشتمل بر مشکلات رفتاری متأثر از ناهنجاری‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... کارکنان و نیز ناتوانی مدیران در تأمین نیازهای پرسنلی و رفع موانع رفتاری آنان/ نیازها، خواستها و انتظارات متقن و غیرمتقن اشخاص حقیقی و حقوقی مختلف ذی‌نفوذ و مردم/ عدم تناسب قوانین و مقررات با نیازها و اقتضائات جامعه/ تغییرات و تحولات قوانین و بعضاً تعارض آنها با یکدیگر/ عدم تصریح برخی قوانین و مقررات و قابل تعبیر و تفسیر بودن آنها/ عدم انطباق دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مدون با مفاد قوانین مربوطه/ حوادث غیرمترقبه و موارد پیش‌بینی نشده/ مسائل و مشکلات مربوط به جذب، آموزش و نگهداری افراد متخصص و کارآمد/ عملکرد مدیران قبلی و تأثیرگذاری آن بر عملکرد جاری دستگاه اجرایی.					
پیامدها	مشروعیت و ثبات ظاهری/ سودمندی اقتصادی موقت/ نابسامانی‌های اقتصادی/ عمیق‌تر شدن شکاف میان فقر و غنا/ رشد مشاغل و خدمات نامورون.					
راهکارها	اصلاح نظام اداری و ساختار آن/ مقررات‌زدایی و خصوصی‌سازی/ احیای اخلاقی/ نظارت بر ثروت مصرف و سطح زندگی کارمندان دولت/ جلوگیری از فساد استخدامی/ پاکسازی گروهی و جمعی نظام اداری/ ایجاد نهادهای مستقل و دائمی برای مبارزه/ سیاست‌زدایی نظام اداری/ تشویق کارمندان و شهروندان به ارسال اطلاعات و افشاگری و جلب اعتماد در عمل/ آزادی و مصونیت مطبوعات در ارائه گزارش و افشاگری/ آموزش مدیران دولتی در مورد فساد اداری/ حساب‌کشی و جابدهی سیاستمداران و کارکنان/ افزایش حقوق و مزایای کارکنان/ کاهش تقاضا برای فساد اداری از طریق حذف مقررات زائد/ افزایش هزینه‌های ارائه خدمات فساد مثل اعمال تنبیه/ افزایش خطر کشف و دستگیری/ ایجاد واحدهای مستقل برای پیشگیری/ تشویق کارمندان و مأمورین وظیفه‌شناس/ به‌روز کردن قوانین و توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی زمان قانون/ تبلیغ در افکار عمومی برای مبارزه با فساد/ تربیت خبرنگاران زبردست برای به چنگ آوردن و گزارش فساد اداری و تشویق آنها/ استقلال قوه قضائیه و تضمین قضات و استقلال آنها.					
نتیجه‌گیری	دولت‌ها در مبارزه با فساد تساهل به خرج می‌دهند. برخی از دلایل این تساهل بدین شرح است: ۱. تک‌حزبی بودن نظام‌های دولتی و عدم بازپرسی در آنها، ۲. ناتوانی در تأمین کارمندان و کاهش شدت نارضایتی از طریق فساد اداری، ۳. بروز تفرقه و تضاد در داخل هیئت حاکمه، ۴. حفظ آبرو و حیثیت نظام، ۵. وفاداری و ارزش تخصصی خاص.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵	فساد اداری و راهکارهای مواجهه با آن	حسین قضاوی	۱۳۸۱	اقتصاد	توصیفی	مجله اقتصادی
پیامدها	تسهیل فعالیت‌های مجرمانه نظیر خرید و فروش مواد مخدر، پولشویی و فحشا/ تضعیف دموکراسی و حاکمیت مطلوب از طریق تغییر فرآیندهای رسمی/ تضعیف موضوع حساب پس‌دهی و اعمال نمایندگی مردم در سیاست‌گذاری/ تعلیق حاکمیت قانون/ تأمین نابرابر خدمات/ مضمحل شدن ظرفیت نهادی دولت/ جهت‌دهی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	انحرافی منابع/ زیر سؤال رفتن مشروعیت حکومت، مخدوش شدن ارزش‌های دموکراتیک و مختل شدن توسعه اقتصادی.					
راهکارها	خصوصی‌سازی/ آزادسازی/ رقابتی کردن فرآیند تهیه و توزیع کالا و خدمت/ رقابت در ارائه خدمات دولتی/ آزادی اطلاعات مربوط به ضوابط و مقررات/ اعلام مالی/ فرآیندهای باز بودجه‌ریزی/ نظام‌های مدیریت مالی و ادارات حسابرسی/ دادستانی عمومی و نهادهای مستقل مبارزه با فساد/ نظارت‌های قانونی/ ایجاد خطوط ارتباطی و حمایت از مخبران/ تنبیهات لازم برای ارتکاب فساد اداری/ انتخابات سالم و آزاد/ تقویت و اصلاح انگیزه‌های کاری/ تغییر در طرز تفکرات و بسیج خواست‌های سیاسی/ پرسشنامه و نظرخواهی/ تبلیغات روابط عمومی‌ها/ بررسی‌های مطبوعاتی/ سازمان‌های حمایتی مدنی/ برگزاری سمینارهای محلی و بومی.					
نتیجه‌گیری	«عمده تلاش/ این تحقیق در راستای تعریف، شناسایی پیامدها و راهکارها بوده است که در قسمت‌های فوق به آنها اشاره شده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶	مباحث پایه و حقوق اساسی: نقش مجالس قانونگذاری در مقابله با فساد	جان ویلی ترجمه و تلخیص: احمد رنجبر	۱۳۸۱	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
نتیجه‌گیری	در این تحقیق تلاش پارلمان کشورهای مختلف دنیا در مقابله با پدیده فراگیر فساد مالی در دستگاه‌های عمومی بررسی شده است. متأسفانه در این خصوص قوانین ایران چندان توسعه‌یافته نیست. برای مثال راجع به پولشویی هیچ محدودیت ویژه‌ای در قوانین به چشم نمی‌خورد. درخصوص مقررات قابل استناد در مورد رفتار نمایندگان نیز محدودیت‌های موجود بسیار ناچیز است و ضوابط چندان‌ی در این خصوص به چشم نمی‌خورد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷	فساد و راه‌های مبارزه با آن در جهان امروز	برگردان: ف. م. هاشمی	۱۳۸۱	ادبیات و زبان‌ها	توصیفی	چیستا
نتیجه‌گیری	مبارزه با فساد هنگامی می‌تواند موفق باشد که به‌صورت ضربتی و ناگهانی انجام شود و از حمایت مردم و سطح بالای حاکمیت نیز برخوردار باشد. ازسوی دیگر تجربه نشان می‌دهد که کشورهای فقیرتر، فاسدترند. اما این حکم را باید با احتیاط تلقی کرد. از آنجایی که فساد، آهنگ رشد اقتصادی را کند می‌کند، به‌طور					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	غیرمستقیم به گسترش فقر کمک می‌کند و گسترش فقر نیز خود زمینه‌ساز فساد می‌شود. کارشناسان اکنون بر این باورند که عقلایی کردن سطح دستمزدها، شرط لازم (و نه کافی) برای اجتناب از فساد است. بررسی‌های انجام گرفته نشان می‌دهد که فساد کم‌دامنه و پردامنه می‌توانند در کنار یکدیگر وجود داشته و یکدیگر را تقویت کنند. ولی به‌طور کلی کارشناسان معتقدند فساد گسترده و خودبه‌خودی، آثاری به‌مراتب زیانبارتر از فساد سازمان‌یافته به‌دنبال دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸	فساد مالی در تاریخ معاصر ایران	حسن دادگر	۱۳۸۲	میان‌رشته‌ای	توصیفی	زمانه
نتیجه‌گیری	این مقاله مروری تاریخی بر بروز و شیوع مفاسد مالی در ایران معاصر دارد. فساد در رژیم پهلوی به نهایت خود رسیده بود و میلیاردها دلار توسط عمال داخلی و حتی خارجی از طریق اعمال فاسد جابه‌جا می‌شد. حتی طبق برآوردی، میزان فساد صورت گرفته بین سال‌های ۱۳۵۲-۱۳۵۵ حدود یک میلیارد دلار بود. از طرفی در دوران سلطنت پهلوی اول و دوم، به افراد، گروه‌ها و یا عواملی که بایستی در یک جامعه مدنی به مبارزه علیه مفاسد مالی و رسوایی‌های عاملان آن بپردازند، اجازه فعالیت و ادامه حیات داده نمی‌شد، مانند مطبوعات. قوه قضائیه نیز که بایستی مستقل، آزاد و عادلانه عمل کند، وظیفه اصلی خود یعنی رسیدگی به جرائم، انحرافات و مفاسد را فراموش کرده بود و با گذشت سال‌ها چنان ضعیف شده بود که بیشتر دستورات مقامات قوه مجریه، دولت‌های فاسد و ساواک بر آن حاکم بود. مشاغل کلیدی در اختیار اشخاص فاقد صلاحیت قرار داشت و محدودیت‌های مختلف، کارایی قوه قضائیه را مختل کرده بود. نبود احزاب مختلف و فعال نیز یکی از راه‌هایی بود که فساد مالی را تسهیل می‌کرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹	فساد سیاسی در ایران معاصر	محمدباقر خرمشاد	۱۳۸۲	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات راهبردی
نتیجه‌گیری	در مقام مقایسه بین فساد سیاسی در رژیم سیاسی پیشین با نظام سیاسی فعلی باید گفت که فساد در آن رژیم بیشتر بود، ولی در نتیجه‌گیری، احتمالاً در شرایط حاضر زودتر از نظام پیشین به آن مقصدی برسیم که آن نظام رسید. در امر مبارزه با فساد، غربی‌ها در صدد حل این مسئله با ابزار قانون برآمدند. در حالی که در جمهوری اسلامی این امر بیش از قانون، به مبارزات درونی و اخلاق ارجاع داده شد. اما باید گفت نه این قانون به تنهایی کافی است و نه آن وجدان، بلکه هر دو لازمند. امروز اگر جامعه ایرانی بتواند در کنار اخلاقیات و توصیه‌های اخلاقی، بحث قانونمداری و قانونمندی و تجدیدنظر در ساخت اداری را جدی بگیرد می‌توان به آینده امیدوارتر بود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰	فساد اقتصادی و چگونگی مبارزه با آن	یوسف محنت‌فر شه‌ریار شفیعی	۱۳۸۲	اقتصاد	توصیفی	مجله اقتصادی
راهکارها	روش‌های مؤثر مبارزه با فساد اداری: اصلاح ساختار نظام اداری و اقتصادی/ مقررات‌زدایی و خصوصی‌سازی/ احیای اخلاق/ نظارت بر ثروت، مصرف و سطح زندگی کارمندان دولت در بخش‌های اداری و اقتصادی/ جلوگیری از فساد استخدامی/ پاکسازی گروهی و جمعی نظام اداری/ ایجاد نهادهای مستقل و دائمی برای مبارزه با فساد اداری و اقتصادی/ سیاست‌زدایی نظام اداری و اقتصادی/ تشویق کارمندان و شهروندان به ارسال اطلاعات و افشاگری/ آزادی و مصونیت مطبوعات در ارائه گزارش و افشاگری فساد اداری و اقتصادی/ آموزش مدیران دولتی در مورد فساد اداری و مالی/ حساب‌کشی و پاسخگویی در بخش عمومی به‌ویژه شرکت‌های وابسته به دولت/ افزایش حقوق و مزایای کارمندان دولت. اهداف و فعالیت‌های اصلی در یک برنامه کلی ضدفساد: هدف برنامه‌ها و فعالیت‌های اصلی باید جلوگیری و مبارزه با پنج نوع فساد باشد که عبارتند از: ۱. مبارزه با فساد سیاسی و قانونی، ۲. مبارزه با اختلاس و سوءاستفاده از بودجه دولت، ۳. مبارزه با اخاذی و اجحاف کارمندان و مسئولان نسبت به بخش خصوصی، ۴. مبارزه با سوء تخصیص و حق‌کشی در توزیع کالاها و خدمات دولتی (به‌ویژه محصولات شرکت‌های دولتی)، ۵. مبارزه با دزدی و سوءاستفاده از اموال دولت. برای نیل به اهداف فوق روش‌هایی در پنج گروه اصلی قابل ارائه است: ۱. ایجاد شفافیت اطلاعاتی در مورد فعالیت‌های مالی و نحوه توزیع خدمات و محصولات دستگاه‌ها و مؤسسه‌های وابسته به دولت به‌گونه‌ای که مردم و مسئولان به‌طور یکسان به این اطلاعات دسترسی داشته باشند، ۲. فعالیت‌های تجسسی به‌منظور شناسایی موارد فساد اداری و اقتصادی، ۳. ایجاد مراکز مستقل رسیدگی به شکایات مردم از مراجع دولتی، ۴. ایجاد شرایط مناسب برای حساب‌کشی دموکراتیک، ۵. مطالعه و ارزیابی مستمر هزینه و عملکرد فعالیت‌های ضدفساد در تمامی سطوح دولت.					
نتیجه‌گیری	در دنیای کنونی آنچه برای افزایش و وجود فساد با همه ارکان و ابعاد آن قابل تصور است، فعالیت‌های دولت و دستگاه‌های اجرایی در امور اقتصادی مانند مسئله مالیات‌ها، عوارض گمرکی و یا اجرای پروژه‌های ملی در کشور و نبود قوانین شفاف و ساده در مورد تنظیم فعالیت‌های بخش خصوصی و پیچیدگی این قوانین است. به‌نظر می‌رسد وجود انحصار در بخش اقتصادی، که خود نمونه‌ای از ایجاد رانت‌ها و فساد اقتصادی است، در اقتصاد همه کشورها و به‌ویژه کشور خودمان مسئله‌ای بسیار مهم تلقی می‌شود. مبارزه با مفاسد اقتصادی، بحث جدی همه اقتصادهای رو به رشد است، چرا که در این‌گونه اقتصادها، حرکت سریع به‌سوی اهداف بلندمدت و امتیازاتی که برای درگیر شدن بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی اعطا می‌شود، سبب ایجاد چالش‌هایی در رفتار قانونمند مؤسسه‌های اقتصادی می‌شود که به‌طور طبیعی به‌دنبال سود بیشتری در فعالیت‌های خود هستند. طبیعی است که در چنین شرایطی، مبارزه با مفاسد اقتصادی، به‌مثابه گذر کردن از لبه تیغ است، چرا که ازسویی، چنانچه مبارزه با مفاسد اقتصادی انجام نپذیرد، بیماری‌های اقتصاد رنجور، روزه‌روز مزمن‌تر و ریشه‌دارتر می‌شود و اگر مبارزه به شکل غیرمنطقی انجام شود، موجب ترس سرمایه‌گذاران و برهم خوردن نظام امنیت سرمایه‌گذاری می‌شود. خطرناک‌ترین					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	وجه مبارزه با مفاسد اقتصادی در هر کشور، استفاده سیاسی و جناحی کردن از جریانی است که به‌طور طبیعی در هر کشور دنبال می‌شود، چرا که مبارزه با مفاسد اقتصادی لازم و ضروری است و به روال عادی باید همواره در جریان باشد. مبارزه با مفاسد اقتصادی به‌طور طبیعی، مبارزه‌ای اجتماعی برای رفع نوعی بزهکاری است که نباید به آلائش‌های سیاسی آمیخته شود. به‌نظر می‌رسد برخوردهای سطحی برخی رسانه‌ها با موضوع مفاسد اقتصادی نه‌تنها کمکی به روند مبارزه با مفاسد اقتصادی نمی‌کند، بلکه همواره موجب لو رفتن بخشی از جریان تحقیق از یک طرف و رد گم کردن و محو شدن ریشه‌های بسیاری از مفاسد اقتصادی از طرف دیگر می‌شود و به برخی سوءاستفاده‌کنندگان این امکان را می‌دهد که از رهگذر طرح مباحث فرعی، بار خود را به‌گونه‌ای دیگر بر بندند و جریان فساد را طور دیگری وانمود کنند. اصل مهم در مبارزه با مفاسد اقتصادی، تأکید بر این نکته است که اقتصاد کشورمان تنها در شرایطی می‌تواند روی پای خود در مسیر توسعه و رشد پایدار گام بردارد که زمینه و جرئت سرمایه‌گذاری و فعالیت سالم اقتصادی در کشور فراهم شود و راه دیگری برای رسیدن به این هدف وجود ندارد و از همین رو، هرگونه حرکت نسنجیده در مبارزه با مفاسد اقتصادی می‌تواند پیامدهای بسیار تلخی را بر اقتصاد کشور تحمیل کند. می‌توان گفت معیار و شاخص تعیین فساد از اصلاح، فقط و فقط قانون است، قانونی که مستقل از اراده شخص یا گروه باشد. این قانون باید از طریق مجلس تصویب شده باشد، مجلسی که آزادانه شکل گرفته و اراده‌های شخصی یا گروهی نتواند در شکل‌گیری آن نقش داشته باشد، مرجع تشخیص فساد، دادگستری است که تمامی ارکان و اعمال آنان نیز به‌وسیله دیگر قضات مستقل زیر ذره‌بین و نظارت است. در چنین نظامی تمامی آحاد جامعه در برابر قانون مساوی هستند، افکار عمومی چون خود تشکیل‌دهنده مجلس‌اند، مصوبات آن را محترم می‌شمارند و چون دادگستری مستقل مورد احترام است و بهترین و شریف‌ترین افراد جامعه لباس قضاوت را به تن کرده‌اند، احکام آن فصل‌الخطاب بوده و مردم آن را به دیده منت می‌نگرند، تبرئه‌شدگان چنین دستگاهی از نظر مردم مجرم نیستند و مردم محکوم‌شدگانش را مجرم می‌دانند و او را طرد می‌کنند. حال در یک جامعه به هر میزانی که از این اوضاع انحراف و اختلال باشد، هم مفهوم فساد در چنین وضعی مخدوش است و هم مبارزه با آن دچار انحراف و آسیب است. هدف اصلی اصلاحات اقتصادی، ایجاد بازارهای رقابتی و برطرف کردن عوامل نوسان در قیمت‌هاست تا از این طریق فضای مه‌آلود تیره اقتصادی جای خود را به شفافیت دهد و کارآیی اقتصادی جای رفتارهای نامعقول، فرصت‌طلبانه و غیره را بگیرد. دخالت‌های دولت مهمترین عامل گل‌آلود شدن آبی است که رانت‌خواران و انحصارگران در آن ماهی می‌گیرند. بنابراین حضور دولت در فعالیت‌های اقتصادی و سیاست‌های قیمنگذاری عامل مهمی در ایجاد فساد اقتصادی و اداری است و کاهش تصدی دولت در امور اقتصادی باعث کاهش فساد اقتصادی می‌شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱	فساد اقتصادی و توسعه	وحید محمودی	۱۳۸۲	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
علل و عوامل	انحصار قدرت و دسترسی به اطلاعات رانتي/ شفاف نبودن نظام بودجه‌بندی/ ضعف شایسته‌سالاری/ نبود نظام تأمین اجتماعی/ کمبود نیروهای کارآمد و کاردان در بخش دولتی.					
راهکارها	مهندسی مجدد ساختار اقتصادی کشور/ انحصار شکنی در عرصه اقتصاد و سیاست/ تثبیت حاکمیت قانون، تضمین و افزایش شفافیت‌ها/ آموزش/ عزم ملی و تقویت باورهای اجتماعی.					
نتیجه‌گیری	«این پژوهش سعی در بیان علل و راهکارهای فساد داشته است که این موارد در قسمت‌های فوق ذکر شد».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲	فساد الکترونیکی: تجربه استرالیا از دیدگاه حسابرسی	اریک ترنر مترجم: راحله یعقوبی	۱۳۸۲	حسابداری	توصیفی	حسابرس
نتیجه‌گیری	تقریباً نزدیک به یکصد سال پیش، ایالات مختلف استرالیا برای تشکیل یک کشور جدید، استرالیای واحد، به هم پیوستند. دومین گامی که نمایندگان مجلس در راستای هدف خود برداشتند، تصویب قانون حسابرسی، تشکیل دیوان محاسبات و اطمینان از استقلال اعضای آن بود. در سال ۱۹۹۷ این قانون اصلاح شد و قانون جدید الزام استقلال حسابرسان را بیشتر مورد تأکید قرار داد. احتمالاً بزرگ‌ترین کنترل در مقابل اقدامات مفسدانه، ترس از دستگیری و جریمه شدن است. یک ساختار قوی از حاکمیت شرکت، مدیریت دارای اخلاق حرفه‌ای، آموزش مناسب کارکنان، هشیاری کارکنان، درستکاری و اعمال اقدامات کشف‌کننده برای شناسایی رفتارهای نادرست، از جمله معیارهای کاهش فساد به‌شمار می‌رود. حسابرس داخلی و مستقل، جزئی از ساختار حاکمیت یک سازمان است، اما مسئولیت نهایی برای حاکمیت سازمان برعهده مدیران اجرایی آن است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳	رویکرد اقتصادی به شیوع فساد مالی در کشور	حسن دادگر	۱۳۸۲	اقتصاد	توصیفی	اقتصاد اسلامی
علل و	ضعف باورهای مذهبی و اعتقادات دینی/ نارسایی و ناکارآمدی نظام نظارت و ارزیابی/ نارسایی در نظارت عمومی/ اشکالات ساختاری در پیکره دولت/ نامناسب بودن					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
عوامل	امنیت شغلی/ سیاست‌زدگی نظام و اختلاف بیم مسئولان و شخصیت‌های سیاسی - اجتماعی/ وضعیت خاص کشور در سال‌های جنگ و سال‌های بازسازی/ فراموشی ادبیات انقلاب/ مطبوعات و جنبش دانشجویی ضعیف.					
پیامدها	پیامدهای فساد مالی: آثار منفی بر تخصیص صحیح منابع/ آثار منفی بر توزیع صحیح درآمدها/ آثار منفی بر کارایی اقتصادی/ آثار منفی بر رشد اقتصادی.					
راهکارها	احیای معنویات، اخلاقیات و ارزش‌های دینی و نیز اشاعه فرهنگ مبارزه با فساد مالی/ وجود قوانین صریح و عاری از ابهام/ تقویت نهادهای نظارتی/ ایجاد نهادهای مستقل در امر مبارزه با مفاسد مالی/ شفاف‌سازی/ مقررات‌زدایی و انجام خصوصی‌سازی سالم/ تقویت بیشتر انضباط مالی.					
نتیجه‌گیری	فساد مالی شایع، با تضعیف انگیزه‌ها، سبب زیان‌های اجتماعی و فرهنگی، با تضعیف نهادهای موجود، باعث زیان‌های سیاسی و با توزیع ناعادلانه منابع و ضدتوسعه بودن، سبب زیان‌های اقتصادی شدید می‌شود. در مبارزه ضد مفاسد مالی باید از اساس روی روش‌های پیشگیری و نه ارکان تأکید شود و پس از توجه به مسائل پیشگیری‌کننده باید سراغ درمان و روش‌های اجرایی در امر مبارزه رفت. اصلی‌ترین مسئله در امر پیشگیری، احیای معنویات، اخلاقیات و ارزش‌های دینی و نیز اشاعه فرهنگ مبارزه با فساد مالی است و سپس باید به دنبال تقویت عوامل بیرونی باشیم. «در این پژوهش برای رهایی از شیوع فساد مالی الگویی ارائه شده است که دارای سلسله‌مراتبی بدین شرح است: گام اول - تعیین هدف، گام دوم - توسعه آموزه‌های دینی و ارزش‌های اسلامی، گام سوم - در گام سوم اقدامات لازم در سه حوزه کلی تقسیم‌بندی و بدین شکل بیان شده است: ۱. توسعه اقتصادی: کم کردن تصدی‌های دولت، اصلاحات اقتصادی فراگیر، لزوم انضباط مالی، ۲. توسعه سیاسی: تقویت برنامه‌ریزی و کنترل و نظارت، توجه بیشتر به استقلال قضایی، پرهیز از سیاست‌زدگی نظام، ۳. توسعه فرهنگی: تغییر فرهنگ جامعه، تقویت اعتماد عمومی، شفاف‌سازی و لزوم پاسخگویی». عملیات مبارزه با فساد مالی و مصادیق آن کاری گروهی است و راهبردهای ویژه مبارزه با آن فقط در صورتی با کامیابی همراه خواهد بود که به شکل جامع، قاعده‌مند و سازمان‌یافته اجرا شود و مشارکت همه نهادها را به همراه داشته باشد. فساد مالی از عوامل گوناگونی ناشی است. یک سیاست خاص فقط آن را تشدید یا تضعیف می‌کند و در نتیجه برای ریشه‌کنی آن به برنامه‌ای همه‌جانبه نیازمندیم که همگان (از بالاترین سطح تا عامه مردم) به رعایت و انجام آن ملزم باشند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴	نظم نوین جهانی و فساد اقتصادی	پاتریک فیتز زیمونس مترجم: نامشخص	۱۳۸۲	علوم سیاسی	توصیفی	سیاحت غرب
نتیجه‌گیری	نظم نوین جهانی که برخاسته از اندیشه‌های نئولیبرالی است، منشأ تحولات و نتایج گسترده‌ای در عالم بوده که از ویژگی‌های این نظم، وجود کامیابی بی‌سابقه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	اقلیتی محدود در کنار فقر سرگیجه‌آور و نابرابری غیرقابل باور اکثریتی انبوه است. فساد در روابط و تعاملات اقتصادی از دیگر نتایج این نظم است. فساد ضمن اینکه می‌تواند روند عدالت، همزیستی اجتماعی، حاکمیت ملی، تنوع فرهنگی و توانمندی اکولوژیکی را کند یا معکوس کند، توسعه اقتصادی و ثبات سیاسی را در جوامع با خطر مواجه می‌سازد. به موازات توسعه نظام مالی بین‌المللی، سوءاستفاده‌های مالی مثل پولشویی، فرار از مالیات و بانکداری مجرمانه نیز گسترده‌تر می‌شود. این روند، باعث نابرابری شده و این نابرابری نیز منجر به ناآرامی می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵	کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد	اسماعیل بقایی هامانه	۱۳۸۳	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست خارجی
نتیجه‌گیری	بدون تردید تدوین کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد نقطه عطفی در عرصه همکاری بین‌المللی برای مبارزه قانونی و هماهنگ با معضل فساد محسوب می‌شود. می‌توان پیش‌بینی کرد که دست‌کم در برخی زمینه‌ها از جمله در زمینه استرداد اموال و دارایی‌های حاصل از فساد به کشورهای مبدأ موانع واقعی زیادی وجود خواهد داشت. دلیل این امر، درج قیدوبندها، موانع قانونی و اجرایی و قضایی متعدد بر سر راه شناسایی، باز یافت، انسداد، توقیف و در نهایت استرداد اموال کسب شده از طریق ارتکاب فساد است که خود نمایانگر اکراه و بی‌میلی کشورهای توسعه‌یافته جهت همکاری در زمینه مقابله با فساد است. با وجود ضعف غیرقابل اغماض مقررات مربوط به استرداد اموال غارت شده کشورهای جهان سوم، در مجموع کنوانسیون فساد را باید به‌عنوان نقطه آغازین همکاری قانونمند بین‌المللی برای کنترل این معضل پیچیده غنیمت شمرد. بسیاری از کشورها از این کنوانسیون به‌عنوان الگویی مناسب جهت به‌روز کردن نظام حقوق داخلی خود در زمینه پیشگیری و مبارزه با مصداق‌های مختلف فساد مالی و اداری بهره خواهند گرفت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶	فساد و حکومت، علل و راهکارهای برون‌رفت	حسین رحمت‌الهی	۱۳۸۳	حقوق	توصیفی	حقوق خصوصی
راهکارها	آموزش مدنی/ نظارت جامعه بر رفتار عمومی شهروندان/ تقویت احساس تعهد ملی، اجتماعی و مذهبی و وابستگی به سنت‌های اجتماعی و هویت‌های محلی/ ایجاد نهادهای مستقل مبارزه با فساد/ نظارت‌های قانونی مستمر/ ایجاد خطوط ارتباطی و کسب اطلاعات در مورد بروز فساد/ دستگاه قضایی و قضات سالم/ پاسخگویی و نظارت مدنی/ تغییر در طرز تفکر، حساس کردن جامعه نسبت به بروز فساد و بسیج خواست‌های سیاسی/ سنجش مستمر از جامعه با هدف ایجاد حس مشترک نسبت به درک بروز فساد، گستره و عمق فساد و کسب بازخورد سیاست‌های اعمال شده/ حساس کردن افکار عمومی نسبت به فساد/ آزادی‌های مطبوعاتی/ سازمان‌های حمایتی مدنی/ اعمال سیاست‌های اقتصادی مناسب با هدف محدود کردن زمینه‌های بروز فساد/ مدیریت مناسب بخش دولتی/ کوچک کردن دولت/					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	شفاف کردن قوانین/ ایجاد موانع نهادینه برای مهار و بازکنترل نهادهای قدرت/ برخورد انتظامی/ آموزش و ارتقای فرهنگ جامعه/ همکاری‌های بین‌المللی. هر راهبرد جدی و اساسی که برای کاهش فساد مالی به کار گرفته می‌شود، در عمل به چهار عامل نیاز دارد: ۱. رهبران جامعه باید برای مبارزه با فساد مالی صداقت داشته، تعهد عملی خود را نشان داده و در مقابل فساد مالی هیچ تسامح و اغمازی از خود نشان ندهند. ۲. سیاست‌ها به گونه‌ای تغییر یابد که بتوان تقاضا برای فساد مالی را از طریق کاهش مقررات و سیاست‌هایی نظیر تشویق‌های مالیاتی، شفاف کردن قوانین و محدود کردن قدرت و اختیارات نامحدود مدیران، به‌طوری که این اختیارات به حداقل برسد، کاهش داد. ۳. کاهش عرضه فساد مالی، از طریق افزایش دستمزد کارکنان دولت، بالا بردن انگیزه برای درست کار کردن و اعمال نظارت‌های صحیح و مؤثر و حتی در مواردی تنبیه و مجازات کارکنان متخلف. ۴. برطرف کردن مشکل مالی احزاب سیاسی به‌نحو ممکن. به اعتقاد بانک جهانی، یک استراتژی ضدفساد مؤثر، براساس پنج عنصر کلیدی ذیل شکل می‌گیرد: ۱. افزایش پاسخگویی سیاسی، ۲. تقویت مشارکت جامعه مدنی، ۳. ایجاد یک بخش خصوصی رقابتی، ۴. موانع نهادینه شده قدرت، ۵. بهبود و ارتقای مدیریت بخش دولتی. سازمان بین‌المللی شفافیت مالی، سازماندهی دولت، داشتن برنامه همه‌جانبه و عمومی، نیروی انتظامی خاص، بالا رفتن آگاهی و فرهنگ عمومی و ایجاد نهادهایی به‌منظور مطالعه و پیشگیری از فساد مالی را به‌عنوان عناصری از یک فرآیند بلندمدت مبارزه با فساد برشمرده است.					
نتیجه‌گیری	یکی از راهکارهای مؤثر مقابله با فساد در جامعه، تحقق مراحل از توسعه سیاسی و شکل‌گیری جامعه مدنی فعال و نیرومند با حضور تشکل‌های مدنی، سیاسی و اقتصادی است. در فرآیند توسعه سیاسی، مناسبات قانونی مانع گسترش مناسبات غیرقانونی و فساد می‌شود. توسعه سیاسی خود، پاسخگویی مسئولین، نظام اطلاع‌رسانی شفاف و کنترل و نظارت از پایین به بالا را ایجاب می‌کند. هر جامعه‌ای که دارای رانت‌جویی سیاسی و فساد است، بی‌تردید کمتر توسعه‌یافته بوده و دارای جامعه مدنی ضعیف است. شرط مهم مبارزه با رانت‌جویی سیاسی، قاطعیت تمام و بدون ملاحظه کاری سیاسی است. ازسوی دیگر برای تبیین فساد پنج رویکرد توسط برخی نویسندگان بدین شرح مطرح شده است: رویکرد هزینه - فایده، رویکرد محرومیت نسبی، رویکرد رانت‌جویی، رویکرد کارفرما- غیرکارگزار، رویکرد حامی پیرو. باید از الگوی تعادل و توازن برای کنترل دستگاه‌های دولتی به‌وسیله یکدیگر استفاده کرد، به این معنا که با اتکا بر رقابت میان نیروهای سیاسی، آزادی اطلاعات و تفکیک قوا باید تعادلی راهبردی میان سازمان‌های دولتی به‌منظور کنترل و نظارت بر یکدیگر برقرار کرد. مطالعه کشورهایی که در مسیر مبارزه با فساد گام نهاده‌اند نشان می‌دهد که در یک طرح جامع سه برنامه به‌موازات هم که به‌طور مکمل عمل می‌کند، قابل پیش‌بینی است: مقابله با فساد، پیشگیری، ارتقای فرهنگی.					

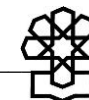
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷	بررسی تطبیقی فساد اداری در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه	محسن فرهادی نژاد	۱۳۸۳	مدیریت	توصیفی	تحول اداری
نتیجه گیری	در کشورهایی که ساختار سیاسی آن بیشترین سهم را در بروز و شیوع فساد اداری ایفا می کنند، مطمئناً راه مبارزه با فساد در درجه اول از اصلاح نظام سیاسی عبور خواهد کرد. در جامعه ای که شرایط اقتصادی به شکل گیری و گسترش فساد منجر می شود طبیعتاً باید نسبت به راهکارهای معطوف به حل معضلات اقتصادی توجه بیشتری نشان داد و همچنین درخصوص عرصه های فرهنگی و اجتماعی نیز وضعیت به همین منوال خواهد بود. درجه اثربخشی راهبرد انتخابی کشورها به منظور مبارزه با فساد اداری تا حد زیادی به درک صحیح دولت ها از ماهیت فساد اداری موجود و اولویت بندی علل بروز آن باز می گردد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸	بررسی عوامل مؤثر در بروز فساد اداری به منظور ارائه الگویی جهت کاهش آثار آن در روند توسعه جمهوری اسلامی ایران	بهزاد فرخ سرشت	۱۳۸۳	مدیریت	توصیفی	دانش مدیریت
علل و عوامل	عوامل بروز فساد اداری به ترتیب اولویت: وسعت دخالت های دولت در امور اقتصادی/ وضعیت اقتصادی کارکنان دولت و جامعه/ عدم حساسیت جامعه نسبت به ترویج معیارهای اخلاقی/ عدم اصلاح و تغییر قوانین مالیاتی/ افراط در وضع قوانین و محدود کردن بخش خصوصی/ پاسخگویی کم و ناکافی بخش دولتی/ چندرخی بودن ارز/ عدم تأثیر بازرسی های دوره ای و غیردوره ای سازمان های نظارتی/ ارتباط مستقیم ارباب رجوع و کارمندان/ روابط خویشاوندی کارکنان با ارباب رجوع/ محدودیت های تجاری و واردات کالا/ یارانه های دولتی.					
راهکارها	راهکارهای مؤثر در مبارزه با فساد اداری با ترتیب اولویت: مردم سالاری بیشتر/ افزایش حقوق کارکنان/ اجرای مجازات های شدید در ارتباط با فساد اداری در بخش دولتی/ تورم کمتر و کنترل قیمت ها/ اصلاح نظام مالیاتی/ مقررات زدایی و آزادسازی اقتصادی بیشتر/ تسریع در خصوصی سازی و عدم تصدیگری بخش دولتی/ اجرای مجازات های شدید در ارتباط با فساد اداری در بخش خصوصی/ ادامه سرمشق توسط رهبری و تعیین راهبردهای مناسب/ افزایش شفافیت در بودجه/ ایجاد مؤسسات مستقل بازدارنده فساد. با مطالعه روش های به کار گرفته شده توسط کشورهای موفق در امر مبارزه با فساد اداری، به نکات یکسانی که موجبات موفقیت آنان را در این امر فراهم آورده می رسیم که بدین شرح است: الف) تدوین قانون خاص برای مبارزه با فساد اداری، ب) معرفی یک سازمان مشخص جهت مبارزه با فساد به مردم به منظور					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	جلب مشارکت عمومی، ج) تفویض مسئولیت انجام اصلاحات سازمانی و اداری برای ساده‌سازی روش‌ها و رویه‌های انجام کار و کاستن از تمرکز سازمانی و اقتصادی به‌منظور ایجاد الگویی یکسان به یک دستگاه معین، د) تقویت روابط با سازمان‌های بین‌المللی و سایر کشورها.					
نتیجه‌گیری	«جامعه آماری این تحقیق متشکل از سه بخش اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها، مدیران و کارشناسان سازمان‌های بازرسی‌کننده و مدیران شرکت‌های دولتی است و برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شده است». یافته‌های تحقیق شامل رتبه‌بندی متغیرهای مؤثر در بروز فساد اداری و همچنین رتبه‌بندی راهکارهای مؤثر در مبارزه با آن به تفکیک، تهیه و ترسیم نگاره روش‌های اتخاذ شده در مبارزه با فساد اداری و نیز روش‌های مبارزه با آن با روش رگرسیون چندگانه گام‌به‌گام بوده است. همچنین مدل مبارزه با فساد اداری مبتنی بر راهبردهای مدیریتی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی-مدنی ارائه شده است. مؤثرترین عامل بروز فساد اداری که با استفاده از آزمون تحلیل واریانس فریدمن حاصل شد، «وسعت دخالت دولت در امور اقتصادی» است. مؤثرترین روش یا راهکار مقابله با فساد اداری که با استفاده از آزمون یاد شده رتبه‌بندی شده «مردم‌سالاری بیشتر» است. مراد از مردم‌سالاری بیشتر، حق سؤال کردن از مراجع قدرت و به‌عبارت دیگر پاسخگو بودن آنان در برابر جامعه مدنی و مطبوعات آزاد و احزاب مستقل و واقعی است. در تحلیل این امر می‌توان اینگونه بیان کرد که بدون توجه به رفع کمبودهای تاریخی جوامع در حال توسعه که ناشی از حکمرانی سنتی و ناکارآمد در طی اعصار طولانی بوده، مبارزه با فساد، چالشی سست و کم‌دوام خواهد بود. پرداختن به مقولاتی چون توسعه سیاسی به‌مثابه ابزارهایی برای رسیدن به توسعه پایدار، ضروری می‌نماید. موارد قابل ذکر که از اهمیت شایانی برخوردار است و می‌تواند ازجمله دستاوردهای شاخص این تحقیق قلمداد شود، انتخاب راهکار «ایجاد مؤسسات مستقل بازدارنده فساد» به‌عنوان کم‌اثرترین روش مبارزه با فساد اداری از جانب جامعه آماری مربوط است که در اولویت آخر رتبه‌بندی مزبور قرار گرفته است. ایجاد دستگاه‌های نظارتی متعدد که عمده‌تاً پس از پیروزی انقلاب اسلامی تأسیس شده‌اند و گستردگی و پراکندگی آنها از بُعد ساختاری، تنوع وظایف و اهداف و نیز عدم تبادل اطلاعات و عدم هماهنگی در سیاستگذاری مشترک میان آنها که به‌دلیل وابستگی هریک به قوای سه‌گانه یا خارج از آن، که ذاتی این دستگاه‌هاست، منجر به بروز بحران در امر نظارت شده که قانون بازده نزولی ریکاردو را به اذهان متبادر می‌سازد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹	رهنمودهای آسوسای برای مبارزه با تقلب و فساد اکتبر ۲۰۰۳	مترجم: هادی فاوچی	۱۳۸۳	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
نتیجه‌گیری	رهنمودهای آسوسای برای مقابله با تقلب و فساد، حاوی ۳۰ رهنمود حسابرسی مشخص است. هریک از این رهنمودها به یکی از اصول یا استانداردهای حسابرسی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	و راهنمایی‌های ارائه شده در استانداردهای حسابرسی اینتوسای اشاره دارد. همچنین یک فصل از رهنمودها نیز در رابطه با شناخت تقلب و فساد توسط حسابرسان مؤسسات عالی حسابرسی عضو، به بحث می‌پردازد. «این مقاله صرفاً به بیان رهنمودهای پیش‌گفته پرداخته است و حاوی نتیجه‌گیری نیست».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۰	بررسی عوامل بروز فساد اداری و راهکارهای پیشگیری و کاهش آن	محمد حسین فتح‌آبادی	۱۳۸۳	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
علل و عوامل	مهمترین دلایل بروز فساد اداری: نبود کنترل و نظارت کافی/ نبود انگیزش در کارکنان/ وجود قوانین، مقررات و دستورالعمل‌های ناکارآمد و دست‌وپاگیر/ ضعف عملکرد سازمان‌ها به جهت ضعف مدیریت/ شغل نامناسب، عدم امنیت شغلی از نظر استخدام و ثبات، چندشغله بودن کارکنان، حقوق و دستمزد نامناسب، تبعیض و عدم پرداخت به‌موقع حق کارکنان/ عدم تناسب بین اختیار و مسئولیت محوله و ابهام در نقش/ روابط بین کارکنان/ عدم تعهد به سازمان/ پنهان کردن اطلاعات مورد نیاز کارکنان به‌وسیله مدیریت/ نداشتن نیروی متخصص (انحصاری بودن تخصص) و ترس از دست دادن کارمند/ وارد شدن کارمند به مسائل جناحی/ اعتیاد و شخصیت خلافکار/ وابستگی کارکنان و واحدها به بیرون سازمان/ پیچیدگی سیستم/ پافشاری مدیر بر یک اعتقاد غلط/ اعتماد بیش از حد به یک فرد/ علاقه شدید مدیر به سازمان/ تساهل و تسامح نسبت به فساد/ وسعت دامنه دخالت‌های دولت در تصدی امور/ عدم آگاهی و کمی تحصیلات کارکنان/ افزایش شهرنشینی/ امنیت ناشی از فضای آلوده به فساد. از نشانه‌های بارز دستگاه‌های بیمار که در آنها فساد اداری شیوع پیدا کرده است، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: عدم وجود خلاقیت در سازمان/ بالا بودن تخلفات اداری/ عدم وجود مشارکت در تصمیم‌گیری/ روابط سرد بین کارکنان و تضاد بسیار بالا در بین آنها/ کم بودن تفویض اختیار/ ناقص بودن توزیع اطلاعات در سازمان/ تصمیم‌گیری به‌صورت مخفیانه/ محول شدن مسئولیت اخراج، نقل و انتقالات به مدیران ارشد/ کنترل بسیار شدید در سازمان/ شدید بودن انتقاد و کم‌رنگ بودن تحسین/ انتقال دائم افراد خلاق و طراح بین واحدها. عوامل و شرایط مختلفی که در میزان فساد اداری یک کشور نقش ایفا می‌کنند: نقش دولت و حیطه ابزارها و اهرم‌هایی که در ایفای چنین نقشی مؤثر است/ ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی کشور/ ماهیت ساختار سیاسی کشور/ شیوه برخورد با مصادیق فساد اداری.					
پیامدها	پیامدهای فردی برخاسته از تخلفات اداری: خدشه‌دار شدن امنیت شغلی فرد متخلف/ بروز ناهنجاری‌های روحی و روانی برای فرد متخلف/ خدشه‌دار شدن اعتبار و حیثیت فردی فرد متخلف/ بروز اختلافات خانوادگی. پیامدهای سازمانی برخاسته از تخلفات اداری: به‌وجود آمدن ریسک تخلفات در سازمان/ آسیب‌رسانی به فرآیند توسعه منابع انسانی/ کم‌رنگ شدن کنترل‌های					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	درونی و تشدید کنترل‌های بیرونی در سازمان/ هدر رفتن سرمایه‌گذاری‌های انجام شده روی منابع انسانی/ کم‌رنگ شدن فضایل اخلاقی و ایجاد ارزش‌های منفی در سازمان/ خدشه‌دار شدن حیثیت اجتماعی سازمان/ تقدم منافع فردی بر منافع سازمانی. پیامدهای اقتصادی برخاسته از تخلفات اداری: گند شدن سرعت رشد و توسعه اقتصادی/ اعمال سوءمدیریت درخصوص استعدادهای انسانی/ تقلیل اثربخشی کمک‌ها و قرض‌های پولی/ ضرر به درآمدهای مالیاتی/ نتایج بسیار منفی بودجه‌ای/ کیفیت پایین خدمات عمومی/ تحریف ترکیب هزینه‌های دولتی/ افزایش درآمدهای نامشروع و توجیه غیرمنطقی عقب‌ماندگی‌های اقتصادی. پیامدهای فرهنگی برخاسته از تخلفات اداری: کاهش اعتماد و وفاداری مردم نسبت به دستگاه‌ها/ گسترش تنبلی و بی‌کفایتی/ افزایش هزینه انجام کارها/ سستی اعتقادات و ارزش‌های اخلاقی جامعه. پیامدهای سیاسی برخاسته از تخلفات اداری: از بین رفتن مشروعیت دولت‌ها/ ایجاد ناآرامی‌های سیاسی و جنگ و حتی غیرقابل اداره ساختن کشور.					
راهکارها	اقدامات مؤثر در کاهش فساد اداری: تجهیز دستگاه‌های نظارت به نیروهای متخصص در بالاترین سطوح و ارتقای اطلاعات آنان از طریق آشنایی به علم و فناوری در کلیه رشته‌های فعالیتی کشور و تقویت نظام نظارتی در سازمان‌ها و بازنگری مستمر سیستم نظارت و به‌روز نگه داشتن روش‌ها و مدل‌های اجرایی حسابرسی و به خدمت گرفتن سیستم‌های مکانیزه جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات و تطبیق سوابق/ تقویت رسانه‌های گروهی، آزادی و مصونیت مطبوعات در ارائه گزارش و افشاگری فساد اداری و تشویق کارمندان و شهروندان به ارسال اطلاعات و افشاگری/ حساب‌کشی و جواب‌دهی سیاستمداران و کارمندان دولت/ اعمال شیوه صحیح گزینش کارکنان و حفظ و حمایت از کارکنان صالح و بی‌طرف/ اعمال ارزشیابی و کنترل فعالیت افراد و تقویت کنترل‌های داخلی/ متعهد بودن مدیر به نظم و انضباط و ایجاد نظام اداری خودانضباطی/ پایبندی مدیر به اجرای قانون، آموزش قوانین و مقررات به کارکنان و پرهیز از قوانین مبهم/ برگزاری جلسات دوره‌ای و مذاکره با کارکنان و تبیین سیاست‌های سازمان/ صدور بخشنامه‌های ارشادی و هدایتی و مورد تشویق قرار دادن رقابت در بین کارکنان/ آموزش شرح وظایف/ افزایش آموزش‌های اعتقادی و در نظر گرفتن منافع اجتماعی/ ایجاد سیستم منطقی برای انجام معاملات و کم کردن مراحل انجام معامله/ مسئول قرار دادن بیش از یک نفر در مورد مشاغلی که احتمال خطر در آنها بیشتر است/ درک نیاز کارکنان و نظارت بر ثروت، مصرف و سطح زندگی آنها، افزایش حقوق و مزایا و تأمین امکانات رفاهی و حمایت از تعاونی‌های مصرف، مسکن و اعتبار کارکنان دولت و توجه همزمان به اهداف سازمان و اهداف افراد/ شناخت هرچه بیشتر ریشه‌ها و عوامل تخلفات اداری از راه پژوهش‌های علمی/ انتخاب مدیران لایق و واگذاری مسئولیت به کارکنان متعهد، متناسب با استعداد و توانایی آنها/ تخصیص درست منابع/ بررسی و مطالعه سازمان‌های موفق مشابه/ توسعه تربیت‌بدنی در ساعات غیراداری/ برخورد قاطع با متخلفان، پاکسازی و اخراج/ ادغام وظایف دستگاه‌های نظارتی و بازرسی در یکدیگر.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	به‌طور کلی در اجرای سیاستگذاری‌های کلان اقتصادی سه عامل اساسی را می‌توان عامل اختلال قلمداد کرد: ۱. گستردگی فعالیت‌های دولت در امور اقتصادی، ۲. شفافیت اندک یا عدم شفافیت و به تبع آن عدم پاسخگویی مدیریت دولتی، ۳. تضعیف ثبات، قانونمندی و رقابت‌پذیری محیط فعالیت‌های اقتصادی.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۱	فساد اداری و امنیت اجتماعی (اختلاس - ارتشا)	بهرام گلگون	۱۳۸۳	علوم اجتماعی	توصیفی	دانش انتظامی
راهکارها	تأسیس دستگاه‌های نظارتی و کنترلی که قابلیت پاسخگویی و رسیدگی فوری به درخواست‌های منطقی و به حق ارباب‌رجوع را داشته باشند/ سازوکارهایی ایجاد شود تا مشکلات اداری مردم به‌طور نظام‌مند برطرف شود/ ساختار آموزشی و استخدامی کشور تغییرات اساسی یابد/ فقر مالی که بنیاد تمامی ابعاد فساد در جامعه است به هر ترتیب ریشه‌کن شود/ قوانین موجود مربوط به پرداخت حقوق و دستمزد و همچنین مزایای استحقاقی کارکنان دستگاه‌های دولتی به هر ترتیب مورد بازنگری اساسی واقع شود.					
نتیجه‌گیری	در این پژوهش دو عامل بارز فساد اداری در کشور با عنوان اختلاس و ارتشا مورد بررسی قرار گرفته است و همین‌طور برخی روابط فساد اداری با امنیت اجتماعی توصیف شده است. در نهایت چنین نتیجه‌گیری شده که یگانه راه‌هایی از فساد اداری همان اصلاح ساختار اداری از تمامی ابعاد خواهد بود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۲	فساد اداری و اقتصاد ایران - راهکارها	مهین‌دخت کاظمی	۱۳۸۳	اقتصاد	توصیفی	تازه‌های اقتصاد
علل و عوامل	عوامل ایجاد فساد اداری: انحصار قدرت و برخورداری از اطلاعات رانتی/ عدم شفافیت در نظام بودجه‌بندی/ ضعف حاکمیت شایسته‌سالاری/ فقدان نظام تأمین اجتماعی/ انگیزه‌های انحرافی/ انحصار دولت بر فعالیت‌های اقتصادی.					
راهکارها	راهکارهای مبارزه با فساد اداری و اقتصادی: خصوصی‌سازی/ آزادسازی/ رقابتی کردن فرآیند تهیه و توزیع کالاها و خدمات/ رقابت در ارائه خدمات دولتی/ بهبود روند حساب‌پس‌دهی/ آزادی اطلاعات مربوط به ضوابط و مقررات/ اعلام دارایی و شرایط مالی/ فرآیندهای باز بودجه‌ریزی/ دادستان عمومی و نهادهای مستقل مبارزه با فساد/ نظارت قانونی/ تنبیهات لازم برای ارتکاب فساد اداری/ انتخابات آزاد و سالم/ بررسی‌های مطبوعاتی.					
نتیجه‌گیری	رواج فساد مالی به‌عنوان یکی از مهمترین موانع فرا راه پیشرفت اقتصادی شمرده می‌شود. سطح بالای فساد مالی می‌تواند موجب ناکارآمدی سیاست‌های دولتی شود. تحقیقات نشان می‌دهد که فساد موجب کاهش سرمایه‌گذاری‌ها و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی می‌شود و فعالیت‌های اقتصادی را از شکل مولد آن به‌سوی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	رانت‌ها و فعالیت‌های زیرزمینی سوق می‌دهد. فساد گسترده و فراگیر، یکی از نشانه‌های ضعف حاکمیت است، هرچند که عملکرد ضعیف حاکمیت می‌تواند مستقیماً روند رشد و توسعه اقتصادی را نیز رو به تحلیل برد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۳	کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد مالی	مترجم: محمدجواد میرفخرایی	۱۳۸۴	حقوق	توصیفی	مجله حقوقی
نتیجه‌گیری	«این مقاله صرفاً ترجمه کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد مالی است و فاقد نتیجه‌گیری می‌باشد».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۴	تحلیلی بر وضعیت فساد در ایران	غلامرضا ابراهیم‌آبادی	۱۳۸۴	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
نتیجه‌گیری	اشاعه فساد در ایران به حدی است که به گفته برخی مسئولان، می‌رود که به یک بیماری مزمن تبدیل شود. در این میان برخی مسئولان معتقد بوده و هستند که الگوی قدیمی چین در مبارزه با فساد اقتصادی که مبتنی بر حذف افراد فاسد از مناصب دولتی بوده، الگوی بسیار مناسبی است، به‌طوری که الگوی چین نه فقط در مبارزه با فساد و بلکه در توسعه هم مدنظر آنان قرار گرفته است. البته الگوی چین نمی‌تواند ریشه فساد را در کشور بخشکاند یا اینکه به‌عنوان مکانیسم مؤثری در مبارزه با فساد مورد توجه قرار گیرد، چراکه اگر این الگو کاربرد داشت، مطمئناً لازم نبود چین پس از به‌جوخه اعدام سپردن صدها نفر در شیوه مبارزه تجدیدنظر کند و از طریق پیشگیری با فساد مقابله کند، زیرا قبل از هرگونه مبارزه علیه فساد باید بستر و سرچشمه آن را از بین برد و زمینه را برای تغییر و اصلاح ساختار فساد فراهم کرد. فساد پدیده‌ای وسیع و گسترده است که معلول یکسری شرایط اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در یک کشور است، لذا در مبارزه با آن باید از استراتژی جامع و چندگانه‌ای استفاده کرد که هم بر نقش نهادهای نظارتی و کنترلی و هم بر افزایش شفافیت و پاسخگویی، تقویت بخش خصوصی و اصلاح مدیریت بخش دولتی و نیز اتکا بر نهادهای جامعه مدنی تأکید کند. بهره‌گیری از یک استراتژی جامع مبارزه با فساد ضمن خشکاندن بسترهای فساد، این امکان را برای کشورها فراهم می‌سازد تا ضمن آگاهی از تمام ابزارهای مربوط به کنترل فساد، به تعیین اولویت‌ها پرداخته و از پیگیری استراتژی تک‌بعدی صرف که موجب غفلت از سایر وجوه و علل فساد می‌شود اجتناب کنند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۵	فساد مالی در پیمانکاری‌ها، ائتلاف منابع ملی	حسن وفایی	۱۳۸۴	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
نتیجه‌گیری	مراکز دولتی چنانچه نتوانند به تعهدات خود عمل کنند، ناچارند به پیمانکار امتیازات ویژه بدهند. ازسوی دیگر، با بروز اختلال در روند اجرای پروژه، پیمانکار از آزادی عمل کامل برخوردار می‌شود و زمینه‌های اعمال نظارت و کنترل کارفرما و نیز ضرورت پاسخگویی پیمانکار بسی کاهش می‌یابد یا یکسره منتفی می‌شود. اعمال نظر اشخاص حقیقی و حقوقی بانفوذ حتی با انگیزه شخصی و با هدف‌های خیرخواهانه و عام‌المنفعه، بر روند معمول انتخاب سالم پیمانکار اثر منفی دارد. مهم‌تر از آن، بهانه مناسبی است تا چنین شیوه‌ای معقول دانسته شود و سرپوشی بر عملکرد غیرقانونی متخلف باشد. برخی از پیمانکاران برای دستیابی به بیشترین منافع، بیشتر از شیوه بسیار ساده پرداخت مستقیم و غیرمستقیم رشوه به عناصر اداری استفاده می‌کنند. نیروی انسانی آلوده به رشوه در این شرایط هویتی دوگانه پیدا می‌کند و عملکرد او مانند فعالیت عوامل نفوذی و جاسوسانی است که با ظاهر فریبنده، حقوق مردمان و کشور را برای تأمین منافع و خواست کشورهای بیگانه پایمال می‌کنند. وجود صدها طرح بزرگ و کوچک عمرانی، تولیدی و خدماتی نیمه‌تمام یا رها شده می‌تواند از یکسو مشکلات عمومی مدیریت دولتی را نشان دهد و ازسوی دیگر، مسئله آلودگی قراردادهای پیمانی بسته شده را مطرح سازد. قوانین مبهم و چندلایه فضای تصمیم‌گیری دستگاه‌ها را سخت غبارآلود کرده است. به‌گونه‌ای که اشخاص حقیقی و حقوقی ورزیده و ذی‌نفع می‌توانند به پشتوانه برداشت‌های متفاوت مسئولان، از این شرایط به سود خود بهره‌برداری کنند. تصویب مواد و تبصره‌های اصلاحی و گاه متناقض سبب بی‌ثباتی و بی‌اعتمادی شهروندان به دولت می‌شود و کارآیی و امکان نظارت را کاهش می‌دهد. دادن اختیارات ویژه به مدیران یا هیئت‌های مدیره برای نادیده گرفتن برخی ضوابط و مقررات قانونی و رسمی، خواسته یا ناخواسته، به معنای نهادینه‌سازی این باور نادرست است که مدیر برتر از قانون است، باوری که هرگونه کنترل و نظارت را ناممکن یا کم‌اثر می‌کند. به‌رغم افزایش بهره‌گیری از خدمات ماشینی بسیار پیشرفته، عامل انسانی به‌عنوان تنها عامل و تصمیم‌ساز و داوری‌کننده در همه مراحل تعریف تا تحویل پروژه، حضور و تأثیر کارساز دارد و می‌تواند شرایط پیمان را در راستای منافع عمومی یا به سود پیمانکار تغییر دهد. تعدد رابطان و دفعات ارتباط عناصر کارفرما با پیمانکار، به‌ویژه بدون توجیه منطقی، بی‌گمان فسادبرانگیز است و نظارت بر رفتار و عملکرد پیمانکار را بسیار دشوار و حتی ناممکن می‌سازد. عوامل مؤثر بر قرارداد و فساد مالی بدین شرح است: عامل انسانی/ تعیین شرایط قرارداد/ نیازهای فنی تازه و تغییر سلیقه/ انتخاب پیمانکار/ نظارت بر مراحل قرارداد/ تحویل پروژه/ پروژه‌های دستوری (ابلاغی)/ اعمال نفوذ/ پروژه‌های القا شده ازسوی پیمانکاران/ شرکت‌ها و نمایندگی‌های خارجی.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۶	مقابله شریعت با فقر، فساد و تبعیض	سیدمحمد حسینی شاهرودی	۱۳۸۴	علوم سیاسی	توصیفی	حصون
نتیجه‌گیری	رابطه تنگاتنگی بین فقر و فساد و تبعیض وجود دارد، زیرا تبعیض و فساد اقتصادی عامل اصلی فقر است و همواره فقر و تبعیض یکی از عوامل فساد بوده و تبعیض است که حق انسان‌ها را پایمال می‌کند و فساد و فقر را به‌دنبال دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۷	فساد مالی	محمد رضا کردلو	۱۳۸۴	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
علل و عوامل	عوامل اداری و مدیریتی بروز فساد: پیچیدگی و ناکارآمدی ساختار قوانین و مقررات و نظام بوروکراسی/ ناکارآمدی نظام نظارت و بازرسی/ ناکارآمدی نظام پرداخت و سایر نظام‌های مدیریت منابع انسانی/ ناکارآمدی نظام انتخاب و انتصاب مدیران/ فقدان نظام‌های مناسب اطلاع‌رسانی خدمات و اقدامات بخش عمومی. عوامل اقتصادی بروز فساد: میزان مداخله دولت در ارائه خدمات و کالاها/ وجود انحصارات دولتی و غیردولتی/ مشکلات اقتصادی کارکنان و کارگزاران حکومت/ میزان رقابتی بودن فعالیت‌های اقتصادی/ ناکارآمدی مقررات مالی و عدم رضایت تشریفات در معاملات دولتی. عوامل سیاسی بروز فساد: ساختار قدرت در کشور و چگونگی توزیع قدرت سیاسی/ وضعیت مدیریت (ثبات مدیریت) از نظر تغییرات و تحولات سیاسی/ وضعیت فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی و میزان توسعه‌یافتگی آنها/ چگونگی نظارت و اختیارات نظارتی نهادهای مدنی بر نهادهای قدرت و مدیریت‌های اجرایی/ میزان تأثیر متقابل مسائل و رفتارهای سیاسی و فعالیت‌های اقتصادی/ درگیر شدن دستگاه قضایی در مسائل سیاسی و جناحی. عوامل فرهنگی و اجتماعی بروز فساد: سطح اخلاق عمومی و میزان پایبندی به مبانی ارزشی/ شدت تعهدات و علائق قومی، خانوادگی و خویشاوندی/ شدت تعهدات و علائق سازمانی/ سطح وجدان کاری و انضباط اجتماعی/ میزان حساسیت عمومی در زمینه تخلفات و فساد کارگزاران. سایر عوامل مهم مؤثر در بروز فساد مالی: قوانین و مقررات دولتی/ مالیات‌ها و عوارض گمرکی/ تصمیمات دولتی و رفتار مسئولان/ عرضه کالاها و خدمات به‌صورت یارانه‌ای یا کمتر از قیمت بازار/ سیستم تنبیه و مجازات.					
نتیجه‌گیری	این مقاله شامل دو بخش است. در بخش اول تعاریف فساد از دیدگاه‌های مختلف و عوامل مهم مؤثر در فساد مالی بررسی شده است و در قسمت دوم به عنصر قانون ارتشا و موارد آن اشاره شده است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۸	استراتژی مبارزه با فساد: آیا فناوری اطلاعات فساد اداری را کاهش می‌دهد؟	حسن دانایی‌فرد	۱۳۸۴	میان‌رشته‌ای	توصیفی	مدرس علوم انسانی
نتیجه‌گیری	یکی از دیدگاه‌هایی که برای مدیریت فساد ارائه شده است «دیدگاه زندان تمام‌دید» است که براساس آن، فناوری اطلاعات، کلید اصلی و توان‌ساز کنترل فساد تصور می‌شود. در این مقاله با ارائه چند مثال به نقد این دیدگاه پرداخته شده است و استدلال می‌شود که فناوری اطلاعات نه تنها اثر قابل ملاحظه‌ای بر مدیریت فساد ندارد، بلکه در برخی موارد خود فرصت‌های جدیدی را برای فساد ایجاد می‌کند. بنابراین برای استفاده از فناوری اطلاعات به‌عنوان ابزاری برای مبارزه با فساد باید به عوامل دیگری توجه کرد. در سازمان‌های دولتی، نقاط فسادزای مختلفی وجود دارد که برخی از آنها بدین شرح‌اند: ۱. تدارکات عمومی، ۲. مناقصه‌ها و مزایده‌ها، ۳. مصاحبه‌های استخدامی، ۴. واگذاری امور تصدی به شرکت‌های خصوصی. متخصصان فناوری برآنند تا با استفاده از فناوری اطلاعات بتوانند با شفاف ساختن فرآیندها نسبت به کنترل فساد اقدام کنند. اگرچه محدودیت‌هایی برای فناوری اطلاعات وجود دارد ولی تجارب برخی از صاحب‌نظران نشان می‌دهد که کارکنان بخش دولتی غالباً تصور می‌کنند تزریق فناوری اطلاعات در سازمان دولتی، تأثیر چشمگیری بر کاهش فساد دارد. تأثیر این برداشت‌ها و تصورات در جاهایی برجسته‌تر می‌شود که نظام رایانه‌ای جدید در حیطه اعمالی که در حال حاضر فسادزا هستند به‌کار گرفته می‌شود. در جاهایی که مقاومت کارکنان و فساد به هم گره می‌خورند سه راهکار ممکن است وجود داشته باشد: ۱. اگر سیستم رایانه‌ای تأثیری بر فساد نخواهد داشت، این موضوع را به‌نحوی ظریف روشن کنید. ۲. اگر سیستم رایانه‌ای بر فساد تأثیر خواهد داشت و ذی‌نفعان چندان قدرتمند نیستند، محکم پیش بروید و مطمئن باشید که بر مقاومت غلبه می‌کنید. ۳. اگر سیستم رایانه‌ای بر فساد تأثیر نخواهد داشت و ذی‌نفعان قدرتمند هستند، برنامه‌های طراحی را طوری تغییر دهید که فرآیندهای کلیدی فسادزا رایانه‌ای شوند یا در معرض نظارت و پایش به‌وسیله فناوری اطلاعات قرار گیرند. در حالت سوم می‌توان به زور نیز متوسل شد، در عین حال در برابر فناوری اطلاعات شدیداً مقاومت خواهد شد و امکان شکست نظام اطلاعاتی افزایش خواهد یافت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۹	نظارت بر قدرت سیاسی از دیدگاه فقه شیعه	توحید محرمی	۱۳۸۴	علوم سیاسی	توصیفی	پژوهش علوم سیاسی
نتیجه‌گیری	نظارت درونی حاکم لازم است و لزوم این امر از آنجا ناشی می‌شود که هر قدر هم در طراحی مکانیسم‌های بیرونی دقت به‌عمل آورده شود همچنین در کنترل فراگیر بر هیئت حاکمه ناتوان خواهد بود. اما نظارت درونی با تمام مزایایی که داراست، سلامت کامل نظام حکومتی را در پی ندارد و کفایت نمی‌کند، بلکه علاوه بر آن نظارت‌های بیرونی هم لازم است. با توجه به معصوم نبودن زمامداران و رهبران جامعه همیشه احتمال خطا و اشتباه در امور حکومتی وجود دارد. درواقع نظارت					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	درونی صرفاً مانع معصیت و گناه است و مانع خطا و اشتباه نیست. همچنین سیاست و حوزه امور عمومی حق آحاد شهروندان جامعه است. البته نه نظارت درونی ما را از نظارت بیرونی بی‌نیاز می‌کند و نه اعمال شیوه‌های کنترل بیرونی ما را از در نظر گرفتن شرایط و ویژگی‌های درونی و فردی برای حاکم؛ بلکه هر دو لازم و ملزوم یکدیگرند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۰	آیا طبقه‌بندی کردن کار درستی است؟ شاخص فساد، محدودیت‌ها، آثار و بهبود احتمالی	تینا سرید مترجم: ابوالفضل یوسف‌نژاد	۱۳۸۴	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
نتیجه‌گیری	این مقاله بر اهمیت گردآوری اطلاعات در زمینه فساد تأکید دارد و بر دیدگاه‌های انتقادی مربوط به شاخه‌های فرعی و چندجانبه فساد نیز مصر است. (پرسش اینجاست که) آیا چنین طبقه‌بندی‌هایی گمراه‌کننده و زیان‌آورند یا مفید و راهگشا؟ این مقاله بر فقدان تمایز روشن و واضح میان پرداخت‌های قانونی و غیرقانونی و نیز به شیوه‌های اعمال نفوذ اشاره می‌کند و به‌طور خلاصه به بیان مرزهای اصلی و شفاف شاخص‌ها، مبنی بر درک از فساد بین‌المللی (CPI، شاخص آگاهی/از فساد) می‌پردازد و بر مسئله برداشت‌های مورد انتظاری که می‌توانند قابل اعتماد باشند، تأکید می‌ورزد و مسئله درک نادرست و استفاده نابه‌جا از شاخص‌ها را مطرح می‌کند. عمومیت داشتن (چیزی) الزاماً به معنای پیشرفت و ترقی آن نیست و ساختار CPI می‌تواند تحت تأثیر چگونگی کاربرد توده‌ها از این شاخص‌ها قرار گیرد. در طبقه‌بندی فساد مسائل زیر مشکل‌آفرین هستند: ۱. نمی‌دانیم CPI به فعالیت‌های قانونی اشاره دارد یا غیرقانونی. ۲. فقدان اجماع درخصوص محتوای واژه فساد، فهم معیارهای طبقه‌بندی را مشکل می‌کند. ۳. نسبت نمرات مختلف فساد نامشخص بوده و ثابت نیست. ۴. برداشت‌های شخصی از فعالیت‌های پنهان قابل اطمینان نیستند. ۵. نقطه‌ضعف‌های طبقه‌بندی توسط عوام قابل درک نیست و از آنها صحبتی نمی‌شود. ۶. ارزش مقادیر طبقه‌بندی فساد در مطالعات آماری غیرقطعی و تقریبی است. ۷. ارزش مقداری طبقه‌بندی فساد در کشورهای فقیر که فساد در آنها چالش بزرگی است، غیرقطعی و تقریبی است. ۸. ارزش مقداری طبقه‌بندی فساد در سطح جهان قطعی نیست. در نتیجه نمی‌توان از صحت طبقه‌بندی کشورها به روش فعلی CPI اطمینان حاصل کرد، زیرا این شاخص‌ها پدیده‌های پیچیده را بسیار ساده‌سازی می‌کنند. البته یک راه‌حل تأکید بر جمع‌آوری داده‌های پشتیبان شاخص‌های فساد و واگذاری برداشت از سطح فساد به تک‌تک افراد جامعه است. به این ترتیب احتمال سوءبرداشت نسبت به حالتی که تمام اطلاعات قابل دسترس باشد، کاهش خواهد یافت. در دنیای جهانی‌سازی شده کشورها نه‌تنها باید براساس عملکرد داخلی، بلکه برپایه موفقیت‌های فرامرزی آنها ارزیابی شوند. طبقه‌بندی کشورها براساس					

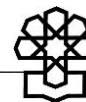
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	CPI با این دیدگاه به روش‌های ذیل تغییر خواهد کرد: ۱. اگر شرکت‌ها در رشوه‌خواری فرامرزی مشارکت داشته باشند و یا اگر سیاستمداران کشورها درصدد اعمال نفوذ سیاسی برای کسب منافع سیاسی و صنعتی باشند، دولت‌های مربوطه طبقه ضعیفی دریافت می‌کنند. لذا تا حدودی انگیزه دولت‌ها برای بهبود عملکرد فرامرزی خود تقویت خواهد شد. ۲. مشکل کشورها در تفاوت انگیزه به امضا و اجرای کنوانسیون ضدفساد OECD کاهش می‌یابد. ۳. طبقه‌بندی CPI موجب هماهنگی بهتر سیاست خارجی کشورهای ثروتمندی خواهد شد که کنترل فساد را به‌عنوان الزام برای دریافت کمک‌های توسعه‌ای می‌دانند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۱	تحلیل رابطه الگوی حکمرانی خوب و فساد اداری	رحمت‌الله قلی‌پور	۱۳۸۴	مدیریت	توصیفی	فرهنگ مدیریت
نتیجه‌گیری	این مقاله به تحلیل رابطه فساد با الگوی حکمرانی خوب پرداخته است. تأثیرات منفی فساد در کشورهای در حال توسعه به‌مراتب بیشتر از کشورهای توسعه‌یافته است. در بسیاری از این جوامع، فساد هزینه‌های اقتصادی سنگینی به بار می‌آورد، عملکرد بازارهای آزاد را دچار اختلال می‌کند، باعث کندی روند توسعه اقتصادی می‌شود و توانایی نهادها و بوروکراسی در ارائه خدمات مورد نیاز شهروندان را کاهش می‌دهد. راهکارهای سیاسی و مدیریتی بیشتر معطوف به تغییر ساختار دولت و سازمان‌هاست. به جهت آنکه فساد اداری را متأثر از ساختار اداری ناکارآمد، بوروکراسی منفی، نظام مدیریت غیرمؤثر، فقدان نظام شایسته‌سالاری و عدم وجود رابطه بین عملکرد و بهره‌مندی از نظام می‌داند. آنچه این مقاله دنبال کرد، مقابله با فساد و بهبود سلامت اداری از طریق بازنگری و اصلاح رابطه دولت با سایر بخش‌ها و تبیین نقش جدید دولت در جامعه است، رابطه‌ای که در الگوی حکمرانی خوب تدوین شده و در آن بر تعامل و ارتباط دوسویه دولت با دو بخش دیگر (خصوصی و مدنی) تأکید می‌شود. تحلیل مقاله نشان داده است که به هر میزان شاخص‌های حکمرانی خوب در جامعه بهبود یابد، فساد نیز کاهش یافته و شاخص‌های سلامت اداری برجسته می‌شود. به‌گونه‌ای که به هر میزان در شاخص‌های حکمرانی بهبود حاصل می‌شود، عوامل فسادزا نیز کنترل می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۲	نقش فرهنگ سازمانی در پیشگیری از بروز فساد اداری	مهدی محمودی	۱۳۸۴	مدیریت	توصیفی	تدبیر
پیامدها	آثار فساد اداری: زایل کردن حکومتداری مطلوب و دموکراسی / تخریب مشروعیت حکومت و حاکمیت قانون / کاهش احترام به قانون اساسی / از بین رفتن شفافیت و حساب‌پس‌دهی / کاهش فرصت‌های سالم پیشرفت برای افراد، مؤسسات و سازمان‌ها / افزایش هزینه زندگی مردم، همچون افزایش قیمت‌ها / کاهش بهره‌وری (زیرا زمان و انرژی به‌جای صرف شدن برای دستیابی به اهداف، وقف ایجاد شکاف در سیستم می‌شوند) / خنثی کردن حرکت توسعه کشور / زحمت بیپایان برای جلوگیری از شیوع فساد و شناسایی آن.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	تجربیات نشانگر این است که برای حذف یا کاهش فساد در نظام اداری کشور، نیازمند برنامه‌هایی هستیم که با تأثیر بر فرهنگ عمومی جامعه و ابعاد آن همچون فرهنگ سازمانی (به‌عنوان پدیده‌ای که به‌طور مستقیم از فرهنگ جامعه تأثیر می‌پذیرد)، پیشگیری از بروز فساد اداری را هدف قرار دهد، به‌جای آنکه از طریق طراحی رویه‌های تنبیهی و پس از وقوع با آن مبارزه کند. فرهنگ سازمانی این قابلیت را دارد که بتواند مانع از بروز بسیاری از جریانات توأم با فساد اداری شود. فرهنگ سازمانی از کارکردهای گوناگونی برخوردار است و می‌تواند با معرفی الگوی رفتاری مطلوب به کارکنان، رفتار آنان را کنترل کند. فرهنگ سازمانی از طریق تثبیت شیوه‌های مطلوب انگیزش، به رفتار کارکنان جهت می‌دهد. همچنین فرهنگ سازمانی از نظر اجتماعی به‌عنوان چسبی به‌حساب می‌آید که می‌تواند از طریق ارائه استاندارد مناسب (در رابطه با آنچه باید اعضای سازمان انجام دهند یا بگویند) اجزای سازمان را به هم متصل می‌کند. اهمیت فرهنگ سازمانی در شکل دادن به رفتار کارکنان و القای تعهد درونی در آنان به‌حدی است که استانی دیویس در کتاب مدیریت فرهنگ سازمانی خود، به مجموعه آن نام سازمان غیررسمی را می‌دهد که می‌تواند باعث شود در افراد نوعی تعهد و احساس مسئولیت نسبت به چیزی به‌وجود آید که آن چیز، بیش از منافع شخصی فرد است. در عین حال، برنامه‌هایی وجود دارند که متمرکز بر فرهنگ جامعه بوده و به‌منظور پیشگیری از ایجاد فساد طراحی شده‌اند. ازجمله این برنامه‌ها، طرح میثاق سلامت است که سازمان جهانی شفافیت آن را مطرح کرده و هدف آن محفوظ نگه‌داشتن تعاملات همگانی از فساد است. در اصل میثاق سلامت، یک سوگندنامه لازم‌الاجرا بین سازمان‌های دولتی (به‌عنوان ارائه‌دهندگان خدمات) و مؤسسات و افراد (به‌عنوان مراجعه‌کنندگان به دولت) وجود دارد به‌طوری که آنها رشوه ندهند و دولت و اجزای آن رشوه نگیرند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۳	نقش بانک جهانی در مبارزه با فساد	رضا رسولی	۱۳۸۴	مدیریت	توصیفی	تحول اداری
راهکارها	راهبردهای مؤثر ضدفساد از نظر بانک جهانی: کاهش رانت‌ها باید تشویق شود/ قدرت اختیار باید در جهات محدود کردن آن باشد/ پاسخگویی باید افزایش یافته و در مقابله با فساد جامعه مدنی فعال و حساس پیش‌بینی شود. پیشنهاد بانک جهانی در جهت کاهش رانت‌ها: آزادسازی اقتصاد/ خصوصی‌سازی/ مقررات‌زدایی/ متوقف ساختن انحصارات/ ثبات اقتصاد کلان.					
نتیجه‌گیری	فساد که با جهانی شدن سرمایه و الکترونیکی شدن سیستم مالی بین‌المللی بُعد بین‌المللی پیدا کرده، سازمان‌های بین‌المللی را به حرکت درآورده است. بانک جهانی به‌عنوان یک تشکیلات بین‌المللی از سال ۱۹۹۷ به این طرف در مبارزه با فساد نقش فعالی ایفا کرده است. فساد به‌نظر بانک جهانی مسئله حکومتی بوده و نشانگر مدیریت نامطلوب است. به‌نظر بانک جهانی فساد مشکل جهانی بوده و در تمامی جوامع با عواملی از قبیل بازدارنده توسعه پایدار، افزاینده فقر، به‌وجود					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	آورنده بی‌ثباتی در اقتصاد کلان، کاهنده سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی قابل مشاهده است. به بیان دیگر، بدون از بین بردن فساد کاهش فقر نیز مقدور نخواهد بود. بانک جهانی در چارچوب راهبرد ضدفساد یک نظارت مؤثر افکار عمومی را از طریق سیاست‌های اقتصادی که در آن استقرار اقتصاد کلان، متوقف ساختن انحصارات، رفع نابسامانی‌ها و اصلاحات در خدمات دولتی شامل جایگزینی اصل شایسته‌سالاری در استخدام، ترفیع و به‌کار گماردن مأموران دولتی و استقلال و توانمندسازی نظام قضایی تعیین‌کننده هستند به کشورها یاد می‌دهد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۴	تحلیل نهادی فساد اداری	محمد خضری	۱۳۸۴	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات راهبردی
نتیجه‌گیری	فساد اداری محصول فرعی مداخله دولت در اقتصاد است و کم‌وبیش در هر کشوری وجود دارد و اصولاً زمانی به‌وجود می‌آید که کارمندان بخش عمومی در کار بست اختیار عمومی خویش بین منافع شخصی و جمعی تفکیک قائل نشوند. در این مطالعه، فساد بیشتر به‌مثابه نارسایی نهادی قلمداد و بسترهای شکل‌گیری و گسترش آن در قالب شش رویکرد هزینه - فایده، محرومیت نسبی، رانت‌جویی، کارفرما- غیرکارگزار، حامی- پیرو و اخلاقی، تجزیه و تحلیل شد. پنج رویکرد نخست، بسترهای سیاسی و نهادی را در دستور کار تحلیلی خود قرار می‌دهند که توانایی کارمند بخش عمومی در بهره‌برداری شخصی از اختیار عمومی‌اش (یعنی جوهره و هسته اصلی فساد) را تحکیم و تقویت می‌کنند. در رویکرد اخلاقی به فساد اداری، برای مبارزه با فساد بیشتر بر کنترل‌های بیرونی و رویکردهای پلیسی- تنبیهی تأکید می‌شود. این تلاش‌ها که بسیار پرهزینه هم هستند، بیشتر نمودهای فساد (یعنی رشوه‌ستانی کارمندان) و نه جوهره آن را هدف قرار می‌دهند و به‌دلیل آسیب‌پذیری در برابر مصلحت‌اندیشی‌های سیاسی و سایر ملاحظات، کارآیی پایینی دارند. راهبرد مؤثر مبارزه با فساد اداری باید جوهره آن را هدف قرار دهد، یعنی بسترهای سیاسی و نهادی‌ای که توانایی کارمند بخش عمومی در بهره‌برداری شخصی از اختیار عمومی‌اش را تقویت می‌کنند. بنابراین، می‌بایست سببی از توصیه‌های سیاستی پنج رویکرد مزبور در تدوین راهبرد مبارزه با فساد اداری فراهم شود. این راهبرد قبل از هر چیز باید متضمن موارد ذیل باشد: ۱. تعدیل و حذف قوانین و مقررات نسبتاً مبهم، غیرشفاف و زائد، به‌گونه‌ای که از یک طرف امکان تفسیر و در نتیجه سوءاستفاده‌های شخصی بوروکرات‌ها از آنها به حداقل برسد و از طرف دیگر از قدرت انحصاری اضافی بوروکرات‌ها کاسته شود. ۲. شفاف شدن رویه‌های تخصیص و مدیریت منابع عمومی. ۳. تکریم حقوق متقاضیان کالاها و خدمات بخش عمومی و برقراری حفاظ‌های قانونی و نهادی جدی تأمین‌کننده آنها. ۴. سیاست‌زدایی از بخش عمومی، به‌گونه‌ای که سایه سنگین روابط حامی- پیرو بر فعالیت‌های آن را تعدیل کند. ۵. افزایش قدرت مانور فعالیت‌های مطبوعاتی به‌گونه‌ای که قیمت نسبی فساد اداری به‌شدت بالا رود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۵	سیره حضرت علی (ع) در مبارزه با فساد اداری	ابوطالب خدمتی	۱۳۸۴	علوم اجتماعی	توصیفی	حوزه و دانشگاه
راهکارها	عوامل بازدارنده از مفاسد اداری: تقویت ایمان و باورهای دینی / تغییر نگرش کارگزاران نسبت به مسئولیت و مدیریت / برکناری کارگزاران فاسد / ایجاد نظام جامع و دقیق نظارت و کنترل.					
نتیجه‌گیری	تلاش حضرت علی (ع) همواره این بوده است که از به وقوع پیوستن فساد پیشگیری کرده و علاج واقعه را قبل از وقوع انجام دهند. برخی از راهکارهای اساسی حضرت در این قسمت عبارتند از: تقویت ایمان و اعتقاد مردم به‌ویژه کارگزاران به ارزش‌ها و باورهای دینی، تغییر نگرش کارگزاران و مسئولین حکومتی نسبت به حکومت و مدیریت. ایشان علاوه بر به‌کارگیری راهکارهایی برای پیشگیری از فساد، راهکارهایی نیز برای مبارزه با فساد و از میان بردن مفاسد موجود به کار می‌بردند. برخی از راهکارهای اصلی ایشان در مبارزه با فساد عبارتند از: برخورد‌های جدی و قاطع با کارگزاران فاسد و برکناری آنان از منصب حکومتی و برقراری یک نظام دقیق و جامع برای نظارت بر عملکرد کارگزاران و کنترل اعمال و رفتار آنان.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۶	رانت، فساد مالی - اداری	حسین رفیعی	۱۳۸۴	فلسفه و کلام	توصیفی	کتاب نقد
نتیجه‌گیری	پدیده فساد مالی در ایران ساختاری است و به زمان خاصی هم محدود نمی‌شود و برای مبارزه با آن به بنیادها باید نگرست نه معلول‌ها. در هیچ دورانی از تاریخ ایران (حتی دوران قاجاریه) تا این حد کشور آلوده به فساد مالی نبوده است. این پدیده شوم که در اوایل انقلاب بسیار نادر بود، از سال‌های ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳ شروع شد و از سال ۱۳۶۸ به سرعت رشد کرد و در حال حاضر به همه جا سرایت کرده است. فساد بخش اجرایی، تنها مشکل کار نیست، فساد این بخش، در تبانی و توطئه با بخش خصوصی و دلالان خارجی لطمات و خسارات زیادی به بیت‌المال وارد کرده است و ضمن اینکه بخش خصوصی تشدیدکننده این فساد بود، خود نیز در فساد بیش از پیش غرق شد. با گسترش فساد در بخش اجرایی مملکت و اشاعه و تعمیق آن در بخش خصوصی، آثار این فشار به شکل تورم، گرانی، خلافتکاری، تقلب، قانون‌شکنی، فساد اخلاقی، تغییر الگوی مصرف این خانواده‌های فاسد شده، اسراف و... بر جامعه تحمیل شد و توان اقتصادی، انسانی، اخلاقی، کارشناسی و مدیریتی جامعه را تحلیل برده و وجدان ملی را به شدت متأثر و متألّم ساخته است. پدیده فساد مالی یک عامل مادی و یک عامل ذهنی دارد: عامل مادی آن، کمی درآمد اقشار حقوق‌بگیر است. رها شدن بازار به حال خود، رشد دلّالی، واسطه‌گری، تجارت آزاد، گسترش احتکار، گران‌فروشی یا ناتوانی دولت در کنترل این عوامل، قدرت خرید اقشار حقوق‌بگیر را به سرعت کاهش داد، به‌طوری که عملاً قادر به ادامه حیات با حقوق رسمی نبودند. تنازع بقا به این اقشار آموخته است که اگر می‌توانند، تأمین معاش کنند و شاید تا حد تأمین معاش بر آنها حرجی					

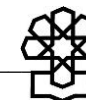
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	نباشد، ولی چشم و هم‌چشمی و قیاس با دیگران آنها را به ورطه فساد کشاند. عامل ذهنی این پدیده، تسامح و صدور غیررسمی مجوز برای اینگونه کارها بوده است. این ذهنیت یک نوع امنیت و آرامش به دزدان بیت‌المال داده است که گاهی اگر هم گرفتار شوند، با استرداد بخشی از وجوه دزدی، آزاد می‌شوند و می‌توانند تا پایان عمر به راحتی زندگی کنند یا از کشور خارج شوند. فقدان یک سیستم کنترل و بازرسی عمومی: مهمترین عامل کنترل و بازداري از پلیدی‌ها، رسانه‌های جمعی هستند. در یک جو دموکراتیک، رسانه‌ها جرئت می‌کنند که از برچسب «تضعیف دولت اسلامی» و «زیر سؤال بردن انقلاب» نترسند و دزدان اموال عمومی و غارتگران بیت‌المال را به محاکمه بکشاند و دیگران را از آلوده شدن بازدارند. اینک که تا حدودی این فضا به وجود آمده است، باید آن را اقدامی مثبت و سالم به حساب آورد. عدم کارآیی و ضعف نهادهای رسمی بازرسی به دلیل نداشتن یک پشتیبان همگانی است. رشد شتاب‌دار فساد مالی پس از سال ۱۳۶۰، به دلیل تنگ‌تر شدن فضای دموکراسی بوده است. با این گستردگی فساد مالی در بدنه اجرایی مملکت، توسعه، مقدور نیست. قوه قضائیه و سازمان‌های بازرسی‌کننده و کنترل‌کننده کنونی مملکتی، توان مبارزه با پدیده فساد مالی جاری را ندارند. طرحی نو باید درانداخت. این طرح نو به میدان مبارزه کشاندن کل جامعه با این پدیده شوم و ضدتوسعه است، به‌طوری که: الف) باورهای اعتقادی و ذهنی عوض شود و از نظر تئوریک مبارزه با این پدیده اهمیت یابد. ب) تأمین دموکراسی و آزادی مطبوعات جهت تحقیق و تفحص و افشای افراد خاطی و تعمیق فرهنگی قضیه و آموزش مردم در جوی کاملاً آزاد. ج) جایگزین کردن افراد سالم، شناخته شده و معمر به جای این طبقه تازه به دوران رسیده. د) ایجاد نهادهایی دائمی، قدرتمند و کارآ، جهت کنترل مفسدان و دادن آموزش به مردم در جهت مبارزه با فساد مالی. طبقه مفسد، چه به لحاظ نحوه کسب ثروت و چه به لحاظ اخلاقیات اکتسابی در دوران این چپاول، پایگاه غرب شده‌اند و طرفدار پروپاقرص غربیان هستند. انقلاب، اسلام، استقلال و عزت ملی برایشان بی‌مفهوم است. طبقه‌ای که بیشترین سود را از این شرایط برده‌اند، کمترین تعهد را به این مملکت و این مذهب و این حکومت دارند. این گروه، ایران را میدان جنگی به حساب می‌آورند که هرچه سریع‌تر و هرچه بیشتر غنائم جمع کنند و به نقطه امنی در کشورهای غرب پناه برند. انواع رانت‌های موجود در مملکت، اعم از رانت اطلاعاتی، رانت سببی و نسبی، رانت پست و مقام، رانت حاصل از ارتباط‌های صنفی، زیربنای فساد مالی-اداری هستند. فقدان دموکراسی واقعی و جلوگیری از چرخش مدیران و پایداری مدیران اجرایی، عواملی است که از افشای فسادها جلوگیری کرده و تداوم فساد را ممکن می‌سازد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۷	نگاهی به شاخص‌های سنجش مبارزه با فساد	حسین قضاوی	۱۳۸۴	اقتصاد	توصیفی	مجله اقتصادی
نتیجه‌گیری	«این مقاله و کار یوسف‌نژاد (۱۳۸۴) که به آن پرداخته شد هر دو برگرفته از مقاله‌ای خارجی هستند و به همین سبب دارای محتوای یکسان‌اند، لذا از ذکر مجدد نتایج صرف نظر می‌کنیم».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۸	مدیریت شهری و فساد اداری	محمدصادق فرید	۱۳۸۵	علوم سیاسی	توصیفی	علوم سیاسی
علل و عوامل	عوامل عمده زمینه‌ساز اختلال در کارکرد مدیریت شهری و پیدایش انواع مفاسد اداری: تراکم و تمرکز اختیارات/ فقدان رفتارهای نظارتی و بازرسی و منفعل بودن آنها تحت تأثیر تمرکز قدرت فردی یا گروهی/ شکل حقوقی سازمان‌ها از جهت دولتی و غیردولتی بودن/ قوانین و مقررات حاکم بر سازمان‌ها و عدم آگاهی کارکنان و ارباب رجوع نسبت به آنها/ عدم تفویض اختیار به کارکنان و در نتیجه تضعیف یا حذف میزان حساسیت‌های کارکنان نسبت به هدف‌ها و روش‌های مصوب/ کمبود یا تراکم نیروی انسانی/ روشن و صریح نبودن و کیفی بودن مقررات و ضوابط/ ضعف ارتباطات سازمانی/ حالت‌های مختلف نظام بوروکراتیک/ توزیع غیرعادلانه فرصت‌های شغلی/ فقدان امنیت شغلی/ ضعف سیستم ارزشیابی و نظارت و بازرسی/ ضعف اخلاق حرفه‌ای/ کمی حقوق و مزایا/ فقدان ارتقای سطح علمی و فنی/ مقایسه موقعیت شغلی کارکنان سازمان با کارکنان هم‌مرتبۀ خود در آن سازمان یا سازمان‌های دیگر/ دخالت و حضور گروه‌های ذی‌نفوذ اعم از سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیکی و					
نتیجه‌گیری	اگر سازمان اداره یک شهر یا یک کشور که شامل قانون، سازمان و مجریان است با روح تحولات اقتصادی و اجتماعی جدید و وظایف نوینی که در برابرش قرار گرفته هماهنگی نداشته باشد، بروز انواع فساد اجتناب‌ناپذیر است که برای پیشگیری و کنترل آن باید ابتدا اقدام به یک پژوهش ژرفایی کمی و کیفی کرد تا ریشه‌ها و عوامل آسیب‌شناختی با توجه به سلسله‌مراتب تأثیرگذاری آنها در بروز اختلال و فساد شناسایی شود و سپس با برنامه‌ای مدون و با استفاده از انواع تکنیک‌ها و تکنولوژی متناسب به یک اقدام اجتماعی جامع و سیستمی دست زد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۴۹	پیامدهای امنیتی فساد اقتصادی - سیاسی در کشورهای در حال توسعه	سعیده لطفیان	۱۳۸۵	حقوق	توصیفی	مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی (دانشگاه تهران)
پیامدها	ازجمله هزینه‌های فساد اقتصادی و سیاسی: افزایش شکاف بین طبقات اجتماعی/ افزایش بی‌اعتمادی مردم نسبت به دولت و به یکدیگر.					
نتیجه‌گیری	در تمام جوامع چه دموکراتیک، چه اقتدارگرا نوعی فساد مشاهده شده است، اما پدیداری فساد سیستماتیک نشان‌دهنده این واقعیت است که منابع تخصیصی برای مصارف عمومی به‌طور مؤثر مدیریت نشده و به مصارف شخصی یا گروهی مفسدین و خلافکاران جامعه می‌رسد. چرا باید برنامه مبارزه با فساد جدی و گسترده باشد؟ دلیل عمده این است که بیشترین تأثیر فساد بر افراد ضعیف و فقیر جامعه، به‌عبارتی بر آن گروه از					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مردم که کمترین توانایی تحمل هزینه‌های ناشی از فساد اقتصادی و مالی را دارا هستند، وارد می‌آید. برداشت غیرقانونی وجوه دولتی از سوی مفسدان اقتصادی و سیاسی باعث می‌شود که منابع ملی به بخش‌های عمومی مانند بهداشت، آموزش و پرورش، حمل‌ونقل عمومی، خدمات پلیس و نیروی انتظامی اختصاص پیدا نکند. ناکافی بودن و ناکارآمدی خدمات عمومی ارائه شده از سوی دولت‌ها و نیز اتلاف وقت مردم را می‌توان از هزینه‌های فساد خرد برای شهروندان به‌شمار آورد. پیامدهای منفی فساد بسیار عمیق‌تر و تهدیدکننده‌تر از رشوه‌خواری در ادارات دولتی است، زیرا فساد به کاهش سرمایه‌گذاری و حتی فرار سرمایه از کشور منجر می‌شود. این امر به‌نوبه خود، به مشکلات تخریب‌کننده پتانسیل توسعه ملی و جهانی مانند رعایت نکردن حقوق بشر، نابرابری‌های اقتصادی-اجتماعی، فعالیت‌های غیرمردمی ناشی از تقلب، دزدی و سوءاستفاده مالی منتهی خواهد شد. اکثر شرکت‌های خارجی از جوامعی که پرداخت رشوه و حق‌الحساب به کارمندان دولتی علاوه بر تعرفه‌ها و مالیات‌های دولتی متداول است، گریزان هستند. از این واقعیت نیز نباید چشم پوشید که برخی از شرکت‌های خارجی، خود در رواج رشوه‌خواری برای عقد قرارداد و انجام معاملات تجاری دخالت داشته‌اند. در بسیاری از کشورهای جهان سوم، مردم با سوءظن شدید نسبت به فساد در سیستم اداری و قضایی می‌نگرند و به نخبگان خود در بخش‌های خصوصی و دولتی بی‌اعتمادند. این بدگمانی‌ها به مشروعیت دولت آسیب وارد آورده و حاکمیت قانون را متزلزل ساخته و در نهایت به تهدیدهای جدی امنیتی تبدیل می‌شوند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۰	راهکارهای پیشگیری از فساد با تکیه بر ابعاد فرهنگ سازمانی	علی تقوی	۱۳۸۵	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
علل و عوامل	عوامل تأثیرگذار بر فساد اداری: فقدان فرهنگ سازمانی قوی/ عدم دلبستگی کارکنان و مدیران به سازمان و اهداف آن/ نبود شفافیت و پاسخگویی/ مسائل و مشکلات اقتصادی کارکنان و نیز بیم از افزایش تورم و عدم اطمینان به آینده شغلی/ عدم ثبات مدیریتی و ابهام در سیاست‌ها/ توزیع نامتناسب درآمدها بین گروهی در سازمان و بین کارکنان بخش‌های دولتی و غیردولتی/ اعطای اختیارات بیش از حد و قدرت زیاد و سوءاستفاده از آن/ نقصان و پیچیدگی قوانین و مقررات و عدم تطابق با واقعیت‌های ملموس/ عدم توجه به شایسته‌سالاری و واگذاری فعالیت‌های حساس به افراد غیرمتعهد و بی‌تجربه/ نبود انگیزه ناشی از عدم وجود نظام تشویق و تنبیه مناسب/ ضعف ساختارهای نظارتی و فقدان هماهنگی‌های لازم در بُعد نظارت/ انحصار فعالیت‌های اداری برای گروه‌های خاص/ ویژگی‌های فرهنگی جوامع/ نحوه تقسیم قدرت/ میزان آزادی‌های سیاسی به‌ویژه نقد قدرت/ میزان ثبات سیاسی/ کاهش فقر و رشد اقتصادی (رابطه منفی).					
پیامدها	اتلاف منابع ملی از طریق خدشه وارد کردن بر سیاست‌های دولت در مقابله با منافع و اهداف اکثریت/ ممانعت از رشد رقابت و خنثی شدن تلاش‌ها در جهت کاهش فقر و تبعیض اجتماعی/ زیان‌های اجتماعی و یا تضعیف نهادهای موجود، زیان‌های سیاسی و یا توزیع ناعادلانه منابع و بالاخره زیان‌های اقتصادی از طریق					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	تضعیف انگیزه‌ها/ کاهش اثربخشی و مشروعیت دولت‌ها، به خطر انداختن امنیت و ثبات جوامع و مخدوش ساختن ارزش‌های دموکراسی و اخلاقیات و از این طریق ممانعت از توسعه سیاسی و اجتماعی/ افزایش هزینه معاملات و کاهش امکان پیش‌بینی‌های اقتصادی و ممانعت از توسعه پایدار/ هدر رفتن سرمایه‌گذاری‌های انجام شده روی منابع انسانی، کم‌رنگ شدن فضایل اخلاقی و ایجاد ارزش‌های منفی در سازمان/ تضعیف اعتقاد مردم به توانایی و اراده سیاسی دولت برای جلوگیری از زیاده‌طلبی‌ها و قطع امید مردم به آینده‌ای بهتر.					
نتیجه‌گیری	نحوه برخورد با فساد می‌بایست ریشه‌ای و همه‌جانبه و با تأکید بر نفوذ در باورها و ارزش‌های حاکم بر اعضای جوامع و از طریق بهبود و اصلاح فرهنگ ملل که مؤثرتر است، صورت پذیرد. فرهنگ قوی که تعهد اکثریت اعضای جوامع را به‌طور گسترده به باورها و محکمت‌های بیان می‌کند و باعث نزدیکی نیازهای فردی افراد با خواسته‌های نهادها و سازمان‌ها می‌شود، می‌تواند به‌عنوان عنصر پیشگیری‌کننده در مقابله با فساد به‌حساب آید. در این مقاله تأکید بر برخی ابعاد فرهنگی تأثیرگذار بر کاهش فساد (به‌طور اخص ابعاد فرهنگی مورد اشاره در تحقیقات هافستد) و الگوگیری از شدت و ضعف این مؤلف‌ها در کشورهای موفق در امر مهار فساد و تعمیم آن به کشورهای ناموفق مدنظر بوده است. شایان ذکر است توجه به مقوله فرهنگ و مؤلف‌های فرهنگ قوی به‌عنوان عامل مؤثر و قدرتمند در پیشگیری مطرح بوده و استفاده از ابزار نظارت در برخورد قاطع با متخلفان در مقوله برخورد با فساد مورد تأیید و اساساً غیرقابل اجتناب ارزیابی می‌شود. نتیجه قابل برداشت از مدل ارائه شده این که وقتی آستانه تحمل و میزان پذیرش نابرابری اعضای یک جامعه پایین باشد، اعضا در قبول نابرابری مقاومت کرده و این فاصله قدرت پایین منجر به عدالت‌خواهی شده و با اثبات رابطه معنادار و مثبت فاصله قدرت پایین بر کاهش فساد، عدالت‌خواهی به‌عنوان نقش پذیرفته شده آن دارای اثر متناظر بر کاهش فساد می‌شود. همچنین اگر فرهنگ حاکم متکی بر طرفداری از منافع گروه نباشد و فرد خود را در رابطه با دیگران نبیند و به‌عبارتی در برخورد با گروه یا افراد خاص رفتار ویژه‌ای نداشته باشد درواقع نوعی تبعیض‌گریزی و اجتناب از تبعیض در رفتار اعضا مشاهده می‌شود و وقتی دو عامل فوق با عامل سوم یعنی ابهام‌گریزی که پایه و اساس آن شفافیت است ترکیب شود، ضمن کاهش فساد و تبلور جنبه‌های مثبت کنترل بر فساد و تقلب به رونق، رشد و بالندگی جامعه می‌انجامد. لذا ایجاد و تقویت ابعاد سه‌گانه فرهنگی در قالب عدالت‌خواهی، تبعیض‌گریزی به‌همراه حاکمیت شفافیت در امور به‌عنوان راهکار فرهنگی پیشگیرانه فساد، موجب بروز رونق و بالندگی جامعه و مؤثر در تقویت جنبه‌های مثبت ابعاد فرهنگی است که در کنار اقدامات نظارتی و تنبیهی و بازدارنده می‌تواند نویددهنده کاهش فساد و رشد و توسعه جوامع باشد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۱	رانت‌خواهی و فساد مالی در اقتصاد ایران با توجه به نقش و جایگاه کارگزاران و بیت‌المال در اسلام	علی یوسفی‌نژاد	۱۳۸۵	میان‌رشته‌ای	توصیفی	مجله علوم انسانی
علل و عوامل	دلایل اقتصادی بروز رانت در اقتصاد ایران: وجود ارز سوبسیددار/ وجود اختلاف زیاد بین نرخ سود بانکی و نرخ تورم/ وجود شرکت‌های زیانده دولتی/ رانت اطلاعاتی/ فقدان شفافیت قوانین و مقررات مالی- اقتصادی و عدم ثبات قوانین موجود و انبوه قوانین دست‌وپاگیر و بعضاً ناگهانی و گاه مصلحتی.					
راهکارها	فرهنگ‌سازی و تغییر باورهای موجود در خصوص چگونگی انتفاع کارگزاران نظام از موقعیت‌های موجود به‌سوی نگرشی که در آن هر کسی مسئولیت سنگین‌تری دارد، می‌بایستی سختی بیشتری را در زندگی متحمل شود، زیرا که اساس خدمت در اسلام بر مبنای وظیفه و تکلیف بوده و به همین سبب پذیرفتن مسئولیت مستلزم داشتن «حق» نیست/ اصلاح و شفاف‌سازی قوانین و مقررات مالی و اقتصادی و توجه به آثار و پیامدهای زیانبار ناشی از تعدد در قوانین و مقررات/ الزام نهادها و دستگاه‌های مختلف دولتی به انتشار اطلاعات و در معرض افکار عمومی قرار دادن آنها/ استقرار نظام نظارتی کارآمد از طریق تقویت نهادهای رسمی و غیررسمی/ قانونمند کردن اختیارات و مسئولیت‌ها و پایبند نمودن مدیران به اجرای قانون و رعایت انضباط مالی/ شایسته‌سالاری و انتصاب مدیران بر مبنای شایستگی و توانایی فردی و همین‌طور الزام آنان به پاسخگویی در مقابل مطالبات به حق مردم.					
نتیجه‌گیری	از نگاه حضرت علی (ع) اگر بنا باشد که از عناوین سوءاستفاده به‌عمل نیاید و خالص عمل شود معلوم می‌شود که به‌دست‌گیری حکومت و انجام امور جامعه نه به‌عنوان حق، بلکه به‌عنوان تکلیف مطرح است. طبیعی است که شرایط تکلیف هم از شرایط حق متفاوت است. ولی اگر بنا باشد از وظیفه و تکلیف سوءاستفاده نامشروع شود، آنگاه می‌توان هر تکلیفی را به غلط، حق نام نهاد و در چپاول و غارت بیت‌المال از هیچ کوششی دریغ نورزید.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۲	بررسی اثر آزادی اقتصادی بر فساد مالی	مرتضی سامتی روح‌اله شهنازی زهرا دهقان شبانی	۱۳۸۵	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌های اقتصادی ایران
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از سه مدل، به بررسی اثر آزادی اقتصادی و اجزای آن بر فساد مالی می‌پردازد. این مدل‌ها با رویکرد داده‌های تابلویی برای ۷۳ کشور طی چهار سال (۲۰۰۰-۲۰۰۳) برآورد شده است. نتایج بیانگر اثر مثبت و معنادار سه جزء اصلی آزادی اقتصادی (ساختار قضایی و امنیت حقوق مالکیت، پول سالم، آزادی مبادله با خارجی‌ها) و اثر بی‌معنای دو جزء دیگر (اندازه دولت و قوانین و مقررات) بر فساد مالی است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۳	پارلمان و قانونگذاری علیه فساد	جرمی پاپ مترجم: مسعود فریادی	۱۳۸۵	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
راهکارها	با فرض لزوم تدوین حقوق کیفری جدید، نمایندگان پارلمان باید ۹ اصل کلی را مدنظر قرار دهند: پیروی از استانداردهای حقوق بشر بین‌الملل/ عدم سختگیری افراطی این قوانین/ ارائه رهنمودهای روشن درباره صدور احکام/ تدوین مجازات‌های متناسب با میزان شدت جرم/ تجمیع قوانین کیفری مختلف مربوط به فساد در یک مجموعه (به‌نحوی که دسترسی به این قوانین برای کارمندان و سایر افراد آسان باشد)/ بازنگری‌های منظم در ساختار قوانین کیفری/ اتخاذ تدابیر ویژه لازم برای ارائه اسناد در پرونده‌های فساد/ بازگردانی منافع حاصل از فساد به صاحبان حق به‌وسیله دولت (این فرآیند می‌تواند از طریق دادرسی مدنی و نه کیفری انجام گیرد)/ شمول جرم فساد هم به پرداخت و هم دریافت رشوه (با توجه به اینکه چه‌بسا تمایز بارزی میان پرداخت توافقی رشوه و پرداختی که کارمند عملاً به‌زور دریافت می‌کند، وجود داشته باشد).					
نتیجه‌گیری	نمایندگان پارلمان از طریق قانونگذاری می‌توانند نقش اساسی در ایجاد نظام حقوقی مساعد برای کنترل و کاهش فساد و بازداری ارتکاب آن در جامعه ایفا کنند. کنترل فساد، مبارزه‌ای اخلاقی نیست و با استناد به اخلاقیات انسان‌ها نمی‌توان با فساد مقابله کرد، بلکه با بررسی دقیق و وضع قوانین تخصصی لازم می‌توان در این راه توفیق یافت. این قوانین باید در سه زمینه مجازات فساد، اصلاح زمینه‌های بروز فساد و اصلاح نظام حقوقی مورد تصویب قرار گیرند، واضح و روشن باشند و آزادی عمل مقامات اجرایی را محدود کنند و موارد مهمی از جمله گزارش‌داری‌ها، جبران خسارت، کنترل اموال نامشروع و اشکال مختلف فساد را تحت پوشش قرار دهند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۴	مقدمه‌ای بر مبارزه پارلمان‌ها با فساد	ریک استاپن‌هارست مارتین آلریچ سورین استروهل مترجم: حاتم صادقی زیبازی	۱۳۸۵	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
نتیجه‌گیری	فساد پیامدهای زیانباری بر رشد اقتصادی و توسعه دارد و همچنین نشانه ضعف سازمان‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی محسوب می‌شود. هرچند ساختارهای حاکم (مانند اشکال پارلمانی یا کنگره‌ای حکومت) در این امر که چگونه نمایندگان پارلمان بهتر می‌توانند علیه فساد اقدام کنند تأثیرگذارند، با این حال اینها عامل					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	تعیین‌کننده اصلی محسوب نمی‌شوند، بلکه انتظارات عمومی در مورد نقش دولت و تاریخ ویژه توسعه سیاسی در هر کشور نیز از عوامل اثرگذار در فساد رایج محسوب می‌شوند. مشکلی که در این زمینه وجود دارد عبارت است از: همسو کردن نظرات دولت‌ها و ادغام آنها در یک راهبرد منسجم، که مستلزم درکی جامع از شرایط ویژه هر کشور و همچنین تجربیات عملی دیگر نظام‌های حقوقی است. در این مقاله همچنین بر الزامات مبارزه پارلمان‌ها با فساد از قبیل برخورداری از کارشناسان، امکانات، کارگزاری‌های تخصصی تحقیقاتی و حساب‌رسان حرفه‌ای تأکید شده است. ازسوی دیگر اگر قانونگذاران در ابتدا با فساد در بین خود مقابله نکنند موفقیت‌چندانی در اقدامات ضدفساد خود در سطح ملی کسب نخواهند کرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۵	فساد اداری و راهکارهای مناسب برای مبارزه با آن	رحمت‌الله قلی‌پور طیبه نیک‌رفتار	۱۳۸۵	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
علل و عوامل	علل اثرگذار بر فساد اداری، علل داخلی: سطوح پرداخت‌ها/ شایسته‌سالاری/ کنترل سلسله‌مراتبی به‌جای کنترل غیرمتمرکز، عوامل خارجی: اثربخشی قانونی/ شفافیت، عوامل غیرمستقیم: متغیرهای فرهنگی/ متغیرهای اقتصادی.					
پیامدها	کاهش رشد اقتصادی، تضعیف بخش خصوصی و افزایش سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی/ کاهش و انحراف درآمدهای دولتی/ تخصیص نادرست منابع کمیاب/ ایجاد مقررات دولتی غیراثربخش/ پایمال شدن حقوق افراد/ معاف شدن از مجازات.					
راهکارها	مهمترین سازوکارهای پیشگیری و مقابله با فساد: رسانه‌ها، آموزش و آگاهی‌بخشی عمومی/ جلوگیری از فساد در نواحی مستعد فساد شامل: جلوگیری از فساد در نیروهای پلیس، جلوگیری از فساد در تولیدات دولتی، جلوگیری از فساد در امور مالیاتی/ راهبردهای ضدفساد در بخش خصوصی/ توسعه فرهنگ سازمانی ضدفساد/ ارتقای نظارت متحد/ اطمینان از افشا و پاسخگویی در عملکرد کسب‌وکارها/ توسعه مشارکت‌های دولتی- خصوصی.					
نتیجه‌گیری	تجربه ایران در مبارزه با فساد و وضعیت موجود کشورمان، نشان می‌دهد که به‌منظور مقابله با فساد، ضمن آن که همه سازمان‌ها باید بسیج شوند، نیازمند اصلاح ساختار و نظام‌های موجود است. برای این منظور باید در ابعاد اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و مدیریتی و زیرساخت‌های آن اصلاحاتی انجام داد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۶	اولین مجمع سازمان کنفرانس اسلامی برای مبارزه با فساد و ارتقای درستکاری	علی موسوی	۱۳۸۵	علوم سیاسی	توصیفی	رویدادها و تحلیل‌ها
نتیجه‌گیری	اولین مجمع مبارزه با فساد و ارتقای درستکاری (سلامت اداری و مالی) در تاریخ ۳۰-۲۸ اوت ۲۰۰۶ برابر با ۸-۶ شهریور ۱۳۸۵ در کوالالامپور مالزی برگزار شد که این گزارش مشروح مطالب ارائه شده در این مجمع است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۷	اجرای موازین حقوق بشر مناسب‌ترین راه در مبارزه با فساد اداری	نیلوفر شریف بجستانی	۱۳۸۵	حقوق	توصیفی	حقوق عمومی
نتیجه‌گیری	توسعه حقوق انسانی در جامعه‌ای بدون فساد، در نظریه‌های جهانشمول مختلف مورد توجه بوده است. با پیدایش حکومت حتی در ابتدایی‌ترین شکل خود، پدیده فساد اداری هم به شیوه‌ها و اشکال مختلف بروز پیدا کرده و باعث واکنش‌های متعددی از جانب توده مردم شده است. در این مقاله با بررسی تجربه کشورهای مختلف در مبارزه با فساد اداری و تطبیق آنها با سازوکارهای حقوق بشری، نشان داده شده است که ابزارهای مناسب برای مبارزه با فساد اداری اغلب حقوق بشری هستند. بنابراین در هر جامعه‌ای که حقوق بشر اجرا شود، فساد اداری کاهش می‌یابد و هر جا فساد اداری افزایش یابد حقوق بشر نادیده گرفته شده است. اما ابزارهای حقوق بشری تا زمانی که از سوی مردم حمایت نشوند نمی‌توانند تأثیرات عمیقی داشته باشند. در حقیقت حمایت مردم از رویه دولت در مبارزه با فساد اداری و سعی و تلاش آنها در موفقیت این طرح نقش اصلی را بازی می‌کند. این حمایت از یک فرهنگ نهادینه شده مبارزه با فساد اداری به‌دست می‌آید که با همکاری دولت تکمیل می‌شود. اما باید این نکته را در ذهن داشت که از بین رفتن فساد اداری به معنای اجرای موازین حقوق بشر نیست. محدود کشورهایی هستند که نرخ فساد اداری پایینی دارند، اما از لحاظ حقوق بشر دارای مشکلاتی اساسی هستند. این کشورها در عملکرد خود بیشتر به قانون تکیه دارند تا به حمایت‌های مردمی. از سوی دیگر کشورهایی که موازین حقوق بشر را در جامعه خود نهادینه کرده و اجرا می‌کنند، علاوه بر رکورد حقوق بشری خوب، فساد اداری کمی نیز دارند. پس وقتی حقوق بشر و مبارزه با فساد اداری گام‌به‌گام با هم در جامعه اجرا شوند، می‌توانند دوران بهتری را برای آن جامعه نوید دهند.					

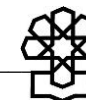
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۸	تبیین ساختارگرایی سیاسی - اقتصادی از فساد اقتصادی در ایران (پهلوی دوم ۱۳۵۷-۱۳۴۲)	خلیل الله سردارنیا	۱۳۸۶	علوم سیاسی	توصیفی	پژوهشنامه علوم سیاسی
نتیجه گیری	فساد در نظام های دموکراتیک تر، از نوع اتفاقی است تا سیستمی، زیرا سازوکارهای نظارتی و دموکراتیک و دیگر شاخص های توسعه یافتگی سیاسی مانع از عادی شدن فساد می شوند و حکومت را پاسخگو می سازند. برعکس در نظام های غیردموکراتیک یا شبه دموکراتیک به دلیل نبود سازوکارهای دموکراتیک و نظارتی و شاخص های توسعه یافتگی سیاسی قابل توجه، فساد اقتصادی بیشتر از نوع ساختاری و سیستمی است تا اتفاقی، به طوری که فساد را به نوعی فرهنگ و هنجار تبدیل می کند. در این مقاله با روش تبیین علی- ساختاری، ریشه های فساد اقتصادی در دوره پهلوی دوم بررسی شد و گفته شد که ساخت مطلقه حکومت با ویژگی هایی چون شخصی بودن و غیررسمی بودن سیاست سبب شد حکومت تمام منابع کشور را ملک شخصی خود تلقی کند و پاسخگو نباشد. این به تمرکز فساد اقتصادی در رأس هرم سیاسی (شاه، خانواده پهلوی و نخبگان مهم در قدرت) منجر شد. این نکته تداعی کننده بحثی تئوریک است که در کشورهای با نظام های سیاسی سنتی، بیشتر قدرت و اعمال نفوذ است که به ثروت می انجامد تا ثروت به قدرت. همچنین بررسی شد که اقتصاد رانتی و افزایش درآمدهای نفتی در دو دهه ۴۰ و ۵۰، ساخت تمرکزگرا و سلطانی قدرت سیاسی را تقویت کرده و آن را بیش از پیش در مقابل چالش های سیاسی، غیرپاسخگوتر ساخت. این بستر به فساد اقتصادی گسترده در سطوح بالا، میانی و پایین هرم سیاسی ایران انجامید. با افزایش قیمت نفت، نوسازی اقتصادی از بالا آغاز شد. در این فرآیند، دولت تصدیگری خود بر اقتصاد را به عنوان اهرمی مهم جهت تحکیم پایه های شخصی خود گسترش داد. دولت سرمایه گذاری در صنایع سنگین، زیربنایی و نفت و گاز را در کنترل خود قرار داد. در ساخت اقتصاد رانتی و عمدتاً دولتی، نوسازی اقتصادی، بخش خصوصی وابسته به حکومت را به وجود آورد. نوسازی منابع جدید قدرت، ثروت، رانت و تسهیلات فزاینده را به وجود آورد که منشأ مهمی برای فساد اقتصادی و ثروت اندوزی بیشتر شد. بحران مشروعیت، شکاف دولت- ملت و ضرورت حفظ حکومت، ضمن آنکه سطح بالایی از فساد را در رأس هرم سیاسی متمرکز ساخت، در عین حال با گسترش روابط فساد حمایتی، فساد اقتصادی را در دیگر سطوح بدنه سیاسی و اجتماعی گسترش داد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۵۹	تأثیر فساد اداری بر توسعه انسانی جوامع	محسن علیزاده ثانی علی اصغر فانی	۱۳۸۶	اخلاق	کاربردی	اخلاق در علوم و فناوری
نتیجه گیری	فرضیه اصلی تحقیق: فساد اداری تأثیر منفی بر توسعه انسانی جوامع دارد. فرضیه فرعی ۱: فساد اداری تأثیر منفی بر توسعه انسانی جوامع توسعه یافته دارد. فرضیه فرعی ۲: فساد اداری تأثیر منفی بر توسعه انسانی جوامع در حال توسعه دارد. نمونه آماری تحقیق شامل ۸۶ کشور (۲۸ کشور توسعه یافته و ۵۸ کشور در حال					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	توسعه) است. همچنین این تحقیق پس از بررسی رابطه فساد اداری بر توسعه انسانی، برای تشریح بیشتر این تأثیر، به بررسی رابطه فساد اداری و اجزای توسعه انسانی شامل دموکراسی، توسعه اقتصادی و سطح سواد و بهداشت می‌پردازد. برای عملیاتی شدن و آزمون فرضیه‌های تحقیق از تحلیل رگرسیون استفاده شده است. نتایج این تحقیق علاوه بر رد ادعای طرفداران مکتب کارآمدی فساد اداری، نشان داد که این پدیده در سطح جهانی، به‌ویژه برای جوامع در حال توسعه، مانع عمده‌ای بر سر راه توسعه انسانی جوامع است، به‌گونه‌ای که همبستگی منفی بالا میان فساد اداری با متغیرهای مهم توسعه انسانی همچون دموکراسی، تولید ناخالص داخلی، سطح سواد و بهداشت در جامعه، مؤیدی بر این استدلال می‌باشد. از سوی دیگر گرایش‌های معاصر بخش دولتی به رویکردها و ارزش‌های بازارمدار، نویددهنده چالش مهمی در زمینه فساد در این بخش است. بنابراین سیاستگذاران و مدیران بخش دولتی باید با رویکردی استراتژیک، و نه انفعالی، به این چالش پاسخ دهند. با توجه به مبانی ارزشی رویکردهای بازارمدار، همچون نظریه انتخاب عمومی، که بر مکتب‌هایی مانند لذت‌گرایی، عمل‌گرایی و فایده‌گرایی تکیه دارند، علاوه بر توجه به اصلاحات سازمانی و نهادی، مهمترین راهکار مبارزه با این معضل، بهره‌گیری از مجموعه‌ای عمیق و اصیل از ارزش‌های اخلاقی است که امروزه تحت عنوان چارچوب منشور (کد)های اخلاقی و قوانین رفتار حرفه‌ای مشاغل پا به درون سازمان‌ها نهاده است. به‌ویژه اگر این منشورها در بستر یک نظام ارزشی و اعتقادی یکپارچه، مانند ارزش‌های اسلامی، تدوین شوند، همچون چتری فراگیر همه مصالح عمومی و حکومتی، سازمانی و شخصی را دربر گرفته و نوعی وحدت، انسجام و هماهنگی میان این عوامل برقرار می‌کنند و هیچگونه ناسازگاری و تعارضی در منشور اخلاقیات سازمانی بروز نمی‌کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۰	تأثیر فرهنگ سازمانی بر فساد اداری	علی تقوی	۱۳۸۶	مدیریت	توصیفی	تدبیر
نتیجه‌گیری	فرهنگ قوی که تعهد اکثریت اعضای جوامع را به‌طور گسترده به باورها و محکومات بیان می‌کند و باعث نزدیکی نیازهای فردی افراد با خواسته‌های نهادها و سازمان‌ها می‌شود، می‌تواند به‌عنوان عنصر پیشگیری‌کننده در مقابله با فساد به‌حساب آید. وقتی آستانه تحمل و میزان پذیرش نابرابری اعضای یک جامعه پایین باشد، اعضا در قبول نابرابری مقاومت می‌کنند و این فاصله قدرت پایین منجر به عدالت‌خواهی شده و با اثبات رابطه معنادار و مثبت فاصله قدرت پایین بر کاهش فساد، عدالت‌خواهی به‌عنوان نقش پذیرفته شده آن دارای اثر متناظر بر کاهش فساد می‌شود. همچنین اگر فرهنگ حاکم متکی بر طرفداری از منافع گروه نباشد و در برخورد با گروه یا افراد خاص رفتار ویژه‌ای نداشته باشد، درواقع نوعی تبعیض‌گریزی و اجتناب از تبعیض در رفتار اعضا مشاهده می‌شود.					

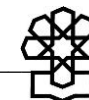
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۱	فساد و رسانه‌ها در عصر انقلاب اطلاعاتی: افشای فرآیندهای فسادانگیز	ناصر فکوهی	۱۳۸۶	فلسفه و کلام	توصیفی	اطلاعات حکمت و معرفت
پیامدها	رایج‌ترین مواردی که فسادانگیزی در رسانه‌ها را نشان می‌دهند: سرپوش گذاشتن بر تحقیقات رسانه‌ای در پرونده‌های فساد اداری، سیاسی، مالی و.../ جوسازی و پرونده‌سازی‌های بی‌پایه برای گرفتن حق‌السکوت به‌صورت آگهی یا رپرتاژ آگهی، اخبار ویژه و... به‌وسیله رسانه‌ها/ تأثیرگذاری فسادانگیز بر روند توزیع و درج آگهی و رپرتاژ آگهی‌ها و آگهی‌های در پرده/ درج شایعات، اخبار دروغین و مبالغه‌آمیز در جهت تقویت یا تضعیف یک مؤسسه در برابر دریافت رشوه و امتیازات از آن و یا با هدف گرفتن رشوه و امتیازات پس از درج آن موارد/ سکوت و عدم انتشار واقعیات و یا ارائه اخبار و گزارش‌های جانبدارانه و گزینشی از طریق استفاده از روش‌های چیدمانی و محتوایی مؤثر بر مخاطبان/ درج اخبار به‌صورت ناکامل، هدایت شده و هدفمند به‌منظور تخریب یا تقویت یک مؤسسه یا یک شخصیت حقیقی یا حقوقی/ ارائه تحلیل‌های جانبدارانه و قرار گرفتن در موضع «کارشناس» خنثی با هدف پنهانی تخریب یا مبالغه بی‌پایه درباره این یا آن مؤسسه/ اعمال نفوذ (لابی) از طریق روابط عمومی‌ها و تحریریه‌ها/ ارائه اخبار، گزارش‌ها و یا انجام مصاحبه‌های مطبوعاتی جانبدارانه به‌منظور مطرح کردن و یا تخریب این یا آن شخصیت و تأثیرگذاری بر روند طبیعی اوضاع/ به‌کارگیری روش‌های «فنی» و نامحسوس رسانه‌ای به‌صورت فسادانگیز (استفاده از صفحه‌بندی، استفاده از رنگ، کاریکاتور، طرح و فرم‌های خاص، عکس‌های ویژه، تیتربندی‌های جانبدارانه، چیدمان‌های خاص مطالب در صفحه و...)/ به‌وجود آوردن لابی‌های مطبوعاتی- رسانه‌ای در جهت مسکوت گذاشتن یا تقویت برخی از اخبار و گزارش‌ها/ استفاده از ابزارهای شخصی و فردی (اقتدار شخصی، ابزارهای جنسیتی، لابی‌ها و ...) برای کسب اخبار، آگهی و یا تشویق به اعمال فسادانگیز/ ورود به زندگی شخصی افراد، پیشینه حرفه‌ای و خانوادگی آنها و حوزه خصوصی ایشان به‌منظور یافتن دستاویزی برای اعمال فشار بر آنها/ استفاده از روش‌های تحریک مستقیم و غیرمستقیم برای واداشتن افراد حقیقی و حقوقی به بروز واکنش در جهت برنامه‌های فسادانگیز/ فروش اطلاعات به‌دست آمده در تحقیقات رسانه‌ای به مؤسسات و افراد ذی‌نفع به‌جای درج آنها در رسانه.					
نتیجه‌گیری	رسانه‌ها از ابتدای پدید آمدن جامعه مدرن یکی از مهمترین ابزارها برای تقویت جامعه مدنی و کمک به شهروندان برای دفاع از حقوق خود چه در برابر دولت‌ها و چه در برابر صاحبان قدرت و سرمایه بوده‌اند و این رسالت حقیقی آنها و دلیل اصلی وجودی آنها به‌شمار می‌رود. البته هرچند در جهان کنونی فاصله زیادی با این موقعیت آرمانی برای رسانه‌ها داریم و متأسفانه وجود انحصارهای بزرگ رسانه‌ای در قالب غول‌های بزرگ و کوچک عاملی اساسی است که آنها را از عمل کردن به این رسالت باز می‌دارد، می‌توان امیدوار بود که با رشد نوعی آگاهی جهانی و وجدان جدید بشری (که به‌صورتی متناقض حاصل همان پدیده جهانی شدن است که در پی نابودی آن وجدان بود) بتوان این روند را تغییر داد و رسانه‌ها را به‌جایگاه اصلی‌شان بازگرداند. آنچه در این مقاله آمده است صرفاً به‌مثابه کمک به افشای فرآیندهای فسادانگیزی است که در صورت لجام‌گسیختگی می‌توانند نه فقط اعتبار رسانه‌ها را به‌طور کلی از میان بردارند، بلکه همچنین به‌دلیل از میان رفتن این ابزارهای ارزشمند دفاع از حقوق جامعه مدنی و سلامت اقتصادی- سیاسی در جامعه، جوامع انسانی را با خطر زوال و نابودی روبرو کنند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۲	عدم شفافیت و فسادپذیری سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم و لایحه قانونی اجرای آن	محمدحسین فاتحی	۱۳۸۶	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
نتیجه‌گیری	نکته قابل توجه در لایحه قانونی اجرای اصل چهل و چهارم که به دلیل قابلیت اجرایی آن، در عمل مهمتر از سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم است، عدم انطباق این لایحه با سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم است. مواد بی‌ارتباط با اصل چهل و چهارم، عبارات و کلمات مبهم، رانت‌های اقتصادی و مالی، نبود ضمانت اجرایی، ادغام منافع و سهم‌ها و مبهم بودن آن و... از مهمترین دلایل عدم شفافیت و فسادپذیری لایحه قانونی اجرای اصل چهل و چهارم است. با توجه به اهداف والایی که از اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم دنبال می‌شود و با توجه به اینکه این لایحه نه تنها تحقق بخش این اهداف نخواهد بود که در بسیاری از موارد ما را از آنها دور هم می‌کند. تدوین مجدد این لایحه و رفع ایرادات هرچند کمی زمانبر خواهد بود، اما بسیار ضروری است. «شایان ذکر است در این مقاله عدم شفافیت‌ها و فسادپذیری‌ها برای مواد لایحه به‌طور جداگانه تشریح شده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۳	فساد و حکمرانی خوب در کشورهای عربی: مطالعه وضعیت امارات متحده	عبدالرضا همدانی	۱۳۸۶	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات خاورمیانه
نتیجه‌گیری	اگر بپذیریم که فساد، سوءاستفاده از قدرت باشد، می‌توان گفت که در امارات متحده عربی فساد بسیاری وجود دارد که درجه آن از امارتی به امارت دیگر متفاوت است. از جلوه‌های این فساد می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد: دخالت در قوه قضائیه، ائتلاف اموال عمومی، هزینه بیهوده تسلیحاتی، عدم شفافیت در تصمیم‌گیری و غیره/ شهروندی ناقص و نبود هرگونه نظارتی از سوی جامعه بر قدرت و ثروت دولت، نبود مشارکت سیاسی و متمایز بودن خاندان حاکم از دیگر گروه‌ها و طبقات جامعه/ گسترش فقر و کاهش عدالت اجتماعی و عدالت در توزیع ثروت جامعه. بهترین راهکار و علاج این فساد در ارتقای مفهوم و نقش شهروندی در جامعه، مشارکت سیاسی فعال از طریق ایجاد پارلمان منتخب، رسانه‌های آزاد، قوه قضائیه مستقل، شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها، جدایی بین اموال عمومی و خصوصی و تکامل جامعه مدنی نهفته است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۴	فساد سیاسی از نظر برخی متفکران مسلمان	سیدرحیم ابوالحسنی	۱۳۸۶	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست
نتیجه گیری	نویسنده در این مقاله این فرضیه را مورد بررسی قرار می دهد که از نظر برخی از متفکران مسلمان، هر نظام سیاسی توسط عده ای از صالحان ارزش گرا، ساده زیست، با صداقت، با شجاعت و دارای همبستگی، در زمان پیری و فرتوتی نظام سیاسی پیشین شکل می گیرد، اما این مصلحان خود پس از پیروزی به فساد قدرت آلوده می شوند و به واسطه زمینه های روانشناختی و جامعه شناختی به سیاست های استبدادی و تجمل گرایی و تن آسایی روی می آورند و به همین علت دولت آنان نیز به پیری و فرتوتی می رسد و توسط صالحان دیگری سرنگون می شوند. از نظر متفکران مسلمان قدرت سیاسی در همه نظام های سیاسی و جوامع میل به فساد دارد و دینی بودن حکومت نیز مانع از گرایش قدرت به فساد نیست. لذا نظام های سیاسی به استبداد و تجمل می گرایند که نتیجه آن پیری دولت و انحطاط و نابودی آن است. ریشه فساد قدرت در تمایلات روانی انسان و ویژگی های جامعه شناختی سیاست است و برای جلوگیری از فساد، راهی جز طراحی و استقرار مکانیسم های کنترل نیست که در فرهنگ سیاسی اسلام، از امر به معروف و نهی از منکر به عنوان این مکانیسم نام برده می شود، به گونه ای که ترک آن را موجب سلطه اشرار بر جامعه می دانند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۵	فساد دولتی در رویکرد تحلیلی دانش حقوق	محمداسحاق عارفی	۱۳۸۶	علوم اجتماعی	توصیفی	جامعه فردا
علل و عوامل	به طور کلی مجاری فساد را می توان در محورهای ذیل جستجو کرد: نبود سیستم کارآمد/ نبود صلاحیت مدیریتی/ سوءاستفاده از قدرت/ خلأ قانونی/ عمل نکردن به قانون.					
نتیجه گیری	این تحقیق با رویکردی حداکثری و بر مبنای مکاتب، نظریه ها و آرمان های حقوقی فساد دولتی را تحلیل و بازنمایی می کند. بر همین اساس مصادیق فساد فعل و ترک فعل مجرمانه نهادهای دولتی، کارگزاران، کارمندان و شخصیت های حقوقی و حقیقی دولتی را فراتر از منصوصات قانونی که به صورت ساده و ابتدایی تدوین یافته و زمینه ارتکاب ناهنجاری های وسیع دولتی را در پناه قانون و اعمال اصل حاکمیت آن تمهید کرده است مورد پرسش و بازخوانی مجدد قرار می دهد. «شایان ذکر است که این مقاله وضعیت فساد در افغانستان را از منظر ابعاد پیش گفته مورد بررسی قرار داده است».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۶	ریشه‌های سیاسی فساد اداری در افغانستان	محمد هدایت	۱۳۸۶	علوم اجتماعی	توصیفی	جامعه فردا
علل و عوامل	مهمترین عوامل فساد اداری: دگرگونی در ارزش‌ها/ آفرینش منابع قدرت و ثروت/ آفرینش هنجارهای نو.					
پیامدها	کاهش امکان برنامه‌ریزی و سیاستگذاری واقع‌بینانه/ تضعیف موقعیت دولت/ ایجاد نارضایتی‌های عمومی/ کاهش قدرت چانه‌زنی دولت در روابط بین‌الملل.					
راهکارها	راهکارهایی که فعلاً می‌تواند مورد توجه دولت قرار گیرد، در چهار مرحله خواهد بود: مرحله اول، مبارزه مستقیم/ مرحله دوم، راهکارهای پیشگیرانه/ مرحله سوم، ایجاد هسته‌های علمی و پژوهشی/ مرحله چهارم، راهبردهای فرهنگی.					
نتیجه‌گیری	فساد اداری به‌مثابه یک معضل و بیماری در جسم و روان نسل امروز ما، یک پدیده ملموس و در عین حال اجتناب‌ناپذیر است، چون ساختار سیاسی کشور همواره یک ساختار پدرسالارانه و اقتدارآمیز بوده است که در آن تنها معیار برای هر تصمیم سیاسی و اجتماعی، اراده حاکمان بوده و همین ساختار البته در اشکال مختلف به‌شدت در حال دگرگونی و تغییرات متناوب بوده است. به‌گونه‌ای که هیچ‌گاه در کشور ما یک نظام سیاسی بدون بحران شکل نگرفته است. به همین خاطر فساد در جامعه ما پیش از هر چیز دیگر ریشه در ساختارهای سیاسی گذشته دارد که نظام سیاسی امروز ما نیز میراث‌دار همان ساختارها است. به همین خاطر هم فساد در نظام امروزی ما یک امر کاملاً طبیعی و اجتناب‌ناپذیر است که تنها باید به راه‌حل‌های آن اندیشید و نه در وجود آن.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۷	آشنایی با ساختار و فعالیت‌های گروه دولت‌ها برای مبارزه با فساد	ترجمه و تألیف: بهنام یوسفیان	۱۳۸۶	حقوق	توصیفی	مجله حقوقی دادگستری
نتیجه‌گیری	سیاست جنایی مقابله با فساد مالی- اداری فقط زمانی امکان توفیق دارد که در یک فرآیند نقد و ارزیابی پیوسته اصلاح و با استفاده از تجربه‌های ملی و خارجی تکمیل شود تا بتواند به چنین بیماری مرموز و خطرناکی پاسخ پیشگیرانه و درمانی مناسب بدهد. از همین رو، در تمام سطوح منطقه‌ای و بین‌المللی، بر ضرورت وجود یک سازوکار بین‌المللی برای نظارت و پیگیری اجرای تعهدات دولت‌ها تأکید شده و تلاش بر این است که دولت‌ها از این رهگذر، نقاط ضعف سیاست جنایی ملی خود را بشناسند و در رفع کاستی‌ها اقدام کنند. به‌علاوه، از آنجاکه سازوکارهای نظارتی بین‌المللی وظیفه نظارت و ارزیابی خود را براساس داده‌های عینی و یافته‌های علمی و قابل اعتماد و به شکل بی‌طرفانه‌تری انجام می‌دهند و معمولاً از شائبه سیاسی بودن برکنار هستند، دولت‌ها با هر گرایش و مسلک سیاسی وادار به پیگیری اصلاحات ضروری در امر مبارزه با فساد می‌شوند و از شعارزدگی یا اقدام‌های تند ولی مقطعی که حتی ممکن است تأثیرهای معکوس به بار آورد پرهیز می‌کنند.					

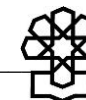
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	گروه دولت‌ها برای مبارزه با فساد (گرکو) درواقع نمونه عالی چنین سازوکار بین‌المللی مفیدی به‌شمار می‌رود. گرکو یکی از فعال‌ترین سازمان‌های بین‌المللی درگیر در مبارزه با معضل فساد مالی- اداری است که توسط شورای اروپا تشکیل شده است. مطابق اساسنامه و آیین رسیدگی گرکو، این سازمان در قالب یک فرآیند نظارت و ارزیابی پیوسته با استفاده از هیئت‌های کارشناسی صلاحیت‌دار و همکاری چندجانبه دولت‌ها به کشورهای عضو امکان می‌دهد تا به‌گونه‌ای مستند و کاملاً علمی از مزیت یک ارزیابی مستقل از سیاست جنایی خود برای مبارزه با فساد بهره‌مند شوند، نقاط قوت و ضعف آن را بشناسند و پیشنهادهای علمی و مفیدی را با توجه به وضعیت خاص کشور خود دریافت کنند. گرکو می‌کوشد اعضا را از رهگذر اعمال فشار ناشی از همگرایی گروهی به اصلاح نقاط ضعف تقنینی و رویه‌ای خود در جهت انطباق با معیارها و مقررات مبارزه با فساد که رعایت آنها در سطح شورای اروپا لازم است متقاعد سازد و از این رهگذر به سهم خود به دفاع از ارزش‌های حقوق بشر، حاکمیت قانون و مردم‌سالاری به‌منزله هدف‌های اصلی شورای اروپا یاری رساند. جای تأسف است که در منطقه آسیا و اقیانوسیه و به‌ویژه خاورمیانه نهاد نظارتی مشابهی تشکیل نشده است تا بتوان پیشنهاد کرد که دولت ایران به عضویت آن درآید. در شرایط موجود، پیوستن ایران به کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد یک ضرورت حیاتی برای اصلاح سیاست جنایی ایران در این زمینه به‌شمار می‌رود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۸	گزارش تحلیلی درباره لایحه ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد	نامشخص	۱۳۸۶	حقوق	توصیفی	اطلاع‌رسانی حقوقی
راهکارها	با توجه به مفاد مقررات، راهبردها و برنامه‌های کشورهای مختلف علیه فساد می‌توان شاخص‌های مشترکی را در زمینه مبارزه با فساد در آنها یافت که ما را در تدوین رویکرد جامع ضدفساد یاری دهد. این شاخص‌ها عبارتند از: الف) تعریف دقیق فساد، مصادیق آن و زمینه‌های فسادآور، ب) توسعه نظام کارآمد و شفاف خدمات عمومی از طریق: سالم‌سازی ارائه خدمات عمومی با ایجاد نظام‌های باز، شفاف، کارآمد و عادلانه مدیریت خدمات عمومی ازجمله شایسته‌سالاری در استخدام کارمندان بخش عمومی به‌نحوی که بیشترین میزان رقابت و سلامت را تضمین کند، بی‌طرفی در دادن خدمات عمومی را تقویت کند و نظام تشویقات و ترفیعات اداری را به‌منظور پیشگیری از خویشاوندگماری و پارتی‌بازی بهبود دهد/ اتخاذ تدابیر و مقرراتی که تخصص‌گرایی و درستکاری را با اجرای مجموعه مقررات رفتاری، دادن آموزش‌های لازم و نظارت کارمندان بر اجرای این منویات به بالاترین مرتبه برساند/ ایجاد سازوکاری برای نظارت شایسته بر نحوه اتخاذ تصمیماتی که مبتنی بر صلاحیت اختیاری مقامات هستند، نظامی برای پیشگیری از بروز تعارض منافع، نظام گزارش منافع و درآمدها و نظارت بر اینکه روابط میان کارمندان حکومتی و ارباب‌رجوع عاری از هرگونه مناسبات نادرست و تأثیرات ناسالم باشد، پ) توسعه پاسخگویی و شفافیت از طریق: تضمین پاسخگو بودن نظام خدمات عمومی به‌وسیله					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	آیین‌های حسابرسی دقیق در مدیریت بخش عمومی و اتخاذ تدابیری برای گزارش‌های به‌روز و منظم کاری راجع به تصمیمات و عملکردها در این بخش/ تضمین دقت و صحت در آیین‌های شفاف‌سازی کسب درآمد، خصوصی‌سازی، تأمین کالاها و خدمات عمومی از جمله مزایده و مناقصه، انعقاد و اجرای پروژه‌های دولتی، صدور مجوزها، کمیسیون‌های دولتی، نظام پرداخت وام بانکی، تخصیص بودجه و تخفیف‌های مالیاتی با هدف ارتقای رقابت عادلانه و بازداشتن اعمال فسادآور و ایجاد محیط‌های سالم قانونی ضدفساد با جلوگیری از همپوشی، ابهام یا موسع بودن بیش از اندازه مقررات/ ارتقای نظام دسترسی به اطلاعات از جمله اطلاعات مربوط به نحوه تأمین مالی احزاب و رقابت‌های انتخاباتی/ شفاف‌سازی نحوه تأمین مالی در مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه و نیز هزینه‌های انتخاباتی، (ت) تشدید مجازات و اقدامات ضدفساد از طریق: پیشگیری، پیگرد قانونی و محاکمه کارآمد. طبیعی است که امر پیشگیری باید مقدم بر مجازات باشد. از جمله این اقدامات می‌توان به آموزش عمومی و آموزش تخصصی به کارکنان، اصلاح زمینه‌های بروز فساد از قبیل افزایش سطح رفاه و تأمین مالی کارکنان ذیل عنوان راهکارهای پیشگیری اشاره کرد. همین‌طور می‌توان به اتخاذ تدابیر هماهنگ و مؤثر برای تصویب مقرراتی با ضمانت اجرایی بالا برای کنترل فساد در خدمات عمومی از جمله مقررات ضدپولشویی، توقیف اموال و جبران خسارت و اصلاح مقررات دادرسی به‌منظور تسریع در رسیدگی قضایی به پرونده‌های فساد با عنوان راهکارهای سرکوبگرانه اشاره کرد/ اعمال مسئولیت و پاسخگویی مشترک کارکنان و مقامات در برابر حسابرسی از جمله وضع مقرراتی برای شفاف‌سازی حساب‌های شرکت‌ها، جلوگیری از جعل و تقلب برای ارتکاب فساد در خدمات عمومی یا پنهان کردن منافع حاصل از آن در حساب‌های مالی/ محروم کردن مؤسسات مرتکب فساد از تخفیف‌های مالیاتی، اخذ مجوزهای دولتی یا شرکت در انعقاد قراردادهای دولتی از جمله شرکت در مزایده‌ها و مناقصه‌ها/ حمایت از گزارش‌دهندگان موارد فساد، (ث) تدوین مجموعه مقررات رفتاری مقامات و کارکنان بخش عمومی شامل: منشور اخلاقی و ارزش‌های بنیادین اداری/ نحوه احترام به مقررات و اجرای آن/ حفظ بی‌طرفی در انجام دادن وظایف اداری/ خودداری از ورود در موقعیت‌های فسادآور و حفظ شأن و شخصیت فردی از قبیل خودداری از دریافت پاداش، وجه یا هرگونه مزایای مالی از شخص دیگر در زمینه وظایف اداری/ خودداری از پیگیری منافع فردی و ایجاد روابط ناسالم در محیط اداری، (ج) تعیین نهاد تخصصی و مستقل ضدفساد به‌منظور: تدوین راهبردهای ضدفساد/ بررسی تمامی مقررات و رویه‌های عملی در نهادهای بخش عمومی که راه‌های نفوذ فساد در آن وجود دارد/ بررسی حدود صلاحیت‌های اختیاری مدیران و مقامات عمومی/ ایجاد سازوکارهای لازم برای الزام کارمندان به گزارش‌داری‌ها و منافع مالی خود/ ایجاد سازوکارهای نظارتی بر رفتار اداری کارمندان تا دریافت و پرداخت‌های نامشروع نداشته باشند یا اینکه هیچگونه منافع مالی در شرکت‌ها یا مؤسسات دیگر نداشته باشند/ ایجاد مرکزی برای اعلام وضعیت مالی کارمندان از جمله گزارش‌داری‌ها، اعلام ارتباط خویشاوندی با مستخدمانی که به‌کار می‌گیرند و اعلام مؤسساتی که با آن طرف قرارداد هستند/ نظارت بر نحوه انعقاد و اجرای قراردادها در بخش عمومی/ تدوین و اجرای برنامه‌های گسترده برای آگاهسازی عمومی و ارائه آموزش‌های جِرف (مشاغل) لازم برای کارمندان بخش عمومی.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه گیری	با آنکه تدوین لایحه‌ای به منظور ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد اقدام سازنده‌ای محسوب می‌شود، اما با توجه به شاخص‌های بسیار مهمی که امروزه در اغلب رویکردهای ضدفساد در کشورهای جهان استفاده می‌شود، لایحه حاضر دارای نواقصی است که در صورت اصلاح می‌تواند مبنای یک نظام حقوقی ضدفساد باشد، ازجمله اینکه در لایحه مورد بحث اقدامی برای تجمیع مقررات پراکنده موجود در مبارزه با فساد و تدوین یک قانون جامع با مفاد گسترده برای پوشش ابعاد مختلف فساد در نظر گرفته نشده است. بدین ترتیب، بسیاری از تدابییری که عامل لازم در مبارزه با فساد تلقی می‌شوند مانند شناسایی و پوشش دادن به اشکال گوناگون و گسترده فساد، الزام کارکنان به گزارش دارایی‌ها و منافع مالی خود، شناسایی زمینه‌های بروز فساد و مقابله با آن، مجازات‌های جایگزین در محکومیت ارتکاب فساد و بهبود سطح رفاه کارکنان در این لایحه مغفول مانده است. همچنین ستاد مقابله با فساد نیز که در این لایحه پیش‌بینی شده است نهاد تخصصی ضدفساد با اختیارات کامل پیشگیری و مقابله با فساد نیست و با وجود برخورداری از اختیارات تصمیم‌گیری، اجرایی و نظارتی، حیطه وظایف و صلاحیت آن در امر پیشگیری از فساد و مبارزه با آن دقیقاً مشخص نیست. با توجه به اصل تفکیک قوا و تقسیم وظایف، ستاد یاد شده نمی‌تواند هم تصمیم‌گیر، هم مجری و هم ناظر بر اجرای تصمیم‌های خود باشد. این ستاد در اصل، مجری تصمیمات سران سه قوه است که بدین ترتیب باعث انفعال این مرکز می‌شود و قابلیت آن را در انجام اقدامات ابتکاری مؤثر کاهش خواهد داد. در نهایت در این تحقیق دو پیشنهاد ارائه شده است: ۱. لایحه کنونی با رویکرد جامع‌نگرانه و تدوین قانونی جامع با بهره‌گیری از شاخص‌ها و معیارهای نوین مبارزه با فساد مورد بازنگری قرار گیرد، ۲. با توجه به اینکه لایحه قانون مجازات اسلامی هم‌اکنون درحال بررسی است، اصلاحات لازم در پیش لایحه مذکور لحاظ شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۶۹	ردیابی، ضبط و مصادره عواید ناشی از فساد در چارچوب نظام عدالت کیفری یا خارج از آن	مایکل کیلچلینگ مترجم: قباد کاظمی	۱۳۸۶	حقوق	توصیفی	مجله حقوقی دادگستری
نتیجه گیری	راهبرد دوگانه برای مبارزه با جرم سازمان‌یافته ترکیبی از پیگرد سنتی (با تمرکز بر درمان و اصلاح افراد) و تدبیر عایدات‌محور (یعنی رویکردی تجارت‌محور یا اقتصادی) است. استدلال موافق این راهبرد آن است که پاسخ‌های سنتی مانند زندان و جزای نقدی به تنهایی ناکارآمدند و حمله به اموال (به‌جای اشخاص) گزینه مناسب‌تری است. ازجمله رویکردهای مورد بحث در سال‌های اخیر مالیات بستن بر دارایی‌های غیرقانونی بوده است. ولی مصادره عایدات کشف شده هدف اصلی و نهایی است. در مورد مشخصه قانونی قوانین مربوط به مصادره دو نظام را می‌توان از یکدیگر تفکیک کرد: مقررات دارای مشخصه ضمانت اجرا/ واکنش‌محور و مقررات دارای ویژگی پیشگیرانه. می‌توان نوعی تسامح را در اکثریت نظام‌های اروپایی درباره ملاک‌های مربوط به مدارک و دلایل مشاهده کرد. فقط معدودی از کشورها در حوزه مصادره به اصول حقوق کیفری کلاسیک پایبندند. چند نظام حقوقی در این زمینه به وارونه شدن تکلیف اثبات رو آورده‌اند. در مورد گستره					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مصادره، مصادره ارزش‌های معادل در بسیاری از نظام‌های اروپایی اعمال می‌شود. ولی مقایسه بین‌المللی حاکی از آن است که هر کشوری باید به آن ابزارهایی رجوع کند که با سنت‌های حقوقی خود منطبق بوده و نظام‌های کیفری آنها بر آن مبتنی است. این امر بدین لحاظ نیز صحیح است که تاکنون ارزیابی علمی، هیچگونه یافته‌ای به‌دست نداده که مطابق آن، قوانین خاص نتایج به‌مراتب بهتری را نسبت به موارد دیگر به‌دست دهند. هر نظامی نقاط قوت و ضعف خاص خود را دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۰	پیشگیری اجتماعی از فساد	سیدمحمد معصومی	۱۳۸۶	حقوق	توصیفی	مجله حقوقی دادگستری
راهکارها	تدابیر مهم پیشگیری اجتماعی از فساد: دسترسی به اطلاعات/ آموزش عمومی و ارتقای سطح آگاهی/ تجهیز رسانه‌ای/ نهادهای مدنی/ گزارش‌دهی و حمایت از اطلاع‌دهندگان فساد.					
نتیجه‌گیری	مردم آگاه از مسائل و تصمیم‌های تأثیرگذار حکومتی در موقعیتی قرار می‌گیرند که بر رفتار کارگزاران بخش عمومی نظارت کرده و زمینه‌های ارتکاب فساد را از آنان سلب خواهند کرد. درخصوص تدبیر مطرح شده در قسمت راهکارها باید گفت در تدبیر آموزش عمومی و ارتقای سطح آگاهی، اطلاعات به‌صورتی فعال منتشر می‌شود. در این حالت، کسانی که به‌دنبال کسب اطلاعات نیستند حداقل اطلاعاتی را دریافت می‌دارند و کسانی که به‌دنبال کسب اطلاع‌اند از منابع بهتری بهره‌مند می‌شوند. در برنامه تجهیز رسانه‌ای نیز تلاش می‌شود تا متخصصان مربوط تجهیز و توانمند شوند. در برنامه نهادهای مدنی نیز، هدف همراه کردن جامعه مدنی و اعضای فعال در آن با سازوکارهای مقابله با فساد است. در تدبیر گزارش‌دهی و حمایت از اطلاع‌دهندگان فساد، تلاش می‌شود تا مردم به همکاری با نهادهای مقابله با فساد ترغیب شوند. درخصوص تدبیر اول، ترسیم سازوکار دسترسی به اطلاعات نیازمند تصویب مقرراتی منسجم و شفاف است که باید مؤلفه‌های ذیل را دربرداشته باشد: ۱. الزام نهادهای دولتی به ارائه اطلاعات، ۲. به رسمیت شناختن حق دسترسی به اطلاعات، ۳. سازوکار بررسی مستقل، ۴. تعیین محدوده زمانی. - درخصوص تدبیر سوم، موارد ذیل ازجمله موضوعاتی‌اند که اگر به‌خوبی مورد توجه قرار گیرند و محقق شوند، امکان شکل‌گیری یک نظام قوی و کارآمد رسانه‌ای را در برخورد با پدیده فساد فراهم می‌کنند: ۱. استقلال رسانه‌ای، ۲. تخصص‌گرایی، ۳. در دسترس بودن، ۴. آموزش رسانه‌ای. - درخصوص تدبیر چهارم، ازجمله اقدام‌های این نهادها برای مبارزه با فساد و سالم‌سازی سامانه عمومی می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد: ۱. کمک به روند					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	آموزش عمومی، ۲. برقراری فرهنگ قانونمداری و پرهیز از فساد، ۳. کمک به سازوکار گزارش‌دهی، ۴. پژوهش و بیان دیدگاه‌های اصلاحی. درخصوص تدبیر پنجم، کارآمدی هرچه بیشتر سازوکار گزارش‌دهی منوط به‌وجود عوامل ذیل است که البته توسل به آنها باید پیوسته باشد: ۱. آگاهی و استقلال، ۲. آسان‌سازی تشریفات گزارش‌دهی، ۳. بالا بردن آگاهی‌های مردمی.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۱	جرم یقه‌سفید، نه مجرم یقه‌سفید (بازنگری در مفهوم جرم یقه‌سفیدها)	سوزان پ. شاپیرو مترجم: امیرحمزه زینالی	۱۳۸۶	حقوق	توصیفی	مجله حقوقی دادگستری
نتیجه‌گیری	نویسنده این مقاله ضمن نقد مفهوم جرم «یقه‌سفیدها» به تبیین این مفهوم با توجه به ویژگی‌های عمل ارتكابی و فرآیندهای ارتكاب آن می‌پردازد. در این راستا، بزهکاری یقه‌سفیدها به‌عنوان سوءاستفاده از اعتماد و سایر شرایط مربوط به آن تلقی شده و بررسی ساختار روابط کارگزاری به‌عنوان بستری مهم برای ارتكاب جرم یقه‌سفیدها مورد توجه قرار می‌گیرد. تعریف و مصادیق این جرم نیز تا حدودی در پرتو توسعه مفهومی اعتماد و ماهیت اعمال منع شده از طریق هنجارهای مربوط به اعتماد روشن شده است. بر این اساس، تأکید شده است که امین‌ها چگونه از رهگذر فریب، ترغیب و... از آسیب‌پذیری ساختاری روابط امانی به نفع خود سوءاستفاده می‌کنند.					
	شفاف‌سازی مفهوم جرم یقه‌سفیدها یعنی بازنگری در آن براساس مسائل جامعه‌شناختی، بر این اساس، شناختن خصوصیات مجرم از قبیل طبقه یا موقعیت سازمانی نقش مهمی در خلق فرصت‌های بزهکاری و در شکل‌گیری فرآیند کنترل اجتماعی ایفا می‌کند. همچنین این بازنگری به معنای اقرار به این موضوع است که تمرکز بر مجرم، ما را از درک عمل مجرمانه و نقش فرآیندهای سازمانی و فشارهای بزرگ اجتماعی (مثلاً مسائل نامتقارن موجود در جوامع مدرن) در پرتو نظریه‌های مربوط به جرم و کنترل اجتماعی بازمی‌دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۲	فساد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و رشد اقتصادی (مطالعه موردی ایران)	شهزاد برومند	۱۳۸۷	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد مقداری

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	این مقاله اثر فساد را بر رشد اقتصادی ایران از طریق اثرات آن بر سطح و ترکیب مخارج دولت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی تحلیل می‌کند. در بیشتر مطالعات صورت گرفته برای محاسبه شاخص فساد، برای راحتی کار، داده‌های مربوط به شاخص فساد را از مراکز تولیدکننده آن تهیه کرده‌اند. ولی در این مقاله روشی به کار گرفته شده است که نزدیک‌ترین شاخص به آن را ایجاد کند. این روش بر مبنای تحلیل اجزای اصلی است. «برای ایجاد شاخص فساد در این مقاله از متغیرهای ذیل استفاده شده است: نسبت GDP با دولت به GDP بدون دولت، نسبت مصرف دولت به GDP ، نسبت مخارج دولت در خدمات عمومی به کل GDP ، نسبت سوبسیدهای پرداختی به GDP و نسبت سوبسیدهای پرداختی به مخارج دولت».					
	بعد از محاسبه شاخص فساد به روش PCA ، با استفاده از روش‌های WLS و OLS ، روابط بین متغیرها برآورد شده است. دوره مورد بررسی ۱۳۸۰-۱۳۸۵ است. نتایج نشان می‌دهد که متغیرهای به کار گرفته شده برای ایجاد شاخص، نماینده خوبی برای این ابزار اندازه‌گیری بوده‌اند. به‌طور کلی مهمترین یافته‌های این تحقیق به شرح زیر است: ۱. شاخص فساد دارای اثر منفی و تخریبی بر رشد GDP سرانه اقتصاد ایران است. ۲. سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، از فساد به‌طور معناداری اثر منفی می‌پذیرد. ۳. با افزایش شاخص فساد، اندازه بخش عمومی کوچک‌تر می‌شود. ۴. موجودی منابع طبیعی (در این مقاله فقط نفت) در کنار شاخص فساد دارای اثر معنادار و مستقیم بر رشد اقتصادی و اندازه بخش عمومی است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۳	بررسی نحوه تعامل با افشای فساد در حقوق اداری	مهسا شعبانی	۱۳۸۷	حقوق	توصیفی	اطلاع‌رسانی حقوقی
نتیجه‌گیری	در این مطالعه موضوع نحوه تعامل با کارمند افشاگر مورد بحث قرار گرفته است. به‌طور کلی می‌توان گفت پدیده کارمند افشاگر مانند بسیاری از مسائل حقوقی دارای جنبه‌های مثبت و منفی است و قانونگذاران باید بین حمایت از مصالح عمومی و منافع سازمان توازن و تعادل برقرار کنند و به این ترتیب تالی فاسدهای احتمالی این نظام نظارتی به حداقل برسد. حمایت از کارمند افشاگر درواقع به معنای حمایت از یک نهاد نظارتی با ویژگی‌های خاص و منحصر به فرد خواهد بود. نظارت ازسوی کارمند افشاگر با اینکه از ویژگی اتفاقی بودن برخوردار است اما می‌تواند در بسیاری موارد به افشای تخلفات در نظام اداری منجر شود، حال آنکه سایر مکانیسم‌های نظارتی از کشف این تخلفات ناتوان هستند. حمایت از کارمند افشاگر اگر به‌درستی صورت پذیرد به ایجاد ناظر درونی در نظام اداری منجر خواهد شد که علاوه بر کمک به کشف تخلفات اداری، روحیه توجه و دقت را در بین کارمندان بالا می‌برد. ازسوی دیگر افشاگری کارمند در جهت منافع عمومی جامعه است، زیرا از وقوع تخلفات بیشتر در نظام اداری جلوگیری می‌کند. نظام حمایتی از کارمند افشاگر درواقع اجرای مؤثر قانون را نیز به همراه خواهد داشت. نظام حقوقی ایران نیز برای اینکه از این منبع نظارتی و مزایای آن در زمینه افزایش کارآمدی اداره محروم نماند، ناگزیر از تصویب قوانین حمایتی با رعایت و توجه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	به مبانی و مسائل موجود است. به نظر می‌رسد با تصویب قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد، تا حدودی خلأ مربوط به قوانین و مقررات مربوط به افشاگری پر خواهد شد. اما در عین حال هنوز جای مقررات حمایتی خالی است و نظام حقوقی بدون این مقررات حمایتی نخواهد توانست اهداف مدنظر خود را به طور کامل محقق سازد. ازسوی دیگر مشاهده می‌شود که اکثر قوانین و مقررات مربوط به کارمندان افشاگر، کارکنان و کارمندان را مکلف به افشاگری می‌دانند، در صورتی که این تکلیف‌مداری اساساً با بنیان‌های مسئله کارمند افشاگر و حمایت از آن بیگانه است. می‌توان گفت که این شباهت در افشاگری به یکسانی این دو مورد نمی‌انجامد، چرا که با مطالعه مبانی افشاگری، با بحث حق افشاگری روبرو هستیم و نه تکلیف بر افشاگری. مفهوم کارمند افشاگر در کشور ما تاکنون نتوانسته جایگاه اصلی خود را پیدا کند و بیانگر آن است که باید در کنار تدوین مقررات لازم برای حمایت‌های حقوقی از کارمند افشاگر، فرهنگ‌سازی در باب فواید بلندمدت آن در جامعه نیز صورت پذیرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۴	بررسی تحلیلی بزه اعمال نفوذ توسط مأمورین دولت و رابطه آن با فساد مالی کارمندان	منصور رحمدل	۱۳۸۷ ۱۳۸۹	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات پیشگیری از جرم / تحقیقات حقوقی آزاد
نتیجه‌گیری	یکی از مبانی اعمال نفوذ می‌تواند فساد مالی کارمند باشد، بنابراین از این حیث اعمال نفوذ و فساد مالی با هم ارتباط پیدا می‌کنند، ولی باید توجه داشت که تنها مبنای اعمال نفوذ فساد مالی نیست و هرگونه فساد مالی هم الزاماً سبب عدول از بی‌طرفی و اعمال نفوذ نیست و می‌توان گفت که بین آنان از نظر منطقی رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار است. فساد و اعمال نفوذ که می‌تواند زاییده بوروکراسی، بحران‌های اجتماعی و اقتصادی و ضعف حاکمیت دولت و به تبع آن ضعف حاکمیت مقررات و حاکم شدن روابط بر ضوابط باشد، می‌تواند تمامی جنبه‌های زندگی اجتماعی و اقتصادی را در یک جامعه تحت تأثیر خود قرار دهد و حتی در بُعدي وسیع‌تر می‌توان آن را با امنیت افراد، اعم از امنیت قضایی و اداری و اقتصادی، مرتبط دانست و در نهایت به تضییع حقوق افراد و هرج و مرج در جامعه دامن بزند. با این کیفیت نباید تصور کرد که تنها راه مبارزه با آن، جرم‌انگاری هر عمل مربوط به این امر است، بلکه لازم است به جای مبارزه سرکوبگرانه و شدید، پیش‌زمینه‌های جنایی آن را شناخت و برای رفع آنها اقدام کرد. ولی باید توجه داشت که مبارزه با فساد و اعمال نفوذ به دلیل مشکلات مربوط به کشف، یعنی طبع عمل ارتكابی در مورد فساد مالی به لحاظ مخفیانه انجام یافتن آن و در مورد اعمال نفوذ به دلیل نوعاً ذهنی بودن آن با مشکلات اساسی همراه است و حتی اگر بتوان با ترمیم وضعیت اقتصادی جامعه اقداماتی را برای مقابله با فساد مالی انجام داد در زمینه مقابله با اعمال نفوذ به لحاظ ذهنی بودن آن تردید وجود دارد. مگر آنکه فرهنگ قانونگرایی و قانونمداری در جامعه تقویت شود. تقویت قانونمداری و قانونگرایی مستلزم وجود مؤلفه‌هایی است که به آسانی قابل حصول نیستند. ازجمله					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	این مؤلفه‌ها می‌توان به باور درست بودن قانون اشاره کرد. یعنی این باور در مجریان و مردم وجود داشته باشد که هدف قانون موردنظر برقراری نظم و عدالت در جامعه است و در خدمت فرد یا گروه خاصی نیست. همچنین باور به لزوم اجرای قانون نیز مؤلفه دیگری است. به عبارت دیگر، مردم نباید تصور کنند که قانون مزبور فقط در مورد افراد ضعیف و فاقد روابط حکومتی سطح بالا اجرا می‌شود. چون اگر چنین اعتقادی وجود داشته باشد به انحای مختلف از جمله فساد مالی یا نفوذ در مجریان سعی خواهند کرد راه اجرای قانون را در مورد خود مسدود کنند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۵	فساد، اندازه دولت و درجه باز بودن اقتصاد: تحلیلی نظری و تجربی	زهرا علمی علی صیادزاده	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
نتیجه‌گیری	در این مقاله، پیوند شاخص فساد اقتصادی با شاخص‌هایی همچون رشد اقتصادی، اندازه دولت و درجه باز بودن اقتصاد مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفته است. فشرده یافته‌های این پژوهش عبارت است از: - رابطه درجه باز بودن اقتصاد و فساد اقتصادی رابطه‌ای معکوس است، یعنی کشورها با آزادی اقتصادی بیشتر، فضای سالم‌تری دارند - رابطه معکوس میان اندازه دولت و رشد اقتصادی وجود دارد، یعنی متورم شدن دولت‌ها به کاهش رشد اقتصادی می‌انجامد - رابطه درجه باز بودن اقتصاد و رشد اقتصادی، رابطه‌ای مستقیم است، یعنی افزایش آزادی اقتصادی به رشد اقتصادی کشور می‌انجامد - رابطه اندازه دولت و فساد اقتصادی مستقیم است، یعنی بزرگ شدن دولت‌ها، با افزایش فساد اقتصادی همراه بوده است. از یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت که فساد، بیشتر در کشورهایی مشکل‌ساز می‌شود که گذشته از بزرگ بودن دولت، شاخص درجه باز بودن اقتصاد مطلوب نیست. از آنجاکه این دو عامل با ساختار بوروکراتیک و زیرساخت‌های قضایی و مسائل اجتماعی - فرهنگی جامعه پیوند دارد، باید برای از میان برداشتن این موانع تلاش کرد. بدین‌منظور، گذشته از اصلاح ساختار اداری کشور، باید اندازه دولت را برای اقتصاد ایران به‌دست آورد و رسیدن به دولت بهینه را به‌عنوان یک راهبرد ملی پیگیری کرد. دو نگرش افراطی دولت حداقلی و دولت حداکثری، در عمل کاربردی چشمگیر ندارد و گرایش‌های عمومی بیشتر به‌سوی دیدگاه‌های میانی است. دگرگونی‌های اقتصادی و اجتماعی در دهه اخیر به‌ویژه در کشورهای رو به توسعه نیز گویای آن است که دولت کارآمد و توسعه‌خواه برای پا گرفتن نهادهای کارساز در زمینه توسعه لازم است. از این‌رو کاهش شکاف‌های اجتماعی و اقتصادی و نیز برقراری امنیت برای رسیدن به هدف‌های توسعه اقتصادی و فراهم ساختن خدمات عمومی، استقرار نهادهای اقتصادی و پدید آوردن فرصت‌های مناسب برای بهره‌گیری درست از منابع و همچنین توزیع بهتر، از مهمترین وظایف دولت به‌ویژه در کشورهای رو به توسعه است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۶	اقتصاد سیاسی فساد	حسین راغفر	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
نتیجه گیری	ازجمله اشکال مختلف فساد بروز جلوه های گوناگون رانت خواهی و اقتصاد انگلی است. اولی پدیده ای متداول است و دومی در جامعه ایران به اشکال گوناگون در مراحل اولیه رشد است. فقر هم علت و هم تخصیص رانت انگلی است و هم پیامد آن. وجود تعداد زیادی از فعالیت های انگلی می تواند جامعه را در ترکیبی از باورها و رویه های خود تحمیلی به دیگران قفل کند که نتیجه آن فقر پایدار است. افزایش فرصت های سود انگلی می تواند سبب رکود اقتصادی و عقب ماندگی شود که به نوبه خود سودده بودن فعالیت های انگلی را در مقابل فعالیت های مولد تشویق می کند. پدیده رانت انگلی در اقتصاد ایران ازجمله علل رکود در اقتصاد است که به تشویق فعالیت ها و رویه های انگلی می پردازد. اتصال این دو به هم سبب می شود که اقتصادهای درحال توسعه وارد تله های فقر شوند. فرصت های سود انگلی مانع اضافی ای برای توسعه ایجاد می کنند که می توانند آن را به عقب بیندازند که در غیر این صورت می توانست خیز بگیرد و همه را منتفع کند. با ظهور فرصت های سود انگلی، مدیران بنگاه های بزرگ کمتر علاقمند به سرمایه گذاری می شوند. بنابراین حتی اگر هنوز صرفه جویی های مشترک در تولید وجود داشته باشد، یک تولیدکننده مسلط و بزرگ عمدتاً از سرمایه گذاری کمتر بهره مند می شود تا از سرمایه گذاری بیشتر که امکان اجتناب از تله فقر را نیز مشکل تر می کند. در این مورد، وقتی فرصت های سود انگلی سرمایه گذاری های مولد را جایگزین های راهبردی می کنند دیگر هماهنگی جزئی برای خارج شدن از تله فقر کافی نیست. فعالیت های انگلی می توانند حتی به مراتب سودآورتر هم باشند، که این به نوبه خود می تواند اقتصاد را به تله فقر هدایت کند. در درون تله، آنچه که برای تولید مناسب است برای غارت نیز مناسب است و می تواند توضیح دهد که چرا خلاصی از فعالیت های انگلی تا این اندازه سخت است. اینکه وضع یک اقتصاد به تله ختم شود یا نه، ابتدا به بخش فعالیت های انگلی بستگی دارد. جوامع مختلف ظرفیت های گوناگونی برای رشد و توسعه دارند و بنابراین قابلیت دستیابی به تعادل های چندگانه را دارند. اینکه چرا جوامع مشابه به وضعیت های کاملاً متفاوتی می رسند، به خاطر تفاوت در شرایط اولیه آنهاست. اما می توان الگوهایی را در نظر گرفت که بتوان از این تله ها به طور درونزا خلاصی یافت، به شرط اینکه تعداد مدیران خلاق به اندازه کافی افزایش یابد. اگر یک اقتصاد دارای نهادهای خوب باشد، آنگاه اقتصاد کشور با پس انداز کافی می تواند در مسیر تعادل خیز ایجاد ثروت قرار گیرد اما با نهادهای بد، ورود منابع مالی بیشتر فقط می تواند به افزایش رانت خواری بینجامد، که این به نوبه خود در عمل وضع را بدتر می کند. بازارها نیازمند وجود نهادهای مستحکم و خوب هستند تا از غارت منابع پیشگیری کنند و به حفظ انگیزه ها برای سرمایه گذاری، تولید و مبادله یاری برسانند. در غیاب چنین نهادهایی، افراد فاقد وسایل لازم برای گریز از فعالیت های انگلی و فقری که آنها می توانند پدید آورند، خواهند بود. در هر دو تفسیر شیکاگو و ویرجینیا از فساد سیاستمداران، هزینه های عمومی به زیان جامعه و در جهت منافع شخصی سیاستمداران افزایش می یابد. سیاستمداران می کوشند با مؤثرترین روش ها رأی دهندگان را به رأی دادن در جهت خاصی ترغیب کنند و به این منظور مخارج عمومی را برای خشنودی بخش هایی از جامعه که سیاستمداران به آنها نیاز دارند، افزایش می دهند یا از میزان مالیات می کاهند. اما هرچه دولت بخواهد حمایت های خود را گسترده تر کند، باید تعهداتش					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	را نیز وسیع‌تر سازد. از این رو لازم است که مخارج عمومی دولت هم بیشتر باشد. چه دولت مستقر و چه گروه‌های رقیبی که می‌خواهند پیروز انتخابات باشند، باید رشوه بیشتری به صورت مخارج عمومی پیشنهاد کنند تا گروه‌های ذی‌نفع مختلف را به هم پیوند دهند و ائتلافی پیروز را به وجود آورند. همچنین این امکان وجود دارد که سیاستمداران با تغییر قوانین و مقررات یا لغو برخی از آنها و یا صدور مجوزهایی، وجوه نقدی دریافت کنند که به خاطر اشتباهات سیری‌ناپذیر و جیب‌های عمیق بعضی از آنها، فساد عموماً به مقررات بیشتر و نیز حمایت‌گرایی و احتمالاً در انتها به رکود اقتصادی و اختناق منتهی می‌شود. تأمین مالی احزاب سیاسی، بازاری است عمده و مهم. هرچه احزاب خرج بیشتری برای تبلیغات کنند، احتمال بیشتری دارد که بتوانند پیروز انتخابات باشند. وقتی شرکت‌ها به تبلیغات کمک مالی می‌کنند، انتظار دارند که منافع فراوانی به صورت انواع قراردادهای، مقررات‌زدایی، بخشودگی‌های مالیاتی و انواع گوناگون دیگری از امتیازات به دست آورند. به طور کلی صنعت و تجارت و همچنین بخش پولی و مالی در استفاده از نفوذ سیاستمداران برای کسب امتیازاتی که به کاهش هزینه‌هایشان یا کسب عایدی از منابع و منافع عمومی بینجامد، علاقمند هستند. همان‌طور که در ادامه اشاره می‌شود، این نوع از اقدامات (یعنی کسب عایدی از منابع و منافع عمومی) به شکلی متفاوت از فساد طبقه‌بندی می‌شوند. چه بسا علت آن هم نگاهی نتیجه‌گرا در برداشت‌های عمومی در حوزه سیاستگذاری عمومی در کشورهای صنعتی غرب باشد. سرریزهای اجتماعی حاکمیت نگرش نتیجه‌گرا و مشروعیت بخشیدن به این شکل از فساد در حوزه عمومی، سقوط شدید مشارکت و حضور مردم در انتخابات عمومی، فرسایش مردم‌سالاری و حاکمیت اراده و خواست مردم در نحوه اداره جامعه از مشارکت در فرآیند اداره جامعه است. نقش مشروط کردن تصمیمات بعدی و جهت‌بخشی به مخارج بعدی موجب شکل‌گیری نهادهای و مناسبات خاصی می‌شود که رفتارهای بعدی را مشروط، مشروع و موجه می‌کنند و به دنبال آنها هنجارهای جدیدی شکل می‌گیرند. می‌بایست الگوی ایرانی را نیز به الگوهای نفوذ با استفاده از مخارج عمومی افزود. این الگو که ریشه در ویژگی‌های بارز سیاست امروز در ایران دارد، شدیداً آلوده به تزویر است. این خود فضای مستعدی را برای رشد بی‌اخلاقی، ظاهرسازی و ریاکاری فراهم می‌آورد که مسموم به حال رشد و تعالی ارزش‌های انسانی است. چه بسا مهمترین اثر الگوی ایرانی در مدیریت منابع نفتی را بتوان بر شکل‌گیری نهادهای ضد توسعه‌ای و ضد تولید و در جهت توسعه واردات و نیز دلالی و واسطه‌گری ارزیابی کرد که تبعات چنین ساختاری بر طرف عرضه به صورت سرکوب ساختارهای تولیدی است و در طرف تقاضا به صورت تحریک تقاضا که پدیده تورم ساختاری را در اقتصاد ایران دائمی کرده است. تبعات این تورم ساختاری خود تقویت‌کننده فعالیت‌هایی است که اشکال دیگر فساد را سبب می‌شوند. شاید نخستین ارمغان این تورم ساختاری در ایران دائمی کردن فقر و نابرابری مزمن و شکل‌دهی به اشکال متنوعی از تله‌های فقر و نابرابری است که خود زمینه‌های فساد طبقه متوسط را در ایران سبب شده است. اما چنانچه نقش قانونگذاری و تصویب لوایح و مواد قانونی و نیز نقش نظارتی مجلس در بازار سیاسی مورد معامله قرار نگیرد، مجلس می‌تواند مانع از تصویب لوایح بودجه‌ای به شدت تورم‌زا و نیز واردات بی‌رویه و رقابت‌های محلی نمایندگان برای جهت‌دهی منابع عمومی به					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	سمت حوزه‌های انتخابی‌شان شود و با تصویب سازوکارهای لازم، صحت و سلامت قراردادهای بزرگ را تضمین کند. نقش مدیریت منابع نفتی در ایران از مهمترین عوامل شکل‌گیری و رشد فساد در میان سیاستمداران بوده است. در این مقاله به برخی از اشکال فساد در مدیریت منابع نفتی اشاره شده است. ازجمله اشکال دیگر فساد سیاستمداران، تلاش‌های شتاب‌زده آنها در خصوصی‌سازی به‌طور کلی و خصوصی‌سازی منابع طبیعی به‌طور خاص در زمانی است که نهادهای لازم برای صیانت از منافع عمومی و به‌ویژه گروه‌های محروم استقرار نیافته‌اند. مسائل کارگزاری در هر دو حوزه عمومی و خصوصی مانع تحقق کارایی و محیطی عاری از فساد هستند. مسائل کارگزاری همه‌گیر هستند و نمی‌توان آنها را با سحر و جادو دور کرد. راه‌حل‌های جادویی هم وجود ندارند. استقرار سازوکارهای تأمین‌کننده منافع عمومی که بتوانند اموری همچون مزایده‌های منصفانه و رقابتی و کارآمد را به اجرا بگذارند و نیز نهادهایی که بتوانند مالیات‌ها را جمع‌آوری کنند و قراردادها را به اجرا درآورند، پیش از درگیر شدن در کار خصوصی‌سازی الزامی است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۷	رویکردهای مختلف اقتصاددانان به مسئله فساد	محمد رضا فرهادی‌پور	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
نتیجه‌گیری	درحالی که هیچ‌یک از تعاریف رایج فساد از سوی مؤسسات بین‌المللی مختلف، مانند اداره جرم و مواد مخدر ایالات متحده، بانک جهانی و سازمان شفافیت بین‌المللی، مسئله فساد را صرفاً به بخش عمومی و دولتی محدود نمی‌دانند، اما رویکرد حاکم بر تحلیل اقتصاددانان از مسئله فساد این است که این پدیده صرفاً به بخش دولتی و عمومی اختصاص دارد. بنابراین پدیده فساد را در بخش خصوصی چندان مورد توجه قرار نمی‌دهند. همچنین بیشتر مقالاتی که در این حوزه و در چارچوب جریان اصلی علم اقتصاد تألیف شده‌اند، صرفاً بر فساد در بخش عمومی تأکید کرده و آن را سوءاستفاده از موقعیت و امکانات بخش عمومی و دولتی در راستای منافع شخصی و فردی تعریف می‌کنند. این مقاله به تشریح این نکته مهم پرداخته است که اتفاقاتی که در اوایل قرن بیست و یکم رخ داد، مانند حادثه انرون، توجه اقتصاددانان را به این مسئله جلب کرد که پدیده فساد را در بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار دهند و آن را فقط به بخش دولتی محدود ندانند. در راستای این تعریف رایج از فساد، رویکرد لیبرتارین صرفاً فساد را به بخش عمومی محدود می‌داند و معتقد است که راه‌حل مسئله فساد در کوچک‌سازی دولت و خصوصی‌سازی است. اما رویکرد نهادگرا این ایده را نمی‌پذیرد و به‌دلیل ماهیت نهادی فساد، آن را نه تنها در بخش عمومی، بلکه در بخش خصوصی نیز جستجو می‌کند. نتیجه اینکه باید بر تعریف نهادگرایی از فساد نیز به همان اندازه توجه کرد. نکته دیگر اینکه اگرچه اغلب تصور می‌شود که فساد صرفاً به‌دلیل منافع شخصی انجام می‌گیرد، اما پدیده فساد ناشی از نجیب بودن، این ایده را مختل می‌کند و نشان می‌دهد که در مواردی هم فساد ناشی از وجود منافع غیرشخصی و بنابر دلایل انسانی و اخلاقی انجام می‌گیرد. درواقع این مقاله روی این نکته تأکید می‌کند که مفهوم فساد و تعریف رایج آن تا حد زیادی فاسد شده است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۸	نقش جریان آزاد اطلاعات در پیشگیری اجتماعی از فساد	حمید بهره‌مند بگ‌نظر	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
راهکارها	اقدامات پیشگیرانه اجتماعی که می‌توانند با جریان آزاد اطلاعات در کاهش فساد مؤثر باشند: دسترسی به اطلاعات/ آموزش همگانی و بالا بردن سطح آگاهی مردم از طریق: استفاده از فناوری‌های نوین در مبارزه با فساد، تبلیغات رسانه‌ای، استفاده از مطالب آموزشی در مدارس و دانشگاه‌ها/ نقش رسانه‌ها در مقابله با فساد/ منشورهای شهروندی و کدهای رفتاری.					
نتیجه‌گیری	با ناکامی نهادها و ضمانت اجرای کیفری در مقابله با فساد، سیاستگذاران قضایی با گذر از سیاست کیفری به سیاست جنایی، ازسویی نقش انحصاری دولت را در مقابله با پدیده مجرمانه زیر سؤال برده و بر نقش مهم جامعه مدنی بسیار تأکید کرده‌اند و ازسویی دیگر، علاوه بر ضمانت اجرای کیفری، به نهادها و اقدامات پیشگیرانه غیر کیفری نیز به گونه‌ای خاص توجه کرده‌اند. اما همان گونه که به صرف پیشگیری وضعی (که بر مصون‌سازی فرصت‌های ارتکاب جرم ناظر است) به دلیل اینکه مجرمان همواره راه‌های فرار را از موانع ارتکاب جرائم خواهند یافت، نمی‌توان مانع از ارتکاب جرم شد، پیشگیری اجتماعی نیز نمی‌تواند بدون کمک رفتن از پیشگیری وضعی از ارتکاب فساد ممانعت کند، زیرا اگر موقعیت‌های ارتکاب جرم به سهولت فراروی مردم یک جامعه قرار گیرد، حتی در بهترین جوامع نیز عده‌ای از این فرصت‌ها سوءاستفاده کرده و مرتکب فساد می‌شوند. همچنین درباره محدودیت‌های ناظر بر اقدامات پیشگیرانه اجتماعی باید گفت از آنجاکه این اقدامات بیشتر جنبه زیربنایی دارند و مستلزم فرهنگ‌سازی در جامعه هستند، برخلاف اقدامات پیشگیرانه وضعی، در کوتاه‌مدت، نتایج ملموس و قابل مشاهده‌ای به دست نخواهند آورد. بنابراین لازم است از این اقدامات به همراه اقدامات پیشگیرانه وضعی (که نتایج آنها بیشتر مقطعی و موقتی است) به صورت ترکیبی استفاده شود تا بتوان نتایج بهتری به دست آورد. از این رو چنین نتیجه‌گیری می‌شود که پیشگیری وضعی و اجتماعی، به مثابه دو بال می‌مانند که با هم می‌توانند به کاهش فساد در یک جامعه کمک کنند. باید متذکر شد که در تمام جوامع، چه جوامع توسعه‌یافته و چه جوامع در حال توسعه و عقب‌افتاده، این اقدامات نمی‌توانند وجود فساد را به طور کلی مهار کنند و فساد همواره تا حدی وجود داشته و خواهد داشت. همچنین تمام اقدامات فقط در صورتی به کاهش فساد خواهند انجامید که دارای پشتوانه اراده سیاسی قوی باشند، در غیر این صورت سخنرانی‌ها، اعلامیه‌ها و حتی قوانین نیز نمی‌توانند مؤثر واقع شوند. از این رو حاکمیت یک جامعه و به خصوص دستگاه قضایی آن، که در پیشگیری و مبارزه با فساد نقش برجسته‌ای دارد، باید این اراده قوی را برای مردم به اثبات برساند. اثبات این اراده و در نتیجه آن، اعتماد مردم نیز حاصل نمی‌شود مگر آنکه علاوه بر جدیت متصدیان امر، مردم نیز در این اقدامات به طور فعال نقش داشته باشند. در غیر این صورت و با وجود شکاف بی‌اعتمادی میان دولت و مردم، نه فقط اقدامات پیشگیرانه اجتماعی (که محوریت آن بالا بردن آگاهی‌های مردم و تواناسازی آنهاست) به بار نخواهد نشست، بلکه مقابله کیفری با موارد فساد نیز ممکن نخواهد بود، زیرا کشف موارد فساد، مستلزم همکاری گسترده اعضای جامعه مدنی است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۷۹	فساد: موقعیت سنجی قانونی، ضرورت سنجی تقنینی	حسن عالی پور	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
نتیجه گیری	این مقاله درصدد ارائه تصویری از مقررات موجود در مورد مفهوم و مصادیق فساد است تا هم واژه فساد در حقوق و مقررات کیفری در معنای جهانی آن استعمال شود و هم ضرورت سنجی تقنینی آن تبیین شود. عزم جهانی برای مبارزه با فساد با توجه به تکرر و تنوع نگران کننده آن، قانونگذاران کشورها و ازجمله مقنن ایران را در تکاپوی تصویب قوانین مورد نیاز قرار داده است. مقوله فساد با توجه به مفهوم آن و اهمیت جرائم مصداق فساد و ماهیت آنها و همچنین ویژگی های مرتکبین این قبیل جرائم از یک سو و آثار زیانباری که رفتارهای غیرقانونی فسادآمیز بر اقتصاد و روابط مالی و بانکی دارد از سوی دیگر، قانونگذاری جامع و کارشناسی شده را ایجاب می کند که بتواند روزه های تحقق فساد را مسدود سازد و گام های مرتکبین فساد با توسل به اجمال یا خلأهای قانونی را سست کند. یادآور می شود که مقررات کیفری فعلی قسمتی از رفتارهای مجرمانه فساد را با قید کیفر ممنوع ساخته اند و اجرای دقیق و کامل آنها خود توفیقی بزرگ در مسیر مبارزه با این پدیده به شمار می آید. لکن برای بازنگری به منظور مقابله همه جانبه با فساد، اولین مرحله از قانونگذاری در زمینه فساد در زمان حاضر، الحاق به کنوانسیون های بین المللی در این زمینه و پیش بینی ضمانت اجرای متنوع در جهت اجرای آنهاست. البته ایران به کنوانسیون مریدا ملحق شده ولی هنوز یک گام مهم دیگر (یعنی الحاق به کنوانسیون پالرمو) در پیش روی قانونگذار باقی مانده است. الحاق به کنوانسیون ها و معاهدات بین المللی موجب می شود تا از یک سو ایران به اراده مشترک جهانی بپیوندد و از سوی دیگر مفاد آنها به عنوان منابع حقوقی داخلی مطرح شوند. البته ناگفته نماند تا زمانی که از طرف قانونگذار ضمانت اجرای کیفری یا غیرکیفری برای اجرای مفاد کنوانسیون ها پیش بینی نگردد، صرف الحاق درواقع رفتاری است نمادین، که اثری هم در داخل کشور نخواهد داشت. بنابراین پس از الحاق به کنوانسیون مبارزه با فساد، لازم است تا برخی از مقررات این کنوانسیون که برای اجرای آن به ضمانت اجرا نیاز است (و ازجمله جرم انگاری مصادیق فساد به موجب قانون) جداگانه پیش بینی شود. نکته دیگر اینکه الحاق به کنوانسیون و پیش بینی مقررات داخلی ضمانت اجرای مجاد آن، پایان راه نیست، بلکه کنوانسیون مبارزه با فساد کامل نخواهد بود مگر با الحاق به کنوانسیون هایی نظیر کنوانسیون پالرمو که به جنبه سازمان یافتگی و فراملی مصادیق فساد پرداخته است. در مرحله بعد از الحاق به کنوانسیون های مربوط، که مقنن ایران هم تجربه مقابله با فساد را اندوخته است و هم دانش مهار آن را، باید مجموعه جامع قوانین (اعم از اینکه اصلاحی باشند یا ابتدایی) با توجه به شناخت دقیق معضلات داخلی و به شیوه ای نفوذناپذیر و عادلانه در مبارزه با فساد تدارک دیده شود. به هر حال همواره پس کشیدن فساد، چنان پیش کشیدن عدالت است. این دو مانعه الجمع اند، چون اگر فساد باشد آنگاه عدالت نیست.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۰	مروری بر رابطه فقر و فساد	فاطمه عزیزخانی ایمان پوستفروش تهرانی	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
علل و عوامل	برخی از علل ایجاد و گسترش فساد: وجود دولت‌های ناکارآمد (از جمله مشخصات دولت‌های ناکارآمد فقدان یا ضعف نظم و انضباط اجتماعی است که به دنبال آن مواردی همچون انحصار قدرت و سوءاستفاده صاحبان قدرت، عدم نظارت بر رفتار حکام، فرار مالیاتی، توزیع ناعادلانه درآمد، عدم شفافیت و پاسخگویی در نظام حکومتی، عدم شفافیت در تخصیص منابع و نظام بودجه‌ریزی و فقدان قوانین و مقررات شفاف، رخ خواهد داد) / ضعف حاکمیت شایسته‌سالاری / فقر و کمبود درآمد / عوامل فرهنگی و اخلاقی شامل: گسترش فرهنگ قدرت‌طلبی، جاه‌طلبی، قانون‌گریزی، ضعف وجدان کاری و انضباط اجتماعی، کاهش پایبندی به اصول اخلاقی و مذهبی.					
پیامدها	فساد از راه‌های مختلف به کاهش رشد اقتصادی می‌انجامد: فساد منجر به عدم تشویق سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی می‌شود (زیرا فعالیت‌های رانتی به افزایش هزینه‌ها و عدم شفافیت انجامیده و در نتیجه انگیزه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی کاهش می‌یابد). / فساد نوعی مالیات برای کارآفرینان و نوآوران برای اخذ مجوز کسب‌وکار مجبور به پرداخت رشوه هستند، از این رو سود حاشیه‌ای آنها کاهش می‌یابد). / فساد به انحراف سرمایه‌های عمومی برای مقاصد شخصی منجر شده و فعالیت‌های رانت‌جویانه را گسترش می‌دهد. / درآمد مالیاتی کاهش می‌یابد (فعالیت‌هایی که به گونه غیررسمی و رانتی عمل می‌کنند، مالیات نمی‌پردازند). / فساد، استعدادها را از فعالیت‌های مولد به سمت فعالیت‌های غیرمولد سوق می‌دهد. / فساد، مخارج عمومی را از سرمایه‌گذاری در اموری مثل آموزش و بهداشت به سمت امور رانتی می‌برد.					
راهکارها	استفاده از تجارب کشورهای موفق در مورد مبارزه با فساد و ریشه‌کنی فقر / ساده و شفاف‌سازی قوانین حاکم بر سازمان‌ها، نهادها و سایر بخش‌ها / اجرای نظام مالیاتی کارآمد و توزیع عادلانه ثروت و درآمد در کشور / طراحی و تدوین یک برنامه جامع، بلندمدت و راهبردی برای مبارزه با فساد / تدوین و اجرای قوانین لازم درباره مبارزه با فساد و ریشه‌کنی فقر و انجام اصلاحات لازم بر سایر قوانین مرتبط / همکاری با سازمان‌ها و مؤسسات سنجش و مبارزه با فساد و فقر / اعمال نظارت و حسابرسی مستمر بر مشاغل و بخش‌های حساس مستعد فساد (فسادپذیر) / حذف انحصارها، تقویت بخش خصوصی، کوچک‌سازی دولت و از بین بردن کامل زمینه‌های رانت‌خواری و اجرای دقیق اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی / ارائه گزارش منظم به مردم و در جریان امور قرار دادن آنها / تدوین یک نظام جامع مالی، حسابداری و حسابرسی فراگیر.					
نتیجه‌گیری	فساد مالی موجب ناکارآمدی سیاست‌های دولتی شده و کاهش بازدهی سرمایه‌گذاری و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی را به دنبال خواهد داشت. به علاوه فساد مالی می‌تواند					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و اقتصادی را از شکل مولد آن، به‌سوی رانت‌ها و فعالیت‌های زیرزمینی سوق دهد و به این ترتیب موجب توزیع ناعادلانه درآمد و گسترش فقر در جامعه شود. همچنین گسترش فقر در یک جامعه، از عوامل گسترش و شیوع فساد در آن جامعه خواهد بود. آمارهای منتشر شده در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که در کشورهای توسعه‌یافته مانند آمریکا، آلمان، ژاپن و سوئد، شاخص‌های توسعه انسانی بالا و شاخص‌های فساد بسیار پایین است، اما در کشورهای فقیر مانند چاد، نیجریه و عراق، شاخص‌های توسعه انسانی در وضعیتی بد و شاخص‌های فساد ارقام بالایی را نشان می‌دهد. به این ترتیب براساس مطالعات انجام شده و شواهد تجربی، می‌توان همبستگی میان مقدار شاخص‌های فساد و حکمرانی را با مقدار شاخص توسعه انسانی حدس زد. به‌عبارتی وجود فساد بالا یا حکمرانی نادرست در یک ناحیه یا جامعه، به یقین تخصیص نادرست منابع را به‌دنبال دارد و در نتیجه، فرصت‌های رانتی ایجاد خواهد شد، ازاین‌رو توزیع درآمد نامناسب شده و فقر گسترش خواهد یافت. همچنین اگر در جامعه‌ای، شاخص‌های حکمرانی خوب باشد، بی‌تردید بر تخصیص منابع نظارت دقیقی اعمال خواهد شد و فرصت‌های رانتی کمتر ایجاد می‌شود. در این‌گونه جوامع که از شاخص‌های توسعه انسانی بالایی برخوردارند، درآمد سرانه افراد مناسب بوده و فقر در حد بسیار کمی وجود دارد (جوامع توسعه‌یافته) و انگیزه ارتکاب فساد، به‌دلیل عدم نیاز به انجام آن، بسیار کمتر است. با قبول این روابط در سیاست‌های مقابله با فقر یا فساد، می‌توان با دقت بیشتری عمل کرد، به‌گونه‌ای که برای مبارزه با یکی از آن دو، باید استراتژی مقابله با دیگری را نیز مدنظر قرار داد و همان‌گونه که نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهد، باید راهکارهای دوجانبه را برای رفع فقر و فساد در پیش گرفت. گفتنی است که نبود فقر یا فساد، دلیل بر نبود دیگری نیست، اما از نظر شاخص‌ها، کم بودن یکی از این دو پدیده، کم بودن دیگری را نیز به همراه دارد. اولین و مهمترین عامل موفقیت در مبارزه با فساد، وجود عزم سیاسی قوی و حمایت کامل مقامات ارشد از برنامه مبارزه با فساد است. به‌علاوه، منزه بودن مجریان برنامه مبارزه با فساد، مهمترین اصل در جلب اعتماد عامه مردم است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۱	تلاش برای شناختن سکандاری خوب	بهرام مستقیمی	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست
نتیجه‌گیری	سکانداری خوب تعریفی دقیق و روشن ندارد زیرا نه مفهوم سکانداری روشن و دقیق است و نه صفت خوب در این جهت کمک می‌کند. خصوصیت‌هایی متعدد برای وضعیت حاصل از این انگاره مبهم ذکر شده که هشت مورد از آنها یعنی مشارکتی، پاسخگو، شفاف، حساس بودن نسبت به نیازها، مؤثر و کارآ و منصف و فراگیر بودن از همه مهمتر دانسته می‌شود. به هر حال، با وجود همه ابهام‌ها، سکانداری خوب فایده‌ای مهم دارد و آن به حداقل رساندن فساد در به پیش راندن جامعه است. البته نباید معضل سخت جان بودن روش‌های از قبل موجود برای به پیش راندن جامعه را از یاد برد. امری که تحقق سکانداری مطلوب را با مشکل روبرو می‌کند. به‌علاوه باید به‌خاطر داشت که برحسب اوضاع خاص هر جامعه باید الگوی متناسب با آن برای به اجرا در آوردن سکانداری خوب تنظیم شود. مسئولیت اصلی چنین کاری نیز برعهده دولت است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۲	بررسی اثر تمرکززدایی مالی بر کنترل فساد	حسین صادقی مجید صباغ کرمانی وحید شقاقی شهری	۱۳۸۷	اقتصاد	کاربردی	تحقیقات اقتصادی
راهکارها	لزوم انجام سیاست‌های تمرکززدایی و اصلاحات ساختاری توسط دولت‌ها برای رسیدن به توسعه همه‌جانبه و پایدار و ریشه‌کنی معضلاتی نظیر جرائم سازمان‌یافته و فساد/ شفافیت قوانین و مقررات و مقررات‌زدایی به معنای انتقال قدرت از دولت به بازار و ایجاد اصلاحات در بخش عمومی/ توجه جدی به سطح رفاه جامعه و برنامه‌ریزی برای پیاده‌سازی سیاست‌های توسعه اقتصادی با تأکید بر فقرزدایی، کاهش شکاف‌های طبقاتی و نابرابری‌های درآمدی و بهبود سلامت اقتصادی/ توسعه سطح فرهنگ جامعه با نگرش توسعه علمی و آگاهی عموم از مشکلات گسترش فساد و تکیه بر گسترش نظارت‌های همگانی و مردم‌نهاد/ توجه و انجام مطالعات پژوهشی درخصوص بررسی سایر عوامل اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و مدیریتی تأثیرگذار بر فساد.					
نتیجه‌گیری	در این مقاله سعی شده است تا در قالب یک الگوی اقتصادسنجی، با استفاده از داده‌های ترکیبی مقطعی - سری زمانی چهار دوره «شامل دوره‌هایی در محدوده ۱۹۹۵ الی ۲۰۰۶» برای ۵۰ کشور (شامل کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه) و با به‌کارگیری روش پانل دیتا، ارتباط بین تمرکززدایی و فساد مورد بررسی قرار گیرد. «متغیر وابسته تحقیق عبارت است از شاخص کنترل فساد مالی و متغیرهای مستقل که به‌صورت ذیل هستند: نسبت درآمدهای دولت مرکزی به کل درآمدهای عمومی جامعه، نسبت هزینه دولت مرکزی به کل هزینه‌های عمومی جامعه، نسبت اندازه دولت‌های محلی به مرکزی. همچنین متغیرهای کنترل شامل: شاخص حکمرانی خوب، شاخص سهم جمعیت با تحصیلات عالی، شاخص توسعه انسانی، شاخص رفاه جامعه». طی دوره مورد بررسی، شاخص‌های مختلف تمرکززدایی در کنار شاخص‌های رفاه و توسعه علمی، از جمله متغیرهای مهم و تأثیرگذار بر فساد بوده‌اند که بالغ بر ۷۰ درصد تغییرات فساد توسط متغیرهای مذکور تبیین و توضیح داده شده‌اند. نتایج حاکی از این است که افزایش تمرکززدایی در ابعاد مختلف از طریق انتقال قدرت به سطوح پایین‌تر دولت جهت کاهش قدرت انحصاری دولت مرکزی، اصلاحات در بخش عمومی و مقررات‌زدایی و شفافیت قوانین و مقررات، موجب کاهش فساد در بین کشورهای نمونه منتخب شده است. همچنین نتایج بررسی سایر علل اقتصادی که به‌عنوان متغیرهای کنترلی در مدل مورد استفاده قرار گرفتند، تأکیدی بر ارتباط تنگاتنگ بین شاخص توسعه اقتصادی و انسانی با کنترل و ریشه‌کنی فساد دارد، به‌گونه‌ای که با بهبود سطح رفاه اقتصادی جامعه و توسعه علمی و سلامت آن، جامعه به سمت سلامت اداری و اقتصادی نیز هدایت می‌شود.					

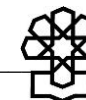
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۳	آسیب‌شناسی روش‌های مبارزه با فساد اداری در ایران	محمد خضری	۱۳۸۷	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات راهبردی
نتیجه‌گیری	هدف این مقاله، آسیب‌شناسی روش‌های مبارزه با فساد اداری در ایران است. عمده‌ترین آسیب‌هایی که در این مقاله به آنها اشاره و تحلیل شده است، عبارتند از رویکرد اخلاق‌گرایانه به فساد اداری، خطای تعمیم بوروکراسی وبری، پنهان‌کاری و شفافیت‌گریزی در رسیدگی به فساد اداری، بی‌توجهی به بُعد تقاضای (شهروندان) فساد اداری، اقتدار بوروکراتیک، مخدوش بودن حقوق ارباب‌رجوع و شکنندگی بالای آن در دستگاه بوروکراسی کشور، تقلای دلسوزانه در محیط رانتی، مالکیت متمرکز رسانه‌ها و مطبوعات و اعمال محدودیت‌های دولتی بر کم‌وکیف گزارش‌دهی آنها، استفاده ناقص از روش‌های بازارگرا، فشار افراد و گروه‌های خاص برای جلوگیری از پیگیری جدی مبارزه با فساد اداری و بی‌اعتمادی به نهادها و سازمان‌های مستقل ضدفساد اداری. جوهره فساد اداری، توانایی بوروکرات‌ها در سوءاستفاده از اختیار عمومی یا منصب دولتی در راستای انتفاع شخصی است. در این مقاله، استدلال شده است که روش‌های مبارزه با فساد اداری در کشور جوهره آن را آماج قرار نداده‌اند و از این‌رو، کارایی و اثربخشی اندکی داشته‌اند. فساد اداری محصول فرعی مداخله دولت در اقتصاد به بهانه اصلاح موارد شکست بازار است. بنابراین، هرگونه روش مبارزه‌ای که در پی کاهش مداخله دولت در اقتصاد و قوانین و مقررات اقتصادی (تنظیم دولتی اقتصاد) نباشد، عبث و بیهوده خواهد بود و راه به‌جایی نخواهد برد. در عین حال، سؤال این است که آیا بوروکراسی حاضر است علیه خودش اقدام کند؟ این پرسش، فارغ از پاسخی که به آن داده می‌شود، بیانگر کارایی پایین روش‌های بوروکراتیک مبارزه با فساد اداری است و بر ضرورت بهره‌گیری از سایر ظرفیت‌ها و توان ملی (از جمله نهادها و سازمان‌های مستقل غیردولتی) تأکید می‌کند. فساد اداری در ایران محصول ضعف ترتیبات نهادی، نظام انگیزشی فرصت‌طلبانه و تنظیم بیش از حد دولتی اقتصاد است. بنابراین، هرگونه کوششی برای مبارزه با فساد اداری، اگر این نامطلوب‌ها را هدف قرار ندهد، دستاوردی جز اتلاف زمان کمیاب اقتصادی نخواهد داشت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۴	فساد اداری در ایران، تحلیلی جامعه‌شناختی	مهدی قادری	۱۳۸۸	ادیان، مذاهب و عرفان	توصیفی	معرفت
نتیجه‌گیری	یکی از مهمترین هزینه‌های فساد در سطح کلان، افزایش فاصله طبقاتی میان طبقات اجتماعی غنی و فقیر است که پیامد آن احساس نبود عدالت اجتماعی در نگرش‌ها و اذهان توده مردم است. بر این اساس است که اعتقاد به نظام اجتماعی کاهش می‌یابد و به عبارت دیگر، کنترل روانی افراد بر روی رفتار خود (که نقش مهمی در آلوده شدن کارکنان به فساد اداری دارد) کم می‌شود. تا به امروز در ایران برنامه‌های بسیاری برای مبارزه با فساد طراحی شده و به اجرا درآمده است، اما در این رابطه موفقیت اندکی حاصل شده است که برخی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	از دلایل اصلی عدم موفقیت این برنامه‌ها عبارتند از ۱. مجازات نشدن سوءاستفاده‌کنندگان و شرکت‌کنندگان در فساد اداری ۲. پولکی بودن و خودفروختگی افراد و مقامات اداری در آن بخش‌هایی از ساختار سیاسی و اداری که باید (به اصطلاح) با فساد اداری مبارزه کنند ۳. وجود کارکرد مثبت فساد اداری برای نخبگان اداری و گروه‌های متنفذ و قدرتمند اقتصادی که در عمل به‌صورت نهادی برای توزیع مجدد درآمدها به سود این نخبگان عمل می‌کند ۴. نظام‌مند نبودن و عدم استمرار برنامه‌ها و نظارت دستگاه‌های دولتی و حکومتی مختلف در رابطه با مبارزه علیه فساد اداری ۵. تأکید بر تنبیه و مجازات متخلفان به‌جای تأکید بر رویه‌های پیشگیرانه از بروز فساد از جانب مسئولان ذی‌ربط. بر همین اساس می‌توان گفت تجربه طولانی بوروکراسی جدید ایران نشان می‌دهد که اقدامات جزئی و پراکنده یا موسمی و نگریستن به بوروکراسی از دیدگاهی صرفاً فنی و بدون بررسی و تحلیل جامعه‌شناختی ساختار اداری، به هیچ روی راه درمان بیماری مزمن فساد اداری و ناکارآمدی بوروکراسی نخواهد بود و جز با اصلاحات اساسی مسائل فراوان موجود در نظام اداری، از جمله فساد اداری حل نمی‌شود. برای حذف یا کاهش فساد اداری در نظام اداری و سطح جامعه، نیازمند برنامه‌هایی اساسی و همه‌جانبه هستیم که با تأثیر بر فرهنگ عمومی جامعه و ابعاد آن همچون فرهنگ سازمانی (به‌عنوان پدیده‌ای که به‌طور مستقیم از فرهنگ جامعه تأثیر می‌پذیرد)، پیشگیری از بروز فساد اداری را هدف قرار دهد، به‌جای آنکه از طریق طراحی رویه‌های تنبیهی و پس از وقوع با آن مبارزه کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۵	انتخابات در چنبره فساد مالی	علی‌اکبر گرجی سعید عابدی	۱۳۸۸	حقوق	توصیفی	حقوق عمومی
علل و عوامل	عوامل مربوط به نظام سیاسی/ دستمزدهای پایین در بخش دولتی/ مقررات مبهم و دستگاه قضایی ناکارآمد/ دولت‌های بزرگ و انحصارگر/ نابسامانی تشکیلات مالیاتی.					
نتیجه‌گیری	هدف از این پژوهش تأکید بر ضرورت اصلاح مقررات انتخاباتی کشور و همگام شدن با تحولات مربوط در سایر کشورهاست. بدون تدوین مقررات مناسب، نهادهای نظارتی همچون کمیسیون ماده (۱۰) امکان تأثیرگذاری چندانی بر کاهش مفاصد این عرصه نخواهند داشت. به‌علاوه کمک مالی دولت به احزاب و نظارت بر چگونگی هزینه آن راهکارهایی است که هم فساد را کاهش می‌دهد و هم با گسترش دامنه فعالیت احزاب برای جلب کمک بیشتر از دولت، آگاهی سیاسی شهروندان را ارتقا می‌بخشد. معیارهایی که سازمان شفافیت بین‌المللی در سال ۲۰۰۳ راجع به تأمین مالی و حمایت‌های سیاسی ارائه کرد، می‌تواند در کشور ما نیز راهگشا باشد: ۱. جلوگیری از اعمال نفوذ و تعارض منافع: در این مورد ماده (۲۹) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی تا حدی چاره‌جویی کرده است و بسیاری از مقامات					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	کشوری و لشگری را که داوطلب نمایندگی مجلس می‌شوند، موظف می‌کند ۶ ماه قبل از شروع انتخابات استعفا دهند.^۲ ارتقای شفافیت از طریق الزام فعالان سیاسی به افشا و انتشار مخارج انتخاباتی: احزاب و صاحب‌منصبان باید گزارش دارایی‌ها و درآمدها و هزینه‌های خود را به‌طور سالیانه به مرجع مستقلی ارائه دهند. در دوران انتخابات ارائه گزارش مجزایی می‌تواند مفید باشد. این گزارش‌ها باید شامل نام کمک‌کنندگان و مقادیر کمک‌هایشان، خصوصاً کمک‌های غیرنقدی و وام‌ها باشد و موارد مصرف این وجوه را نیز دربرگیرد. این اطلاعات برای راهنمایی رأی‌دهندگان باید پیش از برگزاری انتخابات، با رعایت تدابیر امنیتی لازم، به‌نحو مطلوب منتشر شود. در صورتی که کمک اشخاص حقوقی خصوصاً شرکت‌های تجاری به امور انتخاباتی مجاز باشد، این کمک‌ها باید در گزارش‌های سالیانه شرکت انعکاس یابد و با موافقت سهام‌داران انجام شود.^۳ عملکرد مؤثر در اجرا و نظارت بر اجرای مقرراتی که برای ساماندهی امور انتخاباتی وضع می‌شود: به این منظور نهادهای ذی‌ربط باید دارای اعتبارات، اختیارات، استقلال و نیروی انسانی ماهر به حد کافی باشند و بتوانند پرونده متخلفان را تا صدور و اجرای حکم پیگیری کنند.^۴ به‌موجب قانون، اعمال محدودیت‌هایی بر درآمدها و هزینه فعالیت‌های سیاسی،^۵ پرداخت یارانه به احزاب و تشویق شهروندان به مشارکت در آنها با این هدف که کمک‌ها و حق عضویت‌های کوچک اما پرشمار جایگزین وابستگی احزاب به کمک‌های هنگفت معدودی افراد یا مؤسسات ثروتمند شود،^۶ تضمین دسترسی عادلانه و منصفانه گروه‌های سیاسی به رسانه‌های دولتی،^۷ تهیه مقرراتی که امکان دسترسی نهادهای جامعه مدنی به اطلاعات مالی گروه‌های سیاسی را فراهم کند تا امکان نظارت مردمی نیز در این عرصه به‌وجود آید.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۶	الزامات قانونگذار ایران پس از الحاق به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد	حیدر فرهمندفر	۱۳۸۸	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
نتیجه‌گیری	یکی از اقدامات مؤثر بین‌المللی برای مقابله با فساد اداری و مالی، تصویب کنوانسیون مریدا (کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد مصوب سال ۲۰۰۳ سازمان ملل) است. با پیوستن دولت ایران به کنوانسیون مریدا تکالیفی برعهده مقنن ایران قرار گرفته است و یکی از این تکالیف جرم‌انگاری اعمالی است که در اساسنامه کنوانسیون به‌عنوان جرم کیفری آمده است و هنوز در قانون کیفری ایران جرم‌انگاری نشده است. در بررسی و تطبیق جرائم جدید مطرح شده در کنوانسیون با قانون کیفری ایران، مشخص شد که یا چنین جرمی در قوانین ایران وجود ندارد و یا قسمتی از آن مشمول جرم‌انگاری قرار گرفته است، که در هر صورت برای مبارزه مؤثر با پدیده فساد در تمام اشکال آن لازم است که در سیاست جنایی ایران این تحولات صورت گیرد و جرم‌انگاری‌های جدید نه‌تنها مغایرتی با قانون اساسی و مبانی فقهی ندارد، بلکه قوانین کیفری ایران را در رابطه با جرائم فساد مالی و اداری تکمیل خواهد کرد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۷	مبارزه با فساد مالی و اقتصادی	محمود بسطامی	۱۳۸۸	علوم اجتماعی	توصیفی	اندیشه
راهکارها	راهبردهای پیشگیری از فساد: توجه به ارزش‌ها/ تقویت باورهای دینی/ ضرورت کنترل و نظارت اجتماعی/ توزیع قدرت و انحصار شکنی در عرصه اقتصاد.					
نتیجه‌گیری	از رایج‌ترین گونه‌های فساد مالی و اقتصادی «رانت‌خواری» است. وجود ساختار رانتی مانع رشد و افزایش بهره‌وری اقتصادی و در نتیجه مانع از هدایت بخش چشمگیری از پس‌اندازها به‌سوی سرمایه‌گذاری است. اصولاً مفاهیم انحصار و فساد همگرایی و همبستگی نزدیکی با یکدیگر دارند، لذا انحصار شکنی در عرصه اقتصاد و سیاست می‌تواند در رشد و شکوفایی اقتصادی و کاهش فساد مالی و اقتصادی نقشی اساسی ایفا کند. بنابراین هرگونه اقدام اصلاحی که شرایط رقابتی سالم را در اقتصاد و سیاست افزایش دهد، به کاهش فساد مالی و رانت‌خواری خواهد انجامید. نتایج به‌دست آمده بیانگر آن است که اولاً فساد مالی و اقتصادی معلول عوامل گوناگون و متعددی است که عوامل سیاسی و اقتصادی و فرهنگی از جمله عوامل مهم شکل‌گیری این پدیده می‌باشد. روش‌های پیشگیرانه از طریق اصلاح نظام اقتصادی و شفافیت در نظام بودجه در کنار تربیت دینی افراد و توجه به ارزش‌ها با بهره‌گیری از آموزه‌های دینی و عمل به احکام شرعی، به‌عنوان راهکارهای اساسی پیشنهاد شده‌اند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۸	بین‌المللی شدن حقوق کیفری در زمینه فساد	امیر مقامی	۱۳۸۸	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
نتیجه‌گیری	اینک تردیدی وجود ندارد که می‌توان از یک حقوق کیفری جهانی بر مبنای معاهدات بین‌المللی برای مبارزه با جرائم اقتصادی سخن گفت، به شرط آنکه مفاد این معاهدات (که معمولاً منوط به حقوق داخلی شده‌اند) رعایت و قوانین مربوط در هر کشور تصویب شود. حقوق ایران، در این زمینه هنوز در مورد دو معاهده مهم درباره جرائم سازمان‌یافته و مبارزه با فساد منتظر تصویب نهایی آنهاست که می‌تواند گامی به پیش در مبارزه با جرائم اقتصادی باشد. همچنین لازم است قوانین داخلی مورد نیاز جهت انطباق با کنوانسیون‌های مزبور و بهره‌مندی از همکاری بین‌المللی، تدوین و تصویب شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۸۹	بررسی شاخص فساد مالی در ایران و کشورهای برگزیده جهان	یدالله دادگر روح‌الله نظری	۱۳۸۸	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
علل و عوامل	علل و عوامل ذکر شده در این پژوهش مطابق با عوامل مطرح شده در مطالعه کردلو (۱۳۸۴) است که به آن پرداخته شد.					
نتیجه گیری	فساد مالی پدیده‌ای جهانی است و تا اندازه زیادی در سایه دگرگونی‌های سیاسی و اقتصادی، ابعاد تازه یافته است. فساد مالی و سیاسی در کشورهای رو به توسعه و توسعه‌نیافته، تنها یک مشکل اداری نیست، بلکه یک بیماری مزمن و از ویژگی‌های دولت‌ها به‌شمار می‌آید. سازمان شفافیت بین‌الملل در گزارش ۲۰۰۷ خود درباره دامنه فساد مالی و اداری در کشورهای گوناگون، شاخص‌هایی آورده و بر پایه آنها، کشورها را رده‌بندی کرده است. در این گزارش، دانمارک و فنلاند و نیوزلند با رتبه یک و بالاترین نمره از ۱۰ یعنی ۹/۴، دارای کمترین میزان فساد دانسته شده‌اند و عراق، برمه و سومالی در پایین‌ترین رده قرار گرفته‌اند. در این گزارش رتبه ۱۳۳ و نمره ۲/۵ از ۱۰ برای ایران برآورد شده است. بنابراین ایران هنوز جایگاه خوبی در این فهرست به‌دست نیاورده است. بر سر هم، می‌توان گفت که فساد در بسیاری از کشورهای اسلامی و کشورهای آفریقایی بیشتر از کشورهای پیشرفته است. «این پژوهش همچنین شامل ۳۱ نکته تحلیلی و مقایسه‌ای مشخص درخصوص شاخص فساد کشورهاست».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۰	استراتژی مبارزه با فساد: آیا خصوصی‌سازی فساد اداری را کاهش می‌دهد؟	زینب شکری منصور خیرگو	۱۳۸۸	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
علل و عوامل	سطح حقوق و مزایای کارکنان/ میزان مداخله دولت در ارائه کالا و خدمات (دولتی بودن اقتصاد)/ روابط خویشاوندی/ افراط در وضع قوانین و محدود کردن فعالیت‌های بخش خصوصی از طریق این قوانین/ نقص تشکیلات و سیستم نظارتی سازمان‌ها و واحدهای اداری/ عدم حساسیت جامعه به معیارهای اخلاقی/ افزایش شهرنشینی/ شدت و اثر مجازات برای مرتکبین به فساد.					
پیامدها	فساد اداری از طریق خدشه وارد کردن بر سیاست‌های دولت برای تأمین منافع و اهداف اکثریت، باعث اتلاف منابع محدود و اقتصادی شده و هزینه‌های هنگفتی بر جامعه تحمیل می‌کند/ فساد اداری باعث کند شدن رشد اقتصادی می‌شود، زیرا انگیزه سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد/ فساد اداری سبب قهقرایی و پسروری فعالیت‌های خدماتی و تجاری انجام شده توسط شرکت‌های کوچک می‌شود و فعالیت‌های اقتصادی مهم را به انحصار بخش دولتی یا خصوصی (افراد بانفوذ و وابستگان به قدرت) درآورده و به‌طور کلی «ساختارهای انحصارطلبی» را تقویت می‌کند/ فساد اداری از درجه مشروعیت دولت‌ها می‌کاهد و ثبات و امنیت جوامع را به خطر می‌اندازد، همچنین ارزش‌های دموکراسی و اخلاقیات را مخدوش می‌سازد و از این طریق مانع توسعه سیاسی و اجتماعی می‌شود/ فساد اداری موجب تضعیف اعتقاد مردم به توانایی و اراده سیاسی دولت برای جلوگیری از زیاده‌طلبی‌ها و نیز باعث قطع امید به آینده‌ای بهتر شده و «مشروعیت اخلاقی دولت» را زیر سؤال می‌برد و در نتیجه سبب کاهش اعتماد عمومی و مقبولیت اجتماعی حکومت می‌گردد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	۲۵/۴۸ درصد و مربوط به سال ۱۳۵۶ است. همچنین کمترین میزان حجم نسبی اقتصاد زیرزمینی نیز مربوط به ۱۳۴۶ و ۱۱/۰۲ درصد است. ۲. بررسی میزان و شیوه اثرگذاری اجزای گوناگون هزینه‌های دولت بر فساد مالی گویای آن است که هزینه‌های عمرانی دولت اثری معنادار بر فساد مالی دارد، حال آنکه بر پایه این پژوهش، معناداری اثر هزینه‌های جاری دولت بر فساد مالی تأیید نمی‌شود. ۳. در چارچوب بررسی اثرگذاری بودجه دولت بر پایه کارها بر فساد مالی باید دانست که تنها کارهای اقتصادی بر فساد مالی اثر معنادار و مثبت داشته است و اثرگذاری کارهای اجتماعی و عمومی تأیید نمی‌شود. ۴. بررسی بودجه دولت به‌لحاظ اثرگذاری فصول آن بر فساد مالی نیز گویای آن است که تنها فصل راه و ترابری اثری مثبت و معنادار بر سطح فساد مالی دارد. نکته مهمی که باید به آن توجه داشت، آن است که در حالت کلی، حجم و میزان تصدیگری‌های دولت در شمار مهمترین عواملی است که زمینه پیدایش و گسترش فساد مالی را فراهم می‌آورد. ازاین‌رو هرچه دولت دامنه نفوذ خویش در حیطه اجرا را کاهش دهد و به‌سوی وظایف حاکمیتی و نظارتی خود برود، بیشتر می‌تواند فساد مالی را کاهش دهد. ازسوی دیگر، هزینه‌های عمرانی دولت به‌گونه عام و در آن میان هزینه‌های عمرانی اقتصادی به وجه خاص، زمینه‌ساز فساد مالی بیشتری است. بر این پایه، کاهش فعالیت‌های دولت در زمینه اجرای پروژه‌های عمرانی و لزوم توجه به اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی در این زمینه و واگذاری اجرای این‌گونه پروژه‌ها به بخش خصوصی در کنار لزوم نظارت بر آنها ازسوی دولت ضروری به‌نظر می‌رسد. همچنین باید توجه داشت که در میان کارهای اقتصادی در بودجه عمرانی دولت، فصل راه و ترابری بیشترین اثرگذاری بر فساد مالی را دارد. ازاین‌رو ضرورت تشکیل نهادهای تخصصی نظارت بر کارکرد مجریان طرح‌های عمرانی بلندمدت به‌ویژه در این فصل اهمیت دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۲	بررسی عوامل مؤثر بر کاهش فساد اداری (مطالعه موردی شهرداری تهران)	شمس‌السادات زاهدی سینا محمد نبی مهدی شهبازی	۱۳۸۸	مدیریت	توصیفی	مدیریت فرهنگ سازمانی
راهکارها	با توجه به یافته‌های تحقیق، پیشنهادهایی به‌طور مشروح ارائه شده است که عناوین آنها عبارتند از: تناسب شخصیت با شغل/ شفافیت/ ارزیابی عملکرد، نظارت و کنترل/ انضباط/ یگانگی نسبی اهداف فرد و سازمان/ مشارکت مردم/ مطبوعات آزاد و رسانه‌های مستقل/ اجتماعی‌سازی/ اخلاق/ اختیار و مسئولیت (استقلال در شغل و پاسخگو بودن)/ ایمنی و بهداشت روانی محیط کار/ همکاری و مشارکت کارکنان.					
نتیجه‌گیری	این پژوهش این پرسش را دنبال می‌کند که آیا عوامل کیفیت زندگی کاری، فردی، درون‌سازمانی، برون‌سازمانی و فرهنگی بر میزان فساد اداری اثرگذار است یا خیر. جامعه آماری این تحقیق را کارکنان و کارشناسان معاونت امور مناطق و معاونت اداری و مالی شهرداری تهران تشکیل می‌دهند. حجم نمونه ۱۰۸ نفر است					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	و به‌منظور بررسی عوامل مؤثر بر کاهش فساد کارکنان از پرسشنامه استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که همه عوامل مورد بررسی، فساد و تخلفات کارکنان را کاهش می‌دهند، به عبارت بهتر می‌توان گفت که به ترتیب تمامی عوامل کیفیت زندگی کاری، عوامل درون سازمانی، عوامل فردی، عوامل فرهنگی و عوامل برون سازمانی در فساد کارکنان مؤثر می‌باشند. بنابراین توجه بیشتر بر عوامل مذکور به‌ویژه عوامل کیفیت زندگی کاری مانند اختیار و مسئولیت کارکنان و مشارکت آنها در تصمیم‌گیری و ایمنی و بهداشت روانی محیط کار می‌تواند زمینه‌های کاهش فساد اداری را فراهم کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۳	واکاوی بی‌عدالتی جزایی و نقش آن در شیوع فساد آموزشی - پژوهشی در دانشگاه‌ها «مطالعه چند موردی: دانشگاه‌های تهران»	آرین قلی‌پور سیدعلی کوشازاده غلامرضا سلیمی مسلم امیری طیبی علی ابراهیمی	۱۳۸۸	مدیریت	توصیفی	اندیشه مدیریت
راهکارها	راهکارهایی جهت اصلاح تم‌های زمینه‌ساز بی‌عدالتی جزایی و شیوع فساد آموزشی - پژوهشی: ضوابط اخلاقی در دانشگاه‌ها تدوین و اعلام گردد تا از بروز فساد و سرقت علمی - ادبی جلوگیری شود/ آثار سودمند سیستم مدیریت سلامت دانشگاهی، از کاهش انواع هزینه‌های مادی، معنوی، انسانی و ... گرفته تا منافع بی‌شماری که در نتیجه محیط عاری از فساد برای تک‌تک اعضا (مسئولان، اساتید، کارکنان و دانشجویان) و ذی‌نفعان آن سیستم در بلندمدت حاصل می‌شود، برای کلیه اعضا تبیین شود، زمینه‌های این شرایط در دانشگاه (و البته به‌طور کلان در جامعه) تسهیل شود و مسئولان در عامل و مقید بودن به آن خود را الگو قرار دهند/ شفافیت و قاطعیت در برخورد با مصادیق فساد بیشتر شود و حتی نحوه برخورد و واکنش‌های انجام شده در مقابل مفاسد و تخلفات علمی - پژوهشی دانشجویان و حتی اساتید به اطلاع عموم ذی‌نفعان برسد/ آموزش روش تدریس اثربخش به اساتید، وجود نظام حمایتگری یا جانشین‌پروری از جانب اساتید باتجربه و ایجاد فرصت و امکان بازآموزی اساتید می‌تواند مشکل به روز شدن دانش آنان را تا حد زیادی برطرف کند و به بهبود نظام آموزشی و رفع بسیاری از تخلفات آموزشی - پژوهشی اساتید کمک کند/ در یک مجموعه کارگاه‌های آموزشی، برخورد قاطع آموزش داده شود تا با معضل فرهنگی رودربایستی نابجا مقابله شود، همچنین، از ابتدا در انتخاب مسئولان بخش‌های مختلف از جمله معاونت‌ها و یا رؤسای دانشکده‌ها دقت لازم صورت گیرد، زیرا اگر این افراد با پی بردن به آثار سوء این رودربایستی‌ها قاطعیت لازم را داشته باشند، هرگز اجازه این نوع فرهنگ‌سازی‌های غلط را نمی‌دهند و واکنش مناسبی در مقابل افراد خاطی انجام می‌دهند/ آنچه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مسلم است، دلسوزی‌های نابجا منجر به فساد می‌شود، درحالی که اگر دلسوزی به‌موقع و در مکان مناسب خود به‌کار رود، آثار مثبت فراوانی دارد، بنابراین، در مورد تم دلسوزی می‌توان این‌گونه پیشنهاد داد که بر هر فردی و در هر نقشی همانند دانشجو و استاد لازم است که آگاهی‌های مناسب را در این راستا کسب کند تا این مانع پیشرفت، برطرف گردد، آنچه در اینجا از اهمیت فراوانی برخوردار است، آن است که اولاً درصد عظیمی از این آگاهی‌ها در جامعه باید از طریق رسانه‌های عمومی فرهنگ‌سازی گردد و آثار سوء این نوع دلسوزی‌ها برای مردم شفاف‌سازی شود، ثانیاً در محیطی همانند دانشگاه، یکی از اقدامات اساسی برای رفع این نوع معضلات، می‌تواند به‌صورت برگزاری کارگاه‌های آموزشی و یا فراخوان مقاله، انتشار آن در مجموعه‌هایی درخور، معرفی و تقدیر آثار برگزیده آن توسط کسانی که پی به آثار منفی دلسوزی‌های نابجا می‌برند، باشد/ تدوین و بررسی موارد مختلفی که در آن متخلفان از شگرد سیاسی‌سازی و رفتارهای سیاسی استفاده کرده‌اند، به همراه آموزش نحوه برخورد با آنان به مسئولان مربوط و در کارگاه‌های آموزشی به همراه برخورد قاطعانه با متخلفان می‌تواند به‌صورت تصاعدی استفاده از این شگرد را در متخلفان کاهش دهد/ اگر نتیجه برخوردهای قبلی با متخلفان به‌خوبی اطلاع‌رسانی شود و اهمیت موضوع برای مجریان تبیین گردد، می‌توان تا حد زیادی از بروز بی‌تفاوتی و عدم قاطعیت جلوگیری کرد، بی‌انگیزگی در محیط کار از عوامل تشدیدکننده بی‌تفاوتی در کارکنان است، بنابراین، طراحی سازوکارهای انگیزه‌بخش، منجر به کاهش چشمگیر بی‌تفاوتی می‌گردد/ درباره مصلحت‌اندیشی و حفظ نابجای آبروی متخلف می‌توان این‌گونه پیشنهاد داد که با توجه به سیره معصومان (ع) و الگویی از آنان در شناخت صحیح مصادیق مختلف، در راستای کشف روش و شاخص‌های برخورد و آموزش آن به مسئولان ذی‌ربط و تهیه و تدوین رویه‌ها با استناد به آنان، می‌توان ملاک‌های مشخصی را برای برخورد با متخلفان مهیا کرد و در سلسله‌مراتب سازمانی آنها را مطالبه نمود/ با فرهنگ‌سازی و ایجاد دوراندیشی و دید بلندمدت در مجریان، می‌توان آنها را از منافع آنی حاصل از تصمیم‌های مصلحت‌اندیشانه و رفتارهای سیاسی بازداشت.					
نتیجه‌گیری	یکی از انواع عدالت که مورد بی‌توجهی محققان قرار گرفته، عدالت جزایی (تنبیهی) است. مجازات و اقدام عادلانه در مقابل مفسدان و قانون‌شکنان می‌تواند در گسترش عدالت در سازمان مؤثر واقع شود. در این مقاله تلاش شده است تا زمینه‌های شکل‌گیری بی‌عدالتی جزایی و نقش آن در شیوع فساد (اعم از آموزشی و پژوهشی) در دانشگاه‌ها بررسی شود. برای این منظور نمونه‌ای شامل ۲۲ نفر از دانشجویان و اساتید دانشگاه‌های تهران در سال ۱۳۸۷ انتخاب شده و به روش مصاحبه، جمع‌آوری اطلاعات از آنان انجام شده است. در این تحقیق، با تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش تم، هفت تم زمینه‌ساز بی‌عدالتی جزایی در دانشگاه‌ها شناسایی شده است. در مورد تم اول یعنی سیستم مدیریت سلامت دانشگاهی باید گفت بُعد پژوهشی این سیستم وضعیت آشفته‌ای دارد، زیرا سیستم پیشگیری و کشف فساد در آن وجود ندارد و زیرسیستم مقابله با فساد نیز در عمل دارای قاطعیت لازم نیست، یعنی قوانین ناقص مدون موجود، بنا به دلایل مختلف معمولاً اجرا نمی‌شوند و یا ناقص اجرا می‌گردند. در بُعد آموزشی نیز، زیرسیستم‌های پیشگیری و کشف فساد، ناقص است. برای دانشجویان سیستم مقابله با فساد تا حدی قاطعیت لازم را دارد، درحالی که برای اساتید در کمترین حد وجود دارد و این امر موجب پیدایش احساسات و نگرش‌های منفی نسبت به سیستم مدیریت سلامت اداری گردیده و اشاعه‌دهنده فساد است. در مورد تم دوم، یعنی عدم رؤیت بازخورد عملکرد و کنترل از جانب سیستم، می‌توان گفت بازخورد عملکرد و کنترل در					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	بعد پژوهشی وجود ندارد و در بُعد آموزشی نیز معمولاً ناقص و غیراثربخش اعمال می‌شود که این امر منجر به پیدایش نگرش‌ها و احساسات منفی و ناعادلانه در سیستم مدیریت سلامت اداری می‌گردد، در نتیجه، اساتید و دانشجویان احساس می‌کنند واکنش‌های آنان به نمودهای فساد در دانشگاه بی‌نتیجه است و در بلندمدت ممکن است در این زمینه، دیگر هیچ اقدامی نکنند. تم سوم تحقیق براساس یافته‌های حاصل از مصاحبه رودربایستی نامگذاری شده بود که پیامدهای آن را می‌توان در دو بُعد سلبی و ایجابی خلاصه کرد که همواره بُعد سلبی آن پررنگ‌تر است و موجب می‌شود در تخلفات انجام‌شده برخورد سلبی صورت نگیرد و به راحتی از تخلف انجام شده چشم‌پوشی شود. در مورد برخورد ایجابی به وجود آمده از رودربایستی نیز برای مثال در اعطای مزایا، برخی افراد بر دیگران ترجیح داده می‌شوند. در مورد تم چهارم می‌توان این گونه نتیجه‌گیری کرد که به وجود آمدن دلسوزی‌های نابجا موجب می‌شود که در بُعد جزایی کوتاهی‌هایی به وجود آید و یا حتی موجب عدم نظارت شود. بنابراین، بی‌عدالتی در سازمان شکل می‌گیرد و فساد ترویج پیدا می‌کند. در رابطه با تم پنجم که سیاسی‌سازی است، متخلفان به منظور جلوگیری از برخورد با تخلفات در حوزه‌های مختلف و جلوگیری از شفاف شدن موضوع، از شگرد سیاسی‌سازی استفاده می‌کنند. متخلفان برای جلوگیری از برخورد با خود، این شگرد را به صورت آگاهانه و هدفمند پیگیری می‌کنند. در این بین هوشیاری مسئولان در تشخیص مصادیق و شفاف‌سازی موضوع و برخورد قاطعانه با متخلفان می‌تواند به عنوان راهکاری برای تغییر این رفتار مطرح شود. تم ششم بی‌تفاوتی است که می‌تواند به دلایلی مانند بی‌توجهی مافوق به مسائل و اتفاقات سازمان، عدم شایسته‌سالاری، برخورد گزینشی با تخصص افراد، عدم شناخت نیازهای کارکنان، وجود تبعیض، وجود هرم تصمیم‌گیری، بی‌توجهی به مسائل رفاهی کارکنان و عدم اطلاع کارکنان از نتایج عملکرد خود رخ دهد. بی‌تفاوتی سبب می‌شود کنترل‌های فرآیندی و نتیجه‌ای به درستی صورت نگیرد و در نتیجه منجر به بی‌عدالتی جزایی گردد. آخرین تم برآمده از مصاحبه‌ها، مصلحت‌اندیشی و حفظ آبرو است. مصلحت‌راه‌حلی موقت برای برون‌رفت از بن‌بست‌هاست، ولی اگر به ابزاری همیشگی برای فرار از حقیقت تبدیل شود، سیستم کنترل مؤثر را دچار اختلال می‌کند و باعث فساد می‌شود. مصلحت‌اندیشی عملاً سازوکارهای کنترل را عقیم می‌کند. مصلحت‌اندیشی در حوزه کنترل فرآیندی موجب می‌شود کیفیت انجام کار آسیب جدی ببیند و در حوزه کنترل نتیجه‌ای، معمولاً باعث می‌شود نتایج پیش‌بینی شده و استاندارد، عملی نگردد و سطح عملکرد و استاندارد کاهش یابد که این کاهش سطح عملکرد حتی ممکن است در دور بعدی تشدید شود. تشخیص دقیق مواردی که مربوط به حیطه خصوصی افراد است و ارتباطی با موضوع تخلف ندارد، امر مهم دیگری است که باید با توجه به اصول اخلاقی رعایت گردد. بررسی دقیق مصادیق و نحوه برخورد معصومان و بزرگان دینی در این موارد می‌تواند ما را در شناخت و انجام عمل صحیح یاری کند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۴	آسیب شناسی قوانین و مقررات ناظر به مقابله با فساد در ایران، با تأکید بر ضرورت های جرم انگاری	صادق منتی نژاد	۱۳۸۸	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
نتیجه گیری	از میان ابزارهای مقابله با فساد هنوز اتخاذ تدابیر قانونی شامل اصلاح قوانین و مقررات و شیوه های قانونگذاری و وضع قوانین و مقررات غیرکیفری و نیز جرم انگاری از اهمیت شایانی برخوردار است. در نظام حقوقی و قانونی ایران، به رغم مراجع متعدد قانونگذاری و تعدد و کثرت قوانین و مقررات کیفری و غیرکیفری در زمینه های مختلف از جمله مقابله با فساد، به لحاظ فقدان منطق و انسجام لازم در این قوانین و تعارض و همپوشانی آنها، مقابله با پدیده فساد نه تنها موفقیت آمیز نبوده بلکه تورم و کثرت مراجع وضع قانون خود از اسباب بروز فساد می باشد که لازم است برای رفع این مشکل موضوع تنقیح قوانین به عنوان وظیفه ای ملی و ضرورتی آنی در دستور کار قرار گیرد. از طرف دیگر قوانین کیفری فعلی به لحاظ عدم جامعیت و نیز بی توجهی به سازوکارهای پیشگیرانه، کارآیی لازم را برای مقابله با فساد ندارند لذا ضرورت دارد ضمن اصلاح قوانین مربوط به تصرف غیرقانونی، تبانی در معاملات دولتی، مداخله در معاملات دولتی، تصدی بیش از یک شغل و... سایر موارد مربوط به فساد مطابق فصل سوم کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد جرم انگاری گردند. این پژوهش تأکید دارد که در مقابله با فساد لازم است در وهله اول مقررات و سازوکارهای غیرکیفری نظیر قوانین و مقررات مالی، محاسباتی، معاملاتی، اداری و غیر آن مورد اصلاح و بازبینی قرار گرفته و فرآیندهای انجام امور در بخش دولتی و عمومی به گونه ای جامع و شفاف و ساده تدوین و اعلام شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۵	فساد اداری در مدارس آموزشی: عوامل مؤثر بر پیدایش، گسترش و کاهش آن	رضا رسولی بهنام شهائی	۱۳۸۸	مدیریت	توصیفی	مدیریت دولتی
نتیجه گیری	این تحقیق به دنبال شناسایی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر بروز، گسترش و مهار فساد اداری در مدارس آموزش و پرورش است. چنین فرض شده است که پنج عامل اصلی «وضعیت اقتصادی کارکنان، ویژگی های فرهنگی و اجتماعی، ویژگی های سازمانی، ویژگی های فردی کارکنان و کمیت و کیفیت قوانین و مقررات» در بروز و گسترش فساد اداری نقش قابل توجهی دارند. در این تحقیق داده های مربوط به ۱۰۴ تن از مدیران مدارس منطقه ۲ تهران (شهرری) مدنظر قرار گرفته و نیز برای گردآوری داده ها از پرسشنامه استفاده شده است. نتایج تحقیق حکایت از آن دارد که کلیه عوامل مذکور در بخش آموزش و پرورش معنادار بوده و بر پیدایش فساد اداری تأثیر دارند. همچنین نتایج رتبه بندی و اولویت گذاری این عوامل نشان می دهد که مسائل اقتصادی کارکنان (اعم از تناسب نرخ رشد تورم و نرخ رشد حقوق، فقدان مزایای جانبی برای کارکنان، احساس نابرابری و بی عدالتی اقتصادی و نحوه توزیع ثروت در جامعه) بیشترین تأثیر را بر بروز و پیدایش فساد اداری داشته است. نکته قابل توجه اینکه، کمیت و کیفیت قوانین و مقررات بر فساد تأثیر داشته، لکن از نظر مدیران مدارس مذکور دارای کمترین تأثیر از نظر رتبه بندی بوده. در مجموع					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	نتایج این بررسی بیانگر آن است که تنگناهای اقتصادی کارکنان، ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی حاکم بر جامعه، نواقص و کاستی‌های سیستم‌های سازمانی، ویژگی‌های شخصی کارکنان و در نهایت ناکارآمدی قوانین و مقررات، به‌ترتیب ازجمله عوامل مؤثر در بروز و پیدایش فساد اداری در مدارس آموزش و پرورش هستند. در راستای شناسایی راهکارهای کنترل و مهار فساد اداری، چنین فرض شد که مکانیسم‌های اداری و مدیریتی، فرهنگی و اجتماعی، اقتصادی و سیاسی بر کنترل و کاهش فساد اداری تأثیر می‌گذارند که نتایج آزمون دو جمله‌ای، بر مناسب بودن این راهکارها مهر تأیید زد. همچنین نتایج اولویت‌گذاری راهکارها نشان می‌دهد که راهکارهای اداری و مدیریتی نظیر آموزش مدیران، اصلاحات ساختاری، کنترل و پایش عملکرد و قوانین و مقررات، بیشترین تأثیر را بر کنترل و کاهش فساد اداری دارند. نکته قابل توجه و چشمگیر اینکه راهکارهای اقتصادی در عین اینکه بر کنترل و مهار فساد اداری تأثیر دارند، لکن در این نظرسنجی، کمترین رتبه و اهمیت را به‌خود اختصاص داده‌اند. روی‌هم‌رفته یافته‌های این تحقیق حاکی از آن است که راهکارهای اداری و مدیریتی، راهکارهای فرهنگی و اجتماعی، راهکارهای سیاسی و راهکارهای اقتصادی، به‌ترتیب بر کنترل و کاهش فساد اداری در آموزش و پرورش تأثیر دارند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۶	اثر کنترل فساد مالی بر رشد اقتصادی	احمد صباحی سعید ملک‌الساداتی	۱۳۸۸	مدیریت	کاربردی	پژوهشنامه بازرگانی
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از شاخص کنترل فساد بانک جهانی، تأثیر فساد مالی را بر رشد اقتصادی در سه گروه کشورهای پردرآمد، کشورهای با درآمد متوسط و کشورهای کم‌درآمد، در قالب یک مدل اقتصادسنجی و با بهره‌گیری از تکنیک داده‌های تابلویی بررسی کرده است. دوره زمانی این پژوهش از ۱۹۹۶ الی ۲۰۰۶ است و نمونه شامل ۱۴۰ کشور می‌باشد. در این تحقیق بر تقابل میان دو واقعیت عینی جوامع امروزی یعنی ۱. فساد مالی و ۲. بوروکراسی ناکارآمد، تمرکز شده است. این تقابل هم در بخش نظری با تکیه بر ادبیات تئوریک فساد و هم در بخش تجربی از طریق برآورد یک مدل اقتصادسنجی به تصویر کشیده شده است. روح حاکم بر تحلیل‌های ارائه شده از این واقعیت پرده برمی‌دارد که هرکجا بوروکراسی اداری ناکارآمد، پرهزینه، وقت‌گیر و در یک کلام تحمیل‌کننده هزینه مبادله باشد، عقلانیت اقتصادی کارگزاران اقتصادی را به‌سوی روش‌های کم‌هزینه‌تر سوق می‌دهد و آنان را وامی‌دارد که روشی که مستلزم صرف هزینه کمتر است را برگزینند. اینجاست که رهگذر فساد اداری به‌عنوان گزینه بدیل پیمودن مسیر طویل و طاقت‌فرسای اداری مطرح می‌شود و رفته‌رفته به قاعده بازی کارگزاران اقتصادی تبدیل می‌گردد. این قاعده جدید و غیررسمی اگرچه به‌لحاظ ارزشی مذموم و ناپسند است اما به‌لحاظ اثباتی کارآتر از قاعده بازی مرسوم و قانونی است. البته باید توجه داشت که این مدعا خاص					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	کشورهایی است که از بوروکراسی ناکارآمد رنج می‌برند. نتایج مطالعه نشان می‌دهد که کنترل فساد بر رشد اقتصادی کشورهای دارای درآمد متوسط و بالا اثر مثبتی دارد. بنابراین تلاش و اراده ملی در جهت مبارزه با فساد، می‌تواند نقش قابل ملاحظه‌ای را در افزایش رشد اقتصادی این گروه از کشورها ایفا کند. در این راستا به‌طور مشخص دو راهکار عمده پیشنهاد می‌شود: ۱. افزایش نظارت بر کارگزاران دولتی متصدی ارائه خدمات، ۲. شفاف‌سازی فرآیندهای اداری از طریق: الف) حذف تبصره‌های ذیل قوانین که عموماً امکان استخراج برداشت‌های متفاوت از قانون را برای کارگزاران فراهم می‌سازد. ب) درج آشکار قوانین فاقد تبصره‌های زائد در جراید و رسانه‌های عمومی و پایگاه‌های اینترنتی مربوط به سازمان‌های دولتی به‌عنوان میثاق تغییرناپذیر مردم و دولت. ج) الکترونیکی کردن فرآیندهای اداری و جایگزین ساختن سیستم‌های الکترونیکی به‌جای افراد. د) جایگزین کردن قواعد و فرمول‌های یکسان پرداخت خدمات دولتی به‌جای صلاحدید کارگزاران. همچنین نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که کنترل فساد بر رشد اقتصادی کشورهای کم‌درآمد اثر منفی دارد. با توجه به این نتیجه و به پشتوانه ادبیات تئوریک، می‌توان این ارتباط معکوس را به فضای نامناسب کسب‌وکار در این گروه از کشورها نسبت داد. به‌گونه‌ای که برای کارگزاران بخش خصوصی، پرداخت رشوه و سایر مظاهر فساد، کاهش‌دهنده هزینه‌های مبادلاتی و افزایش‌دهنده سطح تولید است. بنابراین به‌نظر می‌رسد تجدیدنظر در قوانین و مقررات اقتصادی این کشورها، خصوصاً مقررات مربوط به بازارهای پولی و مالی، بازار کار، مالیات‌ها، تجارت خارجی و تسهیل قوانین مربوط به آغاز فعالیت‌های اقتصادی از ضروری‌ترین اقدامات برای بهبود فضای کسب‌وکار و افزایش رشد اقتصادی باشد. بنابراین در گروه کشورهای کم‌درآمد مسئولیت دولت از این خطرتر می‌نماید که می‌باید به‌طور همزمان هم به مبارزه با فساد همت گمارد و هم در راستای بالا بردن کارایی بوروکراسی گام بردارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۷	فساد، ویژه‌بهر، ویژه‌خواری	فریبزر رئیس‌دانا	۱۳۸۸	اقتصاد	توصیفی	حقوق و اقتصاد
نتیجه‌گیری	ویژه‌بهر معمولاً از طریق سازوکارهای سیاسی، زدوبندها و فعالیت‌های غیرقانونی و زیرزمینی پدید می‌آید، هرچند که صورت ظاهر آن، یارانه‌های رفاهی و انتقالی یا کمک‌هزینه‌ای و تولیدی باشد. «منظور از ویژه‌بهر رانت است». ویژه‌بهرهای موقعیتی و زمینه‌سازی (دولتی و سیاسی) خواه‌ناخواه تا زمانی که نظام کامل دموکراتیک و بی‌بهره‌کشی و مداخله قدرت‌ها برقرار نشده است، ایجاد می‌شوند. شماری از آنها از موقعیت طبیعی و مکانی کشور ناشی می‌شوند، شماری حاصل سیاستگذاری‌ها هستند و برخی به انواع فشار و اعمال نامشروع و ناقانونی قدرت برمی‌گردند. وضع مطلوب آن است که گروه اول در خدمت توسعه پایدار و برای سرمایه‌گذاری‌های اساسی، بلندمدت و بین‌نسلی قرار گیرند، گروه دوم باید از خرد برنامه‌ریزی سیستمی دموکراتیک و نظارتی و در عین حال، خود اصلاح‌گر برخوردار شوند، گروه سوم باید از ریشه، یعنی از محل قدرت و سازمان‌های اصلی و دانه دشت‌های فساد مورد تهاجم بی‌امان قرار گیرند و این بدین معنا نیست که در برخورد با منابع و عوامل					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	اصلی فساد و ویژه‌خواری، مبارزه اخلاقی، اجتماعی، فرهنگی و اجرای روش‌های بی‌وقفه نظارتی در سطوح میانی و پایینی جامعه نادیده گرفته شود. هرکجا پای مبارزه با فساد استواری خود را از دست بدهد، همانجا خاستگاه و محل رشد و نمو ویروس‌های فساد و ویژه‌خواری می‌شود. راه حل اساسی دموکراتیسم است، دموکراتیسمی گسترده، ژرف و پیگیر. در راه حل دموکراتیک، برقراری دموکراتیسم وابسته به رشد تشکلهای مستقل مردمی و نیروی کار و ایجاد سامانه هماهنگی و هم‌اندیشی مستقلانه آنهاست. ویژه‌بهرهای طبیعی باید تحت نظارت دولت دموکراتیک باشند و بیشتر به صندوق‌های اقتصادی رفاهی و عمرانی منتقل شوند، اما ویژه‌بهرهای ناشی از برنامه‌ریزی‌ها و برنامه‌گذاری‌ها و سیاست‌های اقتصادی (پولی، مالی و بازرگانی) نیاز به تغییر اساسی در هدف‌ها و ابزارهای سیاستگذاری دارند. دولت دموکراتیک اساساً نمی‌تواند کارشناسی وابسته و چاپلوس و ویژه‌خوار را در خود جای دهد و مثل بدنی که عضو پیوندی ناسازگار را دفع می‌کند، آنها را بیرون می‌راند. اما ویژه‌بهرهای ناشی از فساد با نظارت‌های دموکراتیک و با برنامه‌های گسترده و ژرف و پر بلندای تبلیغاتی و آموزشی و برخوردهای قضایی و انتظامی قاطع، روشن، عادلانه و پایدار قابل کنترل و کاهش است. اما همه اینها بر بستر رهایی از سلطه طبقاتی از طریق برقراری جامعه مدنی که در آن تشکلهای مردمی و نیروی کار فعال می‌شود، امکانپذیرند. در دموکراسی مشارکتی، اصل عدالت اجتماعی، تشکلهای مردمی و نظارت و نقد جنبه محوری پیدا می‌کنند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۸	تعیین عوامل مؤثر بر بروز و گسترش فساد اداری و روش‌های کنترل آن در سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه کارشناسان	حمیدرضا صفری جعفرلو محمود گودرزی سید نصراله سجادی محمدحسین قربانی حجت‌اله دارابی	۱۳۸۸	تربیت‌بدنی	توصیفی	پژوهش در علوم ورزشی
نتیجه‌گیری	هدف از این پژوهش، مطالعه عوامل مؤثر بر بروز و گسترش فساد اداری و تعیین میزان اهمیت هریک از روش‌های کنترل فساد اداری از دیدگاه کارشناسان سازمان تربیت‌بدنی است. نحوه جمع‌آوری داده‌ها در این تحقیق از طریق پرسشنامه بوده و نمونه شامل ۱۶۵ نفر از کارشناسان سازمان است، همچنین به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری دوجمله‌ای و فریدمن استفاده شده است. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد از دیدگاه کارشناسان سازمان تربیت‌بدنی، عوامل اقتصادی بیشترین نقش را در بروز و گسترش فساد اداری دارد. ازسوی دیگر					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	کارشناسان این سازمان مواردی از قبیل: درجه خویشاوندسالاری، عدم پابندی کارکنان به رعایت موازین شرعی و قانون‌گریزی در فرهنگ جامعه را از عواملی می‌دانند که به‌صورت بالقوه می‌توانند زمینه‌های فساد را در بین کارکنان فراهم آورند. همچنین نبود مواردی از قبیل: مکانیسم‌های کنترل مناسب در سازمان، نظام پاداش کارآمد، امنیت شغلی برای کارکنان و وجود شبکه‌های غیررسمی، از ویژگی‌هایی هستند که می‌توانند سازمان تربیت‌بدنی را در معرض خطر فساد اداری قرار دهند. در مورد کمیت و کیفیت قوانین و مقررات نیز به‌عنوان یک عامل فسادزای دیگر می‌توان گفت که مطابق نتایج، این عامل نیز روی بروز فساد اداری در سازمان تربیت‌بدنی نقش دارد. نتایج نشان می‌دهد که ویژگی‌های فردی کارکنان در بروز فساد اداری در این سازمان نقش ندارند و نیز نقش روش‌های کنترل در کاهش فساد اداری تأیید می‌شود. از بین روش‌های کنترل فساد اداری نیز از دیدگاه کارشناسان افزایش حقوق کارکنان بیشترین نقش را به‌خود اختصاص می‌دهد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۹۹	بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و فساد اداری / تحلیلی بر رابطه بین سرمایه اجتماعی و فساد اداری	مهدی خلف‌خانی	۱۳۸۸ ۱۳۸۹	علوم سیاسی	توصیفی	راهبرد / پژوهشنامه
نتیجه‌گیری	نمونه این تحقیق شامل ۵۰۰ نفر است و جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه، مصاحبه، تحلیل محتوا و مطالعات طولی انجام گرفته است. در یک جمع‌بندی کلی می‌توان گفت که از میان عوامل متعدد تأثیرگذار بر فساد اداری در ایران، متغیرهای خاص‌گرایی در محیط اجتماعی ایران، سرمایه منفی اجتماعی به معنی هنجارهای منفی حاکم، نبود جدیت لازم در نهادهای نظارتی ایران و ترس به‌جای وجدان به‌عنوان منبع اساسی اجرای قوانین، از عوامل اساسی می‌باشند. اما اینکه کدام یک بیشترین تأثیر را بر فساد اداری و به‌عبارتی در عدم همکاری مردم برای مبارزه با فساد داشتند یا باعث بیشترین بی‌اعتمادی به راه‌ها و رویه‌های قانونی شده‌اند، بایستی توضیح داد که در میان متغیرهای موجود، جدیت نهادهای نظارتی و خاص‌گرایی به‌عنوان سرمایه منفی اجتماعی بالاترین تأثیر را در جری شدن کارمندان خاطی و نیز بی‌اعتمادی مردم به رویه‌های قانونی و یا عدم همکاری برای رفع فساد داشته‌اند. در این تحقیق نتایج تحلیل‌های آماری انجام شده نشان داده‌اند که سرمایه اجتماعی با وجه بیرونی‌سازی مفرط می‌تواند به‌جای آنکه به‌عنوان عاملی برای توسعه عمل کند، به دردسر برای توسعه تبدیل گردد. خانواده‌سالاری، قوم و خویش‌پرستی و فامیل‌خواهی نمونه‌ای از سرمایه منفی اجتماعی هستند و در نمونه ایران نشان دادند که چگونه برای عده‌ای خاص فرصت‌های غیرقانونی ایجاد و یا هزینه‌های جزایی را برای آنها کاهش می‌دهند و یا باعث افزایش فرصت‌ها و یا سرعت دسترسی به خدمات می‌گردد. به‌عبارتی، در این تحقیق نشان داده شده است که مشاهده این مسائل در ایران توسط مردم باعث بی‌میلی مردم به همکاری برای مبارزه با فساد و بی‌اعتمادی به رویه‌های قانونی می‌گردد. در تحلیل‌های انجام شده در این پیمایش نشان داده شده است که اگر مردم به دیگران و درستی اعمال دیگر اعتماد نکنند، آماده همکاری نیستند. به‌عبارتی همکاری و پابندی به رویه‌های قانونی در ایران مقید به این است که مردم ببینند دیگران نیز قانون را رعایت و وظایف خود را در اداره فراموش ننموده‌اند. ازسوی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	دیگر نتایج نشان می‌دهند که ضوابط اخلاقی درونی که در این تحقیق تحت عنوان وجدان مورد ارزیابی قرار گرفتند، نقش بسیار مهمی به‌عنوان عامل پایبندی به رویه‌های قانونی دارند. در جامعه‌ای که پایبندی به قوانین، ریشه در تعهد درونی مردم دارد، میزان همکاری با دیگران و نیز تمایل به رویه‌های قانونی افزایش می‌یابد و از سوی دیگر از سطح فساد پایین‌تری برخوردار خواهند بود. «شایان ذکر است که مقاله چاپ شده در سال ۱۳۸۹ دارای نتایج مشابه با مقاله سال ۱۳۸۸ است اما در حوزه ادبیات نظری پژوهش، مقاله سال ۱۳۸۹ دارای شرح بیشتری نسبت به مقاله سال ۱۳۸۸ است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۰	فساد اداری، مفهوم، علل و آثار آن	جواد صالحی	۱۳۸۸	حقوق	توصیفی	کانون
علل و عوامل	برخی عوامل مؤثر بر فساد اداری: ابهام مقررات، قوانین و روش‌ها/ کیفیت کار نظام دیوان‌سالاری/ سطح دستمزدها در بخش دولتی/ سیستم تنبیه و مجازات و نظارت‌های سازمانی.					
پیامدها	مشروعیت و ثبات ظاهری/ سودمندی اقتصادی موقت/ نابسامانی‌های اقتصادی/ عمیق‌تر شدن شکاف میان فقرا و اغنیا/ رشد مشاغل و خدمات ناموزون.					
نتیجه‌گیری	«این پژوهش عمدتاً سعی در شناسایی علل و بیان پیامدهای فساد اداری داشته است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۱	فساد و کنترل فساد: نگاهی به پدیده فساد با رویکردی به اسناد بین‌المللی در زمینه پیشگیری و منع فساد	هانس یورگ آلبرشت مترجم: مجید قورچی‌بیگی	۱۳۸۸	حقوق	توصیفی	اطلاع‌رسانی حقوقی
نتیجه‌گیری	مسئله فساد با مجموعه‌ای از مشکلات، مانند اقتصاد و جامعه موازی، عدم شفافیت، از بین رفتن پاسخگویی، ضعف ساختار دموکراتیک و بی‌اعتمادی به نهادهای سیاسی و قضایی مرتبط است. با این حال، هنوز مشخص نیست که آیا فساد سبب وجود چنین مشکلاتی می‌شود یا با دیگر معضلات اجتماعی، که بیانگر مشکلات ریشه‌ای عمیق در جوامع توسعه‌نیافته یا در حال توسعه است، همگام و همزمان می‌شود. اما ظاهراً دلایل گویای این نکته هستند که فساد نشانه بیماری است و موجب می‌شود که توجه سیاسی و علمی از این مسئله دور شود. به هر حال فساد یا درکی که از فساد وجود دارد به‌عنوان شری نهایی است که باید از جامعه					

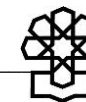
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	ریشه‌کن شود. سیاست ضدفساد اسناد بین‌المللی و داخلی به سمت گسترش مفهوم فساد در حال حرکت است به‌طوری که فساد سیاسی، تجاری و اداری را دربر می‌گیرد. ارزیابی دقیق اجرای اسناد بین‌المللی مبارزه با فساد، منجر به نظارت دائمی کشورها شده است. اما مشکل جایی است که می‌بینیم نه تنها با اجرای قوانین ضدفساد، میزان این جرائم کاهش پیدا نکرده است، بلکه با گسترش پیشگیری کیفری مدار نیز هیچ نشانه‌ای از کاهش مشکلات کلی فساد مشاهده نمی‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۲	مؤلفه‌های تدوین استراتژی ملی مبارزه با فساد جمهوری اسلامی ایران	سیدمهدی الوانی سعید زرندی ابوذر عرب‌سرخی	۱۳۸۹	مدیریت	توصیفی	مدیریت دولتی
راهکارها	مؤلفه‌هایی برای تدوین استراتژی‌های ملی مبارزه با فساد جمهوری اسلامی ایران، حوزه اقتصادی: حذف برنامه‌های فسادخیز/ خصوصی‌سازی مناسب/ مقررات‌زدایی/ اصلاحات مالیاتی و گمرکات/ بخش‌های بانکی/ سیستم مدیریت مالی/ اصلاحات تجاری و کلان/ مدیریت هزینه‌های عمومی، حوزه اداری: اصول اخلاقی/ خط‌مشی شایسته‌سالاری/ حقوق و مزایا/ کارآیی اداری/ تصمیم‌گیری غیرمتمرکز/ افشای درآمد و دارایی/ وضع قوانین مناسب/ مجازات سنگین برای رفتارهای فاسد/ تدارک خدمات رقابتی/ بخش قضایی و حقوقی/ وجود سیستم نظارت کارآمد، حوزه اجتماعی: ارتقای خدمات عمومی/ آموزش عمومی و ارتباطات/ مشارکت جامعه مدنی و نظارت عمومی/ دسترسی به اطلاعات، حوزه سیاسی: رقابت سیاسی/ احزاب مستقل/ شفافیت در وضعیت مالی احزاب/ ارتقای پاسخگویی/ تعهد آشکار رهبران/ ارتقا و تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی/ مشارکت فعالانه با سازمان‌های جهانی و بین‌المللی مبارزه با فساد و مکانیسم‌های سازمان ملل متحد.					
نتیجه‌گیری	در این پژوهش با توجه به ضرورت اتخاذ رویکرد چندبُعدی در مبارزه با فساد اداری، شاخص‌های استراتژی مبارزه با فساد در پنج نهاد بین‌المللی فعال در این حوزه مورد بررسی قرار گرفته و شاخص‌های منتخب در چهار حوزه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و اداری دسته‌بندی شده است. برای تأیید و اولویت‌بندی شاخص‌ها از نظرهای ۲۶ نفر از خبرگان استفاده شده است که شاخص‌های منتخب تأیید شدند و اولویت هریک برای استفاده در تدوین استراتژی مبارزه با فساد معین شده است، به‌طوری که شاخص‌های حوزه اداری بالاترین امتیاز را کسب کرده‌اند. تحلیل امتیازها می‌تواند ما را به نتایج مختلفی رهنمون کند. اول با توجه به گسترش روزافزون قاغذبازی، سلطه دولت بر منابع، ساختارهای اداری پیچیده و ملموس‌تر بودن شاخص‌های این حوزه، دوم با توجه به عدم دسترسی به مقامات ارشد و انتخاب مصاحبه‌شوندگان از بین مدیران میانی، شاخص‌های بخش اداری از درجه بالاتری برخوردار شده است. در مقابل عدم درک شایسته شاخص‌های حوزه سیاسی می‌تواند از دلایل عمده افت وزنی شاخص‌های این حوزه در تدوین استراتژی‌های مبارزه با فساد در سطح کشور قلمداد شوند. به هر حال آنچه باید در تدوین استراتژی‌های مبارزه با فساد در سطح ملی لحاظ شود، توجه شایسته به کلیه شاخص‌ها و عوامل اثرگذار این حوزه است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۳	بررسی تأثیر رابطه ادراک بی‌عدالتی در سازمان بر گسترش میل به فساد اداری	غلامرضا سلیمی علی‌اصغر پورعزت	۱۳۸۹	مدیریت	توصیفی	اندیشه مدیریت راهبردی
راهکارها	۱. به نظر می‌رسد که سطح پیچیدگی و تمرکز در دانشگاه با وضعیت مطلوب فاصله معناداری دارد، بنابراین، اهتمام به بازمهندسی فراگردها و ساختار دانشگاه از حیث تمرکز، پیچیدگی و تناسب شغل و شاغل با یکدیگر ضروری بوده و موجب بهبود ادراک کارکنان از عدالت سازمانی خواهد شد. ۲. ادراک دانشجویان از فساد در معاونت آموزشی، از دیگر معاونت‌ها بیشتر بوده است. به نظر می‌رسد اموری نظیر بداخلاقی، تبعیض در برخورد با ارباب‌رجوع و کم‌کاری بیشتر مدنظر دانشجویان بوده‌اند، شاید تعامل بیشتر دانشجویان با معاونت آموزشی و حساسیت امور آموزشی در نظر آنان موجب چنین ادراک و قضاوتی شده است، به نظر می‌رسد که معاونت آموزشی باید طرح‌هایی را برای بهبود رابطه دانشجویان و آموزش مدنظر قرار دهد.					
نتیجه‌گیری	این پژوهش مترصد ارزیابی رابطه ادراک انواع بی‌عدالتی توزیعی، رویه‌ای، مراوده‌ای و اطلاعاتی با رفتارهای متمایل به فساد کارکنان است. در این تحقیق یکی از دانشگاه‌های تهران به‌عنوان جامعه آماری مطالعه شده و اطلاعات از طریق پرسشنامه‌های جداگانه از دانشجویان و کارکنان جمع‌آوری شده است. «نظر به بیان نتایج در قالب فرضیات تحقیق، این فرضیه‌ها را ذکر می‌کنیم: فرضیه اول: میان میانگین ادراک بی‌عدالتی رویه‌ای در کارکنان یک واحد، با ادراک فساد در اندیشه دانشجویان درباره عملکرد آن واحد اداری، تفاوت معناداری وجود ندارد. فرضیات دوم تا چهارم کاملاً مشابه فرضیه اول اما به ترتیب در مورد بی‌عدالتی توزیعی، بی‌عدالتی مراوده‌ای و بی‌عدالتی اطلاعاتی هستند. نتایج حکایت از آن دارند که فرضیه‌های اول و دوم رد شده و فرضیه‌های سوم و چهارم تأیید می‌شوند». افراد با توجه به نیازهای سه‌گانه ابزاری، بین‌شخصی و اخلاقی به‌سوی عدالت برانگیخته می‌شوند. در صورت ادراک انواع گوناگون بی‌عدالتی، ممکن است متناسب با نوع بی‌عدالتی، نیازهای افراد دچار آسیب‌دیدگی و عدم ارضا شود، در این صورت، اگر سازمان به اقدام اصلاحی برای ترمیم نیاز آسیب‌دیده همت نگمارد، ممکن است خود افراد برای ارضای نیاز از طریق دیگری که ممکن است به فساد اداری بینجامد، اقدام نمایند. معمولاً در محیط‌های دانشگاهی، با توجه به فرهنگ سازمانی و ارزش‌های حاکم، جو مذهبی دانشگاه مورد مطالعه و نحوه گزینش کارکنان در آن و قبح شدید فساد مالی در نگرش کارکنان، علی‌رغم شدت آسیب دیدن نیاز ابزاری آنان در اثر ادراک بی‌عدالتی توزیعی و رویه‌ای، کارکنان کمتر به راه‌های نامشروع مانند جبران از طریق فساد مالی متوسل می‌شوند. حتی ممکن است امید به جبران بی‌عدالتی در یوم‌العدل، التیامی بر نیاز آسیب‌دیده آنان باشد، بنابراین تا حدودی می‌توان رد فرضیه‌های اول و دوم را توجیه کرد. اما در رابطه با فرضیه‌های سوم و چهارم، ادراک بی‌عدالتی مراوده‌ای و اطلاعاتی با نیازهای بین‌شخصی و اخلاقی مرتبط می‌شوند. هرچند واکنش افراد برای جبران این نیازهای آسیب‌دیده با توجه به پیچیدگی آنها دشوار است، همان‌گونه که در این تحقیق نیز تا حدودی تأیید شد، ممکن است به افزایش فساد اداری بینجامد. البته در اینجا، متناسب با مفهوم بی‌عدالتی در مراوده و توزیع اطلاعات، در رفتارهای ضدشهروندی سازمانی نظیر کاهش وفاداری و تعهد سازمانی و کاهش احساس مسئولیت یا کم‌کاری انعکاس می‌یابد که متأسفانه وجود آن مورد تأیید دانشجویان قرار گرفته است.					

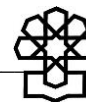
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۴	پیشنهاد شاخص بومی اندازه‌گیری فساد در ایران (با استفاده از روش دلفی)	علی محمد احمدی رضا وفایی یگانه	۱۳۸۹	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و پژوهش
نتیجه‌گیری	در این مطالعه تلاش شده است تا روش جدیدی برای سنجش فساد ارائه شود. در جهت یافتن شاخصی کمی برای سنجش فساد پس از بررسی مطالعات صورت گرفته، ۲۵ شاخص انتخاب شد و میان اساتید دانشگاه‌های سراسر کشور که مطالعاتی در زمینه فساد داشتند به شور گذاشته شد. پس از دو مرحله شور گذاشتن، شاخص‌های اندازه دولت، ضریب جینی، شاخص کیفیت قوانین، شاخص اقتصاد زیرزمینی، شاخص آزادی مطبوعات و شاخص حقوق و دستمزد برای سنجش فساد انتخاب شد. با توجه به واحدهای اندازه‌گیری مختلف ابتدا متغیرهای انتخاب شده باید همه استاندارد شوند، به نحوی که دامنه تغییرات آنها بین صفر و یک قرار گیرد. ضریب اهمیت متغیرها نیز از امتیاز داده شده نخبگان محاسبه شده است. با توجه به اینکه متغیرها تأثیر مثبت و منفی بر سطح فساد دارند، بنابراین متغیرهایی (شاخص‌هایی) که افزایش سطح فساد را موجب می‌شوند به صورت معکوس در مدل وارد شده‌اند. در مرحله آخر مقادیر به دست آمده برای هر کدام از متغیرها تجمیع شده و مقدار کلی شاخص فساد به دست می‌آید. مقدار شاخص بین صفر و یک در نوسان است و عدد صفر به منزله حداکثر و عدد یک به منزله حداقل فساد است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۵	فساد درون‌سازمانی ایران در پرتو شخصیت اقتدارگرا و ساخت پاتریمونیالیسم سنتی و ایلپاتی جامعه	نوذر شفیعی فرهاد نوایی	۱۳۸۹	علوم سیاسی	توصیفی	تحقیقات سیاسی و بین‌المللی
نتیجه‌گیری	این مقاله درصدد بررسی رابطه فساد درون سازمان با اقتدارگرایی شخصیت و ساخت پاتریمونیالیسم سنتی در ایران می‌باشد. نویسندگان این مقاله معتقدند که تعاملات ناسالم درون خانواده ایرانی که نتیجه اقتدار فراقانونی پدر است، منجر به شکل‌گیری شخصیتی اقتدارگرا می‌شود که به واسطه فقدان امنیت در درون خانواده، دارای ترمزهای روحی و روانی بسیاری است و این موانع روانی باعث می‌شوند تا فرد از یک طرف با خودخواهی همه چیز را برای خود بخواهد و با نزدیکی به مقامات قدرت سعی در کسب قدرت داشته و از سوی دیگر سعی کند تا بر زیردستان سلطه براند. تعاملات اقتدارگرایانه و سلسله‌مراتبی درون خانواده ایرانی باعث می‌شود تا از یک طرف «من واقعی و اصیل» فرد تحت سیستم استبدادی درون خانواده به خوبی ساخته و پرداخته نشود و شخص با نارسایی‌های بنیادین شخصیتی رشد کرده و در نتیجه نیازهای خودمحورانه مراحل پایین‌تر و کودکی را با خود به دوره‌های بالاتر زندگی حمل کند. به علاوه تحت تربیت استبدادی پدر، فرد به درونی کردن اقتدار و استبداد پرداخته و یاد می‌گیرد تا همان‌طور که در مقابل والدین با تسلیم و سازش به اهداف خود می‌رسید، در درون جامعه و در مقابل دیگران نیز این امر را تکرار کند. این ویژگی‌ها، شاخصه‌های شخصیتی می‌باشند که در دو بُعد متناقض سلطه‌طلبی و تسلیم‌جویی نمود پیدا می‌کنند، لذا نوع خاصی از فرهنگ سیاسی را با خود حمل می‌کنند که نزدیکی به مراکز قدرت برای به دست آوردن آن و سپس اعمال سلطه بر زیردستان مهمترین تجلی آن است. میل به تحت سلطه گرفتن دیگران و					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	زیر سلطه دیگران قرار گرفتن به‌منظور کسب قدرت، انجام هرگونه عملی از جمله رشوه، پارتی‌بازی و تملق و چاپلوسی و... را برای فرد توجیه می‌کند. از آنجایی که ورود و حضور سازمان در جامعه ایران بر اثر دیدار ایرانیان از غرب و مشاهده پیشرفت‌های آنان انجام شده است و از فقدان بستر لازم و همچنین سوء تغذیه تئوریک رنج می‌برده است، لذا این سازمان که به‌منظور اهداف خاصی تأسیس می‌شود از جایگاه اولیه خود که فرهنگ مدرن بوده، جدا شده و محمل قرارگیری شخصیت‌هایی با ویژگی‌های دوگانه پارادوکسیکال تسلیم در مقابل دیگران و نیز شیفتگی قدرت جهت فائق آمدن بر نابالغی‌های شخصیتی می‌باشد. این شرایط همراه با ساختار ایلی جامعه ایرانی و تعلق واقعی افراد به طایفه، کلان و خانواده خود باعث شد زمانی که این افراد با تعلقات نامبرده شده در درون سازمان قرار بگیرند، تنها به خود و خانواده خود بیندیشند. بدین ترتیب که از یک فرصت به‌دست آمده در سازمان نهایت استفاده را بکنند و به اصطلاح بار خود را ببندند و از طرف دیگر چون سازمان برای آنها یک نهاد فرعی می‌باشد و طایفه و خانواده اصل محسوب می‌شوند، لذا افراد خانواده و قبیله خود را وارد سازمان کرده و در نتیجه اهداف سازمان را فدای اهداف شخصی و فامیلی خود بکنند. نتیجه نهایی آن، سازمان را با ناکارایی روبرو کرده و بالاترین شاخص فساد را برای جامعه ایرانی رقم بزنند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۶	عوامل فرهنگی بروز فساد اداری و موانع فرهنگی مبارزه با آن	اصغر احمدی	۱۳۸۹	علوم اجتماعی	توصیفی	پژوهشنامه
راهکارها	راهکارهای مبارزه با فساد، از زاویه توجه به عوامل فرهنگی و اجتماعی: توجه به نحوه تربیت فرزندان و فعال کردن نهادهای مرتبط با جامعه‌پذیری کودکان، از طریق طراحی برنامه‌های هدفمند به‌ویژه پالایش و به روز کردن متون درسی کتاب‌های آموزشی/ عمومی کردن فرهنگ مبارزه با فساد/ انجام نظرسنجی از مردم.					
نتیجه‌گیری	سوالی که مطرح می‌شود این است که چرا در جامعه ما گرایش به فساد زیاد و آمادگی برای مبارزه با آن اندک است؟ شاید یکی از دلایل آن باشد که حضور فرهنگ مبارزه با فساد در جامعه ملموس نیست. دلیل دیگر شاید آن باشد که فرآیند جامعه‌پذیری را به‌صورت عمیق انجام نمی‌دهیم، به‌عنوان مثال، نادرست بودن فساد را عمیقاً به اعضای جامعه نمی‌آموزیم. به همین دلیل آنچه آموخته می‌شود، صرفاً مجموعه‌ای از امر و نهی‌های ظاهری است و در وقت مقتضی امکان کنار نهادن شدن را دارد. زمانی که اجتماعی شدن به‌صورت عمیق انجام می‌شود، افراد حاضرند برای حفظ الگوی فرهنگی آن متحمل رنج‌های زیاد شوند. اگرچه ما ایرانیان به‌عنوان یک شهروند معمولی در حوزه سیاست، به‌دلایل زیاد از فنون و توصیه‌های صاحب‌نظران این علم استفاده نمی‌کنیم، اما به‌جای آن در عرصه اجتماع و تعامل خود با دیگران اکثراً ماکیاولیست‌های قهاری هستیم و شدیداً به قواعد بازی آشنا و آن را به‌کار می‌بندیم. فرهنگ ضعیف علاوه‌بر عامل بودن در زمینه بروز انحراف با اشاعه فساد، ضمن استمرار وضع موجود، خود را به‌صورت فرهنگ رایج و مسلط در می‌آورد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	هرچند این عقیده درست است که مادی‌گرایی احتمال‌گرایی به فساد را افزایش می‌دهد، اما تعیین‌کنندگی آن چندان بالا نیست، زیرا کشورهایی هستند که سرمایه‌داری بر آنها حاکم است، اما میزان فساد در آنها از بسیاری از کشورهای دیگر کمتر است. این کشورها با تأکید بر اقتصاد به توسعه دست یافته‌اند و همین توسعه‌یافتگی موجب پایین آمدن میزان فساد در آنها شده است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۷	فساد، تقلب، پولشویی و وظیفه حسابرسان	علی امانی غلامحسین دوانی	۱۳۸۹	حسابداری	توصیفی	حسابداران رسمی
پیامدها	آثار فساد از دیدگاه حسابرسان: هرگونه فساد مالی به‌نوعی صورتهای مالی را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد/ فساد مالی برخلاف پولشویی که ممکن است در صورتهای مالی مؤثر نباشد، یکی از اقلام ترازنامه یا سود و زیان را تحت تأثیر قرار خواهد داد (حسابرسی مالی)/ فساد مالی باعث خواهد شد که عملکرد مدیران و شرکت‌ها به‌درستی ارزیابی نشوند (حسابرسی عملکرد)/ فساد مالی باعث خواهد شد که حقوق برخی سهام‌داران به نفع برخی سهام‌داران دیگر ضایع شود (وظایف بازررس قانونی)/ فساد مالی برخی حقوق اجتماعی شهروندان را مورد تعرض قرار می‌دهد (مسئولیت اجتماعی حسابرسان)/ فساد مالی می‌تواند استقلال حسابرسان را نیز مورد تعرض قرار دهد و یا درصدد خرید اظهارنظر حسابرسان برآیند.					
نتیجه‌گیری	«این مقاله به بیان مفهوم و انواع فساد، تقلب و پولشویی پرداخته و مسئولیت حسابرسان را در این زمینه تشریح کرده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۸	آسیب‌شناسی اجتماعی فساد اداری و اقتصادی در ایران	محمدعلی مشفق	۱۳۸۹	علوم اجتماعی	توصیفی	پژوهشنامه
علل و عوامل	عوامل حقوقی مؤثر در فساد اداری: وجود قوانین متعارض و گاه نفی‌کننده یکدیگر، روشن نبودن ناسخ و منسوخ آن، فراهم شدن امکان فرار از قانون و تکیه بر قوانین دیگر/ فقدان شفافیت، صراحت و تفسیرپذیر بودن قوانین به‌صورت گسترده/ کلی‌گویی و ابهام‌گویی در تصویب قوانین و وجود تفسیرهای مختلف از قانون/ واگذاری اختیارات وسیع به مسئولان در قوانین موضوعه بدون اینکه انتصاب‌ها به‌لحاظ تخصصی، توانایی مدیریتی و... با اختیارات و قوانین تناسبی داشته باشد/					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	فقدان تعریف روشن و مشخص حقوقی برای جرائم مالی، اداری و سیاسی و طبقه‌بندی دقیق آنها/ پیش‌بینی نشدن جرم اقتصادی در قوانین جزایی ایران و مصادیق آن/ فقدان تعریفی روشن از اخلال در نظام اقتصادی/ تقسیم و توزیع قدرت به‌صورت طولی و متمرکز و فقدان نقش نهادهای مردمی و مدنی در نظارت بر عملکرد مسئولان و متولیان امر/ شفاف نبودن حیطه‌های اعمال قدرت و مسئولیت‌ها به‌لحاظ قانونی/ فقدان مجازات و کیفر مؤثر برای عدم اجرای قوانین، به‌طوری که مطابق ماده (۲) قانون مجازات اسلامی «هر فعل یا ترک فعلی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد، جرم محسوب می‌گردد و لاغیر» / عدم آگاهی قشر وسیعی از افراد جامعه به قانون و آموزش ندادن مردم توسط قانونگذاران و مسئولان اجرای قانون به‌منظور نهادینه شدن قانونگرایی و حاکمیت قانون در جامعه. مؤلفه‌های تأثیرگذار بر فساد اداری: فقدان ثبات سیاسی و مدیریتی و ناامنی شغلی و وجود آینده‌ای نامطمئن (از منظر اقشار مختلف جامعه)/ شفاف نبودن مقررات نظام بانکی و شناور و متغیر بودن مقررات و قوانین اقتصادی اعم از نرخ سود و.../ وجود انحصارات جدید و غیررقابتی بودن بازار در عرصه تولید، توزیع و قیمتگذاری/ ثابت نبودن و متغیر بودن نرخ بهره و پیروی نکردن نرخ بهره از یک منطق اقتصادی و شرایط بازار/ چندنرخ بودن ارز که باعث ایجاد رانت و فساد در لایه‌های خاص می‌شود/ بزرگ شدن هرچه بیشتر حوزه عمل اقتصاد پنهان و زیرزمینی (رقابت باندهای اقتصادی با دولت)/ پایین بودن حقوق کارکنان دولت در بخش‌های مختلف به‌ویژه پلیس، گمرکات، دستگاه قضایی، مأموران وصول مالیات و عوارض، شهرداری، منابع طبیعی، محیط زیست، مؤسسه استاندارد و.../ ملزم نبودن سازمان‌ها، دستگاه‌ها، نهادها و شرکت‌های دولتی به ارائه عملکرد شفاف و عدم پاسخگویی شفاف برخی از مسئولان/ بی‌اطلاعی مردم از امتیازات و تسهیلات اختصاص‌یافته بانک‌ها و مؤسسات پولی و در جریان قرار داشتن افراد خاص و دارای ارتباط و نفوذ/ فقدان عملکرد شفاف در برگزاری مزایده‌ها، مناقصات و واگذاری اغلب پروژه‌های ملی و منطقه‌ای به پیمانکاران خاص اعم از بخش خصوصی و دولتی/ فقدان نهادهای نظارت‌کننده اعم از احزاب، نهادهای مدنی و رسانه‌ها بر عملکرد مجموعه دستگاه‌ها، سازمان‌ها و.../ وجود نظام‌های استخدامی، رابطه‌ای، خویشاوندی، گروهی، سیاسی و.../ سیال و متغیر بودن سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی و تغییر مداوم آن براساس تغییر دولت‌ها/ فقدان تعاریف شفاف برای جرائم اقتصادی، مالی و اداری و عدم آموزش و توجیه مجریان و مشتریان نسبت به سیاست‌ها و قوانین موضوعه/ برخورداری بعضی از گروه‌های قدرت از مصونیت همه‌جانبه و فقدان توانایی مجریان قانون در برخورد با مفاسد اقتصادی بعضی از عناصر قدرت/ سیطره و مالکیت دولت بر تمامی عرصه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ناتوانی نظارت نهادهای نظارتی، مردمی و مدنی بر کانون‌های قدرت و ثروت/ مصونیت برخی از مدیران ارشد به‌دلیل پایگاه‌های قدرت و اطمینان از عدم حساب‌کشی و نظارت‌پذیری/ ثبات طولانی‌مدت بعضی از کارکنان و صاحب‌منصبان در پست‌های کلیدی/ فقدان نقش مؤثر احزاب، نهادهای مدنی، حقوقدانان و مطبوعات در فرآیند قانونگذاری و عدم تناسب قوانین مصوب با شرایط جامعه، روحیات و فرهنگ حاکم بر مردم ایران و گذشته تاریخی آنان و تحولات سریع در عرصه‌های مختلف/ فقدان تبیین روشن مفاهیم و مصادیق فساد اقتصادی، مالی و سیاسی به‌صورت شفاف و آشنا نبودن کارمندان دولت و مردم با مصادیق فساد اداری، مالی و اقتصادی، به‌ویژه در					

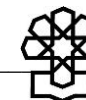
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	حوزه‌هایی که زمینه فساد بیشتر متصور است/ مشخص نبودن جرائم اقتصادی به صورت صریح و روشن در قوانین اجرایی کشور/ ناکافی بودن مجازات‌های تعیین شده برای جرائم اقتصادی و مالی و برخورد فصلی و مقطعی با این پدیده/ قانون‌گریزی، قانون‌شکنی، پارتی‌بازی، رانت‌خواری، واسطه‌گری، دلالی و تبدیل آن به هنجار در جامعه و عادی شدن این پدیده در میان بخش‌های زیادی از افراد جامعه/ طولانی بودن مدت زمان صدور مجوزها، گواهی‌ها و پایان کار شهرداری‌ها، پرداخت وام‌ها و زمانمند نبودن خدمات ارائه شده توسط دستگاه‌ها/ وجود ساختار بیمار نفتی و یارانه‌ای و تغذیه اقتصاد از نفت و گاز/ محدودیت در آزادسازی اقتصادی و رقابتی نبودن بازار در عرصه تولید، توزیع و وجود انحصارات در دستان تعدادی افراد و گروه‌های ذی‌نفوذ/ چندگانگی نرخ ارز، تخصیص سهمیه‌های ارزی و اعتبارات دولت به صورت غیرعادلانه و غیرشفاف، وجود سیاست‌های صنعتی تبعیض‌آمیز، سهمیه‌بندی واردات، کنترل دستوری قیمت‌ها و.../ پایین بودن سطح حقوق کارکنان دولت/ رفتار دوگانه کشورهای پیشرفته در سیاست خارجی (میدان دادن به خودکامگی در کشورهای جهان سوم و همت گماشتن برای پیشرفت و دموکراسی در داخل کشورشان)/ وجود نهادها و سازمان‌های بازرسی موازی و وابسته به دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی و فقدان اختیارات مستقل از دستگاه‌ها جهت برخورد با سوءاستفاده‌ها و عناصر فساد/ ترجیح مصلحت‌اندیشی‌های فردی بر مصالح نظام و حقوق اساسی مردم در برخورد با برخی از عناصر فساد/ عدم برخورد با پدیده قاچاق کالا، ارز، احتکار و کمبود کالاهای مورد نیاز مردم، به‌ویژه در شرایط بحرانی توسط باندها و مافیاهای اقتصادی/ عدم قاطعیت مورد انتظار دستگاه قضایی در برخورد قاطع با قاچاقچیان کالا، مواد مخدر، ارز و زمین‌خواران بزرگ و.../ مهاجرت شتابان روستاییان و ساکنان شهرهای کوچک به شهرها و کلان‌شهرها جهت یافتن شغل و درآمد بهتر، رشد شتابان بیکاری و ناکارآمدی سیاست و برنامه‌های اشتغال‌زایی دولت/ گسترش و رشد روز افزون پدیده حاشیه‌نشینی در شهرها و عدم انطباق عناصر مستقر در قطب‌های حاشیه‌ای شهرها با فرهنگ شهرها و کلان‌شهرها و به تبع افزایش ناهنجاری‌ها و بزهکاری و جرائم مختلف و تبدیل بعضی از عناصر فوق به سربازان پیاده‌نظام مواد مخدر، کالای قاچاق و انواع بزه‌ها و مفاسد/ نادیده گرفتن سوابق و تجربه‌های هزاران مدیر کارآمد در اداره کشور با ملاحظات سیاسی، حزبی و.../ خروج سرمایه‌های مادی و فکری از کشور در طول دهه‌های گذشته و به فراموشی سپردن آن و عدم تمهید زمینه‌های بازگشت این سرمایه‌ها به کشور جهت رونق اقتصادی، کاهش وابستگی به سود نفت و ارتقای سطح رفاه مردم/ عدم استفاده بهینه از سرمایه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی واگذار شده و فقدان نظارت شفاف بر عملکرد درآمدها و هزینه‌های آنان/ ناکارآمدی نهادهای فعلی در برخورد با فساد اداری به دلیل فقدان اختیارات لازم.					
نتیجه‌گیری	«عمده تمرکز این پژوهش بر شناسایی علل و عوامل فساد اداری بوده است که نتایج آن ذکر گردید».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۰۹	شناسایی عوامل مؤثر بر فساد مالی در بین کارکنان دستگاه‌های اجرایی	فرج‌اله رهنورد حبیب‌الله طاهرپور کلانتری اعظم رشیدی	۱۳۸۹	مدیریت	توصیفی	پژوهشنامه مدیریت اجرایی
علل و عوامل	پنج عامل اساسی زمینه‌ساز فساد مالی در میان کارکنان دستگاه‌های اجرایی: تمایل به حفظ قدرت و کنترل توسط مدیران/ ضعف سیستم‌های نظارتی، پاسخگویی و اخلاقیات/ انحصارطلبی و عدم شفافیت/ بوروکراسی حاد بخش دولتی/ ناکارآمدی مدیریت منابع انسانی.					
نتیجه‌گیری	این تحقیق سعی بر آن دارد تا عوامل مؤثر در فساد مالی را در میان کارکنان دستگاه‌های اجرایی ایران شناسایی کند. این پژوهش در درجه اول ۲۳ متغیر را به‌عنوان متغیرهای اثرگذار بر فساد مالی از طریق بررسی پیشینه پژوهش و شرایط وضعی بخش دولتی ایران، شناسایی و از طریق طراحی پرسشنامه، وجود این متغیرها در دستگاه‌های بخش دولتی ایران را مورد سنجش قرار می‌دهد. «نمونه شامل ۳۰۰ نفر/از کارمندان دستگاه‌های اجرایی/استان تهران بوده/است». یافته‌های پژوهش نشان‌دهنده آن هستند که پنج عامل اساسی زمینه‌ساز فساد مالی در میان کارکنان دستگاه‌های اجرایی استان تهران هستند که با توجه به ویژگی‌های مشترک دستگاه‌های اجرایی و کارکنان دولت، قابل تعمیم به دیگر کارکنان دولتی هستند. این عوامل عبارتند از: ۱. تمایل به حفظ قدرت و کنترل توسط مدیران، ۲. ضعف سیستم‌های نظارتی، پاسخگویی و اخلاقیات، ۳. انحصارطلبی و عدم شفافیت، ۴. بوروکراسی حاد بخش دولتی، ۵. ناکارآمدی مدیریت منابع انسانی. این عوامل در مجموع ۶۷/۵۵ درصد از تغییرپذیری در متغیر فساد مالی در میان کارکنان بخش دولتی ایران را تبیین می‌کنند. عامل اول با واریانس ۳۸ درصد، نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری و گسترش فساد مالی در میان کارکنان دارد. نظریه قدرت- کنترل (رابینز، ۱۹۹۰) بر این پایه استوار است که صاحبان قدرت در سازمان تصمیم‌هایی را اتخاذ می‌کنند که حفظ کنترل آنان را تسهیل کند، اما در ظاهر خود را پشت اثربخشی سازمانی پنهان و وانمود می‌کنند که تصمیم‌گیری آنان کاملاً عقلایی و مبتنی بر اقتضائات محیطی است. درواقع چنین رفتاری، تسهیل‌کننده فساد در میان مدیران و غیرمدیران خواهد بود. عامل‌های دوم تا پنجم مبین حاکمیت ضعیف در کشور هستند. امروزه طراحی مدل‌های حاکمیت مطلوب برای تسهیل مسیر توسعه پایدار در تمامی دنیا مورد توجه قرار گرفته است. به‌عنوان مثال، مدل حاکمیت خوب بر ویژگی‌هایی چون مشارکت‌جویی، حاکمیت قانون، اثربخشی دولت، کیفیت مقررات، پاسخگویی، شفافیت و کنترل فساد تأکید دارد که پیاده‌سازی چنین مدل‌های حاکمیتی می‌تواند در ریشه‌کن ساختن پدیده فساد در تمامی اشکال آن بسیار راهگشا باشد. باید توجه داشت، از نقطه نظر خط‌مشی‌گذاری برای مبارزه با فساد مالی، اگر تنها روی اصلاح مجموعه محدودی از سازمان‌ها یا عوامل متمرکز شویم، فساد مالی به حیات خود ادامه خواهد داد. راهکار اساسی در حرکت متوازن و هم‌تراز در تمامی ابعاد فساد مالی و عوامل تأثیرگذار بر آن است.					

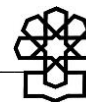
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۰	فساد اژدهایی که همچنان می‌غرد	لارنس کاکرافت مترجم: ف.م هاشمی	۱۳۸۹	ادبیات و زبان‌ها	توصیفی	چیستا
راهکارها	مهمترین ضعف برنامه‌های اصلاحی کنونی، جزئی‌نگری آنهاست. در این برنامه‌ها ارتباط میان شکل‌های مختلف فساد و رابطه تنگاتنگ و ماهوی فساد نهادینه شده، نادیده گرفته می‌شود. یک برنامه مؤثر مبارزه با فساد، برنامه‌ای جامع‌نگر است که فساد سازمان‌یافته و کلان را به‌طور توأمان هدف قرار می‌دهد. در این برنامه باید بر شفافیت تأکید شود و نقش نهادهای مدنی برجسته شود. انجام اصلاحات ارضی، ایجاد یک قوه قضائیه سالم و بی‌طرف، انتشار ارزش واقعی منابع طبیعی و شرایط مندرج در قراردادها برای بهره‌برداری از این منابع، حسابرسی دقیق از عملکرد بنگاه‌های خصوصی، نظارت مؤثر و دقیق بر بانک‌ها و بنگاه‌های مالی و تلاش خستگی‌ناپذیر برای بازگرداندن سرمایه‌های به غارت رفته کشورها از آن سوی دریاها، از دیگر اجزای یک برنامه اصلاحی موفق می‌باشد.					
نتیجه‌گیری	فساد در مالیه سیاسی، تنها یک هدف را دنبال می‌کند: حفظ قدرت. احیای سیستم چندحزبی در دوران پس از جنگ، مشکلات حادی را در زمینه تأمین مالی فعالیت‌های سیاسی به‌وجود آورد. هزینه انتخاب شدن در یک سیستم چندحزبی بسیار بالاست. تأمین این ارقام تنها با محاسبات مالی خارج از حزب میسر است. این حمایت نیز با این هدف صورت می‌گیرد که پس از انتخابات برای سرمایه‌گذاری سودآور باشد. دموکراسی‌های غربی در سالیان اخیر معضل تأمین مالی احزاب سیاسی را جدی گرفته و قوانین سختگیرانه‌ای را در این زمینه به تصویب رسانده‌اند که تا حدودی موفقیت‌آمیز بوده است. هم در رژیم‌های فاسد و هم در دموکراسی‌های غربی جهان، فقرا مجبورند برای دسترسی به خدماتی که دولت‌ها باید طبق قانون به‌طور مجانی عرضه کنند، وجوهی را پرداخت کنند. در بیشتر کشورهای در حال توسعه جهان، تبعیض در دسترسی به منابع موجب شیوع فساد در مقیاس خرد شده است، از آنجایی که بقای بخشی از مردم این جوامع به تداوم دریافت رشوه بستگی دارد، ریشه‌کنی این مشکل بسیار دشوار به‌نظر می‌رسد. اما رشوه خرد با رشوه سازمان‌یافته کلان تفاوت ماهوی دارد. دریافت «کمسیون» به‌وسیله کارکنان ماهر و نیمه‌ماهری که از حقوق اندک برخوردارند، شاید در نظر نخست به‌عنوان وسیله بقای آنها توجیه‌پذیر باشد، اما مسئله اینجاست که اگر این الگو در جامعه‌ای جا بیفتد، در آن صورت رشوه به منبع لایزال درآمد اضافی در آن جامعه تبدیل خواهد شد. پس در بسیاری از موارد این شکل از فساد، نهادینه می‌شود. جامعه مدنی که در شناخت و طرح مشکل فساد پیشگام بود، در دهه گذشته بر تلاش‌های خود افزود و ابتکارات مهمی را در این رابطه مطرح کرد که برگزاری کنوانسیون سازمان‌های همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) در مورد پرداخت‌های غیرقانونی در سال ۱۹۹۷ و کنوانسیون ضدفساد ملل متحد در سال ۲۰۰۵ از آن جمله می‌باشد. در حالی که رهبران غرب بر ضرورت تسطیح زمین‌بازی، شفاف‌تر کردن جهان، حذف موانع از سر راه توسعه و کاهش فقر در جهان تأکید می‌کنند، اندیشمندان و متفکران دنیا برآنند که شیوع فساد مانع تحقق اهداف فوق شده و حل‌وفصل مشکلات بزرگ دنیای امروز را دشوار می‌کند. ضامن موفقیت برنامه مبارزه با فساد، مشارکت صادقانه کشورهای پیشرفته و ثروتمند دنیا در آن است. دموکراسی‌های غربی باید بدانند که دیگر عملکرد آنها و کمپانی‌های چندملیتی‌شان در کسب سودهای آسان و بادآورده از چشم جهانیان مخفی نمی‌ماند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۱	بررسی عوامل مدیریتی و سازمانی مؤثر بر فساد اداری مالی در سازمان‌های دولتی مراکز استان‌های اصفهان و زنجان	حسین عظیمی علی عطاfer علی شائمی برزکی	۱۳۸۹	مدیریت	توصیفی	اندیشه مدیریت راهبردی
علل و عوامل	عوامل سازمانی تعیین‌کننده مؤثر بر فساد اداری مالی: نظام پرداخت/ بستر کنترل و نظارت/ ارتباطات/ جرائم و قوانین فساد/ گروه‌های غیررسمی/ شفافیت/ اطلاع‌رسانی و پاسخگویی/ قوانین و مقررات اداری و عوامل روانی. عوامل مدیریتی تعیین‌کننده مؤثر بر فساد اداری مالی: ضعف مدیران در رهبری و هدایت/ ضعف مدیران در نظارت و کنترل/ ضعف مدیران در بسیج منابع و امکانات.					
نتیجه‌گیری	آنچه در این پژوهش بیشتر به آن توجه شده است، شناسایی عوامل مدیریتی و سازمانی مؤثر بر فساد اداری مالی و تعیین الگوی اثرگذاری این عوامل در سازمان‌های دولتی شهرهای اصفهان و زنجان است. نمونه آماری این تحقیق ۹۳۴ نفر مشتمل بر مدیران و کارشناسان ذی‌ربط فساد اداری مالی در سازمان‌های دولتی مراکز استان‌های اصفهان و زنجان بوده و جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته است. در این راستا نتایج حاصل از نرم‌افزار و مدل معادلات ساختاری بر مبنای تحلیل مسیر، نشان داد که در سازمان‌های دولتی از بین ۱۴ عامل سازمانی مؤثر بر فساد اداری مالی، این ۹ عامل تعیین‌کننده‌اند: نظام پرداخت، بستر کنترل و نظارت، ارتباطات، جرائم و قوانین فساد، گروه‌های غیررسمی، شفافیت، اطلاع‌رسانی و پاسخگویی، قوانین و مقررات اداری و عوامل روانی و سه عامل تعیین‌کننده از بین پنج عامل مدیریتی مؤثر بر فساد اداری مالی، شامل ضعف مدیران در رهبری و هدایت، ضعف مدیران در نظارت و کنترل و ضعف مدیران در بسیج منابع و امکانات است. این نتایج نشان می‌دهد که در وهله اول، باید موضوع نظام پرداخت در سازمان‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار باشد و تبعیض در پرداخت حقوق، توزیع فرصت‌های شغلی و ارتقای بین کارکنان، تشویق و تنبیه به کمترین میزان برسد. همچنین، نحوه نظارت در سازمان‌های دولتی، از نظر فراهم کردن بستر کنترل و نظارت دقیق، مستمر و بهنگام، باید بازبینی شود، زیرا ضعف در این زمینه‌ها، با توجه به فعال نبودن سیستم نظارت عمومی (مردم، نهادهای مدنی و رسانه) و متناسب نبودن شدت مجازات متخلفان با جرائم انجام شده و به‌موقع نبودن مجازات و قاطع نبودن در اجرای آن، زمینه عقلایی را برای ارتکاب فساد اداری مالی فراهم می‌کند. موضوع مهم دیگر درباره نتایج این پژوهش، تأثیر قوانین و مقررات اداری در بروز فساد اداری مالی است. تعدد قوانین، پیچیدگی و ابهام‌های موجود در قوانین، وجود قوانین بد و نامناسب، سکوت یا ابهام قانون در تشخیص و اثبات برخی از مصادیق فساد، طولانی بودن فرآیندها و روش‌های اجرای کار و آگاه نبودن ارباب‌رجوع از آن فرآیندها، زمینه لازم برای بروز فساد اداری مالی را فراهم کرده است. این موضوع، به‌دلیل بهره‌مند نبودن نظام اداری از فناوری اطلاعات و اتوماسیون پیشرفته اداری و نامناسب بودن پایگاه‌های اطلاع‌رسانی (از نظر شفافیت، کامل بودن، سرعت و صحت) تشدید می‌شود و کارکنان را به سمت ارتکاب فساد سوق می‌دهد. البته نباید از تأثیر ضعف مدیران در انجام دادن وظایف مدیریتی، به‌ویژه ضعف در بسیج منابع و امکانات، ضعف در رهبری و هدایت و ضعف در نظارت و کنترل، غافل بود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۲	جرائم سازمان یافته و تجارت مواد مخدر	غلامحسین بیابانی ابوالفضل روغنی گلپایگانی	۱۳۸۹	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات بین المللی پلیس
نتیجه گیری	«از محتوای این مقاله فقط بخش مربوط به ارتباط فساد و جرائم سازمان یافته به بحث این گزارش مرتبط است، لذا به بیان نکات این پژوهش در این محدوده خاص اکتفا شده است». فساد یک جنبه مهم جرائم سازمان یافته است، حتی می توان گفت که فساد اغلب سنگ بنای فعالیت های برخی از سازمان های تبهکاری است. اثر کلی آن روی ادارات اجرایی می تواند همه انواع فعالیت های کلاهبرداری به ویژه قاچاق بین المللی را تسهیل کند. فساد تا حدی از تبهکاران نیز حمایت می کند، چون مأمورانی که فاسد شده اند، همان کسانی هستند که باید فعالیت های تبهکاران را مورد تحقیق و بررسی قرار دهند، یا دست کم به این تحقیقات کمک کنند. به علاوه وجوهی که در دسترس سازمان تبهکاری است، پیشنهاد رشوه هایی را امکان پذیر می سازد که مقاومت در برابر آنها مشکل است. هدف اصلی جرائم سازمان یافته یا فساد، انباشت ثروت است که به سازمان های تبهکاری قدرت داده و آنها را خطرناک می کند. اعتقاد اینترپل بر این است که یکی از مناسب ترین راه های مبارزه مؤثر با جرائم سازمان یافته و فساد حمله به آن از جنبه مالی است. این اعتقاد نکته مهمی است و قابل تردید نیست. به علاوه، پیوندی بین جرائم سازمان یافته، فساد و تروریسم پدیدار و برقرار شده است. برای مثال بعضی گروه های تروریست از جرائم سازمان یافته برای تأمین مالی فعالیت های خود استفاده کرده اند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۳	بررسی آثار فساد اداری بر سرمایه اجتماعی	احمد شعبانی محمد سلیمانی	۱۳۸۹	علوم اجتماعی	توصیفی	مهندسی فرهنگی
نتیجه گیری	اندیشه های مختلف در مورد رابطه سرمایه اجتماعی و فساد به دو دسته کلی تقسیم می شوند، عده ای بر این اعتقادند که وجود فساد در سازمان های اداری موجب تقویت سرمایه اجتماعی می شود و در مقابل عده ای معتقدند که فساد از بین برنده سرمایه اجتماعی بوده و اعتماد تعمیم یافته را در سطح جامعه به حداقل می رساند. این دسته در پاسخ به نظر دسته اول به محدودیت های روابط مبتنی بر فساد اشاره می کنند و در مواردی روابط ایجاد شده را نه اعتماد که یک رابطه بازدارنده دوطرفه برمی شمردند که آثار مخربی بر جامعه دارد. بنابراین آنچه که می باید برای کاهش فساد بر آن تمرکز کرد افزایش کارایی سازمان ها و نهادهای مرتبط با مردم برای ایجاد حس امنیت و کارایی است. باید توجه داشت که به نظر جمع بزرگی از اندیشمندان این حیطه، فساد ناشی از وجود یک حس روانی مبنی بر بی عدالتی و ناکارآ بودن سیستم است. از طرف دیگر سرمایه اجتماعی نیز به عبارتی، وجود حس «قابل اعتماد بودن سایرین»					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	است. این حس اعتماد زمانی به وجود می‌آید که کارکردهای نهادها و سازمان‌های موجود در راستای اهداف این نهادها باشد و به عبارتی این نهادها از فساد دور باشند. اگر نهادهای اجرایی از فساد دور باشند، در این صورت امکان اعتماد فرد به سایرین بهبود یافته و زمینه مشارکت و همکاری اجتماعی در جامعه افزایش می‌یابد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۴	اندازه‌گیری فساد مالی در ایران با استفاده از منطق فازی (رویکرد اقتصادی)	حسین صادقی عباس عصار وحید شقاقی شهری	۱۳۸۹	اقتصاد	توصیفی	پژوهشنامه اقتصادی
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از منطق فازی، ضمن بیان چگونگی مدل‌سازی روابط اقتصادی، الگوریتم جدیدی برای سنجش فساد در ایران معرفی می‌کند. در این تحقیق با بهره‌گیری از نظریه فازی و تعریف دو متغیر سببی حجم اقتصاد زیرزمینی (درصدی تولید ناخالص داخلی) و شاخص سطح رفاه (سطح واقعی دستمزدها) به اندازه‌گیری فساد مالی در ایران طی دوره زمانی ۱۳۴۵-۱۳۸۶ پرداخته شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که روند فازی فساد مالی در ایران طی سال‌های ۱۳۴۵ - ۱۳۴۸ با شاخص عددی حدود ۰/۷ بیشترین مقدار را داشته، ولی در دوره ۱۳۴۸ - ۱۳۵۳ کاهش یافته و در مقطع ۱۳۵۳ به شاخص عددی ۰/۳۳ رسیده است. در دوره ۱۳۵۳ - ۱۳۵۷ دوباره روند صعودی به خود گرفته و در مقطع ۱۳۵۷ به عدد ۰/۶ افزایش یافته است. بعد از انقلاب اسلامی و در دوران جنگ تحمیلی شاخص عددی بین ۰/۳ تا ۰/۵ نوسان داشته است. بعد از جنگ تحمیلی، شاخص روند افزایشی به خود گرفته و در سال ۱۳۷۱ به ۰/۵۷ رسیده است. سپس در دو مقطع ۱۳۷۲ و ۱۳۷۳ به ترتیب به ۰/۳۵ و ۰/۲۸ کاهش یافته است. از سال ۱۳۷۳ تا مقطع ۱۳۷۹ نیز نمودار روند افزایشی شاخص فازی فساد مالی را نشان می‌دهد تا اینکه از این سال به بعد فساد روند کاهشی داشته است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۵	چالش‌های فراروی اجرای کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد در کشور	حسین نواده توپچی	۱۳۸۹	علوم سیاسی	توصیفی	راهبرد
علل و	برخی از صاحب‌نظران شرایط زیر را برای رشد فساد مساعد می‌دانند: الف) کمبود اطلاعات: فقدان شفافیت دولتی/ فقدان قانون مربوط به آزادی اطلاعات/ فقدان					

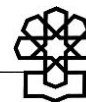
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
عوامل	گزارش مربوط به بازرسی‌ها در رسانه‌های همگانی/ نادیده گرفتن آزادی بیان و مطبوعات/ فقدان شاخص برای سنجیدن فساد/ افراد ایمن از مالیات که برای هموطنان خود و شرکت‌ها مالیات وضع می‌کنند و اطلاعات مربوط به مالیات و عوارض خارجیان را پنهان می‌کنند. ب) عدم امکان کنترل دولت: فقدان دموکراسی یا دموکراسی ناکارآمد/ فقدان جامعه مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد برای نظارت بر کارکرد دولت/ ناآگاهی رأی‌دهندگان نسبت به مسائل سیاسی مخصوصاً در انتخابات ملی و سراسری/ خدمات مدنی ضعیف و گام‌های کند برای اصلاحات/ ضعف در حکومت قانون/ ضعف در تخصص و حرفه حقوقی/ ضعف در استقلال قوه قضایی/ فقدان حمایت از گروه‌های هشداردهنده/ فقدان معیار برای ارزیابی روش‌ها و مقایسه دیگرانی که همان کار را انجام می‌دهند. ج) فرصت‌ها و انگیزه‌ها: اشخاص خاصی از مأموران به‌طور عادی پول نقد را اداره می‌کنند، به‌جای آنکه پرداخت‌ها با کامپیوتر مرکزی یا بخش خاصی کنترل و مدیریت شود/ برداشت‌های غیرقانونی از حساب‌های بانکی نظارت شده، برای پنهان کردن بسیار دشوار است/ صندوق‌های عمومی به‌جای توزیع متمرکز می‌شوند/ سرمایه‌گذاری عمومی و گستره بدون نظارت/ فروش دارایی‌های تحت مالکیت دولت و خصوصی‌سازی/ مقامات دولتی با درآمد کم/ نیاز به مجوز دولتی برای انجام امور بازرگانی و تجاری/ کار طولانی در یک سمت/ مبارزات انتخاباتی و سیاسی پرهزینه/ تعامل و تماس مردم با مقامات فرصت‌های فساد را کاهش می‌دهد/ پول‌های بادآورده ناشی از صادرات منابع فراوان طبیعی. د) شرایط اجتماعی: گروه‌های بسته با منافع شخصی و مردان مسن از طبقه متوسط به بالا/ ساختار اجتماعی فامیل‌محور، با آداب و رسوم پذیرفته شده مزایا و منافع غیرعادلانه برای خانواده صاحبان قدرت/ اقتصاد هدیه‌ای/ احترام برای درستکاری و امانتداری در جامعه/ کمبود سواد و دانش در میان مردم/ وجود غالب تبعیض و ضعیف‌کشی در میان جمعیت/ وحدت قبیله‌ای که منافع را به گروه‌های قومی خاصی می‌دهد.					
راهکارها	پیشنهادها درخصوص مدیریت و اجرای کنوانسیون مبارزه با فساد: ۱. سیاستگذاری: الف) برای تصویب و اجرایی شدن کنوانسیون مبارزه با فساد نیاز است سیاست‌های کلی نظام در این خصوص تدوین شود. ب) مجمع تشخیص مصلحت نظام، مسائل خاص جامعه بین‌المللی را در قالب مصلحت‌های نظام مورد عنایت قرار دهد. ۲. دیپلماسی: برای مقابله با چالش‌های بین‌المللی، مبانی و هنجارهای حقوق بین‌الملل مستمراً در دیپلماسی کشور، در برابر واقع‌گرایان مورد بهره‌برداری قرار گیرد. ۳. پایش و ارزیابی: تحولات محیط ملی و محیط بین‌الملل به‌طور مستمر مورد پایش و ارزیابی قرار گیرد. ۴. فرهنگ‌سازی: برای مقابله با چالش‌های محیط ملی در حوزه فرهنگی نیاز است نهادهای آموزشی، تربیتی و رسانه‌ای به تبیین آثار فساد از ابعاد اقتصادی همت گمارند. ۵. پاسخگویی: مسئولیت‌پذیری در برابر افکار عمومی مورد احترام نهادهای آموزشی، تربیتی و رسانه‌ای قرار گیرد.					
نتیجه‌گیری	در این تحقیق برای سنجش فرضیات از پرسشنامه استفاده شده که در جامعه آماری ۶۲ نفره از کارشناسان اقتصادی، سیاسی، حقوقی و اجتماعی مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام توزیع شده است. موارد ذیل درخصوص فرضیات تحقیق توسط کارشناسان تأیید شده است: ۱. دادن و پذیرش هدیه در فرهنگ ملی و تسری آن به سطوح مدیریت کشور، وجود برخی از موارد فساد را توجیه‌پذیر می‌کند. ۲. تفسیر مطلق از حاکمیت محدودیت‌های ناشی از اجرای کنوانسیون‌ها در کشور را نمی‌پذیرد. ۳. کثرت قوانین و مراکز تصمیم‌گیر و کنترل باعث می‌شود مراجعان ادارات و دستگاه‌ها برای دستیابی به خواسته خود راه‌های					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	کوتاه غیرقانونی را انتخاب کنند. ۴. فساد تهدیدی علیه امنیت ملی و بین‌المللی به‌شمار می‌رود. ۵. سوءاستفاده قدرت‌های بین‌المللی از سازوکار کنوانسیون مبارزه با فساد چالش مهمی برای اجرای آن به‌شمار می‌رود. ۶. ملاحظات راهبردی جمهوری اسلامی (رعایت منافع امنیت ملی، استفاده از سازوکار سازمان و معاهدات بین‌المللی) از طریق سیاست‌های کلی نظام برای فائق آمدن با چالش‌های فراروی اجرای کنوانسیون، کارساز است. رویکرد جدی نسبت به اجرای کنوانسیون مبارزه با فساد در کشور، ضمن نیاز به اقدامات قانونگذاری، قضایی و اجرایی، نیازمند توجه به مسائل فرهنگی و اجتماعی نیز می‌باشد و طبعاً ملاحظات سیاسی و امنیتی کشور با اعمال حق شرط قابل رفع خواهد بود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۶	فساد اداری، روغن چرخ‌دنده سازمان جنایی	غلامحسین بیابانی ابوالفضل روغنی گلپایگانی	۱۳۸۹	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
نتیجه‌گیری	به اعتقاد این‌ترپل یکی از مناسب‌ترین راه‌های مبارزه با جرائم سازمان‌یافته و فساد حمله به آن از جنبه مالی است. بنابراین موفقیت در مبارزه با فساد و سازمان‌های جنایی مستلزم توانمندسازی جامعه از طریق فراهم کردن فرصت‌ها، نظارت بر دولت و افزایش آگاهی آنها در مورد آثار منفی فساد و حق آنان در برخورداری از یک دولت است. ازسویی تغییر عمومی مشکل‌ترین و پرهزینه‌ترین جنبه از کار مبارزه با فساد است. لذا در جامعه‌ای که فرهنگ فساد فراگیر باشد تغییر قوانین به خودی خود برای اصلاح امور کفایت نخواهد کرد. زیرا آنان که در مسیر مبارزه با این پدیده قرار گرفته‌اند با دیواری از مقاومت روبرو می‌شوند که به قول ریمون فیسمن و همکارش ادوارد میگل «سنگ و ملات آن را خود مجریان قانون تشکیل می‌دهند». ازسوی دیگر سازمان‌های جنایی با اغوای سیاستمداران با پول و یا در صورت لزوم ایراد اتهامات ساختگی، شبکه وسیعی از اطلاعات محرمانه و ارباب را فراهم ساخته‌اند که در هر لحظه و در هر کشوری قابل استفاده است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۷	تبیین اثر کیفیت نهادی بر فساد اقتصاد: رهیافت لیزرل	مجید مداح	۱۳۸۹	اقتصاد	کاربردی	مدلسازی اقتصادی
راهکارها	تقویت سرمایه انسانی نظام اجرایی و قضایی/ کاهش مقررات دست‌وپاگیر اداری/ حذف فعالیت‌های موازی/ افزایش نقش حاکمیتی دولت به‌جای تصدیگری بر					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	فعالیت‌های اقتصادی/ تناسب قانونگذاری در کشورها با شرایط اقتصادی و اجتماعی/ شفاف‌سازی و پایداری قوانین و مقررات/ برابری و مساوات همگان در برابر قانون/ استقرار نهادهای مبتنی بر مردم جهت نظارت همگانی بر عملکرد قانون.					
نتیجه‌گیری	یکی از عوامل مؤثر بر میزان فساد، کیفیت نهادهای اقتصادی مانند: کارآیی دولت، کیفیت اجرای مقررات و حاکمیت قانون در جامعه می‌باشد. این مقاله رابطه میان فساد اقتصادی و این دو متغیر پنهان را با استفاده از یک مدل ارتباطات خطی ساختاری (لیزرل) در سطح ۴۵ کشور ازجمله ایران با استفاده از داده‌های ۲۰۰۰، ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ مورد بررسی و تحلیل قرار داده است. نتایج حاصل از تخمین مدل‌ها نشان می‌دهند میان کیفیت نهادی که شامل کارآیی دولت، کیفیت اجرای مقررات و سطح حاکمیت قانون می‌شود با فساد اقتصادی در سطح کشورها رابطه منفی وجود دارد. به‌نحوی که اگر کیفیت نهادی یک واحد در سطح بالاتری قرار گیرد، اندازه فساد اقتصادی ۰/۲۷ واحد کاهش می‌یابد. کارآیی دولت شامل: افزایش کیفیت عرضه خدمات عمومی به مردم، حذف مقررات دست‌وپاگیر و تشریفات اداری و اجرای درست سیاست‌های بخش عمومی که بالاترین درجه اهمیت را نسبت به دیگر شاخص‌های نهادی مانند کیفیت اجرای مقررات و حاکمیت قانون در معرفی سطح کیفیت نهادی کشورها داراست. این مسئله لزوم سیاستگذاری مناسب جهت افزایش کارآیی دولت را در کشورهای نمونه ازجمله ایران نمایان می‌سازد. نتایج تجربی مقاله همچنین نشان می‌دهد رابطه معکوس میان اندازه فساد و سطح سرمایه‌گذاری، تولید ناخالص ملی و سرانه در میان کشورها وجود دارد. به‌نحوی که کاهش اندازه فساد به میزان یک واحد، تولید کشورهای مورد بررسی ازجمله ایران را ۱/۱۳ واحد افزایش می‌دهد. در این ارتباط محاسبه اثر غیرمستقیم کیفیت نهادی بر عملکرد اقتصادی کشورها بیانگر آن است که با بهبود کیفیت نهادی به‌اندازه یک واحد، تولید کشورها ۰/۲۹ واحد افزایش می‌یابد. همچنین بهبود کیفیت نهادی بر تولید واقعی کشورها با ضریب ۰/۲۹ اثر مثبت داشته است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۸	ریشه‌های فساد اداری و شیوه‌های مبارزه با آن	حسین جدی	۱۳۸۹	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
علل و عوامل	عوامل فساد اداری، عوامل اجتماعی - فرهنگی: ضعف باورهای اخلاقی و ارزش‌های انسانی (کنترل درونی)/ کاهش سطح وجدان کاری و انضباط اجتماعی در جامعه/ بالا گرفتن فردگرایی/ ناهماهنگی میان ارزش‌ها و راه‌های دستیابی به آنها/ چیرگی روابط بر ضوابط/ ضعف فرهنگ سازمانی در میان مدیران و کارمندان/ وجود فرهنگ وفاداری درون‌سازمانی/ گسترش و استمرار فساد/ ضعف کنترل اجتماعی (حساسیت همگانی به فساد و کجروی در دستگاه‌های اداری)، عوامل اقتصادی: پایین بودن دستمزد در برابر تورم و گرانی و بی‌ثباتی اوضاع اقتصادی/ تنگدستی و شکاف طبقاتی/ اندازه آزادی کارمندان برای پرداختن به کارهای تولیدی و بازرگانی در بخش خصوصی/ اقتصاد رانتیر/ خصوصی‌سازی، عوامل سیاسی: جابجا شدن دولت‌ها و دگرگونی‌های گسترده در سطح مدیران و کارمندان/ جناح‌بندی‌های					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	سیاسی در نظام اداری/ وجود برخی محدودیت‌ها و نبود آزادی‌های سیاسی/ مصلحت‌اندیشی‌ها/ فساد یقه‌سفیدها/ نبود اراده سیاسی برای مبارزه با فساد اداری/ فساد مدیران بلند پایه، عوامل اداری، ساختاری، مدیریتی: وجود نظام بوروکراتیک عریض و طویل و در نتیجه طولانی و پیچیده شدن روند کارها/ بی‌ثباتی و نبود امنیت شغلی/ نبود سیستم تشویق و تنبیه/ استخدام نیروها/ ناهمخوانی سازمان‌ها و دستگاه‌های اداری با واقعیت‌ها و نیازهای جامعه امروزی/ بیکاری پنهان یا وجود ساعت‌های کار خالی/ نظارت، عوامل حقوقی: تبعیض در اجرای قوانین و کیفرها/ نبود تعریف‌های روشن و مشخص برای جرائم مالی- اداری و دسته‌بندی نشدن آنها/ وجود قوانین متعارض و نفی‌کننده یکدیگر و روشن نبودن ناسخ و منسوخ در آنها/ خلأ و ابهام در قوانین.					
راهکارها	فرهنگ‌سازی/ خصوصی‌سازی/ آزادی بیان و اطلاع‌رسانی درست/ دگرگونی ساختاری/ وجود قوانین جامع و روشن.					
نتیجه‌گیری	«عمده هدف این مقاله شناسایی علل و عوامل و ارائه راهکار بوده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۱۹	کاربرد حکمرانی شایسته در مبارزه با فساد اداری	علیرضا مقدسی	۱۳۸۹	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی- اقتصادی
نتیجه‌گیری	کاهش فساد از نشانه‌های برجسته حکمرانی خوب است. حکمرانی با ویژگی پاسخگویی کارگزاران، شفافیت کارها و حق اظهارنظر شهروندان، دولتی کارآمد به بار خواهد آورد. دولت شفاف، کارآمد و درستکار، بر شایسته‌سالاری و قوانین و مقررات ساده و روشن استوار است، حاکمیت قانون به‌گونه منصفانه اعمال می‌شود، سیاست و چارچوب‌های قانونی در دست گروه‌های ذی‌نفوذ نیست، جامعه مدنی و رسانه‌های گروهی صدایی مستقل دارند که پاسخگویی دولت را بیشتر می‌کند، درآمدها، سرمایه‌گذاری‌ها و رشد افزایش می‌یابد و امید به زندگی بیشتر می‌شود و همه اینها در کاهش فساد اثر مستقیم خواهد داشت. حکمرانی در صورتی بهبود خواهد یافت که جامعه مدنی تقویت شود، سیاست‌های اقتصادی بهبود یابد، مدیریت مالی منضبط پا گیرد، دستگاه قضایی اصلاح و اصلاحات اداری پیگیری شود. عوامل یاد شده می‌تواند زمینه‌های فساد را کاهش دهد یا از میان ببرد. در حکمرانی بد، نرخ رشد درآمد کاهش می‌یابد، سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی پایین می‌آید و منابع طبیعی زودتر به پایان می‌رسد. در دولت‌ها با حکمرانی بد، مجموعه‌ای اختلال‌زا از سیاست‌های اقتصادی و نهادی در کار خواهد بود که بهره‌وری عوامل تولید، رشد اقتصادی و ریشه‌کنی فقر را کند می‌کند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۰	تأثیر فساد اداری بر نرخ پس انداز ناخالص ملی کشورهای منطقه MENA (رهیافت داده‌های تابلویی)	حسین اصغرپور بهزاد سلمانی مجید فشاری علی دهقانی	۱۳۹۰	اقتصاد	کاربردی	تحقیقات مدل‌سازی اقتصادی
نتیجه‌گیری	در این مطالعه با بهره‌گیری از رهیافت داده‌های تابلویی پویا (روش آرلانو و باند) درباره تأثیر شاخص ادراک فساد (متغیر جایگزین فساد اداری) بر نرخ پس انداز ناخالص ملی در کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا به تفکیک دو گروه کشورهای نفتی و غیرنفتی طی سال‌های ۲۰۰۳ الی ۲۰۰۹ بحث می‌شود «در مدل استفاده شده در این تحقیق، متغیر وابسته نرخ پس انداز ناخالص ملی و متغیرهای مستقل شامل درآمد سرانه، شاخص ادراک فساد، تورم، رابطه مبادله و وقفه متغیر وابسته است». نتایج حاصل از برآورد مدل رگرسیون دلالت بر این دارد که شاخص ادراک فساد (کاهش فساد اداری) تأثیری مثبت و معنادار بر نرخ پس انداز ملی دارد. افزون بر این، متغیر نرخ تورم تأثیر منفی و معنادار بر نرخ پس انداز داشته، درحالی که متغیرهای رابطه مبادله و درآمد سرانه رابطه مستقیم و معنادار با نرخ پس انداز ناخالص ملی دارند. به عبارت دیگر با افزایش درآمد سرانه و بهبود رابطه مبادله، درآمدهای صادراتی افزایش یافته که در نتیجه آن درآمد ناخالص و نرخ پس انداز ملی افزایش می‌یابد. در ادامه، به منظور بررسی استحکام نتایج برآورد، مدل تحقیق برای دو گروه کشورهای نفتی و غیرنفتی منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا برآورد شده است. نتایج برآورد حاکی از تأثیر مستقیم شاخص ادراک فساد بر نرخ پس انداز ناخالص ملی در هر دو گروه از کشورهای نفتی و غیرنفتی (کاهش فساد اداری) در گروه کشورهای نفتی، نرخ پس انداز ناخالص ملی به میزان بیشتری در مقایسه با کشورهای غیرنفتی افزایش می‌یابد. علاوه بر این کاهش نرخ پس انداز نسبت به متغیر درآمد سرانه در کشورهای غیرنفتی نسبت به کشورهای نفتی بیشتر بوده، به طوری که با افزایش یک درصدی در درآمد سرانه کشورهای غیرنفتی، نرخ پس انداز ملی به میزان ۴/۴۵ درصد افزایش می‌یابد، درحالی که مقدار عددی کاهش به دست آمده برای کشورهای نفتی برابر با ۳/۷۸ درصد است. همچنین متغیرهای نرخ تورم و رابطه مبادله دارای تأثیرگذاری به ترتیب منفی و مثبت معنادار در هر دو گروه از کشورهای نفتی و غیرنفتی هستند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۱	فساد سیستماتیک و فراگیر، مشکل دوره گذار در روسیه	احمد رشیدی علی اکبر جعفری	۱۳۹۰	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات اوراسیای مرکزی

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
علل و عوامل	علل و عوامل شیوع فساد در روسیه: نبود مرزبندی‌های روشن بین بخش عمومی و خصوصی/ ضعف نهادهای رسمی/ قوانین و مقررات ناکارآمد/ سطح پایین رقابت اقتصادی/ نهایت ضعف جامعه مدنی.					
راهکارها	تقویت و حمایت از سازمان‌های جامعه مدنی/ فراهم کردن زمینه‌های لازم برای مشارکت جامعه در اجرای سیاست‌های مقابله با فساد/ تقویت و توسعه بخش خصوصی/ اجرای طرح‌های مراقبت اجتماعی.					
نتیجه‌گیری	نکته مهمی که در فرآیند طراحی و اجرای سیاست‌های مبارزه با فساد در روسیه از آن غفلت شده است توجه به نقش و جایگاه جامعه مدنی است. زیرا سازمان‌های جامعه مدنی اهرم بسیار قدرتمندی برای ایجاد تغییرات پایدار و از بین بردن بی‌ثباتی هستند. بدین‌گونه، توجه به بخش خصوصی با هدف پیشبرد پایدار سیاست‌های ضدفساد امری ضروری است. بر این اساس روسیه باید با هدف موفقیت سیاست‌های ضدفساد به تقویت جامعه مدنی و فراهم کردن امکان مشارکت آن در امور عمومی اقدام کند. در این مقاله با نیم‌نگاهی به ماهیت فساد در روسیه، به این مهم پرداخته شده است که چگونه عدم تمایز مرزهای بخش عمومی و بخش خصوصی تأثیر تعیین‌کننده‌ای در فرآیند توسعه اقتصادی و سیاسی روسیه و به‌ویژه ناکامی سیاست‌های ضدفساد داشته است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۲	شناسایی زمینه‌های فساد اقتصادی در مناقصه‌های دولتی	محمد خضری فرهاد تربتی‌مقدم محمد رضا نظری	۱۳۹۰	اقتصاد	توصیفی	اقتصاد تطبیقی
علل و عوامل	مهمترین عوامل زمینه‌ساز فساد اقتصادی در مناقصه‌های دولتی: ضعف سازوکارهای نظارتی/ سیاسی بودن فرآیند برگزاری مناقصه‌ها/ اقتدار بوروکراتیک/ ساختار رانت‌جویانه مناقصه‌ها.					
نتیجه‌گیری	هدف از این مقاله آشنایی با چرایی و چگونگی فسادپذیری مناقصه‌های دولتی و در نتیجه شناسایی زمینه‌های فساد اقتصادی در این بخش است. برای رسیدن به این هدف، با توجه به ادبیات و پیشینه تحقیق، زمینه‌های اصلی فساد در مناقصه‌های عمومی (مشمول بر چهار عامل ساختار رانت‌جویانه مناقصه‌های دولتی، سیاسی بودن فرآیند برگزاری مناقصه‌ها، اقتدار بوروکراتیک و ضعف سازوکارهای نظارتی) شناسایی شده است. سپس با بررسی مصاحبه‌های انجام شده با کارشناسان و خبرگان بخش خصوصی و عمومی فعال در زمینه مناقصه‌های دولتی، مؤلفه‌های فرعی شکل‌دهنده هریک از این عوامل اصلی شناسایی و در ادامه برای آزمون درستی این موارد، این متغیرها در پرسشنامه گنجانده شده و طی دو مرحله، نظر ۵۰ نفر از خبرگان درباره مناقصه‌های دولتی جمع‌آوری شده است. نتایج نشان					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	می‌دهد همه مؤلفه‌های شناسایی شده جزء زمینه‌های بروز فساد اقتصادی در مناقصه‌های دولتی است. برای شناسایی درجه اهمیت و رتبه‌بندی زمینه‌های فساد اقتصادی در مناقصه‌های دولتی، از روش تصمیم‌گیری چندمعیاره استفاده شده و نتایج حاکی از آن است که از نظر خبرگان درگیر در مناقصه‌های عمومی، مهمترین عامل زمینه‌ساز فساد اقتصادی در مناقصه‌های دولتی، زمینه‌های مربوط به ضعف سازوکارهای نظارتی است. سیاسی بودن فرآیند برگزاری مناقصه‌ها، اقتدار بوروکراتیک و ساختار رانت‌جویانه مناقصه‌ها نیز در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند. این عوامل هماهنگ با یکدیگر، در نهایت سبب کاهش قیمت نسبی فساد و در نتیجه وقوع آن در مناقصه‌های عمومی می‌شوند. همچنین نتایج نشان می‌دهد که از نظر خبرگان، مهمترین عوامل فرعی زمینه‌ساز فساد اقتصادی مربوط به عدم اطلاع‌رسانی مستقل در فرآیند برگزاری مناقصه‌ها، مصلحت‌اندیشی‌های سیاسی در برخورد با مسئولان متخلف و نیز برخورد نکردن قاطع با مدیران متخلف است. کم‌اهمیت‌ترین عوامل نیز عبارتند از: کامل و به‌موقع انجام نشدن ارزیابی مالی، کامل و به‌موقع انجام نشدن ارزیابی فنی- بازرگانی و ذی‌نفع بودن افراد متولی برگزاری مناقصه‌های دولتی در منافع آن.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۳	به‌کارگیری هوش تجاری به‌منظور کشف فساد اداری در راستای تحقق جهاد اقتصادی (با تأکید بر نقش نیروی انتظامی)	ایمان رضایی خلیل نثاری مرتضی حسن‌آبادی	۱۳۹۰	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
نتیجه‌گیری	این تحقیق به بررسی ریشه‌های فساد اداری و سازمانی می‌پردازد. در این تحقیق به‌منظور تحلیل ریشه‌های فساد اداری و سازمانی از هوش تجاری در قالب یک الگوی پردازشگر اطلاعات استفاده شده است. هوش تجاری با توجه به رابطه‌ای که بین محیط و سازمان برقرار می‌کند، اطلاعاتی از عوامل منجر به فساد در یک اداره یا سازمان را مرتب و طبقه‌بندی می‌کند. نتایج الگو نشان می‌دهد که برای مبارزه و کنترل فساد اداری هیچ رویکرد واحدی نمی‌تواند به طرز کارآمدی از عهده مشکل برآید، بلکه ترکیبی از رویکردهای بازدارنده و ترمیمی آشکارا مورد نیاز است و موفقیت هرگونه ابتکار حقوقی منوط به‌وجود اراده‌ای قوی سیاسی و اجتماعی است. «درخصوص رویکردهای مبارزه با فساد باید گفت که رویکردها در این مقاله به دو دسته بازدارنده و ترمیمی تقسیم شده‌اند و برای هر مورد اقداماتی ذکر شده است، رویکرد بازدارنده بیشتر به‌دنبال پیشگیری بوده و رویکرد ترمیمی شامل چارچوب‌های حقوقی مقابله با فساد است. مؤلفه‌های رویکرد بازدارنده شامل: تعهد ملی، قواعد مدیریتی، اعلام‌دارایی، مجموعه مقررات رفتاری، نقش پیشگیری رسانه‌ها، نظام شفاف مدیریت مالی و مؤلفه‌های رویکرد ترمیمی شامل: تحقیق و پیگرد جرائم مربوط به فساد مالی، دستگاه‌های اداری شایسته‌سالار و خدمت‌محور».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۴	شفافیت و مبارزه با فساد در انعقاد قراردادهای اداری ایران	حسن ناعمه	۱۳۹۰	حقوق	توصیفی	تحقیقات حقوقی
نتیجه‌گیری	یکی از راه‌های جلوگیری از فساد در انعقاد قراردادهای اداری، رعایت اصل شفافیت در قوانین مرتبط به تهیه و تأمین کالا و خدمات از بخش غیردولتی و همچنین تقویت و توسعه چارچوب‌های حقوقی و اخلاقی مبارزه با فساد در نظام حقوقی موجود است. منظور از ایجاد شفافیت در قراردادهای اداری این است که اطلاعات مربوط به روش انجام مناقصه، نحوه انتخاب پیمانکار، منابع مالی قرارداد و هزینه‌های عمومی مرتبط به آن در قوانین و به‌صورت شفاف بیان شود و مقامات مسئول نیز با در نظر گرفتن اصل حاکمیت قانون و اصل رقابت نسبت به انتخاب پیمانکار اقدام نمایند. با اینکه در نظام حقوقی ایران برای ایجاد شفافیت در پروسه قراردادهای اداری، برخی از قوانین ایران از جمله ماده (۷۹) قانون محاسبات عمومی تغییر یافته و قانون برگزاری مناقصات با الگوبرداری از مدل مناقصات آنسیترا، در سال ۱۳۸۲ به تصویب رسیده است، اما قوانین مرتبط از جمله قوانین مبارزه با فساد به موازات آن تغییر نیافته است که می‌توان به قوانین منع مداخله کارکنان دولت در معاملات دولتی مصوب ۱۳۳۷ و قانون تبانی در معاملات دولتی مصوب ۱۳۴۸ اشاره کرد که از عمر تصویب آنان بیش از چهل سال سپری می‌شود و علاوه بر آن تشتت و تعدد قوانین در برخی از موارد مبارزه با فساد در معاملات دولتی را با مشکل مواجه می‌سازد. برای جلوگیری از فساد مالی در قراردادهای اداری لازم است قوانین تهیه و تأمین کالا و مبارزه با فساد اصلاح و قانون جامع فساد با در نظر گرفتن شرایط موجود تهیه و تدوین شود و علاوه بر آن چارچوب‌های اخلاقی با رعایت فرهنگ و سنت جامعه نیز مدنظر قرار گیرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۵	نهادهای قانونی و فساد حسابداری انرون	سیدحسین علوی طبری فرزانه یوسفی اصل اعظم ولی‌زاده لاریجانی	۱۳۹۰	حسابداری	توصیفی	دانش و پژوهش حسابداری
نتیجه‌گیری	عملکرد کارآ و اثربخش بازار سرمایه مستلزم اعتماد فعالان بازار (شامل سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان) به فرآیند گزارشگری مالی است. گزارشگری مالی متقلبان، تهدید جدی برای این اعتماد است. یکی از مهمترین گزارشگری‌های متقلبان که بیش از یک دهه است که توجه حسابداران و حسابرسان را در محیط‌های دانشگاهی، حرفه‌ای و قانونی به خود جلب کرده است، توسط شرکت انرون انجام شده است. «در این مقاله رویدادهای حسابداری متقلبان شرکت انرون و دلایل رخداد آنها بررسی شده است».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	رسوایی‌های دهه اخیر نشان داد که دستیابی به کارکرد مناسب بازار سرمایه مستلزم توجه به مسائلی مانند راهبری شرکتی، استقلال حسابرسان، افشای اثربخش در صورت‌های مالی، شفافیت جریان اطلاعات، ساختارهای شرکتی پیچیده و نقش تحلیلگران اطلاعات است. هریک از عوامل فوق می‌تواند به‌عنوان یک زیرساخت نظارتی اساسی از سلامت جریان اطلاعات و سرمایه اطمینان دهد. اما باید به‌خاطر داشت که به‌منظور کارآیی ساختارهای نظارتی یاد شده، بهره‌گیری از نتایج تحقیقات تجربی مؤثر خواهد بود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۶	آسیب‌شناسی گمرک از منظر فساد و تخلفات اداری	محمدجعفر قنبری جهرمی ناهید چلوبزی	۱۳۹۰	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
علل و عوامل	عوامل مؤثر بر ایجاد فساد در نظام اداری، عوامل سازمانی: عدم شفافیت و پاسخگویی در فعالیتهای نظام اداری/ عدم ثبات در مدیریت‌ها/ عدم امنیت شغلی برای کارکنان/ نارسایی، پیچیدگی، تناقض و ابهام در قوانین و مقررات اداری/ عدم نظام شایسته‌سالاری در عزل و نصب‌ها/ پایین بودن مهارت‌های فنی و شغلی کارکنان/ باندبازی/ فقدان نظام‌های انگیزشی و تشویق و تنبیه در ادارات/ انحصار در فعالیتهای اداری/ ضعف سازوکارهای نظارتی/ ضعف دانش و تخصص مدیران، عوامل فرهنگی و اجتماعی: ضعف وجدان کاری و انضباط اجتماعی/ ناآگاهی مردم از قوانین و مقررات اداری/ ساختاری که مسئولان دولت را برتر شمارد/ سطح پایین اخلاقیات در جامعه/ قوی بودن پیوندهای فامیلی و قبیله‌ای/ رواج مادی‌گرایی، عوامل سیاسی: میزان آزادی‌های سیاسی/ میزان ثبات سیاسی/ نحوه تقسیم قدرت سیاسی/ نبود استقلال قضایی/ وجود گروه‌های فشار/ عدم پایگاه‌های اطلاع‌رسانی مستقل، عوامل اقتصادی: درآمد ناکافی کارکنان/ توزیع ناعادلانه درآمدها/ ناکارآمدی نظام تأمین اجتماعی/ سیاست‌هایی که به‌طور غیرطبیعی بین عرضه و تقاضا شکاف ایجاد می‌کنند/ پایین بودن درآمد کارکنان بخش دولتی نسبت به بخش خصوصی.					
پیامدها	پیامدهای فردی فساد اداری: خدشه‌دار شدن امنیت شغلی/ بروز ناهنجاری‌های روحی و روانی/ خدشه‌دار شدن اعتبار و حیثیت فرد/ عدم هدایت مناسب استعدادهای فردی/ پایین آمدن انگیزه کاری در کارکنان/ افزایش هزینه زندگی برای مردم/ تضعیف اعتماد عمومی جامعه و تحلیل سرمایه‌های اجتماعی آن، پیامدهای سازمانی فساد اداری: کم‌رنگ شدن فضایل اخلاقی و ایجاد ارزش‌های منفی در سازمان/ افزایش فرصت‌های ارتکاب فساد/ عدم رعایت ضوابط و اصول شایسته‌سالاری در استخدام‌ها/ عدم شکل‌گیری بوروکراسی قاعده‌مند و ضابطه‌مند/ خدشه‌دار شدن حیثیت اجتماعی سازمان، تأثیر بر فرآیند رشد و توسعه اقتصادی: افزایش هزینه‌های اقتصادی/ افزایش درآمدهای نامشروع/ توجیه غیرمنطقی برای عقب‌ماندگی‌های اقتصادی/ ایجاد شکاف میان عرضه و تقاضا و به‌وجود آمدن فرصت‌های سودجویی برای دلالان/ کاهش درآمد دولت، سایر پیامدها: تأثیر بر فرهنگ و اعتماد عمومی/ کمک به بی‌ثباتی سیاسی/ نهادینه شدن نفوذ غیرقانونی گروه‌های سیاسی.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	اندیشمندان و صاحب‌نظران مدیریت دولتی دیدگاه‌های مختلفی را برای مقابله با فساد ارائه کرده‌اند، یکی از این راهکارها «دیدگاه زندان تمام دید» است که محور اساسی آن بهره‌گیری از فناوری اطلاعات به‌عنوان کلید اصلی در کنترل فساد به‌وسیله مدیریت می‌باشد. بسیاری از جنبه‌های امور گمرکی به‌دلیل ماهیت و پیچیدگی ناشی از قوانین و مقررات و اختیارات انحصاری در برابر فساد آسیب‌پذیر است، بنابراین برای مقابله جدی با این پدیده، نیازمند شفاف‌سازی قوانین و مقررات، اطلاع‌رسانی بموقع، ساده‌سازی فرآیندهای گمرکی، حذف مراحل زائد اداری از قبیل ارائه مجوز و مستندات به‌صورت دستی و حضوری و... است که این امر بدون بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات غیرممکن بوده و استفاده از روش‌های مبادله الکترونیکی اطلاعات در گمرکات خواسته یا ناخواسته اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. در اجرای گمرک الکترونیکی موانع و مشکلاتی وجود دارد که مهمترین آنها عبارتند از: ۱. نبود تضمین کامل در قبال محموله‌های ارسالی از طریق سیستم الکترونیکی، ۲. ضرورت اخذ انواع گواهی و مجوز از سازمان‌های متعدد برای صدور کالا، ۳. ضعف مخابراتی برای استفاده از گمرک الکترونیکی در صادرات کالاها و خدمات، ۴. عدم مهارت تجار در استفاده از سیستم گمرک الکترونیکی، ۵. ملاحظات امنیتی، جاسوسی، خرابه‌کاری و حملات تبهکارانه، ۶. ضعف فرهنگی برای استفاده از گمرک الکترونیکی.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۷	مطالعه عوامل مؤثر بر وقوع و رشد فساد اداری و ادراک شده و روش‌های کنترل آن در سازمان‌های ورزشی ایران	محمود گودرزی محمد حسین قربانی حسین پورسلطانی حمیدرضا صفری	۱۳۹۰	تربیت بدنی	توصیفی	مطالعات مدیریت ورزشی
راهکارها	روش‌های کنترل فساد اداری: آموزش کارکنان درباره فساد اداری/ آشنایی ارباب‌رجوع با قوانین و مقررات/ ایجاد نهادی مستقل برای مبارزه با فساد اداری در سازمان/ تشدید و افزایش مجازات‌ها/ خصوصی‌سازی/ سیاست‌زدایی از نظام اداری/ افزایش حقوق کارکنان سازمان/ برقراری نظام‌های کنترل مالی کارآمد/ تدوین قوانین و مقررات کارآمد/ جلوگیری از فساد استخدامی.					
نتیجه‌گیری	در این پژوهش، نقش پنج متغیر وضعیت اقتصادی کارکنان، ویژگی‌های فرهنگی جامعه، ویژگی‌های سازمانی، مقررات و قوانین و ویژگی‌های فردی در وقوع و رشد فساد اداری و همچنین نقش روش‌های کنترل کاهش فساد اداری در سازمان‌های ورزشی و نیز میزان فساد ادراک شده و هریک از ابعاد آن بررسی شده است. نمونه این تحقیق شامل ۵۲۱ نفر از کارکنان سازمان مرکزی تربیت بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و ورزشکاران نخبه بوده و جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	انجام شده است. نتایج این پژوهش نشان داد از دیدگاه پاسخ‌دهندگان، وضعیت اقتصادی کارکنان در وقوع و رشد فساد اداری بیشترین نقش را دارد. همچنین نتایج نشان داد ویژگی‌های سازمانی در وقوع و رشد فساد اداری نقش دارند. در تبیین این موضوع باید گفت که نبود مواردی از قبیل سازوکارهای کنترل مناسب در سازمان‌های ورزشی، نظام پاداش کارآمد، امنیت شغلی برای کارکنان و همچنین وجود شبکه‌های غیررسمی، از ویژگی‌هایی هستند که می‌توانند سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و سایر سازمان‌های ورزشی را در معرض فساد اداری قرار دهند. از دیگر یافته‌های این تحقیق معنادار نبودن نقش ویژگی‌های فردی کارکنان و معنادار بودن نقش ویژگی‌های فرهنگی در وقوع و رشد فساد اداری در سازمان‌های ورزشی است. همچنین طبق نتایج، کمیت و کیفیت قوانین و مقررات نیز به‌عنوان عاملی فسادزا شناخته شده است. عواملی مانند ضعف کیفی، بالا بودن کمیت و پیچیدگی قوانین و مقررات سازمان و همچنین ناآشنا بودن ارباب‌رجوع با این قوانین، شرح شغل‌ها و وظایف کارمندان سازمان‌های ورزشی از عوامل مهم افزایش احتمال فساد اداری در سازمان می‌باشند. از دیگر نتایج این پژوهش، معنادار بودن نقش تمامی شیوه‌های ده‌گانه کنترل، در کاهش فساد اداری در سازمان‌های ورزشی ایران است. نکته قابل توجه اینکه از بین روش‌های کنترل نیز افزایش حقوق کارکنان سازمان‌های ورزشی، به‌عنوان یکی از روش‌های کنترل، اولین رتبه را به خود اختصاص داده است. همچنین میزان فساد ادراک شده کل در سازمان‌های ورزشی کشور، از دیدگاه پاسخ‌دهندگان میزانی قابل توجه است، علاوه‌بر این میزان هریک از مؤلفه‌های فساد ادراک شده (فساد سیاسی، مالی و اداری) نیز نشان از وضعیتی نامطلوب دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۸	حکمرانی خوب، فساد و رشد اقتصادی (رویکردی اقتصادی به مقوله حکمرانی خوب)	عباس بشیری وحید شقاقی شهری	۱۳۹۰	مدیریت	توصیفی	بررسی‌های بازرگانی
نتیجه‌گیری	در این تحقیق تلاش شده است به بررسی ارتباط بین رشد اقتصادی و حکمرانی خوب با تمرکز بر کنترل فساد پرداخته شود. در این راستا، الگوی رشد مشتمل بر متغیرهای اقتصادی کنترلی و نماگرهای شاخص حکمرانی خوب معرفی و تخمین زده شده است. «در مدل استفاده شده در این تحقیق، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی به‌عنوان متغیر وابسته و شاخص‌های حکمرانی خوب به‌عنوان متغیر وابسته در مدل ظاهر شده‌اند، همچنین نسبت سرمایه‌گذاری ناخالص داخلی به تولید ملی، نسبت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (ورودی) به تولید ملی، نرخ باسوادی و نرخ رشد سالیانه جمعیت به‌عنوان سایر عوامل اثرگذار بر رشد در مدل لحاظ شده‌اند. داده‌های مورد استفاده برای دوره ۱۹۹۶ الی ۲۰۰۷ بوده و کشورهای آسیای جنوب شرقی به‌عنوان نمونه انتخاب شده‌اند». نتایج به‌دست آمده از برآورد الگو بر ارتباط معنادار و مستقیم بین اجزای شاخص حکمرانی خوب با رشد اقتصادی کشورهای منطقه تأکید دارند و می‌توان اذعان کرد که اجرای سیاست‌ها و راهبردهای تحقق حکمرانی خوب موجب افزایش رشد اقتصادی کشورها خواهد شد. درمجموع باید گفت پیاده‌سازی بسته سیاستی تحقق حکمرانی خوب و					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	بستر سازی برای اجرای اصلاحات سیاسی، قضایی، اداری و مدیریتی، بهبود سیاست‌های اقتصادی و توسعه نهادهای مدنی در قالب این بسته، قادر است با کنترل و مقابله با افزایش فساد، رانت، بهبود فضای کسب و کار و تأمین امنیت سیاسی و اقتصادی موجبات رشد و توسعه کشورها را فراهم کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۲۹	مبارزه حکومت علوی با فساد	زینب مزرعی فراهانی	۱۳۹۰	فلسفه و کلام	توصیفی	درس‌هایی از مکتب اسلام
نتیجه‌گیری	«این مقاله به بررسی برخی از اقدامات و سخنان حضرت علی (ع) در راستای مبارزه با فساد و اجرای عدالت می‌پردازد».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۰	مفهوم فساد اداری در نظام آموزش دولتی	محمد آتشک محمد قهرمانی محمود ابوالقاسمی مقصود فراستخواه	۱۳۹۰	اخلاق	توصیفی	اخلاق در علوم و فناوری
نتیجه‌گیری	فساد اداری در بخش آموزش اثری قابل توجه بر مقوله‌های دسترسی به نظام آموزشی، کیفیت آموزش و برابری در بهره‌مندی از فرصت‌های آموزشی دارد که این امر می‌تواند در قالب اختلاس، رشوه، تخلف، اخاذی و پارتی‌بازی رخ دهد که نمونه‌های آن را می‌توان در حیطه‌های ساخت مدارس، استخدام، ارتقاء، انتصاب، رفتار و سلوک کادر آموزشی و غیرآموزشی، تخصیص وجوه ویژه و امتحانات و مدارک تحصیلی مشاهده کرد. برای پیشگیری و مبارزه با فساد اداری در نظام آموزشی باید ضمن شناسایی مؤلفه‌ها، اشکال و حوزه‌های فساد اداری، به ایجاد و حفظ سامانه‌هایی شفاف در تصویب قوانین مرتبط، تقویت توانمندی‌های اداری برای افزایش مسئولیت‌پذیری و افزایش مشارکت ذی‌نفعان همت گماشت.					

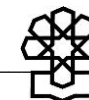
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۱	مبارزه با فساد اداری در ایران: اقدامات انجام شده و چند راهکار پیشنهادی	علیرضا داداشی	۱۳۹۰	اقتصاد	توصیفی	راهبرد توسعه
نتیجه گیری	آمار و ارقام نشان می‌دهند هنوز چندان که شاید و باید در راه مقابله با فساد در نظام جمهوری اسلامی موفق نبوده‌ایم، این موضوع علل متعددی دارد که نواقص مربوط به مراحل تدوین مقررات، تفکیک دقیق وظایف دستگاه‌های نظارتی مختلف و ضمانت اجرایی قوانین مربوطه، ایرادهای مربوط به بخش دستگاه‌های نظارتی است و مسائل فرهنگی و سازمانی هم دلایل دیگر این ضعف در مبارزه بوده است. مسائل فرهنگی نظیر فقدان پایبندی به اصول اخلاقی، وجدان کاری، حس مسئولیت‌پذیری و مسائل سازمانی از قبیل کوتاهی در عدالت‌محوری در استخدام، منصفانه نبودن پرداخت‌ها و ارتقای سازمانی و عدم استقرار سازوکار مناسب برای کنترل و خودکنترلی و بی‌توجهی به اهمیت پاسخ‌دهی مسئولان سازمان‌ها. در مقابله با فساد لازم است در وهله اول قوانین و مقررات مالی، اداری و غیره با دید پیشگیرانه و سپس با نگاه مبارزه مورد اصلاح و بازبینی قرار گرفته و فرآیندهای انجام امور به شکل جامع، شفاف و ساده تدوین، ابلاغ و پیگیری شود. سپس برای ارتقای سلامت نظام اداری از طرق زیر می‌توان عمل کرد: ارتقای فرهنگ سازمانی و تقویت ارزش‌های دینی و اخلاقی/ فرهنگ‌سازی در جهت افزایش مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی/ تقویت و بهبود فرهنگ عمومی و نظارت همگانی مردم/ ارزشی نمودن احترام و اهمیت به ارباب‌رجوع به‌عنوان یک وظیفه اخلاقی، ارزشی، مذهبی و سازمانی/ استقرار شایسته‌سالاری/ شفاف‌سازی در ساختار، عملیات و گزارش‌دهی/ التزام و اعتقاد به تناسب و اثربخشی نظام پاداش و تنبیه/ عدالت‌محوری/ گسترش فعالیت بخش خصوصی با هدف جلوگیری از اتلاف منابع/ خروج از ساختار سنتی خدمات‌رسانی و استفاده از ابزار الکترونیکی خدمت‌رسانی نظیر دولت الکترونیک، با هدف کاهش هرچه بیشتر تماس کارمند و ارباب‌رجوع/ مهمترین گام، تدوین الگوی سلامت اداری با مشارکت حقوقدانان‌ها و اساتید فن در رشته‌های مرتبط که دربردارنده استانداردها و معیارهای علمی سنجش سلامت باشد. این فعالیت‌ها و اقدامات زمانی می‌تواند موفقیت‌آمیز باشد که تمام ارکان و نهادها و سازمان‌ها از دستگاه‌های قانونگذار گرفته تا سازمان‌های اجرایی و نظارتی و تک‌تک افراد جامعه با اراده و عزمی جزم به‌دنبال انجام سالم و به دور از فساد عملیات مربوط به خود باشند. بدین ترتیب عامل انسانی مؤثرترین و مهمترین نقش را در مبارزه با فساد و کمک به ایجاد، حفظ و ارتقای سلامت اداری دارد. نهایتاً مهمترین نقش و جایگاه متعلق به این سه عامل است: فرهنگ، عدالت و قانون.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۲	بررسی اثر فساد بر نرخ پس‌انداز مطالعه بین کشوری برای دوره ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۹	تیمور رحمانی حسین عباسی‌نژاد مهران محمدی	۱۳۹۰	اقتصاد	کاربردی	تحقیقات اقتصادی راه‌اندیشه
نتیجه گیری	این تحقیق به‌دنبال بررسی تأثیر فساد بر نرخ پس‌انداز ملی و نرخ پس‌انداز داخلی است. شاخص مورد استفاده برای نشان دادن سطح فساد کشورها در این تحقیق،					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	شاخص کنترل فساد است که توسط بانک جهانی تهیه و منتشر می‌شود. در تخمین معادله نرخ پس‌انداز داخلی، نمونه‌ای متشکل از ۱۰۰ کشور و برای دوره ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۹ و در تخمین معادله نرخ پس‌انداز ملی نمونه‌ای متشکل از ۱۰۴ کشور برای همان دوره مورد بررسی قرار گرفته است. روش تخمین در این مطالعه، روش داده‌های تلفیقی یا پانل دیتاست. «در مدل استفاده شده در این مطالعه، درخصوص معادله اول، متغیر وابسته نرخ پس‌انداز ناخالص داخلی و متغیرهای مستقل شامل: شاخص کنترل فساد، درآمد ناخالص ملی سرانه به قیمت ثابت، نرخ بهره واقعی، نسبت درآمدهای مالیاتی دولت به GDP، نسبت جمعیت شهرنشین، نرخ تورم و نرخ رشد جمعیت است، همچنین درخصوص معادله دوم، متغیر وابسته نرخ پس‌انداز ناخالص ملی و متغیرهای مستقل شامل: شاخص کنترل فساد، درآمد ناخالص ملی سرانه به قیمت ثابت، نرخ بهره واقعی، نسبت وابستگی پیر، نسبت وابستگی جوان، جریان اعتبار داخلی، نسبت پول و شبه پول به GDP، نسبت جمعیت شهرنشین و نرخ تورم است». نتایج به‌دست آمده از تخمین مدل‌ها حاکی از آن است که با ثابت بودن سایر شرایط، سطح فساد بالا به کاهش نرخ پس‌انداز ملی و نیز نرخ پس‌انداز داخلی منجر می‌شود. این تأثیر منفی از کانال‌های مختلفی مثل فرار سرمایه، کاهش رشد اقتصادی، افزایش نابرابری در توزیع درآمد، کاهش سرمایه‌گذاری مستقیم داخلی و خارجی و... به پس‌انداز انتقال می‌یابد. لذا یکی از راه‌های افزایش پس‌انداز تلاش برای کاهش فساد است. نتایج تجربی این تحقیق نشان‌دهنده تأثیر منفی نسبت درآمدهای مالیاتی دولت به GDP، بر پس‌انداز است. اما نمی‌توان به‌سادگی توصیه به کاهش نرخ مالیات کرد، زیرا بیشتر کشورهای درحال توسعه نیاز به همه آن مالیاتی دارند که می‌توانند برای تأمین مالی مخارج‌شان به‌دست آورند. لذا توصیه می‌شود که هدایت صحیح هزینه‌ها در دستگاه‌های دولتی و نیز افزایش کارایی در بخش دولتی مدنظر قرار گیرد تا در وضعیت پس‌انداز هم بهبود حاصل شود. یکی دیگر از نتایج این مطالعه این است که نسبت پول و شبه پول به GDP که نماینده تعمیق مالی است، تأثیر مثبتی بر پس‌انداز دارد. بنابراین دولت در جهت ایجاد یک چارچوب قانونی و تنظیم حقوق در سیستم بانکی نقش اساسی بازی می‌کند و می‌تواند سبب افزایش کارایی و امنیت سیستم شود و از این طریق زمینه افزایش پس‌انداز را فراهم کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۳	بررسی رابطه فساد و کارآفرینی با استفاده از الگوی داده‌های تابلویی	احمد غلامی باقر ادبی فیروزجایی	۱۳۹۰	اقتصاد	کاربردی	تحقیقات اقتصادی راه اندیشه
نتیجه‌گیری	هر دولتی که به‌دنبال رشد و توسعه باشد باید به بررسی عواملی که در توسعه کارآفرینی یا ممانعت از آن مؤثرند توجه فراوان داشته باشد. یکی از این عوامل فساد است. این مقاله با استفاده از روش داده‌های تابلویی و همچنین روش گشتاوری تعمیم‌یافته برای ۴۵ کشور طی سال‌های ۲۰۰۹-۲۰۰۱ وجود رابطه بین فساد و کارآفرینی را مورد آزمون قرار می‌دهد. «در معادله مورد استفاده در این پژوهش متغیر وابسته معیار کارآفرینی و متغیرهای مستقل شامل: شاخص شفافیت اطلاعات					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	(به عنوان معیار فساد)، میزان سرمایه‌گذاری مستقیم ورودی از خارج، تولید ناخالص داخلی سرانه، تجارت خارجی، رشد جمعیت، توان دوم شاخص فساد و حاصل ضرب شاخص فساد و متغیر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است». نتایج، این فرضیه را که فساد منجر به کاهش کارآفرینی می‌شود را حمایت می‌کند و نشان می‌دهد که فساد دارای اثر منفی بر کارآفرینی بوده درحالی که ضریب توان دوم شاخص فساد بیانگر این است که رابطه بین کارآفرینی و شاخص فساد به صورت یک منحنی مقعر است. به عبارت دیگر درحالی که کنترل فساد منجر به بهبود کارآفرینی می‌شود ولی کنترل‌های بیشتر بازدهی نزولی خواهند داشت. سرمایه‌گذاری مستقیم خارجیان در داخل دارای اثر مثبت و معنادار بر کارآفرینی است، همچنین اثر سرریز دانش با وارد ساختن اثر متقابل سرمایه‌گذاری خارجی و فساد مورد بررسی قرار گرفت. نتایج بیانگر این است که علاوه بر اثر مستقیم کاهش فساد بر کارآفرینی، تأثیر غیرمستقیمی از طریق جذب بیشتر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی وجود خواهد داشت. بنابراین اگر کارآفرینی مهم باشد می‌باید برای بهبود آن و رسیدن به توسعه اقتصادی گام‌هایی در جهت کاهش فساد برداشته شود و نیز با توجه با تأثیر مثبت سرمایه‌گذاری‌های خارجی در ایجاد کارآفرینی باید گام‌هایی در جهت جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برداشته شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۴	پذیرش عمومی مالیات، فساد و دموکراسی: یک مطالعه بین کشوری	تیمور رحمانی سامان فلاحي محمد قاسم رضایی محبوبه سبزو	۱۳۹۰	اقتصاد	کاربردی	پژوهشنامه مالیات
نتیجه‌گیری	دخالت دولت در اقتصاد از طریق مهیا کردن کالاهای عمومی است. دولت برای مهیا کردن کالاهای عمومی، نیاز به اخذ مالیات دارد. در مطالعه حاضر، براساس نظریه متعارف تولید و تأمین مالی کالاهای عمومی به پذیرش عمومی مالیات و اثر دموکراسی و فساد بر پذیرش عمومی مالیات پرداخته شده است. پیشبرد نظری مقاله آن است که کالاهای عمومی به‌طور آشکار قابل مشاهده نیستند و دموکراسی و فساد علائم اطلاعاتی برای شناسایی کالاهای عمومی هستند. در ضمن ادعا می‌شود که فساد عامل مهمتری است. در این مطالعه با استفاده از روش داده‌های پانل برای ۱۱۷ کشور و برای دوره زمانی ۲۰۱۰-۱۹۹۶ در کنار متغیرهای متعارف مؤثر بر درآمدهای مالیاتی، اثر شاخص دموکراسی و شاخص فساد بر درآمدهای مالیاتی بررسی شده است. نتایج تجربی نشان‌دهنده آن است که دموکراسی بیشتر سبب افزایش درآمدهای مالیاتی می‌شود و فساد بیشتر سبب کاهش درآمدهای مالیاتی می‌شود که با فرضیه مطالعه انطباق دارد. در ضمن، نتایج حکایت از اثر بیشتر فساد نسبت به دموکراسی دارد که تأیید ادعای نظری مطالعه حاضر است. اثر سایر متغیرهای بررسی شده نیز کم‌وبیش با مبانی نظری انطباق دارد. نتایج مدل پانل پویا نیز همان یافته‌ها را با استحکام بیشتری تأیید می‌کند. با توجه به نتایج تجربی به‌دست آمده می‌توان ادعا کرد که از میان دو عامل دموکراسی و فساد					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	در پذیرش عمومی مالیات، متغیر فساد با اهمیت‌تر است. کشورهای در حال توسعه که غالباً در پذیرش عمومی مالیات با مشکل روبرو هستند بهتر است اولویت را بر کاهش فساد قرار دهند تا گسترش دموکراسی. از آنجا که وصول مالیات خود از مواردی است که سبب فساد می‌شود، یکی از عرصه‌های مهم کاهش فساد نیز مربوط به سازمان مالیاتی است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۵	وابستگی فساد و اندازه دولت در کشورهای اسلامی	سید کمال صادقی سکینه سجودی	۱۳۹۰	علوم سیاسی	کاربردی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
راهکارها	راهکارهایی برای رویارویی با پیامدهای فساد در کشورهای اسلامی: افزایش قانونمندی/ هدایت سرمایه‌گذاری‌ها به سمت بخش‌های کارآ.					
نتیجه‌گیری	هدف این پژوهش بررسی همبستگی میان اندازه دولت و سطح فساد در ۳۴ کشور اسلامی در سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۸ با بهره‌گیری از روش علیت گرنجر- هوانگ در الگوی پنل دیتاست. یافته‌ها نشان می‌دهد که گرچه نمی‌توان افزایش اندازه دولت را عامل افزایش فساد در کشورهای اسلامی دانست، ولی کاهش فساد به افزایش هزینه‌های دولت به‌ویژه در بخش‌های عمومی مانند بهداشت و آموزش می‌انجامد. بر پایه یافته‌ها، می‌توان لزوم کاهش فساد در کشورهای اسلامی را یادآور شد، زیرا این متغیر در بلندمدت از مقدار و کارایی هزینه‌های دولتی می‌کاهد و می‌تواند پیامدهای منفی چشمگیر برای سرمایه انسانی و رشد اقتصادی داشته باشد. همچنین، از آنجا که وضع کشورهای اسلامی (از لحاظ شاخص‌های فساد) مناسب نیست، توجه دولت‌ها به تخصیص بهینه اعتبارات و جلوگیری از کاهش ناموجه (از دید اقتصادی- اجتماعی) هزینه‌های دولت در بخش خدمات عمومی، بایسته به‌نظر می‌رسد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۶	فساد اداری و تأثیر آن بر توسعه: علل، پیامدها و راهکارهای برون‌رفت	عبدالرحمن افضلی	۱۳۹۰	حقوق	توصیفی	مجله حقوقی بین‌المللی
علل و عوامل	عوامل مؤثر بر فساد اداری، عوامل درون‌سازمانی: مسائل رفتاری کارکنان تحت سرپرستی و نیز ناتوانی مدیران در تأمین نیازهای پرسنلی و رفع موانع رفتاری آنان/ امور ساختاری و سازمانی، مثل عدم تناسب امکانات پرسنلی، مالی و اعتباری با اهداف و فعالیت‌های سازمان، عوامل برون‌سازمانی: نیازها، انتظارات متقن و غیرمتقن اشخاص حقیقی و حقوقی مختلف دارای نفوذ در مردم/ مشکلات وضعی و اجرایی قوانین و مقررات مورد عمل/ عدم تناسب قوانین و مقررات با نیازها و اقتضائات					

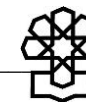
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	جامعه، تغییرات و تحولات قوانین و بعضاً تعارض آنها با یکدیگر، همچنین وجود ابهام یا اجمال در نصوص برخی قوانین و مقررات و قابلیت تعبیر و تفاسیر متعدد از آنها و عدم انطباق دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مدون با مفاد قوانین مربوط/ مسائل و مشکلات مربوط به جذب، آموزش و نگهداری افراد متخصص و کارآمد/ عملکرد مدیران قبلی و تأثیرگذاری آن بر عملکرد جاری دستگاه اجرایی.					
پیامدها	پیامدهای فساد اداری: فساد اداری از طریق خدشه وارد کردن بر سیاست‌های دولت در مقابله با منافع و اهداف اکثریت، باعث اتلاف منابع ملی می‌شود، آن هم درست در زمانی که این منابع باید به شیوه‌های تداوم‌پذیر بهره‌برداری شوند/ فساد اداری مانع از رشد رقابت سالم و موجب خنثی شدن تلاش‌ها در جهت کاهش فقر و تبعیض اجتماعی می‌شود/ فساد اداری با تضعیف انگیزه‌ها، موجب زیان‌های اجتماعی و با تضعیف نهادهای موجود، باعث زیان‌های سیاسی و با توزیع ناعادلانه منابع، موجب زیان‌های اقتصادی می‌شود/ فساد اداری از میزان اثربخشی و مشروعیت دولت‌ها می‌کاهد، امنیت و ثبات جوامع را به خطر می‌اندازد و ارزش‌های دموکراسی و اخلاقیات را مخدوش ساخته، از این طریق مانع توسعه سیاسی، اجتماعی و اقتصادی می‌شود/ فساد اداری به افزایش هزینه معاملات و کاهش امکان پیش‌بینی‌های اقتصادی منجر می‌شود و مانع از توسعه پایدار است/ فساد اداری منجر به هدر رفتن سرمایه‌گذاری‌های انجام شده روی منابع انسانی، کم‌رنگ شدن فضایل اخلاقی و ایجاد ارزش‌های منفی در سازمان می‌شود/ فساد اداری موجب تضعیف اعتقاد مردم به توانایی و اراده سیاسی دولت برای جلوگیری از زیاده‌طلبی‌ها و نیز باعث قطع امید مردم به آینده‌ای بهتر می‌شود.					
راهکارها	راهکارهای مبارزه، پیشگیری و برخورد با فساد اداری: اصلاح نظام اداری و ساختار آن/ نظارت بر ثروت، مصرف و سطح زندگی کارمندان دولت/ جلوگیری از فساد استخدامی و رانت‌جویی/ ایجاد و تقویت نهادهای مستقل و دائمی برای مبارزه با فساد اداری و ارتقای پویایی و هماهنگی دستگاه‌های نظارتی برای حذف فساد اداری/ آموزش مدیران دولتی در زمینه آشنایی با فساد اداری و شیوه‌های مقابله با آن/ آزادی و مصونیت مطبوعات در ارائه گزارش و افشاگری فساد اداری/ تشویق کارمندان و شهروندان به ارسال اطلاعات و افشاگری/ پاسخگویی سیاستمداران و کارکنان و حسابرسی از آنها/ کوچک کردن دولت و خصوصی‌سازی/ کاهش فساد اداری به‌وسیله حذف مقررات زائد و بوروکراسی اداری/ جرم‌انگاری، شناسایی و کدبندی عناوین مجرمانه فساد اداری در قوانین موضوعه و اعمال تنبیه و جریمه‌های سنگین و پرداخت هزینه بالای عمل/ روزآمد کردن قوانین با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی و ایجاد تحول در آنها/ اجرای اتوماسیون اداری/ بهره‌برداری از سیستم‌های اطلاعاتی/ شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی امور/ نظام‌مند کردن سیستم‌های مالی و حسابرسی/ توسعه نهادهای مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد/ برخورد قاطع و بدون تبعیض با مرتکبان مصادیق فساد مالی/ فرهنگ‌سازی و تقویت باورهای مردمی در جریان مبارزه با فساد/ اجرای مطالعات و پژوهش‌های راهبردی و اجرای دوره‌های آموزشی و دانش‌افزایی/ ایجاد انگیزه و ارتقای سیستم‌های مالی و حسابرسی/ ایجاد انگیزه و ارتقای سیستم‌های رفاهی و حقوقی کارکنان/ اجرای سیستم‌های مدیریت کیفیت/ حذف کلیه انحصارات، امتیازات، مجوزها یا رانت‌های دولتی/ دسترسی عمومی به اطلاعات دولتی/ مهمتر از همه، رعایت احترام و حفظ استقلال قوه قضائیه و تضمین استقلال و امنیت قضات در برخورد با عاملان فساد، در عمل و نه در شعار.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	سرمایه اجتماعی و توسعه، رابطه‌ای دوسویه دارند. به‌عبارتی سرمایه اجتماعی هم بر جریان توسعه تأثیرگذار است و هم از آن تأثیر می‌پذیرد. اعتدال در شرایط اجتماعی که از توزیع عادلانه امکانات و منابع و نبود تبعیض و فساد حاصل می‌شود، می‌تواند موجب افزایش اعتماد اجتماعی، تقویت هنجارهای اجتماعی، احترام به قانون و قانونمداری و کاهش انگیزه ارتکاب اعمال مجرمانه و فسادآمیز در شهروندان شود. زمانی که حس اعتماد اجتماعی به‌صورت فراگیر در جامعه توسعه و گسترش پیدا کند، می‌تواند زمینه‌ساز بسیاری از برنامه‌های مبتنی بر توسعه پایدار باشد. از آنجاکه فساد اداری موجب کاهش سرمایه‌گذاری و بهره‌وری آن، تقلیل سطح خدمات اجتماعی به‌ویژه برای افراد فقیر و کم‌درآمد، افزایش هزینه زندگی و قیمت‌ها، کاهش رشد اقتصادی و در نهایت افزایش بیشتر فساد می‌شود، پرواضح است که چنانچه با این پدیده شوم مقابله نشود، امیدی به رشد و توسعه کشور و پیشرفت و رفاه شهروندان نخواهد بود. بررسی‌های صورت گرفته، وجود ارتباط مستقیم بین فساد و ناکارآمدی در کشورهای توسعه‌نیافته و نیز رابطه مستقیم بین اندازه و بزرگی دولت و فساد را نشان می‌دهد. محیط‌های سازمانی‌ای که زمینه فساد در آنها به‌صورت بالقوه وجود دارد، چنانچه دارای سیستم‌های مناسب مسئولیت‌پذیری، پاسخگویی، نظارت و کنترل نباشند، می‌توانند به‌آسانی به‌سوی فساد میل کنند. مبارزه با فساد هنگامی می‌تواند موفق باشد که به‌صورت برنامه‌ریزی شده انجام گیرد و از حمایت مردم و سطوح بالای حاکمیت نیز برخوردار باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۷	مفهوم‌شناسی جرم اقتصادی یا فساد اقتصادی	مجید اعظمی مقدم	۱۳۹۰	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
علل و عوامل	عوامل مؤثر بر بروز فساد مالی: قوانین و اختیارات دولتی/ وضع مالیات و عوارض گمرک/ تصمیم‌گیری در مورد هزینه‌ها/ تأمین مالی احزاب/ کیفیت کار نظام دیوان‌سالاری/ سطح دستمزد در بخش دولتی/ سیستم مجازات و تنبیه/ نظارت‌های سازمانی/ شفافیت در مقررات، قوانین و روش‌ها/ رفتار رهبران و مقامات جامعه. زمینه‌های بروز مفاسد اقتصادی از دیدگاه آیات و روایات: حاکمیت تفکر غیردینی/ وجود برخی مدیران نالایق اقتصادی/ حاکمیت روحیه زیاده‌خواهی بین آحاد جامعه و مسئولان/ رواج روحیه عافیت‌طلبی/ وجود اختلاف و نابرابری طبقاتی شدید در جامعه.					
نتیجه‌گیری	متأسفانه در قوانین موجود تعریفی از فساد اقتصادی به‌عمل نیامده و همین امر نیز باعث برداشت‌های مختلف و گاه متناقضی از این مفهوم شده است. برداشت‌های متفاوت از ماهیت مفاسد اقتصادی، چگونگی روند مبارزه با آن را کند و گاه به‌طور کلی تغییر می‌دهد. ابهام مفهومی و سایر ضعف‌های قانونی با اصول مترقی، چون اصل قانونی بودن جرم و مجازات و قاعده اصولی قبح بلایین نیز منافات صریح دارد و قانونگذار باید در جهت وضوح مفهومی این عنوان و جلوگیری از برداشت‌های متفاوت و در نتیجه اقدامات ناهمگون اقدام کند. تفاوت برداشت‌ها و نبود معیار قانونی مناسب باعث بروز مشکلات و بعضاً مفسده‌های مختلفی می‌شود که نه تنها					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	باعث عدم دستیابی به نتایج مورد انتظار در مبارزه می‌گردد بلکه موجبات انحراف مبارزه و تحریف در اصل موضوع را نیز باعث خواهد شد. قوه قضائیه ضروری است که اقدامات ذیل را با کمک دولت و مجلس به انجام رساند: تعریف قانونی جرم اقتصادی و مصادیق آن، تصویب قانون جامع مبارزه با جرائم اقتصادی، فراهم کردن زمینه‌های قانونی تشکیل پلیس در عرصه مبارزه، نهادینه و قانونمند کردن تعامل و همکاری دستگاه‌ها و نهادهای مؤثر در اقتصاد با پلیس، تصویب قوانین مرتبط با الحاق ایران به کنوانسیون‌های بین‌المللی مبارزه با فساد و جرائم سازمان‌یافته.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۸	اثر فساد مالی بر درآمدهای مالیاتی و مخارج دولت: مطالعه موردی کشورهای منتخب در حال توسعه	سعید کریمی پتانلار محمد بابازاده نعیمه حمیدی	۱۳۹۰	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی
راهکارها	اصلاح ساختار اداری/ تعدیل دستمزدها/ رفع موانع خصوصی‌سازی/ ترغیب به اقتصاد رقابتی/ شفاف‌سازی فعالیت‌های دولتی از طریق ساده‌سازی قوانین و مقررات به‌ویژه قوانین و مقررات مالیاتی و جایگزین کردن سیستم‌های اینترنتی به‌جای افراد.					
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از دو شاخص درک فساد و شاخص کنترل فساد به بررسی اثر فساد مالی بر درآمد مالیاتی و مخارج دولت در ۳۱ کشور منتخب در حال توسعه طی دوره ۲۰۰۷-۲۰۰۰ با رویکرد داده‌های تابلویی پرداخته است. نتایج حاصل به‌اختصار عبارتند از: ارتباط بین شاخص‌های درک فساد و کنترل فساد با شاخص نسبت مالیاتی مثبت و معنادار است، به این معنا که با افزایش شاخص‌های فساد مالی (کاهش سطح فساد) سهم نسبی درآمدهای مالیاتی از تولید ناخالص داخلی افزایش می‌یابد، اثر درجه باز بودن اقتصاد و متغیر تولید سرانه بر شاخص نسبت مالیاتی مثبت و معنادار است، اثر ارزش‌افزوده بخش کشاورزی بر شاخص نسبت مالیاتی منفی و معنادار است، ارتباط بین شاخص‌های درک فساد و کنترل فساد با شاخص نسبت مخارج کل دولت مثبت و معنادار است، به این معنا که در پی افزایش شاخص فساد (کاهش سطح فساد) مخارج دولتی به‌صورت درصدی از تولید ناخالص داخلی افزایش می‌یابد، مخارج دولت در سال گذشته بر مخارج سال جاری تأثیر مثبت و معناداری دارد، ارتباط تولید سرانه و نسبت مخارج کل دولت نیز مثبت و معنادار است، بین دو شاخص کنترل فساد و درک فساد همبستگی وجود دارد و نتایج پژوهش به انتخاب شاخص فساد حساس نمی‌باشد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۳۹	فساد اداری و راهبردهای مبارزه با آن	سید حامد هاشمی سعیده پورامین‌زاد	۱۳۹۰	مدیریت	توصیفی	بررسی‌های بازرگانی
راهکارها	راهکارهای مبارزه با فساد اداری در ایران، راهکارهای کلان: پیشگیری از طریق اصلاح و بهسازی نظام اداری و آموزش/مقابله و برخورد جدی با مصادیق فساد/مدیریت مؤثر برنامه مقابله با فساد/تصویب قوانین کارآمد و راهگشا در مقابله با فساد، راهکارهای خرد- راهکارهای اداری و مدیریتی: تمرکززدایی از اداره امور، کاهش تصدی‌های دولتی/ایجاد اصلاحات در ساختار نظام‌ها، روش‌ها و رویه‌های انجام کار و ارائه خدمات به مردم/ایجاد اصلاحات در نظام نظارت و بازرسی و بهینه‌سازی فرآیند نظارت و کنترل/استقرار نظام احقاق حقوق و تأمین خسارت ارباب‌رجوع/توسعه مدیریت و توسعه کیفی نیروی انسانی/تقویت فرهنگ مشارکت‌جویی و مشارکت‌پذیری در دستگاه‌های اجرایی/افزایش پاسخگویی دستگاه‌ها در مقابل مردم، نهادهای مدنی و نهادهای نظارتی قانونی/ایجاد اصلاحات نهادی در مدیریت مقابله با فساد و سالم‌سازی نظام اداری، راهکارهای فرهنگی- اجتماعی: افزایش آگاهی و آموزش مستمر مردم در خصوص برنامه‌ها و دستوردهای مقابله با فساد/احیا و آموزش ارزش‌های اخلاقی و انضباط اجتماعی/تقویت فرهنگ مسئولیت‌خواهی و نقدپذیری دولت/بهبود نظام تأمین اجتماعی، راهکارهای سیاسی- مدنی: تقویت نهادهای مدنی در نظارت بر نهاد قدرت و دستگاه‌های اجرایی/توسعه مشارکت مردمی در مقابله با فساد و نظارت بر دستگاه‌های اجرایی/تقویت نقش و جایگاه مطبوعات آزاد و مستقل در مقابله با فساد/سیاست‌زدایی از نظام اداری و انتخاب مدیران براساس شایستگی/اصلاح قوانین و مقررات کیفری و جزایی برای برخورد مؤثر با عوامل فساد، راهکارهای اقتصادی: کاهش مداخلات دولت در امور اقتصادی/رقابتی کردن فعالیت‌های اقتصادی و معاملاتی دولتی و حذف امتیازات و رانت‌های مختلف/کاهش و حذف انحصارات دولتی در امور اقتصادی و مقابله با شکل‌گیری هر نوع انحصار/بهبود وضعیت معیشتی کارکنان دولت/اصلاح ساختار شرکت‌های دولتی و تسریع در تعیین تکلیف و واگذاری شرکت‌هایی که تداوم فعالیت‌های آنها به‌صورت دولتی ضرورت ندارد/شفاف‌سازی قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی (بخش دولتی و خصوصی)/تقویت نظارت دولتی بر فعالیت‌های اقتصادی کشور (کاهش تصدی در زمینه‌های اقتصادی و افزایش جاذبه‌های حاکمیت و نظارت دولت). برای مقابله با فساد باید تمهیداتی اندیشید که: فضایل و سجایای اخلاقی جامعه رشد و گسترش پیدا کند و ایمان به خدا و معاد گسترش یابد/عوامل و شرایطی که موجب ارتکاب فساد می‌شوند یا زمینه‌هایی که ارتکاب فساد را تسهیل می‌کنند، کاهش یابد/انگیزه افراد برای ارتکاب فساد کاهش یابد/هزینه کسانی که (با وجود کاهش عوامل محرک و موجب برای ارتکاب فساد) به‌دلیل زیاده‌طلبی و سودجویی افراطی قصد ارتکاب به آن را دارند، افزایش یابد تا در تحلیل هزینه و فایده انجام عمل مذکور، ارتکاب به جرم را مقرون به‌صرفه ندانند/زمینه را برای نظارت مردم فراهم کند و در اقدامات پیشگیرانه یا سرکوبگرانه‌ای که دولت متولی آن است، از مشارکت مردم در حداکثر ممکن بهره‌برداری شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه گیری	به عنوان مؤثرترین گام در زمینه رفع فساد اداری در بخش بازرگانی می توان به سیستم تدارکات الکترونیکی اشاره کرد. سیستم KONEPS در سال ۲۰۰۳ جایزه رتبه نخست خدمات عمومی را از سوی سازمان ملل متحد کسب کرد. یکی از توانمندی های این سیستم کاهش فساد در فرآیند تدارکات است. این امکان از طریق حذف ارتباط چهره به چهره میان تأمین کنندگان و مأموران خرید و سایر کارکنان بخش بازرگانی فراهم می شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۰	سنجش فساد اداری: درآمدی بر تبیین الزامات روش شناختی طراحی شاخص ملی	عبدالله توکلی	۱۳۹۰	علوم اجتماعی	توصیفی	روش شناسی علوم انسانی
نتیجه گیری	براساس یافته های این مقاله، داشتن شاخص سنجش فساد اداری ملی کارآمد مستلزم دقت نظر و رعایت الزامات زیر است: ۱. پی ریزی بنیان های قوی و مستحکم نظری برای طراحی شاخص های ملی سنجش فساد اداری، و نیز به منظور طراحی راهبردهای ملی مبارزه با فساد اداری. ۲. شناخت آنچه مورد سنجش قرار می گیرد (فساد اداری و هریک از مصداق های آن حسب مورد). ۳. تلاش برای طراحی شاخص های ملی سنجش فساد اداری با در نظر گرفتن قابلیت مطالعات تطبیقی با دیگر شاخص های موجود در جهان. ۴. توجه جدی به لزوم مشارکت دادن اندیشمندان، جامعه مدنی و بخش خصوصی در طراحی شاخص ها و نیز توجه کافی به لزوم پاسخگو بودن در مورد شاخص های به دست آمده. ۵. توجه به حیاتی بودن روش شناسی طراحی شاخص های ملی، در این خصوص باید موارد چندگانه زیر به خوبی رعایت شود: ۱-۵. مشخص نمودن چگونگی دسترسی به داده های معتبر و یا قانونی. ۲-۵. پیش بینی امکان استفاده از ترکیب داده های کمی با سنجش های کیفی، در صورت نیاز برای دستیابی به نتیجه مؤثر. ۳-۵. پیش بینی امکان استفاده از سنجش های چندگانه و تکمیلی (ادراک سنج، واقعیت سنج، ورودی بنیان، ستاده بنیان و...). ۴-۵. پیش بینی لازم برای توجه به بانوان و نیز گروه های مستضعف و آسیب پذیر جامعه و دقت در چگونگی دریافت نظرات ایشان به عنوان منابع داده ها در طراحی شاخص ها، زیرا این اقشار عموماً مورد غفلت واقع می شوند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۱	رابطه فساد اداری و رشد اقتصادی در کشورهای عضو اوپک	مهدی تقوی هاشم نیکومرام فرهاد غفاری صدیقه طوطیان	۱۳۹۰	مدیریت	کاربردی	مدیریت
نتیجه‌گیری	این مقاله با رویکرد داده‌های تلفیقی رابطه فساد اداری و رشد اقتصادی را طی پنج سال (۲۰۰۸ - ۲۰۰۳) در کشورهای عضو اوپک بررسی کرده است. نتایج نشان می‌دهند که بین فساد اداری و رشد اقتصادی در کشورهای عضو اوپک رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. همچنین بین رشد نیروی کار و رشد اقتصادی کشورهای منتخب رابطه مستقیم و معناداری وجود داشته و بین موجودی سرمایه و رشد اقتصادی نیز رابطه مستقیم و معناداری شناسایی شده است. سطح بالای فساد موجب ناکارآمدی سیاست‌های دولتی شده و کاهش بازده سرمایه‌گذاری و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی را در پی خواهد داشت، در ضمن، فساد می‌تواند فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و اقتصادی را از شکل مولد آن به سوی رانت‌ها و فعالیت‌های زیرزمینی سوق دهد و موجب پرورش سازمان‌های رعب‌آوری مانند مافیا شود. فساد گسترده و فراگیر یکی از نشانه‌های ضعف حاکمیت است و عملکرد ضعیف حاکمیت می‌تواند مستقیماً روند رشد و توسعه اقتصادی را کاهش دهد. همان‌طور که ذکر شد، فساد اداری در کشورهای عضو اوپک رابطه معکوس و معناداری با نرخ رشد اقتصادی آنها دارد همچنین این رابطه در ایران نیز معکوس و معنادار است. مقدار ضریب تأثیر فساد اداری ۱/۴- برآورد شده است به این مفهوم که به شرط ثابت بودن سایر شرایط اگر یک درصد شاخص‌های فساد افزایش یابد، به‌طور متوسط انتظار خواهیم داشت نرخ رشد اقتصادی کشورهای عضو اوپک در ۶ دوره آینده به مقدار ۱/۴- درصد کاهش یابد. فساد اداری از میان متغیرهای دیگر مدل تأثیر بیشتری بر نرخ رشد اقتصادی ایران و سایر کشورهای عضو اوپک دارد. به‌علاوه تأثیر فساد در کشورهای نفتی مثل کشورهای عضو اوپک بلندمدت است، درواقع نتایج تحقیق حاکی از این امر است که فساد در همان لحظه اقتصاد را مختل نمی‌کند بلکه با وقفه ۶ یعنی ۶ سال بعد روی رشد اثر می‌گذارد و شاید یکی از دلایل آن این باشد که فساد باعث توزیع ناعادلانه درآمد می‌شود و اثر زیانبار خود را در کوتاه‌مدت پاک می‌کند، ولی در بلندمدت اثرات نامطلوبی بر رشد اقتصادی خواهد داشت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۲	پیمایشی طولی در زمینه علل فساد اداری و روش‌های کنترل آن	محسن فراهادی‌نژاد محمد لگزیان	۱۳۹۰	مدیریت	توصیفی	چشم‌انداز مدیریت دولتی

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	آگاهی از علل بروز فساد اداری و شیوه‌های کنترل آن یکی از اساسی‌ترین الزامات در تدوین برنامه‌های کارآمد مقابله با فساد به‌شمار می‌آید. بدین‌منظور مطالعه‌ای در سال ۱۳۷۸ با هدف بررسی نگرش‌ها به فساد اداری انجام گرفت و در سال ۱۳۸۸ نیز مطالعه دیگری در همان جامعه آماری به‌منظور پیمایش پیرامون تغییر نگرش‌ها به علل فساد اداری و روش‌های کنترل آن انجام شد. در نگاهی کلی، با گذشت ۱۰ سال از مطالعه اول، متغیرهای اقتصادی بروز فساد، جای خود را به متغیرهای فرهنگی داده‌اند و متغیرهای فردی جایگزین متغیرهای سازمانی شده‌اند. نکته قابل تأمل در این رتبه‌بندی آن است که در هر دو مطالعه، نبود وجدان کاری، احساس کارکنان دولت در مورد وجود نابرابری اقتصادی در مقایسه با افراد شاغل در سایر بخش‌ها، عدم پایبندی جامعه به رعایت موازین شرعی و قانون‌گریزی به‌عنوان معضلی فرهنگی، مهمترین عوامل پدیدآورنده فساد اداری به اعتقاد افراد جامعه مورد مطالعه بوده‌اند. شایان ذکر است که این مطالعه‌ها، در هر دو مقطع زمانی، با مشارکت مدیران دستگاه‌های اجرایی خراسان رضوی انجام شدند. «در این تحقیق، جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بوده است». تغییر نگرش جامعه مورد مطالعه، نشان‌دهنده کمتر شدن اهمیت عوامل اقتصادی (به‌عنوان مهمترین متغیرهای پیدایش فساد اداری در مطالعه اولیه) و اهمیت یافتن عوامل فرهنگی است. به‌علاوه، تغییرات دیگری که در حیطه عوامل بروز فساد و شیوه‌های کنترل آن در ذهن جامعه آماری به‌وجود آمده است، بیانگر اهمیت در اختیار داشتن تازه‌ترین معادلات تأثیرگذار بر فساد اداری در فرآیند برنامه‌ریزی برای مقابله با این پدیده است. لذا شرایط ظهور فساد و شیوه‌های مواجهه با آن از نوعی پویایی برخوردار است که سیاستگذاران را متقاعد می‌سازد که در هنگام شکل دادن به خط‌مشی‌های مربوط، آخرین وضعیت را رصد کنند و با در نظر گرفتن همه جوانب، به سیاستگذاری در این حوزه بپردازند. با توجه به اینکه امروزه اجماع جهانی درخصوص آثار منفی فساد اداری بر توسعه وجود دارد و با عنایت به اینکه شواهد، نشان‌دهنده گسترش این پدیده زیانبار در کشور است، تدوین یک برنامه راهبردی فراگیر و متعهد شدن به اجرای آن ضروری به‌نظر می‌رسد. اتخاذ رویکردی نظام‌گرا در تدوین راهبرد و توجه به مهمترین علل بروز فساد در کشور، مرور نتایج پژوهش‌های انجام شده در زمینه فساد اداری در کشور، در نظر گرفتن فرصت‌ها و تهدیدات مختص جامعه ایران و همچنین بسیج تمام ظرفیت‌ها در مرحله اجرای استراتژی اتخاذ شده، ازجمله نکات کلیدی در این مبارزه به‌شمار می‌رود. همچنین با در نظر گرفتن اینکه احتمال بروز تخلفات اداری، به تمایل افراد برای وارد شدن به چنین فضایی و مساعد بودن شرایط بستگی دارد، هر برنامه‌ای که دولت‌ها تدوین می‌کنند، در نهایت باید بتواند توان و تمایل افراد یا هر دو را در جهت کاهش تخلفات اداری تحت تأثیر قرار دهد و درعین‌حال بتواند تقاضای چنین خدماتی را ازسوی شهروندان و عرضه آن را از جانب کارکنان کاهش دهد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۳	فساد، اندازه دولت و درجه بازی اقتصاد در مدل‌های رشد	احمد جعفری صمیمی زهرا علمی علی صیادزاده	۱۳۹۰	مدیریت	کاربردی	پژوهشنامه بازرگانی
علل و عوامل	مهمترین عوامل تأثیرگذار بر سطح فساد: قوانین و مقررات و مجوزها/ مالیات/ مخارج دولت برای پروژه‌های سرمایه‌گذاری/ تهیه کالاها و خدمات در قیمت‌هایی پایین‌تر از قیمت بازار/ سرمایه اجتماعی/ سطح دستمزدها در بخش دولتی/ سیستم قضایی/ منابع طبیعی خدادادی.					
نتیجه‌گیری	هدف از این تحقیق، بررسی علل فساد اقتصادی و عوامل تأثیرگذار و تعیین‌کننده فساد اقتصادی و همچنین تأثیرات فساد بر شاخص‌های کلان اقتصادی از جمله رشد اقتصادی است. در این راستا، این تحقیق مطالعات تجربی انجام شده در مورد رابطه فساد با شاخص‌های اقتصادی و بالاخص رشد اقتصادی را ارائه می‌کند، همچنین این شاخص و شاخص‌های دیگری که در سال ۲۰۰۸ در ۱۰۶ کشور تأثیرگذار بودند را با استفاده از یک سیستم معادلات همزمان از نظر آماری تحلیل کرده و به بررسی مهمترین عوامل تأثیرگذار بر فساد و از طرف دیگر، میزان تأثیر فساد بر شاخص‌های کلان اقتصادی می‌پردازد. در این سیستم، درجه بازی اقتصاد و اندازه دولت به‌عنوان عوامل مؤثر بر فساد اقتصادی لحاظ شده و همچنین اثر فساد بر سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی نیز بررسی شده است. مهمترین نتایج دستگاه معادلات همزمان حاکی از اثر محدودکننده فساد اقتصادی به‌طور مستقیم بر رشد اقتصادی و به‌طور غیرمستقیم از طریق محدود کردن موجودی سرمایه بر رشد اقتصادی است. همچنین در این دستگاه معادلات رابطه اندازه دولت و فساد تأیید شده و رابطه به‌نحوی برآورد شد که نشان می‌دهد در کشورهای با دولت‌های بزرگ‌تر و متمرکز، فساد اقتصادی نیز بیشتر است. از طرف دیگر، دستگاه معادلات برآورد شده بیانگر آن است که هرچه کشورها درجه آزادی اقتصادی بالاتری داشته باشند، فساد اقتصادی کمتری دارند، زیرا از شفافیت در قانون برخوردارند و براساس حاکمیت قانون و حقوق مالکیت، فساد کمتر اجازه حضور در فضای اقتصادی آن کشورها را پیدا می‌کند. از مجموع نتایج به‌دست آمده می‌توان نتیجه گرفت که فساد عمدتاً در رابطه با دولت‌هایی مشکل‌ساز می‌شود که ضمن بزرگ بودن، شاخص درجه بازی مطلوبی ندارند. از آنجاکه این دو عامل به ساختار اداری و زیرساخت‌های قضایی و مسائل اجتماعی- فرهنگی و مسائل نهادی جامعه مربوط می‌شود، باید بر حل این موانع همت گمارد. بدین‌منظور ضمن اصلاح ساختار اداری کشور، باید به‌اندازه بهینه دولت برای اقتصاد ایران نزدیک شد و رسیدن به دولت بهینه را به‌عنوان یک راهبرد ملی پیگیری کرد. تحولات اقتصادی و اجتماعی دهه اخیر به‌ویژه در کشورهای درحال توسعه نیز نشانگر آن است که نه تنها وجود دولت کارآمد و توسعه خواه برای استقرار نهادهای دخیل در امر توسعه لازم است، بلکه از شروط کافی نیز به‌شمار می‌رود. از این‌رو کاهش شکاف‌های اجتماعی و اقتصادی و نیز ایجاد امنیت اقتصادی برای نیل به اهداف توسعه اقتصادی و ایجاد خدمات عمومی، استقرار نهادهای اقتصادی و ایجاد فرصت‌های مناسب برای استفاده مطلوب از منابع و حضور سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در عرصه اقتصاد و همچنین توزیع مطلوب‌تر از وظایف مهم و ضروری دولت به‌شمار می‌آید.					

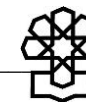
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۴	فساد اداری و روش‌های اصلاح آن	محمد حسن قائمی رحیم محمد گنجی	۱۳۹۰	حقوق	توصیفی	دادرسی
راهکارها	شیوه‌های افزایش سلامت نظام اداری: مشارکت‌های مردمی و کارکنان/ پاسخگویی و شفافیت/ ترویج فرهنگ خودکنترلی/ افزایش آگاهی‌های مردمی و ترویج اخلاق در سازمان‌ها. «در این مقاله همچنین ۵۴ راهکار و پیشنهاد ذکر شده است که به‌منظور حفظ اختصار و نیز وجود اشتراکات با راهکارهای ارائه شده در سایر تحقیقات، از ذکر آنها صرف نظر شده است».					
نتیجه‌گیری	«این پژوهش عمدتاً شامل بیان علل و عوامل فساد اداری، ویژگی‌های نظام اداری سالم و ناسالم و نیز ارائه راهکار می‌باشد».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۵	نقش مقابله با فساد اقتصادی در ارتقای بهره‌وری ملی	یداله دادگر روح‌اله نظری	۱۳۹۰	علوم سیاسی	توصیفی	نگرش راهبردی
پیامدها	فساد از راه‌های مختلف به کاهش رشد اقتصادی می‌انجامد، ازجمله: فساد منجر به عدم تشویق سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی می‌شود، زیرا فعالیت‌های رانتی به افزایش هزینه‌ها و عدم شفافیت می‌انجامد و در نتیجه انگیزه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی کاهش می‌یابد./ فساد نوعی مالیات برای کارآفرین است، کارآفرینان و نوآوران برای اخذ مجوز کسب‌وکار مجبور به پرداخت رشوه هستند، ازاین‌رو سود حاشیه‌ای آنها کاهش می‌یابد./ فساد به انحراف سرمایه‌های عمومی برای مقاصد شخصی منجر شده و فعالیت‌های رانت‌جویانه را گسترش می‌دهد./ فعالیت‌هایی که به‌گونه غیررسمی و رانتی عمل می‌کنند، مالیات نمی‌پردازند، بنابراین درآمد مالیاتی کاهش می‌یابد./ فساد استعدادهای را از فعالیت‌های مولد به سمت فعالیت‌های غیرمولد سوق می‌دهد./ فساد مخارج عمومی را از سرمایه‌گذاری در اموری مثل آموزش و بهداشت به سمت امور رانتی می‌برد.					
راهکارها	۱. ازآنجا که در کشور دستگاه‌های مختلفی متولی و مسئول مبارزه با فساد هستند و درعین‌حال هیچ‌کدام از آنها درباره مسائل اساسی فساد پاسخگو نیستند و اختیارات و امکانات لازم را برای یک مبارزه فراگیر علیه این پدیده در اختیار ندارند، به‌نظر می‌رسد نخستین و مهمترین اقدام در این زمینه، تعیین یک متولی مشخص برای مبارزه با فساد مالی در کشور است. این متولی می‌تواند یک دستگاه جدید باشد یا با انجام تغییراتی در یکی از دستگاه‌های موجود، آن دستگاه به‌عنوان متولی سیاستگذاری و تعیین راهبرد برخورد با فساد مالی، تعیین شود. ۲. فساد مالی در کشورهای رو به توسعه با نمودهای بسیار متفاوتی ظاهر می‌شود. این تنوع، کاهش یا کنترل فساد مالی را دشوار می‌کند. ازاین‌رو، برای مبارزه با فساد مالی، ضمن توجه به مسئله فرهنگ، سازماندهی و اثربخشی فعالیت‌ها، باید از					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	راهبردهای جهانی که به‌تازگی ابداع شده است کمک گرفت. راهبرد مبارزه با فساد باید بسته به شرایط خاص هر کشور اتخاذ شود. به اعتقاد نگارندگان این تحقیق، اصلاح سیاست‌های اقتصادی در ایران بایستی در اولویت قرار گیرد. ۳. یکی از راهکارهای تأثیرگذار بر بخش رسمی اقتصاد و جلوگیری از فساد، آسیب‌شناسی فضای انجام کسب‌وکار در بخش‌های مختلف کشور است. تشویق افراد کارآفرین، نوآور و خلاق و بهبود فضای کسب‌وکار از طریق اصلاح فرآیندها راهکاری مناسب برای ایجاد مانع برای فساد و محیطی شفاف در ایران است. ۴. افزایش سهم هزینه‌های تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی و ارتقای کارایی آن، جذب و ترغیب نیروهای متخصص در راستای استفاده بهینه از امکانات سرمایه‌ای موجود و به‌کارگیری فناوری‌های جدید در بخش کشاورزی. ۵. سرعت بخشیدن به روند خصوصی‌سازی و سیاست‌های اصل چهل‌وچهارم. البته در این راستا افزایش درجه رقابت‌پذیری اقتصاد کشور از راه‌هایی مانند کاهش موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای و کاهش انحصارات دولت و تبدیل آن به دولت سیاستگذار در راستای اصل چهل‌وچهارم می‌تواند نقش اثرگذاری در افزایش بهره‌وری و رشد اقتصادی داشته باشد. ۶. برخی اقدامات که می‌تواند ایران را در مسیر سریع‌تر کنترل فساد قرار دهد عبارتند از: جایگزین کردن فرآیندهای اداری ساده، شفاف و کارآمد با رویه‌های کند و ناکارآمد فعلی، تعریف روشن‌تر وظایف و مأموریت‌های مؤسسات دولتی به‌منظور پرهیز از انجام کارهای موازی و کاهش هزینه‌ها، معقول‌تر ساختن ساختار فعلی سازمان‌های دولتی، اصلاح سازمان‌های محلی و منطقه‌ای و تعریف مجدد روابط آنها با سازمان‌های مرکزی در راستای تمرکززدایی، مبارزه جدی با فساد اداری، ارتقای کیفیت خدمات بخش دولتی، اصلاح قوانین و مقررات و نظام حقوق و دستمزد در بخش خصوصی، تحقق دولت الکترونیک از طریق به‌کارگیری فناوری اطلاعات در دستگاه‌های دولتی، اصلاح نظام‌های مدیریتی، به‌ویژه توجه به شایستگی در انتخاب، انتصاب و ارتقای مأموران دولتی، اصلاح نظام بودجه‌ریزی (بودجه‌ریزی عملیاتی) و نظام مالیاتی.					
نتیجه‌گیری	فساد اقتصادی تأثیر منفی بر روند بازدهی و بهره‌وری دارد که برای یک رشد اقتصادی پایدار در بلندمدت مهم به‌شمار می‌رود؛ چون هزینه‌های انجام فعالیت‌های اقتصادی و تجاری را افزایش می‌دهد. این مطالعه تأثیر فساد اقتصادی بر بهره‌وری و اهمیت مبارزه با این پدیده در ایران را مورد بررسی قرار داده است. «در این تحقیق برای تحلیل آماری داده‌ها، علاوه بر بیان ویژگی‌های توصیفی آنها، از رگرسیون‌های خطی نیز استفاده شده است». نتایج مطالعه نشان می‌دهند: ۱. در سال ۲۰۱۱ ایران در زمینه شاخص ادراک فساد با نمره ۲/۷، رتبه جهانی ۱۲۴ را داراست و در بین کشورهای منتخب آسیایی جایگاه مناسبی ندارد. ۲. متوسط رشد شاخص بهره‌وری نیروی کار ایران طی دوره ۲۰۰۶-۲۰۰۰ برابر دو است که جایگاه ایران در میان ۲۰ کشور سازمان بهره‌وری آسیایی با رتبه چهاردهم مواجه است. این درحالی است که رتبه ایران در این شاخص طی دوره‌های ۱۹۹۵-۱۹۹۰ و ۲۰۰۰-۱۹۹۵ به‌ترتیب چهاردهم (در میان ۱۷ کشور) و پانزدهم (در میان ۲۰ کشور) بوده است. ۳. وضعیت ایران از منظر شاخص‌های بهره‌وری سرمایه و شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید چندان مطلوب نیست. از این‌رو می‌توان گفت نقش شاخص بهره‌وری کل عوامل تولید در تأمین رشد اقتصاد ایران بسیار پایین است. ۴. فساد اقتصادی با بهره‌وری در ایران رابطه معکوس و کنترل فساد با بهره‌وری					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	رابطه مثبت دارد. وضعیت نامناسب کشور در زمینه فساد اقتصادی باعث شده مسئله بهره‌وری و توان رقابت اقتصاد ملی به یک بسیج ملی برای اصلاح سیاست‌ها نیاز داشته باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۶	بررسی تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم عوامل مدیریتی و سازمانی بر فساد اداری - مالی (مطالعه موردی سازمان‌های دولتی مرکز استان‌های اصفهان و زنجان)	حسین عظیمی علی عطاfer علی شائمی برزکی	۱۳۹۰	مدیریت	توصیفی	مدیریت فرهنگ سازمانی
علل و عوامل	علل مرتبط با ضعف عوامل سازمانی: ضعف عوامل ساختاری/ ضعف فرهنگ سازمانی/ ضعف ارتباطات/ ضعف عوامل روانی/ ضعف نظام پرداخت/ ضعف سیستم کنترل و نظارت. علل مرتبط با ضعف مدیران: برنامه‌ریزی/ سازماندهی/ بسیج امکانات و منابع/ رهبری و هدایت/ نظارت و کنترل.					
نتیجه‌گیری	آنچه در این پژوهش بیشتر مورد توجه بوده است، بررسی تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم عوامل مدیریتی و سازمانی بر فساد اداری - مالی در سازمان‌های دولتی مورد مطالعه در مراکز استان‌های اصفهان و زنجان است. نمونه آماری این تحقیق ۹۳۴ نفر مشتمل بر مدیران و کارشناسان ذی‌ربط فساد اداری - مالی در سازمان‌های دولتی مراکز استان‌های اصفهان و زنجان بوده و جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته است. در این راستا نتایج تحقیق حاکی از آن است که در بین ۱۱ متغیر زیر مجموعه عوامل مدیریتی و سازمانی، ۶ عامل به‌ترتیب شامل: ۱. ضعف سیستم نظارت و کنترل، ۲. ضعف ارتباطات، ۳. ضعف مدیران در رهبری و هدایت، ۴. ضعف مدیران در بسیج منابع و امکانات، ۵. ضعف مدیران در سازماندهی و ۶. ضعف عوامل ساختاری، در اولویت تأثیرگذاری بر فساد اداری - مالی قرار دارند. البته در این بین نکته ظریفی وجود دارد و آن اینکه تأثیرات مستقیم پنج عامل مدیریتی و سازمانی مشتمل بر: ۱. ضعف سیستم نظارت و کنترل، ۲. ضعف عوامل ساختاری، ۳. ضعف نظام پرداخت، ۴. ضعف مدیران در نظارت و کنترل و ۵. ضعف مدیران در سازماندهی، بیش از تأثیرات غیرمستقیم آنها در فساد اداری - مالی است. با توجه به اینکه ضعف سیستم نظارت و کنترل بیشترین ضریب را در بروز فساد اداری - مالی دارد، به‌نظر می‌رسد نحوه نظارت در سازمان‌های دولتی از حیث تقویت جرائم و قوانین فساد و فراهم ساختن بستر کنترل و نظارت دقیق و مستمر و به‌نگام ساختن کنترل‌ها، باید مورد بازبینی مجدد قرار گیرد چرا که ضعف این موارد با توجه به فعال نبودن سیستم نظارت عمومی (مردم، نهادهای مدنی و رسانه‌ها) و عدم پاسخ‌خواهی مردم از مدیران و کارکنان و پایین بودن سطح آگاهی عمومی (مردم و کارکنان) و عدم وجود تناسب بین مجازات متخلفان از حیث شدت جرائم، بموقع، متناسب و قاطع بودن، زمینه عقلانی برای ارتکاب به فساد اداری - مالی را فراهم می‌سازد. البته در این بین نباید از تأثیر ضعف مدیران در انجام وظایف مدیریتی، به‌ویژه ضعف در رهبری و هدایت، ضعف در بسیج منابع و امکانات و ضعف در سازماندهی غافل بود. چرا که ضعف مدیران زمینه‌های اصلی بروز فساد اداری - مالی را فراهم می‌آورد. موضوع مهم دیگر درباره نتایج					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	این پژوهش، مربوط به تأثیر عوامل ساختاری مشتمل بر قوانین و فرآیندها و روش‌های انجام کار در بروز فساد اداری- مالی است. تعدد قوانین، پیچیدگی و ابهام‌های موجود در قوانین، وجود قوانین بد و نامناسب، سکوت یا ابهام قانون در تشخیص و اثبات برخی از مصادیق فساد، طولانی بودن فرآیندها و روش‌های اجرای کار و آگاه نبودن ارباب‌رجوع از آن فرآیندها، زمینه لازم برای بروز فساد اداری مالی را فراهم کرده است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۷	تحلیلی از رابطه فساد و مالیات تورمی: مطالعه بین کشوری	تیمور رحمانی اکبر کمیجانی سامان فلاحي	۱۳۹۱	اقتصاد	کاربردی	پژوهشنامه مالیات
نتیجه‌گیری	انتظار می‌رود که برای یک اقتصاد با سطح بالای فساد و ثابت بودن سایر شرایط، هزینه نهایی اخذ مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم و کسب درآمد از این طریق به نسبت هزینه نهایی مالیات تورمی بالا باشد و دولت در تأمین مالی خود بیشتر به اخذ مالیات تورمی وابسته باشد. در این مطالعه به‌منظور بررسی اثرات فساد بر مالیات تورمی به بررسی این پدیده در سه بخش مالیه عمومی، اقتصاد سایه و تعامل بین سیاست پولی و مالی پرداخته شده است. برخی از کانال‌های تأثیرگذاری میزان فساد بر مالیات تورمی عبارتند از: ۱. کاهش سطح درآمدهای جمع‌آوری شده از طریق مالیات‌ستانی، ۲. تغییر سطح و ترکیب مخارج عمومی، ۳. اثر غیرمستقیم سیاست مالی بر سیاست پولی. برای استخراج نتایج تجربی از نمونه‌ای شامل ۱۱۰ کشور و از روش داده‌های پانل استفاده شده است. «در مدل مورد استفاده در این تحقیق، متغیر وابسته شاخص مالیات تورمی و متغیرهای مستقل شامل: شاخص فساد، نسبت کسری یا مازاد بودجه به تولید ناخالص داخلی، نسبت هزینه‌های دولتی به تولید ناخالص داخلی، نرخ رشد اقتصادی، سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی و نرخ جابه‌جایی رئیس بانک مرکزی است. برآورد مدل برای دو دوره ۲۰۰۹-۱۹۹۶ و ۲۰۰۹-۲۰۰۱ صورت گرفته و یک برآورد نیز با لحاظ متغیر دامی برای کشورهای درحال توسعه انجام گرفته است». شواهد تجربی به‌دست آمده با استفاده از سه نسبت مالیات تورمی و دو شاخص فساد دلالت بر تأیید (یا عدم رد) فرضیه اصلی این مطالعه دارد. به این معنا که سطح فساد بیشتر، با ثابت بودن سایر شرایط، منجر به افزایش نسبت مالیات تورمی می‌شود. همچنین نتایج نشان‌دهنده ارتباط مثبت میان نسبت کسری بودجه و نسبت مالیات تورمی هستند که مطابق با پیش‌بینی‌های تئوری‌های اقتصادی می‌باشد. متغیرهای منعکس‌کننده توان عملکرد اقتصادی و ظرفیت مالیاتی اثری منفی بر نسبت مالیات تورمی دارند. به این صورت که متغیر رشد تولید ناخالص داخلی رابطه‌ای منفی با نسبت مالیات تورمی و متغیر سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی رابطه‌ای مثبت با نسبت مالیات تورمی داشته است. شواهد به‌دست آمده بیانگر وجود رابطه مثبت بین نرخ جابه‌جایی رئیس بانک مرکزی و نسبت مالیات تورمی می‌باشد. درواقع،					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	نرخ بالای جابه‌جایی رئیس بانک مرکزی به‌عنوان نماینده‌ای از عدم استقلال بانک مرکزی، ارتباط مثبتی با نسبت مالیات تورمی دارد. درمجموع می‌توان گفت که علامت ضرایب برآورد شده مطابق پیش‌بینی‌های تئوری‌های اقتصادی هستند و به‌غیر از چند ضریب، بقیه ضرایب تخمین زده شده از لحاظ آماری معنادار می‌باشند. «نتایج برآورد مدل با لحاظ کردن متغیر دامی برای کشورهای درحال توسعه حاکی از آن است که اثر فساد بر پدیده مالیات تورمی در کشورهای درحال توسعه قوی‌تر است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۸	مقدمه‌ای بر مهندسی نظام کنترل و نظارت برای جلوگیری از پیدایش فساد نظام‌مند	عبدالحمید شمس	۱۳۹۱	مدیریت	توصیفی	فرآیند مدیریت و توسعه
علل و عوامل	عوامل ایجادکننده فساد اداری: نبود موازنه قدرت میان نظام بالفعل کنترل دولتی و نظام بالقوه نظارت مردمی/ قوی بودن فرهنگ زیاده‌خواهی و هم‌اوردطلبی، عدم قناعت و مصرف‌گرایی در سطح جامعه/ عدم کارکرد بهینه نظام کنترل عمومی/ کاستی‌های مرتبط با سیاستگذاری و قوانین پیشگیرانه، ناظر و تنبیه‌کننده.					
راهکارها	راهکارهایی برای نزدیک شدن به دیدمان «دولت مقتدر، ملت مقتدر»: خودمختار کردن نظام نظارت و کنترل نسبت به قوای مختلف کشور از طریق یکپارچه کردن آنها در چارچوب یک نهاد بالادستی به نام «شورای خودمستقل نظارت و هماهنگی سازمان‌های نظارتی» / غیرمتراکم کردن دادگاه‌های اداری و «دادگاه‌های تعارض» در همه استان‌ها، برای تعیین ماهیت حقوقی (عمومی یا خصوصی) شرکت‌ها، سازمان‌ها و فعالیت برخی سازمان‌ها، حتی غیردولتی و خصوصی، با هدف تنظیم و بسط احتمالی نظارت و کنترل، برای دفاع از منافع اشخاص در برابر قدرت عمومی و تضمین سلامت بیشتر در نظام اداری/ عدم دسترسی شهروندان به اطلاعات، یکی از ابزارهای ایجاد نابرابری در برخی کشورهاست که شرایط محیطی را برای قدرتمند شدن بیشتر «ویژه‌خواران» و تفاهم آنها با بخش‌های اقتصادی ناسالم فراهم می‌کند. متأسفانه گرایش کنونی شکل‌گیری دولت الکترونیک نیز با تکیه بر برخی شاخص‌ها، نظیر عدم پیگیری اقدامات زیربنایی، بیانگر وجود «سازمان‌محور بودن» این حرکت در کشور است. درحالی که گسترش دولت الکترونیک بر مبنای دیدمان «مردم‌محور» و با هدف کاهش فاصله قدرت، می‌تواند موجب تغییراتی مانند گردش آزاد اطلاعات تا خط قرمز امنیت ملی و تقویت شفافیت بیشتر در نظام اداری و فرا اداری شود. تدوین قوانین زیر موجب افزایش شفافیت و در نتیجه رشد نظارت‌های مردمی بر کارکرد نظام اداری می‌شود: قوانینی برای ملزم کردن مسئولان به پاسخگویی و اطلاع‌رسانی برابر سیاست‌های کلی نظام اداری، تدوین آیین‌نامه با هدف آگاه کردن شهروندان از رویه‌های مربوط به خدمات دولتی. / با توجه به اینکه نظام‌مند شدن نظام بررسی و نظارت به تنهایی نمی‌تواند موجب جلوگیری از پیدایش فساد نظام‌مند شود، نظام جمهوری اسلامی می‌تواند با پذیرش و تقویت عملی راهکارها و ابزارهای نظارت مردمی و زمینه‌سازی برای دسترسی بیشتر افراد به اطلاعات، از فاصله قدرت بکاهد و شرایط را برای پیدایش دیدمان «دولت مقتدر، ملت مقتدر» فراهم کند. / تنقیح قوانین ضدفساد با					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	ویژگی‌های زیر موجب تسهیل روند مبارزه با فساد می‌شود: تدوین قوانین با نثر ساده به‌طوری که از هر نوع پنهان‌کاری جلوگیری کند و شفافیت را پدید آورد، در تدوین قوانین ضدفساد، مجازات‌های مؤثر پیش‌بینی شده باشد، زیرا بدون مجازات‌های مؤثر برای مفسدان مالی، تقبل هزینه‌های بسیار، مقرون به‌صرفه نخواهد بود، کاهش قوانین، ساده و به روز کردن برخی از آنها مانند قانون رسیدگی به دارایی وزرا و کارمندان مصوب ۱۳۳۷. «حاکمیت قانون» به‌مثابه یکی از شاخصه‌های عقلانیت در یک حاکمیت خوب ایجاب می‌کند که عملکرد و دارایی همه نهادهای دولتی، عمومی و انقلابی تحت نظارت و کنترل نهادهای کنترلی ذی‌ربط قرار گیرند. / از آنجایی که انسان ممکن الخطاست، هر شخص حقیقی و حقوقی طیب و پاک ممکن است روزی با احساس عدم نظارت بر خود، به مسیر خطا گام نهد، بنابراین شایسته است تصمیم‌گیرندگان محوری نظام با صدور احکام و تصویب قوانینی، از حوزه خطوط قرمز عرفی و قانونی بکاهند و به سازمان‌های نظارت و کنترل، استقلال عمل بیشتری اعطا کنند.					
نتیجه‌گیری	هر میزان هم قوانین ضدفساد به تصویب برسد و تعداد نهادهای نظارتی افزایش یابد، در صورتی که «فاصله قدرت» بالا و «نظارت مردمی» اندک باشد، نظام‌ها و قوانین مربوطه به‌سوی عدم کارکرد هدایت خواهد شد. به عبارت روشن‌تر، نظام‌مند شدن نظام بررسی و نظارت به تنهایی نمی‌تواند به سالم‌سازی مؤثر نظام اداری کمک کند. از این‌رو در نظام‌های مبتنی بر دیدمان «دولت مقتدر، ملت مقتدر» میزان فساد کم و به‌طور تصادفی بروز می‌کند و برعکس، در نظام‌های مبتنی بر دیدمان «دولت اقتدارگرا، ملت ضعیف» فساد گسترده است و در نهایت، به نظام‌مند شدن گرایش دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۴۹	شناخت فساد سیاسی در کشورهای کم‌درآمد	روهینی پاند مترجم: وحید مهربانی	۱۳۹۱	اقتصاد	توصیفی	مجله اقتصادی
نتیجه‌گیری	در این مقاله این موضوع مورد بحث قرار می‌گیرد که تفاوت شرایط اقتصادی شهروندان در کشورهای فقیر و ثروتمند می‌تواند حاکی از دلایل مهمی برای این مسئله باشد که چرا اغلب فساد در کشورهای فقیر بیشتر است؟ این مقاله ادبیات موجود در خصوص عوامل تعیین‌کننده رفتار سیاسی افراد را مرور می‌کند تا سؤال نماید که آیا می‌توانیم انتخاب بازیگران سیاسی برای فاسد بودن و انتخاب سایر افرادی که فساد را مجاز می‌شمارند را به‌عنوان یک واکنش عقلانی به فضای اجتماعی یا اقتصادی که در آن زندگی می‌کنند بشناسیم؟ اقداماتی که برخی از نواقص بازار را هدف قرار می‌دهند و این نواقص فساد را تشویق می‌کنند مزیت زیادی به‌صورت کاهش فساد دربردارند. این اقدامات می‌تواند شامل بهبود اطلاعات قابل دسترس برای شهروندان مثلاً از طریق فعالیت‌های آگاه ساختن رأی‌دهندگان و درهم‌شکستن					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	ساختارهای موجود قدرت باشد که بر ضد گروه‌های خاص تبعیض قائل می‌شود (به‌عنوان مثال از طریق در نظر گرفتن ذخیره جا و موقعیت سیاسی برای زنان). به‌علاوه، بهبود منافع رسمی قابل اکتساب از سیاست و محدود نمودن نقش سیاسی احزاب قومی گزینه‌های بالقوه‌ای برای سیاست ضدفساد هستند. در مجموع، شواهد ارائه شده در این مقاله حکایت از این دارند که سرمایه‌گذاری در سازوکارهایی خاص که انگیزه‌های فردی برای ورود به رویه‌های فاسد و نابهنجار را تغییر می‌دهند می‌توانند در کاهش فساد موفق باشند. این مطلب پیشنهاد می‌کند که تأکید سیاسی باید بر شناسایی آن دسته از ویژگی‌های محیط اقتصادی باشد که شیوع فساد را افزایش می‌دهند و نه شناسایی ساده افراد فاسد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۰	بررسی تأثیر شاخص کنترل فساد اداری و اثربخشی دولت بر درآمدهای مالیاتی (مطالعه موردی کشورهای با درآمد سرانه متوسط و بالا)	سید کمال صادقی	۱۳۹۱	اقتصاد	کاربردی	پژوهشنامه مالیات
نتیجه‌گیری	در این مطالعه به بررسی تأثیر شاخص کنترل فساد اداری و کیفیت دولت بر نسبت مالیات به تولید در کشورهای با درآمد سرانه متوسط و بالا طی سال‌های ۲۰۰۹-۱۹۹۰ پرداخته شده است. برای این منظور از رهیافت داده‌های تابلویی پویا در قالب تخمین‌زننده گشتاور تعمیم‌یافته استفاده شده است. نتایج حاصل از تخمین مدل در هریک از حالت‌های مختلف دلالت بر تأثیر مستقیم و معنادار شاخص کنترل فساد اداری و اثربخشی دولت بر نسبت مالیات‌ها در این گروه از کشورها داشته است. علاوه بر این، تأثیر سایر متغیرهای توضیحی همانند درآمد سرانه، درجه باز بودن اقتصاد و سهم ارزش‌افزوده بخش صنعت مطابق انتظار بوده، به‌طوری که متغیرهای درآمد سرانه، درجه باز بودن اقتصاد، سهم ارزش‌افزوده بخش صنعت و نرخ تورم تأثیر مثبتی بر نسبت مالیات به تولید داشته‌اند. با توجه به نتایج به‌دست آمده در این مطالعه می‌توان بیان کرد یکی از متغیرهای مهم و تأثیرگذار بر نسبت مالیات به تولید، شاخص کنترل فساد اداری است به‌طوری که با بهبود این شاخص و میل کرد آن به مقدار ۲/۵ انتظار می‌رود نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید افزایش یابد، زیرا انگیزه طفره رفتن از مالیات تحت این شرایط کاهش یافته و کارایی نظام مالیاتی افزایش خواهد یافت. از طرف دیگر اثربخشی دولت دارای تأثیر مثبتی بر نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی بوده و با بهبود مدیریت دولت و ارتقای عملکرد دستگاه‌های اجرایی در زمینه پاسخگویی و مسئولیت‌پذیری کارکنان انتظار می‌رود درآمدهای مالیاتی دولت افزایش یابد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۱	فساد و بار مقرراتی بخش عمومی	حسین مرزبان حمیدرضا حسین پور	۱۳۹۱	اقتصاد	کاربردی	تحقیقات اقتصادی
پیامدها	برخی نتایج مستخرج از مدل نظری ارائه شده در تحقیق: فساد روی عوامل اقتصادی به‌طور مستقیم اعمال فشار خواهد کرد به‌طوری که: هزینه نهادهای عمومی با فساد بیشتر است تا در حالت بدون آن، به علت وضع خطوط قرمز بیشتر توسط بوروکرات‌های فاسد، هزینه تبعیت از مقررات در شرایط فساد بیشتر است تا در حالت بدون آن/ فساد، عدم کارآیی ایجاد می‌کند و به درآمد کمتر، فقر کیفیت محیط زیست و کاهش رفاه عمومی منتهی می‌شود.					
راهکارها	افزایش شفافیت و پاسخگویی بخش عمومی به مردم، به‌عنوان ضرورتی برای کنترل فساد است. در همین حال اصلاح اساسی مقررات دست‌وپاگیر و کاهش زمان ارائه کالاهای عمومی به کاهش بار مقررات کمک خواهد کرد./ ثبات سیاسی در هر کشور می‌تواند به افزایش کیفیت مؤسسات و بهبود شاخص راه‌اندازی کسب‌وکار و در نتیجه به کاهش بار مقرراتی و مبارزه با فساد کمک کند./ افزایش قانون‌گرایی، با اتخاذ راهکاری مناسب برای کاهش فساد در سازمان‌ها و نهادهای دولتی می‌تواند در حمایت از بخش خصوصی مؤثر واقع شود.					
نتیجه‌گیری	این مقاله ابتدا با ارائه یک مدل نظری، فرآیند و چگونگی شکل‌گیری فساد را نشان داده است و سپس با ارائه شواهد تجربی، به بررسی این پدیده در کشورهای منتخب پرداخته است. مجموعه داده‌های به‌کار گرفته شده برای تحلیل تجربی، به‌منظور یافتن وابستگی بین فساد و بار مقرراتی، شامل داده‌های مقطع-سری زمانی یک دوره پنج‌ساله برای کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی می‌باشد. این داده‌ها عبارتند از: معیار فساد، معیارهای کیفیت نهادی یا حکمرانی و معیارهای بار مقرراتی. در این مقاله نشان داده شده که ممکن است افزایش فساد، بار حاکم بر بخش خصوصی و کاهش رفاه کلی را نتیجه دهد. نتیجه‌گیری کلی این است که فساد به‌طور مؤثر موانع زاید را کاهش نمی‌دهد، بنابراین در محیط با فساد بیشتر هزینه تشریفات اداری یا بار مقرراتی مؤثر نیز بالاتر است. بوروکراسی فاسد بار بالاتری را از طریق افزایش موانع اداری و عرضه کمتر نهادهای عمومی تولیدکنندگان بخش خصوصی تحمیل می‌کند. مطابق نتایج، همبستگی قوی میان سطح فساد و میزان حکمرانی یا کیفیت مؤسسات دولتی وجود دارد و سطح فساد با بار مقرراتی به‌طور مستقیم وابسته است.					

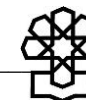
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۲	اثر فساد بر روی تجارت دوجانبه کشورهای منتخب منطقه خاورمیانه	کریم آذربایجانی همایون شیرازی ندا سمیعی	۱۳۹۱	اقتصاد	کاربردی	تحقیقات اقتصادی
نتیجه‌گیری	هدف اصلی این مقاله بررسی اثر فساد بر تجارت دوجانبه کشورهای منتخب منطقه خاورمیانه در بین سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۸ میلادی با استفاده از مدل جاذبه و روش داده‌های تابلویی نامتوازن است. براساس نتایج به‌دست آمده از این پژوهش، افزودن متغیر فساد می‌تواند سبب تصریح مناسب‌تر مدل جاذبه شود. نتایج نشان می‌دهد که در هر دو مدل، وجود فساد هم در کشور صادرکننده و هم در کشور واردکننده کالا به کاهش قابل توجه تجارت کشورهای مورد مطالعه منجر می‌شود و اگر فساد در دو کشور دارای رابطه تجاری، کاهش یابد، مقدار تجارت میان این دو کشور بالا می‌رود. براساس نتایج به‌دست آمده کاهش یک درصدی فساد در کشور صادرکننده کالا باعث افزایش ۳/۵۳ درصدی صادرات می‌شود. همچنین کاهش یک درصدی فساد در کشور واردکننده کالا افزایش تجارت به میزان ۲/۲۷ درصد را به همراه دارد. این نتایج به تأیید دیدگاه محققانی می‌پردازد که معتقدند فساد عاملی مضر است که سبب افزایش هزینه مبادلات و وجود ناکارایی در مبادلات می‌شود. با توجه به معنادار بودن ضریب متغیر فساد در کشور واردکننده کالا، می‌توان نتیجه گرفت که وجود فساد در کشور طرف تجاری نیز کاهش حجم تجارت دوجانبه را در پی دارد. بر این اساس می‌توان گفت که تأثیر فساد بر تجارت به‌صورت منطقه‌ای و فراملی است و مختص مرزهای جغرافیایی کشورهای این منطقه نمی‌باشد. به همین دلیل به‌منظور مبارزه با فساد می‌توان از توافقات منطقه‌ای و سیاست‌های مشترک یاری جست. همچنین با توجه به نتایج این مطالعه، میزان اثرگذاری متغیر فساد در مقایسه با عواملی همچون درآمد ملی، جمعیت و متغیرهای در نظر گرفته شده به‌منظور بررسی اثر عوامل فرهنگی و زبانی در مدل بیشتر است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۳	نقش فرهنگ سازمانی در پیشگیری از بروز فساد اداری	علی ربیعی هاجر آصف	۱۳۹۱	مدیریت	توصیفی	مدیریت دولتی
راهکارها	برنامه‌هایی در جهت ارتقای فرهنگ برای پیشگیری، کنترل و مقابله با فساد اداری: تقویت کار گروهی در سازمان‌ها و جلوگیری از فردگرایی به‌نحوی که افراد با قرار گرفتن در کنار سایر افراد، در معرض تعهدات کار گروهی قرار گرفته و از فردگرایی منفی و تصمیمات فردی در اعمال رفتار ناسالم کاسته شود. / چنانچه مدیران به‌جای ایجاد تعارض با سازمان‌های غیررسمی و تأکید بر روابط رسمی، سعی در اشاعه فرهنگ مناسب در چارچوب‌های غیررسمی کنند، نتیجه بهتری به‌دست خواهد آمد. / آموزش قبل از ورود و آموزش حین خدمت در کاهش فساد اداری و پیشگیری از آن مناسب است. این مطالعه نشان می‌دهد که در سازمان‌های ما					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	عدم آگاهی از قانون و همچنین عدم آشنایی با هزینه‌های ناشی از اعمال فسادآمیز وجود دارد./ باید توجه داشت که رسانه‌ها، هم دارای کارکردهای آموزشی و هم دارای کارکردهای اطلاع‌رسانی می‌باشند؛ بنابراین می‌توانند به‌عنوان یک عامل بسیار فعال و اثرگذار در زمینه آگاه‌سازی و همچنین رسانه‌ای کردن موارد مهم عمل کنند./ مطالعات این تحقیق نشان می‌دهد بسیاری از نارضایتی‌هایی که به فساد منجر می‌شوند ناشی از مقایسه افراد در سازمان با دیگران است. براساس تئوری برابری افراد داده‌ها و ستانده‌های خود را با هم مقایسه می‌کنند لذا برپایی اصول اخلاقی مناسب و نظام شایسته‌سالاری به‌جای خویشاوندسالاری توصیه می‌شود.					
نتیجه‌گیری	این پژوهش به بررسی نقش فرهنگ سازمانی، به‌عنوان یکی از عوامل پیشگیرانه در کاهش فساد اداری پرداخته است. در این تحقیق ابتدا طی مصاحبه عمیق با ۳۰ نفر از متخصصان اداری، شاخص‌های مرتبط با فساد استخراج شده و سپس از طریق پرسشنامه، اطلاعات از یک نمونه ۳۷۳ نفره از متخصصان اداری شهر تهران جمع‌آوری شده است. این پژوهش کاهش فساد اداری را در قالب تقویت و ارتقای عوامل فرهنگی از قبیل ارزش‌های سازمانی، الگوهای رفتاری مناسب، ارزش‌های بنیادین، شیوه‌های انگیزشی، هویت‌بخشی و جامعه‌پذیری می‌داند. یافته‌ها نشان می‌دهد که از بین این عوامل، تقویت ارزش‌های فردی و کنترل رفتار، سطح تأثیرگذاری نسبتاً یکسانی بر پیشگیری از فساد اداری دارند و بقیه عوامل از لحاظ میزان تأثیرگذاری از یکدیگر متفاوت هستند. «در/این تحقیق، مؤلفه‌های هر یک از عوامل فرهنگی ذکر شده در قالب یک مدل ارائه شده است». ترتیب اولویت مؤلفه‌های فرهنگی مؤثر بر فساد اداری به این صورت است: ارزش‌های سازمانی، جامعه‌پذیری و هویت‌بخشی، کنترل رفتار، ارزش‌های فردی، ارزش‌های بنیادین و شیوه‌های انگیزشی. همچنین در این پژوهش، مقوله آموزش و نقش آن در ارتقای فرهنگ و کاهش فساد اداری مورد مطالعه قرار گرفت. در این خصوص، حدود ۴۰ درصد از پاسخگویان اذعان داشته‌اند که در سازمان‌شان برنامه‌های آموزشی در زمینه فساد و عواقب آن وجود ندارد. این درحالی است که ۳۸ درصد آنها معتقدند تأثیر این آموزش‌ها و آگاهی‌رساندن در این زمینه بسیار بالاست و می‌تواند به‌عنوان عامل پیشگیرانه خوبی تلقی شود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد ۴۱ درصد از پاسخگویان معتقدند که اگر در رسانه‌ها در مورد سوءاستفاده‌های اداری بحث شود و آموزش‌های لازم به ارباب‌رجوع در زمینه سلسله‌مراتب اداری و همچنین گزارش موارد تخلفات داده شود شرایط مساعدی در پیشگیری از این پدیده فراهم می‌گردد. یافته‌ها نشان می‌دهند که کمتر از ۳۶ درصد پاسخگویان کارها و مشکلات سازمانی را به شکل گروهی حل می‌کنند. مصاحبه‌های عمیق در کنار یافته‌های آماری نشان دادند که افزایش و بالا بردن کار گروهی در سازمان‌ها و اهمیت دادن به شکل‌گیری فضاهای غیررسمی، تأثیر زیادی در پیشگیری از ارتکاب فساد خواهد داشت. پیمایش‌های صورت گرفته در این پژوهش نشان داده‌اند که موازین شرعی به‌عنوان یک مؤلفه، کارکرد خود را در پیشگیری از فساد از دست داده است و تن‌ها کمتر از ۳۲ درصد پاسخگویان معتقدند که پایبندی به موازین شرعی، خود به پیشگیری کمک می‌کند. مطالعات این تحقیق نشان داد که در کنار موازین شرعی، تدوین چارچوب‌های اخلاقی برای سازمان‌ها و برپایی اصول اخلاقی مناسب و شایسته‌سالاری می‌تواند عاملی اثرگذارتر در این زمینه باشد. نتایج حاصل از مصاحبه‌های عمیق بر وجود رابطه بین معیشت و اقدام به فساد، حداقل در فساد سطح دوم (کارکنان رده پایین) تأکید کرده‌اند. داده‌های تحلیل					

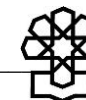
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	شده در این پژوهش نشان دادند دریافت‌های معنوی و ارج نهادن به زحمات کارکنان، نسبت به مزایای مادی، در کاهش فساد بیشتر تأثیر داشته‌اند. همچنین رابطه‌ای بین امنیت شغلی بالا و عدم گرایش به فساد مشاهده نشده است. یافته‌ها نشان دادند که بالا بردن و متناسب کردن تعداد قوانین و مقررات، نسبت به سایر عوامل، تأثیر کمتری روی کاهش فساد اداری دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۴	قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران در مقابله با فسادآوری قدرت سیاسی	علی بهادری جهرمی	۱۳۹۱	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات قدرت نرم
نتیجه‌گیری	این مقاله از میان مؤلفه‌های قدرت نرم در جمهوری اسلامی ایران، ابعاد ارزشی یا فرهنگی اساسی و تمایزات آن با وضعیت موجود در سایر کشورها را روشن می‌کند که شاید بتوان آن را مهمترین منبع قدرت نرم ایران در مقابله با ترویج فساد در حکمرانی و بهره‌مندی از قدرت سیاسی دانست. ارزش مذکور ناشی از نوع نگاه جمهوری اسلامی ایران به مفهوم قدرت سیاسی و حکومتی است که ریشه در اندیشه اسلامی داشته و می‌تواند به‌عنوان منبعی مهم در جهت ممانعت از فساد و انحراف در حکمرانی تلقی شود. این قدرت نرم درحقیقت به پاسخگویی به یکی از مهمترین دغدغه‌های اندیشمندان سیاسی و حقوقی در جهت ممانعت از فسادآوری در قدرت منجر شده و می‌تواند راهکاری مؤثر در این راستا تلقی شود که توانایی نفوذ و گسترش در سایر جوامع بشری به‌ویژه جوامع اسلامی را در خود نهان دارد. در این مقاله تلاش شده است با نمودار ساختن مفهوم و ماهیت قدرت سیاسی در اندیشه رایج سیاسی، مشخص گردد ماهیت آنچه به مقامات حکومتی و حکمرانان اعطا می‌گردد حاوی نوعی احساس استعلا و برتری و در نتیجه مولد نوعی احساس اقتدارطلبی است که به تمایل صاحبان آن به‌سوی فساد و انحراف در بهره‌گیری از قدرت سیاسی منجر خواهد شد. درحالی که در اندیشه سیاسی اسلام، ضمن نمودار ساختن ماهیت قدرت سیاسی و تبیین عدم انحراف‌آوری ذاتی آن، مشخص شده است فسادآوری قدرت برخلاف تصورات غالب نظریه‌پردازان سیاسی نه ناشی از ذات این مفهوم، بلکه ناشی از روحیه انسانی و نوع نگاه وی به این مفهوم است. همچنین با توجه به غیرذاتی بودن این مفهوم در اندیشه سیاسی اسلام و امانتی یا تبعی بودن آن در اختیار حاکم اسلامی، اندیشه سیاسی اسلامی توانسته درحقیقت با قلب ماهیت این مفهوم اساسی در حوزه اندیشه سیاسی و حقوق عمومی، قدرتی اساسی در ممانعت از فسادآوری آن ایجاد کند. علاوه بر این با بررسی مفهوم ولایت که در ادبیات دینی مهمترین جایگزین مفهوم قدرت سیاسی تلقی می‌شود، مشخص شده که حتی نوع واژگان مورد استفاده در ادبیات سیاسی و معانی آنها نمایش‌دهنده مفهوم حقیقی این قدرت بوده و با وجود ویژگی‌هایی همچون نمایش نزدیکی ولی و مردم و عدم وجود فاصله میان آنها، امانتی بودن و غیرذاتی بودن، هدف‌محور بودن و بسیاری ابعاد دیگر مفهوم ولایت، مکمل و تقویت‌کننده این قدرت نرم در ممانعت از فسادآوری قدرت سیاسی به‌شمار می‌رود. این قدرت نرم در حقیقت به کم‌رنگ شدن مهمترین دغدغه ذهنی و کلیدی‌ترین مشکل طراحان نظام‌های سیاسی مدرن منجر خواهد شد که در پاسخ به اصل بدیهی و پیش‌فرض					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	گرفته شده الزامی بودن فسادآوری قدرت در دست حاکمان، اقدام به ارائه نظرات سیاسی و حقوقی خود و طراحی نظام‌هایی همچون ساختار تفکیک قوا به‌عنوان مهمترین نظریه صورت‌بندی حاکمیت شده‌اند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۵	نقش رسانه‌های جمعی در کنترل فساد اداری	حسن گیوریان	۱۳۹۱	میان‌رشته‌ای	توصیفی	مطالعات رسانه‌ای
نتیجه‌گیری	این مقاله به‌منظور بررسی نقش و تأثیر رسانه‌های جمعی در کنترل فساد اداری در سازمان‌های دولتی انجام شده است. روش جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بوده و دانشجویان کارشناسی ارشد مدیریت دولتی نمونه تحقیق را تشکیل داده‌اند. نتایج تحقیق حاکی از آن است که ایفاگری مناسب رسانه‌های جمعی می‌تواند به‌عنوان یکی از اهرم‌های کلیدی در کنترل فساد اداری سازمان‌های دولتی عمل کند. می‌توان ابراز داشت که شفاف بودن رسانه‌ها و مرئی نمودن حال و احوال کسب‌وکار، رفتار مدیران و عملکرد سازمان‌ها توسط رسانه‌های جمعی می‌تواند به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم در کنترل فساد اداری عمل کند. با توجه به نتایج به‌دست آمده می‌توان از سرعت در انتقال اخبار مربوط به عملکرد نامناسب مدیران و سازمان‌های دولتی مورد تصدی آنها به‌عنوان یکی دیگر از مؤلفه‌های تأثیرگذار در کنترل فساد اداری سازمان‌های دولتی نام برد. نتایج حاکی از آن است که استقلال رسانه‌ای به‌عنوان مؤلفه‌ای تأثیرگذار در کنترل فساد اداری سازمان‌های دولتی عمل می‌کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۶	ابعاد فساد از دیدگاه خواجه نظام‌الملک توسی	محمدرضا حاج بابایی محمود شهبندی	۱۳۹۱	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست
نتیجه‌گیری	براساس دیدگاه خواجه نظام‌الملک در کتاب سیاستنامه، موضوع فساد در چهار سرفصل فساد سیاسی، اداری، دینی و اجتماعی بررسی می‌شود. خواجه نظام‌الملک در این کتاب دیدگاه‌های خود را درخصوص ساختار حکومتی مطلوب بیان و مشکلات موجود در ساختار سیاسی و اداری سلجوقیان را بازگو می‌کند. «این مطالعه به ارائه دیدگاه‌های خواجه نظام‌الملک براساس کتاب مذکور پرداخته است».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۷	بررسی تطبیقی ظرفیت‌های قانون جمهوری اسلامی ایران با برخی جرائم مندرج در کنوانسیون مریدا (کنوانسیون سازمان ملل برای مبارزه با فساد)	آیت باقری ارسلان رضایی مهسا شیمن	۱۳۹۱	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات بین‌المللی پلیس
نتیجه‌گیری	با الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون مریدا، تکالیفی در زمینه قانونگذاری، اجرایی و همکاری‌های بین‌المللی برای دولت معین شده است که این مقاله به بررسی آنها می‌پردازد. در کنوانسیون مریدا برای مبارزه مؤثر با پدیده فساد اقتصادی، همه اشکال آن جرم‌انگاری شده است. قانونگذار ایران، در اجرای تکلیف خود ناشی از الحاق به کنوانسیون، ضروری است جرائم مندرج در کنوانسیون را مورد بررسی قرار دهد و به جرم‌انگاری این اعمال دست زند، به‌ویژه که مجرمان اقتصادی به‌دنبال کسب سود و منفعت مالی می‌باشند و اغلب با تفکر و حسابداری به ارتکاب جرم دست می‌زنند، لازم است مقنن برای این جرائم، مجازات‌های مالی مناسب تعیین کند. مطابق با این اصل که پیشگیری بهتر از درمان است، مقتضی است مقنن ایران اقدامات پیشگیرانه وضعی و اجتماعی مندرج در کنوانسیون را مورد بررسی قرار دهد و در مورد آنها به تصویب قانون بپردازد و این اقدامات را در کشور نهادینه کند. تکالیف مقنن ایران در زمینه جرم‌انگاری و تعیین پاسخ‌های کنشی و واکنشی مندرج در کنوانسیون در زمینه جرائم اقتصادی و مالی را می‌توان با اصول قانون اساسی که الهام گرفته از مبانی فقهی است تطبیق داد و اجرای این تکالیف مغایرتی با قانون اساسی نخواهد داشت بلکه اجرای این تعهدات کاملاً در راستای قانون اساسی و موازین شرعی است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۸	شبیه‌سازی تأثیر فساد بر رشد اقتصاد ایران	مرتضی سامتی مصطفی عمادزاده شهرام رئیسی‌دهکردی	۱۳۹۱	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد مقداری
نتیجه‌گیری	رانت‌جویی و وجود فساد در ساختار بخش عمومی باعث می‌شود تا فرآیند انتقال و تبدیل سرمایه عمومی به کالاها و خدمات عمومی مولد که در تابع تولید کل به‌عنوان نهاده تولید وارد می‌شود، با انحراف روبرو شود. این درحالی است که در دولت خیرخواه و با فرض عدم وجود رانت‌جویی، تولید نهایی سرمایه در بخش عمومی با تولید نهایی سرمایه خصوصی برابر است و بنابراین رانتی برای دولت متصور نیست. در این مقاله مدل رشد رمزی به‌گونه‌ای بسط داده شده است که در آن تشکیل سرمایه عمومی به‌عنوان موتور رشد معرفی و کالاها و خدمات عمومی تولید شده توسط دولت در تابع ستاده کل اقتصاد به‌عنوان نهاده وارد شده است. بنابراین، توجیه حضور دولت در مدل، ارائه کالای عمومی است. دولت خیرخواه به‌دنبال فراهم کردن یک میزان کارآیی نهاده‌ها به‌صورت رقابتی در تابع تولید است، به‌گونه‌ای که تولید نهایی سرمایه عمومی و خصوصی برابر باشد. در مقابل در دولت رانت‌جو فساد معادل با رانت‌های غیرقانونی و انحصاری اخذ شده از بخش					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	خصوصی از کانال ارائه کالای عمومی تعریف می‌شود. درآمد این دولت مابه‌التفاوت ارزش نهاده‌های عمومی ارائه شده به تابع تولید و سرمایه عمومی مورد نیاز برای آن است. نتایج مدل نظری نشان داده است که میزان ستاده، موجودی سرمایه خصوصی، مصرف و نرخ رشد در وضعیت یکنواخت در دولت رانت‌جو کمتر از دولت خیرخواه است. با کالیبره کردن پارامترهای مرتبط با مدل براساس اطلاعات و داده‌های اقتصاد ایران در مدل رشد، مسیر نرخ رشد اقتصاد با در نظر گرفتن مقادیر مختلف مربوط برای کارآیی دولت در تبدیل سرمایه به کالاها و خدمات عمومی مولد برای هر دو نوع دولت به‌دست آمده است. براساس اطلاعات مقداری، اگر هیچ نوع ناکارآمدی در تبدیل سرمایه به کالای عمومی وجود نداشته باشد، نرخ رشد در اقتصاد با دولت خیرخواه برابر با ۰/۷۴ و با دولت رانت‌جو برابر با ۰/۴۸ خواهد بود. در مقابل، اگر در تبدیل سرمایه به کالای عمومی به‌طور مثال ۹۰ درصد از منابع از بین بروند نرخ رشد برای دولت خیرخواه در حدود ۰/۳۵ و برای دولت رانت‌جو ۰/۲۳ است. نتایج به خوبی مؤید این است که اگر دولت رانت‌جو و به‌دنبال حداکثر کردن منافع ناشی از فروش کالاها و خدمات عمومی باشد، در مقایسه با یک دولت خیرخواه که در آن تولید نهایی سرمایه عمومی در اختیار دولت برابر با تولید نهایی سرمایه خصوصی بشود، نرخ رشد پایین‌تری را ایجاد می‌کند. درعین‌حال ناکارآمدی موجود در ساختار دولت فارغ از نوع نظام حاکم، به‌عنوان فساد اداری یا فساد خرد باعث می‌شود تا فاصله نرخ رشد اقتصاد در این دو نظام به‌شدت افزایش یابد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۵۹	اثر فساد مالی بر ترکیب مخارج دولت: مطالعه موردی کشورهای منتخب در حال توسعه	سعید کریمی پتانلار محمد بابازاده نعیمه حمیدی	۱۳۹۱	اقتصاد	کاربردی	پژوهشنامه اقتصادی
راهکارها	از طریق ساده‌سازی قوانین و مقررات و شفاف‌سازی فعالیت‌های دولتی، زمینه‌های ایجاد فساد مالی محدود شود. در بودجه‌های سالیانه حداقل متناسب با نرخ تورم، افزایش در مخارجی که به رشد اقتصادی دامن می‌زند (مانند مخارج بهداشتی و مخارج آموزشی) در نظر گرفته شود.					
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از دو شاخص درک فساد (CPI) و کنترل فساد (CCI) به بررسی اثر فساد مالی بر ترکیب مخارج دولت برای ۳۱ کشور منتخب در حال توسعه طی دوره ۲۰۰۷-۲۰۰۰، با رویکرد داده‌های تابلویی پرداخته است. نتایج حاصل از برآورد مدل‌های مطالعه حاکی از آن است که با افزایش سطح فساد مالی، ترکیب مخارج دولت دگرگون می‌شود. دگرگونی در ترکیب مخارج دولت به شرح زیر خلاصه می‌شود: با کاهش شاخص‌های درک فساد (CPI) و کنترل فساد (CCI) که به معنای گسترش سطح فساد است، از سهم نسبی مخارج سرمایه انسانی، مخارج آموزشی و مخارج بهداشتی دولت در تولید ناخالص داخلی کاسته می‌شود، با					

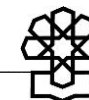
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	گسترش سطح فساد مالی، سهم نسبی مخارج سرمایه‌ای و همچنین سهم نسبی مخارج نظامی در تولید ناخالص داخلی افزایش می‌یابد، در پی افزایش شاخص‌های فساد مالی که به معنای کاهش فساد مالی است، بر سهم نسبی مخارج جاری دولت در تولید ناخالص داخلی افزوده می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۰	بررسی رابطه علی بین فقر و فساد در کشورهای در حال توسعه	نادر مهرگان الهه محسنی	۱۳۹۱	علوم اجتماعی	کاربردی	رفاه اجتماعی
نتیجه‌گیری	این مقاله با هدف بررسی رابطه علی بین فقر و فساد انجام گرفته است. برای این منظور، داده‌های ۱۲۰ کشور در حال توسعه در سال‌های ۲۰۰۶-۱۹۹۸ و روش تخمین GMM درخصوص داده‌های تابلویی مورد استفاده قرار گرفت. از طریق تمرکز بر قابلیت فقر با به‌کارگیری شاخص فقر انسانی HPI، یافته‌های تجربی نشان می‌دهد که فقر و فساد با جهت‌گیری علی دوطرفه، حرکتی هم جهت دارند. بنابراین لازم است استراتژی‌های کاهش فقر و مبارزه با فساد مکمل یکدیگر بوده و تلاش در جهت کاهش فقر به‌وسیله اقدامات جدی برای کاهش فساد دنبال شود. مبارزه علیه فساد تحت عنوان «تقویت حکومت خوب» یک نقش کلیدی در کاهش فقر بازی می‌کند. مبارزه علیه فساد و فقر شامل بهبود التزام شهروندان و قدرت پاسخگویی دولت است. از آنجاکه ممانعت‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در بالاترین میزان خود برای افراد فقیر وجود دارد، بنابراین آنها اغلب مجبور به توسل به شیوه‌های فاسد بوده و این امر چالشی بزرگ برای توسعه جامعه خواهد بود. جهت اعمال سیاست‌های ضدفساد فقرگرا، توجه به سرمایه‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی در تجزیه و تحلیل فقر، لازم و ضروری است. به‌علاوه سیاست‌ها باید هرچه بیشتر این دقت را در رابطه با عواملی که فرصت‌ها را برای دسترسی اقشار فقیر به فرآیندهای تصمیم‌گیری سیاسی و اقتصادی محدود می‌کند، داشته باشند. حداقل سه گروه از مداخلات ضدفساد فقرگرا در کشورهای در حال توسعه پیشنهاد می‌شود که عبارتند از: ترویج جامعیت، ترویج قانونی بودن و ترویج پاسخگویی. ترویج جامعیت: محروم‌سازی‌های اجتماعی که مشارکت شهروندان را در فرآیندهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی محدود می‌کند، متناقض با مفهوم «دولت خوب» بوده و از نظر تئوریک نیز جایگاهی در کشورهای دموکراتیک ندارد. ترویج جامعیت می‌تواند جبران خسارتی برای توانمندسازی گروه‌هایی باشد که در طول تاریخ در حاشیه (گروه‌هایی که در مرحله دوم اولویت و اهمیت) قرار گرفته‌اند. از این رو جامعیت تا حد زیادی مرتبط با موضوع توانمندسازی و عدم تمرکز است. ترویج قانونی بودن: قانونی بودن و مشروعیت در ارتباط نزدیکی با مفاهیمی همچون عدالت، تبهکاری، رفع تعارض، خشونت اجتماعی، صلح و امنیت و حقوق بشر قرار دارد. فساد دشمن عدالت، ثروت و اعتماد است. ترویج پاسخگویی: پاسخگویی بدین معنا که دولت در مقابل اعمال خود پاسخگو بوده و بتواند آنها را ضمانت اجرایی کند. ارتباط مستقیم بین گروه‌هایی که از نظر اولویت در مرحله دوم قرار گرفته‌اند و مسئولان دولتی که از قدرت پاسخگویی بیشتری برخوردارند، به‌عنوان اولین قدم در توسعه سیاست‌های ضدفساد فقرگرا تلقی می‌شود. مبارزه و نبرد علیه فقر و فساد ازسویی به این معناست که موانع و گرفتاری‌هایی که بر					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	سر راه اشتغال شهروندان و پاسخگویی حکومت وجود دارد، از میان برداشته شود. در حالی که اکثر کشورهای در حال توسعه ادعای برابری مشارکت و تساوی حقوق شهروندان را دارند، اما به ندرت در عمل افراد فقیر را به کار می گیرند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۱	راهکارهای مبارزه با فساد اداری براساس ارزش های اسلامی	علی حسنی عبدالحمید شمس	۱۳۹۱	مدیریت	توصیفی	اسلام و پژوهش های مدیریتی
علل و عوامل	عوامل گلوگاهی فساد: انحصار قدرت/ فقدان پاسخگویی/ خاموشی وجدان عمومی/ فقدان مسئولیت پذیری اجتماعی/ ضعف اخلاق عمومی/ فقدان شایسته سالاری/ عدم شفافیت/ پایین بودن معاشات/ فقدان سیستم کنترل و نظارت.					
راهکارها	کنترل از بالا و برخورد با انحصارگرایان/ افزایش نظارت اجتماعی/ تقوا و خود کنترلی/ افزایش زمینه های مشارکت مردم در امور اجتماعی/ ترویج فرهنگ وظیفه شناسی و وجدان کاری/ احیای حس مسئولیت پذیری اجتماعی/ افزایش اعتماد اجتماعی/ نهادسازی (توسعه زیربنایی)/ ایجاد یک محیط بازدارنده/ عدم تبعیض در برخوردها/ شایسته سالاری در عزل و نصب ها/ شفاف و ساده سازی قوانین و مقررات/ توجه به معیشت کارمندان/ افزایش نظارت اجتماعی/ قاطعیت در برخورد با متخلفان. «شایان ذکر است که در این تحقیق، هریک از راهکارها متناظر با یکی از عوامل گلوگاهی فساد ارائه شده است».					
نتیجه گیری	در این تحقیق از چارچوب نظری «تئوری محدودیت ها» استفاده شده است که به اقتضای این چارچوب، راهکارهای عرضه شده معطوف به عوامل گلوگاهی هستند. بر این مبنا، مشخص شد که فساد اداری، حاصل وجود و تعامل عواملی چون انحصارطلبی، پنهان کاری و عدم شفافیت، فقدان شایسته سالاری و مسئولیت اجتماعی شهروندان است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۲	جرائم اقتصادی، جرمی آمیخته با فساد	غلامحسین بیابانی	۱۳۹۱	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
نتیجه گیری	«در این تحقیق ضمن تعریف جرم اقتصادی و بیان مهمترین اشکال و ویژگی خاص آن، ارتباط آن با جرائم سازمان یافته و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن و در نهایت تفاوت میان جرائم اقتصادی و فساد بیان شده است». جرائم اقتصادی در کشور ما جرمی سازمان یافته اما ارتباط تنگاتنگی با فساد دارد. مجرمان این حوزه برای پیشبرد اهداف خود نیاز به همکاری کارمندان فاسد دارند. آنها گاهی مواقع با پرداخت رشوه های کلان به کارمندان و تطمیع آنها به شیوه های مختلف متوسل					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	به حربه «فساد» برای کاهش هزینه ارتکاب جرم می‌شوند. تفاوت جرم اقتصادی با فساد از آنجا ناشی می‌شود که برای جرم، قانون مجازات تعیین کرده است ولی معیار اثبات فساد وجود مجازات قانونی نیست بلکه انحراف از اخلاق و هنجارهای پذیرفته شده است. تحقیقات بیانگر این است که رشد جرائم اقتصادی، به تحولات اجتماعی - سیاسی بستگی دارد و نیز کاهش انجام وظیفه از جانب افراد و کم‌رنگ شدن نقش آنها در اداره فعالیت‌های اقتصادی و ضعف نقش مؤسسات و حاشیه نگاه داشتن آنها زمینه برای بروز فساد در دستگاه‌ها را فراهم می‌سازد و نیز به اعتقاد فیسمن و میگل فساد معمولاً تا حد قابل توجهی به افکار، باور و فرهنگ انسان‌ها ارتباط دارد. در جامعه‌ای که فرهنگ فساد فراگیر باشد، تغییر قوانین به‌خودی‌خود برای اصلاح امور کفایت نخواهد کرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۳	عوامل مؤثر بر بروز فساد در سازمان‌های ورزشی (مطالعه موردی فساد اداری در فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران)	مقصود نجفی کلوری محمود گودرزی ابوالفضل فراهانی حسن اسماعیلی بیدهندی	۱۳۹۱	تربیت بدنی	توصیفی	مدیریت ورزشی
نتیجه‌گیری	هدف از این تحقیق، مطالعه عوامل مؤثر بر بروز فساد در سازمان‌های ورزشی است که فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان مطالعه موردی انتخاب شده است. نمونه آماری موردنظر در این تحقیق تمامی کارکنان فدراسیون فوتبال بوده‌اند (۱۳ نفر). نتایج تحقیق نشان‌دهنده آن است که از دیدگاه کارکنان فدراسیون فوتبال، عوامل اقتصادی، ویژگی‌های سازمانی، ویژگی‌های فرهنگی، ویژگی‌های فردی و کمیت و کیفیت قوانین و مقررات در بروز فساد اداری در این سازمان نقش دارند. ایجاد سازوکارهای مشوق مالی برای ورزشکاران و مسئولان ورزشی، یکی از راهکارهایی است که مدیران سازمان‌های ورزشی برای جلوگیری از فساد می‌توانند به آن متوسل شوند. وجود قوانین مبهم، پیچیده و ناآشنا برای ارباب‌رجوع علاوه‌بر اینکه باعث ایجاد رابطه بوروکراتیک و تسلط کارکنان و مأموران دولت بر ارباب‌رجوع می‌شود، به افزایش ارتباط بین این دو گروه منجر می‌شود که این شرایط، افزایش بروز فساد اداری در سازمان را اجتناب‌ناپذیر می‌کند. تدوین قوانین کارآمد و اجرای مصرا نه آنها، باید مورد توجه سیاستگذاران و قانونگذاران فدراسیون فوتبال باشد. درخصوص نقش ویژگی‌های فرهنگی در بروز فساد، مدیران سازمان‌ها می‌توانند با افزایش تعهد سازمانی در نزد کارکنان، اصلاح فرآیند گزینش افراد براساس خط‌مشی‌های سازمان و همچنین آموزش کارکنان خود در زمینه برخورد صحیح با چنین عوامل فرهنگی و اجتماعی، تأثیر این عوامل در بروز فساد در سازمان خود را کم‌رنگ‌تر کنند. درخصوص ویژگی‌های فردی باید گفت در مبارزه با پدیده فساد اداری، تمرکز روی عواملی که به‌طور مستقیم به بعد انسانی مربوط می‌شود، مانند ویژگی‌های شخصیتی و فردی کارکنان، می‌تواند تأثیر بیشتری در کاهش یا حذف فساد					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	اداری در سازمان داشته باشد. این ویژگی‌ها شامل مواردی مانند آزمندی، فردگرایی و ... است. نتایج حاصل از رتبه‌بندی آزمون فریدمن بیانگر این است که از دیدگاه کارکنان، عوامل فرهنگی، اقتصادی، سازمانی، قوانین و مقررات و ویژگی‌های فردی کارکنان به‌ترتیب می‌توانند ازجمله عوامل تأثیرگذار بر بروز فساد در فدراسیون فوتبال باشند که در این میان نقش عامل فرهنگی بسیار پررنگ‌تر به‌نظر می‌رسد. در بخش رتبه‌بندی روش‌های کنترل فساد اداری، خصوصی‌سازی از دیدگاه کارکنان به‌عنوان بهترین روش کنترل فساد اداری تعیین شده است و دومین روش از دیدگاه کارکنان، تشدید و افزایش مجازات‌هاست.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۴	بررسی اثر اندازه دولت بر فساد، با تأکید بر نقش دموکراسی در منطقه منا	نظر دهمرده محمد علیزاده سمیرا زیدی‌زاده	۱۳۹۱	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد و توسعه منطقه‌ای
نتیجه‌گیری	هدف اصلی این تحقیق، شناخت پدیده فساد و شناسایی وابستگی فساد با برخی از متغیرهای اقتصادی و سیاسی ازجمله دموکراسی است. این مطالعه با استفاده از رویکرد داده‌های تابلویی، طی سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۰۳ تأثیر این عامل مهم بر فساد را در ۱۶ کشور منتخب منطقه منا، با توجه به نقش دموکراسی مورد بررسی قرار می‌دهد. «در معادله استفاده شده در این تحقیق، شاخص ادراک فساد به‌عنوان متغیر وابسته لحاظ شده و متغیرهای مستقل شامل: سهم مخارج مصرفی دولت از تولید ناخالص داخلی (اندازه دولت)، تولید ناخالص داخلی سرانه، آزادی اقتصادی، شاخص دموکراسی و حاصل‌ضرب شاخص دموکراسی و اندازه دولت است». نتایج نشان می‌دهد گسترش اندازه دولت، یا پایین بودن سطح دموکراسی می‌تواند سطح فساد در منطقه را افزایش دهد. همچنین اثر تعاملی اندازه دولت و دموکراسی بر فساد، گویای این مطلب است که با کاهش یافتن میزان دموکراسی، اندازه بزرگ‌تر دولت، میزان فساد را کاهش می‌دهد، این نتیجه بازخورد این مطلب است که در سطح دموکراسی پایین، سیستم نظارت و کنترل نیز کمتر است، در نتیجه وقوع فساد کمتر نشان داده می‌شود که الزاماً به معنای کاهش فساد نیست. آزادی اقتصادی نیز به‌عنوان یک عامل دیگر در کاهش فساد، تنها با اعمال سازوکارهای نظارت و وجود سطح بالای دموکراسی دارای تأثیر معنادار بوده و افزایش آن در منطقه به‌دلیل نبود آزادی سیاسی که پیش‌شرط آزادی اقتصادی است، موجبات فساد را به همراه دارد. با افزایش سطح درآمد سرانه، سطح فساد افزایش می‌یابد، زیرا در این منطقه دولت‌ها به‌جای تکیه بر درآمدهای پایدار مالیاتی بر منابع طبیعی برای تأمین مالی تأکید دارند، در نتیجه قدرت پاسخگویی به مردم کمتر شده که احتمال وقوع فساد را افزایش می‌دهد. بر این اساس در این تحقیق پیشنهاد شده است که ضمن توجه و تأکید بر خصوصی‌سازی و کاهش انحصارات دولتی، با گسترش دموکراسی و مخصوصاً آزادی مطبوعات و رسانه‌ها، راه برای هرگونه ارتشا و اختلاس کم شده و سیستم نظارت و پاسخگویی تقویت شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۵	سیمای پیشگیرانه کنوانسیون جهانی علیه فساد و قانون اساسی ایران	سید محمد هاشمی مریم سرمست	۱۳۹۱	حقوق	توصیفی	تحقیقات حقوقی آزاد
نتیجه گیری	درک تدریجی حوزه مشکلات مربوط به فساد و وخامت این مشکلات منجر به تکامل اقدامات بین المللی متعدد شد اما در مسیر این تکامل کنوانسیون مریدا یک جهش چشمگیر محسوب می شود زیرا از قالب ملاحظات کلی و صرف اعلام مواضع خارج شده و به سوی استفاده از اصول و ابزارهای عملی و سپس توسعه تعهدات حقوقی الزام آور و نهایتاً همکاری دولت ها در تحقیق و تعقیب قضایای فساد حرکت کرده است. پیشگیری یکی از ارکان این کنوانسیون است و هدف از آن تأمین چارچوبی نظارتی برای کاهش احتمالی روش های فاسد است. این کنوانسیون خواهان تدوین سیاست های پیشگیرانه جامع برای تضمین حکومت مطلوب، پاسخگویی و شفافیت است. کنوانسیون معتقد است که برای نظارت و ایجاد هماهنگی در اجرای سیاست های ضدفساد، تدوین مقررات رفتاری برای مقامات عمومی، ترویج و حمایت از شفافیت و پاسخگویی و افزایش آگاهی از تأثیر منفی فساد، باید نهادهای مستقل ضدفساد ایجاد شوند. این کنوانسیون همچنین شامل مفادی درباره جرم به حساب آوردن فساد است که همگرایی در اولویت ها و اقدام ملی را تسهیل و درعین حال همکاری بین المللی را در این زمینه تقویت می کند. با نظر به اینکه اصول قانون اساسی کشور ما نیز اشاراتی به موضوع مهار فساد و اهمیت برقراری حکومت سالم دارد، ضروری است با توجه به اصول مزبور که در زمینه های مختلف قانونی هم انعکاس دارند برای عملی شدن این راهکارها، از طریق مطالعاتی از این دست، اصول قانونی را شناخته آنگاه قانون را بر تمامی شئون جامعه حاکم سازیم. «این مطالعه علاوه بر پرداختن به محتوای کنوانسیون مریدا، به اصول قانون اساسی ایران در پیشگیری از فساد و نیز سایر منابع حقوق داخلی مرتبط با این مورد می پردازد».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۶	بررسی برخی عوامل اجتماعی مؤثر بر فساد اداری (مورد مطالعه: سازمان های اداری شهر یزد)	منصور حقیقتیان سمیه کریمی زاده جواد نظری	۱۳۹۱	علوم اجتماعی	توصیفی	جامعه شناسی کاربردی
راهکارها	جلوگیری از اقتصاد غیررسمی، رسوم غلط و عرف ناشایست اداری/ اطلاع رسانی و آموزش/ زدودن بی تفاوتی اجتماعی و کاری از ذهن کارمندان سازمان ها/ تقسیم قدرت و تصمیم گیری میان طبقات سازمان/ توجه به مسائل مالی و رفاهی کارمندان/ توجه به شرایط محیطی، گزینش و انتصاب و عزل و نصب ها، بیکاری پنهان در سازمان ها و واگذاری کار به پیمانکاران کوچک و بزرگ/ توجه به درونمایه های کارکنان و خانواده های آنها و ارشاد و راهنمایی. «این راهکارها به تفصیل در متن تحقیق بررسی شده است و موارد ذکر شده تلخیصی از عناوین این راهکارهاست».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	هدف این مقاله تبیین اجتماعی فساد در سطح سازمان‌های اداری شهر یزد است. با به‌کارگیری روش پیمایش، رابطه تعهد سازمانی، توانمندی‌های مدیریتی، تمکن مالی و رضایت شغلی با فساد اداری در ۱۶ مورد از دستگاه‌های اداری شهر یزد با حجم نمونه ۴۰۰ نفر بررسی شده است. «در این مطالعه برای تحلیل، یک مدل نظری ارائه شده و برای آزمون مدل نظری از نرم‌افزار لیزرل و تکنیک رگرسیون استفاده شده است». یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که میانگین میزان فساد اداری در سازمان‌های مورد مطالعه از میانگین نظری بالاتر است. اما میزان فساد اداری در بین سازمان‌ها متفاوت نیست. میزان فساد برحسب تحصیلات کارمندان و تأهل آنها متفاوت است و بین میزان فساد و سابقه شغلی رابطه‌ای وجود ندارد. در تحلیل‌ها مشخص شده است که هرچه سطح تحصیلات افراد کارمند پایین‌تر بوده، میزان فساد بیشتری را نشان داده‌اند. نکته دیگر اینکه فساد در میان زنان و مردان یکسان است، اما افراد مجرد بیشتر از افراد متأهل به فساد دچار می‌شوند و هرچه سن افراد بالا می‌رود، میزان فساد رو به کاهش می‌رود. نتایج تحلیل نشان داده است که رضایت شغلی رابطه منفی با فساد دارد. سطح رضایت شغلی کارمندان را با رعایت مسائلی از قبیل موارد ذیل می‌توان بالا برد: ۱. گسترش درک و آگاهی سرپرست در زمینه مسائل و مشکلات کارمند، ۲. کوشش سرپرست برای کمک به کارمند از طریق فراهم ساختن امکانات مالی و آموزشی، ۳. بهبود بخشیدن به مناسبات و ارتباطات میان کارمندان از یک‌سو و کارمندان و مدیران از سوی دیگر. به‌نظر می‌رسد ما باید سیستم قانونگذاری معیوب خود را اصلاح کنیم، از جهت قضایی تکمیل شویم و آگاهی‌های مردم را بالا ببریم. نتایج تحلیل مدل رگرسیونی نشان می‌دهد که مهمترین متغیرهای تأثیرگذار بر فساد اداری، تعهد سازمانی و سپس تمکن مالی کارکنان است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۷	بررسی انتقادی بعد کیفری قانون مبارزه با پولشویی (با تکیه بر کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد)	فاطمه باقری	۱۳۹۱	علوم اجتماعی	توصیفی	کار آگاه
نتیجه‌گیری	در سطح جهانی پیمان‌نامه‌ها و کنوانسیون‌هایی به‌منظور مقابله با پولشویی تدوین شده‌اند که یکی از مهمترین آنها، کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد (مریدا) مصوب سال ۲۰۰۳ میلادی است. کشور ایران نیز که به‌دلیل داشتن مرزهای خاکی گسترده با بزرگ‌ترین مرکز تولید و توزیع مواد مخدر در دنیا، و قرار گرفتن در مسیر ترانزیت گسترده قاچاق کالا و مواد مخدر و اسلحه، یکی از مستعدترین کشورها برای ارتکاب جرم پولشویی می‌باشد، با تأثیرپذیری از اسناد و کنوانسیون‌های بین‌المللی اقداماتی را برای مبارزه با جرم پولشویی انجام داده است که نمونه بارز آن تصویب قانون مبارزه با پولشویی در سال ۱۳۸۶ است. گرچه تصویب قانون مبارزه با پولشویی گامی مثبت در جهت پیشگیری و مبارزه با جرم پولشویی می‌باشد اما وجود اشکالات و نواقصی در قانون مذکور، مبارزه مؤثر با جرم پولشویی را در سطح داخلی با مشکل مواجه کرده است. چرا که گام نخست در فرآیند مبارزه با جرم پولشویی، تدوین ساختار مناسب و تصویب قوانین و					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مقررات مؤثر داخلی برای برخورد با این جرم اقتصادی است و پس از آن، عملیات انتظامی و قضایی با پشتوانه این قوانین، صورت خواهد گرفت. این درحالی است که بیشترین انتقادات به بعد کیفری قانون مبارزه با پولشویی وارد می‌باشد. از جمله ایرادهای وارد به بعد کیفری قانون مذکور این است که گرچه رویکرد نظام عدالت کیفری کشورها در مقابله با جرم پولشویی سختگیرانه و سرکوبگرانه است، با این حال نظام حقوق جزایی ایران مجازات بیش از حد ضعیف و غیرمتناسب و غیربازدارنده را برای مرتکب جرم پولشویی پیش‌بینی کرده است. از دیگر انتقادهای وارد بر قانون مبارزه با پولشویی، علاوه بر عدم تعیین تکلیف حکم شرکت و معاونت در جرم پولشویی، عدم جرم‌انگاری شروع به جرم پولشویی است. بنابراین پیشنهاد می‌شود جهت کارآمدتر شدن بعد کیفری قانون مبارزه با پولشویی، مقنن در جهت رفع نواقص و اشکالات قانون گام بردارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۸	تبیین سطح فساد: بررسی تطبیقی اثر کیفیت حاکمیت و حکمرانی خوب	محمد فاضلی محدثه جلیلی کناری	۱۳۹۱	علوم اجتماعی	کاربردی	راهبرد اجتماعی فرهنگی
نتیجه‌گیری	هدف این مقاله بررسی عوامل مؤثر بر فساد در بین کشورهای جهان با استفاده از روش تحلیل ثانویه است. بدین منظور، پس از خوشه‌بندی کشورها به کشورهای فاسد و پاک، چهار دسته عوامل فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و عوامل فرآیندی در ۱۷۹ کشور جهان مورد آزمون قرار گرفته‌اند. «متغیر وابسته تحقیق، فساد بوده است و از چهار شاخص فساد مختلف برای این منظور بهره‌گیری شده است. همچنین متغیرهای مستقل شامل: شاخص‌های حکمرانی خوب و کیفیت حکومت (شامل پاسخگویی، کارآمدی حکومت، ثبات سیاسی، کیفیت مقررات تنظیمی و حاکمیت قانون)، تولید ناخالص داخلی، صادرات و واردات، تورم، آزادی مطبوعات به‌عنوان شاخص شفافیت، درصد جمعیت مذهبی جامعه، پایداری دموکراسی، شاخص آزادسازی اقتصادی، اندازه دولت و شاخص وفاق و تعلق گروهی است. شایان ذکر اینکه هریک از متغیرهای مستقل مذکور در یکی از چهار دسته عوامل عنوان شده جای گرفته‌اند. روش به‌کار رفته در این تحقیق تحلیل ثانویه و روش تحلیل تطبیقی بوده است. در تبیین عوامل مؤثر بر فساد، ابتدا مدل رگرسیون برای چهار دسته عوامل به‌طور جداگانه ترسیم شده و در نهایت مدل رگرسیون نهایی به روش StepWise برای مقایسه کلیه متغیرها در میزان تأثیرگذاری متغیر وابسته به‌کار برده شده است». با توجه به مدل رگرسیون جداگانه عوامل چهارگانه مؤثر بر فساد در این تحقیق، سه متغیر حاکمیت قانون، پاسخگویی - شفافیت به‌عنوان متغیر فرآیندی، ۸۲ درصد از واریانس متغیر وابسته (فقدان فساد) را تبیین می‌کنند. پنج متغیر صادرات و واردات، تورم، تولید ناخالص داخلی و آزادسازی اقتصادی به‌عنوان متغیر اقتصادی، از ۴۳/۸ درصد تا ۷۴/۸ درصد از واریانس متغیر وابسته (فقدان فساد) را تبیین می‌کنند. دو متغیر تداوم دموکراسی بی‌وقفه و ثبات سیاسی و عدم خشونت به‌عنوان عوامل سیاسی تأثیرگذار بر فساد ۵۱ درصد از تغییرات فقدان فساد را تبیین می‌کنند. متغیر عوامل فرهنگی (مذهب) ۲۱ درصد از تغییرات فقدان فساد را تبیین می‌کند. رگرسیون جداگانه مدل‌های					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	چهارگانه تحقیق نشان می‌دهد: ضریب تعیین متغیر عوامل فرآیندی (پاسخگویی - شفافیت و حاکمیت قانون)، در تبیین فقدان فساد بالاتر از سه عامل دیگر است و عوامل فرهنگی (مذهب مسلمان و پروتستان) کمترین ضریب بتا را در بین این عوامل به خود اختصاص داده است. از بین دو متغیر سیاسی تحقیق، ثبات سیاسی و عدم خشونت تأثیر بیشتری در کاهش فساد نسبت به تداوم دموکراسی بی‌وقفه دارد. در بین متغیرهای اقتصادی نیز متغیر آزادسازی اقتصادی و تورم در انتقال کشورهای بسیار فاسد به کشورهای فاسد، پاک و بسیار پاک نقش مهمی دارند. اما متغیر واردات و صادرات در بخت انتقال کشورهای بسیار فاسد به بسیار پاک مؤثرند و متغیر تولید ناخالص داخلی در دسته عوامل اقتصادی به‌عنوان متغیر تأثیرگذار بر فساد شناخته نشده است. در رگرسیون نهایی عوامل مؤثر بر فساد، تولید ناخالص داخلی در کنار متغیر مذهب، دموکراسی پایدار و حکمرانی خوب به‌عنوان عامل مؤثر بر فساد شناخته شده است. در مجموع، مطابق با رگرسیون نهایی عوامل مؤثر بر فساد، عوامل سیاسی و بعد از آن، عوامل فرآیندی در افزایش رتبه پاکی کشورها مهمتر از عوامل اقتصادی و مذهب است، چنانکه هر دو متغیر سیاسی در مدل نهایی باقی مانده‌اند. در دسته عوامل مذهبی تنها مذهب اسلام در مدل باقی مانده و در دسته عوامل اقتصادی نیز از بین پنج متغیر اقتصادی، متغیر تولید ناخالص داخلی در مدل نهایی باقی مانده است. پاسخگویی و حاکمیت قانون نیز که به‌عنوان دو متغیر از پنج متغیر حکمرانی خوب و در دسته عوامل فرآیندی مورد آزمون قرار گرفتند، به‌عنوان عوامل مؤثر بر فساد شناخته شدند، اما در دسته عوامل فرآیندی در رگرسیون نهایی، متغیر فقدان آزادی مطبوعات باقی نمانده است. بنابراین، عوامل اقتصادی متأثر از عملکرد دولت در مقابل ویژگی‌های دولت از اهمیت کمتری برخوردار است. به‌عبارت دیگر، فساد بیشتر از آنکه تحت تأثیر عملکرد دولت باشد، از عواملی که به‌طور مستقیم از دولت ناشی می‌شود بیشتر تأثیر می‌پذیرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۶۹	سیاستگذاری مبارزه با فساد اداری در جمهوری اسلامی ایران و ارائه الگوی مطلوب: مطالعه تطبیقی ترکیه و پاکستان	حمیدرضا ملک محمدی محمدجواد حق‌شناس	۱۳۹۲	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست
راهکارها	مهمترین اقداماتی که در حوزه اقتصادی باید انجام شود: اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی/ هدفمندسازی یارانه‌ها و کاهش یارانه‌های دولتی/ اصلاح نظام پرداخت کارکنان دولت/ اصلاح نحوه برگزاری مزایده‌ها و مناقصه‌ها/ تقویت حساسیتی بودجه، اقدامات مهم سیاسی برای کاهش فساد اداری: تقویت احزاب سیاسی و رسانه‌های گروهی/ اصلاح سازوکارهای نظارتی/ سیاست‌زدایی از نظام اداری/ تأسیس نهاد مستقل مبارزه با فساد/ استفاده از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد و فعال‌تر کردن بخش‌های نظارتی خارج از قوای سه‌گانه، راهکارهای مدیریتی: تمرکززدایی از نظام اداری و تصمیم‌گیری/ استقرار نظام سنجش عملکرد					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مناسب در سازمان‌های دولتی/ کاهش ارتباط مستقیم کارکنان اداری با ارباب‌رجوع/ استقرار نظام شایسته‌سالاری، اقدامات فرهنگی- اجتماعی: اصلاح نظام آموزشی کشور/ تقویت باورها و ارزش‌های دینی/ افزایش اعتماد شهروندان به نظام اداری و هماهنگ‌سازی منافع فردی و سازمانی/ تدوین کدهای رفتاری در نظام اداری.					
نتیجه‌گیری	این مطالعه با مقایسه سیاستگذاری مبارزه با فساد اداری در سه کشور ترکیه، پاکستان و جمهوری اسلامی ایران به این نتیجه رسید که همکاری مناسب میان دولت، جامعه و بخش خصوصی راهکار مهم مبارزه با فساد اداری است. بر این اساس ترکیه سعی کرده با تقویت بخش خصوصی و تقویت احزاب سیاسی رابطه نسبتاً مناسبی بین سه بخش دولتی، خصوصی و جامعه مدنی ایجاد کند. شاخص‌های سنجش فساد نیز گویای آن است که این کشور توانسته تا حدی فساد اداری را کنترل کند. این درحالی است که در پاکستان به‌رغم اقدامات مختلف از جمله نهادسازی و تصویب قوانین، مبارزه با فساد اداری نتیجه مثبتی به همراه نداشته است. به‌طور خلاصه می‌توان گفت که رخنه فساد در میان احزاب سیاسی و مقامات حزبی که ناشی از عدم شفافیت و پاسخگویی آنهاست، سیاست‌زدگی بوروکراسی و فقدان عزم رهبران سیاسی برای کاهش فساد اداری منجر به شکست سیاست‌های ضدفساد در این کشور شده است. در جمهوری اسلامی ایران مسئله فساد اداری و نحوه برخورد با آن متفاوت بوده است. مبارزه با فساد اداری همواره مورد توجه مسئولان نظام بوده، اما به‌دلیل عدم ارتباط مناسب بین دولت و بخش‌های غیردولتی و خصوصی، اقدامات انجام شده مجموعه‌ای پراکنده، سلیقه‌ای و فاقد راهبرد مشخص بوده و نتیجه لازم به‌دست نیامده است. ماهیت میان‌رشته‌ای پدیده فساد اداری مستلزم وجود الگویی است که همه ابعاد آن را تحت پوشش قرار دهد. براساس مدل ارائه شده در این تحقیق، کاهش فساد اداری مستلزم همکاری دولت، بخش خصوصی و جامعه مدنی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی- اجتماعی و مدیریتی است. «اقدامات پیشنهادی تحقیق در هر حوزه در قسمت راهکارها ذکر گردیده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۰	سلامت و راهبردهای پیشگیری از فساد در نظام مالیاتی	کیومرث امیری الهام کیانی‌نژاد	۱۳۹۲	اقتصاد	توصیفی	مجله اقتصادی
علل و عوامل	دلایل پیدایش فساد در نظام مالیاتی: عدم سیستم نظارت قوی/ پیچیدگی قوانین و مقررات و عدم شفافیت استانداردها/ ارتباط مستمر مؤدی و مسئولان مالیاتی/ فرهنگ سازمانی ضعیف و تغییرناپذیر/ روحیه کاری و تعهد شغلی پایین/ عدم وجود سیستم‌های تشویقی مناسب/ چشم‌پوشی از تخلفات کارگزاران خاطی/ کاهش حقوق و دستمزد و فشار اقتصادی ناشی از تورم/ قدرت و اختیار زیاد مدیران.					
راهکارها	راهبردهای پیشگیری از فساد در نظام مالیاتی: ایجاد نظام جامع کنترل و نظارت/ توسعه دولت الکترونیک/ جامعیت و شفافیت در مقررات/ آموزش/ بهبود ساختار اداری و عملکردی سازمان.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	راهکارهای ذیل به‌منظور داشتن یک نظام نظارتی قوی اجتناب‌ناپذیر است: ایجاد نهادهای مستقل و دائمی به‌منظور کشف فساد و مجازات مجرمین بدون هرگونه تخفیف در مجازات/ انتخاب و انتصاب بازرسان ویژه (عالم، عادل و صالح) به‌منظور ایجاد سیستم‌های نظارتی محسوس و نامحسوس/ بازرسی‌های موردی و دوره‌ای به‌منظور کنترل مستندات/ تقویت نهادهای نظارتی جامعه مدنی چون مطبوعات، احزاب و سازمان‌های غیردولتی به‌منظور شناسایی و معرفی عوامل فساد.					
نتیجه‌گیری	در پیدایش فساد، عوامل اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و... نقش دارند، بنابراین در راه مبارزه با آن توجه به تمام ابعاد اجتناب‌ناپذیر است. حضرت امیر در راه مبارزه با فساد در بعد نظری با بیان مواضع حکیمانه و برحذر داشتن از اخلاق رذیله و با تأکید بر اصل نظارت الهی، نظارت مردمی و تأکید بر اصل تعهد و مسئولیت‌پذیری به تقویت خودکنترلی پرداختند و در بعد عملی، علاوه بر نظارت دقیق بر عملکرد کارکنان با ایجاد برنامه‌های اصلاحی از جمله برکناری و عزل کارگزاران ناهل و... به مبارزه گسترده‌ای با فساد پرداختند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۱	پیشگیری از فساد اداری با تأکید بر فناوری اطلاعات	فرید محسنی	۱۳۹۲	حقوق	توصیفی	دیدگاه‌های حقوق قضایی
نتیجه‌گیری	روش‌های گوناگونی برای مبارزه با فساد و به‌ویژه نوع اداری آن وجود دارد که از جمله می‌توان به پاسخگویی دولت در برابر مردم، اطلاع‌رسانی و آموزش و مهمترین راهکار، یعنی شفاف‌سازی اشاره کرد. مهمترین و کارآمدترین ابزار شفاف‌سازی، بزرگ‌ترین دستاورد عصر حاضر، فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌باشد که استفاده از قابلیت‌های ویژه و سیستم‌های نظارتی آن، انقلابی عظیم در عرصه مبارزه با فساد به پا کرده است. با توجه به ویژگی‌های پدیده فساد اداری و عوارض جانبی بی‌شمار آن در ابعاد گوناگون جامعه و عدم کارایی قوانین و مقررات موجود، یکی از مهمترین راهکارهای استفاده مؤثر از فناوری اطلاعات در جهت تحقق شفاف‌سازی، بازنگری قوانین موجود، در راستای برطرف کردن خلأها و کاستی‌های این حوزه و اقدام به تدوین قوانین جامع و حاوی ضمانت‌های اجرایی لازم، ضمن ایجاد زمینه استفاده صحیح از فناوری اطلاعات در این زمینه است. استفاده صحیح از این فنون و روش‌ها ضمن اجتناب از به‌کارگیری افراطی از توانایی‌های این عرصه، ترسیم مرزهای دقیق میان حقوق و آزادی‌ها و حق جامعه بر دانستن و ایجاد تعادل میان شفاف‌سازی، حریم خصوصی و آزادی اطلاعات و بیان، با بهره‌گیری از قوانین ناظر بر این حوزه، مانند اعلام اموال و دارایی‌های مقامات عمومی و نظارت دقیق بر عملکرد شغلی آنان در حوزه عمومی، زمینه‌ساز استفاده موفقیت‌آمیز از فناوری اطلاعات در زمینه مبارزه با فساد اداری خواهد بود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۲	بسترهای وقوع تبانی و فساد در مناقصات و راهکارهای مقابله با آن	سهراب بهرامی	۱۳۹۲	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
علل و عوامل	بسترهای وقوع فساد و تبانی در مناقصات: دولتی بودن اقتصاد/ ضعیف بودن عوامل و مدیران کارفرما از نظر علم و تجربه/ کوتاه بودن مدت مدیریت مدیران دولتی/ تغییرات سریع و غیراصولی تشکیلات کارفرمایی/ شفافیت پایین نظام اقتصادی/ نظام قیمتگذاری نامناسب مناقصات/ نبود نظام شایسته‌سالاری و واگذاری تصمیم‌گیری‌ها به افراد فاقد دانش و تخصص. چالش‌های مبارزه با تبانی و فساد در مناقصات: آشنا نبودن مدیران و برگزارکنندگان مناقصه با قانون/ سیاسی بودن فرآیند برگزاری مناقصات/ بی‌ثباتی مدیریتی در سازمان‌های مناقصه‌گزار/ اقتدار بوروکراتیک/ نارسایی، پیچیدگی و تفسیربردار بودن قانون مناقصات/ عدم برخورد قاطع با مدیران و مسئولان متخلف/ ضعف سازوکارهای نظارتی.					
راهکارها	تجميع تمام مناقصات در یک سازمان و درج اطلاعات مربوط در پایگاه اطلاع‌رسانی مناقصه/ مجازات حتمی یکی از راه‌های مبارزه با تبانی است/ افرادی که مسئول برگزاری مناقصه هستند باید مصونیت اداری داشته و صرفاً به‌خاطر اجرا نکردن دستورات غیرقانونی مدیران ارشدتر جابه‌جا نشوند/ بررسی قراردادهای خرید خدمات دستگاه‌های دولتی توسط دیوان محاسبات و سازمان بازرسی کل کشور و احصای ایرادها و مشکل‌های مربوط/ فرآیند ترک تشریفاتی مناقصه محدود باید با درج موضوع و علت آن، اطلاع‌رسانی شود/ تقویت نیروی انسانی کارشناس در بحث نظارت بر مناقصات در سازمان‌های نظارتی/ باید با محرومیت شرکت‌های متخلف از ادامه فعالیت آنها جلوگیری کرد/ باید از سپردن قراردادهای میلیاردی به شرکت‌های کم‌سرمایه که تازه تأسیس شده‌اند جلوگیری شود/ باید با تدوین قانون مناسب اخذ پورسانت را در قراردادهای داخلی ممنوع کرد/ کم کردن نقش دولت در اقتصاد/ انحصارزدایی، گسترش فضای رقابتی و ایجاد سازوکارهای مناسب در تخصیص منابع/ ایجاد ترتیبات نهادی مناسب جهت شفاف‌سازی مناقصات از طریق مستندسازی و اطلاع‌رسانی دقیق/ احیای مجدد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور جهت جلوگیری از تبانی بین پیمانکار و مشاوران.					
نتیجه‌گیری	با توجه به مطالعات صورت گرفته، به‌نظر می‌رسد در کشور ما فرصت‌های بی‌شماری برای دستیابی به سودهای کلان و ثروت‌های بادآورده (رانت‌های مختلف) با توجه به نامناسب بودن ساختارها و چارچوب نهادی موجود در فرآیند برگزاری مناقصات دولتی ایجاد شده است. به این صورت که با توجه به مداخله دولت و سلطه بیش از حد آن بر اقتصاد، برقراری محدودیت‌ها و انحصارات دولتی، شفافیت پایین در نظام اقتصادی و به‌خصوص در فرآیند برگزاری مناقصه، اعمال نفوذ سیاستمداران و دولتمردان و عدم پاسخگویی آنها به افکار عمومی و فقدان کنترل‌های مستقیم، دقیق و کارآ، زمینه‌های دستیابی به سودهای کلان و ثروت‌های بادآورده بر اثر سوءاستفاده از قوانین و مقررات دولتی ایجاد شده (رانت‌جویی) که این امر بستر بسیار مناسبی را برای رشد فساد اقتصادی فراهم آورده است. دولتمردان با توجه به این نکته و هدف‌گیری جوهره اصلی فساد، باید به کم کردن نقش دولت در اقتصاد، انحصارزدایی، گسترش فضای رقابتی و ایجاد سازوکارهای					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	بازاری در تخصیص منابع بپردازند، سپس با ایجاد ترتیبات نهادی مناسب، به امر شفاف‌سازی که نیازمند مستندسازی و اطلاع‌رسانی دقیق است اقدام کنند. هرچند که در قانون جدید مناقصات مصوب ۱۳۸۳ برای تحقق این امر تأسیس مکان خوبی به نام پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات اضافه شده است، ولی به دلیل اجرا نشدن کامل قانون حتی بعد از گذشت چند سال از تصویب آن، همچنان فساد اقتصادی در مناقصات روند رو به رشدی را تجربه می‌کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۳	پیشگیری از رشوه و ضرورت مقابله با آن	ارسلان اشرافی	۱۳۹۲	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
راهکارها	راهکارهای لازم جهت پیشگیری و مقابله با رشوه: راهکارهای حقوقی- قانونی، راهکارهای اقتصادی-اجتماعی شامل: فقرزدایی/ اصلاح سیستم پرداخت حقوق و دستمزد/ خصوصی‌سازی/ حکمرانی خوب/ فرهنگ‌سازی برای مبارزه با رشوه‌خواری/ شفافیت گسترده.					
نتیجه‌گیری	راهکارهای لازم جهت پیشگیری و مقابله با رشوه یکی راهکارهای حقوقی- قانونی است که در این جهت نیازمند وضع قانونی جامع و مانع هستیم که علاوه بر جرم‌انگاری رشوه در بخش خصوصی، در زدودن زمینه‌های حقوقی و قانونی ایجاد رشوه موفق باشد و مجازات متناسب و قاطع را برای مجرمین جرائم رشاء و ارتشاء پیش‌بینی کند که در این راستا دو ماده قانونی در متن مقاله درخصوص رشاء و ارتشاء برای وضع توسط مجلس شورای اسلامی پیشنهاد شده است. البته وجود یک سیستم نظارتی واحد و قوی، پلیس نیرومند و استقلال دستگاه قضایی از ضروریات است، زیرا بدون این سه مورد، هر اندازه قانون جامع و مانع باشد عملاً در جریان رسیدگی‌های قضایی و اجرای احکام ذبح خواهد شد. علاوه بر این اتخاذ راهکارهای اقتصادی-اجتماعی نیز در این جهت ضروری است که مهمترین این راهکارها عبارت است از: «فقرزدایی» که فقر، هم از زمینه‌های پیدایش رشوه است و هم از پیامدهای آن و به همین دلیل است که ایجاد اشتغال مولد و کاهش نرخ بیکاری در چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی جزء سیاست‌های کلی نظام ذکر شده است. «اصلاح سیستم پرداخت حقوق و دستمزد» از طریق رفع هرگونه تبعیض در پرداخت حقوق و دستمزد، ترمیم حقوق و مزایای کارکنان سطوح پایین و اجرای صحیح، دقیق و کارشناسی شده نظام هماهنگ پرداخت کارکنان و همچنین جبران خدمات شایسته کارکنان دولتی در قالب پرداخت اضافه‌کار، هزینه سفرهای تفریحی و غیره. «خصوصی‌سازی» زیرا اقتصاد کشورهای پیشرفته بیانگر این واقعیت است که امروزه اقتصادهای پررونق و شکوفا همگی بر مالکیت خصوصی استوارند. البته خصوصی‌سازی باید با تأسیس نهادهای مناسب صورت گیرد در غیر این صورت در فرآیند خصوصی‌سازی یعنی عبور از اقتصاد دولتی به اقتصاد باز، فرصت رانت‌خواری و رشوه‌خواری بیشتر خواهد شد. «حکمرانی خوب» از طریق ارتقای کیفیت مدیریت بخش عمومی و شایسته‌سالاری در کشور و همچنین مقابله با دیوان‌سالاری و کاهش قدرت اعضای دیوان‌سالار و جلوگیری از تبانی آنها. «فرهنگ‌سازی برای مبارزه با رشوه‌خواری» از طریق توجه به دستورات شارع مقدس درخصوص امر به معروف و نهی از منکر					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	و نیز ارتقای سطح آگاهی‌های عمومی به شرحی که در اصل هشتم و بند «۲» اصل سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران صراحتاً بیان شده است. ترویج آموزه‌های دینی در خصوص زشتی و حرمت رشوه‌خواری نیز از ابزارهای لازم در این جهت است. «شفافیت گسترده»، زیرا شفاف‌سازی باعث می‌شود همگان به‌صورت آزاد به اطلاعات دسترسی داشته باشند و کارگزاران حکومتی و صاحب‌منصبان نیز در مقابل افکار عمومی خود را پاسخگو بدانند. در این جهت تضمین دسترسی همگانی به اطلاعات دولتی، رعایت دقیق اصل چهل‌ونهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مفاد کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد مصوب ۳۱ اکتبر ۲۰۰۳ میلادی کارگشاست.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۴	آسیب‌شناسی دولت در ایران در دوره پهلوی	احمد گل‌محمدی	۱۳۹۲	علوم سیاسی	توصیفی	پژوهشنامه علوم سیاسی
نتیجه‌گیری	این مقاله درواقع روایتی از فساد سیاسی در ایران مابین سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷ است که با تعریف و مفهوم‌بندی مشخصی از فساد سیاسی، معتبرترین داده‌های موجود درباره این پدیده را بازشناسی می‌کند. وجه تمایز این روایت از فساد سیاسی، استوار بودن بر معتبرترین اسناد دولتی موجود است. این اسناد بالغ بر ۹۰۰ مکاتبه و گزارش را دربرمی‌گیرد که حاوی اطلاعاتی درباره وجوه و ویژگی‌های مختلف سوءاستفاده از قدرت سیاسی در حدود نیم‌سده از تاریخ معاصر ایران هستند. تجزیه و تحلیل اطلاعات موجود در این مکاتبات و گزارش‌ها حکایت از آن دارد که: ۱. فساد سیاسی محدودیت زمانی و مکانی معینی نداشته و تقریباً در سرتاسر این مقطع زمانی و در همه مناطق ایران وجود داشته است، ۲. ارتشاء، اختلاس، اخاذی و تقلب انتخاباتی چهار نوع اصلی فساد سیاسی بودند و بیشتر موارد سوءاستفاده از قدرت سیاسی در این قالب‌های چهارگانه واقعیت می‌یافت. البته فراوانی نسبی هرکدام از این انواع اصلی در طول زمان تغییر می‌کرد و سلسله‌مراتب انواع چهارگانه اصلی فساد سیاسی ثابت نبود، ۳. کارگزاران دولتی دخیل در فساد سیاسی دارای جایگاه‌های مختلفی در سلسله‌مراتب نظام سیاسی-اداری بودند. هرچند در سال‌های سلطنت پهلوی اول، بیشتر سوءاستفاده‌کنندگان از قدرت سیاسی به کارگزاران رده پایین تعلق داشتند و در سال‌های سلطنت پهلوی دوم، بیشتر کارگزاران دخیل در فساد سیاسی را کارگزاران رده‌های میانی و عالی تشکیل می‌دادند، اسناد حکایت از آن دارند که فساد سیاسی کم‌وبیش همه سطوح دستگاه اداری را فراگرفته بود. به‌طورکلی فساد سیاسی با میزان نهادینه‌شدن قدرت سیاسی مرتبط است. ویژگی‌های شناسایی شده برای فساد سیاسی در نیمه اول سده ۱۴ خورشیدی از نقص و اختلال در فرآیند نهادینه‌شدن قدرت سیاسی در این مقطع حکایت می‌کند. هرچند تاریخ معاصر ایران عرصه تلاش‌های عمده‌ای به‌ویژه در قالب جنبش مشروطه برای نهادینه کردن هرچه بیشتر قدرت سیاسی و به حداقل رساندن امکان سوءاستفاده از قدرت سیاسی بوده است، فساد سیاسی پایدار و رو به رشد					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	حکایت از آن دارد که قدرت سیاسی به‌اندازه کافی نهادینه نشده بود زیرا تفکیک قوا محلی از اعراب نداشت و نهاد بازرسی و نظارت هم روز به روز حجیم‌تر و ناکارآمدتر می‌شد. مهم‌تر اینکه امکان نظارت مؤثر و سریع اجتماعی هم وجود نداشت. از آنجاکه قدرت سیاسی ازسوی جامعه در اختیار نهاد دولت قرار می‌گیرد تا آن را برای بقا و ارتقای زندگی اجتماعی اعمال کند، اعضای جامعه باید همواره بتوانند بر عملکرد دولت نظارت و در صورت خلف‌وعده دولت از آن جلوگیری کنند. این نظارت و بازدارندگی معمولاً از طریق تشکلهای اجتماعی، رسانه‌ها و انتخابات تحقق می‌یابد. در بیشتر مقاطع دوره مورد بررسی امکان نظارت و مهار مؤثری وجود نداشت زیرا تشکلهای اجتماعی معمولاً سرکوب می‌شدند، رسانه‌های آزاد فقط در مقاطع محدودی وجود داشتند و انتخابات نیز در بیشتر موارد به‌وسیله دولت دستکاری و سازماندهی می‌شد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۵	بررسی رابطه علی بین شاخص ادراک فساد اداری و شاخص فقر انسانی در کشورهای منطقه MENA	محمدعلی متفکر آزاد مجید فشاری	۱۳۹۲	اقتصاد	کاربردی	برنامه‌ریزی و بودجه
نتیجه‌گیری	هدف اصلی این مطالعه بررسی رابطه علی بین متغیرهای شاخص ادراک فساد و فقر انسانی در کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا طی سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۰۳ است. برای این منظور از رهیافت داده‌های تابلویی پویا به‌منظور نشان دادن پویایی الگو استفاده شده و الگوی پژوهش در دو حالت برآورد گشته است. در حالت اول، متغیر شاخص فقر انسانی به‌عنوان متغیر وابسته تعریف شده و رابطه علی ازسوی متغیر فساد اداری به شاخص فقر انسانی در گروه کشورهای مورد مطالعه مورد آزمون قرار گرفته است. «سایر متغیرهای مستقل حاضر در الگو عبارتند از: تورم، کیفیت مقررات تنظیمی، نرخ مشارکت زنان در فعالیتهای اقتصادی، نسبت جمعیت روستایی به کل جمعیت و نسبت جمعیت شهری به کل جمعیت». نتایج حاصل از بررسی رابطه علی بیانگر وجود رابطه علی ازسوی متغیر فساد اداری به شاخص فقر انسانی بوده، به‌طوری که افزایش شاخص ادراک فساد (کاهش فساد اداری) منجر به کاهش میزان فقر انسانی شده است. در وضعیت دوم، متغیر فساد اداری به‌عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده و جهت رابطه علی ازسوی شاخص فقر انسانی به فساد اداری مطالعه شده است که نتایج آزمون بیانگر وجود رابطه علی ازسوی شاخص فقر انسانی به فساد اداری در کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا می‌باشد. متغیرهای نرخ تورم، نسبت جمعیت روستایی به کل جمعیت و کیفیت مقررات نیز در همه الگوهای برآورد شده دارای تأثیرگذاری مورد انتظار و سازگار با مبانی نظری و مباحث تئوریک هستند. به‌طوری که نرخ تورم تأثیر منفی بر شاخص ادراک فساد داشته و افزایش نرخ تورم به کاهش شاخص ادراک فساد (افزایش فساد اداری) منجر شده است، درحالی که تأثیرگذاری این متغیر بر شاخص فقر انسانی مثبت و معنادار بوده است. با توجه به نتایج به‌دست آمده از برآورد الگو، می‌توان نتیجه گرفت که افزایش شاخص ادراک فساد					

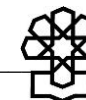
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	(کاهش فساد اداری) به بهبود وضعیت شاخص فقر انسانی در کشورهای منطقه منا منجر شده و همچنین ارتقای شاخص فقر انسانی نیز به صورت متقابل می تواند زمینه را برای افزایش شاخص ادراک فساد (کاهش فساد اداری) فراهم کند. علاوه بر این توانمندسازی زنان در فعالیت ها و امور اقتصادی و کاهش نرخ تورم از جمله سیاست هایی است که می تواند به افزایش رشد اقتصادی و کاهش شاخص فقر انسانی در این قبیل کشورها منجر شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۶	بررسی نقش فناوری اطلاعات در کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی: مورد مطالعه شعب بانک صادرات شهر اصفهان	حسین شریفی محمدحسین مشرف جوادی مرضیه حاجی پور	۱۳۹۲	مدیریت	توصیفی	دانش و مدیریت اطلاعات
نتیجه گیری	هدف این مطالعه، بررسی رابطه شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی ناشی از استفاده فناوری اطلاعات (تلفن و فکس، کامپیوتر و خدمات بانکداری الکترونیک) با کاهش فساد اداری در شعب بانک صادرات شهر اصفهان است. نمونه تحقیق شامل ۲۶۹ نفر از کارکنان شعب بانک صادرات شهر اصفهان بوده و جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته است. نتایج حاکی از آن است که شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی ناشی از فناوری اطلاعات شامل تلفن و فکس، کامپیوتر و خدمات بانکداری الکترونیک، با کاهش فساد اداری رابطه معنادار و مستقیم دارد. لذا مدیران و مسئولان ارشد بانک می بایست تقویت و گسترش زیرساخت های نوین فناوری اطلاعات را جدی گرفته و با فراهم آوردن تسهیلات بهتر برای دسترسی مشتریان و کارکنان به اطلاعات بانکی، شفافیت را ارتقا دهند. همچنین تمام شعب را به پاسخگویی و ارائه گزارش عملکرد سالیانه به عموم موظف کنند، مسئولان بانک موظف به تهیه منشوری الکترونیکی برای مشتریان باشند که این منشور شفافیت بیشتری برای خدمات ارائه شده فراهم سازد و در نتیجه کارکنان بانک را نسبت به عملکرد خود پاسخگو کند و امکان پیگیری رفتار کارکنان خاطی را میسر سازد. از سوی دیگر سطح حقوق و مزایای کارکنان متناسب با هزینه های زندگی آنان در نظر گرفته شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۷	بررسی رابطه نگرش به فساد اداری و دینداری (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان)	لیلا یزدان پناه هادی حسن دوست فرخانی داریوش بوستانی امید رضایی	۱۳۹۲	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات جامعه‌شناختی جوانان
راهکارها	تقویت کنترل‌های بیرونی و دوری از هرگونه مسامحه‌کاری ازسوی مجریان جامعه در برخورد با قانون‌شکنان و افشای نام آنان در زمینه مسائل اداری و سازمانی که این امر خود هزینه انجام این عمل را نسبت به سود آن افزایش داده و کنشگر ریسک انجام این عمل را نمی‌کند. / تقویت ارزش‌ها و هنجارهای معنوی برخاسته از متن اسلام در سه بعد اعتقادی، رفتاری و پیامدی و برنامه‌ریزی برای هرچه بیشتر نهادینه کردن این اصول اخلاقی در نهاد کنشگران جهت تقویت کنترل‌های درونی در شخص / آشنایی و جامعه‌پذیری کنشگران با آموزه‌های اخلاقی دین مبین اسلام در لزوم برخورد با قانون‌شکنان و متجاوزان به حقوق عموم مردم / لزوم به‌کارگیری افراد متعهد در کنار داشتن تخصص در امور اجرایی و پست‌های سازمانی / تقویت ارزش‌های معنوی و اخلاقی برخاسته از دین مبین اسلام در محیط دانشگاه و آشنایی هرچه بیشتر دانشجویان با پیامدهای ناگوار فساد اداری برای کل نظام اجتماعی.					
نتیجه‌گیری	در این تحقیق سعی شده است تا از یک‌سو ابتدا مسئله نگرش به فساد اداری (در تقابل یا سلامت اداری) در قشر دانشجو مورد بررسی قرار گیرد و ازسوی دیگر ارتباط آن با مفهوم دینداری به‌عنوان مهمترین اهرم کنترل درونی بررسی شود. تکنیک جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه بوده است و نمونه آماری شامل ۴۰۶ نفر از دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱ است، همچنین برای تحلیل داده‌ها از آنالیز واریانس و رگرسیون چندمتغیره متناسب با فرضیات استفاده شده است. نتایج به‌دست آمده حاکی از آن است که نگرش دانشجویان به فساد اداری به‌عنوان متغیر وابسته در حالت کلی، خنثی و بی‌طرفانه است (۵۱/۹۷ درصد) و تنها ۳۳ درصد از کل پاسخگویان نسبت به این پدیده نگرش منفی دارند که این امر خود می‌تواند به‌عنوان زنگ خطری برای مسئولان اجرایی کشور در نظر گرفته شود. درواقع حتی اگر وضعیت پاسخگویانی که نگرشی خنثی و بی‌طرفانه را اتخاذ کرده‌اند کنار بگذاریم، همچنان ۱۵/۲ درصد از پاسخگویان دارای نگرش مثبت به فساد اداری‌اند. هرچقدر سطح دینداری در بستر اجتماعی بالا باشد به همان میزان نیز پابندی کنشگران به ارزش‌ها و هنجارهای تشویق‌کننده به سلامت رفتار، قوی‌تر خواهد بود و احتمال انجام اعمالی خارج از معیارهای پذیرفته شده همگانی به‌دلیل به خطر افتادن منزلت و حیثیت اجتماعی افراد کاهش پیدا خواهد کرد. نتایج تحقیق نیز حاکی از آن است که بین متغیر وابسته نگرش به فساد اداری و دینداری در حالت کلی و سه شاخصه تشکیل‌دهنده آن (بعد اعتقادی، بعد مناسکی و					

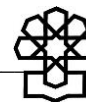
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	بعد رفتاری) در حالت جزئی، رابطه معکوس نسبتاً قوی برقرار است. در مجموع می‌توان چنین ابراز داشت که وضعیت نامطلوب پاسخگویان از لحاظ نگرش به شاخص‌های فساد اداری و شرایط نه‌چندان عالی دینداری از یک سو «کسب اطلاع درخصوص شرایط دینداری دانشجویان نیز حاصل نتایج تحقیق است» و از سوی دیگر معنادار شدن رابطه متغیر دینداری تحقیق به‌عنوان متغیر مستقل با متغیر وابسته نگرش به فساد اداری، بیانگر این نکته است که این موضوع نیازمند اجرای راهکارهای مختلف جهت برون‌رفت از این وضعیت است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۸	رویکردهای کلان مبارزه با فساد در جمهوری اسلامی ایران (مطالعه موردی: برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم توسعه)	محمدجواد حق‌شناس	۱۳۹۲	تاریخ	توصیفی	رهیافت انقلاب اسلامی
راهکارها	مهمترین اقداماتی که در حوزه اقتصادی باید انجام شود: کاهش حجم دولت از طریق اجرای واقعی و درست سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی و قانون هدفمندسازی یارانه‌ها/ بهبود وضعیت معیشتی و اصلاح نظام پرداخت کارکنان دولت/ اصلاح نحوه برگزاری مزایده‌ها و مناقصه‌ها در دستگاه‌های دولتی/ رقابتی کردن فعالیت‌های اقتصادی، راهکارهای اداری- قضایی: اصلاح نظام اداری و سازوکارهای نظارتی/ اصلاح قوانین و مقررات/ تصویب قانون آزادی و شفافیت اطلاعات/ تدوین کدهای رفتاری در نظام اداری و تضمین اجرای مؤثر آنها/ اصلاح نظام گزینش/ تشویق و تنبیه دیوان‌سالاران و اصلاح قوانین مربوط به تشکیلات نظام اداری، برخی از مهمترین راهکارهای فرهنگی- اجتماعی: اصلاح نظام آموزشی کشور در جهت تقویت باورها و ارزش‌های دینی و اخلاقی/ افزایش اعتماد شهروندان به نظام اداری و هماهنگ‌سازی میان منافع فردی و سازمانی کارکنان شاغل در نظام اداری.					
نتیجه‌گیری	هدف این مقاله بررسی سیاست‌های مبارزه با فساد در کشور از خلال برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم توسعه است. بر این اساس ابتدا با مطالعه نظری، سه رویکرد اقتصادی، اداری- قضایی و فرهنگی- اجتماعی شناسایی و معرفی شده است، آنگاه با بررسی شاخص‌های هریک از این رویکردها در اسناد و گزارش‌های بین‌المللی و مضامین آنها، شاخص‌ها و مضامین موردنظر استخراج شده است، سپس با روش تحلیل محتوای کمی، تعداد مواد هر برنامه که دارای مضامین موردنظر بود مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج نشان می‌دهند درحالی که در برنامه سوم رویکرد اقتصادی در مبارزه با فساد غلبه داشته، در برنامه چهارم رویکرد فرهنگی- اجتماعی حاکم بوده اما در برنامه پنجم رویکرد اداری- قضایی پررنگ‌تر بوده است. براساس یافته‌ها می‌توان گفت حل مشکل فساد در کشور مستلزم راهکارهای مناسب در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اداری- قضایی و فرهنگی- اجتماعی است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۷۹	بررسی نگرش به فساد اداری و ارتباط آن با سرمایه اجتماعی (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان)	هادی حسن دوست فرخانی لیلی یزدان پناه	۱۳۹۲	اقتصاد	توصیفی	راهبرد توسعه
راهکارها	اهمیت به مقولات اجتماعی و فرهنگی در کنار توجه به مباحث اقتصادی و سیاسی از سوی گردانندگان جامعه/ فراهم‌سازی بستر لازم جهت تقویت روحیه مشارکت اجتماعی و تقویت شبکه روابط اجتماعی در بین آحاد افراد جامعه/ جامعه‌پذیری درست و هدفمند و نهادینه کردن صحیح ارزش‌های همگانی و لزوم توجه به آنها از طریق خرده‌نظام‌های خانواده، رسانه‌ها، آموزش و پرورش/ افزایش روحیه اعتماد ملی از طریق فضای باز سیاسی در حدی که ارزش‌های اساسی جامعه مصون بماند/ پایین بودن سطح آگاهی و اطلاعات دقیق پاسخگویان از چرایی شاخص‌های فساد اداری لزوم توجه بیش‌ازپیش در آگاه‌سازی کنشگران از مصادیق و نمونه‌های فساد اداری و اطلاع‌رسانی کامل و به دور از سانسور در مورد پیامدها و آسیب‌هایی که جامعه در قبال انجام آنها متحمل می‌شود را ایجاد می‌کند، چنانچه در این زمینه نظام آموزش و پرورش و رسانه‌های جمعی باید در شفاف‌سازی مسئله برای کنشگران فعال‌تر عمل کنند/ لزوم تفکیک درست و صحیح منافع عمومی و ملی از منافع شخصی و فردی و توجه هرچه بیشتر به باروری حس احترام به منافع عمومی و جمعی، که در این زمینه نیز نظام خانواده، آموزش و پرورش، و رسانه‌های جمعی موظف‌اند در نهادینه کردن فرهنگ ترجیح منفعت عمومی بر منافع شخصی در حوزه‌های مختلف بیشتر بکوشند.					
نتیجه‌گیری	در این تحقیق سعی شده است تا اولاً نگرش دانشجویان نسبت به پدیده فساد اداری مورد بررسی قرار گیرد و در گام بعدی ارتباط آن با سرمایه اجتماعی به‌عنوان مفهومی استراتژیک تبیین شود. تکنیک جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه بوده است و نمونه آماری شامل ۴۰۶ نفر از دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱ است، همچنین برای تحلیل داده‌ها از آنالیز واریانس و رگرسیون چندمتغیره متناسب با فرضیات استفاده شده است. نتایج به‌دست آمده حاکی از آن است که نگرش دانشجویان به فساد اداری به‌عنوان متغیر وابسته در حالت کلی، خنثی و بی‌طرفانه است (۵۱/۹۷ درصد) و تنها ۳۳ درصد از کل پاسخگویان نسبت به این پدیده نگرش منفی دارند که این امر خود می‌تواند به‌عنوان زنگ خطری برای مسئولان اجرایی کشور در نظر گرفته شود. درواقع حتی اگر وضعیت پاسخگویانی که نگرشی خنثی و بی‌طرفانه را اتخاذ کرده‌اند کنار بگذاریم، همچنان ۱۵/۲ درصد از پاسخگویان دارای نگرش مثبت به فساد اداری‌اند. پیرامون سرمایه اجتماعی به‌عنوان متغیر مستقل نیز اطلاعات گویای این امر است که پاسخگویان هم به‌لحاظ کلی و هم از لحاظ شاخص‌های جزئی تشکیل‌دهنده سرمایه اجتماعی در وضعیت متوسط و متوسط به پایین به سر می‌برند که این امر نیز در کنار وضعیت نامطلوب نگرش به فساد اداری به‌عنوان تهدیدی علیه نظم اجتماعی می‌تواند قلمداد شود. هر چقدر سطح سرمایه اجتماعی بالا باشد، به همان میزان نیز پایداری کنشگران به ارزش‌ها و هنجارهای جمعی قوی‌تر خواهد بود و احتمال انجام اعمالی خارج از معیارهای پذیرفته شده همگانی به‌دلیل به خطر افتادن منزلت و حیثیت اجتماعی افراد کاهش پیدا خواهد کرد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	نتایج آزمون فرضیات تحقیق نیز حاکی از آن است که بین متغیر وابسته نگرش به فساد اداری و سرمایه اجتماعی در حالت کلی و سه شاخصه تشکیل‌دهنده آن (اعتماد، مشارکت و شبکه اجتماعی) در حالت جزئی رابطه معکوس نسبتاً قوی برقرار است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۰	تأثیر شاخص‌های آزادی اقتصادی بر فساد مالی در کشورهای در حال توسعه با تأکید بر ایران	احمد جعفری صمیمی علی صالحی	۱۳۹۲	مدیریت	کاربردی	بررسی‌های بازرگانی
راهکارها	خصوصی‌سازی/ تشویق بخش غیردولتی/ افزایش شفافیت/ دادن اهمیت بیشتر به نهادهای مبارزه با فساد خصوصاً قوه قضائیه و پلیس‌های مبارزه با فساد مالی و جرائم اقتصادی.					
نتیجه‌گیری	در این مقاله ابتدا با استفاده از داده‌های مؤسسه بین‌المللی شفافیت و روش‌های اندازه‌گیری فساد (CPI) به رتبه‌بندی کشورها براساس میزان فساد در آنها پرداخته شده است. همچنین با استفاده از داده‌های مؤسسه‌های ازجمله هریتیج و فریزر، به رتبه‌بندی کشورها با استفاده از ۱۰ شاخص آزادی اقتصادی که به‌طور میانگین، میزان آزادی اقتصادی معرفی می‌شود، پرداخته شده است. در ادامه با استفاده از مدل‌های اقتصادسنجی و رویکرد داده‌های تابلویی ابتدا به بررسی اثر شاخص‌های آزادی اقتصادی بر فساد مالی در ایران و سپس به بررسی اثر شاخص کل آزادی اقتصادی بر فساد مالی برای کشورهای در حال توسعه منتخب جهان در سال‌های ۲۰۱۱-۲۰۰۳ پرداخته می‌شود، بدین‌صورت که سه الگو با رویکرد حداقل مربعات معمولی و داده‌های تابلویی مورد برآورد قرار گرفته است: در مدل اول، فساد مالی تابعی از پنج بخش اصلی آزادی اقتصادی (آزادی کسب‌وکار، آزادی تجارت، اندازه دولت، آزادی پولی و آزادی بازار مالی) است که از اهمیت بالاتری برخوردار بودند، در مدل دوم فساد مالی تابعی از پنج بخش دیگر آزادی اقتصادی (آزادی مالی، آزادی سرمایه‌گذاری، حقوق مالکیت، آزادی از فساد و آزادی نیروی کار) است که این عوامل از اهمیت کمتری نسبت به پنج شاخص عنوان شده در مدل یک برخوردارند. مدل سوم نیز به بررسی اثر کل شاخص آزادی اقتصادی بر فساد مالی در کشورهای در حال توسعه منتخب جهان می‌پردازد. نتایج الگوهای اول و دوم بیانگر اثر مثبت و معنادار آزادی کسب‌وکار، اندازه دولت، آزادی پولی، آزادی از فساد و آزادی نیروی کار بر فساد مالی و اثر منفی و معنادار آزادی تجارت، آزادی سرمایه‌گذاری و آزادی مالی (مالیاتی) بر فساد مالی در ایران است. همچنین نتایج الگوی سوم نشان می‌دهد که در بین کشورهای در حال توسعه منتخب جهان، شاخص کل آزادی اقتصادی اثر منفی و معناداری بر فساد مالی در این کشورها دارد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۱	نقش تأمین و تدارکات الکترونیک در مبارزه با فساد اداری	مهسا صالحی سعید زرندی	۱۳۹۲	مدیریت	توصیفی	رسالت مدیریت دولتی
نتیجه‌گیری	فساد اداری در ایران محصول ضعف ترتیبات نهادی، نظام انگیزشی فرصت‌طلبانه و تنظیم بیش از حد دولتی اقتصاد است. بنابراین، هرگونه کوششی برای مبارزه با فساد اداری، اگر این نامطلوب‌ها را هدف قرار ندهد، دستاوردی جز اتلاف زمان و منابع کمیاب اقتصادی نخواهد داشت. در این پژوهش، سعی شده است که تأثیر مناقصات به‌عنوان یکی از عوامل بروز فساد اداری مورد بحث قرار گیرد. مناقصه‌ها یکی از سازوکارهای مهم تخصیص بخش مهمی از منابع عمومی است و با توجه به گستره مالی زیاد آن و منابع رانته عظیم و اطلاع طرفین معامله از این قضیه، یکی از گلوگاه‌های فساد در بخش اجرایی است. مهمترین عوامل فرعی زمینه‌ساز فساد اداری مربوط به عدم اطلاع‌رسانی مستقل در فرآیند برگزاری مناقصه‌ها، مصلحت‌اندیشی‌های سیاسی در برخورد با مسئولان متخلف و همچنین برخورد نکردن قاطع با مدیران متخلف است. کم‌اهمیت‌ترین عوامل نیز عبارتند از: کامل و بموقع انجام نشدن ارزیابی مالی، کامل و بموقع انجام نشدن ارزیابی فنی بازرگانی و ذی‌نفع بودن افراد متولی برگزاری مناقصه‌های دولتی در منافع آن. نتایج حاکی از آن است که طراحی و ایجاد سیستم‌های تأمین و تدارکات الکترونیکی از طریق کاهش دخالت عوامل انسانی و ارتقای امنیت و نظارت شبکه‌های ارتباطی مبتنی بر وب می‌تواند میزان فساد اداری را به میزان قابل توجهی کاهش و شفافیت و پاسخگویی دولت‌ها را در تعاملات تجاری و فعالیت‌های اقتصادی دستگاه‌های اجرایی افزایش دهد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۲	فساد اداری، عوامل و راهکارهای مقابله با آن از منظر آیات و روایات	جمال فرزند وحی مینا یعقوبی	۱۳۹۲	علوم قرآن و حدیث	توصیفی	پژوهش‌های میان‌رشته‌ای قرآن کریم
نتیجه‌گیری	در این پژوهش با بررسی و تعمق در متون اسلام یعنی قرآن کریم و احادیث معصومین (ع)، به شرح و تبیین عوامل فساد و راهکارهای مبارزه با آن پرداخته شده است. درمجموع از یافته‌های این تحقیق به‌دست می‌آید که چنانچه مؤلفه‌های دینداری اسلامی به خوبی توسط مسلمانان به‌عمل درآید، بسیاری از عوامل شخصی فساد که ناشی از دنیاطلبی و مادی‌گرایی است، اصولاً بروز نخواهد کرد و در صورتی هم که عوامل بیرونی مانند عوامل اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و... بر افراد فشار آورده و زمینه را برای گرایش به انواع فساد فراهم سازد، مبانی اعتقادی همچون ایمان به خداوند متعال، معاد و به‌کارگیری تعلیمات عملی همچون صبر و قناعت، آستانه تحمل و ظرفیت درونی افراد را افزایش داده و از ارتکاب فساد باز خواهد داشت. علاوه بر این، تعالیم و حیانی قرآن کریم و سیره معصومین (ع)، هرگز برخورد سریع، خشن و کم‌اثر قضایی را توصیه نکرده‌اند، بلکه به جهت برخورداری از دید الهی و بشردوستانه و بر مبنای اصل قسط و عدالت اجتماعی، تمام ابعاد و زمینه‌های بروز فساد اداری را در نظر گرفته و سعی در از بین بردن ریشه‌های بنیادین آن داشته‌اند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۳	مدل تلفیقی توانمندسازی منابع انسانی برای مقابله با فساد اداری	مجید پسران قادر فرحناز بابارضا	۱۳۹۲	مدیریت	توصیفی	اسلام و مدیریت
علل و عوامل	متغیرهای مهم مؤثر بر فساد اداری و رشوه به ترتیب: فقدان شایسته سالاری/ ضعف مدیریت در همه سطوح/ تبدیل شدن پول و ثروت به یک ارزش اجتماعی/ فقدان قوانین و مقررات کامل و بازدارنده/ مستقل و آزاد نبودن رسانه ها/ عدم خصوصی سازی مناسب و اصولی و واگذاری فعالیت های اقتصادی بخش دولتی/ تمرکز عمده فعالیت های اقتصادی در بخش دولتی و ضعف بخش خصوصی/ جدی نبودن دولت در مبارزه با فساد و اعمال قوانین و مجازات ها علیه مفسدان/ مستقل و آزاد نبودن قوه قضائیه در برخورد با مفسدان اقتصادی/ قواعد و قوانین دست و پا گیر و پیچیده دولتی/ ضعف سازمان هایی که وظیفه آنها نظارت کردن بر عملکرد کارکنان دولت، مدیران و سیاستمداران است/ فقدان سیستم درست و امن که مردم از آن برای گزارش کردن موارد فساد و افشای مفسدان استفاده کنند/ عدم تمایل به گزارش فساد/ عدم نظارت کارآمد بر عملکرد و فعالیت های کارکنان دولت/ نابرابری و تبعیض/ وضع بد معیشتی/ بی اخلاق و بی ایمان شدن مردم/ وجود فساد در میان مقامات عالیرتبه کشور و الگوگیری و تقلید بقیه مردم از مقامات/ عدم به روز رسانی و بازنگری قوانین و مقررات موجود/ استفاده ضعیف و ناکارآمد از تکنولوژی و فناوری اطلاعاتی/ عدم توجه و آموزش عامه مردم در مورد فساد/ نارضایتی شغلی/ عدم تعهد سازمانی/ نیروی انسانی ناکارآمد و غیرمتخصص/ فرهنگ قوم گرایی و تأکید بر خویشاوندگرایی/ عدم توجه و آموزش کارکنان در بدو استخدام/ عوامل فراملی و ظرفیت فساد در منطقه/ شرایط محیط کار.					
راهکارها	ایجاد سامانه توانمندسازی/ ایجاد نظام مدیریت شایستگی/ ایجاد زیرسامانه مدیریت شغلی/ ایجاد زیرسامانه مدیریت دانش/ ایجاد و بهسازی زیرسامانه آموزش و توسعه منابع انسانی/ ایجاد و بهسازی نظام آموزش و مهارت آموزی کارکنان و مدیران/ تدوین برنامه های اجرایی تربیت و آموزش مدیران/ ایجاد نظام مدیریت دانش/ ایجاد الگوی مستندسازی تجارب کارمندان و مدیران/ ایجاد و بهسازی نظام پیشنهادها در بخش دولتی/ بازنگری و بهسازی ساختار سازمانی و طراحی سازمان در بخش دولتی/ تدوین منشور اخلاقی و اداری مدیران/ طراحی نظام مدیریت اطلاعات/ طراحی و بهبود نظام مدیریت عملکرد/ طراحی مجدد فرآیندهای انجام کار در سازمان های دولتی در راستای توانمندسازی کارکنان و مدیران/ مهندسی مجدد ساختار سازمانی دستگاه های اجرایی در راستای تحقق توانمندسازی/ بررسی بسترهای لازم در راستای نهادینه سازی مدیریت الکترونیک منابع انسانی در بخش دولتی/ بررسی دلایل عدم تمایل کارکنان به مشارکت در سازمان های دولتی و ارائه شیوه های کسب مشارکت آنان/ بررسی و برنامه ریزی استفاده از فناوری های اطلاعاتی و چندرسانه ای در راستای توانمندسازی منابع انسانی/ بررسی و بازنگری شرایط احراز مشاغل دولت/ طراحی و تدوین صلاحیت های عمومی مدیران و شیوه های سنجش آنها/ بررسی و طراحی مدل راهبردی جذب الکترونیک استعدادها/ مطالعه و بازطراحی نظام آموزش و مهارت آموزی کارمندان و مدیران/ طراحی و تدوین برنامه و سامانه اجرایی آموزش و تربیت مدیران در نظام اداری/ طراحی و تدوین نظام جانشین پروری و راهکارهای استقرار آن در نظام اداری/ مطالعه و بازطراحی نظام ارزیابی عملکرد کارمندان و مدیران نظام اداری متناسب با اقتضائات/ بهینه سازی سیستم های نیازسنجی آموزشی/ بررسی و تجزیه و تحلیل اثربخشی دوره های آموزشی در توانمندسازی منابع انسانی/ طراحی و استقرار شبکه مبادله تجارب مدیران موفق سازمان (مطالعه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	موردی/ طراحی و استقرار کانون ارزیابی کارکنان در مشاغل مدیریتی در نظام اداری کشور/ مطالعه و بازطراحی نظام ارتقا و انتصاب مدیران بخش دولتی/ بررسی، طراحی و ارائه سیستم‌های جامع و یکپارچه آموزش کارکنان و مدیران دستگاه‌های اجرایی/ طراحی نظام پیشنهادها و راهکارهای اجرایی کردن آن در نظام اداری/ تبیین اثرات ابعاد مختلف نظام جبران خدمات بر توانمندسازی در دستگاه‌های اجرایی/ مطالعه و طراحی الگوی مستندسازی تجارب کارمندان و مدیران.					
نتیجه‌گیری	این مقاله در حوزه توانمندسازی منابع انسانی و تأثیر آن در پایش و کنترل فساد اداری برای برخورداری از سلامت در نظام اداری کشور صورت گرفته است. این تحقیق، نخست به تحلیل تحقیقی سیاست‌های کلی اصلاح نظام اداری می‌پردازد، سپس سیاست‌ها و مؤلفه‌های مرتبط با موضوع تحقیق را تعیین کرده و در نهایت مدل مطلوب برای ارتقای توانمندی مدیران به‌منظور سالم‌سازی نظام اداری و پایش فساد اداری و راهکارهای عملی را ارائه می‌کند. در این تحقیق مؤلفه‌هایی در قالب دو قلمرو سیاستی به‌صورت ذیل استخراج شده است: الف) از نظر توانمندسازی ساختاری: تأمین منابع انسانی/ ساختار سازمانی/ محیط کاری/ مدیریت عملکرد، ب) از نظر توانمندسازی روان‌شناختی: اخلاق/ تقوا/ تجربه/ تحصیلات/ آموزش/ تجربه/ مدیریت مشارکتی/ حمایت مدیریتی. ایجاد و ارتقای توانمندی در مدیران و کارکنان نظام اداری موجب کنترل فساد اداری شده و تحقق سلامت اداری می‌شود. در رویکردی سیستمی، نظام توانمندسازی به‌مثابه یک آبر سیستم بر نظام سلامت اداری حاکمیت داشته و راهبر به تحقق آن خواهد بود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۴	رابطه فساد و سرمایه اجتماعی در الگوهای رشد	علی صیادزاده زهرا علمی	۱۳۹۲	علوم اجتماعی	کاربردی	رفاه اجتماعی
نتیجه‌گیری	با گسترش مدل رشد رومر، منکیو و ویل (۱۹۹۲) و وارد کردن متغیر فساد اقتصادی در آن، انتظار می‌رود رابطه فساد اقتصادی و رشد اقتصادی، رابطه‌ای معکوس باشد. علاوه بر این، فساد از مجراهای مستقیم و غیرمستقیم بر رشد اقتصادی تأثیر می‌گذارد. بر این اساس، در این تحقیق ضمن برآورد رگرسیون چندکی بین سرمایه اجتماعی و فساد و تحلیل آنها، براساس ادبیات اقتصادی مورد مطالعه، یک سیستم معادلات همزمان طراحی شده است که در آن متغیرهای رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری، رشد نیروی کار، فساد، سرمایه اجتماعی، اندازه دولت، آزادی اقتصادی و نابرابری در توزیع درآمد حضور دارند. در این تحقیق با تصریح دستگاه معادلات همزمان، عوامل بنیادی تأثیرگذار بر فساد، ارتباط سرمایه اجتماعی، آزادی اقتصادی، نابرابری اقتصادی و اندازه دولت‌ها با فساد و ارتباط آنها با رشد اقتصادی برآورد شده است. درحقیقت در این سیستم معادلات سعی شده است تا با استفاده از مدل‌های اقتصادسنجی، تأثیر مستقیم و غیرمستقیم فساد بر رشد، تأثیر مستقیم انباشت سرمایه اجتماعی بر فساد و اثر غیرمستقیم آن بر رشد و نیز تأثیر اندازه دولت بر سطح فساد و رشد اقتصادی بررسی شود. از این رو، سیستمی					

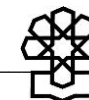
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	با چهار معادله برای چهار متغیر درون‌زای رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری، رشد نیروی کار و فساد طراحی شده است. مدل‌های موردنظر براساس محدودیت داده‌های آماری به‌خصوص برای متغیر سرمایه اجتماعی، برای ۵۴ کشور در سال ۲۰۰۷ برآورد شده است. نتایج تخمین‌ها نشان می‌دهند که: ۱. رشد نیروی کار و بهبود فساد، دو نیروی محرک رشد اقتصادی هستند و اثر مستقیم بر آن دارند، اما سرمایه‌گذاری و هزینه‌های دولت، تأثیر معنادار و مستقیم بر رشد اقتصادی ندارند. مقایسه اثرهای تسریع‌کنندگی رشد نیروی کار و شاخص فساد نشان می‌دهد اثر رشدی بهبود شاخص فساد، به‌مراتب قوی‌تر از رشد نیروی کار است. ۲. بهبود شاخص فساد اثر درخور توجهی بر میزان سرمایه‌گذاری دارد، به‌طوری که با یک واحد افزایش در این شاخص (کاهش فساد) میزان سرمایه‌گذاری به اندازه ۳۰۲۰ میلیارد دلار در سطح بین‌المللی افزایش می‌یابد. ۳. نتایج تخمین معادله اشتغال نشان می‌دهد بهبود فساد، اثر چشمگیری بر رشد نیروی کار ندارد و تنها افزایش رشد اقتصادی به افزایش اشتغال منجر خواهد شد. ۴. نتایج تخمین معادله فساد نشان می‌دهد چهار متغیر سرمایه اجتماعی، آزادی اقتصادی، سرمایه‌گذاری و نابرابری اقتصادی تأثیر معناداری بر بهبود شاخص فساد دارند. ۵. نتیجه کلی آن است که برای مقطع زمانی بررسی شده، انباشت سرمایه اجتماعی، آزادی اقتصادی و رشد نیروی کار مانند محرک‌های رشد اقتصادی عمل کردند و در مقابل، گسترش فساد و نابرابری درآمدی به‌عنوان مانعی برای رشد اقتصادی عمل کرده‌اند. ۶. با توجه به نتایج معادلات و رابطه بین رشد اقتصادی با دو شاخص سرمایه اجتماعی و فساد اقتصادی و وضعیت نامناسب ایران در دو شاخص سرمایه اجتماعی و فساد، باید به بهبود این دو شاخص در برنامه‌ریزی رشد اقتصادی توجه شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۵	تأثیر شاخص درک فساد مالی بر رشد اقتصادی براساس تفکیک بین کشوری در حوزه آزادی اقتصاد با روش گشتاورهای تعمیم‌یافته (GMM)	سهراب دل‌انگیزان محمد شریف کریمی زینب خالوندی	۱۳۹۲	اقتصاد	کاربردی	علوم اقتصادی
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از داده‌های تلفیقی شاخص درک فساد مالی، شاخص نشان‌دهنده آزادی اقتصادی و نرخ رشد اقتصادی، تأثیر فساد مالی بر رشد اقتصادی را در قالب یک مدل پانل دیتای پویا به روش گشتاورهای تعمیم‌یافته (GMM)، در نمونه ۱۵۶ تایی از کشورهای جهان و در دوره زمانی ۲۰۰۰-۲۰۱۱ بررسی کرده است. کشورها به سه گروه شامل کشورهای با آزادی اقتصادی بالا، آزادی اقتصادی متوسط و آزادی اقتصادی پایین تقسیم و ضرایب برای هر گروه استخراج شده است. نتایج در رابطه با دسته‌بندی کشورها نشان می‌دهد که در کشورهای با آزادی اقتصادی بالا، رابطه شاخص درک فساد مالی و رشد اقتصادی مثبت به‌دست آمده است اما در گروه‌های با آزادی اقتصادی متوسط و پایین، رابطه شاخص درک فساد مالی و رشد اقتصادی منفی برآورد شده است. «شایان ذکر است/افزایش					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	شاخص ادراک فساد به معنی کاهش فساد است». وجود شاخص آزادی اقتصادی پایین در این گروه‌ها به معنای محدودیت آزادی اقتصادی در زمینه امور مالیاتی و گمرکی و نرخ‌های مالیاتی بیش از حد، قدرت بیش از حد دولت و انحصارات دولتی در فعالیت‌های مرتبط با صدور مجوزها و امتیازهای لازم برای فعالیت‌های مختلف، فقدان شفافیت عمومی در عملکرد دولت، اختیارات خودسرانه گسترده و قدرت انحصاری مقامات دولتی است که سبب افزایش فساد مالی می‌شود. می‌توان گفت داشتن آزادی اقتصادی متوسط و پایین باعث افزایش فساد مالی شده و این سبب کاهش رشد اقتصادی می‌شود. همچنین براساس نتایج به‌دست آمده، پایداری در سیاست‌های کنترل فساد مالی در گروه با آزادی اقتصادی بالا، منجر به رشد اقتصادی بیشتری می‌شود. اما در گروه دوم و سوم طبقه‌بندی شده براساس آزادی اقتصادی که از لحاظ این شاخص در سطح متوسط و پایین هستند، کنترل فساد مالی باعث کاهش رشد اقتصادی شده و این نتیجه دور از انتظار نیست. در کشورهای با آزادی اقتصادی بالا کنترل فساد مالی به سود رشد اقتصادی عمل کرده اما در وضعیتی که فساد ناشی از آیین‌نامه‌ها و مداخله مفرط دولت است، فساد احتمالاً تأثیر مثبتی بر رشد اقتصادی دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۶	تراکم جمعیت، دموکراسی و فساد	محمد حسن فطرس مرتضی قربان سرشت علی دلایی میلان	۱۳۹۲	اقتصاد	کاربردی	راهبرد اقتصادی
نتیجه‌گیری	در این مطالعه با استفاده از داده‌های سالیانه ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۱، رابطه بین شاخص فساد و متغیرهای تراکم جمعیت (اندازه کشور) با احتساب نقش دموکراسی در این اثرگذاری، برای ۸۴ کشور مورد بررسی قرار گرفته است. مسئله اصلی این تحقیق این است که چگونه و چه مقدار دموکراسی روی رابطه بین فساد و تراکم جمعیت نقش دارد. «در این مطالعه از برآوردگر حداقل مربعات معمولی، متغیرهای ابزاری و روش گشتاورهای تعمیم‌یافته (GMM) استفاده شده است». نتایج نشان می‌دهد با افزایش تراکم جمعیت، در صورتی سطح فساد کاهش می‌یابد که سطح دموکراسی به شکل قابل ملاحظه‌ای بالا باشد. برعکس، یعنی در کشورهایی که سطح دموکراسی خیلی پایین است، با افزایش تراکم جمعیت امکان افزایش سطح فساد وجود خواهد داشت.					

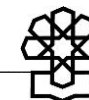
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۷	تحلیل تطبیقی توسعه اقتصادی و کنترل فساد (مطالعه بین کشوری با رویکرد کمی از سال ۲۰۱۲-۱۹۹۸)	فریدون وحید منصور حقیقتیان ابراهیم انصاری جلیل عزیزی	۱۳۹۲	علوم اجتماعی	کاربردی	توسعه اجتماعی
نتیجه‌گیری	سؤال اصلی این مقاله به این صورت است که چرا کشورهای مختلف از سطوح متفاوت کنترل فساد برخوردارند؟ این مقاله در مقام پاسخ به این سؤال از رهیافت کلان استفاده می‌کند و این رهیافت را در قالب سه رویکرد اقتصادی، سیاسی و انتخاب سازمانی مورد بررسی قرار می‌دهد و بر مبنای آن مدلی نظری طراحی می‌کند. همچنین در بعد تجربی نیز با مقابله مدل نظری پژوهش با داده‌های ۱۹۲ کشور در یک دوره نسبتاً بلند ۱۵ ساله (۲۰۱۲-۱۹۹۸)، میزان انطباق و تناظر پیش‌بینی‌های نظری مزبور با داده‌ها و شواهد بین کشوری مورد ارزیابی و داوری تجربی قرار گرفته است. نتایج به‌دست آمده درخصوص رابطه توسعه و کنترل فساد، مؤید نقش توسعه اقتصادی در کنترل فساد است. در بحث رویکرد سیاسی به فساد که از خانواده تئوری‌های تبیین کلان فساد می‌باشد، دو متغیر حکمرانی خوب و دموکراسی، از جمله متغیرهای تأثیرگذار بر فساد است. یافته‌های به‌دست آمده از تحلیل داده‌ها حاکی از وجود رابطه بین این دو متغیر و کنترل فساد است «به‌طوری که بهبود آنها، افزایش در کنترل فساد را در پی خواهد داشت». به‌طور کلی یافته‌های تحقیق ناظر بر این است که میزان توسعه‌یافتگی اقتصادی هم به‌صورت خطی و مستقیم و هم به‌صورت مکانیسمی «از طریق تأثیرگذاری بر حکمرانی خوب و دموکراسی» در کنترل فساد به‌صورت معناداری تأثیرگذار است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۸	برنامه‌های دولت و فساد اداری در روسیه	زهرا محمدی رقیه کرامتی نیا	۱۳۹۲	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز
راهکارها	راهکارهای پیشنهادی درخصوص روسیه (این راهکارها صرفاً مواردی در جهت کاستن از قدرت الیگارشی با تأکید بر تقویت حاکمیت قانون و جامعه مدنی را شامل می‌شود): تقویت حاکمیت قانون/ابرابری آحاد جامعه (فقیر و غنی) در برابر قانون/سلامت کامل دستگاه قضایی و استقلال آن از دولت، مجازات‌های سنگین، ممنوعیت‌ها و محرومیت‌های گسترده برای الیگارش‌های فاسد/حاکمیت ضوابط بر روابط/اعلام علنی دولت در کناره‌گیری از الیگارش‌ها و کوتاه کردن دستشان از رانت‌های کلان اقتصادی و دولتی/اتکاء دولت به حمایت مردمی و التزام عملی نسبت به تأمین منافع آحاد جامعه/ایجاد رسانه‌های جمعی که با مشارکت مردمی تأمین می‌شوند و افشاگری آنها درباره فساد اداری/افزایش مردم‌سالاری و مبارزه با رانت‌خواری/اصلاح نظام مالیاتی/خصوصی‌سازی شفاف با اطلاع عمومی و به دور از انحصارگرایی، حمایت مالی دولت از بنگاه‌های تولیدی کوچک و مردمی/تقویت جامعه مدنی و بالابردن حساسیت جامعه نسبت به عملکرد الیگارش‌ها و به‌خصوص فساد اداری.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	بنای این مقاله پاسخ به این پرسش است که چرا برنامه‌های دولت روسیه در مبارزه با فساد اداری ناموفق بوده است؟ ظهور الیگارشی روسیه در روند اجرای خصوصی‌سازی مالکیت دولتی و همزمان با ریاست‌جمهوری بوریس یلتسین اتفاق افتاد. مهمترین ابزار قدرت این گروه، ثروت‌های بی‌شماری بود که در بستر سیاست خصوصی‌سازی شتابزده، انحصاری و غیرشفاف، توأم با اقدامات غیرقانونی و لابی‌گری به چنگ آورده بودند و از این طریق ضمن نزدیکی به حاکمیت و نفوذ سیاسی توانستند پازل قدرت خود را با در اختیار گرفتن رسانه‌های جمعی و افزایش نفوذ رسانه‌ای کامل کنند. با وجود شعارهای ضدفساد اداری یلتسین در روند مبارزات انتخاباتی و تصویب قوانین ضدفساد اداری، نه‌تنها در عمل جدیتی از جانب دولت در راستای مبارزه با فساد اداری صورت نگرفت، بلکه نزدیکی دولت و کسب‌وکار، اجرای ناقص برنامه خصوصی‌سازی و مشارکت اطرافیان یلتسین در معاملات فاسد به رشد بی‌رویه این معضل دامن می‌زد. با روی کار آمدن ولادیمیر پوتین در سال ۲۰۰۰ دیگر بار عرصه سیاست و اقتصاد دستخوش تغییرات قابل توجهی شد که از مهمترین آنها می‌توان تمرکزگرایی و تقویت حاکمیت دولت، ایجاد عمود قدرت، اصلاح ساختار فدرال، رشد بوروکراسی و افزایش تعداد مقامات دولتی، فقدان رسانه‌های مستقل از دولت، دخالت گسترده دولت در امور مختلف از جمله اقتصاد و عدم رقابت سیاسی و احزاب سیاسی کارآمد را نام برد. بسیاری از این موارد اگرچه به تقویت حاکمیت دولت انجامید و در آغاز به‌طور مقطعی به کاهش فساد منجر شد، اما به‌زودی زمینه مناسبی را برای رشد دامنه آن فراهم آورد. سیاست مبارزه با فساد اداری رئیس‌جمهور روسیه بیش از همه شامل اقدامات حقوقی و سیاسی و افزایش تعامل مبارزه با فساد اداری در سطح بین‌المللی بود. اما این بار نیز حمایت و پشتیبانی پوتین از الیگارشی‌های وابسته به دولت که با حمایت و وفاداری نسبت به حاکمیت (در جهت تأمین منافع خود)، پایه‌های عمود قدرت پوتین را استحکام بخشیدند، دامنه اقدام و عملکردهای اساسی وی را در مبارزه با فساد محدود می‌کرد. با آغاز ریاست‌جمهوری مدودیف، مبارزه با فساد اداری در سایه تقویت مشارکت جامعه مدنی به‌عنوان شعار اصلی حاکمیت وی مطرح شد. در این دوره با شکل‌گیری فعال مبانی سیاست‌های ضدفساد اداری، مسئله مبارزه با فساد اداری مورد توجه افکار عمومی قرار گرفت، همچنین با هدف شفاف‌سازی دولت، سازوکار انتشار تصمیمات دادگاه‌ها و اطلاعات مربوط به فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی فدرال درخصوص رسیدگی به فساد اداری در فضای مجازی عملی شد. با وجود همه اقدامات قانونی، ترویجی و تنبیهی انجام شده در دوران ریاست جمهوری وی، مبارزه با فساد اداری در این دوره نیز نتیجه محسوسی نداشت. می‌توان گفت، قدرت مدودیف در حدی نبود که بسیاری از طرح‌های اساسی وی در مبارزه با فساد اداری به مرحله اجرا درآید، از این‌رو، قوانینی که به تصویب رسیدند، صرفاً بر کاغذ پیاده شدند. درحقیقت الیگارشی دولتی روسیه از آنجاکه از منابع قدرت برخوردار است، قدرتمند است. لذا جهت افزایش تأثیرگذاری راهبردهای ضدفساد اداری، علاوه بر برخورد با مظاهر و عوامل فساد، اقدام اساسی در راستای حذف یا کاهش موانع کارآمدی راهبردهای ضدفساد اداری ضروری است. همچنین در این مقاله الگویی در همین راستا پیشنهاد شده است که در این راهبرد، مبارزه با فساد اداری همزمان در سه راستای هم‌سطح (یعنی مبارزه با مظاهر و مصادیق فساد اداری، از بین بردن بسترها و عوامل آن و مبارزه با موانع اجرای موفق برنامه‌های ضدفساد اداری) صورت می‌گیرد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۸۹	اثر حکمرانی خوب بر سطح فساد اقتصادی در کشورهای با سطح توسعه یافتگی متوسط	علیرضا دقیقی اصلی غلامرضا گرایبی نژاد سلین آقابگیان	۱۳۹۲	مدیریت	کاربردی	فرآیند مدیریت و توسعه
پیامدها	اثرات اقتصادی فساد: فساد به افزایش هزینه‌های معاملاتی و کاهش امکان پیش‌بینی‌های اقتصادی منجر می‌شود و مانع از توسعه پایدار می‌شود/ فساد موجب عدم کارایی در اقتصاد می‌شود، سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی را مختل می‌کند و بر ارزیابی سرمایه‌گذاران از سود نسبی سرمایه‌گذاری در برخی حوزه‌ها تأثیر دارد، قیمت نسبی تولید کالا و خدمات با محاسبه هزینه‌های فساد بالا می‌رود و از این‌رو چشم‌انداز سرمایه‌گذاری در عرصه‌هایی که تحت تأثیر فساد است، نامناسب می‌شود/ فساد توانایی کشورها برای افزایش درآمد را تضعیف می‌کند و توانایی جامعه را برای ارائه کالاهای ضروری عمومی و حاکمیت قانون کاهش می‌دهد/ فساد منجر به هدر رفتن سرمایه‌گذاری‌های انجام شده بر منابع انسانی، کم‌رنگ شدن فضایل اخلاقی و ایجاد ارزش‌های منفی در جامعه می‌شود/ فساد مانع از رشد رقابت و خنثی شدن تلاش‌ها در جهت کاهش فقر و تبعیض اجتماعی می‌شود/ فساد منابع ملی را از هدف خود منحرف می‌سازد و این منابع نیز نمی‌توانند کمک چندانی به رشد اقتصادی کشور کنند/ فساد سبب توزیع ناعادلانه و نامناسب درآمدها و منابع در جامعه می‌شود/ فساد سبب می‌شود استعدادهای کارآفرینی به‌جای قرار گرفتن در مسیر خلاقیت تولید، به‌سوی رانت‌جویی سوق یابد/ فساد سبب پایین آمدن کیفیت خدمات در بخش‌های عمومی نظیر آموزش و بهداشت می‌شود و از آن جهت که مانعی در برابر قدرت توسعه‌ای دولت‌هاست، سبب می‌شود خدمات‌دهی دولت کاهش یافته و به‌این ترتیب، مشروعیت دولت نیز کاهش می‌یابد.					
راهکارها	فرهنگ‌سازی مبارزه با فساد در کشورها از طریق رسانه‌های عمومی و آموزش و پرورش/ تشویق جامعه مدنی و افزایش آزادی‌های شخصی و حقوقی در جهت تعامل بیشتر با دولت و ایجاد فضای سالم اظهارنظر که خود باعث پاسخگویی دولت و سایر نهادهای حکمرانی می‌گردد/ افزایش نهادهای بازرسی و نظارت بر چگونگی اعمال قانون در کشور جهت کاهش فساد در حکومت (شامل نهادهای حکمرانی: دولت، قوه قضائیه و مجلس)، نهادهای وابسته دولتی و خصوصی و افزایش حاکمیت قانون.					
نتیجه‌گیری	در این بررسی به روش داده‌های ترکیبی، تأثیر شاخص‌های حکمرانی خوب بر سطح فساد برای نمونه‌ای ۲۴ کشوری از کشورهای با سطح توسعه‌یافتگی متوسط (شامل ایران) بین سال‌های ۲۰۰۸ - ۱۹۹۶ برآورد شده است. همچنین مدل تحقیق برای دو گروه کشورهای با سطح توسعه‌یافتگی متوسط مایل به بالا و متوسط مایل به پایین مورد برآورد قرار گرفته است. آنچه می‌توان به‌عنوان نتیجه‌گیری از برازش الگوی رگرسیونی گروه‌های مختلف کشورها ارائه کرد این است که حکمرانی خوب در هر دو گروه باعث کاهش فساد شده است. یعنی فرضیه اصلی پژوهش تحت عنوان «حکمرانی خوب موجب کاهش سطح فساد در کشور می‌گردد»، ثابت شده است. نکته مهم آن است که از ۶ پارامتر مهم حکمرانی خوب شامل پاسخگویی، ثبات سیاسی، اثربخشی دولت، کیفیت تنظیم قوانین، حاکمیت قانون و کنترل فساد، تنها مؤلفه‌ای که در همه کشورها اثر معنادار بر کاهش سطح فساد داشته است، حاکمیت قانون بوده و فرضیه مربوط به این مؤلفه مبنی بر «حاکمیت قانون					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	با سطح فساد رابطه عکس دارد»، در همه کشورهای این دو گروه تأیید شده است. سایر مؤلفه‌ها در کشورهای گوناگون نتایج متفاوتی را نشان داده‌اند. این امر حاکی از ضعف در ماهیت واقعی این مؤلفه‌ها و اثربخشی آنها در کشورهای گوناگون است. بدین ترتیب به‌رغم نتیجه کلی، اثر وضعیت حکمرانی خوب بر فساد توسط تقویت مؤلفه‌های ۶ گانه حکمرانی حاصل می‌شود، اما تأثیر عملی مؤلفه‌ها بر سطح فساد به کیفیت آنها و شرایط خاص کشورها باز می‌گردد. بدیهی است با ارتقای واقعی و کیفی مؤلفه‌های حکمرانی خوب به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم کاهش سطح فساد رخ خواهد داد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۰	تأثیر دولت الکترونیکی بر کاهش فساد اقتصادی در گروه کشورهای منتخب اسلامی	محمدعلی متفکر آزاد زینب جامه شورانی زینب حیدری داد	۱۳۹۲	اقتصاد	کاربردی	مدل‌سازی اقتصادی
راهکارها	فرهنگ‌سازی مناسب در امر کاهش فساد/ تعمیق باورها/ تصویب قوانین مناسب/ نظارت همگانی/ سرمایه‌گذاری بیشتر روی دولت الکترونیکی و تسهیلات برای بهبود شاخص‌های مربوط به آن/ کنترل تورم.					
نتیجه‌گیری	هدف این مقاله بررسی تأثیر دولت الکترونیکی بر فساد بین ۳۴ کشور منتخب عضو سازمان کنفرانس اسلامی طی سال‌های ۲۰۰۳ - ۲۰۱۱ است. بدین‌منظور از روش پانل تصادفی (GLS) برای برآورد نتایج استفاده شده است. «در معادله مورد استفاده در این تحقیق، متغیر وابسته شاخص کاهش فساد اقتصادی و متغیرهای مستقل شامل: شاخص دولت الکترونیکی، تولید ناخالص داخلی سرانه، شاخص باز بودن تجاری، تورم و شاخص دموکراسی است». یافته‌های تجربی تحقیق حاکی از آن است که بهبود شاخص دولت الکترونیکی اثر مثبت و معناداری روی کاهش فساد اقتصادی دارد. این اثر کاهشی ناشی از افزایش شفافیت اطلاعات و بهبود روند اداری کارها در یک دولت الکترونیک است. میزان تولید ناخالص داخلی سرانه و باز بودن تجاری، فساد اقتصادی را کاهش می‌دهند بدین‌معنا که هر چقدر در یک کشور رفاه (تولید ناخالص داخلی سرانه) افزایش یابد، فساد کاهش می‌یابد. افزایش باز بودن تجاری به‌عنوان نماینده‌ای از میزان همگرایی به اقتصاد جهانی نیز موجب کاهش میزان فساد می‌شود. تورم نیز از دیگر عوامل مؤثر بر فساد اقتصادی است، هرچند هزینه‌های ناشی از آن در جریان‌های اقتصادی در نظر گرفته نمی‌شود، ولی هرگونه مشکلات ناشی از تورم می‌تواند به فساد منجر شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۱	بررسی رابطه بین قدرت سیاسی و فساد اداری و ارائه راهکارهای مناسب برای مبارزه با آن از دیدگاه مدیریت اسلامی	سعید امامقلی زاده صمد امامقلی زاده	۱۳۹۲	علوم اجتماعی	توصیفی	مهندسی فرهنگی
پیامدها	فساد، رشد اقتصادی را کاهش می‌دهد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را تشویق می‌کند و در نهایت، بخش خصوصی را تضعیف می‌کند/ درآمدهای دولتی را کاهش و از مسیر اصلی خود منحرف می‌کند/ تخصیص نادرست منابع کمیاب/ ایجاد مقررات دولتی غیر اثربخش/ پامال شدن حقوق افراد/ معاف شدن از مجازات، دستگاه قضایی و کارکنانی که رشوه می‌گیرند، بر عناصر فساد و جرم در جامعه تأثیر می‌گذارند. بنابراین، فساد در دستگاه قضایی سبب معافیت از مجازات و ایجاد عدم اطمینان برای کسانی می‌شود که به دنبال انصاف و عدل، به خصوص برای افراد فقیرند.					
راهکارها	راهکارهای جلوگیری از فساد اداری ناشی از قدرت سیاسی با نگاه مدیریت اسلامی: عدالت‌محوری و ظلم‌ستیزی/ قسط‌خواهی/ تقوای الهی (خدا ترسی)/ تحکیم دوستی و اصلاح اجتماعی/ عفو و خشم‌پوشی/ جهت‌گیری به سوی آخرت.					
نتیجه‌گیری	مبانی نظری دلالت بر این امر دارند که قدرت موجب فساد خواهد شد. حال با توجه به رابطه بین قدرت سیاسی و فساد اداری، در این مقاله سعی شده است راهکارهایی با رویکرد اسلامی برای مقابله با این معضل ارائه شود. «سرتیترهای/ این راهکارها در بالا ذکر شده است».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۲	روش‌های دولتی مبارزه با فساد در کشورهای گوناگون	حسن صادقی سرهنگی	۱۳۹۲	علوم سیاسی	توصیفی	اطلاعات سیاسی - اقتصادی
راهکارها	فهرست اقدامات جزئی در سه محور: ۱. بزه‌نگاری فساد: هرگونه ارتشاء مجازات داشته باشد/ مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی/ محروم شدن رشوه‌دهنده و رشوه‌گیرنده از رسیدن به مناصب دولتی/ مصادره اموال رشوه‌دهنده و رشوه‌گیرنده/ تعیین مجازات برای هرگونه پولشویی/ ثروت‌اندوزی نامشروع باید جرم شمرده شود، ۲. پیگرد فساد: صلاحیت بخشی به سازمان‌های دست‌اندرکار مبارزه با فساد/ پاسداشت استقلال این سازمان‌ها/ همکاری مؤثر میان سازمان‌های درگیر با فساد/ در دسترس بودن منابع اطلاعاتی/ در دسترس بودن ابزارهای رسیدگی، مانند رسانه‌ها و حساب‌های بانکی متهمان/ حذف مصونیت قضایی مجرمان در صورت محاکمه، ۳. همکاری همگانی در مبارزه با فساد: افزایش دادن آگاهی شهروندان و اجرای برنامه‌های آموزشی/ تشکیل انجمن‌های نظارتی مردمی/ پشتیبانی امنیتی از گزارشگر/ گذاشتن اطلاعات باززرگانی در رسانه‌ها، بی‌انتقام‌جویی دولت/ افشای اسناد و مدارک/ قرار دادن پرونده در اختیار متقاضیان.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	در این مقاله دستاورد هفت کشور در زمینه مبارزه با فساد بررسی شده و سپس روش‌های گوناگون کار به سه دسته کلی تقسیم و مجموع سرفصل‌ها و اقدامات جزئی در هر زمینه تبیین شده است. دولت‌ها در گام نخست باید بتوانند از بروز فساد پیشگیری کنند. این کار به روش‌های گوناگونی شدنی است. دولت‌ها در زمینه اقتصاد و سیاست، باید به ترویج اقتصاد اخلاقی و سیاست اخلاقی بپردازند. همچنین باید در ساختارهای گوناگون اجتماعی، انگیزه‌ها و زمینه‌های فساد را شناسایی و کنترل کنند. ولی حتی اگر دولت درست عمل کند، باز هم ناهنجاری‌ها و قانون‌گریزی‌ها ناممکن نیست. در این صورت، دولت‌ها باید مفسدان را تحت تعقیب قرار دهند و با پیگیری‌های بایسته، از پایمال شدن حقوق شهروندان جلوگیری کنند. این کار در گرو قوانین روشن، وجود اختیارات بسنده برای سازمان‌های دست‌اندرکار و پشتیبانی بایسته از اقدامات قضایی است. شهروندان به‌عنوان قربانیان فساد، باید به روند مبارزه با فساد بپیوندند. آنان نباید در سایه روش‌هایی مانند حامی‌پروری با مفسدان همدست شوند. در پرتو انگیزه و قانون، زمینه مشارکت شهروندان فراهم می‌آید.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۳	فساد مالی و راهکارهای پیشگیری از آن	الهام جعفرپور صادق اعظم عدالت جو	۱۳۹۲	حقوق	توصیفی	تحقیقات حقوقی آزاد
راهکارها	عزم ملی و اراده سیاسی/ خصوصی‌سازی/ تقویت اعتماد مردم/ اصلاح قوانین/ طرح جامع مبارزه با فساد/ اصلاح ساختار اداری/ تعبیه مکانیسم‌های اطمینان‌بخش/ آموزش ضدفساد/ اصلاح نهادهای قضایی و هماهنگی و همکاری میان آنها/ افزایش نظارت عمومی/ ایجاد مکانیسم‌های شفاف در کارهای اداری/ افزایش آگاهی عمومی/ رشد اقتصادی و معیشتی.					
نتیجه‌گیری	توجه به راهکارهای پیشگیری از فساد در سطح داخلی کشورها بسیار مهم است، در همین راستا، توجه به پیشگیری وضعی، اجتماعی و زودرس از جرم فساد مالی در حقوق داخلی خالی از فایده نیست. این امر موضوعی است که در این مقاله به آن پرداخته شده است. برنامه پیشگیری از فساد مالی را از مراحل ابتدایی رشد افراد باید شروع کرد و تا نظارت بر کار دستگاه‌های اداری و اجرایی توسعه داد. در این زمینه مهمترین عاملی که در کنار سایر عوامل به‌نظر می‌رسد نقش غیرقابل انکار در ارتکاب مصادیق جرم فساد مالی دارد، فقر و عدم کفایت حقوق کارمندان است، بنابراین باید در جهت رفع این عامل به‌طور جدی کوشید. از بین بردن عامل فقر، به‌عنوان عاملی جرم‌زا هم در پیشگیری اجتماعی هم در پیشگیری وضعی و هم در پیشگیری زودرس مورد توجه است. در پیشگیری اجتماعی، فقر به‌عنوان عاملی اجتماعی مورد توجه است که به‌دلیل مشکلات جسمی و روحی که به فرد تحمیل می‌کند موجب ارتکاب جرائمی چون فساد مالی ازسوی او می‌شود، به‌ویژه توجه به منفعت مالی حاصل از فساد مالی به انگیزه مرتکبان احتمالی فقیر آن برای ارتکاب جرم می‌افزاید. در پیشگیری وضعی، فقر کارمندان باید					

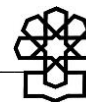
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	از بین برود تا هزینه ارتکاب جرم در نظر آنها بالا جلوه کرده و ارتکاب جرم، جاذبه خود را از دست دهد. در پیشگیری زودرس یا رشدمدار نیز فقر کودک و نوجوان، از یکسو ممکن است والدین او را به جرم کشانده و مانع از آموزش خودکنترلی طفل ازسوی والدین شود. ازسوی دیگر، اگر والدین طفل درست کار هم باشند به دلیل مشکلات زیاد نمی‌توانند وقت زیادی را صرف فرزند خود کنند و حسرت‌هایی که فقر بر طفل تحمیل می‌کند، راه پذیرش هنجارهای درست‌کارانه را در او بسته، او را به‌سوی کارهایی می‌کشاند که بتواند آرزوهایش را برآورده کند. درضمن، توجه به پیشگیری کیفری از جرم مذکور در کنار پیشگیری غیرکیفری از آن و قرار دادن ضمانت اجراهای مناسب برای پیشگیری از این جرم بسیار مهم و غیرقابل انکار است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۴	فساد اداری مالی و ضعف عملکرد مکانیسم‌های نظارتی و قضایی	سیدرضا حسینی عبدالمجید رمضانی	۱۳۹۲	حقوق	توصیفی	دادرسی
علل و عوامل	علل عدم توانایی مکانیسم‌های نظارتی، کنترلی و قضایی در پیشگیری از وقوع جرائم در نهادهای حاکمیتی: عوامل اداری و سازمانی (مانند ابهامات موجود در رویه‌های اداری، فرآیندهای پیچیده و چندلایه امور اداری و حقوق غیرمکفی کارکنان)/ فقدان بانک‌های اطلاعاتی متمرکز/ رویکرد هزینه-فایده/ عدم آگاه‌سازی در ادارات/ مشکلات در بخش کنترلی که عبارتند از: عدم انجام حسابرسی مدیریتی و حسابرسی عملیاتی به همراه حسابرسی مالی در رده‌ها، عدم انجام حسابرسی‌های منظم و متوالی در رده‌ها و نیروها، عدم پیگیری نقاط ضعف نتایج حسابرسی، فقدان تخصص کافی در بخش‌های مختلف، عدم دسترسی کارشناسان مربوطه به آمار و اطلاعات مورد نیاز، ضعف سیستم اداری در برقراری ارتباط و تعامل با دستگاه‌های اداری، اجرایی و قضایی، نبود تعامل کافی و کارآمد در برقراری تعامل بین رده‌های مربوطه، فقدان بانک‌های اطلاعاتی درخصوص جرائم و افراد دارای تخلفات اداری/ مشکلات قضایی که عبارتند از: نقاط ضعف در قانون آیین دادرسی کیفری، ضعف قانون استخدامی و عدم شمول کامل این قانون به کلیه پرسنل حوزه کاری، عدم تخصص کافی در دادرسی‌های مربوطه و انتصابات غیرتخصصی، تفسیرهای غیرکارشناسانه ازسوی قضات و بازپرسان مربوطه، عدم تعامل کافی بین ضابط و مرجع قضایی، نبود قاطعیت در قوانین مربوطه/ فقدان تعامل میان دستگاه‌های نظارتی و سازمان‌های بازرسی/ نداشتن ظرفیت لازم در برخورد با جرائم مذکور/ نبود قدرت کافی در برخورد با مفاسد اداری.					
نتیجه‌گیری	شناخت حوزه‌های آسیب کارکنان دولت و نظارت و کنترل روند فعالیت‌ها و برخورد با تخلفات و جرائم کارکنان، تضمینی برای پیشگیری از وقوع فساد است. آسیب‌پذیری عدم توانایی در جلوگیری از خطر است و بر این اساس ظرفیت، اطلاعات و قدرت، سه عامل تبیین آسیب‌پذیری شناخته می‌شود. ازاین‌رو شناخت حوزه‌های تهدید ضروری است. شیوع جرائم اداری و مالی در ساختار دولت به‌ویژه در سال‌های اخیر و ضعف مکانیسم‌های کنترلی، نظارتی و قضایی در برخورد با این جرائم، پیکره سیستم‌های اداری را در حوزه تهدیدی قرار خواهد داد. این تحقیق به بررسی تأثیر مکانیسم‌های نظارتی و قضایی در مقابله با فساد پرداخته است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۵	فساد مالی در منطقه منا	مترجم: امیر پوریان نسب	۱۳۹۲	حسابداری	توصیفی	حسابدار
نتیجه‌گیری	این گزارش پژوهشی، دومین پژوهش‌نامه‌ای است که شفافیت بین‌الملل درباره فساد مالی خاورمیانه و شمال آفریقا منتشر کرده است. این گزارش که در سال ۲۰۰۹ منتشر شده است در سه بخش شامل: ۱. الگوهای فساد مالی، ۲. مهار فساد مالی: پیشرفت‌ها و چالش‌ها، ۳. نتیجه‌گیری تنظیم شده است. در این گزارش به دلیل نبود اطلاعات، به جز در جدول پیوست، از ایران نامی نیامده است. پرداختن به ریشه‌های فساد مالی در کشورهای منا چالش‌های بزرگی را نمود می‌بخشد، چون مستلزم اصلاحات زیاد در ساختارهای سیاسی و اقتصادی در سطح ملی از طریق تصویب قوانین و به کار بستن سازوکارهایی برای افزایش حسابداری و راهبری شفاف است. با این وجود، اصلاحات موفق ضدفساد مالی مستلزم اراده سیاسی راستین برای پرداختن به علل اصلی فساد مالی و حمایت عمومی برای اصلاحات است. مطالعات و پژوهش‌های مرتبط با این موضوع حاکی از این هستند که اراده سیاسی وجود ندارد و به همین دلیل پرداختن به علل اصلی فساد مالی در منطقه چالش‌برانگیز است. تا زمانی که این واقعیت تلخ در اثر تقاضای شهروندان برای اصلاحات و فشارهای بیرونی از کشورهای اعطاکننده، تغییر نکند، نبرد علیه فساد مالی بدون شک چالش اصلی منا باقی خواهد ماند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۶	بررسی اثرات فساد اقتصادی بر رشد اقتصادی در کشورهای اسلامی (با تأکید بر اقتصاد ایران)	اصغر مبارک	۱۳۹۲	حسابداری	کاربردی	دانش حسابرسی
نتیجه‌گیری	در این مطالعه به بررسی اثر عامل نهادی در کنار دیگر عوامل اقتصادی بر رشد اقتصادی پرداخته شده است. عامل نهادی شامل نهادهای حاکمیتی (حق اظهارنظر و پاسخگویی، ثبات سیاسی، کنترل فساد، حاکمیت قانون، کیفیت بوروکراسی و اثربخشی دولت) است که به‌طور جداگانه و کلی برای کشورهای اسلامی موردنظر از بین کشورهای مصر، ایران، ترکیه، عربستان، مالزی، اندونزی و کویت با سطوح مختلف توسعه در دوره ۲۰۰۵-۱۹۸۰ با استفاده از روش داده‌های ترکیبی مورد بررسی قرار گرفته است. در این مقاله با توجه به نحوه اداره اقتصادی جامعه در صدر اسلام و ذکر نمونه‌هایی از آن نشان داده شده است که پیامبر (ص) توجه خاصی به عوامل نهادی در جهت تنظیم امور اقتصادی و رشد و توسعه داشتند که این همان نتایجی است که اقتصاددانان غرب بعدها با تکمیل نظریه‌های رشد به آن رسیدند، به گونه‌ای که در این مطالعه تجربی نیز همین نتایج به دست آمده است. نتایجی که از تخمین‌های انجام شده در این مطالعه به دست آمده بیانگر نقش مهم نهادها در عملکرد اقتصادی کشورهاست و ضرایب مربوطه نشان می‌دهند که حکمرانی خوب یا درواقع نهادهایی که قدرت از طریق آنها در یک کشور اعمال می‌شود اثر مثبت روی رشد اقتصادی دارند. اما					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	درخصوص شاخص دموکراسی همان‌طور که مطالعات پیشین نشان داده‌اند، اثر دموکراسی روی رشد مبهم است اما رویکرد نسبتاً قابل قبولی که در این مورد قابل اتکاست اینکه اثر غیرمستقیم دموکراسی روی رشد از طریق کانال‌هایی چون بهبود سرمایه انسانی می‌باشد. از نتایج به‌دست آمده می‌توان استنتاج کرد که نهادهای حاکمیتی یا در شکل کلی‌تر حکمرانی خوب نسبت به نهادهای دموکراتیک از درجه اهمیت بیشتری برای رشد اقتصادی برخوردارند. اما باید توجه داشت اثر دموکراسی بر رشد بیشتر به عوامل نهادی دیگر نظیر حقوق مالکیت و حقوق مدنی بستگی دارد چرا که در صورت وجود چنین نهادهایی، دموکراسی از طریق پاسخگو نگه داشتن مسئولان، شفافیت در عملکرد و جریان اطلاعات و همچنین اتخاذ تصمیمات مردمی که نمونه عالی آن را در صدر اسلام می‌توان ملاحظه کرد، باعث بهبود عملکرد اقتصادی می‌شود. همچنین علاوه بر آزمون شاخص‌های ۶ گانه حاکمیتی به‌طور جداگانه متوسطی از این شاخص‌ها تحت عنوان شاخص حکمرانی خوب نیز مورد آزمون واقع شده است. ضریب به‌دست آمده برای این شاخص کلی مطابق پیش‌بینی مثبت و معنادار بوده و بیانگر این است که حکمرانی خوب یعنی داشتن دولتی توانمند که به وظایف حاکمیتی خود به خوبی عمل کند باعث تشویق سرمایه‌گذاری در فعالیتهای تولیدی و ممانعت از فعالیتهای ضدتولیدی نظیر رانت‌جویی، فساد و غیره می‌شود. ازسوی دیگر نتایج نشان می‌دهند که میزان تأثیرگذاری فاکتورهای نهادی و حکمرانی برای کشورهای ایران، مصر، ترکیه و اندونزی نسبت به کشورهای دیگر کمتر است. همچنین ضریب به‌دست آمده برای شاخص کنترل فساد در مدل تحقیق، مثبت و معنادار است با این توضیح که سطح پایین فساد باعث تخصیص بهینه منابع عمومی و خصوصی، افزایش سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۷	سیستم پیش‌بینی‌کننده استنتاج فازی حکمرانی خوب در مبارزه با فساد اداری	حامد رحمانی مرتضی موسی‌خانی غلامرضا معمارزاده تهران	۱۳۹۳	مدیریت	توصیفی	رسالت مدیریت دولتی
نتیجه‌گیری	این تحقیق در پی ایجاد مدلی جامع جهت سنجش فساد اداری است. در این راستا، این پژوهش سعی در پیگیری این سؤال دارد که آیا می‌توان با استفاده از بررسی مؤلفه‌های حکمرانی خوب، به قضاوت درستی در مورد فساد اداری دست یافت؟ در این پژوهش تمامی ابعاد مختلف حکمرانی خوب برای مبارزه با فساد به‌عنوان ورودی سیستم استنتاج فازی و از فساد اداری به‌عنوان خروجی در سیستم استفاده شده است. پس از آن سیستم استنتاج فازی سنجش فساد اداری با استفاده از شاخص‌های حکمرانی خوب طراحی شده و در پایان نیز خروجی مدل با نظر خبره‌ها مقایسه شده است. در این تحقیق قاعده‌نویسی با استفاده از نظرات پنج نفر از اساتید دانشگاه به‌دست آمده است. نکته قابل ذکر اینکه در این تحقیق پنج عامل از شش عامل ذکر شده توسط بانک جهانی در مورد حکمرانی خوب، مورد بررسی قرار گرفته بدین‌صورت					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	که مؤلفه کنترل فساد به‌عنوان متغیر وابسته استفاده شده است. «عوامل مورد استفاده شامل حق اظهار نظر و پاسخگویی، ثبات سیاسی و عدم خشونت، اثربخشی دولت، کیفیت مقررات و حاکمیت قانون است». یافته‌های تحقیق نشان از اهمیت بالای تمام مؤلفه‌ها و ارتباط بسیار نزدیک آنها با یکدیگر دارد ولی باید خاطرنشان کرد که بیشترین توجه طبق شواهد به‌دست آمده از قواعد فازی بر روی دو مؤلفه حاکمیت قانون و کیفیت مقررات است. در مورد مؤلفه کیفیت مقررات در این پژوهش عواملی همچون ضعف دولت در اجرای خط‌مشی‌ها و تدوین مقررات جهت مشارکت بیشتر بخش خصوصی و در مورد مؤلفه حاکمیت قانون نیز عواملی همچون مبنا قرار دادن قانون اساسی، شفافیت قانون و عدم پیچیدگی قانون مورد بررسی قرار گرفته‌اند ولی با توجه به مصاحبه صورت گرفته با خبره‌های پژوهش، آنها اذعان کرده‌اند که عواملی چون پاسخگویی و شفافیت دولت از مهمترین عوامل مبارزه با فساد بوده و یکی از بهترین راه‌های دیگری که در این پژوهش به‌صورت مستقل ارائه نشده است ایجاد دولت الکترونیک جهت مبارزه با فساد است. یافته‌های تحقیق نشان داده است که نتایج حاصل از نظر خبرگان و نتایج حاصل از سیستم استنتاج فازی به یکدیگر نزدیک هستند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۸	بررسی فساد اداری از دیدگاه قرآن و احادیث	مهدی اکبرنژاد مینا یعقوبی فرزاد غلامی	۱۳۹۳	مدیریت	توصیفی	مدیریت اسلامی
پیامدها	پیامدهای فساد اداری، پیامدهای عمومی: تضعیف نظام سیاسی/ تخریب سامانه اقتصادی/ انحراف اخلاق جمعی/ زمینه‌سازی سلطه بیگانگان، پیامدهای فردی: کیفر قضایی/ عقوبت اخروی.					
راهکارها	راهکارهای مقابله با فساد اداری، راهکارهای سازمانی: برکناری عناصر فاسد/ دقت در گزینش کارگزاران/ حفظ شئون کارکنان و ارتقای منزلت آنان/ برقراری نظام تشویق و تنبیه مناسب/ نظارت و بازرسی، برقراری عدالت اقتصادی، راهکارهای فرهنگی: ضرورت خودسازی/ ترویج امر به معروف و نهی از منکر/ اطلاع‌رسانی عمومی، راهکارهای قضایی.					
نتیجه‌گیری	با دقت در منابع اسلامی و به‌ویژه سیره امام علی(ع) در دوران حکومت پنج‌ساله آن حضرت، می‌توان به الگوی جامع و همه‌جانبه‌نگری در برخورد با فساد اداری دست یافت که همه زمینه‌های مسئله از سازوکارهای اداری گرفته تا بسترهای فرهنگی- اجتماعی، سیاست‌های اقتصادی و سامانه قضایی را دربرمی‌گیرد. بنابراین درمجموع می‌توان گفت که فساد اداری به‌عنوان مانعی در تحقق کمال انسانی و مدینه فاضله الهی، مورد توجه و اهتمام ویژه اسلام است و با توجه به اتخاذ رویکرد سامان‌مند در مبارزه با فساد اداری، اسلام سعی در از بین بردن ریشه‌ها و زمینه‌های فساد اداری دارد و تنها به برخوردهای قضایی در این زمینه بسنده نمی‌کند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۱۹۹	اصلاح ساختارهای قانونی، نظارتی و فرهنگی در مبارزه با فساد اداری	حمید تابلی جواد صالحی مرتضی حسین پور علی غلامعلی پور	۱۳۹۳	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات بین‌المللی پلیس
نتیجه‌گیری	فساد اداری خود معلول عوامل قانونی، اجرایی، فرهنگی و اخلاقی جامعه است. در چنین شرایطی اصلاح ساختار قوانین، اصلاح ساختار کنترل و مسئولیت‌پذیری و اصلاح ساختار فرهنگی و اخلاقی جامعه تنها راه ممکن برای مبارزه با فساد اداری است. تدوین و به‌کار گرفتن قوانین ضدفساد در نظام‌های مالی و اقتصادی مبتلا به فساد می‌تواند زمینه نابودی فساد را فراهم سازد. در جمهوری اسلامی ایران از این جهت اقدامات ارزشمندی انجام شده که ازجمله آنها می‌توان علاوه بر قوانین عام و سنتی، به قوانین، دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های خاص ازجمله فرمان ۸ ماده‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۸۱، برنامه ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد در سال ۱۳۸۳، آیین‌نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۸۵ و قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد در سال ۱۳۹۰ اشاره کرد. لکن قوانین و مقررات صرف در این خصوص کارگشا نیستند. لازم است علاوه بر فعال کردن دستگاه‌های نظارتی و بازرسی دولتی، با نهادینه کردن مشارکت و نظارت مردمی در مبارزه با فساد، افزایش آگاهی عمومی و اثربخشی اقدامات در این حوزه صورت گیرد. ضرورت دارد مردم برای مشارکت تشویق شوند و زمینه برای ارائه اطلاعات و افشاگری آنها فراهم شود. مشارکت دادن فعال مردم در فرآیند مبارزه با فساد و آگاهی‌بخشی به آنها درباره زیان‌های ناشی از فساد می‌تواند مفید باشد تا اینکه مردم تصور نکنند مبارزه با این پدیده فقط برعهده دولت و نهادهای نظارتی است. البته این مشارکت خود نیازمند سازوکارهای عملیاتی حمایت از مخفی نگه داشتن هویت گزارش‌دهندگان است. قانون ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد این سازوکار را برای اولین بار ایجاد کرده است. این علاوه بر وظیفه‌ای است که بر دوش مطبوعات و رسانه‌ها سنگینی می‌کند. البته این توقع با تأمین آزادی رسانه‌ها، حفاظت و حمایت از مطبوعات و ایجاد رسانه‌های مستقل و کارآمد میسر خواهد شد. البته نباید از این نکته غافل شد که فساد اداری بنا به الگوهای رفتاری حسب مورد از نگرش‌های فرهنگی و الگوهای اخلاقی کارگزاران و ارباب‌رجوع یک جامعه نیز نشئت می‌گیرد. از این منظر یکی از فاکتورهای مهم در کنترل فساد اداری، تقویت باورها و ارزش‌های اخلاقی افراد در جامعه است. علمای دینی و فرهنگی، رسانه‌ها و نهادهای مدنی در این خصوص می‌توانند به‌واسطه حضور خود در متن جامعه و اطلاع از طرز تفکر اعضای آن به خوبی در راستای حاکم کردن فرهنگ قانون‌مداری و پرهیز از فساد حرکت کنند و زمینه اصلاح باورهای نادرست جامعه را در رابطه با ضرورت مبارزه و پیشگیری از فساد اداری ایجاد کنند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۰	پنجاه و هشت سال تبه‌کاری، خیانت و غارت، «تأملی پیرامون بنیاد پهلوی و فساد مالی رژیم شاه»	سید محمد جواد قربی فرهاد سهامی	۱۳۹۳	تاریخ	توصیفی	پانزده خرداد
نتیجه‌گیری	«این مقاله به بررسی تاریخی دوران حکومت رضا شاه و محمدرضا شاه از منظر اتفاقات مرتبط با فساد و به‌خصوص دقت در وقایع مرتبط با شکل‌گیری و فعالیت بنیاد پهلوی می‌پردازد».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۱	بررسی عوامل فردی و سازمانی مؤثر بر فساد اداری در شعب بانک سپه استان قم	غلامرضا طالقانی زهرا طباطبایی علی غفاری	۱۳۹۳	مدیریت	توصیفی	مدیریت فرهنگ سازمانی
راهکارها	راهکارهایی برای جلوگیری از بروز عوامل فردی فساد اداری: هنگام جذب نیروی کار، بر استخدام افراد با ویژگی‌های شخصیتی مناسب تمرکز شود، و در اصلاح رفتار افرادی که ویژگی‌های شخصیتی نامناسب دارند، تلاش شود. / مدیریت بانک سبک رهبری مناسبی را متناسب با کارکنان، انتخاب کند و به‌کار گیرد. سبک رهبری مناسب، سبک رهبری مشارکتی است که باید با توجه به سطح بلوغ کارکنان اتخاذ شود. / پایبندی اعتقادی امتیازی برای جذب نیروی کار است. پیشنهادها برای اجرای رفع عوامل سازمانی فساد اداری: ایجاد نظام کنترل و نظارت دقیق و مناسب برای کارکنان بانک / شفافیت در فرآیندهای کاری بانک‌ها.					
نتیجه‌گیری	پژوهش حاضر به‌منظور شناسایی علل و عوامل مؤثر در فساد اداری در شعب بانک سپه استان قم انجام گرفته است. جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته و نمونه تحقیق شامل ۲۴۱ نفر است، همچنین روش مدل‌سازی معادلات ساختاری (SEM) برای پاسخگویی به سؤال‌های تحقیق و آزمون فرضیه‌ها به‌کار گرفته شده است. در این تحقیق پنج عامل به‌عنوان عوامل فردی و سه عامل به‌عنوان عوامل سازمانی مؤثر در بروز فساد اداری معرفی شده‌اند. نتایج نشان می‌دهد بین پایبندی اعتقادی، ویژگی شخصیتی، سبک ارتباطی، سبک رهبری و کیفیت زندگی کاری به‌عنوان عوامل فردی و فساد اداری رابطه معنادار وجود دارد. از طرف دیگر، بین نظام‌های کنترل و نظارت، نظام حقوق و دستمزد و فرآیندها و شیوه‌های کاری، به‌عنوان عوامل سازمانی و فساد اداری رابطه معناداری وجود دارد. براساس نتایج، عوامل فردی بیشترین تأثیر را در ایجاد فساد اداری دارد که توجه بیشتر به این عامل ضروری است. همچنین، عامل سازمانی نیز تأثیر بالایی دارد و نباید آن را نادیده گرفت.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۲	طراحی شاخص بومی برای اندازه‌گیری فساد اقتصادی	مرتضی عزتی بهمن کریمی گلنار	۱۳۹۳	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست‌های راهبردی و کلان
علل و عوامل	عوامل اثرگذار بر ایجاد فساد (علت‌ها): فقر/ بیکاری/ محدودیت درآمد/ ممنوع بودن برخی کارها (شغل‌ها)/ هزینه (قیمت) نسبی فساد. عوامل زمینه‌ساز فساد: پیچیدگی کارهای اداری و قوانین و مقررات/ گستردگی اندازه دولت در اقتصاد و گستردگی اختیارات کارگزاران/ دخالت مستقیم دولت در اقتصاد/ بی‌ثباتی در سیاست‌ها و برنامه‌ها/ وجود درآمد برونزای بسیار برای دولت.					
پیامدها	کاهش امنیت/ بی‌ثباتی/ کاهش سرمایه‌گذاری/ کاهش بهره‌وری/ کاهش درآمد و افزایش هزینه‌های دولت/ خروج کشور از مسیر توسعه/ هدایت توانایی‌ها به مسیرهای نادرست/ کاهش ارزش‌های اخلاقی، فرهنگی و سرمایه اجتماعی/ کاهش ایمان و دینداری در جامعه/ پیامدهای دیگر کاهش تولید از جمله افزایش فقر، افزایش شکاف درآمدی و کاهش خدمات عمومی.					
راهکارها	راهکارهای بازسازی (اصلاح) عوامل ایجاد فساد: افزایش درآمد فقرا/ کاهش بیکاری/ رفع محدودیت و ممنوعیت در کارها/ رفع محدودیت و ممنوعیت درآمدی/ افزایش هزینه فساد، راهکارهای بازدارنده (زمینه‌های بازدارنده): بهبود نظام نظارت/ اثربخشی نظام قضایی/ افزایش آزادی‌ها و اختیارات مردمی و کاهش قدرت‌های فردی/ افزایش مشارکت مردم و کاهش دخالت دولت در کار مردم/ افزایش ارزش آموزه‌های دینی، اخلاقی و فرهنگی.					
نتیجه‌گیری	این تحقیق به تدوین شاخص اندازه‌گیری فساد اقتصادی مبتنی بر ارزش‌ها و فرهنگ ایرانی- اسلامی می‌پردازد. روش تجزیه و تحلیل در تدوین شاخص‌های فساد اقتصادی، روش تحلیل منطقی با استفاده از روش تحلیل محتواست. فساد اقتصادی چهار بُعد اصلی دارد: یکی عوامل ایجاد فساد، دیگری موانع یا زمینه‌های بازدارنده (یا مبارزه با) فساد، سومی پیامدهای فساد و چهارمی داده‌های خود فساد است که هر یک بُعدی از فساد را نشان می‌دهد، اما هیچ‌یک نمی‌تواند نشان‌دهنده اندازه دقیق فساد باشد، چون فسادکنندگان همه تلاش خود را می‌کنند تا آن را پنهان نگه دارند. عوامل و زمینه‌ها نیز با فساد ربط یک به یک ندارند. برای نمایانگری بهتر خوب است از همه داده‌های چهار بُعد یادشده کمک گرفت. همچنین برای بهتر شدن نشانگری شاخص‌ها می‌توان نظر کارگزاران دولتی، مدیران شرکت‌های خصوصی، متخصصان آگاه و همه مردم را نیز در این باره گرفت و در ترکیب وارد کرد، چون بسیاری از داده‌ها در این زمینه نزد مردم است، اما در هیچ جایی ثبت نشده و نخواهد شد. در این مقاله شاخص‌هایی در نظر گرفته شده است که همه ابعاد فساد اقتصادی را نشان می‌دهد: شاخص بُعد یکم، دو زیرشاخص دارد. یک زیرشاخص علت‌های فساد را نشان می‌دهد، یک زیرشاخص زمینه‌های فساد را نشان می‌دهد که این دو زیرشاخص با هم ترکیب شده است تا بُعد علت‌ها و زمینه‌ها یکجا وارد شوند و از ورودی بیش از اندازه آنها جلوگیری شود. شاخص بُعد دوم، زمینه‌های بازدارنده فساد اقتصادی (یا مبارزه با فساد) را نشان می‌دهد. شاخص بُعد سوم، پیامدهای فساد اقتصادی است. شاخص بُعد چهارم، اندازه فساد اقتصادی رخ داده (مؤلفه‌ها) را نشان می‌دهد. شاخص بُعد پنجم، نتیجه نظرسنجی‌ها (افکار) در جامعه را نشان می‌دهد که دربرگیرنده چهار زیرشاخص برای چهار نظرسنجی همگانی، نظرسنجی از متخصصان، نظرسنجی از مدیران بخش خصوصی و					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	نظرسنجی از کارکنان دولت است. اما چند پیشنهاد برای کاربرد بهتر این شاخص در تحقیق بدین شرح ارائه شده است: ۱. در این شاخص می‌توان به جای اندازه شاخص در سال پایه از میانگین شاخص در کشورهای جهان، کشورهای گروه یا کشورهای همگن استفاده کرد. ۲. برای اندازه‌گیری فساد بر پایه این شاخص در صورتی که همه داده‌ها در دسترس نباشد می‌توان شاخص فساد را بر پایه برخی ابعاد نیز اندازه‌گیری کرد. می‌توان آنها را نیز به همین شکل ترکیب کرد یا برای یک بُعد به کار برد. ۳. در کاربرد پرسشنامه پیشنهاد می‌شود برای نظرسنجی از هریک از گروه‌های ۲، ۳ و ۴ شمار نمونه کمتر از ۱۰۰ تن نباشد و تا جای ممکن از روش تصادفی گزینش نمونه انجام شود. همچنین نمونه برای سال‌های پیش و پس یکسان باشد. ۴. شمار نمونه گروه اول نیز کمتر از ۲۰۰۰ نباشد و با روش تصادفی گزینش شود. ۵. ممکن است در زمان گردآوری داده‌ها و اندازه‌گیری شاخص برخی داده‌ها با دشواری به کارگیری روبرو شوند که می‌توان اندازه جایگزین مشابه را قرار داد. ۶. می‌توان برای کاربردهای گوناگون، هریک از این شاخص‌ها را جداگانه اندازه‌گیری و تحلیل کرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۳	بررسی رابطه نگرش به فساد اداری و احساس محرومیت نسبی مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه پیام نور بجنورد	هادی حسن دوست فرخانی امید رضایی حسن پاکزاد سرداری سعید رضایی	۱۳۹۳	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان
علل و عوامل	جهانی شدن/ سطح آموزش و پرورش و توسعه/ اندازه دولت (هرچه اندازه دولت بزرگ‌تر، فساد اداری بیشتر)/ چگونگی فعالیت‌های دولت، مخصوصاً در چگونگی توزیع ثروت/ سطح دستمزد کارمندان دولت/ فرهنگ و سابقه تاریخی فساد اداری در جامعه/ عدم وجود قانون و مقررات شفاف در زمینه برخورد با مسئله/ سطح پایین توسعه‌یافتگی و رشد اقتصادی/ آزادی مطبوعات/ دموکراسی/ میزان پایبندی به اخلاقیات/ روابط متقابل/ عدم کنترل و نظارت/ هنجارها و ارزش‌های مدنی سیاستمداران و مسئولان.					
راهکارها	رعایت عدالت توزیعی در سطح جامعه و کاهش شکاف طبقاتی/ آموزش دانش‌آموزان و دانشجویان (بالاخص پسران) در زمینه قانونمداری و آشنایی بیشتر آنها با آموزه‌های اخلاقی در مدارس و دانشگاه‌ها/ برنامه‌ریزی و کار بر روی آموزش خانواده‌ها بالاخص خانواده‌های متمول.					
نتیجه‌گیری	در این پژوهش سعی بر آن است تا از یک‌سو، ابتدا مسئله نگرش به فساد اداری (در تقابل با سلامت اداری) در قشر دانشجویان بررسی شود و از سوی دیگر، ارتباط					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	آن با مفهوم احساس محرومیت نسبی مورد بررسی قرار گیرد. روش جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه بوده که شامل شاخص نگرش به فساد اداری و شاخص سنجش احساس محرومیت نسبی و همچنین سؤالاتی در مورد مشخصات جمعیت‌شناختی پاسخگویان بوده است. نمونه آماری نیز شامل ۱۵۰ نفر از دانشجویان دانشگاه پیام نور بجنورد در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۳ است. نتایج نشان داده است که بین نگرش به فساد اداری و سن، رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به این معنا که با افزایش سن، نگرش به فساد اداری نیز مثبت‌تر می‌شود (گرایش بیشتر به فساد اداری). همچنین نتایج حاکی از آن است که بین نگرش به فساد اداری و پایگاه اقتصادی- اجتماعی نیز رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، یعنی اینکه هرچقدر پایگاه اقتصادی- اجتماعی افراد بالاتر باشد، گرایش بیشتری به فساد اداری خواهند داشت. همچنین مهمترین یافته و نتیجه تحقیق حاضر، وجود رابطه مثبت و معنادار بین نگرش به فساد اداری و احساس محرومیت نسبی است، یعنی با افزایش احساس محرومیت نسبی افراد، گرایش آنها به فساد اداری افزایش پیدا خواهد کرد. با اتکا به این یافته تحقیق می‌توان گفت، احساس محرومیت نسبی یکی از علل اصلی انحرافات اجتماعی (در اینجا فساد اداری) است. افراد مادامی که خود را از افراد دیگر محروم‌تر بدانند و سطح برخورداری خود را ناچیز شمرند، درصد رفع این محرومیت بر خواهند آمد که این امر، گاهی اوقات در قالب انجام کارهای غیرقانونی و انحرافی خودنمایی می‌کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۴	بررسی اثر شاخص دانش‌بنیانی اقتصاد بر رابطه درک فساد مالی و رشد (رهیافت داده‌های تابلویی)	سهراب دل‌انگیزان محمد شریف کریمی زینب خالوندی	۱۳۹۳	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی
نتیجه‌گیری	سؤال تحقیق این است که آیا سطح دانش‌بنیانی یک اقتصاد می‌تواند رابطه فساد و رشد را تحت تأثیر قرار دهد؟ مطالعه حاضر با استفاده از داده‌های تلفیقی شاخص درک فساد مالی، شاخص نشان‌دهنده سطح دانش‌بنیانی اقتصاد و نرخ رشد اقتصادی، تأثیر فساد مالی بر رشد اقتصادی را در قالب یک مدل پانل دیتای پویا به روش گشتاورهای تعمیم‌یافته (GMM)، در نمونه ۱۳۸ تایی از کشورهای جهان و در دوره زمانی ۲۰۰۰-۲۰۱۱ بررسی کرده است. نتایج در رابطه با دسته‌بندی کشورها براساس شاخص دانش‌بنیان بیانگر آن است که در گروه‌های با اقتصاد دانش‌بنیان بالا کنترل فساد مالی آثار مثبتی را بر رشد اقتصادی برجای می‌گذارد اما در گروه‌های با اقتصاد دانش‌بنیان متوسط، کنترل فساد مالی باعث ایجاد محدودیت‌هایی شده و در نتیجه از کانال‌های مختلف باعث کاهش رشد اقتصادی می‌شود. همچنین این نتایج توسط متغیر پایداری در سیاست‌های کنترل فساد نیز قابل مشاهده است به‌طوری که در گروه‌های اول، پایداری در سیاست‌های کنترل فساد تأثیر مثبتی بر رشد اقتصادی داشته درحالی که در گروه‌های دوم که از لحاظ اقتصاد دانش‌بنیان در سطح بالایی نیستند، این پایداری به زیان رشد اقتصادی بوده و باعث کاهش آن شده است. درواقع می‌توان انتظار داشت کشورهایی که از لحاظ شاخص اقتصاد دانش‌بنیان در سطح بالایی قرار دارند، از لحاظ فساد مالی در					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	سطح پایینی باشند. ارتباط تمامی محورهای تشکیل‌دهنده شاخص اقتصاد دانش‌بنیان و فساد مالی منفی است به این صورت که هرچه محورهای آموزش، سیستم نوآوری، رژیم نهادی و اقتصادی و ICT در سطح بالاتری باشند، فساد کاهش پیدا می‌کند. دلیل این امر را می‌توان بدین‌صورت تشریح کرد که در همه جوامع، نظام آموزشی در زمره بزرگ‌ترین قسمت از بخش دولتی است. این بخش با داشتن بالاترین سهم از منابع تحصیل‌کرده، درصد بالایی از جمعیت جامعه را پوشش می‌دهد. از آنجا که فساد در نظام آموزشی عمده‌تأ حول تخطی از قوانین آموزشی و هنجارهای علمی و اخلاقی می‌چرخد در نتیجه عدم تخطی از این هنجارها باعث کاهش فساد خواهد شد. همچنین یک سیستم نوآوری کارآمد به خلق کالاها، فرآورده‌ها و دانش جدید منجر می‌شود بنابراین، این سیستم منبع پیشرفت فنی است، از طرفی پیشرفت فنی خود عامل کاهش‌دهنده فساد خواهد بود. در رابطه با رژیم نهادی و اقتصادی نیز می‌توان گفت که اگر افراد به راحتی بتوانند مجوزهای لازم برای انجام کارهای اقتصادی خود را بگیرند، در شرایط رقابتی قرار داشته باشند و دولت مکانیسم بازار را مختل نکرده باشد، فساد مالی تا حد زیادی کاهش می‌یابد. ویژگی‌های یک رژیم نهادی مشوق شامل یک دولت کارآمد، پاسخگو و عاری از فساد و همچنین یک سیستم قانونی است که از قواعد اساسی تجارت و حقوق مالکیت فکری پشتیبانی کرده و آنها را تقویت کند. اما یکی از مدل‌هایی که برای کنترل فساد ارائه شده است، دیدگاه زندان تمام دید است که براساس آن فناوری اطلاعات به ابزار مؤثری برای کنترل مدیریت تبدیل می‌شود. دولت الکترونیک باعث شکل‌گیری دولتی کارآمد و اثربخش در مصرف هزینه عمومی خواهد شد و با دسترسی عامه به اطلاعات و پاسخگویی بیشتر دولت به شهروندان، فساد رخت بر بسته، رضایت عمومی افزایش خواهد یافت. با توجه به مطالب گفته شده می‌توان انتظار داشت که گروه‌های با شاخص اقتصاد دانش‌بنیان بالا، فساد کمتری را تجربه کرده باشند به همین دلیل در این گروه کشورها کنترل فساد تأثیر مثبتی بر رشد را برجای می‌گذارد. اما در گروه‌های دوم که از نظر شاخص اقتصاد دانش‌بنیان در سطح بالایی نیستند به دلیل احتمال افزایش فساد مالی، رابطه کنترل فساد مالی و رشد اقتصادی منفی به دست آمده است، بدین معنا که در این کشورها که احتمالاً دارای نظام اداری توسعه نیافته هستند، عموماً به دلیل زیاد و ناسازگار بودن قوانین شکل گرفته با نیازهای جامعه و عدم شفافیت در قوانین موجود و فرآورده‌ها، زمینه‌های مساعدی برای فساد مالی وجود دارد. بنابراین از طرف کسانی که فرصت از دسته رفته بیشتری دارند، می‌توان شاهد اعمال فساد اداری برای کارگشایی در کارشان بود. در چنین مواقعی واضح است که کنترل فساد آثار مخربی بر رشد اقتصادی دارد زیرا با وجود موانع بی‌شمار بوروکراتیک که با افزایش زمان و مراحل اداری هزینه‌های معاملاتی را برای کارگزاران اقتصادی افزایش می‌دهد، گذرگاه فساد رهگذری است که فرآورده‌های اقتصادی را تسریع می‌کند. در چنین جوامعی واضح است که نباید انتظار رابطه مثبت بین پایداری در سیاست‌های کنترل فساد و رشد اقتصادی داشت.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۵	نقش فساد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کیفیت محیط زیست	مریم اصغری سهیلا مهری علی اسماعیلی	۱۳۹۳	اقتصاد	توصیفی	تحقیقات توسعه اقتصادی
نتیجه‌گیری	هدف از این مقاله بررسی نقش فساد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر کیفیت محیط زیست کشورهای منتخب حوزه منا «شامل ایران» طی سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۲ است. «شایان ذکر است که برای برآورد مدل از روش تخمین داده‌های تابلویی استفاده شده است». نتایج نشان می‌دهند که اثر فساد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با وجود فساد، بر روی کیفیت محیط زیست منفی است. همچنین فرضیه پناهندگی آلودگی در منطقه تأیید می‌شود (براساس فرضیه پناهندگی آلودگی، صنایعی با شدت آلاینده‌گی بالا در حال انتقال از اقتصادهای توسعه‌یافته به‌سوی جهان در حال توسعه هستند).					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۶	رانت منابع طبیعی و فساد در کشورهای عضو اوپک: کاربرد الگوی داده‌های تابلویی	محمدعلی فلاحي محمدحسین مهدوی عادل فرشته جندقی میبدی	۱۳۹۳	اقتصاد	کاربردی	پژوهشنامه اقتصاد انرژی ایران
نتیجه‌گیری	در این مطالعه رابطه میان فراوانی منابع طبیعی و فساد اداری بررسی شده است. در این مطالعه به‌منظور لحاظ کردن معیاری برای فراوانی منابع طبیعی، از رانت منابع (به‌ویژه رانت نفت و مواد معدنی) استفاده شده و اثر متغیرهای درآمد سرانه، دموکراسی و درجه باز بودن اقتصاد (متغیرهای کنترل) نیز لحاظ شده است. همچنین به‌منظور اطمینان از نتایج حاصله، علاوه بر رانت نفت، اثر دو معیار نفتی دیگر (تولید نفت سرانه و ذخایر نفت سرانه) بررسی شده، سپس با به‌کارگیری داده‌های تابلویی ۱۲ کشور عضو اوپک برای دوره زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۰ و روش حداقل مربعات معمولی ترکیبی و الگوی تابلویی، مدل موردنظر برآورد شده است. نتایج برآورد هر دو روش کاملاً مشابه هستند و دلالت بر این دارند که رانت نفت و مواد معدنی با فساد بیشتر ارتباط دارند (تأیید اثر مثبت و معنادار رانت نفتی و مواد معدنی بر سطح فساد)، ضمن اینکه این رابطه برای ذخایر نفت سرانه و تولید نفت سرانه نیز برقرار است. درآمد سرانه و درجه باز بودن اقتصاد نیز رابطه منفی معناداری با سطح فساد دارند، به این معنا که با افزایش آنها، سطح فساد کاهش می‌یابد. دموکراسی بیشتر لزوماً با فساد کمتر ارتباط ندارد، اما با بهبود دموکراسی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	اثر رانت نفت بر فساد تعدیل می‌شود. با توجه به نتایج حاصله به نظر می‌رسد آنچه سیاستگذاران باید مدنظر قرار دهند این است که فراوانی منابع طبیعی و رانت‌های حاصل از آن، دولت‌ها را برای ورود به فعالیت‌های رانت‌جویی تشویق کرده و به‌طور قابل توجهی زمینه‌های ایجاد فساد را افزایش می‌دهد. ازسوی دیگر شواهد آماری نشان‌دهنده آن است که بهبود دموکراسی می‌تواند آثار منفی منابع را تا حد زیادی تعدیل کند. شواهد تجربی بیانگر این است که کشورهایی که فرآیند اکتشاف و استخراج منابع طبیعی را به بعد از ایجاد نهادهای دموکراتیک کارا، موکول کرده‌اند، بهتر توانسته‌اند فساد را کنترل کنند (استرالیا، کانادا و نروژ). به‌نظر می‌رسد ایجاد تغییرات نهادی و تلاش برای ایجاد دولت‌های پاسخگو، بتواند در این زمینه مؤثر باشد. این تغییرات نهادی می‌تواند شامل اصلاحات قضایی، قانونی و انتخاباتی باشد. بهبود حقوق شهروندی در دسترسی به اطلاعات از طریق قانونگذاری، افزایش مشارکت عمومی و نظارت اجتماعی بر بوروکرات‌ها، می‌تواند به‌عنوان ابزار مناسب در راستای ایجاد یک دولت پاسخگوتر باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۷	بررسی گرایش دانشجویان به فساد اداری و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن (مطالعه دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان)	هادی حسن دوست فرخانی لیلی یزدان‌پناه	۱۳۹۳	علوم اجتماعی	توصیفی	مسائل اجتماعی ایران
نتیجه‌گیری	در این تحقیق تلاش شده است با رویکرد بازدارندگی از جرم، نگرش دانشجویان به مسئله اجتماعی فساد اداری بررسی و عوامل جامعه‌شناختی مؤثر بر این پدیده اجتماعی شناسایی و تبیین شود. تکنیک جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه بوده است و نمونه آماری شامل ۴۰۶ نفر از دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۱۳۹۱ است، همچنین برای تحلیل داده‌ها از تحلیل واریانس و رگرسیون چندمتغیره متناسب با فرضیات استفاده شده است. نتایج به‌دست آمده حاکی از آن است که نگرش دانشجویان به فساد اداری به‌عنوان متغیر وابسته در حالت کلی، خنثی و بی‌طرفانه است و تنها ۳۳ درصد از کل پاسخگویان نسبت به این پدیده نگرش منفی دارند که این امر خود می‌تواند به‌عنوان زنگ خطری برای مسئولان اجرایی کشور در نظر گرفته شود. درواقع حتی اگر وضعیت پاسخگویانی که نگرشی خنثی و بی‌طرفانه را اتخاذ کرده‌اند کنار بگذاریم، همچنان ۱۵/۲ درصد از پاسخگویان نگرش مثبت به فساد اداری دارند. ازسوی دیگر، وضعیت پاسخگویان از لحاظ متغیرهای اجتماعی نیز مطلوب نبود و پاسخگویان در قبال غالب متغیرهای مستقل تحقیق موضعی بینابین اتخاذ کرده بودند که حاکی از وضعیت نه‌چندان مطلوب اجتماعی است، به‌طوری که در باب متغیرهای تعلق اجتماعی، تعهد اجتماعی، همبستگی اجتماعی و پایداری به ارزش‌های مذهبی، پیش‌بینی می‌شد که پاسخگویان موضعی قطعی‌تر و برتر اتخاذ کنند. احساس ناکامی منزلتی و در اختیار نداشتن امکانات لازم جهت رسیدن به اهداف اجتماعی مقبول جامعه نیز از					

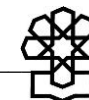
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	فرونی میل به تخطی در بین پاسخگویان خبر می‌دهد. نتایج آزمون فرضیه‌های تحقیق نیز حاکی از آن است که بین متغیرهای مستقل، همبستگی اجتماعی، تعهد اجتماعی، تعلق اجتماعی، عدم تناسب بین هدف و وسیله، پایبندی به ارزش‌های مذهبی و خودپنداره با نگرش به فساد اداری رابطه‌ای معکوس و نسبتاً قوی برقرار است. همچنین در این تحقیق راهکارهایی پیشنهاد شده است که عبارتند از: ۱. معناداری رابطه بین نگرش به فساد اداری و عوامل جامعه‌شناختی گویای این موضوع است که هرچقدر بستر اجتماعی بهتر بتواند کنشگران را در خود هضم کند و به پیکره نظام اجتماعی پیوند زند، همبستگی اجتماعی و احساس تعلق و تعهد به دیگران افزایش پیدا می‌کند که نتیجه آن تقدم خیر جمعی بر منفعت شخصی است و در چنین زمینه‌ای احتمال انجام اعمالی خارج از چارچوب عرف جامعه از سوی کنشگران پایین می‌آید. ۲. پایین بودن سطح آگاهی و اطلاعات دقیق پاسخگویان از چیستی شاخص‌های فساد اداری ایجاب می‌کند که برای آگاه‌سازی کنشگران از مصادیق و نمونه‌های فساد اداری و اطلاع‌رسانی کامل و به دور از سانسور پیامدها و آسیب‌هایی که جامعه در قبال انجام آنها متحمل می‌شود بکوشیم. ۳. بالا بودن میانگین نگرش مثبت به فساد اداری در بین آقایان و متأهلان، خود گویای این مطلب است که مردان به دلیل زمامداری خانواده به کمک اقتصادی بیشتری نسبت به زنان و مجردان نیاز دارند و لازم است حرکت دولت در دادن تسهیلات به کارمندان مرد و متأهل پررنگ‌تر از زنان و مجردان باشد. ۴. تعلق و تعهد کنشگران به فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی در سطح ملی موجب افزایش وفاداری آنها به اجتماع ملی می‌شود و زمینه منفی شدن نگرش به فساد اداری را فراهم می‌آورد، چرا که در این صورت حفظ مرزهای گروه و منافع گروهی حائز اهمیت و اولویت می‌شود. بنابراین هرچقدر تعلقات فرد به هویت جمعی در سطح ملی افزایش یابد، تمایل به فساد اداری نزد کنشگران کاهش می‌یابد. ۵. باید دانست که تفکیک درست و صحیح منافع عمومی و ملی از منافع شخصی و فردی و توجه هرچه بیشتر به باروری حس احترام به منافع عمومی و جمعی ضرورت دارد. ۶. تقویت کنترل بیرونی و دوری از هرگونه مسامحه از سوی مسئولان جامعه در برخورد با قانون‌شکنان و افشای نام آنان هزینه انجام این عمل را نسبت به سود آن افزایش می‌دهد و کنشگر خطر انجام آن را نمی‌پذیرد. ۷. تقویت شادکامی ملی جهت تقویت خودپنداره و مبارزه با نگرش مثبت به فساد اداری. ۸. تقویت ارزش‌ها و هنجارهای معنوی و اخلاقی حاکم بر جامعه و برنامه‌ریزی برای نهادینه کردن این اصول اخلاقی در نهاد کنشگران جهت تقویت کنترل درونی در افراد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۸	مطالعات جرم‌شناسی تخلفات و فساد اداری (در کارکنان سازمان فرهنگی - تفریحی شهرداری اصفهان)	محمد فرجیها حسین جوادی	۱۳۹۳	علوم اجتماعی	توصیفی	رفاه اجتماعی
راهکارها	پیشنهادها در رابطه با عوامل فرهنگی و اجتماعی: ارائه برنامه‌های آموزشی/ طراحی و اجرای برنامه‌های اجتماعی (تشویق کارمندان و شهروندان به ارسال اطلاعات، آزادی مطبوعات در ارائه گزارش و افشاگری فساد اداری و اقتصادی، بهبود وضعیت معیشتی کارکنان دولت، تقویت نهادهای مدنی در نظارت بر نهاد قدرت و					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	دستگاه‌های اجرایی، سیاست‌زدایی نظام اداری و اقتصادی)، در خصوص عوامل شخصیتی: استفاده از سازوکارهای مبتنی بر کنترل درونی/ توجه به عوامل شخصیتی کارمندان توسط مدیران و پیش‌بینی و برگزاری دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی و فرهنگ‌سازی غیرمستقیم با هدف تقویت فرهنگ مشارکت‌جویی و مشارکت‌پذیری، تقویت جامعه‌پذیری و الگوسازی شخصیتی برای کارمندان و مسئولان اجرایی، در خصوص با عوامل حقوقی: اصلاح قوانین مرتبط با سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی/ پیش‌بینی نظام نظارت و ارزیابی (تشکیل نهاد مستقل و دائمی برای مبارزه با فساد اداری و اقتصادی ضمن اصلاح نظام نظارت و بازرسی و بهینه‌سازی نظارت و کنترل).					
نتیجه‌گیری	این مقاله با هدف بررسی عوامل مؤثر بر تخلفات و فساد اداری در سازمان فرهنگی- تفریحی شهرداری اصفهان انجام شده است. نمونه آماری ۲۱۴ نفر از کارکنان سازمان مذکور و روش جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بوده است. نتایج حاکی از آن است که فرهنگ فردگرایی، فرهنگ مصرف‌گرایی، فرهنگ ارتباطی و عوامل حقوقی همگی بیش از سطح متوسط در بروز تخلفات و فساد اداری نقش دارند. همچنین فرهنگ مصرف‌گرایی، عوامل حقوقی، فرهنگ فردگرایی و فرهنگ ارتباطی به‌ترتیب بیشترین رتبه‌ها را در بین عوامل مؤثر بر تخلفات و فساد اداری به خود اختصاص داده‌اند. همچنین نتایج حاکی از آن است که بین نظرات پاسخگویان برحسب متغیرهای سن، میزان تحصیلات و وضعیت شغلی تفاوت معناداری مشاهده نمی‌شود و تنها در بُعد جنسیت، تفاوت معنادار و به نفع زنان است. به‌نظر می‌رسد یکی از عواملی که نقش بسزایی در عدم مبارزه کارآمد با فساد داشته باشد رجحان منافع فردی بر منافع ملی است، در همین خصوص نتایج حاصل از تحقیق نیز نقش عوامل فردگرایی بر فساد اداری را تأیید کرده است. در خصوص نقش فرهنگ مصرف‌گرایی نیز باید گفت با تغییر و تحولات جهانی، الگوی مصرف به‌شدت تغییر یافته و افراد به این نگرش دست یافته‌اند که با مصرف بیشتر قادر خواهند بود از یک طبقه اجتماعی به طبقه بالاتر ارتقا یابند. در تبیین نقش عوامل حقوقی نیز می‌توان گفت که اگرچه مجریان قانون در جامعه بر روش‌های قانونی جلوگیری از فساد و تخلفات تأکید کرده و داعیه مبارزه با فاسدان را مطرح می‌کنند اما قوانین مشخص، مدون، صریح و شفاف در این زمینه وجود نداشته یا به‌شدت نارساست. در توضیح نقش عوامل ارتباطی هم باید گفت که وابستگی‌های خانوادگی، خویشاوندی، قومی و نژادی، وجود رابطه به‌جای ضابطه، توجه به ویژگی‌های فرهنگی مشترک و احساس همسانی با کارکنان هم طبقه، زمینه را برای نادیده انگاشتن ضوابط قانونی فراهم کرده است و افراد را به سمت نقض قانون سوق می‌دهد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۰۹	جنبه‌های عوام‌گرای سیاست کیفری ایران در قبال فساد اقتصادی	سیدحسین حسینی لیدا اسماعیل‌زاده	۱۳۹۳	علوم اجتماعی	توصیفی	رفاه اجتماعی

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	پیگیری سیاست‌های کیفری عوام‌گرا در مبارزه با فساد اقتصادی سبب شده در بسیاری موارد امنیت‌گرایی بر ملاحظات اقتصادی پیشی گرفته و جرم‌انگاری و کیفرگذاری در سیاست کیفری ماهوی با اصول بنیادینی همچون اصل قانونی بودن جرائم و مجازات‌ها همخوانی نداشته باشد. تشکیل یا پیش‌بینی سازمان‌ها و ساختارهای جدید مبارزه با فساد اقتصادی پس از وقوع رویدادهای مجرمانه، بدون تبیین دقیق وظایف، در بسیاری موارد واکنشی شتاب‌زده به فساد اقتصادی بوده و حتی کارآیی لازم را نخواهد داشت. عدم پیش‌بینی مرجع تخصصی رسیدگی، علی‌رغم دغدغه مبارزه سریع با فساد اقتصادی و در نقطه مقابل پیش‌بینی راهکارهایی جهت رسیدگی سریع و خارج از نوبت، در کنار سیاست تشهیر مجرمان، از مصادیق عوام‌گرایی مبارزه با جرائم اقتصادی در سیاست کیفری ایران است. بی‌تردید موازین دادرسی عادلانه در چنین شرایطی، از تهدید مصون نخواهند بود. ارتباط تنگاتنگ شیوع فساد اقتصادی و کاهش مقبولیت عمومی اگرچه امری انکارناپذیر است، اما این امر به معنای کارآمد بودن تدابیر عامه‌پسند و زود بازده در کنترل مفاسد اقتصادی نیست. با توجه به اینکه بزه‌دیده نهایی مفاسد اقتصادی شهروندان هستند، ارائه برآوردهای نظام عدالت کیفری به مردم، تمایل آنها به واکنش‌های سخت‌گیرانه مقطعی را کاهش خواهد داد. بهره‌گیری از نظریات اقتصادی ضمن اینکه مستلزم هماهنگی و اهتمام سیاستگذاران تقنینی، قضایی و اجرایی است، مانعی مهم بر سر راه عوام‌گرایی کیفری می‌باشد. به نظر می‌رسد راهکارهای ذیل بتواند در راستای یک مبارزه مؤثر و کارآمد راهگشا واقع شود: ۱. تداوم ارتکاب مفاسد اقتصادی در کشور ما نشانگر آن است که سیاست‌های کیفری کوتاه‌مدت و مقطعی در قبال این جرائم کارآیی لازم را نداشته و ضروری است سیاست‌های اتخاذ و اجرا شده در جرائم مزبور ارزیابی علمی شوند تا دستیابی یا عدم دستیابی به اهداف به روشنی تبیین شوند. از این رو پیش‌بینی راهکارهایی برای ارزیابی سیاست کیفری از ضروریات مبارزه مؤثر در این زمینه است. ۲. کاهش نقش تصدیگری دولت و افزایش سطح رفاه اجتماعی سبب اعتماد بیشتر شهروندان به سیاستگذاران در کنترل فساد اقتصادی و درعین حال سلب امکان سوءاستفاده عوام‌گرایان خواهد شد. از این رو تلاش در جهت ارتقای وضعیت معیشت مردم و پیش‌بینی سیاست‌های اقتصادی سنجیده از موانع اصلی نفوذ عوام‌گرایی کیفری به حوزه کنترل فساد اقتصادی خواهد بود. ۳. اطلاع‌رسانی و پاسخگویی در زمینه مفاسد اقتصادی به‌ویژه چرایی وقوع آنها ضمن سلب امکان گمانه‌زنی رسانه‌ها و بدبینی مردم سبب می‌شود افراد جامعه درک جامع‌تری نسبت به زوایای مختلف فساد اقتصادی و علل اصلی ارتکاب آن کسب کرده و در نتیجه دیدگاه واقع‌گرایانه‌تری در زمینه رویارویی با این پدیده داشته باشند، راهکاری که در ممانعت از اتخاذ روش‌های زودبازده و مقطعی بسیار مؤثر بوده و سبب حمایت بیشتر مردم از پاسخ‌هایی با اثربخشی بیشتر خواهد شد. ۴. هماهنگی عمل کردن سیاستگذاران تقنینی، اجرایی و قضایی در به‌کار بستن شیوه‌های مؤثر و علمی مبارزه با فساد اقتصادی مانعی مهم بر سر راه عوام‌گرایی خواهد بود. عدم انسجام و هماهنگی لازم میان نهادهای متولی این مهم سبب می‌شود حتی در صورت پیش‌بینی تدابیر سنجیده و مؤثر، فقدان اثربخشی و کارآیی اقدامات گریزناپذیر باشد. ۵. به نظر می‌رسد اگرچه به‌کار بستن نظریات کارشناسان و متخصصان مستلزم اختصاص منابع و هزینه‌های بیشتر در سیاستگذاری پیرامون کنترل فساد اقتصادی است اما برآورد این روش‌ها سبب اعتماد بیشتر افکار عمومی به سیاستگذاران و دولتمردان و حمایت آنها از پاسخ‌هایی با اثربخشی بیشتر خواهد شد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۰	تحلیل نقش عوامل بنیادی بر توزیع درآمد با تأکید بر نقش فساد	ابراهیم رضایی آیسا علیزاده حصار زهرا صالحیان صالحی نژاد	۱۳۹۳	اقتصاد	کاربردی	مدل سازی اقتصادسنجی
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از داده‌های تابلویی و روش تخمین گشتاورهای تعمیم‌یافته به بررسی و تحلیل نقش عوامل تعیین‌کننده توزیع درآمد از جمله اثرات فساد بر نابرابری درآمدی در یازده کشور منتخب منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا طی سال‌های ۱۹۹۶-۲۰۱۰ پرداخته است. برای این منظور از شاخص درک فساد برای اندازه‌گیری فساد، متغیر ضریب جینی به عنوان شاخص توزیع درآمد و همچنین متغیرهای نرخ رشد جمعیت، نرخ رشد تولید ناخالص ملی سرانه، شاخص باز بودن تجارت و نرخ ثبت نام در مدارس متوسطه به عنوان دیگر متغیرهای توضیحی مؤثر بر توزیع درآمد استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد متغیرهای تولید ناخالص داخلی سرانه، رشد جمعیت و وقفه اول ضریب جینی تأثیر مثبت و معناداری بر توزیع درآمد در کشورهای مورد مطالعه دارند. در حالی که ضرایب برآوردی متغیر درجه باز بودن تجاری و تحصیلات اندازه‌گیری شده با درصد ثبت نام در مقطع متوسطه، مثبت اما به لحاظ آماری بی‌معنا می‌باشند. همچنین شواهد تجربی به دست آمده از تحقیق بیانگر رابطه مثبت فساد و نابرابری درآمدی در کشورهای مورد بررسی است. به این معنا که افزایش فساد می‌تواند یکی از عواملی باشد که منجر به گسترش شکاف درآمدی در این دسته از کشورها می‌شود. همچنین میزان اثرگذاری متغیر فساد و رشد جمعیت در مقایسه با دیگر متغیرهای به کار گرفته شده در مدل بیشتر است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۱	عوامل بازدارنده فساد اداری از نگاه امیرالمؤمنین علی علیه السلام	علی رضاییان حامد اسدالله زاده	۱۳۹۳	مدیریت	توصیفی	اسلام و پژوهش‌های مدیریتی
راهکارها	راهکارهای امیرالمؤمنین علی (ع) برای جلوگیری از فساد در سازمان حکومت و نظام اداری، عوامل روانی و رفتاری: تقویت ایمان و باورهای دینی/ حق‌محوری، عوامل سازمانی: گزینش کارگزاران صالح و توانا/ برکناری کارگزاران فاسد/ قاطعیت توأم با مدارا/ انضباط اداری و ایجاد تشکیلاتی برای نظارت بر عملکرد کارگزاران، عوامل فرهنگی و اجتماعی: تغییر نگرش کارگزاران نسبت به مسئولیت و وجدان کاری/ کنترل و نظارت اجتماعی، عوامل سیاسی: قانونگرایی و عدم تبعیض در برخورد با فاسد/ شفافیت‌گرایی، عوامل اقتصادی: نظام اداری و مالیاتی/ تأمین نیازهای اقتصادی کارگزاران صالح/ پرهیز از دادن امتیازات ویژه و رانت/ ممنوعیت هدیه و رشوه/ مبارزه با انحصارگرایی و انحصارطلبی.					
نتیجه‌گیری	«هدف مقاله حاضر معطوف به ذکر راهکارهای حضرت علی (ع) در مبارزه با فساد اداری است که در بخش راهکارها ذکر گردیدند».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۲	رابطه حسابرسی عملکرد با کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی	اکبر اعتباریان مصطفی عمادزاده علی روحانی	۱۳۹۳	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
راهکارها	راهکارهای مربوط به افزایش شفافیت: دسترسی آزاد به اطلاعات نحوه انتخاب پیمانکار، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های انجام معاملات و کلیه خدمات ارائه شده توسط دستگاه‌های اجرایی/ تهیه گزارشات حسابرسی عملکرد در کلیه بخش‌ها (تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، هزینه‌ای، نحوه انجام معاملات، تشکیلات و روش‌ها و خط‌مشی‌های کلی دستگاه)/ مشخص کردن استراتژی‌ها، اهداف، برنامه‌ها و خط‌مشی‌های دستگاه‌های اجرایی و توجیه کارکنان نسبت به آنها و اطمینان از درک آنها، راهکارهای مربوط به بهبود پاسخگویی: توجیه کارکنان و مدیران واحدهای مختلف نسبت به گزارش‌دهی از روند انجام امور مربوط به حوزه کاری خود و فرهنگ‌سازی درخصوص این امر/ مدیران بایستی براساس مبانی علمی، به تجزیه و تحلیل گزارش‌های حسابرسی عملکرد (صرفه اقتصادی، کارایی و اثربخشی) بپردازند تا بتوانند بهتر پاسخگوی صاحبان حق باشند./ ارتقای سطح علمی مدیران برای ارتقای پاسخگویی/ طراحی سیستمی برای پاسخ به سؤالات و رسیدگی سریع و عادلانه به شکایات در دستگاه‌های اجرایی/ قانونمند کردن روش‌هایی مانند نشست‌های پرسش و پاسخ یا حق طرح سؤال در نشریه‌ها و سایت‌های داخلی دستگاه‌های اجرایی، راهکارهای مربوط به ارتقای اعتماد و درستی: حذف قوانین و مقررات زائد و متناقض در یک بازنگری جدی/ وضع قوانین ساده و گویا به‌منظور کاستن از تفسیرپذیری قوانین/ تقویت کنترل‌های داخلی در همه بخش‌ها.					
نتیجه‌گیری	در این تحقیق، رابطه حسابرسی عملکرد به‌عنوان رویکرد علمی و کارآمد در نظارت، بر کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی مورد بررسی قرار گرفته است. جامعه آماری این تحقیق شامل حسابرسان دیوان محاسبات، کارشناسان بودجه، حسابداران، ذی‌حسابان و مدیران امور مالی، رئیس، مدیران کل و عامل دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی اصفهان بوده که از نمونه‌ای به حجم ۲۶۹ نفر استفاده شده و از طریق پرسشنامه جمع‌آوری اطلاعات انجام گرفته است. نتایج حاکی از آن است که استفاده از حسابرسی عملکرد صرفه اقتصادی، کارایی و اثربخشی، باعث افزایش شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی خواهد شد و همچنین بین شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی ناشی از حسابرسی عملکرد صرفه اقتصادی، کارایی و اثربخشی با کاهش فساد اداری رابطه معنادار و مستقیم وجود دارد. علاوه بر این، مطابق نتایج، شفافیت اطلاعات ناشی از حسابرسی صرفه اقتصادی و کارایی، بهبود پاسخگویی ناشی از حسابرسی اثربخشی و ارتقای اعتماد و درستی ناشی از حسابرسی صرفه اقتصادی، بر کاهش فساد اداری مؤثرتر از سایر متغیرها بوده‌اند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۳	سلامت اداری و راه‌های مبارزه با فساد اداری	محمد تقی مصباح یزدی	۱۳۹۳	مدیریت	توصیفی	اسلام و پژوهش‌های مدیریتی
نتیجه‌گیری	جوامع مختلف، با توجه به نوع نظام مورد پذیرش خود، شیوه‌هایی را برای سلامت اداری خود تدوین و مورد اجرا قرار می‌دهند. توجه به گرایش‌های افراد مورد گزینش، آموزش‌های لازم قوانین و مقررات و نظارت بر حسن اجرای قوانین ازجمله این شیوه‌هاست. در نظام مردم‌سالاری دینی، افزون بر موارد فوق و دقت و حساسیت در گزینش‌ها، تعهد اخلاقی و پایبندی به دین و آموزه‌های دینی، تقوا و ملکه درونی و تشویق‌ها و تنبیه‌ها ازجمله مواردی است که برای نیل به سلامت اداری بسیار مهم و حائز اهمیت است. سه عامل برای جلوگیری از فساد اداری لازم است: اول در گزینش دقت بیشتر شود و روی عامل تعهد اخلاقی تکیه شود، دوم، تشویق و پاداش و سوم، مؤاخذه و برخورد. علاوه بر این فرهنگ‌سازی و ارائه آموزش‌های لازم برای اطلاع از قوانین و مقررات ضروری است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۴	بی‌انضباطی و قانون‌گریزی: در جست‌وجوی طرحی نو برای حاکمیت قانون در ایران	محمد رضایی	۱۳۹۳	علوم اجتماعی	توصیفی	راهبرد اجتماعی فرهنگی
نتیجه‌گیری	به نظر می‌رسد باید مسئله قانون در کشور از منظری وسیع‌تر یا در چارچوبی گسترده‌تر مطرح شود که در آن «حاکمیت قانون»، نه پیروی از قانون در مرکز توجه قرار گیرد. در این مقاله کوشش شده است تا نشان داده شود مسئله قانون نیازمند برخی مرکززدایی‌هاست. مرکززدایی از دولت به‌عنوان قهرمان حاکمیت قانون در جامعه یکی از مهمترین آنهاست. باید به‌جای جامعه‌ای منظم‌تر از جامعه‌ای پاسخگوتر سخن گفت. مفهوم جامعه پاسخگو در معنای موسع آن موردنظر است که دولت و شهروندان را دربرمی‌گیرد و به شفافیت و تعهدات اجتماعی طرفین اشاره دارد. حاکمیت قانون را می‌توان امری فنی دید که با تغییر برخی سازوکارها می‌توان آن را تقویت کرد. در این مقاله از زاویه دو مفهوم پاسخگویی و شفافیت به این مسئله نگاه شده است. درواقع این تحقیق به دنبال راه‌هایی است تا جامعه (در معنای موسع آن اعم از دولت و مردم) به سمت پاسخگویی و شفافیت بیشتر میل کند. در این مقاله دو راهبرد بنیادین در همین راستا ذکر شده است: ۱. به‌سوی جامعه‌ای داده‌بنیان: داده‌ها امروزه همسنگ نفت و طلا در برنامه‌ریزی‌های کشور باید مهم شمرده شود. هر مقدار که در مورد سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی مانند نفت علاقمندیم، ناگزیر، در مورد تولید «داده‌های بزرگ» هم باید مشتاق باشیم که نیاز میرم اداره جامعه است. هدف از این راهبرد، سوق دادن کشور به‌سوی جامعه‌ای داده‌بنیان است. ذیل این راهبرد بنیادی چند راهبرد ملی می‌توان پیشنهاد کرد: الف) تقویت نظام بوروکراتیک از طریق فرآیندهای تکنولوژیک غیرشخصی‌ساز اطلاعاتی و ارتباطاتی، ب) راهبرد ملی: غنی‌سازی و تقویت زیرساخت‌های موجود نظام قضا بر مبنای فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی، ۲. جامعه					

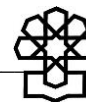
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مدنی قوی، دولت پاسخگو: ذیل این راهبرد بنیادین راهبرد ملی نظارت عملکرد مقامات دولتی و دستگاه‌های اجرایی از طریق تقویت سازوکارهای مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات بسیار حیاتی است. یکی از روزه‌های اصلی فساد و قانون‌گریزی، ناشی از نبود شفافیت لازم در کشور در سوءاستفاده‌های مقامات و دستگاه‌های اجرایی مربوط است. راهبرد ملی دیگر، پاسخگوسازی دولت الکترونیک به‌منظور بازسازی و افزایش اعتماد شهروندان است، به‌ویژه در مورد جوامعی که بی‌اعتمادی به دولت شاخص‌های مهم به‌شمار می‌رود، این راهبردی مؤثر می‌تواند باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۵	نقش فرهنگ سازمانی در پیشگیری از بروز فساد اداری	احمد فخری خیاوی امیررضا بابازاده مقصود خسروی	۱۳۹۳	علوم تربیتی	توصیفی	اصلاح و تربیت
راهکارها	تقویت کار گروهی در سازمان‌ها و جلوگیری از فردگرایی به‌طوری که افراد در معرض تعهدات کار گروهی قرار گرفته و از فردگرایی منفی و تصمیمات فردی در اعمال رفتار ناسالم کاسته شود/ آموزش قبل از ورود و آموزش حین خدمت در پیشگیری و کاهش فساد اداری/ اشاعه فرهنگ‌های مناسب و مطلوب در چارچوب‌های غیررسمی و اثرگذار.					
نتیجه‌گیری	فرهنگ سازمانی و الگوهای رفتاری مطلوب نقش برجسته‌ای در ارتقای سلامت نظام اداری و رابطه معناداری با کاهش فساد اداری دارد و درواقع نوعی تعهد و احساس مسئولیت و ارزش سازمانی نسبت به کارکنان و افراد سازمان به‌دست می‌دهد و بی‌شک چنین رویکردهایی بیش از منافع شخصی و فردی آنان است و درواقع این رویکرد، اصلی به نام «میثاق سلامت» را در سازمان سبب می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۶	بررسی فساد اقتصادی و راه‌های مبارزه با آن	نرگس رحیمیان	۱۳۹۳	اقتصاد	توصیفی	مجله اقتصادی
پیامدها	پیامدهای فساد مالی: آثار منفی بر تخصیص صحیح منابع/ آثار منفی بر توزیع صحیح درآمدها/ آثار منفی بر کارایی اقتصادی/ آثار منفی بر رشد اقتصادی/ تخصیص نادرست منابع کمیاب/ پایمال شدن حقوق افراد/ معاف شدن مجازات/ آثار منفی بر ترکیب مخارج دولت (دولت‌های فاسد برای آموزش و پرورش و حتی بهداشت و درمان از دولت‌های سالم کمتر هزینه می‌کنند و بیشتر اعتبارات را به‌سوی سرمایه‌گذاری‌های دولتی سوق می‌دهند)/ مانع رشد اقتصادی/ از بین رفتن انگیزه برای مبارزه با فساد/ بی‌ثباتی سیاسی/ اتخاذ تصمیمات نادرست/ فاصله طبقاتی.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
راهکارها	ایجاد شفافیت اطلاعاتی در مورد فعالیت‌های مالی و نحوه توزیع خدمات و محصولات دستگاه‌ها و مؤسسات وابسته به دولت به گونه‌ای که مردم و مسئولان به طور یکسان به این اطلاعات دسترسی داشته باشند/ فعالیت‌های تجسسی به منظور شناسایی موارد فساد اداری/ ایجاد مراکز مستقل رسیدگی به شکایات مردم از مراجع دولتی/ ایجاد شرایط مناسب برای حساب‌کشی دموکراتیک/ مطالعه و ارزیابی مستمر هزینه و عملکرد فعالیت‌های ضدفساد در کلیه سطوح دولت. مراحل داشتن یک برنامه ضدفساد خوب عبارت است از: تحلیل ریسک: این مرحله، مرحله اساسی در طراحی یک سیاست ضدفساد مؤثر است و در آن در مورد جنبه‌های مختلف کسب‌وکار شرکت از جمله کشور و نوع کسب‌وکار صحبت می‌شود، اجرا: در صورتی که این مرحله به درستی اجرا شود، اطمینان حاصل می‌شود که فرآیندهای داخلی با سیاست‌های ضدفساد در تضاد نیستند، مجوز قانونی: هر فرد در سازمان باید بداند که برنامه ضدفساد دارای مجوز قانونی است و اگر کسی آن را نقض کند، ممکن است شغل خود را از دست داده و یا ارتقا و پاداش را از دست دهد، خطوط امداد: شرکت‌ها می‌بایست خطوطی برای امداد داشته باشند تا افراد بتوانند به صورت آشکار یا بدون نام پاسخ سوالات خود را بگیرند، نظارت: تبدیل برنامه ضدفساد به برنامه‌ای سالم و بی‌خطر و شناخت نقاط قوت و ضعف به صورت مستمر برای اثربخش‌تر کردن آن.					
نتیجه‌گیری	جامعه‌ای می‌تواند به استقلال اقتصادی دست یابد که سرمایه‌گذاران امنیت لازم برای سرمایه‌گذاری را داشته باشند تا بتوانند به رشد و توسعه کشور کمک کنند. بنابراین بررسی و توجه به فساد اقتصادی و راه‌های مبارزه با آن اهمیت می‌یابد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۷	بررسی تأثیر شاخص درک فساد بر درآمدهای مالیاتی به تفکیک پایه‌های مالیاتی در ایران	مسعود محمدی امیرحسین غفاری‌نژاد سعیده احمدی	۱۳۹۳	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد کاربردی
نتیجه‌گیری	هدف اصلی این مطالعه بررسی تأثیر فساد اداری بر درآمدهای مالیاتی به تفکیک پایه‌های مالیاتی ایران طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۵۹ بوده تا از این طریق بتوان دریافت که کدام‌یک از مالیات‌های کشور بیشتر در معرض فساد هستند. این مقاله با استفاده از شش مدل، به بررسی شاخص درک فساد بر درآمدهای مالیاتی و اجزاء آن می‌پردازد. این مدل‌ها با استفاده از تکنیک GMM برای ۳۱ سال برآورد شده است. نتایج نشان می‌دهد که شاخص‌های درک فساد بر انواع مالیات‌ها به جز مالیات بر مصرف و فروش دارای تأثیری منفی بوده و متغیرهای درجه باز بودن اقتصاد و درآمد سرانه نیز تأثیر مثبت و معناداری بر انواع درآمدهای مالیاتی دارند. همچنین ارزش افزوده بخش کشاورزی و تورم دارای تأثیر منفی و معنادار بر تمامی مالیات‌ها می‌باشند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۸	نقد چارچوب تحلیلی مواجهه با فساد و رانت جویی در مقالات فارسی زبان	احمد بخارایی حمیدرضا غریبی	۱۳۹۳	مدیریت	توصیفی	مدیریت سازمان های دولتی
پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال است که آیا نظریه دولت رانتی آن گونه که در مقالات فارسی زبان انعکاس یافته، می تواند به عنوان ابزار تحلیلی مناسبی برای تبیین فساد اداری به کار رود یا نه. از این رو در این تحقیق، به مطالعه ۴۴ مقاله در این زمینه پرداخته شده و با روش تحلیل مضمونی، پس از رسیدن به اشباع نظری، اصول موضوعه ای را استخراج کرده که در ارتباط شبکه ای با همدیگر، شالوده بنیادین طیف متنوعی از مقالات چاپ شده را تشکیل می دهند. این طور استنباط شده است که این انگاره شبکه ای، برای بقای خود، ناچار واقعیت را نادیده می گیرد و آن را به قامت خود درمی آورد. نتیجه چنین انگاره ای این است که مقالات علمی فارسی زبان، در این زمینه، به جای کمک به فهم فساد اداری، واقعیت را نادیده می گیرد، لذا کاربست آن به عنوان ابزار تحلیلی مناسب، نیازمند بازبینی جدی است. تنها با نگاهی نه چندان عمیق به سبک زندگی ایرانیان طی ۲۰ سال گذشته می توان دریافت که امکان ندارد با چارچوبی مفهومی به تحلیلی پرداخت که بیش از ۵۰ سال تقریباً دست نخورده باقی مانده باشد. چنین چارچوبی که با وجود این همه تغییر در سبک زندگی، نوع لباس پوشیدن، تفریحات، ارتباطات واقعی و مجازی، فضاهای شهری و ... همچنان دست نخورده باقی مانده، دیگر نه عالمانه که عامیانه است و متأسفانه بایستی پذیرفت که مقالات یاد شده تنها به دنبال بازتولید «تفکر عامه» و نه «اندیشه ای عالمانه» بوده اند. منظومه اندیشگی که چندین دهه تغییرات در ایران و دیگر دولت های رانتی را نادیده می گیرد و همچنان به همان سیاق سابق به تبیین می پردازد، بایستی مورد نقد و تأمل قرار گیرد تا اصلاح شده و به قامت زمانه اش درآید و اگر تاب زمانه را نیاورد، عرصه را برای پارادائمی جدید باز کند. این مقاله تلاش کرده است تا آنجا که می تواند به جای بحث درباره فساد اداری انکارناپذیری که در ایران با آن مواجهیم، نشان دهد ابزاری کارآمد برای رویارویی با آن در دست نیست. تا زمانی که نتوان ابزار تحلیلی سودمندی برای تبیین فساد در ایران ساخت، ناگزیر خواهیم بود تنها از خواندن چنین مواردی در روزنامه ها سری تکان دهیم و تأسف بخوریم. از این رو، چون ابزار تحلیلی قدرتمندی نداریم، در این تحقیق تلاش شده است کار از نقد همین ابزار تحلیلی آغاز شود تا شاید راه برای مسلح کردن آن در تلاش های پژوهشی دیگر باز شود. همچنین در این مطالعه، ضمن نقد اصول موضوعه این انگاره، بر بخش هایی از واقعیت تأکید شده است که از دید چنین «منظومه اندیشگی» پنهان مانده و لذا نیازمند تأمل و بازبینی است.						
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۱۹	عوامل مؤثر در کاهش فساد اداری و مالی و ابعاد آن در سازمان های دولتی	حمیدرضا وکیلی فرد حبیب اله دهقان فرهاد فضیلت	۱۳۹۳	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات بین رشته ای دانش راهبردی

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
راهکارها	عوامل مدیریتی: مکانیسم مناسب نظم و انضباط در سازمان/ کاهش شکاف اقتصادی بین کارکنان/ حذف تبعیض بین کارکنان/ افزایش درآمد حقوق‌بگیران، عوامل قانونی: حذف قوانین و ضوابط مبهم/ کاهش کمیت قوانین و مقررات/ تناسب شدت مجازات متخلفان با جرائم، عوامل محیطی: ایجاد امنیت شغلی/ حذف روابط خویشاوندی (خویشاوندسالاری)/ رضایت شغلی کارکنان/ کاهش مداخله دولت در اقتصاد/ ایجاد محیط سیاسی باثبات، عوامل آگاهی‌بخش: دموکراسی و آزادی مطبوعات/ آموزش شهروندان/ گسترش فناوری اطلاعات.					
نتیجه‌گیری	هدف این مقاله شناسایی عوامل مؤثر در کاهش فساد اداری- مالی در سازمان‌های دولتی منتخب است. در این تحقیق برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شده و نمونه شامل ۹۷ نفر از افراد مسئول و خبره در سازمان‌های منتخب است. نتایج منجر به تأیید ۱۶ شاخص در کاهش فساد گردیده است که در چهار دسته عوامل مدیریتی، محیطی، قانونی و آگاهی‌بخش دسته‌بندی شده‌اند. سرانجام با تحلیل سلسله‌مراتبی این عوامل اولویت‌بندی شده‌اند که به‌ترتیب کنترل عوامل مدیریتی، قانونی، آگاهی‌بخش و محیطی در کاهش فساد مؤثر شناخته شده‌اند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۰	سیاست جنایی اسلام در قبال فساد اداری و مطالعه تطبیقی با موازین بین‌المللی	سیدمحمد حسینی محمد نوذری فردوسیه	۱۳۹۳	حقوق	توصیفی	مطالعات حقوق کیفری و جرم‌شناسی
نتیجه‌گیری	به‌منظور مبارزه همه‌جانبه با فساد اداری علاوه بر اقدامات سرکوبگرانه که حاکی از اتخاذ سیاست جنایی واکنشی است باید اقداماتی از قبیل اتخاذ سیاست‌های کلیدی و داشتن برنامه همه‌جانبه و عمومی به‌منظور مطالعه و پیشگیری از فساد اداری، تشکیل نهادهای مستقل که مسئولیت انجام فعالیت‌های تبلیغی، آموزشی و پیگیری اصلاحات ساختاری در سازمان‌ها را در جهت کاهش امکان فساد و افزایش شفافیت کارکردی و عملکردی در بخش عمومی عهده‌دار باشند، انجام نظارت‌های قانونی برای فراهم آوردن توان لازم جهت کنترل بیشتر مقام‌های اجرایی، ایجاد خطوط ارتباطی و حمایت از مخبران، انتخاب قضات سالم، پاسخگویی و نظارت مدنی و توجه به احیا و آموزش ارزش‌های اخلاقی که حاکی از اتخاذ سیاست جنایی پیشگیرانه است، صورت پذیرد. همه این اقدامات در اسلام و اسناد بین‌المللی، مورد توجه و عنایت شارع مقدس و قانونگذار قرار گرفته است. با توجه به اینکه یکی از دلایل عمده ارتکاب فساد در دستگاه‌های اداری، بی‌توجهی آنان به باورهای اخلاقی و ارزش‌های انسانی است، هر قدر این باورها و عقاید در فرد قوی‌تر باشد، کمتر تحت تأثیر انگیزه‌های نادرست قرار می‌گیرد و در نتیجه، امکان ارتکاب به فساد در چنین فردی کم می‌شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	سیاست جنایی واکنشی و کنشی اسلام در مبارزه با فساد اداری را می‌توان با مطالعه سیره علوی در برخورد با مجرمین، که به‌منظور فراهم آوردن زمینه‌های اجرای عدالت اجتماعی در جامعه، مبارزه با مفاسد و ایجاد تحولات اساسی صورت پذیرفته، به‌دست آورد. امروزه اگر دنیا طالب رهایی از پیامدهای ناگوار فساد اداری است باید اقدامات علوی در مبارزه با فساد را به‌عنوان بهترین الگوی اداره جامعه عاری از فساد مدنظر قرار دهد. سیاست جنایی واکنشی و کنشی بین‌المللی درخصوص مبارزه با فساد اداری را می‌توان از میان اسناد بین‌المللی استخراج کرد. مواردی از قبیل لزوم آگاهی دادن به عموم مردم نسبت به خطرات فساد و آماده‌سازی آنان برای مبارزه با این پدیده شوم، متعهد شدن رهبران سیاسی کشورها از بالاترین تا پایین‌ترین سطوح مسئولیت و در هر سه قوه اجرائیه، مقننه و قضائیه نسبت به مبارزه بی‌امان با فساد، جرم محسوب کردن اقدامات فاسد اداری، ضرورت تأسیس واحدهای مستقل برای پیشگیری و مبارزه با فساد اداری، وضع قوانین مالی و کنترل محاسبات، دادن حق نظارت بر عملکرد مسئولان به تمام نهادهای جامعه مدنی، به‌ویژه رسانه‌های گروهی، لزوم تقویت دستگاه‌های دولتی برای اصلاح ساختار اداری و ریشه‌کن کردن فساد و خشکاندن آن و لزوم همکاری‌های بین‌المللی در مبارزه با فساد را می‌توان به‌عنوان راهبردهای بین‌المللی مبارزه با فساد اداری نام برد. نقش نهادهای مدنی و مشارکت آنان در شکل‌دهی سازوکارهای کنترل اجتماعی که با هدف پیشگیری از فساد و مقابله با آن صورت می‌پذیرد، نقشی بی‌بدیل و ارزشمند است. چنان‌که پیش‌بینی نهاد «امر به معروف و نهی از منکر» در سیاست جنایی اسلام، یکی از روش‌های مؤثر و کارآمد مشارکت مردمی در پیشگیری از ارتکاب جرائم است و در سایر نظام‌ها این مفهوم وجود ندارد. اگرچه به‌نظر می‌رسد راهکارهای بین‌المللی در مبارزه با فساد اداری به شکل جامع پیش‌بینی شده است، اما توجه به بعضی از ظرایف از قبیل تقویت دیدگاه امانت‌مدارانه نسبت به بیت‌المال و هدایت دائمی کارگزاران از طریق تصحیح بینش آنان در مورد حکومت و توصیه به دوری از دنیاطلبی و رذایل اخلاقی، از ویژگی‌های منحصر به فرد قوانین حاکم بر نظام اسلامی است. از طرفی نگارنده معتقد است بسیاری از راهکارهای مطرح شده در اسناد بین‌المللی، در دو دهه اخیر، برگرفته از قوانین پویای اسلام است که بیش از هزار و چهارصد سال پیش در جامعه اسلامی مجری بوده است. البته بسیاری از زوایای پنهان این راهبردها همچنان برای عالم غرب ناشناخته مانده که تنها با درک مبادی تصویری و تصدیقی آن قابل فهم خواهد شد. همچنین در این پژوهش پیشنهادهای زیر ارائه شده است: ۱. از مهمترین شاخصه‌های کمی و کیفی قواعد حاکم بر پدیده فساد اداری که لزوماً باید در برنامه‌ای جامع علیه فساد اداری پیش‌بینی شود، تدوین آیین‌نامه راهبردی پیشگیری و مقررات کیفری برای پیگرد قانونی و محاکمه کارمندان خاطی است. این لایحه باید در دو مرحله تنظیم و تدوین شود. در مرحله نخست، تدوین آیین‌نامه راهبردی به‌منظور فرهنگ‌سازی برای ارتقای سلامت نظام اداری براساس منشور اخلاقی و ارزش‌های بنیادین اداری برای حفظ بی‌طرفی در انجام وظایف اداری و رعایت آیین‌نامه‌های اداری و خودداری از ورود به موقعیت‌های فسادآور و خلاف شئون اداری به‌وسیله آموزش عمومی و تخصصی کارکنان که ضمن آن، اقدامات لازم برای اصلاح عوامل و زمینه‌های بروز فساد، از قبیل سطح رفاه و تأمین مالی کارکنان، باید					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مورد توجه قرار گیرد. در مرحله دوم، اتخاذ سیاست کیفری هماهنگ و مؤثر با ضمانت اجرایی بالا برای کنترل و مقابله با فساد کارکنان و پیش‌بینی آیین دادرسی اختصاصی برای تسریع در رسیدگی به پرونده‌های فساد کارکنان و اعمال مجازات‌های سرکوبگرانه، متناسب با نحوه فساد آنان ضروری است. پیش‌بینی معاذیر قانونی و سایر حمایت‌های قانونی برای گزارش‌دهندگان موارد فساد به مقامات صلاحیت‌دار نیز باید لحاظ شود. ۲. تدوین یک سیاست جنایی مبتنی بر مشارکت همه اقشار، اجتماعات و گروه‌های مردمی، یا به تعبیر دیگر جامعه مدنی، علاوه بر آنکه کارآیی بهتری دارد، هزینه‌های کمتری نیز بر جامعه تحمیل خواهد کرد. بنابراین، مشارکت مردم و نهادهای آن باتوجه به اینکه سیاست جنایی اسلام نیز مشارکت حداکثری مردم را در ابعاد مختلف مدنظر قرار داده است، در این امر ضرورت دارد. طبعاً یک سیاست جنایی کارآمد از تمامی روش‌های مؤثر در رویارویی و مبارزه با جرائم و انحرافات یاری می‌جوید. زیرا دولت‌ها بر این باورند که به تنهایی قادر به حل معضل بزهکاری نیستند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۱	بررسی رابطه بین فساد اداری و رشد اقتصادی: مشاهداتی از کشورهای گروه دی هشت	حسن حیدری رقیه علی‌نژاد سیدجمال‌الدین محسنی زنوزی جواد جهانگیرزاده	۱۳۹۳	اقتصاد	کاربردی	پژوهشنامه اقتصادی
نتیجه‌گیری	این پژوهش به بررسی تأثیر آستان‌های بالقوه در رابطه بین شاخص کنترل فساد و رشد تولید ناخالص داخلی با لحاظ متغیرهای مخارج تحصیل، مخارج مصرفی دولت، صادرات مواد خام کشاورزی، نرخ تورم و درجه باز بودن اقتصاد برای کشورهای عضو گروه دی هشت طی دوره زمانی ۱۹۹۶-۲۰۱۱ می‌پردازد. برای این منظور از مدل رگرسیونی انتقال ملایم تابلویی (PSTR) که برای بررسی داده‌های تابلویی ناهمگن بسیار مناسب بوده، استفاده شده است. نتایج فرضیه خطی بودن را رد و یک مدل دو رژیم با حد آستانه‌ای کنترل فساد ۰/۸۶۲- را پیشنهاد می‌کند. در رژیم اول، متغیرهای کنترل فساد، مخارج تحصیل، صادرات مواد خام کشاورزی و شاخص باز بودن اقتصاد تأثیر مثبت و معنادار و متغیرهای مخارج مصرفی دولت و نرخ تورم تأثیر منفی و معناداری بر رشد تولید ناخالص داخلی دارند. در رژیم دوم و پس از عبور از سطح بالای فساد به سطوح پایین‌تر آن، متغیرهای کنترل فساد، مخارج تحصیل، صادرات مواد خام کشاورزی و شاخص باز بودن اقتصاد همچنان تأثیر مثبت و معنادار و متغیرهای مخارج مصرفی دولت و نرخ تورم همچنان تأثیر منفی و معناداری بر رشد تولید ناخالص داخلی دارند. البته از					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	شدت تأثیر مخارج مصرفی دولت و نرخ تورم کاسته شده، اما میزان تأثیرگذاری متغیرهای کنترل فساد، مخارج تحصیل، صادرات مواد خام کشاورزی و شاخص باز بودن اقتصاد با گذار به سطوح کمتر فساد افزایش داشته است. در سطوح بالای فساد، عدم نهادسازی‌های مناسب با شدت بیشتری باعث کاهش رشد اقتصادی می‌شود و هرچه سطوح فساد کاهش می‌یابد، از شدت تأثیرگذاری منفی فساد بر رشد اقتصادی کاسته می‌شود. از این رو، براساس نتایج می‌توان گفت رابطه‌ای غیرخطی بین فساد و رشد اقتصادی می‌تواند وجود داشته باشد. همچنین با توجه به نتیجه این مطالعه می‌توان بیان کرد با اعمالی مانند تقلیل در سازوکارهای اداری، شفافیت در قانون، ایجاد فرآیندهای نظارتی کارآ و کنترل فساد، کاهش اندازه دولت‌ها، تثبیت سطح عمومی قیمت‌ها و کنترل نرخ تورم و رفع موانع ورود و خروج کالاها و سرمایه یا به عبارتی، افزایش روابط تجاری و بین‌المللی بین کشورها، می‌توان به هدف رشد و توسعه اقتصادی که مورد توجه اقتصاددانان است، نائل آمد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۲	رابطه فساد و اندازه دولت در کشورهای منتخب اسلامی، آزمون علیت گرنجری پانلی مبتنی بر بوت‌استرپ	محمد جعفری ابوالقاسم گلخندان	۱۳۹۴	اقتصاد	کاربردی	جستارهای اقتصادی ایران
نتیجه‌گیری	این مطالعه رابطه علیت بین فساد و اندازه دولت در کشورهای اسلامی و در حال توسعه گروه دی هشت را طی دوره زمانی ۲۰۰۰-۲۰۱۳ بررسی می‌کند. برای این منظور از متغیرهای کنترل فساد (به عنوان شاخص اندازه‌گیری فساد) و نسبت مخارج مصرفی دولت به تولید ناخالص داخلی (به عنوان شاخص اندازه دولت) استفاده شده و روش مقاله نیز براساس آزمون علیت پانلی است. نتایج تجربی این تحقیق نشان‌دهنده رابطه علیت دوطرفه بین فساد و اندازه دولت برای کشورهای اندونزی و نیجریه، رابطه علیت یک‌طرفه از سمت فساد به اندازه دولت برای کشورهای ایران و ترکیه، رابطه علیت یک‌طرفه از سمت اندازه دولت به فساد برای کشورهای مالزی و بنگلادش و نبود رابطه علیت بین فساد و اندازه دولت برای کشورهای مصر و پاکستان است. بر این اساس می‌توان گفت که جهت رابطه علیت بین فساد و اندازه دولت در کشورهای گروه دی هشت بستگی به شرایط خاص حاکم بر آنها متفاوت است. در مورد ایران با توجه به نتایج تحقیق می‌توان گفت که باید سیاستگذاران اقتصادی با اعمال سیاست‌های مناسب فساد را کاهش دهند و کنترل کنند و از این طریق زمینه کنترل اندازه دولت را فراهم کنند، در این راستا اصلاح ساختار اداری، تعدیل دستمزدها، رفع موانع خصوصی سازی و ترغیب اقتصاد رقابتی، شفاف سازی قوانین و مقررات به ویژه قوانین و مقررات مالیاتی و جایگزین کردن سیستم‌های اینترنتی به جای افراد پیشنهاد شده است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۳	تأثیر اندازه دولت و دموکراسی بر فساد در کشورهای عضو اوپک	حسن حیدری جواد جهانگیرزاده لسیان سعیدپور	۱۳۹۴	علوم سیاسی	کاربردی	مجلس و راهبرد
راهکارها	سیاست‌هایی جهت کاهش و کنترل فساد در کشورهای عضو اوپک: ایجاد و نهادینه کردن یک سیستم دموکراسی کارآمد/ تلاش در جهت افزایش ثبات سیاسی/ کاهش اندازه دولت/ در صورتی که حق اظهارنظر و پاسخگویی در چارچوب یک نظام دموکراسی کارآمد و بهینه در جوامع برقرار شود، می‌توان با افزایش توان نظارتی دولت از طریق افزایش اندازه دولت به کنترل و کاهش فساد کمک قابل توجهی کرد.					
نتیجه‌گیری	این مطالعه تأثیر اندازه دولت و دموکراسی بر سطح فساد در کشورهای عضو اوپک را مورد بررسی قرار می‌دهد. ضمناً از آنجایی که صرف بزرگ یا کوچک بودن اندازه دولت، ممکن است عامل تعیین‌کننده‌ای در سطح فساد کشورها نباشد و به سطح دموکراسی نیز وابسته باشد، تأثیر متقابل اندازه دولت و دموکراسی بر فساد نیز مورد بررسی قرار گرفته است. برای این منظور از داده‌های سالیانه طی دوره ۱۹۹۶ - ۲۰۱۱ و الگوی داده‌های تابلویی پویا مبتنی بر روش گشتاورهای تعمیم یافته استفاده شده است. نتایج برآورد مدل نشان می‌دهد که صرف افزایش اندازه دولت به افزایش فساد و افزایش دموکراسی منجر به کاهش فساد منجر می‌شود. به بیان مقداری، اندازه دولت با ضریب ۰/۳۰- منجر به افزایش فساد و دموکراسی با ضریب ۱/۵۴ منجر به کاهش فساد می‌شود که گویای نقش قابل توجه دموکراسی در کاهش فساد است، اما تأثیر متقابل اندازه دولت و دموکراسی نشان می‌دهد که افزایش توأم اندازه دولت و دموکراسی به کاهش فساد منجر می‌شود. همچنین بهبود وضعیت آزادی‌های اقتصادی که به‌عنوان متغیر کنترل در مدل لحاظ شده منجر به کاهش فساد می‌شود، اما سطح درآمد سرانه تأثیر معناداری بر فساد ندارد. بنابراین می‌توان اظهار داشت، افزایش سطح دموکراسی از طریق مشارکت مردم در انتخاب دولت و مجلس و همچنین برخورداری از رسانه‌های آزاد، که به‌نظر می‌رسد برخی از کشورهای عضو اوپک چنین سیستمی ندارند، می‌تواند به‌عنوان راهکاری مؤثر در جهت کنترل و مقابله با معضل فساد مورد استفاده قرار گیرد. همچنین در صورت برقراری یک نظام مبتنی بر دموکراسی معقول و منطقی، افزایش اندازه دولت در راستای فراهم کردن قدرت و ابزارهای لازم برای کنترل و نظارت بر ارگان‌های اجرایی می‌تواند به کاهش سطح فساد کمک شایان توجهی کند. شایان ذکر است که افزایش اندازه دولت بدون توجه به بهبود و یا عملیاتی کردن وضعیت دموکراسی مطرح شده، صرفاً به افزایش فساد دامن خواهد زد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۴	تأثیر جهانی شدن و کنترل فساد بر رشد اقتصادی کشورهای با درآمد سرانه پایین، درآمد سرانه متوسط و درآمد سرانه بالا	صمد حکمتی فرید احمد عزتی شورگلی رضا عزتی علی دهقانی	۱۳۹۴	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی
نتیجه‌گیری	این مقاله با استفاده از داده‌های تابلویی به بررسی آثار کنترل فساد و جهانی شدن (با جنبه‌های مختلف) بر رشد اقتصادی کشورهای با درآمد سرانه بالا، کشورهای با درآمد سرانه متوسط و کشورهای با درآمد سرانه پایین، طی دوره ۲۰۰۲-۲۰۱۰ و در بین ۱۱۳ کشور مختلف جهان می‌پردازد. نتایج مطالعه گویای یک رابطه U معکوس بین کنترل فساد و رشد اقتصادی است. به عبارت دیگر کنترل فساد در مراحل اولیه رشد اقتصادی دارای تأثیر مثبت بر رشد اقتصادی است، اما بعد از گذشت حد آستانه‌ای دارای تأثیر منفی بر رشد اقتصادی می‌باشد. همچنین در این تحقیق با تقسیم‌بندی کشورها به سه گروه کشورهای با درآمد سرانه بالا، کشورهای با درآمد سرانه متوسط و کشورهای با درآمد سرانه پایین (بر اساس تقسیم‌بندی بانک جهانی)، به بررسی دقیق رابطه بین کنترل فساد و جهانی شدن با رشد اقتصادی، در سه گروه کشورهای ذکر شده پرداخته شده است و نتایج دال بر صحت رابطه U معکوس بین کنترل فساد و رشد اقتصادی بوده است. با توجه به مدل‌های برآورد شده، در کشورهای با درآمد سرانه پایین، کنترل فساد تأثیر مثبت و معناداری بر رشد اقتصادی دارد، زیرا عملاً میزان فساد در این نوع کشورها در سطح بالایی است، چنانچه میزان کنترل فساد در این نوع کشورها افزایش یابد می‌تواند عاملی مهم در جهت افزایش رشد اقتصادی باشد، همچنین کنترل فساد بر رشد اقتصادی در کشورهای با درآمد متوسط، تأثیر مثبت و معناداری دارد، اما میزان این تأثیر از لحاظ عددی کمتر از کشورهای با درآمد سرانه پایین است و در نهایت در مورد کشورهای با درآمد سرانه بالا نحوه این تأثیر، منفی و معنادار ارزیابی شد که علت اصلی این تأثیر، به میزان بسیار پایین فساد در این نوع کشورها بستگی دارد به نحوی که با کاهش میزان کنترل فساد و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مختلف، امکان رشد اقتصادی نیز وجود دارد. در حقیقت به منظور بررسی دقیق کنترل فساد و رشد اقتصادی در کشورهای با درآمد سرانه بالا، با استفاده از توان دوم و سوم متغیر کنترل فساد، مشخص شد که در این نوع کشورها برخلاف کشورهای با درآمد سرانه پایین و متوسط، حد آستانه‌ای فساد صفر نیست و مقادیر اولیه فساد تأثیر مثبت بر رشد اقتصادی دارد، اما پس از گذشت حد آستانه‌ای، تأثیر فساد بر رشد اقتصادی منفی می‌شود. از سویی دیگر جهانی شدن اقتصادی و جهانی شدن فرهنگی تأثیر منفی بر رشد اقتصادی کشورهای با درآمد سرانه پایین دارد که علت اصلی این تأثیر می‌تواند به دلیل ناتوانی اقتصادی و فرهنگی این کشورها برای حضور در صحنه رقابت جهانی باشد، زیرا محصولات تولیدی و صادراتی این نوع کشورها عمدتاً، محصولات کشاورزی می‌باشد که قابلیت رقابت با محصولات صنعتی و کشاورزی مدرن کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته را ندارد و در عمل به جای افزایش صادرات، به واردکننده بزرگ محصولات صنعتی کشورهای پیشرفته تبدیل می‌شوند. همچنین به علت ناتوانی این نوع کشورها در جذب سرمایه‌گذاری خارجی (به علت شرایط خاص اقتصادی و اجتماعی این کشورها)، در عمل جهانی شدن اقتصادی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	تأثیر منفی بر رشد اقتصادی این کشورها دارد. اما با توجه به نتایج، جهانی شدن سیاسی تأثیر مثبت بر رشد اقتصادی این نوع کشورها دارد که می‌تواند به‌علت افزایش قدرت سیاسی و قدرت نفوذ سیاسی کشور در عرصه جهانی باشد. همچنین شاخص کل جهانی شدن تأثیر مثبت بر رشد اقتصادی این نوع کشورها دارد، و نیز هر سه جنبه جهانی شدن (اقتصادی، اجتماعی، سیاسی) و شاخص کل جهانی شدن تأثیر مثبت بر رشد اقتصادی کشورهای با درآمد سرانه متوسط و کشورهای با درآمد سرانه بالا دارد که می‌تواند به‌علت قابلیت‌ها و پتانسیل بالای این نوع کشورها برای حضور در صحنه رقابت جهانی باشد به‌نحوی که با جهانی شدن بیشترین نفع را این نوع کشورها می‌برند. همچنین، با توجه به اینکه ایران در این گروه‌بندی، جزء کشورهای با درآمد سرانه متوسط می‌باشد و ازسویی با توجه به تأثیر مثبت جهانی شدن در این نوع کشورها و نیز با توجه به اینکه در رتبه‌بندی مؤسسه KOF برای سال‌های ۱۹۹۰، ۲۰۰۰ و ۲۰۱۰ ایران در بین ۱۰ کشور آخر از لحاظ جهانی شدن اقتصادی می‌باشد، بنابراین ضروری است که گام‌هایی در جهت جهانی شدن (به‌خصوص جهانی شدن اقتصادی)، برداشته شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۵	اعتباریابی و رواسازی پرسشنامه عوامل مؤثر بر بروز فساد اداری و روش‌های کنترل آن در سازمان‌های ورزشی	علیرضا زارع صدیقه حیدری‌نژاد سیده‌ناهید شتاب بوشهری	۱۳۹۴	تربیت بدنی	توصیفی	علوم کاربردی ورزش و تندرستی
نتیجه‌گیری	هدف این پژوهش تعیین روایی و پایایی مقیاس عوامل مؤثر بر بروز فساد اداری و روش‌های کنترل آن در وزارت ورزش و جوانان است. نمونه آماری این پژوهش شامل کارمندان وزارت ورزش و جوانان بوده و از پرسشنامه محقق ساخته به نام عوامل مؤثر بر بروز فساد اداری و روش‌های کنترل استفاده شده است، که روایی صوری و محتوایی پرسشنامه‌ها با نظرخواهی از ۱۲ نفر از اساتید مدیریت ورزشی بررسی شده است. براساس یافته‌ها، هفت عامل اصلی از عوامل مؤثر بر فساد اداری شامل: «حقوقی- قانونی، عوامل اداری اقتصادی، عوامل سازمانی، عوامل شخصیتی کارکنان، عوامل نظارتی، عوامل اجتماعی و عوامل آگاهی‌دهنده» که نقش قابل ملاحظه‌ای بر بروز فساد در وزارت ورزش و جوانان داشته، شناسایی شده‌اند. از تحلیل مسیر اولویت هر کدام از عوامل مشخص شد که عوامل سازمانی اولین عامل بوده است که شامل زیربخش‌هایی چون: در نظر نگرفتن تشویق برای کارکنان متعهد ازسوی مدیران و فقدان مدیران متخصص و کارآمد بوده است. در این پژوهش عامل شماره دو عوامل اداری-اقتصادی شامل زیر بخش‌هایی چون: عدم تناسب نرخ رشد تورم و نرخ رشد حقوق کارکنان، احساس نابرابری اقتصادی کارکنان دولت در رابطه با سایر اقشار جامعه، درجه خویشاوندسالاری، فقدان مزایای جانبی برای کارکنان و فقدان امنیت شغلی برای کارکنان است. سومین مؤلفه به‌دست					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	آمده از این پژوهش عوامل حقوقی- قانونی که شامل: پیچیدگی قوانین و مقررات، ناآشنایی ارباب رجوع با قوانین و مقررات، نبود نظام پاداش کارآمد و ناآشنایی کارکنان با قوانین و مقررات می‌شود. عامل چهارم عوامل اجتماعی شامل: فقدان پایبندی کارکنان سازمان به رعایت موازین شرعی، روحیات مبتنی بر مصرف‌گرایی و رفاه‌زدگی کارکنان و توزیع ناعادلانه ثروت در جامعه است. عامل پنجم عوامل شخصیتی کارکنان است که شامل زیربخش‌هایی چون فقدان وجدان کاری بین کارکنان، برخورداری کارکنان از روحیات مبتنی بر فردگرایی، ویژگی‌های شخصیتی کارکنان و حرص و طمع کارکنان می‌باشد. عامل ششم عامل نظارتی شناسایی شده است که شامل زیربخش‌هایی چون: وجود شبکه‌های غیررسمی، ناکارایی سیستم‌های انضباطی در سازمان، عدم حضور مکانیسم‌های کنترلی و نظارتی مناسب، فقدان پایبندی کارکنان سازمان به رعایت موازین شرعی بوده است. عامل هفتم عوامل آگاهی‌دهنده نام دارد که شامل: پایین بودن سطح آگاهی عمومی و دانش اجتماعی کارکنان، میزان ریسک‌پذیری بالای کارکنان و قانون‌گریزی در فرهنگ جامعه کارکنان می‌باشد. همچنین چهار عامل اصلی از روش‌های کنترل فساد اداری شامل: «عوامل اثربخشی قوانین، عوامل معیشتی، فرهنگی، عوامل مدیریتی- اداری» که نقش قابل ملاحظه‌ای بر کنترل فساد در وزارت ورزش و جوانان دارند، شناسایی شده‌اند. از تحلیل مسیر اولویت هر کدام از عوامل مشخص شد که عامل اثربخشی قوانین اولین عامل می‌باشد. همچنین عامل دوم عوامل معیشتی، عامل سوم عوامل فرهنگی و عامل چهارم عوامل مدیریتی- اداری است. با توجه به نتایج این مطالعه می‌توان به این نتیجه رسید که پرسشنامه فساد اداری استفاده شده در مطالعه عوامل مؤثر بر بروز فساد اداری و روش‌های کنترل آن در وزارت ورزش و جوانان، از پایایی و روایی سازه‌ای مناسبی برخوردار است و می‌توان از این پرسشنامه در تحقیقات و پیمایش‌های بعدی برای سنجش فساد اداری و روش‌های کنترل آن استفاده کرد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۶	تأثیر فساد بر کارآیی مصرف انرژی در چارچوب ملاحظات اقتصاد سیاسی	محمد برکان عبدالرسول قاسمی تیمور محمدی	۱۳۹۴	اقتصاد	کاربردی	سیاستگذاری پیشرفت اقتصادی
نتیجه‌گیری	هدف این تحقیق مطالعه تأثیر فساد بر کارآیی انرژی ۵۷ کشور منتخب جهان (شامل کشورهای منتخب OECD و دارای منابع نفتی غیر OECD) در دوره ۲۰۰۲-۲۰۱۱ است. در تحلیل پژوهش از رهیافت داده‌های تابلویی پویای حداقل گشتاورهای تعمیم‌یافته استفاده شده است. «در مدل مورد استفاده در این تحقیق، متغیر وابسته شدت مصرف انرژی و متغیرهای مستقل شامل: شاخص ادراک فساد، متغیر میزان وابستگی به واردات انرژی، متغیر درجه روز انرژی و متغیر استاندارد/زنده‌گی است». نتایج نشان می‌دهد که فساد، تأثیر معنادار منفی بر کارآیی انرژی به همراه داشته و همچنین فساد نسبت به عوامل دیگر تأثیر بیشتری					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	را روی کارآیی انرژی داشته است. فساد کشورهای کمتر توسعه‌یافته و با ذخایر نفتی مانند نیجریه، آنگولا، آذربایجان، اندونزی، قزاقستان، لیبی، عراق، ونزوئلا، ایران و نیز کشورهای توسعه‌یافته به‌ویژه ایتالیا و یونان به‌عنوان یک مسئله جدی در مدیریت انرژی آنها مطرح است، از این رو یکی از راهکارهای کاهش مخاطرات اخلاقی و سوءاستفاده‌هایی که در این بخش تأثیرگذار کشورها مطرح است، افزایش حساب‌کشی و پاسخگویی افراد در فعالیت‌های مصرف‌کننده انرژی است. با توجه به اینکه مقوله انرژی از مصادیق شکست بازار به‌شمار رفته است، بنابراین، دولت‌ها در کنار مجموعه برنامه‌هایی که برای ارتقای کارآیی انرژی دنبال می‌کنند، می‌بایست محدودیت‌هایی از طریق فضای سیاسی و اجتماعی جامعه بر نظام بوروکراسی اداری تحمیل کنند، تا مانع سوءاستفاده سیاستمداران و کارمندان از قدرت اداری‌شان شود. مصونیت و آزادی ابزارهای رسانه‌ای و مطبوعات در مطرح کردن گزارش‌ها و تخطی‌ها از مقررات، باعث می‌شود که گروه‌های مختلف سیاسی برای نظارت و افشای فساد، انگیزه و آزادی عمل داشته باشند که در نهایت، هزینه فرصت وقوع جرائم را افزایش خواهد داد که می‌تواند اجرای بهتر برنامه کارآیی انرژی را به همراه داشته باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۷	مبارزه با فساد مالی و پولشویی با تأکید بر نقش اینترنت	فاطمه عظیمی محمد میرزایی	۱۳۹۴	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات بین‌المللی پلیس
نتیجه‌گیری	هدف اصلی این تحقیق تبیین نقش اینترنت به‌عنوان نهادی که وظیفه مقابله با جرائم فراملی را در عرصه جهانی برعهده دارد در مبارزه با فساد و پولشویی است. بدون شک، سازمان‌های پلیسی از مهمترین و مؤثرترین نهادهای پیشرو در امر مبارزه با جرائم است که در سطح فراملی و بین‌المللی با توافق کشورها وظیفه مدیریت، هماهنگی، ارتقا و به‌روزرسانی برنامه‌ها برعهده سازمان پلیس بین‌الملل جنایی است. این سازمان در راستای مبارزه با فساد و پولشویی برنامه‌های متعددی را به اجرا گذاشته است که علاوه بر تدابیر عمومی مانند معاضدت‌های حقوقی و پلیسی مانند انتقال یا استرداد مجرمین می‌توان به تدابیر اختصاصی متناسب به این جرائم مانند تعامل با مؤسسات مالی و اعتباری، تشکیل کارگروه‌های کارشناسی ضدفساد، تشکیل آکادمی علمی ضدفساد و پولشویی و سایر اقدامات پیشگیرانه اشاره کرد. نکته مهم نیز تطبیق اقدامات اینترنتی با تدابیر مندرج در کنوانسیون‌های سازمان ملل در این باره و هماهنگی و پشتیبانی‌های اطلاعاتی و عملیاتی پلیس‌های محلی و ملی با نهادها و مؤسسات فراملی و بین‌المللی است که علاوه بر روزآمدی، باعث تأثیرگذاری بیشتر اقدامات در سطوح بین‌الملل می‌گردد.					

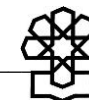
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۸	برنامه‌های حسابرسی ضد رشوه و فساد	وحید منتهی الهه زمان	۱۳۹۴	حسابداری	توصیفی	حسابرسان داخلی
نتیجه‌گیری	حسابرسی برنامه‌های ضد رشوه و فساد نیاز به تیمی از حسابرسان با مجموعه‌ای از مهارت‌ها، دانش و تجربه در حوزه‌های تقلب، رسیدگی، امور قانونی، فناوری اطلاعات، مالی، فرهنگ و اخلاق دارد. سازمان‌های دولتی و شرکت‌های خصوصی خواستار افزایش آگاهی درخصوص افشای رشوه و فساد، کنوانسیون‌های منطقه‌ای، رهنمودهای بهترین عملکرد و اطلاعاتی درباره مشاهدات و مثال‌هایی از رشوه و فساد هستند. قوانین ضد رشوه و فساد از طریق تعریف دقیق اجزا شامل ساختار راهبری، ارزیابی ریسک (شامل بررسی اشخاص ثالث)، سیاست‌ها و رویه‌ها، ارتباطات و آموزش، نظارت و حسابرسی، گزارش‌ها و تحقیقات، مجوزهای قانونی، ضمانت‌های اجرایی، بررسی و به‌روزرسانی‌ها، منجر به توسعه برنامه‌های ضد رشوه و فساد در سازمان‌ها شده است. حسابرسان داخلی در سازمان‌های دارای برنامه‌های رسمی ضد رشوه و فساد این فرصت را دارند تا اثربخشی هر جزء و چگونگی تعامل تمامی اجزا با یکدیگر به‌منظور بازداشتن، تسکین دادن و کشف فساد و رشوه را ارزیابی کنند. حسابرسان داخلی در سازمان‌های فاقد برنامه یا فاقد برنامه رسمی و مدون ضد رشوه و فساد این فرصت را دارند تا به سازمانشان از طریق استقرار مبانی شناسایی و کاوش خط قرمزها در حوزه‌های پریسک همانند روابط اشخاص ثالث، هدایا و پذیرایی، مشارکت‌های سیاسی، تدارکات و خدمات، کمک کنند. یافته‌ها و مشاهدات حسابرسی در این حوزه‌ها و سایر حوزه‌ها می‌توانند از طریق اولویت‌بندی اقدامات اولیه ضد رشوه و فساد به‌عنوان ورودی‌های توسعه و تقویت برنامه‌های ضد رشوه و فساد توسط سازمان تعدیل شوند. برنامه‌های حسابرسی ضد رشوه و فساد مستلزم سطوح مختلف تشریک‌مساعی و به اشتراک‌گذاری اطلاعات با سایر ارکان شرکت است. پیش از همه لازم است تا رئیس یا سرپرست حسابرسی داخلی با نماینده قانونی یا مشاور سازمان مشورت کند تا درک کاملی از مفاهیم قانونی دامنه حسابرسی، چارچوب و یافته‌ها را به‌دست آورد. یک برنامه جامع ضد رشوه و فساد باید شامل کنترل‌های سطح سازمان، سطح فرآیند و سطح معاملات باشد. اجزای آشکار برنامه‌های ضد رشوه و فساد شامل: «جو اخلاقی در سطح بالای سازمان»، «ساختار راهبری»، «ارزیابی ریسک»، «سیاست‌ها و رویه‌ها»، «آموزش و ارتباطات»، «نظارت و حسابرسی»، «بازرسی و گزارش‌ها»، «الزامات و مصوبات» و «بررسی و به‌روزرسانی‌ها» می‌باشد. نقش حسابرسی داخلی در برنامه ضد رشوه و فساد به ساختار راهبری سازمان بستگی دارد. سطح مشارکت حسابرسی داخلی باید توسط رئیس حسابرسی داخلی مشخص و توسط هیئت تأیید شود. حسابرسی داخلی می‌تواند نقش یاری‌دهنده بااهمیتی در برنامه‌های ضد رشوه و فساد داشته باشد. حسابرسی داخلی باید اثربخشی برنامه‌های ضد رشوه و فساد را به‌منظور کمک به پیش‌بینی ریسک و شناسایی وجود رویدادهای احتمالی و واقعی ارزیابی کند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۲۹	الیگارشی دولتی و پایداری فساد اداری در روسیه	جهانگیر کرمی رقیه کرامتی‌نیا	۱۳۹۴	علوم سیاسی	توصیفی	مطالعات اوراسیایی مرکزی
نتیجه‌گیری	در بیست و پنج سال گذشته دولت روسیه به شکل بسیار گسترده‌ای با پدیده فساد روبرو بوده است و با وجود تمام تلاش‌هایی که در راستای مقابله با آن انجام داده، نتوانسته است این پدیده را کنترل کند. در این تحقیق تلاش شده است تا به بررسی نقش الیگارشی دولتی در پایداری فساد اداری در این کشور پرداخته شود. پرسش اصلی این نوشتار آن است که دلیل ناکارآمدی برنامه‌های دولت روسیه در مبارزه با فساد اداری چیست و فرضیه آن، قدرتمندی الیگارشی دولتی را به‌عنوان مانع مهم اثربخشی برنامه‌های ضدفساد دولت مطرح می‌کند. نتایج بررسی‌های این تحقیق حاکی از آن است که باوجود دلایل بی‌شماری که برای رشد فساد در روسیه بستر مناسبی را فراهم می‌آورند، ولی از آنجایی که الیگارشی دولتی روسیه که در حقیقت همان قشر نخبگان اقتصادی حاکم در روسیه هستند مجهز به ابزار قدرت است به عوامل و دلایل زمینه‌ساز فساد دامن می‌زند و افزون بر آن به‌واسطه قدرتمندی موجود مانع مهمی در تحقق مبارزه با فساد است. بنابراین دولتمردان روسیه باید ضمن افزایش حساسیت اجتماعی نسبت به پیامدهای مخرب فساد و همچنین فراهم آوردن موقعیت‌های مناسب برای حضور جدی جامعه مدنی در مبارزه با این مسئله، نه‌تنها با خود فساد که بلکه با عوامل آن مبارزه کنند و همچنین گام‌های اساسی برای از میان برداشتن موانع تحقق سیاست ضدفساد بردارند. با این هدف، اگرچه اقدامات گوناگونی می‌تواند صورت پذیرد، اما به‌نظر می‌رسد که در راستای مقابله با موانع موجود، کاستن از میزان قدرتمندی الیگارشی ضروری باشد. بنابراین تقویت حاکمیت قانون و تحقق عملی برابری همه افراد جامعه در برابر آن اهمیت دارد. افزون بر این، با هدف مهار قدرت الیگارشی دولتی، جدایی بخش تجارت و کسب‌وکار از دولت الزامی است تا الیگارشی‌هایی که نفوذ سیاسی دارند و یا سیاستمدارانی که به‌واسطه ثروشان در شمار الیگارشی‌ها قرار می‌گیرند، با محدودیت روبرو شده و تا اندازه‌ای از قدرت‌شان کاسته شود. همچنین با خصوصی شدن گسترده و غیرانحصاری، شفاف و منهای دور زدن قانون و به کارگرفتن لابیگری‌های غیرقانونی، فرصت برابری برای حضور بدنه جامعه، به‌عنوان گردانندگان رسانه فراهم شود تا زمینه مناسبی برای نقادی‌های بی‌طرفانه مهیا شود. رسیدن به این مهم نیز نیازمند تقویت پایه‌های مردم‌سالاری و افزایش نقدپذیری دولتمردان، نخبگان و الیگارشی جامعه روسیه و بلکه بسیاری از دیگر کشورهاست، که با این مشکل مواجه هستند. بنابراین جهت افزایش تأثیرگذاری راهبردهای ضدفساد، مدلی در این تحقیق ارائه شده است که در آن، مبارزه با فساد همزمان در سه راستای هم‌سطح یعنی مبارزه با مظاهر و مصادیق فساد، از بین بردن بسترها و عوامل آن و مبارزه با موانع اجرای موفق برنامه‌های ضدفساد، صورت می‌گیرد. در صورتی که این راهبرد، مطالعه شده، همه‌جانبه و مداوم باشد نتایج مطلوبی مورد انتظار و قابل پیش‌بینی است. شایان یادآوری است از آن‌رو که قدرتمندی الیگارشی دولتی (به‌عنوان یکی از موانع جدی ناکارآمدی برنامه‌های ضدفساد دولت روسیه) فرضیه اصلی این نوشتار است، با در نظر گرفتن این دیدگاه که مهار قدرت تنها با قدرت امکان‌پذیر است، برای کاستن از قدرتمندی الیگارشی دولتی و در نتیجه اثربخشی برنامه‌های ضدفساد دولت، تقویت حاکمیت قانون و جامعه مدنی به‌عنوان نکات اساسی در راهبردهای ضدفساد پیشنهاد شده است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۰	تأثیر فساد مالی بر وضعیت قراردادهای دولتی	سیدعلی علوی قزوینی قاسم بیگی حبیب آبادی	۱۳۹۴	حقوق	توصیفی	مطالعات حقوق خصوصی
نتیجه گیری	برخلاف نظر اغلب حقوق دانان ایرانی، اگر اشخاص داخلی یا خارجی به وسیله اقدام فسادآلود طرف قرارداد با دولت ایران شوند، چنین قراردادی مخالف نظم عمومی و باطل است. لکن اگر اتباع ایرانی و یا اشخاصی که به هر نحو با بازار ایران مربوط هستند به وسیله اقدام فسادآلود طرف قرارداد با دولت خارجی قرار گیرند، چنین قراردادی مخالف نظم عمومی ایران تلقی نمی شود. البته به دلیل آنکه سیاست کلی کشور تسهیل امر رقابت در بازار و ایجاد وضعیت منصفانه اقتصادی است و تحصیل قرارداد دولتی از طریق فساد خارجی موجب اخلال در رقابت سالم و منصفانه است، پیشنهاد می شود ذیل فصل نهم قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم مصوب هشتم بهمن ماه ۱۳۸۶ ماده ای به شرح زیر اضافه گردد: «آثار ضد رقابتی قرارداد دولتی تحصیل شده از طریق فساد خارجی، مانند اعمال رشوه، تدلیس، تبانی در خصوص مأمور دولتی خارجی، اگر به بازار ایران ارتباط پیدا کند، محل رقابت شمرده می شود».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۱	تأثیر شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات (IDI) بر فساد اداری در کشورهای با درآمد متوسط	نادر مهرگان بهرام سحابی مریم محمدامینی	۱۳۹۴	اقتصاد	کاربردی	نظریه های کاربردی اقتصاد
راهکارها	الکترونیکی کردن خدمات دولتی و توسعه دولت الکترونیک/ تدوین دوره های آموزشی برای کارکنان در جهت استفاده مناسب ICT در مراکز دولتی و خصوصی/ اعلام نتایج و اطلاعیه های مربوط به مناقصات دولتی در فضای مجازی/ انتشار چارچوب های راهبرد هزینه عمومی در حکومت ها از طریق شبکه اینترنت/ توسعه زیرساخت های ICT در جهت مبارزه با فساد اقتصادی و اداری.					
نتیجه گیری	این مطالعه به بررسی تأثیر توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات بر کاهش فساد اداری پرداخته است. در این تحقیق ۷۷ کشور با درآمد متوسط طی دوره زمانی ۲۰۰۷ - ۲۰۱۳ به روش رگرسیونی داده های پانلی و حداقل مربعات تعمیم یافته مورد بررسی قرار گرفته است. شایان ذکر است که در این مقاله ضمن استفاده از شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نقش دموکراسی و تولید ناخالص داخلی سرانه بر فساد اداری تشریح شده است. نتایج نشان داده است که با افزایش					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات (IDI) و دو مؤلفه آن (دسترسی و استفاده) فساد اداری کاهش می‌یابد. با وجود این، مؤلفه مهارت IDI اثر منفی بر سطح فساد اداری در کشورهای نمونه دارد. همچنین نتایج حاکی از کاهش فساد اداری، همراه با افزایش درآمد سرانه و دموکراسی است. با توجه به نتایج، توسعه شاخص‌های نوین فناوری اطلاعات و سرمایه‌گذاری در زیرگروه‌های مؤثر آن، زمینه‌ساز کاهش فساد اداری، کارآیی اقتصاد، عدالت و رفاه خواهد بود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۲	بررسی و ارزیابی خط‌مشی‌های مبارزه با فساد در برنامه‌های چهارگانه توسعه جمهوری اسلامی ایران	مجتبی جباری پور حسن عابدی جعفری محمد ابویی اردکانی	۱۳۹۴	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست‌گذاری عمومی
نتیجه‌گیری	در این تحقیق به ارزیابی و تحلیل محتوای خط‌مشی‌های چهار برنامه توسعه در ابعاد چهارگانه اقتصادی، اداری، اجتماعی و سیاسی در زمینه مبارزه با فساد پرداخته شده و برای هر بخش نقاط قوت و ضعف و نیز پیشنهادهایی ارائه شده است که در ادامه می‌آید. بُعد اقتصادی، نقاط قوت: ۱. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به خصوصی‌سازی مناسب در برنامه‌ها و روند صعودی آن، ۲. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به مدیریت هزینه‌های عمومی در برنامه‌ها و روند صعودی کلی آن، ۳. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به اصلاحات بخش بانکی و روند کلی صعودی آن، ۴. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به اصلاحات مالیاتی و گمرکات به‌ویژه در برنامه‌های دوم و سوم و ۵. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به مقررات‌زدایی در برنامه‌ها. نقاط ضعف: ۱. بی‌توجهی مناسب به سیاست‌های مربوط به حذف طرح‌های فسادخیز در برنامه‌ها. پیشنهادها: به خط‌مشی‌هایی که بر حذف شدن یا نظارت قوی‌تر بر طرح‌های مستعد فساد تأکید دارند توجه بیشتری شود/ در محتوای برنامه‌ها به خط‌مشی‌های مربوط به اصلاحات بانکی، سیاست‌های تجاری و اصلاح سیاست‌های بازرگانی همانند قوانین صادرات و واردات، آزادسازی تجاری، عقلایی‌سازی تعرفه‌ها و جلوگیری از رانت‌های اقتصادی توجه بیشتری شود/ به خط‌مشی‌های مربوط به تثبیت شاخص‌های اقتصاد کلان مانند کاهش تورم و توزیع عادلانه ثروت و درآمد توجه بیشتری شود/ با توجه به روند نزولی توجه به اصلاحات مالیاتی و گمرکی در برنامه چهارم نسبت به برنامه سوم ضروری است میزان توجه به این خط‌مشی‌ها افزایش یابد. بُعد اداری، نقاط قوت: ۱. توجه مناسب به سیاست‌های مرتبط با کارآیی اداری در برنامه‌های توسعه و روند صعودی آن، ۲. توجه مناسب به سیاست‌های مرتبط با سیستم نظارت کارآمد و روند صعودی کلی آن، ۳. توجه مناسب به سیاست‌های مرتبط با تصمیم‌گیری غیرمتمرکز و روند صعودی آن، ۴. توجه مناسب به سیاست‌های مرتبط با تدارک خدمات رقابتی و روند صعودی آن و ۵. توجه مناسب به سیاست‌های مرتبط با حقوق و مزایا و روند کلی صعودی آن. نقاط ضعف: ۱. بی‌توجهی کافی به سیاست‌های مربوط به اصول اخلاقی در برنامه‌ها و روند نزولی آن، ۲. بی‌توجهی کافی به سیاست‌های مربوط					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	به وضع قوانین مناسب برای مبارزه با فساد، ۳. نبود هیچگونه سیاستی در راستای افشای درآمد و دارایی مدیران و مسئولان در برنامه‌ها و ۴. بی‌توجهی به سیاست‌های مربوط به مجازات افراد فاسد در برنامه‌ها. پیشنهادها: تدوین خط‌مشی‌های مناسب جهت ارتقای اصول اخلاقی در جامعه، به‌ویژه ادارات دولتی، افزایش تعهد اخلاقی مدیران و کارکنان به این اصول، افزایش وجدان کاری مدیران و کارکنان و ارتقای نظم و انضباط اداری/ تدوین خط‌مشی‌های مناسب جهت وضع و تقویت قوانین کافی و منسجم در زمینه‌هایی مانند قوانین حمایت از شهود و مخبران فساد، مبارزه با پولشویی، اختلاس و رشوه‌خواری/ ارائه خط‌مشی‌هایی در برنامه‌های توسعه جهت اجرای قانون اعلام و افشای اموال مدیران و پاسخگویی مدیران نسبت به اموال و دارایی‌های خود/ تدوین خط‌مشی‌هایی جهت تقویت و افزایش مجازات‌های مرتکبان فساد و اصلاح قوانین جزایی در این زمینه. بُعد اجتماعی، نقاط قوت: ۱. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به ارتقای خدمات عمومی و روند صعودی آن، ۲. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به آموزش عمومی و ارتباطات و فرهنگ‌سازی در برنامه‌های دوم و چهارم، ۳. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به مشارکت جامعه مدنی و نظارت عمومی در برنامه‌های دوم و چهارم و ۴. توجه مناسب به سیاست‌های مربوط به آزادی رسانه‌ها در برنامه چهارم. نقاط ضعف: ۱. بی‌توجهی به سیاست‌های مربوط به دسترسی آزاد مردم به اطلاعات در برنامه‌های توسعه و نبود هیچ‌گونه سیاستی در این‌باره در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه، ۲. بی‌توجهی به سیاست‌های مربوط به آزادی رسانه‌ها در برنامه‌های اول، دوم و سوم. پیشنهادها: تدوین خط‌مشی‌هایی در جهت ارتقای دسترسی مردم و سازمان‌های غیردولتی به اطلاعات دولتی به‌ویژه اطلاعات اقتصادی و مالی دولت/ تدوین خط‌مشی‌هایی در جهت آزادی رسانه‌ها برای دریافت و ارائه اطلاعات، ارتقای آزادی بیان و عدم سانسور و انحراف اطلاعات/ توجه بیشتر به مشارکت جامعه مدنی و ایجاد سازوکارهایی برای نظارت آنها بر دولت/ توجه به ارائه خط‌مشی‌هایی در جهت ارتقای آگاهی‌های مردم نسبت به فساد و ارتقای فرهنگ عمومی مبارزه با فساد در بین مردم. بُعد سیاسی: به‌طور کلی به بُعد سیاسی در برنامه‌های توسعه توجه کافی نشده است و این یکی از ضعف‌های تمام برنامه‌های چهارگانه توسعه می‌باشد. نقاط قوت: ۱. نقطه قوت نسبی شاخص‌های سیاسی در برنامه چهارم این بوده است که در این برنامه برخی از شاخص‌های آن به‌ویژه شاخص‌های مربوط به سیاست‌های ارتقای پاسخگویی و مشارکت فعال با سازمان‌های جهانی مورد توجه قرار گرفته است. نقاط ضعف: تقریباً همه شاخص‌های مربوط به بُعد سیاسی در سه برنامه نخست مورد بی‌توجهی قرار گرفته‌اند و هیچ‌گونه سیاستی در این بُعد وجود ندارد. در برنامه چهارم نیز سه شاخص آن همچنان بدون هیچ‌گونه سیاستی بوده است. پیشنهادها: تدوین خط‌مشی‌هایی جهت افزایش رقابت‌های سالم سیاسی و عدم انحصارگرایی در قدرت و نهادهای حاکمیتی، تدوین خط‌مشی‌هایی در جهت تمرکززدایی در قدرت و ایجاد فضای باز سیاسی با توسعه و تقویت احزاب سیاسی، تدوین خط‌مشی‌هایی در جهت حمایت مالی دولت از احزاب سیاسی و ارزیابی وضعیت مالی احزاب، تدوین خط‌مشی‌هایی در جهت افزایش پاسخگویی مدیران دولتی در برابر تصمیم‌ها در قبال شهروندان، تدوین خط‌مشی‌هایی در جهت افزایش تعهد مسئولان و مردم به مبارزه با فساد و تقویت اراده سیاسی و تدوین خط‌مشی‌هایی در جهت ارتقای همکاری‌های بین‌المللی با سایر کشورها در جهت مبارزه با فساد. یکی از ضعف‌های اساسی برنامه‌های توسعه عدم توازن در خط‌مشی‌های برنامه‌ها می‌باشد. چنانکه در طی هر چهار برنامه خط‌مشی‌های اقتصادی بخش					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	عمده‌ای از برنامه‌ها را به خود اختصاص داده‌اند و تنها شاخص‌های بُعد اداری متناسب با شاخص‌های اقتصادی بوده است. همچنین تفاوت بین شاخص‌های ابعاد اجتماعی و سیاسی با دو بُعد دیگر بسیار زیاد است و بُعد سیاسی در برنامه‌های توسعه مورد بی‌توجهی کامل قرار گرفته است. مصداق دیگر عدم توازن در خط‌مشی‌ها، عدم توازن در شاخص‌های مربوط به ابعاد می‌باشد. به‌طور مثال به شاخص مربوط به خصوصی‌سازی توجه قابل ملاحظه‌ای شده درحالی که به شاخص‌های مربوط به خط‌مشی‌های اصلاح سیاست‌های بانکی، تجاری یا توزیع عادلانه ثروت و یا خط‌مشی‌های مربوط به نظارت و بازرسی که سیاست‌های مکمل خصوصی‌سازی می‌باشند، توجه کافی نشده است. با توجه به این نقطه ضعف ممکن است خصوصی‌سازی به‌جای کاهش فساد، زمینه‌ساز گسترش بیشتر فساد نیز شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۳	ریشه‌ها، مصادیق و پیامدهای فساد انتخاباتی	مهدی امیری	۱۳۹۴	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
پیامدها	به‌طور کلی تأثیرات اصلی تقلب در انتخابات را می‌توان در موارد زیر دانست: تضعیف مشروعیت نظام سیاسی / تضعیف اتحاد و انسجام ملی / کاهش اعتماد عمومی / تضعیف کارآیی نظام سیاسی / افزایش پتانسیل بروز مناقشه و ناآرامی داخلی.					
نتیجه‌گیری	این مطالعه، با بررسی ابعاد مختلف فساد انتخاباتی به تشریح و توضیح ریشه‌های بروز و شیوع این پدیده و نیز تبیین تأثیرات و پیامدهای آن می‌پردازد. نتیجه حتمی و اجتناب‌ناپذیر فساد انتخاباتی پیدایش و افزایش احساس بیگانگی با حکومت در میان مردم و در نتیجه گسستگی آنها از حاکمیت در نظام‌های سیاسی مختلف است. شیوع این احساس در شکل حداقلی آن به بی‌تفاوتی مردم نسبت به حاکمیت و در شکل حداکثری آن به بیزاری آنها از حکومت خواهد انجامید. این بیزاری به نارضایتی اجتماعی دامن می‌زند که خود پتانسیل لازم برای شکل‌گیری نوعی جنبش اجتماعی علیه رژیم سیاسی را ایجاد خواهد کرد. ازسوی دیگر فساد انتخاباتی به شکل اجتناب‌ناپذیری کارآمدی نهادهای برآمده از انتخابات را به چالش می‌کشد. درواقع نمی‌توان انتظار داشت که از یک انتخابات دستکاری شده و مخدوش نهادهای توانمند و مؤثر شکل بگیرد. انتخابات سازوکاری برای ورود نیروهای کارآمد به نهادهای منتخب است و فساد در آن مانع از تحقق این روند خواهد شد. این امر کارکرد و عملکرد چنین نهادهایی را مختل کرده و از توانایی آنها برای پاسخگویی به مطالبات عمومی خواهد کاست. درواقع این وضعیت می‌تواند کارآمدی و ظرفیت پاسخگویی حاکمیت را با بحران مواجه کند. ازاین‌رو است که فساد انتخاباتی پدیده‌ای خطرناک برای شاکله حاکمیت در کشورهای مختلف قلمداد می‌شود و هر نظام سیاسی برای تضمین و بقای خود ناگزیر از تمهید تدابیر مقتضی جهت مقابله با آن و محو تمام اشکال تخلف و تقلب در انتخابات است. جدیت در پیگیری این مقابله متضمن ارتقای اعتماد عمومی نسبت به حاکمیت و افزایش پشتیبانی مردمی از آن است. نباید فراموش کرد که بسیاری از کشورهایی با سابقه طولانی در برگزاری انتخابات نیز درگیر فساد انتخاباتی بوده‌اند. حتی هنگامی که احتمال تخلف انتخاباتی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	در کشوری پایین باشد این امکان وجود دارد که تردیدها درخصوص مشروعیت و صحت فرآیند انتخابات افزایش یابد و این مسئله می‌تواند واکنش سیاسی عمومی را در پی داشته باشد. اعتماد پایین رأی‌دهندگان به فرآیند انتخابات حتی اگر بی‌اساس باشد می‌تواند تأثیر کاهنده‌ای بر میزان مشارکت شهروندان در انتخابات و دیگر اقدامات مدنی اجتماعی داشته باشد. کاهش میزان مشارکت سیاسی و تضعیف اعتماد عمومی به حاکمیت در یک کشور علاوه بر آنکه پیامدهای مخرب داخلی چون فرسایش سرمایه اجتماعی را به دنبال خواهد داشت، همچنین در عرصه بین‌المللی و در حوزه سیاست خارجی به کاهش توانایی‌ها و قابلیت‌های یک کشور برای پیگیری و تأمین منافع خود منجر خواهد شد. با توجه به این ملاحظات، هر نظام سیاسی می‌باید در صورت لزوم در پی ایجاد تغییرات و اصلاحات لازم در قوانین انتخاباتی خود جهت افزایش اعتماد و اطمینان رأی‌دهندگان به فرآیند انتخابات باشد. بدون شک تثبیت و تقویت مشروعیت نظام سیاسی کشورها از پیامدهای مستقیم افزایش این اعتماد است. از آنجاکه انتخابات سنگ‌بنا و ملزوم اصلی دموکراسی است حفظ سلامت و اعتبار آن برای تقویت ماهیت مردم‌سالارانه حکومت در هر کشوری از اهمیت اساسی برخوردار است. این امر مقابله ریشه‌ای با هریک از مظاهر و مصادیق فساد انتخاباتی را به الزامی قاطع برای دولت‌ها تبدیل می‌سازد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۴	قلمرو انطباق رویکرد قانونگذار ایران با مقررات متحدالشکل مقابله با فساد در کنوانسیون مریدا	محمود جلالی وحید قاسمی	۱۳۹۴	حقوق	توصیفی	مطالعات حقوق عمومی
نتیجه‌گیری	تعلق خاطر قانونگذار ایران در تعریف از جرائمی نظیر ارتشا که مورد آن صرفاً مادی است و از آن فقط در بخش دولتی، آن هم عمدتاً در مورد اشخاص حقیقی می‌توان سراغ گرفت، با تعریف کنوانسیون که آخرین و جدیدترین منبع فراملی حقوقی در این شاخه محسوب و برآیند تحولات متنوع در جوامع و مطابق با مقتضیات روز نگاشته شده است، مطابقت ندارد. زیرا اولاً امروزه تنها ارزش‌های مادی و پولی نیست که باعث تحریک افراد به سوءاستفاده از موقعیتی که در آن قرار گرفته‌اند می‌شود و بعضاً ارزش‌های غیرمادی و سوسه‌انگیزتر و دارای تبعات مادی بیشتری هستند. ثانیاً امروزه تنها روحیه سوداگرانه در بخش دولتی نیست که موجب اختلال در نظم و امنیت اجتماعی و سست شدن پایه‌های مقبولیت یک سیستم می‌شود، بلکه با تسریع روند خصوصی‌سازی در ایران و اینکه بسیاری از خدمات عمومی در این بخش قرار می‌گیرد، بی‌توجهی به جرم‌انگاری جرائم بین‌المللی از جمله ارتشا، در این بخش توجیه‌شدنی نیست. در حقیقت همان عواملی که قانونگذار را به جرم‌انگاری در بخش دولتی مجاب نموده، امروزه در بخش خصوصی نیز وجود دارد. ثالثاً امروزه شخصیت‌های حقوقی، واقعیات عینی جوامع هستند و تأثیر حضور آنها در فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی محسوس است و اگر بازتاب منفی اختلال در عملکرد آنها در سطوح مختلف جامعه نسبت به اشخاص حقیقی زیاده‌تر نباشد، کمتر نیست و بنابراین توجه بیشتر کشور به این موضوع را می‌طلبد. البته در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ تا حدودی این نقیصه جبران شده است (مواد (۲۰) تا (۲۲) و (۴۳) قانون). بنابراین، با توجه به قدیمی و سنتی بودن برخی موازین داخلی که حافظ ارزش‌های اقتصادی و معیارهای سنتی زمان					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	خویش بوده و با تحولات اجتماعی و اقتصادی اخیر ایران تجانسی ندارد و با توجه به اصلاحات مقطعی و جزئی که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در مورد برخی از این قوانین صورت گرفته و در عمل کافی به مقصود نیست و به‌خصوص رویه قضایی دادگاه‌های کشور در سال‌های اخیر که کشف و تعقیب بیشتر مفاسد بزرگ مالی دولتی خصوصاً در نظام بانکی کشور را نشان می‌دهد، بازنگری و تجدیدنظر در قوانین جزایی حاکم بر مفاسد اقتصادی و همچنین تأسیس نهادهای مستقل ملی مبارزه با فساد (همانند آنچه تاکنون در مورد مبارزه با پولشویی در کشور صورت گرفته)، در جهت تطبیق با کنوانسیون مریدا، باید نخستین هدف باشد. اما باید توجه داشت که در بخش داخلی علی‌رغم نبود نظام ارزیابی عملکرد و نارسا بودن و عدم شفافیت عملکرد نظام اداری و بعضاً مبهم بودن قوانین و ناقص بودن برخی از آنها که موجب نگرانی‌هایی در این مورد شده، زمینه‌ها و نقاط قوتی نیز وجود دارد که با تخصصی‌تر کردن و گسترش آنها می‌توان برنامه‌های مبارزاتی علیه فساد را گسترش بخشید. کنوانسیون مریدا، به‌عنوان سندی جامع و مستقل، می‌تواند وسیله‌ای بسیار مناسب در راستای مقابله با معضل فساد در هماهنگی با جامعه بین‌المللی باشد. همچنین پذیرش معیارهای جهانی آن می‌تواند تأثیر چشمگیری بر فعالیتهای تجاری بین‌المللی بگذارد. با این حال، فساد سیاسی که آثار مخرب آن کمتر از فساد اقتصادی نیست در چارچوب مقررات کنوانسیون قرار ندارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۵	ارائه رویکرد ترکیبی ANP-DEMATEL فازی برای تحلیل عوامل فراسازمانی مؤثر در بروز فساد اداری و مالی در سازمان‌های دولتی	مهدی اجلی حسین عظیمی ایمن قاسمیان صاحبی	۱۳۹۴	مدیریت	توصیفی	پژوهش‌های مدیریت راهبردی
علل و عوامل	عوامل سیاسی تسهیل‌کننده تخلفات اداری: عدم استقلال کامل قوه قضائیه، نفوذ قوه مجریه بر آن و بر دستگاه‌های نظارتی و بازرسی/ فشار گروه‌های ذی‌نفوذ در داخل و خارج سازمان/ فساد اداری مدیران/ جوسازی و غوغاسالاری/ توصیه برای در امان ماندن مدیران متخلف از مجازات/ [عدم] آگاهی مردم از حقوق خود در برابر قانون، مهمترین عوامل اقتصادی بروز تخلفات اداری: بی‌ثباتی اقتصادی/ تورم افسار گسیخته/ رکود اقتصادی/ کاهش درآمدها و کاهش قدرت خرید مردم/ توزیع ناعادلانه درآمدها در جامعه، برخی از ریشه‌های فرهنگی و اجتماعی در بروز تخلفات اداری: مادی‌گرایی/ فردگرایی/ روحیه مصرف‌گرایی/ ضعف در ایمان به آخرت.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
راهکارها	پیشنهادهایی برای جلوگیری از بروز فساد اداری مالی: مقابله و برخورد جدی با مصادیق فساد اداری/ تصویب قوانین کارآمد و راهگشا در مقابله با فساد/ تمرکززدایی از اداره امور و کاهش تصدی‌های دولتی/ ایجاد اصلاحات در نظام نظارت و بازرسی و بهینه‌سازی فرآیند نظارت و کنترل/ افزایش پاسخگویی دستگاه‌ها در مقابل مردم، نهادهای مدنی و نهادهای نظارتی قانونی/ ایجاد اصلاحات نهادی در مدیریت مقابله با فساد و سالم‌سازی نظام اداری.					
نتیجه‌گیری	هدف این تحقیق شناسایی و تعیین اهمیت عوامل فراسازمانی مؤثر در بروز فساد اداری مالی در سازمان‌های دولتی می‌باشد. این عوامل در چهار حوزه فرهنگی و اجتماعی، قانونی، سیاسی و اقتصادی تقسیم‌بندی شده و زیرمجموعه‌های هر کدام از این عوامل به تفکیک مشخص شده است. در این پژوهش ابتدا مدلی مفهومی از عوامل فراسازمانی مؤثر در بروز فساد اداری و مالی ارائه شده و سپس با استفاده از رویکرد ترکیبی دیمتل فازی و فرآیند تحلیل شبکه‌ای فازی ارتباط میان عوامل و اهمیت هریک از عوامل مؤثر در بروز فساد اداری و مالی تعیین گردیده است و در ادامه به مقایسه نتایج یافته‌های این پژوهش با مهمترین تحقیقات مشابه پرداخته شده است. عوامل قانونی دارای بیشترین اهمیت نسبت به سایر عوامل بوده و در رتبه اول قرار گرفته‌اند. عوامل اقتصادی در رتبه دوم، ریشه‌های فرهنگی و اجتماعی در رتبه سوم و عوامل سیاسی در رتبه آخر جای گرفته‌اند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۶	مشخصه‌های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و ادراک از فساد جوانان تهرانی	منصور حقیقتیان علی سیف‌زاده	۱۳۹۴	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات جامعه‌شناختی جوانان
نتیجه‌گیری	فساد دو رویه دارد، یک رویه آن، ادراکی است که نسبت به فساد در جامعه وجود دارد، یعنی باورهایی که جامعه نسبت به وجود فساد و گستره آن دارد. رویه دیگر، سنجش و ارزیابی فساد و تعیین شاخص‌هایی برای آن می‌باشد. هدف کلی این پژوهش بررسی رابطه مشخصه‌های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و ادراک از فساد شهروندان تهرانی است. در این پژوهش جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته و حجم نمونه ۲۶۹۰ نفر بوده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهند که: ۱. بین جنسیت پاسخگویان و ادراک آنها از فساد رابطه معناداری وجود دارد، به این معنا که ادراک از فساد پاسخگویان زنان بیش از مردان است و زنان میزان آلوده شدن سازمان‌ها، نهادها، بخش‌ها و فعالیت‌ها را به فساد بیش از مردان ارزیابی کرده‌اند. ۲. رابطه‌ای مستقیم بین ادراک از فساد و سطح تحصیلات پاسخگویان وجود دارد، به این معنا که با افزایش سطح تحصیلات افراد ادراک از فساد آنها نیز بیشتر می‌شود. ۳. بین وضع تأهل پاسخگویان و ادراک آنها از فساد رابطه معناداری وجود دارد، به این معنا که ادراک از فساد پاسخگویان مجرد بیش از پاسخگویان متأهل می‌باشد. ۴. بین سن و پایگاه اقتصادی و اجتماعی پاسخگویان و ادراک آنها از فساد رابطه معناداری وجود ندارد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۷	رویکرد قانونگذار به پیشگیری از جرم در قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد	شهرام ابراهیمی حامد صفائی آتشگاه	۱۳۹۴	حقوق	توصیفی	پژوهشنامه حقوق کیفری
نتیجه‌گیری	دو واقعه مهم در ده سال اخیر، ابتدا قوه مجریه و سپس قوه مقننه را به فکر بازنگری اساسی سیاست جنایی در برابر جرائم اقتصادی- مالی که به «مفاسد اقتصادی» شهرت یافتند، انداخت. از یک‌سو، افزایش چشمگیر مظاهر متنوع بزهکاری مالی و اقتصادی و پرونده‌های قضایی متعدد و ازسوی دیگر، الحاق ایران به کنوانسیون مبارزه با فساد (مریدا) که در مقام ارتقای برنامه جهانی مبارزه با مظاهر فساد اداری- مالی در سطح دولت‌هاست. بدین‌سان بود که کل نظام نسبت به این‌گونه جرائم حساس شد. از مظاهر بازنگری سیاست جنایی موجود و تعریف اقدام‌های جدید، وضع و تصویب قانون ارتقای سلامت است که مبنای آن، از یک‌سو، بند «۱۰» برنامه ارتقای سلامت اداری هیئت وزیران وقت (مصوب ۱۳۸۲) و ازسوی دیگر تنظیم لایحه قانون بود که در نهایت در آبان‌ماه ۱۳۹۰ در مجلس به‌صورت آزمایشی تصویب و به تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام رسید و مهلت آزمایشی آن در آبان‌ماه ۱۳۹۳ پایان یافت، اما از آنجا که از یک‌سو قوانین کیفری در ایران از دیرباز به‌صورت آزمایشی تصویب می‌شود و هیچ‌گاه در انقضای مدت، سازمان یا نهاد قضایی- اجرایی تقنینی و حتی علمی دست به ارزیابی کارنامه چنین قوانینی نمی‌زند و مشخص نمی‌شود قانونگذار با تصویب این قانون به‌دنبال چه هدفی بوده است و اساساً چرا مدت آزمایشی سه سال تعیین کرده است، کارنامه موفقیت‌ناقص دارد. ازسوی دیگر، با توجه به پراکندگی و تعدد نهادهای متولی پیشگیری از فساد و ناهماهنگی بین نهادهای ذی‌ربط که در عمل موجب هدر رفتن امکانات و ظرفیت‌های سازمان‌ها و نیز خنثی شدن فعالیت بخش‌های مختلف سیاست جنایی در این خصوص می‌شود، نهاد یا مرجعی برای سنجش میزان فساد و پیشگیری از آن پیش‌بینی نشده است. تصویب دو آیین‌نامه «مرجع ملی و نهاد هماهنگی کنوانسیون سازمان ملل متحد براساس مبارزه با فساد» مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۲۸ و آیین‌نامه «پیشگیری و مقابله نظام‌مند و پایدار با مفاسد اقتصادی در قوه مجریه»، مصوب ۱۳۹۳/۱/۶ را می‌توان اقدام فروتقنینی کوتاه‌مدت در راستای رفع مشکل اول تعبیر کرد. محور اساسی هر دو آیین‌نامه، شناسایی خلأها و الزامات و ضرورت‌های تقنینی، اجرایی و قضایی پیشگیری از فساد و به‌نوعی ارزیابی سرنوشت قانون در سطح نهادهای عدالت کیفری و نیز نهادهای اجرایی جهت برطرف کردن نقاط ضعف آن است. در همین زمینه، آیین‌نامه پیشگیری، در کنار کمیته پیگیری در بند «ب» ماده (۱)، تشکیل کارگروه ارتقای سلامت نظام اداری را با هدف پیشگیری و مقابله با فساد در هر یک از دستگاه‌های اجرایی پیش‌بینی کرده است. در ارتباط با سنجش میزان فساد و اعلام آن، می‌توان از تأسیس یک سازمان شفافیت داخلی مستقل از دولت برای ارزیابی فساد در ایران سخن به میان آورد. سازمان شفافیت ملی در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد می‌تواند فساد را اعم که از بخش دولتی و خصوصی رصد، میزان آن را اعلام کند و به ترویج اقدامات شفاف‌ساز بپردازد. در این زمینه، اگرچه قانونگذار ایران، سعی کرده است ازجمله در ماده (۱۰) قانون ارتقای سلامت و نیز بند «الف» ماده (۱۱) قانون اصلاح					

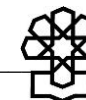
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب آبان‌ماه ۱۳۹۳، از توان تشکلهای غیردولتی در پیشگیری و مبارزه با فساد استفاده و زمینه مشارکت این سازمان‌ها را مهیا سازد، اما ضرورت رعایت مصالح و محدودیت‌های مورد اشاره در قانون ارتقای سلامت، در عمل مانع از انجام تحقیقات مستقل و نیز انتشار آزادانه نتایج آن می‌شود. امری که در سطح بین‌المللی توسط سازمان شفافیت بین‌المللی انجام و گزارش سالیانه آن براساس نظرسنجی مؤسسات معتبر در کشورهای مختلف، از سال ۱۹۹۳، در سوم ماه دسامبر منتشر می‌شود. انتشار گزارش از یک‌سو مشوقی است برای کشورهای برخوردار از بالاترین سطح سلامت، جهت حفظ و تقویت وضعیت و رتبه موجود و زنگ خطری خواهد بود برای ثبات و امنیت پایدار کشورهایی که از نظر رتبه فساد اداری- مالی در صدر قرار دارند. خاطرنشان می‌شود رتبه ایران درخصوص سلامت اداری پس از طی یک دوره تنزل، ازجمله به‌دلیل تضعیف تدریجی پایه‌های حاکمیت قانون، به‌ویژه از سال ۲۰۰۵ میلادی (با رتبه ۸۸ از ۱۵۹ کشور در آن سال) برای اولین بار در گزارش اعلامی سوم دسامبر سال ۲۰۱۴ برابر با دوازدهم آذرماه ۱۳۹۳، بهبود یافت و از میان یکصد و هفتادوپنج کشور، در رده ۱۳۶ قرار گرفت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۸	اثر نااطمینانی اقتصادی ناشی از تورم و فساد بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در کشورهای درحال توسعه: مطالعه موردی کشورهای تازه صنعتی شده (NIC)	منیژه بذریاچ تقی ترابی	۱۳۹۴	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد کاربردی
نتیجه‌گیری	وجود نااطمینانی و درکنار آن فساد اداری در اقتصاد یک کشور باعث افزایش هزینه‌ها و در نتیجه کاهش نرخ بازده سرمایه‌گذاری می‌شود. این مطالعه با هدف ارزیابی اثر نااطمینانی ناشی از تورم و فساد بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورهای درحال توسعه انجام گرفته است. داده‌های نااطمینانی نرخ تورم ابتدا با استفاده از روش GARCH به‌دست آمده و سپس با استفاده از الگوی گشتاورهای تعمیم‌یافته (GMM) تأثیر این نااطمینانی و فساد بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی برای سال‌های ۲۰۰۲ - ۲۰۱۲ در ۱۲ کشور منتخب مورد ارزیابی قرار گرفته است. نتایج نشان می‌دهند که متغیر فساد اثر معنادار و منفی بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی دارد درحالی‌که نااطمینانی تورم اثر معنادار و مثبتی بر آن دارد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۳۹	پیشگیری اجتماعی از فساد مالی و اداری در پرتو آموزه‌های اسلامی	رجب‌گلدوست جویباری عارف خلیلی پاجی	۱۳۹۴	فقه و اصول	توصیفی	مطالعات فقه اسلامی و مبانی حقوق
راهکارها	اصول حاکم بر منشور اخلاقی و اداری براساس آموزه‌های اخلاقی: توصیه به رعایت تقوای الهی/ توصیه به ایثار و احسان/ توصیه به معروف و نهی از منکر/ توصیه به کرامت‌مداری و حفظ منزلت/ توصیه به عدل و انصاف.					
نتیجه‌گیری	یکی از رویکردهای اصلی مورد توجه در قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب سال ۱۳۹۰ توجه به پیشگیری از فساد بر مبنای فرهنگ‌سازی و ارتقای سلامت نظام اداری مطابق منابع اسلامی است. یکی از راهکارهای کارآمد در ایجاد فضای سالم سازمانی جهت انجام صحیح وظایف، احیای اخلاق است. بهترین نمونه اخلاق را می‌توان اخلاق اسلامی دانست و بدین وسیله با احیای آموزه‌های دینی در حوزه‌های کاری علاوه بر ثمرات پرشماری که نصیب ما می‌گردد، می‌توان از آن به‌عنوان عاملی جهت کاهش و پیشگیری از مفساد اداری و مالی بهره جست. مطابق آموزه‌های دینی وجود معیارهای ارزشی و اخلاقی و تأکید مستمر بر آنها از سوی اشخاص ذی‌ربط نقش بسیار زیادی در جلوگیری از کجروی‌های حوزه سازمانی دارد. از منظر دیگر موضوع آسیب‌های اجتماعی و ضرورت آموزش‌های پیشگیرانه، ما را به سمت آموزش تعالیم انسانی و اسلامی در قالب کدهای رفتاری رهنمون می‌سازد. تدوین منشوری جامع با استفاده از آموزه‌های دینی می‌تواند در این زمینه بسیار مؤثر باشد. گام نخست در این مسیر، آموزش‌دهی صحیح و همه‌جانبه با استفاده از مؤثرترین و به روزترین ابزار است. تدوین یک نظام آموزشی منسجم و کارآمد نویددهنده رسیدن به اهداف تعیین شده است. استمرار در آموزش، سبب ایجاد نوعی خواست عمومی در قالب عنوان فرهنگ می‌شود. زمانی که ما با ابزارهای آموزشی بر صحیح یا غلط بودن چیزی تأکید می‌کنیم این امر در بلندمدت فرهنگ خاص آن چیز را ایجاد می‌کند. فرهنگی که خاستگاه آن عزم عمومی است. قدم آخر این فرآیند نیز تبلیغ مداوم آن فرهنگ است. تبلیغ و در معرض دید قرار دادن آن فرهنگ به‌صورت مداوم و مستمر مانع از فراموشی و نادیده گرفتن آن می‌شود. می‌توان چنین نتیجه گرفت که فرآیند ذکر شده، موجب تثبیت نهادهای اخلاقی متأثر از آموزه‌های دینی به‌عنوان یک عامل کارآمد در پدید آمدن و حفظ و نگهداری روابط انسانی خواهد شد که این امر نیز موجبات شکل‌گیری یک فضای سالم سازمانی را فراهم می‌سازد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۰	موانع تحقق اقتصاد مقاومتی	محمدحسین پژوهنده	۱۳۹۴	علوم اجتماعی	توصیفی	پژوهش‌های اجتماعی اسلامی
نتیجه‌گیری	با وجود آنکه می‌دانیم تنها راه رهایی از مخمصه تحریم در حال حاضر، اقتصاد مقاومتی است، اما موانعی بر سر راه است که از اهم آنها فساد در ابعاد مختلف است. مفسد اقتصادی، اداری، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، علمی، هنری و معرفتی مانند اختاپوسی از هر طرف اقتصاد مقاومتی را تهدید می‌کنند. راهبرد نهایی از نظر نگارنده این تحقیق، مبارزه بی‌امان و بدون ملاحظه و جانب‌نگری خواص و نورچشمی‌ها، با فساد در هر شکل آن است، چنان که بدون آن راه نیل به هدف مسدود می‌باشد. «شایان ذکر است که این تحقیق هریک از اشکال ذکر شده فساد را مورد بررسی و تشریح قرار داده است». میل به بقا یا غریزه ماندگاری از جمله غریزه‌های اصلی است که شماری از حواس، نهادها و غرایز دیگر را کنترل می‌کند، از جمله حس امنیت یا نیاز به تأمین زیر پوشش آن قرار دارد. حس نیاز به تأمین نیز از زیرمجموعه‌هایی حمایت می‌کند چون تأمین‌های روحی و مادی که خود در سطح گسترده‌ای عمل می‌کند. با این رویکرد در می‌یابیم که فقر مادی می‌تواند زمینه بسیاری از مفسد اجتماعی و سازمانی باشد. به همین دلیل یکی از راه‌های جلوگیری از فساد اداری که در منابع دینی فراوان بر آن تأکید شده، تأمین معیشت کارگزاران و کارکنان حکومت است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۱	پیشگیری از فساد اداری - مالی در پرتو «آیین‌نامه پیشگیری و مقابله نظام‌مند و پایدار با مفسد اقتصادی در قوه مجریه ۱۳۹۲»	امیرحسن نیازپور	۱۳۹۴	علوم سیاسی	توصیفی	راهبرد
نتیجه‌گیری	سیاستگذاران جنایی بین‌المللی و ملی خصوصاً از سال ۲۰۰۳ میلادی از رهگذر تصویب و پیوستن به پیمان مبارزه با فساد به عزم جهانی برای مهار این پدیده رسیده‌اند. در پهنه سیاست جنایی ایران نیز شناسایی تدابیر ناظر به کنترل فساد با پیوستن به پیمان مذکور شتاب بیشتری به‌خود گرفته است و در همین چارچوب مقررات متعددی تصویب شده‌اند، اما این سیاستگذاری‌ها عمدتاً جنبه کیفری/واکنشی داشته‌اند و شامل جرم‌انگاری و کیفرگذاری در این عرصه است. تا اینکه در سال ۱۳۹۰ از رهگذر قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد به روی دیگر سیاست جنایی یعنی پیشگیری از جرم هم توجه شده است. بر همین اساس، پیشگیری از فساد و ترسیم یک سامانه کنشی مهارکننده در منظومه سیاست جنایی ایران به رسمیت شناخته شده است. آیین‌نامه پیشگیری و مقابله نظام‌مند و پایدار با مفسد اقتصادی نیز برای اجرایی - عملیاتی کردن همین بُعد سیاست جنایی به تصویب رسیده است. به نظر می‌رسد در این آیین‌نامه با وجود پیش‌بینی تدابیر ماهوی و شکلی مناسب، کاستی‌های متعددی هم وجود دارد. فراگیر نبودن اعضای کمیته پیگیری برای سیاستگذاری‌ها، پیش‌بینی نشدن ایجاد یک نظام					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	آمار جنایی منسجم در قلمرو هریک از کارگروه‌ها، شناسایی نشدن نظام ارزیابی سازمانمند و از همه مهمتر نبود متخصصان در عرصه پیشگیری از جرم و توجه نداشتن به نقش و ظرفیت نهادهای جامعه‌ی در این پهنه از چالش‌های بنیادی این گستره به‌شمار می‌روند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۲	برآورد شاخص فساد اقتصادی در ایران به روش فازی و بررسی رابطه آن با اقتصاد زیرزمینی با استفاده از آزمون علیت هشیائو	مسعود خداپناه	۱۳۹۴	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد مقداری
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه برآورد شاخص فساد اقتصادی در ایران طی دوره زمانی ۱۳۵۷-۱۳۹۱ از طریق رویکرد منطق فازی است. در این مطالعه برای برآورد شاخص فساد اقتصادی در ایران از سه متغیر ورودی حجم دولت، ضریب جینی و شاخص دستمزد واقعی استفاده شده است. نتایج این مطالعه نشان داده‌اند که شاخص فساد اقتصادی در ایران علی‌رغم نوسان زیاد در برخی سال‌ها، طی سال‌های اخیر روندی فزاینده پیدا کرده است. شاخص فساد اقتصادی در ایران در بیشترین مقدار خود در سال ۱۳۵۷ شروع شده و طی دوره بعد از انقلاب روندی نزولی به‌خود گرفته است، اما طی سال‌های جنگ به‌واسطه نابسامانی‌های جنگ از سال ۱۳۵۹ به بعد دوباره روند صعودی به‌خود می‌گیرد. شاخص فساد اقتصادی در ایران طی سال ۱۳۷۱ به کمترین مقدار خود می‌رسد. روند شاخص فساد اقتصادی در ایران از این سال به بعد تا سال ۱۳۸۰ حول میانگین شاخص فساد طی دوره نوسان می‌کند اما از سال ۱۳۸۴ به بعد روندی صعودی‌تر نسبت به سال‌های دیگر به‌خود می‌گیرد. دلیل اصلی افزایش شاخص فساد اقتصادی در ایران طی این سال‌ها به کاهش دستمزد واقعی و هزینه‌های مصرفی دولت طی این سال‌ها باز می‌گردد. همچنین نتایج آزمون علیت هشیائو نیز نشان داد که یک رابطه علی دوطرفه بین شاخص فساد اقتصادی و اقتصاد زیرزمینی در ایران طی دوره مورد بررسی وجود داشته است. برای مقابله و کنترل این دو بخش در اقتصاد، سیاست‌های روشنی مانند اولویت دادن به ارتقای سطح کارآمدی دولت (حکومت) در قیاس با ایجاد تغییرات در میزان محدودیت‌های قانونی می‌تواند مفید باشد. همچنین جهت‌گیری‌های سیاستی به سمت آزادسازی تجاری و یا کاهش محدودیت‌های تجاری و قانونی (ضمن فراهم کردن زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی لازم) می‌تواند ضمن کمک به کاهش حجم اقتصاد زیرزمینی در کنترل فساد نیز مؤثر واقع شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۳	پیش‌بینی بی‌اخلاقی و فساد مالی با توجه به اعتماد اجتماعی در حرفه حسابرسی	طاهره خسروآبادی بهمن بنی‌مهد	۱۳۹۴	اخلاق	توصیفی	اخلاق در علوم و فناوری
نتیجه‌گیری	این تحقیق رابطه میان اعتماد اجتماعی و تمایل حسابرسان به دریافت رشوه را مورد مطالعه قرار داده است. نمونه این تحقیق شامل ۳۲۰ نفر از حسابرسان شاغل در بخش دولتی و خصوصی بوده که جمع‌آوری اطلاعات از آنها به طریق پرسشنامه‌ای انجام گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد رابطه‌ای مستقیم میان سطح پایین اعتماد اجتماعی و تمایل به دریافت رشوه میان حسابرسان وجود دارد. به بیان دیگر هرچه اعتماد اجتماعی در سطح پایین‌تری قرار داشته باشد، آنگاه تمایل اشخاص به فساد مالی نیز افزایش می‌یابد. همچنین اشتغال حسابرسان در بخش خصوصی رابطه‌ای معنادار و مستقیم با فساد مالی دارد و حسابرسان شاغل در بخش خصوصی نسبت به حسابرسان شاغل در بخش دولتی بیشتر در معرض انجام رفتارهای غیراخلاقی نظیر دریافت رشوه، زیرمیزی و... قرار می‌گیرند. نتایج تأیید می‌کند که توسعه اخلاق در حرفه حسابرسی مستلزم بهبود ارزش‌های اجتماعی از جمله اعتماد اجتماعی است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۴	رابطه فناوری اطلاعات با فساد اداری: نقش وجدان کاری به عنوان یک اصل اخلاقی	مصطفی هادوی‌نژاد زهرا جاوید	۱۳۹۴	اخلاق	توصیفی	اخلاق در علوم و فناوری
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه بررسی رابطه فناوری اطلاعات با فساد اداری، ضمن تبیین نقش وجدان کاری است. نمونه این تحقیق شامل ۳۵۷ نفر از کارکنان سازمان‌های دولتی رفسنجان است و از پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات بهره‌گیری شده است. یافته‌ها نشان می‌دهند مادامی که به رابطه وجدان کاری با فساد اداری توجه نشود، فناوری اطلاعات رابطه منفی معناداری با فساد اداری دارد. اما اگرچه وجدان کاری رابطه فناوری اطلاعات با فساد اداری را تعدیل نمی‌کند، نظر به رابطه منفی و قوی وجدان کاری با فساد اداری، نقش کاهنده فناوری اطلاعات در فساد اداری رنگ می‌بازد. از این‌رو، وجدان کاری تبیین‌کننده قوی‌تری برای فساد اداری در مقایسه با فناوری اطلاعات محسوب می‌شود و شایسته است دامنه بحث در مدیریت فساد اداری، از گسترش و تجهیز فناوری اطلاعات به تقویت وجدان کاری کشیده شود.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۵	ساختار فساد در نظام اداری کشور: بررسی ساختار شکل‌گیری فساد اداری در سازمان‌های مادی، هنجاری و سازمان‌های با هدف انتظامی، با استفاده از روش آنتروپی شانون	حامد رحمانی مرتضی موسی‌خانی غلامرضا معمارزاده طهران کرم‌الله دانش‌فرد	۱۳۹۴	مدیریت	توصیفی	مدیریت منابع در نیروی انتظامی
راهکارها	هنگامی که سعی ما جلوگیری از فساد کلان در سازمان انتظامی است، به دلیل گستره زیاد تأثیرگذاری آن در سطح جامعه، اصل شفافیت و پاسخگویی ازسوی مسئولان رعایت شود و سعی شود با وضع قوانین و مقررات سختگیرانه‌تر از بروز مجدد آن جلوگیری شود. در صورتی که سعی ما جلوگیری از فساد کلان در سازمان اقتصادی است، باید سیستم‌های کنترل و بازرسی برای پیش‌مدیران در سطوح عالی در نظر گرفته شود. در صورتی که جلوگیری از فساد کلان در سازمان هنجاری مدنظر ماست، باید سعی شود سیستم‌های انگیزشی غیرمالی، برای کارکنان و مدیران در نظر گرفته شود و نیز سعی شود با ایجاد سامانه‌هایی کنترلی برای کارکنان، از باندبازی و خویشاوندسالاری جلوگیری شود. / هنگامی که سعی در جلوگیری از فساد خُرد در سازمان انتظامی و اقتصادی است، پیشنهاد می‌شود، سیستم جبران خدمات و به‌خصوص پاداش مالی، برای کارکنان و مدیران در نظر گرفته شود. / در صورتی که هدف ما جلوگیری از فساد خُرد در سازمان هنجاری است نیز پیشنهاد می‌شود نسبت به پیاده‌سازی یک سیستم شایسته‌سالار و در کنار آن تمهیدات برای کنترل و بازرسی کارکنان و مدیران اقدام شود.					
نتیجه‌گیری	به‌طور کلی، این پژوهش در پی پاسخ به دو پرسش زیر است: ۱. چه نوع فساد اداری در نظام اداری کشور وجود دارد؟ ۲. انواع فسادهای شناسایی شده در انواع سازمان‌ها، دارای چه ضرایب اهمیتی هستند؟ «در این مطالعه ۹ ساختار متفاوت فساد شناسایی شده که عبارتند از: مبتنی بر شرکای خصوصی و دولتی، مبتنی بر برنامه‌ریزی، مبتنی بر قانون، مبتنی بر فرد، مبتنی بر سطوح سازمانی، مبتنی بر اندازه، مبتنی بر برانگیختن، مبتنی بر پیامد و مبتنی بر مقیاس. پس از شناسایی این ۹ ساختار، ضرایب اهمیت هریک از این ساختارها برای سه نوع سازمان انتظامی، مادی و هنجاری و در دو سطح فساد خرد و کلان محاسبه شده است». در این تحقیق، طبقات جامعه آماری شامل سازمان آموزش و پرورش استان قزوین (به‌عنوان سازمان با هدف هنجاری)، اداره دادگستری استان قزوین (به‌عنوان سازمان با هدف انتظامی) و اداره صنعت، معدن و تجارت استان قزوین (به‌عنوان سازمان با هدف اقتصادی) در نظر گرفته شده و جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته است. «در این تحقیق پرسشنامه برای دو مرحله تهیه شده است، در مرحله اول پرسشنامه به‌منظور شناسایی مؤلفه‌های فساد اداری در دستگاه‌های دولتی و بررسی روایی الگو تهیه شده و نمونه شامل پنج نفر از مقامات عالی‌رتبه قوه قضائیه بوده است و در مرحله دوم پرسشنامه به‌منظور شناسایی ضرایب مؤلفه‌ها تهیه شده و نمونه شامل ۳۰ مدیر منتخب بوده است». همچنین جهت بررسی ضریب اهمیت هر یک از مؤلفه‌ها، از روش آنتروپی شانون استفاده شده است. یافته‌های پژوهش به‌شرح زیر است: زمانی که سازمان انتظامی و فساد از نوع کلان است، تأثیرگذارترین مؤلفه در ساختار فساد، گستره کلان فساد و وجود افراد سیاسی و					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	سرشناس در سطح بین‌المللی در ساختار فساد موجود است. کمترین امتیاز اختصاص داده شده به ساختن قانون و اندازه بزرگ سازمان‌ها در انجام فساد است. یعنی در این سطح هم، قانون مشکلی ندارد، بلکه مشکل در اجرای قانون ایجاد می‌شود و نیز لزومی ندارد که ساختار فساد دربردارنده اجزای زیاد برای ارتکاب فساد باشد و ممکن است اندازه سازمان و شبکه‌ای که در آن مرتکب اعمال فاسد می‌شود، کوچک باشد. در صورتی که سازمان مادی و فساد از نوع کلان باشد، تأثیرگذارترین مؤلفه در ساختار فساد، نقش مدیر در ارتکاب فساد معرفی شده است. براساس مصاحبه با خبره‌ها، مشخص شده است که در بیشتر فسادهای کلان، مدیران نقش اساسی داشته‌اند. در سازمان‌های مادی نیز کمترین امتیاز ارائه شده به ساختن قانون است. در صورتی که سازمان هنجاری و فساد از نوع کلان باشد، تأثیرگذارترین مؤلفه در ساختار فساد سرگرمی است. در مصاحبه صورت گرفته با خبره‌ها در این خصوص، مشخص شده است که فساد کلان در این سازمان‌ها، بیشتر براساس خویشاوندسالاری و به صورت تغنی و وابستگی به گروه‌های ذی‌نفع و گروه دوستان صورت گرفته است. کمترین امتیاز اختصاص داده شده از سوی خبره‌ها نیز وجود ساختاری در ارتکاب به عمل فاسد بود. در این نوع سازمان‌ها، برخلاف دو سازمان فوق، وجود تشکیلات و شبکه‌هایی برای ارتکاب به عمل فاسد، امتیاز بالایی را به خود اختصاص نداده است. زمانی که سازمان انتظامی و فساد از نوع خرد است، تأثیرگذارترین مؤلفه در ساختار فساد، نیازهای مالی و فیزیولوژیکی است که منجر به فساد می‌شود. از دید خبره‌ها، کمترین امتیاز هم به وجود نقش افراد عالی‌رتبه اداری و سیاسی، در ارتکاب این نوع فساد بوده است. زمانی که سازمان مادی و فساد از نوع خرد است، تأثیرگذارترین مؤلفه در ساختار فساد، نیازهای مالی و فیزیولوژیکی است. در اینجا برخلاف سطح کلان که منبع فساد، مدیران بودند، مدیران نقش بسیار کم‌رنگی داشته و فساد به صورت روزمره و در خط مقدم صورت می‌پذیرد. زمانی که سازمان، هنجاری و فساد از نوع خرد است، تأثیرگذارترین مؤلفه در ساختار فساد، وجود نقش مدیران در اعمال فاسد و کمترین امتیاز هم مربوط به ساخت قانون، برای ارتکاب فساد است. از دید کارشناسانی که در این تحقیق با آنها مصاحبه شده است، یکی از مباحث بسیار مهمی که از نظر آنها، باید جدای از فساد سازمان‌یافته مطرح می‌شد و مورد بررسی قرار می‌گرفت، وجود شبکه فساد در فسادهای کلان است. از دید آنها، تمامی فسادهای کلان صورت گرفته در دستگاه دولتی ایران، با ایجاد یک شبکه همراه بوده است که در آن، فرد فاسد راحت‌تر می‌توانسته به ارتکاب فساد دست بزند. همچنین از خروجی یافته‌های به دست آمده می‌توان درک کرد که از دید پاسخ‌دهندگان، زمانی که سازمان با فساد کلان درگیر است، مدیران نیز در ارتکاب فساد نقش دارند و از دید آنها، ارتکاب جرم افراد فاسد در سطح کلان، در اغلب اوقات به خاطر نیاز فیزیولوژیکی آنها نیست و عواملی همچون خویشاوندسالاری و وابستگی به احزاب، گروه‌های ذی‌نفع یا تفریح نیز نقش مهمی دارد که این متناسب با رویکرد رانت‌جویی، کارفرما غیر کارگزار و حامی پیرو در فساد است. در مقابل از دید پاسخ‌دهندگان، مؤلفه ساختن قانون برای ارتکاب به عمل فاسد در سطح کلان، دارای کمترین نقش است و آنها این عقیده را داشتند که افراد فاسد در فساد کلان بیشتر در اجرای قانون مرتکب فساد می‌شوند و این‌طور نیست که برای انجام عمل فاسد خود، قانون، آیین‌نامه و یا دستورالعملی را تدوین کنند و نکته قابل توجه دیگری که وجود دارد، رتبه پایین پیامد فساد کلان برای بخش اعظمی از جامعه است. از دید پاسخ‌دهندگان، به دلیل افزایش فساد در سطح کلان در کشور،					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	دیگر توجه عموم به آن جلب نمی‌شود و اینکه از دید آنها این‌گونه فساد دیگر نزد مردم و جامعه عادی شده و حساسیت زیادی بر روی آن وجود ندارد که این متناسب با رویکرد اخلاقی در ارتکاب به فساد است. در مورد فساد خُرد نیز نکته قابل توجه این است که مهمترین عامل ارتکاب فساد خُرد، مبحث مالی و نیاز فیزیولوژیکی است. آنها بیشتر به این دلیل مرتکب فساد می‌شوند، چون حقوق پایینی دریافت می‌کنند و حقوق دریافتی آنها کفاف زندگی را نمی‌دهد. این عقیده پاسخ‌دهندگان، برگرفته از رویکرد محرومیت نسبی در فساد است. این‌گونه فساد در بسیاری از سازمان‌ها دیده می‌شود و مردم روزانه می‌توانند آن را ببینند و می‌توان گفت که پیامد آن، بخش اعظمی از جامعه را دربرگرفته است. ازسوی دیگر از دید پاسخ‌دهندگان، این‌گونه فسادها اغلب بدون برنامه‌ریزی و به‌صورت روزمره است و افراد در اجرای قانون مرتکب فساد می‌شوند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۶	جرمانگاری در حقوق فعالیت‌های اقتصادی	مجتبی جعفری	۱۳۹۵	حقوق	توصیفی	فقه و حقوق اسلامی
نتیجه‌گیری	جرمانگاری یکی از تکنیک‌های حقوق کیفری برای برخورد با رفتارهایی است که به ارزش‌های اساسی یک جامعه آسیب می‌زنند. قانونگذار هر کشور در قلمرو جرم‌انگاری باید دو مسئله را مورد توجه قرار دهد: اول اینکه ارزش مورد حمایت قانونگذار از چه درجه اهمیتی برخوردار است؟ و دوم حمایت از یک ارزش نباید به‌گونه‌ای باشد که باعث آسیب دیدن ارزش‌های مهمتر گردد. در قلمرو حقوق فعالیت‌های اقتصادی که یکی از عرصه‌های جدید نظریه‌پردازی در دنیای کنونی می‌باشد نیز قانونگذار همزمان با دو دغدغه روبرو است، از یک‌سو، حمایت از سرمایه‌گذاری نیازمند آن است که قوانین دست و پاگیر و جرم‌انگاری‌های غیرضروری به کلی از نظام حقوقی برچیده شود تا در پرتو آن سرمایه‌گذاران با میل و رغبت بیشتری وارد میدان سرمایه‌گذاری گردند. ازسوی دیگر، حمایت از همین سرمایه‌گذاران مستلزم آن است که برخی از رفتارهای زیان‌زننده و مغایر رقابت سالم در عرصه فعالیت‌های اقتصادی جرم‌انگاری شده، به قید ضمانت اجرای کیفری ممنوع گردند. بدیهی است توازن بین این دو آرمان امر خطیری است. در قلمرو فعالیت‌های اقتصادی پیشنهاد می‌شود قانونگذار ایران به برجسته نمودن مهمترین رفتارهای مجرمانه که آسیب‌های آنها به فعالیت‌های اقتصادی بسیار زیاد است پرداخته، درخصوص سایر جرائم، قضات را به مقررات عمومی ارجاع دهد. در این صورت، می‌توان امیدوار بود که ضمن پاسداری از حریم سرمایه‌گذاران به‌نوعی فضای سرمایه‌گذاری هم همچنان حفظ شده، افراد بیم گرفتار شدن در یک نظام حقوقی بی‌رحمانه را نداشته باشند. برای مثال، قانونگذار ایران می‌تواند تعقیب و مجازات مرتکبان جرائمی مثل ارتشا، اختلاس، سوءاستفاده از امکانات عمومی، خیانت در امانت، صدور چک بی‌محل و... را (هرگاه این جرائم در حوزه فعالیت‌های اقتصادی رخ داده باشند) تشدید کرده، درخصوص سایر جرائم از مقررات عمومی استفاده کند. در این‌صورت هم جرم‌انگاری و هم جرم‌زدایی از حقوق فعالیت‌های اقتصادی آثار مثبتی به همراه خواهد داشت.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۷	بررسی تطبیقی کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با فساد مالی و قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد	محمدرضا نظری‌نژاد خشایار اسفندیاری‌فر	۱۳۹۵	حقوق	توصیفی	پژوهشنامه حقوق کیفری
نتیجه‌گیری	با بررسی تطبیقی بین کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با فساد مالی و قانون ارتقای سلامت نظام اداری می‌توان ملاحظه کرد که اکثر موضوعاتی که در کنوانسیون مریدا بیان شده است مبتنی بر پیشگیری است و موضوعاتی چون تدوین منشور اخلاقی، نظارت بر خریدهای دولتی، گزارش به مردم، مشارکت جامعه، جلوگیری از فساد در بخش خصوصی و... همه مواردی است که در هر دو سند به آنها اشاره شده است. با وجود این موضوعات مشابه می‌توان به این نتیجه رسید که قانون ارتقای سلامت نظام اداری براساس کنوانسیون مریدا و تحت تأثیر آن تدوین و به تصویب رسیده است و علت این تأثیرپذیری را از یک طرف باید در این امر جستجو کرد که ایران عضو این کنوانسیون است و اجرای مفاد آن برای اعضا الزامی است و از طرف دیگر برای بهره‌مندی از تسهیلات و کسب وجهه بین‌المللی باید موضوعات مورد توجه در آن را در قوانین خود وارد کند. علاوه بر این، نیاز کشور ما به قوانین اینچنینی است که با استفاده از رویکرد پیشگیرانه و با هزینه کمتری به مبارزه با فساد برود. در پاره‌ای موارد قانون ارتقای سلامت نظام اداری، از کنوانسیون پا فراتر گذاشته است. به‌طور مثال می‌توان به تشکیل دادگاه اختصاصی به‌موجب ماده (۶) این قانون اشاره کرد. به‌موجب این ماده حکم صادره از دادگاه قطعی است که برخلاف حقوق دفاعی متهم به‌نظر می‌رسد. به همین دلیل در کنوانسیون صحبتی از تأسیس چنین دادگاهی نشده است و به‌جای آن از تأسیس نهادها و مراجع تخصصی در مواد (۵) و (۳۶) صحبت شده است. ازسوی دیگر، در مواردی، این قانون از کنوانسیون عقب مانده و نتوانسته است پا به پای آن حرکت کند. به‌عنوان مثال می‌توان به میزان اختیاراتی اشاره کرد که در قوانین داخلی به نهادهای غیردولتی داده شده است. بی‌شک که نقش NGOها در مبارزه با فساد به نسبت نقش آنها در کشورهای دیگر کمرنگ‌تر است. درحالی که اگر اختیارات بیشتری داشتند، می‌توانستند نقش یک ناظر را نسبت به عملکردهای بخش‌های دولتی و خصوصی بازی کنند که این امر باعث کاهش مؤثر فساد می‌شد. بر همین اساس باید به‌دنبال تشکیل و تقویت نهادهای مدنی آزاد با اختیار طرح دعوا در جامعه باشیم. البته در ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ به سازمان‌های مردم‌نهاد و اختیارات آنها در زمینه اعلام جرم ارتكابی و شرکت در تمام مراحل دادرسی اشاره شده است. متأسفانه طبق ماده قانونی مذکور، همه سازمان‌های مردم‌نهاد از چنین اختیاری برخوردار نیستند. علاوه بر این، سازمان‌های مذکور طبق تبصره «۳» ماده (۶۶)، باید دارای مجوز باشند و اسامی آنها توسط وزیر دادگستری و وزیر کشور تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد. حال این سؤال مطرح است که با تدوین قانون ارتقای سلامت اداری تحت تأثیر کنوانسیون مریدا، آیا می‌توان آمیدی به ریشه‌کن شدن و یا حداقل کاهش فساد اداری داشت؟ به‌نظر می‌رسد که مقابله با فساد اداری اگرچه به وضع قانون نیازمند است، اما بیش از تدوین قانون، تقویت نهادهای مدنی و آزادی‌های رسانه‌ای به‌منظور افشای مفاسد اداری ضروری است. همچنین به‌نظر می‌رسد که کوچک شدن دولت و کاهش نظام بوروکراسی که در کشور ما بسیار گسترده است، ازجمله دیگر پیش‌شرط‌هایی است که زمینه فساد اداری و مالی را تا حد زیادی کاهش می‌دهد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۸	فساد اداری در سازمان‌های ورزشی: عوامل مؤثر بر پیدایش، گسترش و راه‌های کنترل آن (مورد مطالعه: ادارات ورزش و جوانان استان کردستان)	طه رزم‌آرا مظفر یکتایار	۱۳۹۵	تربیت بدنی	توصیفی	مطالعات تربیت بدنی و علوم ورزشی
پیامدها	فساد در عرصه ورزش و سازمان‌های ورزشی، پیامدهای ناخوشایند زیر را به همراه دارد: فساد می‌تواند سلطه سرمایه‌داری در ورزش را افزایش دهد. / رواج فساد در ورزش و سازمان‌های ورزشی باعث می‌شود فلسفه ورزش که همانا رقابت سالم و جوانمردانه برای پیروزی و موفقیت است، نقض گردد. / فساد، شایسته‌سالاری را در ورزش از بین می‌برد که این امر به نوبه خود از انگیزه ورزشکاران تازه‌کار و کارکنان سازمان‌های ورزشی می‌کاهد. / فساد، شهرت و آوازه سازمان‌ها و رشته‌های ورزشی و افراد درگیر در ورزش را خدشه‌دار می‌کند که این امر می‌تواند برای ورزش بسیار گران تمام شود.					
نتیجه‌گیری	این مطالعه به دنبال شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر بروز، گسترش و مهار فساد اداری در سازمان‌های ورزشی است. جامعه آماری که برابر با نمونه آماری در این تحقیق می‌باشد شامل ۱۰۴ نفر از کارکنان و کارشناسان ادارات ورزش و جوانان شهرستان‌های استان کردستان است و روش جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه بوده است. چنین فرض شده است که پنج عامل اصلی وضعیت اقتصادی کارکنان، ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی، ویژگی‌های سازمانی، ویژگی‌های فردی کارکنان و کمیت و کیفیت قوانین و مقررات در بروز و گسترش فساد اداری نقش قابل توجهی دارند. نتایج تحقیق حاکی از آن است که کلیه عوامل مذکور در بخش سازمان‌های ورزشی معنادار بوده و بر پیدایش فساد اداری تأثیر دارند. در مورد نقش عوامل اقتصادی باید گفت که وضعیت اقتصادی کارکنان ادارات ورزش و امور جوانان باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد. در خصوص نقش ویژگی‌های فرهنگی می‌توان گفت که از نظر پاسخگویان، مواردی از قبیل درجه خویشاوندسالاری، عدم پایبندی کارکنان به رعایت موازین شرعی و قانون‌گریزی در فرهنگ جامعه، از عواملی هستند که به صورت بالقوه می‌توانند زمینه‌های فساد را در بین کارکنان فراهم آورند. در خصوص نقش ویژگی‌های سازمانی نیز باید گفت که نبود مواردی از قبیل مکانیسم‌های کنترل مناسب در سازمان، نظام پاداش کارآمد، امنیت شغلی برای کارکنان و وجود شبکه‌های غیررسمی، از ویژگی‌هایی هستند که می‌توانند سازمان‌های ورزشی را در معرض خطر فساد اداری قرار دهند. در خصوص نقش کمیت و کیفیت قوانین و مقررات نیز می‌توان گفت وجود قوانین مبهم، پیچیده و ناآشنا برای ارباب رجوع علاوه بر اینکه باعث رابطه بوروکراتیک و تسلط کارکنان و مأموران دولت بر ارباب رجوع می‌شود، به افزایش ارتباط این دو گروه منجر می‌شود که این شرایط، افزایش بروز فساد اداری در سازمان را اجتناب‌ناپذیر می‌کند. در مورد نقش ویژگی‌های فردی هم باید گفت تمرکز بر عواملی که به طور مستقیم به بُعد انسانی مربوط می‌شود، مانند ویژگی‌های شخصیتی و فردی کارکنان، می‌تواند تأثیر بیشتری در کاهش یا حذف فساد اداری در سازمان داشته باشد. این ویژگی‌ها شامل مواردی مانند آزمندی، فردگرایی و... است. نتایج حاصل از رتبه‌بندی نیز نشان می‌دهد که از دیدگاه کارکنان، عوامل اقتصادی، فرهنگی، ویژگی سازمانی، کمیت و کیفیت قوانین و مقررات و ویژگی‌های فردی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	کارکنان به ترتیب می‌توانند از جمله عوامل تأثیرگذار بر بروز فساد در ادارات ورزش و امور جوانان باشند که در این میان نقش عامل اقتصادی بسیار پررنگ تر به نظر می‌رسد. همچنین بررسی نتایج تک تک مؤلفه‌های پیدایش فساد اداری نشان می‌دهد که مؤلفه‌هایی چون عدم تناسب میان رشد تورم و نرخ رشد حقوق کارکنان، فقدان مزایای جنبی برای کارکنان، احساس نابرابری اقتصادی کارکنان دولت در مقایسه با سایر اقشار جامعه و درجه خویشاوندسالاری بیشترین تأثیر را بر بروز و شیوع فساد اداری داشته است و سایر مؤلفه‌ها در رتبه‌های پایین‌تری قرار گرفته‌اند. نکته قابل توجه اینکه در بخش روش‌های کنترل نیز افزایش حقوق کارکنان اولین رتبه را به خود اختصاص داده است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۴۹	بررسی تأثیر شفافیت سازمانی بر کاهش فساد اداری با میانجیگری اعتماد سازمانی (مطالعه موردی: کارکنان بیمارستان پانزده خرداد ورامین)	حسن درویش فاطمه عظیمی زاچکانی	۱۳۹۵	مدیریت	توصیفی	مدیریت دولتی
راهکارها	تشویق نیروی انسانی به ارزیابی میزان شفافیت اداری و ارائه بازخورد در این زمینه به صورت ناشناس برای بهبود وضعیت/ ایجاد چارچوبی برای کنترل درون سازمانی توسط کارکنان، در جهت جلوگیری از بروز فساد اداری/ شفاف سازی فعالیت‌های سازمان برای بهبود اعتماد کارکنان به اهداف راهبردی سازمان/ ایجاد سیستم تعالی سازمانی، با بهبود شفافیت و ایجاد و توسعه افشاگری اطلاعات/ توجه ویژه به عدالت در محیط سازمان به ویژه در مورد دستمزد، در جهت کاهش فساد اداری در بخش‌های مختلف/ توجه به سختی کار کارکنان در بخش‌های مختلف و استفاده از انگیزاننده‌های مادی و معنوی برای جلوگیری از بروز رفتارهای انحرافی.					
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه بررسی تأثیر شفافیت سازمانی بر کاهش فساد اداری با میانجیگری اعتماد سازمانی است. در این تحقیق برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شده و نمونه آماری شامل ۱۸۴ نفر از پزشکان و پرستاران واحد ستادی بیمارستان پانزده خرداد ورامین است. نتایج نشان می‌دهد که شفافیت سازمانی بر کاهش فساد اداری و نیز بر اعتماد سازمانی تأثیر مثبت و معنادار دارد و از سوی دیگر اعتماد سازمانی نیز بر کاهش فساد اداری تأثیر مثبت و معنادار دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۰	فساد و جرم اقتصادی، تهدید علیه امنیت ملی	رضا شیرزادی سیدحسین حسینی	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	کار آگاه

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
علل و عوامل	محدودیت‌های تجاری/ یارانه‌های صنعتی/ کنترل قیمت‌ها/ نرخ‌های چندگانه ارزی/ دستمزدهای پایین در خدمات دولتی، تجاری/ ذخایر منابع طبیعی مانند نفت.					
پیامدها	کاهش سرمایه‌گذاری و کند شدن رشد اقتصادی و در نهایت عدم تحقق اهداف توسعه اقتصادی/ کاهش درآمدهای مالیاتی/ تنزل کیفیت زیرساخت‌های اقتصادی و خدمات عمومی.					
راهکارها	ایجاد نهادهایی برای مبارزه با فساد اقتصادی و اصلاحات اقتصادی/ افزایش دستمزدهای بخش عمومی/ کاهش اندازه دولت در اقتصاد/ حساسی مالی دقیق/ استقلال رسانه‌های ارتباط جمعی/ استقلال دستگاه قضایی/ مشارکت شهروندان/ تمرکززدایی/ اصلاح فرهنگ جامعه/ ایجاد زمینه اشتغال و کاهش بیکاری/ توزیع عادلانه فرصت‌ها و جلوگیری از رانت‌خواری/ فراهم کردن حداقل امکانات زندگی برای همه مردم.					
نتیجه‌گیری	این مطالعه در پی پاسخ به این پرسش است که فساد چگونه بر رشد و توسعه اقتصادی و در نهایت بر امنیت ملی تأثیر می‌گذارد. امروزه بُعد اقتصادی امنیت ملی جای بُعد نظامی را گرفته و به نقطه مرکزی تبدیل شده است. بنابراین تصور جامعه و جهانی امن بدون توجه به کارکردها و روابط اقتصادی، بیهوده و تحقق‌ناپذیر است و اساساً بُعد اقتصادی، مهمترین بُعد تهدید امنیت است. فساد و جرم اقتصادی توأماً موجب تهدید امنیت اقتصادی کشورها به‌ویژه در اقتصادهای رانتی می‌شوند. پدیده فساد و جرم اقتصادی ابتدا امنیت اقتصادی جوامع را متأثر می‌سازد و سپس حوزه امنیت ملی را مورد تهدید قرار می‌دهد. زیرا مفاسد و جرائم به شکل تبعیض و بی‌عدالتی فراگیر بروز می‌کنند و منجر به از بین رفتن مشروعیت به‌عنوان یکی از شاخص‌های اصلی امنیت ملی می‌شوند. فاسدان اقتصادی را می‌توان به دو سطح خرد و کلان تقسیم کرد. در سطح خرد، سارقین منازل، خودروها، قاچاقچیان خرده‌پا، اختلاس‌کنندگان مبالغ اندک و کلاهبرداران غیر حرفه‌ای را می‌توان دید. دلایل این جرم‌ها عواملی چون بیکاری و فقر مالی و فرهنگی است و بدون سازماندهی، طراحی و پیچیدگی هستند. در سطح کلان افراد و گروه‌هایی هستند که برای دستیابی به اهداف نامشروع خود از رانت‌های مختلف سیاسی- اقتصادی ناشی از برقراری روابط با صاحبان قدرت و نفوذ در دستگاه‌های متولی منابع اقتصادی (که باید صرف تولید و اشتغال و رفاه عمومی شوند)، بهره‌گیری نموده و موجب ایجاد انحراف در منابع اقتصادی می‌شوند. شبکه حمایتی حامی- پیرو نیز نوعی دیگر از عوامل زمینه‌ساز فساد است. این شبکه نوعی از ساخت قدرت است که اشخاص با منزلت و موقعیت‌های سیاسی و حکومتی به‌عنوان حامی، با افراد و گروه‌های اجتماعی متنفذ به‌عنوان پیرو، پیوند و ارتباط شخصی دوجانبه برقرار می‌کنند. این روابط متضمن فساد است و بر مبنای ملاحظات و وفاداری‌های سیاسی، عاطفی و خویشاوندی است. حاکم و حامی‌ها برای حفظ قدرت خود، امتیازات و رانت‌های اقتصادی را براساس این پیوندها توزیع می‌کنند. مشخصه‌های مهم نظام حامی- پیرو عبارتند از: منابع مالی منحصراً در کنترل حامی است، اطلاع‌رسانی شفاف وجود ندارد، روابط غیررسمی، بانندی و شخصی بر روابط رسمی- قانونی چیرگی دارند، مرز منافع عمومی و خصوصی مبهم است و روابط فسادآمیز حمایتی در ساخت اقتصاد دولتی و رانتی بیشتر از ساخت اقتصاد بازاری است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	دموکراسی با سازوکارهای نظارتی، پاسخگویی، شفافیت، گردش آزاد اطلاعات، رسانه‌های مستقل و احزاب نیرومند به مثابه نمونه آرمانی و مطلوب، معیار و مقیاس برای ارزیابی فساد در کشورها است. هرچه حکومتی به این الگوی آرمانی نزدیک‌تر شود، میزان فساد در آن کمتر و برعکس با دوری گزیدن از آن، فساد بیشتر خواهد شد. فساد در نظام‌های دموکراتیک، تصادفی است و در نظام‌های غیردموکراتیک نظام‌مند و سیستمی. ارتباط میان پدیده فساد و رشد اقتصادی را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد: اول نظریه‌هایی که معتقدند فساد قادر است از طریق دور زدن قوانین و مقررات ناکارآمد و انعطاف‌ناپذیر تحمیل شده توسط دولت (خصوصاً در کشورهای کمتر توسعه‌یافته)، به افزایش رشد اقتصادی منجر شود. دوم نظریه‌هایی که فساد را به مثابه نیرویی می‌دانند که به عملکرد مناسب بازارها آسیب می‌رساند و از این رهگذر، زمینه کاهش رشد اقتصادی را فراهم می‌آورد. هرچا بوروکراسی اداری ناکارآمد، پرهزینه، وقت‌گیر و تحمیل‌کننده هزینه مبادله باشد، عقلانیت اقتصادی، کارگزاران اقتصادی را به سوی روش‌های کم‌هزینه‌تر سوق می‌دهد و آنان را وادار می‌دارد که روشی را برگزینند که مستلزم صرف هزینه کمتر است. در اینجا فساد اداری به عنوان گزینه بدیل به جای پیمودن مسیر طولانی و طاقت‌فرسای اداری مطرح می‌شود و به تدریج به قاعده بازی کارگزاران اقتصادی تبدیل می‌گردد. این قاعده جدید و غیررسمی اگرچه از لحاظ ارزشی مذموم و ناپسند است، اما از نظر اثباتی کارآتر از قاعده بازی مرسوم و قانونی است و مخصوص کشورهایی است که از بوروکراسی ناکارآمد رنج می‌برند. برخی دولت‌ها مجازات‌های سنگینی برای فساد اقتصادی پیش‌بینی کرده‌اند، با این حال ممکن است مأموران آنها به دلیل دریافت رشوه و یا علل دیگر، اختلاس و کلاهبرداری را نادیده گرفته، متخلف را تبرئه می‌کنند یا وی را بعد از محکومیت مورد عفو قرار می‌دهند و محیط مساعدی را برای فعالیت مفسدان اقتصادی و گسترش رشوه فراهم می‌کنند. عوامل کاهش جرم عبارتند از: صنعتی شدن، توزیع عادلانه درآمد، کاهش نرخ بیکاری، کاهش فقر نسبی.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۱	ادراک فساد و احساس عدالت اجتماعی	مهدی محمدی حسن رفیعی میرطاهر موسوی سمانه حسین‌زاده	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	مسائل اجتماعی ایران
راهکارها	اجرای برنامه‌هایی در جهت ایجاد تعادل اقتصادی در نهادها و دستگاه‌های اداری / استقلال نسبی بخش اقتصادی از نهاد سیاسی / شفاف‌سازی جریان اطلاعات اقتصادی، مالی و اداری / تقویت سازوکارهای نظارتی شفاف، کارآمد و سالم در نهادها و دستگاه‌های اداری.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه بررسی ادراک فساد در نهادها و دستگاه‌های اداری مختلف و ارتباط آن با احساس عدالت اجتماعی در بین ساکنان شهر تهران است. در این تحقیق از چک‌لیست و پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده و نمونه آماری شامل ۴۰۰ نفر از ساکنان مناطق سه پهنه توسعه‌ای (پایین، متوسط و بالا) تهران است که همگی در بازه سنی ۱۸ تا ۶۵ سال قرار دارند. «در این پژوهش جمع‌آوری اطلاعات از سه طریق ذیل انجام گرفته است: پرسشنامه احساس عدالت اجتماعی، پرسشنامه ادراک روند فساد و چک‌لیست ادراک فساد در سازمان. بنابراین علاوه بر ادراک فساد، ادراک روند فساد نیز مورد بررسی قرار گرفته است». اکثر پاسخگویان معتقد بوده‌اند که فساد مالی- اداری در شمار مهمترین مشکلات اجتماعی ایران قرار دارد. بیشترین ادراک فساد در سازمان‌های تحت بررسی به ترتیب مربوط به «شهرداری‌ها»، «دلالان و واسطه‌های سازمان‌ها و اشخاص صاحب مقام»، «گمرک»، «اداره دارایی (مالیات)» و «بانک‌ها» بوده است و کمترین ادراک فساد نیز به ترتیب به «خبریه‌ها»، «مدارس»، «دفاتر پلیس +۱۰»، «مطبوعات» و «اداره ثبت احوال» نسبت داده شده است. به‌طور کلی نتایج پژوهش نشان داده است که سطح ادراک فساد بسیار بالاست. بیشتر پاسخگویان معتقد بوده‌اند هنگامی که با نهادها و سازمان‌های اداری کاری داشته‌اند، لازم بوده که با افراد صاحب‌نفوذ تماس یا ارتباط شخصی برقرار کنند تا کارهایشان انجام شود، فقط ۶/۹ درصد پاسخگویان معتقد بوده‌اند هنگامی که با نهادها و سازمان‌های اداری کاری داشته‌اند، هیچ وقت لازم نبوده که با افراد صاحب‌نفوذ تماس یا ارتباط شخصی برقرار کنند تا کارهایشان راه بیفتد. حدود ۹ نفر از هر ۱۰ فرد مشارکت‌کننده در پژوهش معتقد بوده که فساد در طی ده سال گذشته در ایران افزایش یافته است و ادراک فساد در اکثر سازمان‌ها از حد متوسط بالاتر بوده است. به‌نظر می‌رسد افزایش آمار اختلاس‌های کشف شده در سال‌های اخیر بیشترین تأثیر را در این زمینه داشته است و این پدیده تأثیر چشمگیری بر کاهش احساس عدالت اجتماعی و به تبع آن، کاهش اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی و امنیت روانی بر جای گذاشته است. در مجموع با توجه به یافته‌ها، می‌توان گفت در نهادهایی که حجم گردش مالی و فعالیت‌های اقتصادی بیشتر است، ادراک فساد نیز بیشتر است و در نهادهایی که فعالیت‌های اجتماعی و مدنی بیشتری دارند ادراک فساد نیز کمتر است. بر این اساس (اگر ادراک فساد بیشتر را ناشی از وجود فساد بیشتر بدانیم)، به‌نظر می‌رسد وقتی ساختار اقتصادی غیرمولد و ناکارآمد باشد، گسترده بودن حجم وظایف و در اختیار داشتن قدرت بوروکراتیک بیشتر همراه با دسترسی به منابع عظیم اقتصادی در سازمان‌ها و نهادهای اداری، زمینه ظهور فساد اداری بیشتری را فراهم خواهد کرد. نکته دیگر اینکه تصور پاسخگویان از وجود فساد صرفاً به سازمان‌های دولتی محدود نیست، بلکه از نظر پاسخگویان، در تمام سازمان‌ها حتی سازمان‌های مردمی و سازمان‌های عمومی نیز فساد در حد درخور توجهی وجود دارد. این پدیده را می‌توان ناشی از مستقل نبودن نهادهای عمومی و دو سنجیتی (دولتی و عمومی) بودن آنها در ایران دانست. مطابق نتایج تحقیق فقط ادراک فساد در سازمان‌ها در بین زنان بیشتر از مردان است، ولی از حیث احساس عدالت اجتماعی و نیز ادراک روند فساد تفاوت آماری معناداری بین دو جنس دیده نمی‌شود. در باب تفاوت‌های جنسیتی در نگرش به فساد در سازمان‌ها، نخستین فرضیه‌ای که به ذهن می‌رسد، تابعیت ادراک					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	فساد از احساس تبعیضی است که میان دو جنس ممکن است وجود داشته باشد. مطابق این فرضیه، زنان از آن رو فساد را در دستگاه‌ها بیشتر دیده‌اند که با تبعیض بیشتری در کل جامعه یا به‌طور خاص در دستگاه‌های اداری مواجه بوده‌اند. اما این تبیین پذیرفتنی نیست، زیرا چنانکه در این مطالعه نشان داده شده است، احساس عدالت اجتماعی میان دو جنس تفاوت معناداری با هم ندارند. بنابراین، به‌نظر می‌رسد مردان احتمالاً به‌علت مواجهه با سطوح بالاتری از فساد در زندگی روزمره، تحمل و پذیرش بیشتری در برابر آن پیدا کرده باشند. مطابق نتایج مطالعه، بین ادراک فساد در سازمان‌ها و ادراک روند فساد و ابعاد آن با احساس عدالت اجتماعی رابطه منفی و معناداری وجود داشته است. به‌عبارت دیگر، هرچه ادراک روند فساد و ادراک فساد در سازمان بیشتر شود، احساس عدالت اجتماعی کمتر می‌شود و برعکس. در زمینه ارتباط بین ادراک فساد با احساس عدالت اجتماعی می‌توان گفت فساد مشکل عدالت اجتماعی است و هر دو بُعد شایسته‌سالاری و توزیع اقتصادی عادلانه را در درون کشورها تضعیف می‌کند. همچنین در این تحقیق هفت سازمان شناسایی شده‌اند که ۳۹/۸ درصد از احساس عدالت اجتماعی شهروندان را با ادراک آنها از فساد در هفت دستگاه مزبور می‌توان تبیین کرد. نتایج نشان داده‌اند که ادراک فساد در «احزاب و سازمان‌های سیاسی» بیشترین تأثیر را در احساس عدالت اجتماعی شهروندان دارد و پس از آن به‌ترتیب ادراک فساد در «دادسراها و دادگاه‌ها»، «درمانگاه‌ها، بیمارستان‌ها، آزمایشگاه‌ها و دیگر مراکز سلامت (دولتی)»، «خیریه‌ها»، «شرکت‌ها و مؤسسات بخش خصوصی»، «اعضای شورای محله و شهر» و «دلالتان و واسطه‌های سازمان‌ها و اشخاص صاحب مقام» بر احساس عدالت شهروندان تأثیر می‌گذارند. در بین هفت سازمانی که بر احساس عدالت شهروندان تأثیرگذار بودند، «دلالتان و واسطه‌های سازمان‌ها و اشخاص صاحب مقام»، «احزاب و سازمان‌های سیاسی» و «دادسراها و دادگاه‌ها» در رده‌های بالای ادراک فساد قرار داشتند. اما «خیریه‌ها» در پایین‌ترین سطح بودند و دیگر سازمان‌ها نیز در اواسط طیف بیشترین تا کمترین قرار داشتند. بنابراین نمی‌توان گفت نهادهایی که سطح ادراک فساد در آنها بالاتر است، لزوماً تأثیر بیشتری بر احساس عدالت اجتماعی شهروندان دارند. درواقع، به‌نظر می‌رسد ادراک فساد در دستگاه‌هایی که انتظار مردم برای رفتار عادلانه در آنها بیشتر است (مانند خیریه‌ها و درمانگاه‌های دولتی و دادسراها و دادگاه‌ها)، تأثیر بیشتری بر احساس عدالت اجتماعی شهروندان دارد. بنابراین، سیاستگذاران جهت افزایش احساس عدالت اجتماعی باید به ایجاد شفافیت و سلامت اداری در این سازمان‌ها توجه ویژه‌ای داشته باشند. ادراک و تصور شهروندان از تجربیات آنها در زندگی اجتماعی‌شان نشئت می‌گیرد و بر این اساس، اگر ادراک فساد را نشانه وجود فساد واقعی در جامعه بدانیم، به‌طور کلی می‌توان گفت فساد اداری در ایران از بدنه بخش دولتی به سازمان‌های متعلق به بخش عمومی نفوذ کرده است. حتی سازمان‌های مردمی نیز درگیر فساد اداری هستند، به‌طوری که فساد به شکل هنجار در نهادهای اداری نفوذ کرده است. یکی از ویژگی‌های فساد گسترش آن به شکل پدیده‌ای تخریبی مانند پارازیت یا سرطان است و به‌مرور به هنجار و فرهنگ تبدیل می‌شود. در ایران نیز به‌گونه‌ای شاهد گسترش این پدیده سرطانی به شکل فراگیر هستیم. گفتنی است روابط مشاهده شده در این پژوهش صرفاً نشان‌دهنده هم‌بستگی بین متغیرها هستند و بر رابطه علی دلالت ندارند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۲	استراتژی مبارزه با فساد اداری، راهکاری برای پاسخگویی به تأمین عدالت اجتماعی	زهرا تیرگر حسین فروغی‌نیا	۱۳۹۵	حقوق	توصیفی	اندیشمندان حقوق
علل و عوامل	علل بروز فساد اداری، عوامل اجتماعی و فرهنگی: ضعف باورهای اخلاقی و ارزش‌های انسانی (کنترل درونی)/ کاهش سطح وجدان کاری و انضباط اجتماعی/ ناهماهنگی میان ارزش‌ها و راه‌های دستیابی به آنها/ چیرگی روابط بر ضوابط/ ضعف فرهنگ سازمانی در میان مدیران و کارمندان/ وجود فرهنگ وفاداری درون‌سازمانی/ گسترش و استمرار فساد/ ضعف کنترل اجتماعی (حساسیت همگانی به فساد و کجروی در دستگاه‌های اداری)، عوامل اقتصادی: پایین بودن دستمزد در برابر تورم و گرانی و بی‌ثباتی اوضاع اقتصادی/ تنگدستی و شکاف طبقاتی/ اندازه آزادی کارمندان برای پرداختن به کارهای تولیدی و بازرگانی در بخش خصوصی/ اقتصاد رانتیر که می‌تواند از راه‌های گوناگون زمینه فساد اداری را فراهم کند: الف) دولتی بودن اقتصاد و دخالت چشمگیر دولت در عرضه کالاها و خدمات ب) وجود انحصارات دولتی در پهنه اقتصاد و غیررقابتی بودن زمینه‌های اقتصادی پ) گستردگی دولت و پرشمار بودن بنگاه‌ها و سازمان‌های دولتی و وابسته به دولت ت) توانمندی اقتصادی و مالی دولت‌های رانتیر که باعث می‌شود دولت برای اداره کردن خود وابسته به شهروندان نباشد، بلکه از راه توزیع ثروت بتواند آنان را به خود وابسته کند و در نتیجه خود را ناگزیر از پاسخگویی و شفاف‌سازی کارکردش نداند/ خصوصی‌سازی در صورتی که به درستی انجام نگیرد، عوامل سیاسی: جابجا شدن دولت‌ها و دگرگونی‌های گسترده در سطح مدیران و کارکنان/ جناح‌بندی‌های سیاسی در نظام اداری/ وجود برخی محدودیت‌ها و نبود آزادی‌های سیاسی/ مصلحت‌اندیشی‌ها/ فساد یقه‌سفیدها/ نبود اراده سیاسی و فساد مدیران بلندپایه، عوامل اداری، ساختاری و مدیریتی: وجود نظام بوروکراتیک عریض و طویل و در نتیجه طولانی و پیچیده شدن روند کارها که زمینه قوانین و مقررات را فراهم می‌آورد/ بی‌ثباتی و نبود امنیت شغلی/ نبود سیستم تشویق و تنبیه/ استخدام نیروها/ ناهمخوانی سازمان‌ها و دستگاه‌های اداری با واقعیت‌ها و نیازهای جامعه امروزی/ بیکاری پنهان یا وجود ساعت‌های کار خالی/ ضعف نظارت و سازمان‌های نظارتی، عوامل حقوقی: تبعیض در اجرای قوانین و کیفرها/ نبود تعریف‌های روشن و مشخص برای جرائم مالی- اداری و دسته‌بندی نشدن آنها/ وجود قوانین متعارض و نفی‌کننده یکدیگر و روشن نبودن ناسخ و منسوخ در آنها/ خلأ و ابهام در قوانین.					
پیامدها	پیامدهای فساد اداری: فساد اداری از طریق خدشه وارد کردن بر سیاست‌های دولت برای تأمین منافع و اهداف اکثریت، باعث اتلاف منابع محدود و اقتصادی شده و هزینه‌های هنگفتی بر جامعه تحمیل می‌کند/ فساد اداری باعث کند شدن رشد اقتصادی می‌شود، زیرا انگیزه سرمایه‌گذاری را برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی کاهش می‌دهد/ فساد اداری سبب قهقرایی شدن و پسروی فعالیت‌های خدماتی و تجاری انجام شده توسط شرکت‌های کوچک می‌شود و فعالیت‌های اقتصادی مهم را به انحصار بخش دولتی یا خصوصی (افراد با نفوذ و وابستگان به قدرت) درآورده و به‌طور کلی «ساختارهای انحصارطلبی» را تقویت می‌کند/ فساد اداری از درجه مشروعیت دولت‌ها می‌کاهد و ثبات و امنیت جوامع را به خطر می‌اندازد، همچنین ارزش‌های دموکراسی و اخلاقیات را مخدوش می‌سازد و از این					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	طریق مانع توسعه سیاسی و اجتماعی می‌شود/ فساد اداری موجب تضعیف اعتقاد مردم به توانایی و اراده سیاسی دولت برای جلوگیری از زیاده‌طلبی‌ها و نیز باعث قطع امید به آینده‌ای بهتر شده و مشروعیت اخلاقی دولت را زیر سؤال می‌برد و در نتیجه سبب کاهش اعتماد عمومی و مقبولیت اجتماعی حکومت می‌گردد.					
راهکارها	راهکارهای فرهنگی: به‌نظر می‌رسد بهتر باشد که وظیفه فرهنگ‌سازی به نهادهای مستقل از دولت سپرده شود تا بتواند فارغ از هیاهوها و مشکلات، این کار را به سرانجام رساند و به نهادینه کردن اصول والای اخلاقی و ارزش‌های انسانی، مسئولیت‌پذیری، نظم‌پذیری، قانونمداری، شایسته‌سالاری و... بپردازد. راهکارهای اقتصادی: خصوصی‌سازی، راهکارهای سیاسی: تأمین آزادی بیان و اطلاع‌رسانی شفاف، راهکارهای اداری، ساختاری و مدیریتی: به‌روزرسانی و کارآمد ساختن ساختار و بهره‌گیری از ابزارها و تکنولوژی روز در نظام اداری/ افزایش احساس امنیت شغلی کارمندان/ اقدامات درخصوص سازمان‌ها و نهادهای نظارتی: الف) تفکیک وظایف و حوزه مسئولیت هریک به روشنی ب) نظارت و پیگیری مستمر این سازمان‌ها پ) الزام نهادها و سازمان‌ها به پاسخگویی و شفاف‌سازی کارهایشان ت) پشتوانه و ضمانت اجرایی داشتن گزارش‌ها و تصمیمات این سازمان‌ها. راهکارهای حقوقی: بررسی، اصلاح و تکمیل قوانین اداری به‌دست خبرگان و کارشناسان/ تدوین قانون‌ها و آیین‌نامه‌ها به‌گونه‌ای که برای سال‌ها کارآمد و برآورنده نیازها باشد/ اقدام عاجل برای ارائه تعریف مشخص و واحد از قوانین/ عدم تبعیض در اجرای قوانین مجازات اداری.					
نتیجه‌گیری	مهمترین عامل موفقیت در مبارزه با فساد اداری، عزم و اراده سیاسی و حمایت مقامات ارشد دولت از برنامه مبارزه با فساد است. درواقع، اغلب راهکارهای ارائه شده معطوف به اصلاح نقش دولت، کارویژه آن و اصلاح ساختار اداری است. از آن جمله است سیاست‌زدایی از نظام اداری، مقررات‌زدایی، کوچک‌سازی، بهینه‌سازی و مهندسی دوباره نظام سازمانی و ساختار آن. نظریاتی نیز در این زمینه مطرح است، همچون نظریه دولت کوچک، دولت کارآفرین، دولت کارساز، دولت مدیریتی، نظریه کارگزاری و نظریه انتخاب عمومی. همچنین در کشورهای درحال توسعه دولت‌ها، مسئولیت‌ها و وظایف گسترده‌ای برعهده دارند و دامنه فعالیت‌های دولت به مراتب گسترده‌تر از کشورهای پیشرفته و صنعتی است. بررسی‌های صورت گرفته، وجود ارتباط مستقیم بین فساد و ناکارآمدی در کشورهای توسعه‌نیافته و نیز رابطه مستقیم را بین اندازه و بزرگی دولت و فساد نشان می‌دهد. محیط‌های سازمانی‌ای که زمینه فساد در آنها به‌صورت بالقوه وجود دارد، چنانچه دارای سیستم‌های مناسب مسئولیت‌پذیری، پاسخگویی، نظارت و کنترل نباشند، می‌توانند به آسانی به‌سوی فساد میل کنند. فساد حد و مرزی ندارد. بررسی‌ها حاکی از آن است که فساد و اختلاس به قشر خاص و کشور یا جامعه‌ای مشخص تعلق ندارد. بنابراین، ضرورت مقابله با آن در سطح بین‌المللی احساس می‌شود. به همین منظور، استفاده از تجربه جهانی و نتایج حاصل از برگزاری کنفرانس‌ها و گردهمایی‌ها و همچنین تجارب کشورها در برخورد با فساد بسیار مفید و مؤثر است و هر کشوری باید متناسب با توجه به شرایط مقتضیات ملی، جغرافیایی و حکومتی نسبت به مبارزه با این پدیده خطرناک اقدام نمایند. مبارزه با فساد هنگامی می‌تواند موفق باشد که به‌صورت برنامه‌ریزی شده انجام گیرد و از حمایت مردم و سطوح بالای حاکمیت نیز برخوردار باشد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۳	استرداد اموال تاراج شده در حقوق بین‌الملل مبارزه با فساد	محمد شریف‌شاهی آمنه دهشیری قدرت الله نوروزی	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	راهبرد
راهکارها	با درنظر داشتن وضعیت خاص ایران، هم از جهت اینکه خود قربانی تاراج اموال و دارایی‌ها بوده و هست و هم از این جهت که در همسایگی کشورهایی با درجه فساد بالا قرار دارد، جلب توجه به موارد زیر می‌تواند راهگشا باشد: ضرورت اصلاح نظام بانکی براساس رویکردهای شفافیت و ضدفساد با درنظرگرفتن صلاحیت‌هایی مانند توقیف موقت حساب‌های مشکوک، به‌منظور جلوگیری از تاراج اموال و دارایی‌های داخلی و همچنین جلوگیری از انتقال دارایی‌های نامشروع از کشورهای دیگر/ اصلاح و تدوین قوانین و مقررات پیشگیرانه ناظر بر فساد مالی- اداری مقامات و کارگزاران، خاصه جرم‌انگاری ثروت‌اندوزی نامشروع/ بهینه‌سازی کارکردی و اصلاح نهادهای مسئول در مبارزه با فساد ازجمله دیوان محاسبات کشور و سازمان بازرسی کل کشور/ ایجاد پلیس تخصصی مبارزه با جرائم اقتصادی، بانکی و مالی با صلاحیت‌های علمی و تخصصی لازم ازجمله آشنایی با علوم حسابداری، بانکداری و مهارت‌های لازم در تحصیل و کشف دلایل در جرائم مالی/ اقدام در جلب مشارکت منطقه‌ای و بین‌المللی درخصوص مبارزه با فساد در منطقه جغرافیایی فلات ایران و در صورت لزوم انعقاد توافقنامه‌های دوجانبه و چندجانبه با همسایگان درخصوص معاضدت و مشارکت در مبارزه با تاراج و استرداد دارایی‌ها/ اقدام نسبت به رسیدگی قضایی داخلی و صدور احکام مقتضی طبق ماده (۵۴- الف) کنوانسیون مبارزه با فساد برای شروع فرآیند استرداد اموال و سپس طرح دعای استرداد دارایی‌ها، براساس مفاد کنوانسیون مبارزه با فساد نسبت به دارایی‌های تاراج شده ایران با اولویت موارد اخیر تاراج اموال/ جمع‌آوری مدارک و مستندات لازم برای شناسایی دارایی‌ها و طرح دعوی استرداد نسبت به دارایی‌های تاراج شده توسط خاندان و دولتمردان رژیم پهلوی (با درنظر داشتن مرور زمان).					
نتیجه‌گیری	تاراج اموال گونه‌ای از فساد است که در آن بخشی از منابع و دارایی‌های عمومی یا خصوصی توسط کارگزاران عالیرتبه سیاسی و اقتصادی تصرف شده و در جهت منافع نامشروع مورد استفاده قرار می‌گیرد. اموال به تاراج رفته از طریق فساد باعث کاهش بخش عظیمی از منابع عمومی و بودجه دولت می‌شوند. این امر آثار جدی بر پاسخگویی دولت نسبت به شهروندان دارد. فساد و تاراج اموال ناشی از آن منابع لازم برای توسعه کشورها را ناپدید می‌کند. اموال تاراج شده اغلب در بانک‌ها و مراکز مالی کشورهای توسعه‌یافته پنهان می‌شوند. کنوانسیون ضدفساد سازمان ملل متحد، تنها سند الزام‌آور حقوقی بین‌المللی است که به‌طور خاص به بهشت‌های امن فساد توجه کرده است. این کنوانسیون بر مسئله مشارکت و همکاری متقابل حقوقی در بخش استرداد اموال تأکید می‌نماید. همچنین کنوانسیون راهکارهایی را دربردارد که می‌تواند فرآیند استرداد اموال را برای کشورهای درحال توسعه تسهیل کند. با این حال، اجرای چارچوب‌های لازم برای همکاری حقوقی متقابل و مشارکت برای همه کشورها آسان نیست. مشارکت و همکاری حقوقی در وهله نخست نیازمند آن است که کشورها، هم کشور خواهان و هم کشور					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	درخواست‌شونده، تمایل زیادی به همکاری داشته باشند. دیگر اینکه، اقدامات مربوط به استرداد اموال یکی از پیچیده‌ترین طرح‌های حقوقی است و به سطح بالایی از اراده سیاسی و مهارت‌های حقوقی و حرفه‌ای نیازمند است. فقدان خواست سیاسی و مهارت موانع جدی بر سر راه استرداد اموال به کشورهای قربانی است. در فرانسه سازمان‌های غیردولتی می‌توانند به نیابت از کشور قربانی، دعوای استرداد اموال تاراج شده را نزد دادگاه اقامه کنند. در سوئیس قانون دوالیر به‌طور ویژه اختصاص دارد به دارایی تاراج‌شده موجود در سوئیس که به‌دلیل کوتاهی دولت قربانی فساد، امکان استرداد آنها از طریق کانال‌های معمولی همکاری‌های مشترک حقوقی امکانپذیر نیست. کاربست رویه‌های این دو کشور توسط سایر اعضای کنوانسیون ضدفساد سازمان ملل متحد که بانک‌ها و سیستم مالی آنها برای مخفی کردن اموال تاراج شده به‌کار می‌روند، می‌تواند اقدامی اساسی در مبارزه با فساد در سطح جهانی باشد. البته پیش‌بینی راهکارهای لازم برای مرحله بعد از اعاده اموال که مانع از ناپدیدشدن مجدد این اموال از طریق فساد شود، امر دیگری است که مباحث خاص خود را می‌طلبد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۴	تأثیر سلامت اجتماعی بر کنترل فساد اداری در اداره کل ورزش و جوانان استان فارس	علیرضا زارع زهرا انصاری مریم فلاح کاظمی	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	علوم اجتماعی
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه بررسی تأثیر سلامت اجتماعی بر کنترل فساد اداری در اداره کل ورزش و جوانان استان فارس است و برای این منظور نمونه‌ای ۱۱۵ نفره متشکل از کارکنان اداره ورزش و جوانان فارس توسط ابزار پرسشنامه مورد مطالعه قرار گرفته است. طبق نتایج به‌دست آمده، سلامت اجتماعی نقش بسزایی در کنترل فساد در سازمان‌های ورزشی دارد و بین مؤلفه‌های سلامت اجتماعی چون شکوفایی اجتماعی، همبستگی اجتماعی، مشارکت اجتماعی و پذیرش اجتماعی با کنترل فساد، ارتباط معناداری وجود دارد. «از نظر کمی، سلامت/اجتماعی با ضریب همبستگی ۰/۷۲۷ با کنترل فساد همبسته است». سلامت اجتماعی به چگونگی ارتباط فرد با دیگران در جامعه می‌پردازد و در این تحقیق به این مهم توجه شده است که سلامت اجتماعی می‌تواند تأثیر مثبتی بر کاهش فساد اداری داشته باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۵	طراحی و تبیین مدل مطلوب فرهنگ سازمانی اسلامی برای مقابله با فساد اداری در سازمان‌ها	سعید زرندی جواد معدنی	۱۳۹۵	مدیریت	توصیفی	مطالعات رفتار سازمانی

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	این پژوهش با هدف شناسایی و ارائه مدلی برای فرهنگ سازمانی اسلامی مطلوب در مقابله با فساد اداری در سازمان‌ها انجام گرفته است. اگر این نوع فرهنگ توسعه یابد، می‌تواند بستری دینی و ارزشی برای مقابله با فساد اداری و همسو با آن، ارتقای سلامت اداری باشد. فرآیند کار این مطالعه براساس مطالعه پیشینه و مباحث مربوط به فرهنگ سازمانی و فرهنگ سازمانی اسلامی و نظرسنجی از خبرگان بوده است که با توجه به مطالعه ادبیات پژوهش و مدل‌های داخلی و خارجی متفاوت، ۴۸ نوع فرهنگ و ۲۸۲ شاخص، شناسایی و پس از نظرسنجی از خبرگان منتخب، ۴ نوع فرهنگ و ۳۰ شاخص شناسایی شدند. «شایان ذکر است که در این تحقیق در مرحله ابتدایی از روش فراترکیب استفاده شده و در مرحله بعد از تعداد ۴۰ خبره توسط پرسشنامه نظرسنجی به عمل آمده است. همچنین خبرگان منتخب در این تحقیق، متشکل از مدیران میانی و مدیران عالی شاغل در شعبه‌های کمیته امداد امام خمینی (ره) استان مازندران هستند. فرهنگ‌های شناسایی شده به همراه شاخص‌های آنها عبارتند از: ۱. فرهنگ راهبردمحور: این فرهنگ بر پایه رسالت‌محوری و برخورداری سازمان از چشم‌اندازی بلندمدت و نشاط‌انگیز و راهبردها و اهداف مدون، شفاف و امیدبخش است. مهمترین شاخص‌های پیشنهادی برای ارزیابی میزان حاکمیت چنین فرهنگی عبارتند از: تدوین چشم‌انداز مبتنی بر فرهنگ اسلامی، ایجاد دیدگاه ارزشی و اسلامی مشترک در سازمان، تبیین حرکت سازمان به‌وسیله مدیران، فرهنگ سازمانی اسلامی در برنامه‌ریزی و تدبیر امور، ایجاد پویایی سازمانی، ترویج فرهنگ ارزش‌مداری اسلامی انقلابی. ۲. فرهنگ سلامت‌محور: در این فرهنگ تأکید بر سازمان سالم، فرآیندهای اداری شفاف و واضح، کارگزاران شایسته، دانش‌ها و تجربیات به‌دست آمده کارکنان در مقابله با فساد و آموزه‌های دینی، اخلاقی و ارزشی اسلامی است. عواملی که این فرهنگ را معرفی می‌کنند و مورد سنجش قرار می‌دهند عبارتند از: فرهنگ شایسته‌سالاری ارزشی و اسلامی در سازمان، امر به معروف و نهی از منکر، روابط سالم کاری در سازمان، تقوا و خودکنترلی، تأکید بر شعائر دینی و رعایت احکام شرعی، یکپارچگی، تقوایی، صداقت و شفافیت، سلامت کارگزاران نظام اداری و حکومتی، شایسته‌سالاری در نصب و عزل‌ها و توجه به معیشت کارمندان. ۳. فرهنگ مشارکت‌محور: در این فرهنگ بر حاکمیت روابط و مناسبات انسانی، کارگروهی و مشارکتی و توجه به ابعاد انسان‌مداری تأکید می‌شود و هریک از این مفاهیم در سازمان، نقش بسزایی در مقابله با پدیده شوم فساد دارند. عواملی که این فرهنگ را معرفی می‌کنند و مورد سنجش قرار می‌دهند عبارتند از: تصمیم‌گیری مشارکتی، مشورت و هم‌اندیشی، شرکت در مناسک، مشارکت و رقابت همه در طول خداگرایی، مشارکت افراد در امور دینی و اجتماعی، اهتمام به انجام فرایض و ترک محرمات. ۴. فرهنگ قانون‌محور: مربوط به بُعد ساختاری و سلسله‌مراتبی سازمان است، یعنی میزانی که سازمان بر نظم و انضباط و رعایت قانونگرایی تأکید می‌ورزد. در اصل، در اینجا تأکید بسیار بر قوانین اسلامی و همچنین تأکید بر قوانین جاری کشور است که در مقابله با فساد اداری مؤثر هستند. عواملی که این فرهنگ را معرفی می‌کنند و مورد سنجش قرار می‌دهند عبارتند از: تأکید بر اجرای قوانین و مصوبات، ضابطه‌مندی، قانونگرایی، ترویج فرهنگ وظیفه‌شناسی و وجدان کاری، کنترل و نظارت همگانی و همگانی شدن ارزش‌های اخلاقی، مبارزه با انحصارگرایی‌ها و انحصارطلبی‌ها و عدم تبعیض در برخورد با فساد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	از نتایج مهم در این تحقیق می‌توان به این مقوله اشاره کرد که گسترش فرهنگ اسلامی در سازمان‌ها و جامعه، مهمترین اقدام پیشگیرانه از فساد در جامعه است، این اقدام از مؤثرترین و کم‌هزینه‌ترین اقدامات بوده و موفقیت بیشتری را برای سازمان به همراه دارد. از مهمترین عوامل اصلی در مقابله با فساد اداری و ارتقای سلامت اداری، رشد و احیای فرهنگ سازمانی اسلامی است که بر باورهای اخلاقی، ارزشی، دینی، معنوی و کرامت انسانی تأکید دارد. می‌توان گفت فرهنگ سازمانی اسلامی عبارت است از مجموعه عقاید، باورها، ارزش‌ها، آداب و رسم، الگوها، روش و شیوه‌های عمل برگرفته از قرآن کریم و سنت معصومین (علیهم السلام) که موجب تغییر سبک زندگی انسان‌ها و هدایت آنها به‌سوی مقابله و پیشگیری از هرگونه فساد در سازمان و جامعه می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۶	بررسی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری فساد با تأکید بر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی، مطالعه کشورهای در حال توسعه	تیمور رحمانی پوریا اصفهانی	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی
نتیجه‌گیری	این مقاله به دنبال بررسی اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر روی فساد است. به همین منظور برای تعریف ترکیب فعالیت‌های اقتصادی از دو متغیر نسبت ارزش‌افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی و نسبت ارزش‌افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی استفاده شده است. در این بررسی از هفت متغیر فساد، اندازه دولت، دموکراسی، درآمد سرانه، تورم، نسبت ارزش‌افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی و نسبت ارزش‌افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی استفاده شده است. روش تخمین در این بررسی، روش داده‌های ترکیبی (پانل دیتا) است. این مدل شامل اطلاعات ۶۰ کشور در حال توسعه طی سال‌های ۱۹۹۵ - ۲۰۱۰ است. نتیجه تحقیق حاکی از آن است که متغیر درآمد سرانه اثر معکوس بر فساد دارد و افزایش آن باعث کاهش فساد خواهد شد. همچنین، افزایش اندازه دولت و افزایش تورم باعث افزایش فساد خواهند شد. ازسوی دیگر، افزایش سهم بخش صنعت از تولید ناخالص داخلی باعث کاهش فساد خواهد شد و افزایش سهم بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی باعث افزایش فساد خواهد شد. ضریب متغیر دموکراسی نیز در مدل معنادار نیست. باید گفت که در کشورهای در حال توسعه عامل دموکراسی نقش چندانی در کاهش و کنترل فساد ندارد، متغیر دموکراسی طبق نتایج تحقیق و داده‌های مورد استفاده در این کشورها، توانایی مقابله با فساد را ندارد اما ترکیب فعالیت‌های اقتصادی در این کشورها نقش مهمی در کنترل فساد بازی می‌کند. کشورهای در حال توسعه باید موانع پیشروی فعالیت‌های صنعتی را در مقابل فعالیت‌های خدماتی تسهیل نمایند و انگیزه‌های لازم برای ورود فعالان اقتصادی به این بخش را فراهم آورند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۷	اثرات بازدارنده فساد مالی بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در حوزه کشورهای عضو کنفرانس اسلامی	وحید شقاق‌شهری شیرین واحد‌رسولی مریم طیاری	۱۳۹۵	علوم سیاسی	کاربردی	سیاست‌های راهبردی و کلان
نتیجه‌گیری	این تحقیق تلاش دارد در قالب تصریح الگوی تابع عرضه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی با لحاظ فساد مالی و با استفاده از داده‌های پانل دیتا برای دوره زمانی ۲۰۰۱ - ۲۰۱۴ و ۳۸ کشور منتخب عضو کنفرانس اسلامی، به بررسی نقش و میزان تأثیر فساد مالی بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بپردازد. نتایج برآورد مدل نشان می‌دهد که کشش متغیر جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی نسبت به پارامترهای باز بودن تجاری، تولید ناخالص داخلی، تورم و بدهی‌های دولت نسبت به تولید به ترتیب ۰/۰۷۲، ۱/۰۲، ۰/۱۳ و ۰/۴۶ - درصد می‌باشد که از لحاظ آماری معنادار است. در ضمن نتایج کلی به‌دست آمده از برآورد تابع عرضه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بر ارتباط معنادار و مستقیم بین کنترل فساد با جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی کشورهای منتخب اسلامی تأکید دارد. به‌طوری که کاهش یک درصدی فساد مالی در کشورهای مزبور به افزایش ۰/۳۳ درصدی سرمایه‌های مستقیم خارجی می‌انجامد. بدیهی است مقابله با فساد به افزایش سلامت و شفافیت اقتصادی می‌انجامد و ریسک و هزینه‌های سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۸	بررسی تأثیر شاخص ادراک فساد اداری بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی کشورهای منطقه منا (رهیافت داده‌های تابلویی)	مجید فشاری	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	روند
نتیجه‌گیری	هدف اصلی این مطالعه بررسی تأثیر شاخص ادراک فساد (به‌عنوان متغیر جایگزین برای فساد اداری) بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۱۴ است. مدل پژوهش با استفاده از رهیافت داده‌های تابلویی پویا برآورد شده است که نتایج بیانگر تأثیر مثبت و معنادار شاخص ادراک فساد اداری بر جریان ورود سرمایه‌های مستقیم خارجی در این گروه کشورهاست. به بیان دیگر، افزایش شاخص ادراک فساد (کاهش فساد اداری) به افزایش و بهبود جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به این کشورها منجر می‌شود. همچنین تأثیر متغیرهای درآمد سرانه، نرخ بهره حقیقی و درجه باز بودن اقتصاد بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی مثبت و معنادار بوده است. بنابراین مهمترین توصیه سیاستی این مطالعه برای سیاست‌گذاران کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا آن است که با اعمال قوانین و برنامه‌های منسجم ضدفساد، به کاهش فساد اداری و افزایش شفافیت بین‌المللی مبادرت ورزیده و موجبات افزایش ورود سرمایه‌های مستقیم خارجی را به این گروه از کشورها فراهم کنند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۵۹	بررسی تأثیر ابعاد نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران از دیدگاه کارکنان	امین نیک‌پور	۱۳۹۵	مدیریت	توصیفی	مدیریت در دانشگاه اسلامی
راهکارها	در زمینه تحقق اعتقاد به نظارت الهی: تقویت باورها و اعتقادات دینی (به‌ویژه تقویت ایمان به معاد) در نزد جامعه، از طریق آموزش مدرسه‌ای و تبلیغات رسانه‌ای و با دلایل منطقی و واقع‌گرایانه و با تأکید بر بُعد روحی انسان/استقرار و ارتقای فرهنگ عمومی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی در جامعه از طریق سپردن این وظیفه به نهادی مستقل از حکومت که به طریق علمی و با بهره‌گیری از نظرات نخبگان مربوطه، به این موضوع بپردازد/انعقاد قراردادهای همکاری با حوزه‌های علمیه و مراجع مذهبی به‌منظور اجرای برنامه‌های آموزشی دینی و خدانشناسی برای افراد سازمان، در زمینه تحقق نظارت درونی: احیا و نهادینه کردن ارزش‌های اخلاقی در جامعه از طریق آموزش مستمر و همگانی و تبلیغات رسانه‌ای/نهادینه کردن ارزش‌های اخلاقی در فرزندان توسط والدین، خانواده‌ها و مدارس/نامگذاری روز یا هفته‌ای با عنوان «روز یا هفته اخلاقیات» و گنجاندن آن روز یا هفته در تقویم ملی/استقرار و ارتقای فرهنگ عمومی مبتنی بر ارزش‌های اخلاقی در جامعه از طریق سپردن این وظیفه به نهادی مستقل از حکومت که به طریق علمی و با بهره‌گیری از نظرات نخبگان مربوطه، به این موضوع بپردازد/تدوین منشور اخلاقی در سازمان و ملزم کردن افراد سازمان به رعایت آن/استقرار طرحی که در آن کارکنان دولت سوگند یاد کنند که از ارزش‌های اخلاقی پیروی کنند/مشوق‌های مادی و معنوی برای کارکنان و مدیرانی که ارزش‌های اخلاقی را ارج می‌نهند/مجازات‌های مادی و معنوی برای کارکنان و مدیرانی که به ارزش‌های اخلاقی بی‌توجهند/به‌کارگیری مدیران اخلاقی در رأس هرم سازمان‌ها که به ارزش‌های اخلاقی بها می‌دهند، در زمینه تحقق نظارت عمومی: مشروعیت بخشیدن، نهادینه کردن و توسعه نظارت عمومی بر عملکرد دستگاه‌های دولتی از طریق وضع قوانین مربوطه/آگاه‌سازی و توانمندسازی مردم در جهت نظارت بر عملکرد کارکنان دستگاه‌های اجرایی از طریق آموزش، تبلیغات و راهاندازی مراکز اطلاع‌رسانی عمومی، مانند پایگاه‌های اینترنتی/آگاه‌سازی مراجعه‌کنندگان به سازمان نسبت به حقوق خود، قوانین و مقررات سازمان و نظارت بر عملکرد کارکنان آن سازمان از طریق نصب بروشور در سازمان و تهیه و توزیع کتابچه راهنما بین مراجعه‌کنندگان/ایجاد واحدی به‌منظور رسیدگی به شکایات اداری شهروندان در سازمان/استقرار سیستم نظرسنجی از شهروندان در سطح سازمان/به‌کارگیری مدیرانی در رأس هرم سازمان‌ها که درک درستی از مفهوم نظارت همگانی دارند، در زمینه تحقق نظارت مدیریتی: تدوین و ارائه درسی با عنوان «نظارت سازمانی از منظر اسلام» در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی برای رشته‌های مدیریت، به‌ویژه مدیریت دولتی/تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی مستمر برای مدیران سازمان به‌منظور آشنایی با شیوه‌های نظارت بر مجموعه تحت سرپرستی‌شان/آشنا کردن مدیران سازمان با شیوه‌های نظارت مدیریتی پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع) از طریق آموزش‌های مربوطه در این زمینه.					
نتیجه‌گیری	هدف این تحقیق بررسی تأثیر ابعاد نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران از دیدگاه کارکنان بوده است. نمونه این تحقیق شامل ۳۰۲۱ نفر از کارکنان سازمان‌های دولتی ایران بوده و ابزار پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که همه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	ابعاد نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی، بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران اثر کاهنده دارند و از میان آنها بُعد نظارت مدیریتی بیشترین اثر کاهنده را بر فساد اداری داشته است. همچنین از بین ابعاد نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی، اعتقاد به نظارت الهی بالاترین رتبه را داشته است و ابعاد نظارت مدیریتی، نظارت درونی و نظارت عمومی به ترتیب در رده‌های بعدی قرار داشته‌اند. در توجیه این مسئله که چرا با وجود اینکه بُعد اعتقاد به نظارت الهی در سازمان‌های دولتی ایران در رتبه اول قرار دارد، اما نسبت به دو بُعد نظارت مدیریتی و درونی تأثیر منفی کمتری بر فساد اداری می‌گذارد، می‌توان این‌گونه استدلال کرد که اولاً افراد تخلف و کجروی خود را در نزد خداوند موجه می‌دانند (توجیه می‌کنند) و دوم افراد این اعتقاد را دارند که در صورت تخلف و کجروی مورد بخشش خداوند قرار خواهند گرفت.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۰	بررسی اثرات غیرمستقیم فساد بر رشد اقتصادی با تأکید بر شاخص ادراک فساد	حمید سپهر دوست عادل برجیسیان	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد مقداری
نتیجه‌گیری	هدف از این پژوهش، بررسی اثرات غیرمستقیم فساد بر رشد اقتصادی با تأکید بر شاخص ادراک فساد و همچنین برآورد مدل اندازه‌گیری به تفکیک کشورهای رانتي و غیررانتي است. برای درک بهتر اثر فساد بر روی رشد اقتصادی، انتخاب عوامل واسطه‌ای اثرگذاری به صورت غیرمستقیم اهمیت دارد. لذا این پژوهش به بررسی چگونگی اثرات فساد بر رشد اقتصادی از طریق عوامل واسطه‌ای مختلف اثرگذاری پرداخته است. به همین منظور این تحقیق از روش پانل معادلات همزمان و در نظر گرفتن متغیرهای انتقال سرمایه انسانی، سرمایه‌گذاری، هزینه‌های دولت و ثبات سیاسی به بررسی اثر فساد بر رشد اقتصادی پرداخته است. داده‌های تحقیق برای ۵۳ کشور منتخب با اقتصادهای رانتي و غیر رانتي، طی سال‌های ۱۹۹۶-۲۰۱۳ بوده و همچنین برای تخمین معادلات همزمان از روش 3SLS استفاده شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که اثر غیرشرطی فساد بر رشد اقتصادی برای کشورهای غیررانتي منفی و برای کشورهای رانتي مثبت است، این نتیجه در اولین نگاه بدان معناست که برای کشورهای رانتي با افزایش فساد، رشد اقتصادی افزایش می‌یابد، اما با استفاده از روش‌شناسی کانال که در این پژوهش از آن استفاده گردیده است، این نتیجه در تقابل با نتایج حاصل از تخمین‌های انجام شده از عوامل واسطه‌ای تأثیرگذاری فساد است که اثر کل فساد بر رشد اقتصادی را از طریق چهار عامل واسطه‌ای برای شاخص فساد CPI منفی نشان داد، این موضوع به مفهوم اصلی روش‌شناسی کانال اشاره می‌کند و نشان‌دهنده آن است که گرچه ممکن است رابطه مستقیم فساد و رشد اقتصادی برای کشورهای رانتي مثبت به نظر برسد، لکن اثرات غیرمستقیم فساد بر رشد اقتصادی از طریق عوامل واسطه‌ای انتقال منفی می‌باشند و این یافته از طریق استفاده از روش‌شناسی کانال به دست آمده است. نتیجه‌گیری دیگری که با توجه به تخمین بر					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	روی کشورهای رانتی به دست می آید آن است که بیشترین عوامل واسطه‌ای اثرگذاری فساد بر رشد اقتصادی برای کشورهای رانتی از طریق متغیرهای سرمایه‌گذاری، ثبات سیاسی و هزینه‌های دولت است. لذا به منظور جلوگیری از آثار نامطلوب فساد، علاوه بر کنترل خود فساد، در صورتی که بتوان تمرکز ویژه‌ای بر مقوله سرمایه‌گذاری، کنترل هزینه‌های دولت و ثبات سیاسی به منظور ممانعت از ورود فساد به این حوزه‌ها نمود، امکان کم کردن اثر فساد بر رشد اقتصادی وجود دارد. از سوی دیگر برای کشورهای غیررانتی با توجه به نتایج برآورد عوامل واسطه‌ای انتقال، بیشترین عوامل واسطه‌ای اثرگذاری فساد بر رشد اقتصادی از طریق متغیرهای سرمایه‌گذاری، هزینه‌های دولت و سرمایه انسانی است. همچنین در مقایسه بین کشورهای رانتی و غیررانتی، اثر غیرمستقیم فساد بر رشد اقتصادی از طریق هر چهار عامل واسطه‌ای به صورت مجموع در کشورهای رانتی بیشتر از کشورهای غیررانتی طی سال‌های مورد مطالعه بوده است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۱	بررسی مقایسه‌ای کانال‌های تأثیرگذاری فساد بر رشد اقتصادی در اقتصادهای رانتی و غیررانتی	حمید سپهر دوست محمدحسن فطرس عادل برجیسیان	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	نظریه‌های کاربردی اقتصاد
نتیجه‌گیری	این پژوهش به بررسی چگونگی آثار فساد بر رشد اقتصادی از طریق کانال‌های مختلف تأثیرگذاری برای ۵۳ کشور با اقتصادهای رانتی و غیررانتی و برای دوره ۱۹۹۶-۲۰۱۳ پرداخته است. این پژوهش از روش معادلات همزمان (و همچنین به کارگیری روش تخمین 3SLS) و در نظر گرفتن متغیرهای انتقال سرمایه‌گذاری، سرمایه انسانی، بی‌ثباتی سیاسی، تورم و هزینه‌های دولت استفاده کرده تا به بررسی اثر فساد بر رشد اقتصادی کشورهای منتخب بپردازد. برای این منظور، از داده‌های مرتبط با شاخص فساد راهنمای ریسک کشورهای بین‌المللی (ICRG) و شاخص فساد Graft کافمن و همکاران (۲۰۰۰) استفاده شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که برای شاخص فساد کافمن و همکاران (Graft) متغیرهای انتقال سرمایه‌گذاری، هزینه‌های دولت و بی‌ثباتی سیاسی نقش مهمی در کاهش رشد اقتصادی به‌خاطر بروز فساد ایفا می‌کنند. به عبارت دیگر اثر کل فساد با تعریف این شاخص بر رشد اقتصادی منفی است. برای شاخص ICRG نیز نتایج برای این سه متغیر علامت‌های مشابهی دارند. همچنین برای تأیید انتخاب درست متغیرهای انتقال در الگو از مدل جامعیت استفاده شده و نتایج نشان می‌دهند که اثر غیرشرطی فساد بر رشد اقتصادی برای هر دو شاخص فساد منفی است. همچنین به منظور مقایسه بین کشورهای رانتی و کشورهای غیررانتی، اثر فساد بر رشد اقتصادی برای دو شاخص متفاوت به دست آمد، به طوری که در هر دو شاخص ICRG و Graft، اثر فساد در کشورهای غیررانتی بیشتر از کشورهای رانتی بوده است. با توجه به نتایج به دست آمده از کانال‌های انتقال، حرکت به سمت محدود کردن هزینه‌های دولت و افزایش ثبات سیاسی می‌تواند باعث کاهش آثار مخرب فساد بر رشد اقتصادی شود، همچنین جهت افزایش سرمایه‌گذاری برای رشد اقتصادی، کنترل فساد ضروری است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۲	اثر کنترل فساد اداری- مالی بر توسعه مالی بازار بیمه عمر	حمید سپهر دوست سمانه ابراهیم نسب	۱۳۹۵	مدیریت	کاربردی	پژوهشنامه بیمه
راهکارها	راهکارهایی جهت مقابله با فساد در بخش بیمه: اصلاح نظام اداری و ساختار آن/ ایجاد و تقویت نهادهای مستقل و دائمی برای مبارزه با فساد اداری و ارتقای پویایی و هماهنگی دستگاه‌های نظارتی برای حذف فساد اداری/ آموزش مدیران دولتی در زمینه آشنایی با فساد اداری/ شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی امور/ توسعه نهادهای مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد/ برخورد قاطع و بدون تبعیض با مرتکبان مصادیق فساد مالی/ حذف مقررات زائد و بوروکراسی اداری و روزآمد کردن قوانین با توجه به شرایط اقتصادی- اجتماعی/ تأکید بر نهاد حاکمیت قانون و تأمین قضایی در برخورد با عاملان فساد/ همچنین رعایت احترام و ضمانت اجرای قراردادهای به‌منظور حمایت از حقوق بیمه‌گذار و بیمه‌گر.					
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه، بررسی تأثیر کنترل فساد اداری- مالی بر توسعه مالی بازار بیمه عمر در منتخبی از کشورهای در حال توسعه از جمله ایران طی سال‌های ۱۹۹۹-۲۰۱۱ است و برای این منظور از روش داده‌های پانلی برای برآورد مدل تحقیق استفاده شده است. نتایج حاصل از این مطالعه دلالت بر این دارد که متغیر کنترل فساد از نظر آماری و اقتصادی اثر مثبت و معناداری بر توسعه بازار بیمه عمر دارد. همچنین متغیرهای توسعه بخش بانکی، ریسک‌گریزی و امید به زندگی اثری مثبت و معنادار و تورم اثری منفی و معنادار بر توسعه مالی بازار بیمه عمر دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۳	اثر فساد اقتصادی بر نابرابری توزیع درآمد	مهدی ادیب‌پور آزاده محمدی ویایی	۱۳۹۵	علوم سیاسی	کاربردی	سیاست‌های راهبردی و کلان
نتیجه‌گیری	هدف این مقاله بررسی اثر فساد اقتصادی بر ضریب جینی به‌عنوان شاخص نشان‌دهنده توزیع درآمد در دو گروه از کشورهای با درآمد بالا شامل آلمان، فرانسه، ایتالیا، کانادا و ژاپن و با درآمد متوسط شامل ایران، ترکیه، هند، مالزی و چین، در دوره زمانی ۲۰۰۰-۲۰۱۲ است و همچنین از روش داده‌های تابلویی برای مدلسازی استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد که با کاهش فساد در بین کشورها وضعیت توزیع درآمدی این کشورها نیز بهبود خواهد یافت. زیرا فساد در کشورهای توسعه‌یافته به‌مثابه نیرویی است که به عملکرد مناسب بازارها آسیب می‌رساند و سبب کاهش سرمایه‌گذاری شده و از این رهگذر موجبات کاهش رشد اقتصادی را فراهم می‌آورد. درواقع فساد می‌تواند به‌عنوان امتیاز و ابزاری در دست گروهی از افراد جامعه تلقی شود که با استفاده از این ابزار غیرقانونی، می‌توانند به سهولت مجوزها و امتیازات مختلفی را کسب نمایند و از طریق رشوه و رانت به سودهای کلان غیرقانونی برسند که همین امر نیز موجب افزایش شکاف طبقاتی در جامعه خواهد شد. انحراف در					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	تخصیص منابع ملی و عمومی به‌سوی منافع گروهی و فرد در کنار فرار مالیاتی نیز از دیگر پیامدهای گسترش فساد و رانت در جامعه می‌باشد که حاصل آن افزایش تبعیض و نابرابری درآمدی و عدم توزیع برابر و عادلانه امکانات و منابع ملی خواهد بود. قوانین و مقررات ناکارآمد در کشورها به‌عنوان مانعی برای تأمین مالی بنگاه‌ها عمل می‌کنند و همین قوانین و مقررات ناکارآمد یک قدرت انحصاری ایجاد می‌کند و سبب تقاضای رشوه و رانت می‌شود. همچنین براساس نتایج، رشد اقتصادی و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی و بهبود وضعیت اشتغال موجب کاهش شکاف طبقاتی و توزیع بهتر و عادلانه‌تر درآمدها و ثروت خواهد شد (اثر رشد اقتصادی بر نابرابری درآمد در کشورهای با درآمد بالای منفی و برای کشورهای با درآمد متوسط مثبت است)، از این‌رو می‌توان اذعان داشت کشورهایی که رشد اقتصادی بالایی را تجربه می‌کنند بهبود تولید و بهره‌وری را سرلوحه سیاست‌های خود قرار داده‌اند که حاصل آن افزایش سطح رفاه عمومی جامعه خواهد بود و در بلندمدت رشد اقتصادی به افزایش سطح رفاه جامعه و کاهش نابرابری‌های درآمدی منتهی خواهد شد، اما کشورهای با درآمد متوسط (در حال توسعه) مطابق فرضیه کوزنتس، چون مسیر توسعه را طی می‌کنند و مسئله عمده رسیدن به میزان تولید و نرخ رشد بالاتر می‌باشد، لذا افزایش رشد اقتصادی در مراحل اولیه منجر به افزایش نابرابری توزیع درآمد در آنها گردیده است. همچنین جلوگیری از فرار مالیاتی و تدوین برنامه راهبردی و دقیق جهت اخذ مالیات موجب خواهد شد تا درآمدهای دولت افزایش یابد و دولت قادر باشد از طریق تولید کالاهای عمومی و نیز توزیع مجدد درآمد به بهبود وضعیت درآمدی عموم جامعه کمک نماید. افزون‌بر موارد فوق افزایش در بیکاری از طریق افزایش شمار تعداد افراد کم‌درآمد به تشدید نابرابری در توزیع درآمد کمک می‌کند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۴	بررسی عملی وضعیت اجرای قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب سال ۱۳۹۰	غفور خوئینی امین حسین رحیمی	۱۳۹۵	حسابداری	توصیفی	دانش حسابرسی
راهکارها	جهت خروج از وضعیت فعلی در اجرای قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد پیشنهادهای ذیل قابل توجه هستند: افزایش دامنه تسری قانون در ماده (۲) به شرکت‌هایی که درصدی از سهام یا سرمایه آنان به‌طور مستقیم و با واسطه متعلق به دستگاه‌های موضوع بندهای «الف»، «ب» و «ج» قانون باشد/ شفاف‌سازی قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی کشور، به‌ویژه در مورد خریدهای خارجی، قراردادهای داخلی، ارائه تسهیلات بانکی و واگذاری سهام/ شفاف‌سازی قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های خدمت‌دهی از طریق کاهش حجم، ساده‌سازی و استانداردسازی آنها/ تقویت سازوکارهای نظارت و کنترل درون‌سازمانی (حسابرسی داخلی) و برون‌سازمانی (همکاری بیشتر با دستگاه‌های نظارتی و نظارت مستمر مردم) دستگاه‌ها در جهت کشف موارد، پیشگیری و مقابله با فساد/ شناسایی زمینه‌ها و فرآیندهای فسادخیز و اصلاح آنها در جهت تقویت کنترل‌های داخلی و پیشگیری از فساد/ پژوهش در موضوع فساد و استفاده از تجارب موفق کشورها در پیشگیری و مقابله با آن و تدوین راهکارهای بومی برای این منظور/ استفاده از نظارت همگانی از طریق آموزش مستمر مردم و کارکنان					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	دولت و استفاده از حداکثر ظرفیت ملی برای مبارزه با فساد/ اولویت دادن در برنامه‌ریزی و اقدامات پیشگیری و مبارزه با فساد به موضوعات مربوط به مالیات، صادرات و واردات، خصوصی‌سازی شرکت‌ها، کنترل مواد غذایی و دارویی و معاملات دولتی/ جلوگیری از تغییرات مکرر و بی‌مورد بخشنامه‌ها، مقررات و قوانین/ مبارزه با رانت‌های سیاسی تا از این طریق بسیاری از رانت‌های اقتصادی و اداری و قضایی از بین برود/ ارائه طرح‌های آموزش‌های مناسب برای صرفه‌جویی دستگاه‌های دولتی در اموال عمومی و فرهنگ‌سازی در این راستا/ با توجه به تعدد قوانین و موازی بودن آنها پیشنهاد می‌گردد قوانینی که به‌صورت پراکنده و تک‌مفهومی هستند در هم ادغام و به‌صورت واحد درآمده و جهت اجرا ابلاغ گردند/ مهمترین مصادیق آسیب در بخش مناقصات تاکنون به‌شرح ذیل بوده که پیشنهاد می‌شود در قانون لحاظ شود: تبدیل معاملات متوسط به معاملات کوچک، انعقاد قراردادهای صوری، انعقاد قرارداد با افراد حقیقی و حقوقی فاقد صلاحیت (رتبه)، عدم رعایت دقیق مقررات در فرآیند برگزاری مناقصه و انتخاب پیمانکاران، شفاف نبودن اسناد و شرایط مناقصه برای دسترسی و ارزیابی دقیق، عدم اخذ تضمین‌های قانونی و کافی و خسارت از پیمانکاران، عدم رعایت منع مداخله کارکنان در معاملات دولتی، انعقاد قرارداد با افراد حقیقی و حقوقی بدون وجود و تخصیص اعتبار، عدم ارزیابی درست و کارشناسی از میزان اعتبار مورد نیاز طرح‌ها و پروژه‌ها/ دستگاه‌های اجرایی ناظر و یا شورای دستگاه‌های نظارتی باید مکلف به ارائه گزارش‌های عملکرد دستگاه‌های مشمول به مراجع ذی‌صلاح ازجمله مقام معظم رهبری، مجلس شورای اسلامی و ... گردند/ کلیه پرونده‌های تخلفات مربوط به این قانون به‌منظور رسیدگی قضایی به هیئت و شعبه پیش‌بینی شده در ماده (۶) قانون ارجاع گردد.					
نتیجه‌گیری	یکی از مهمترین اقدامات قانونی جمهوری اسلامی ایران در مسیر مبارزه با فساد تصویب قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد در سال ۱۳۹۰ بود که از حیث تقنینی نقطه عطفی جامع در مبارزه با فساد تلقی شده که ابعاد مختلف پیشگیری از فساد و مقابله با آن را مدنظر قرار داده و الگوهایی را برای رسیدن به اهداف مربوط به مبارزه همه‌جانبه با فساد ارائه کرده است. اما براساس بررسی‌های میدانی انجام شده در رابطه با اجرایی شدن این قانون، ملاحظه می‌گردد که با وجود گذشت نزدیک به چهار سال از تصویب آن، هنوز بخش قابل توجهی از آیین‌نامه‌های لازم برای اجرایی شدن آن تصویب نشده است و در برخی موارد هم که آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های لازم تصویب شده‌اند، به‌دلیل مشکلات اجرایی ازجمله عدم تصویب و تخصیص بودجه لازم برای این مقررات، اجرای قانون با مشکلات متعدد و موانع جدی روبرو شده است. باید در نظر داشت عدم اجرای قانون و تأخیر در ایجاد زیرساخت‌های لازم برای اجرای آن در شمای کلی موجب عدم تحقق اهداف تبیین شده در سیاست‌های کلی نظام اداری کشور، از دست رفتن فرصت‌ها و افزایش فساد در جامعه خواهد شد. قانون‌گرایی، تعیین معیارهای حسن انجام وظیفه، استقرار سامانه‌های الکترونیکی و فناوری‌های نوین، شفاف‌سازی معاملات و امور مالی سازمان‌ها، استقرار سیستم پاسخگویی، افزایش سطح رفاه کارکنان، انضباط اداری و مالی، بهره‌گیری از آموزه‌های فرهنگی، دینی و اخلاقی، شایسته‌سالاری و رعایت الگوی مصرف و صرفه‌جویی، ایجاد نظام سیستماتیک جهت					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	بهینه‌سازی و نهادینه‌سازی در امور در دست انجام دستگاه‌های اجرایی و تقویت امور حاکمیتی ازجمله عواملی هستند که در قانون مذکور مورد توجه قرار گرفته و سهم بسزایی در بهبود و افزایش بهره‌وری (کارایی و اثربخشی) و ارتقای نظام سلامت اداری و مقابله با فساد و کاهش بروز تخلفات می‌توانند داشته باشند. بنابراین هرچه زودتر باید امکانات مادی و حقوقی لازم برای اجرایی کردن بخش‌های مختلف این قانون فراهم شود تا از هدررفت سرمایه‌ها و افزایش فساد جلوگیری به‌عمل آید. با عدم اجرای قانون، نظام اداری کشور از بهره‌مندی از این ابزارهای توسعه‌ای محروم خواهد شد. امید است که با توجه به تمديد این قانون در مجمع تشخیص مصلحت نظام و قطعی شدن جایگاه آن در نظام حقوقی کشور، گام‌های لازم و اساسی برای اجرای همه‌جانبه آن برداشته شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۵	تحلیل تأثیر فساد و کیفیت حکمرانی بر عملکرد نظام مالیاتی: رویکرد داده‌های تابلویی پویا	حجت ایزدخواستی	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	سیاست‌گذاری پیشرفت اقتصادی
نتیجه‌گیری	یکی از مهمترین موانع نهادی در کسب درآمدهای مالیاتی، فساد در مدیریت منابع عمومی و درآمدهای مالیاتی است که در کنار ناکارآمدی‌های دولت، بی‌ثباتی‌های سیاسی و عدم حاکمیت قانون، مانع از اصلاحات بلندمدت در نظام مالیاتی در کشورهای مختلف می‌شود. این موانع نهادی، در کشورهای در حال توسعه حادثتر است. بنابراین، کیفیت حکمرانی و کنترل فساد در مدیریت منابع عمومی به‌عنوان دو عامل نهادی به هم پیوسته‌ای است که بر عملکرد نظام مالیاتی اثرگذار است و ساختار مالیات‌ها وابستگی زیادی به ساختار حکمرانی دارد. بر این اساس، بهبود در ساختار حکمرانی و کاهش سطح فساد در کشورهای مختلف می‌تواند منجر به جلب اعتماد عمومی به دولت، کاهش فرار مالیاتی، افزایش درآمدهای مالیاتی دولت و در نهایت، بهبود عملکرد اقتصادی شود. در این پژوهش به تحلیل تأثیر شاخص‌های حکمرانی خوب و شاخص درک فساد به‌عنوان متغیرهای نهادی اثرگذار بر عملکرد نظام مالیاتی در کشورهای منتخب در دوره ۲۰۰۲-۲۰۱۴ با استفاده از روش داده‌های تابلویی پویا پرداخته شده است. نتایج نشان می‌دهد که شاخص حکمرانی خوب و ۶ مؤلفه آن، به افزایش نسبت درآمدهای مالیاتی دولت به تولید ناخالص داخلی منجر شده و نیز افزایش شاخص درک فساد (یعنی کاهش فساد) در کشورهای مورد بررسی، باعث افزایش این نسبت شده است. همچنین نتایج بیانگر تأثیر مثبت و معنادار رشد تولید ناخالص داخلی سرانه و متغیر باز بودن اقتصاد بر این نسبت است. «شایان ذکر است ۶ مؤلفه حکمرانی خوب عبارتند از: حق اظهارنظر و پاسخگویی، ثبات سیاسی و عدم خشونت، کارایی دولت، کیفیت مقررات، حاکمیت قانون و کنترل فساد».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۶	حساب در آنسوی ریسمان فساد	سیدعلی مرادحسینی پاک	۱۳۹۵	مدیریت	توصیفی	مطالعات مدیریت و حسابداری
پیامدها	برخی از پیامدهای ناشی از فساد اداری- مالی، از دیدگاه فردی: بروز ناهنجاری‌های روحی و روانی/ بروز اختلافات خانوادگی/ خدشه‌دار شدن اعتبار و حیثیت فرد/ عدم هدایت مناسب استعدادهای فردی، از دیدگاه سازمانی: کاهش بهره‌وری سازمان (زمان و انرژی به‌جای صرف شدن برای دستیابی به اهداف، وقف ایجاد شکاف در سیستم می‌شوند)/ آسیب دیدن فرآیند توسعه منابع انسانی، کم‌رنگ شدن فضایل اخلاقی و ایجاد ارزش‌های منفی در سازمان/ افزایش هزینه‌های اداری برای مصرف‌کنندگان به‌دلیل افزوده شدن هزینه‌های فساد به هزینه‌های اداری عادی، آلوده‌سازی کارکنان سالم و ایجاد جو دلسردی و بی‌اعتمادی در آنها و زیر سؤال رفتن صداقت و امانت آنها و تنزل کیفیت خدمات عمومی، از دیدگاه اجتماعی: ممانعت از رشد رقابت سالم و عقب راندن تلاش‌ها در جهت کاهش فقر و بی‌عدالتی/ تضعیف اعتقاد ملت‌ها به توانایی خویش و سرایت آن از گروه‌های نخبه به رده‌های پایین‌تر جامعه که باعث ناامیدی و سرخوردگی نسبت به آینده‌ای قابل پیش‌بینی می‌شود، از دیدگاه اقتصادی: افزایش هزینه‌های زندگی مردم همچون افزایش قیمت‌ها/ افزایش درآمدهای نامشروع/ توجیه غیرمنطقی عقب‌ماندگی‌های اقتصادی/ هدایت سرمایه‌گذاری به مسیر غیرمولد و غیرکارکردی، از دیدگاه فرهنگی: کاهش اعتماد و وفاداری مردم نسبت به سازمان‌ها/ گسترش تنبلی و بی‌کفایتی/ سست شدن اعتقادات و ارزش‌های اخلاقی جامعه، از دیدگاه سیاسی: کاهش درجه مشروعیت و اثربخشی دولت‌ها/ به‌خطر افتادن ثبات و امنیت جوامع و مخدوش شدن ارزش‌های دموکراسی و اخلاقیات (به‌عبارت دیگر، فساد اداری- مالی موجب زائل شدن حکومت‌مداری مطلوب و دموکراسی و کاهش احترام به قانون اساسی شده و از این طریق مانع توسعه سیاسی جامعه می‌شود).					
نتیجه‌گیری	شیوع فساد در جامعه ایران مسیر بسیاری از پیشرفت‌های اجتماعی و ملی را بسته و هزینه‌های هنگفتی را بر دوش کشور و در نهایت مردم گذاشته است. یکی از مهمترین این هزینه‌ها در سطح کلان، افزایش فاصله طبقاتی میان طبقات اجتماعی غنی و فقیر است که پیامد آن احساس نبود عدالت اجتماعی در نگرش‌ها و اذهان توده مردم است. بر این اساس است که اعتقاد به نظام اجتماعی (به قول دورکهایم: وجدان جمعی) کاهش می‌یابد و به‌عبارت دیگر، کنترل روانی افراد بر روی رفتار خود (که نقش مهمی در آلوده شدن کارکنان به فساد اداری دارد) کم می‌شود تا به امروز در ایران برنامه‌های بسیاری برای مبارزه با فساد طراحی شده و به اجرا در آمده است، اما در این رابطه موفقیت اندکی حاصل شده است که برخی از دلایل اصلی این عدم موفقیت عبارتند از: ۱. مجازات نشدن سوءاستفاده‌کنندگان و شرکت‌کنندگان در فساد اداری، ۲. پولکی بودن و خودفروختگی افراد و مقامات اداری در آن بخش‌هایی از ساختار سیاسی و اداری که باید (به اصطلاح) با فساد اداری مبارزه کنند، ۳. وجود کارکرد مثبت فساد اداری برای نخبگان اداری و گروه‌های متنفذ و قدرتمند اقتصادی که در عمل به‌صورت نهادی برای توزیع مجدد درآمدها به سود این نخبگان عمل می‌کند، ۴. نظام‌مند نبودن و عدم استمرار برنامه‌ها و نظارت دستگاه‌های دولتی و حکومت‌های مختلف در رابطه با مبارزه علیه					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	فساد اداری، ۵. تأکید بر تنبیه و مجازات متخلفان به جای تأکید بر رویه‌های پیشگیرانه از جانب مسئولان ذی‌ربط. برای حذف یا کاهش فساد اداری در نظام اداری و سطح جامعه، نیازمند برنامه‌هایی اساسی و همه‌جانبه هستیم که با تأثیر بر فرهنگ عمومی جامعه و ابعاد آن همچون فرهنگ و مدیریت سازمانی (به‌عنوان پدیده‌ای که به‌طور مستقیم از فرهنگ جامعه تأثیر می‌پذیرد)، پیشگیری از بروز فساد اداری را هدف قرار دهد، به‌جای آنکه از طریق طراحی رویه‌های تنبیهی و پس از وقوع با آن مبارزه کند. بنابراین اگر انسان‌های سازمان سالم و پرورش یافته گردند، کار سالم‌سازی محیط سازمانی سریع‌تر انجام می‌شود و به‌صورت یک فرآیند مداوم در می‌آید. همچنین اگر عوامل سازمانی و مدیریتی حاکم متکی بر طرفداری از منافع گروه نباشند و در برخورد با گروه یا افراد خاص رفتار ویژه‌ای نداشته باشند، درواقع نوعی تبعیض‌گریزی و اجتناب از تبعیض در رفتار اعضا مشاهده می‌شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۷	گفتمان سیاست جنایی قانونگذار و رویه قضایی ایران در قبال جرم تحصیل مال از طریق نامشروع، با رویکرد تطبیقی بر گفتمان سیاست جنایی سازمان ملل متحد در ماده (۲۰) کنوانسیون مبارزه با فساد	سامان آقالارثالث محمدجعفر حبیب‌زاده محمد فرجیها محمود صابر	۱۳۹۵	حقوق	توصیفی	پژوهش‌های حقوق تطبیقی
نتیجه‌گیری	رویه قضایی در اعمال ماده (۲) قانون مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری (مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام)، برخلاف گفتمان سیاست جنایی قانونگذار، موضوع جرم و نتیجه مجرمانه را به تحصیل منافع مالی توسعه می‌دهد. همچنین رفتار مجرمانه را به تحصیل مال از هر طریقی که قانونگذار شیوه تملیک مال را قانونی اعلام نکرده باشد، گسترش می‌دهد و در نتیجه آن، رفتار مجرمانه با ترک فعل و داشتن و نگهداری نیز قابل تحقق است. بدین سان این ماده با قاعده دارا شدن ناعادلانه انطباق پیدا می‌کند. بنابراین، رویه قضایی در اعمال ماده (۲) برخلاف گفتمان سیاست جنایی قانونگذار در ماده (۲) در مورد موضوع جرم، رفتار مجرمانه، نتیجه مجرمانه، رابطه سببیت، با ماده (۲۰) کنوانسیون مبارزه با فساد شباهت‌هایی پیدا می‌کند. اشاره به ماده (۲) در قانون تشدید و ماده (۱) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و ماده (۲۰) در کنوانسیون مبارزه با فساد، بیانگر افتراقی‌سازی سیاست جنایی توسط قانونگذار ایران و سازمان ملل متحد حسب مورد در قبال این جرائم در چارچوب سه معیار ۱. گونه‌شناسی جرائم، ۲. گونه‌شناسی بزه‌کاران و ۳. گونه‌شناسی وضعیت پیش‌جنایی است. در بررسی تطبیقی گفتمان سیاست جنایی قانونگذار ایران در ماده (۲) با گفتمان سیاست جنایی سازمان ملل متحد در ماده (۲۰)، در مورد افتراقی‌سازی سیاست جنایی براساس سه معیار پیش‌گفته، ملاحظه می‌شود بین آنها شباهت‌هایی وجود دارد، لکن رویه قضایی با توسعه این ماده به انحرافات مالی در برخی موارد					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	برخلاف افتراقی‌سازی موردنظر قانونگذار اقدام می‌کند. رویه قضایی نه‌تنها شخصیت مرتکب را در تحقق جرم مؤثر لحاظ نمی‌کند و این جرم را قابل ارتکاب از جانب هر شخص می‌داند، بلکه در عمل و به‌صورت غیرقانونی براساس موقعیت بزهکار، در برخی موارد رفتارهایی را که فاقد وصف کیفری هستند (مانند تحصیل منافع مالی و نیز تحصیل مال از طریق ترک فعل و داشتن و نگهداشتن) به‌علت وضعیت خاصی که مرتکب در زمان تحقق جرم داشته است، جرم و مشمول ماده (۲) محسوب می‌کند. از نظر عقلی و منطقی به‌نظر می‌رسد نظام عدالت کیفری توانایی برخورد با تمام مرتکبین این جرم را ندارد و ناچار است به‌صورت گزینشی عمل کند و فقط در مورد پرونده‌های خاص با وجود دلایل خاص شروع به تعقیب کیفری کند. به‌نظر می‌رسد یکی از دلایلی که در این وضعیت بر گزینش مسئولان نظام عدالت کیفری تأثیرگذار است، وضعیت و موقعیت بزهکار و وضعیت و موقعیت بزه‌دیده و پیگیری‌های وی است. یکی دیگر از موارد افتراقی شدن رویه قضایی در اعمال ماده (۲) به اعتبار معیار بزهکار، تخفیف عنوان مجرمانه به نفع متهم (جنبه‌ای کردن جرائم جنایی) است. بنابراین سیاست جنایی افتراقی مدنظر قانونگذار در ماده (۲) و گفتمان سیاست جنایی سازمان ملل در ماده (۲۰) با سیاستی که مراجع قضایی در عمل اجرا می‌کنند اختلاف مبنای قابل ملاحظه‌ای دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۸	اثرات کوتاه‌مدت و بلندمدت درآمدهای نفتی بر فساد اقتصادی در ایران	مرتضی عزتی الله‌مراد سیف نادر مهرگان مجتبی ملکی شهرپور	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌های اقتصادی
نتیجه‌گیری	در این مقاله، به بررسی رابطه کوتاه‌مدت و بلندمدت اثر درآمدهای نفتی بر فساد اقتصادی در ایران پرداخته شده است. دوره زمانی بررسی سال‌های ۱۳۵۸-۱۳۹۰ و روش تحلیل روش خود توضیح با وقفه‌های گسترده (ARDL) است. یافته‌های این بررسی در بلندمدت نشان می‌دهد که یک درصد افزایش (کاهش) در درآمدهای نفتی، باعث افزایش (کاهش) ۰/۲۹ درصد در فساد اقتصادی سرانه می‌شود. می‌توان این رابطه مثبت را چنین توجیه کرد که فراوانی منابع طبیعی موجب ایجاد فرصت‌هایی برای رانت‌جویی است که عامل مهم در تعیین سطح فساد به‌شمار می‌آید. همچنین افزایش یک درصدی متغیرهای شفافیت مقررات و اندازه دولت به‌ترتیب ۱/۹۵ و ۱/۶۳ درصد سرانه فساد اقتصادی را کاهش می‌دهد و افزایش یک درصدی متغیر آزادی تجارت بین‌المللی با افزایش ۱/۲۶ درصد سرانه فساد اقتصادی همراه بوده است.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	رابطه منفی مخارج دولتی با فساد، لزوم توجه ویژه در اختصاص بودجه به نهادهایی همچون آموزش و پرورش، گسترش فعالیت پلیس، اصلاح زیرساخت قانونی و نهادی و تشویق و ترویج فرهنگ دینی را نشان می‌دهد. همچنین عنایت به رابطه مثبت درآمدهای نفتی با فساد، لزوم صیانت از صندوق ذخیره ارزی را تقویت می‌کند، زیرا پرهیز از برداشتهای غیراصولی می‌تواند ناپایداری و آثار منفی بیشتر همچون تشدید فساد را کنترل کند. بر این پایه، استقلال آن از دولت و همچنین تعریف سازوکار ویژه برای برداشت از آن ضروری است. بررسی ضوابط صندوق ذخیره نفتی نروژ، می‌تواند حاوی نکات مثبت زیادی برای مقابله با آثار منفی درآمدهای نفتی بر اقتصاد ملی ایران باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۶۹	تأثیر رسانه‌های جمعی بر کنترل فساد در ورزش فوتبال	علیرضا زارع صدیقه حیدری نژاد رضوان شیرالی	۱۳۹۵	تربیت بدنی	توصیفی	مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه بررسی تأثیر رسانه‌های جمعی بر کنترل فساد در ورزش فوتبال است. نمونه آماری تحقیق شامل ۲۰۳ نفر از بازیکنان فوتبال شاغل در لیگ برتر ایران است و از پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است. پرسشنامه این تحقیق در دو بخش تأثیر رسانه‌های جمعی در چهار خرده‌مقیاس (عوامل فرهنگ‌سازی، عوامل آموزشی، عوامل اطلاع‌رسانی و عوامل مشارکت اجتماعی) و بخش روش‌های کنترل فساد اداری در چهار خرده‌مقیاس (عوامل اثربخشی قوانین، عوامل نظارتی، عوامل فرهنگی و عوامل اقتصادی و معیشتی) تنظیم شده است. نتایج نشان می‌دهد رسانه‌های جمعی نقش بسزایی در کنترل فساد در ورزش فوتبال دارند و بین نقش‌های عمده رسانه‌های جمعی چون اطلاع‌رسانی، مشارکت اجتماعی، آموزشی و فرهنگ‌سازی با کنترل فساد در فوتبال ارتباط معناداری وجود دارد. استفاده از رسانه‌های جمعی را می‌توان جزء مهمترین راهبردها در کنترل فساد ورزش دانست. رسانه‌های جمعی چون تلویزیون، رادیو، روزنامه و اینترنت می‌توانند با اطلاع‌رسانی و آگاهی، حمایت از قانون و نظارت بر اجرای درست قوانین، ایجاد محیطی برای برخورد عقاید گوناگون و ایجاد روحیه مشارکت و همکاری نقش مهمی در کاهش فساد در ورزش فوتبال داشته باشند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۰	عوامل اجتماعی مؤثر بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی شهرستان سنندج	بهزاد خدردی عبدالله محمدزاده اقدم فریده سادات مؤمنی ماسوله	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	رفاه اجتماعی
راهکارها	راهکارهای ارتقای کیفیت زندگی کاری: مشارکت دادن کارکنان در اداره امور/ شایسته‌سالاری در عزل و نصب‌ها/ بهبود نظام‌های جذب و به‌کارگیری کارکنان با تأکید بر ورود و حضور شایسته‌ترین افراد/ ایجاد نظام‌های تشویقی برای کارکنان شایسته و دارای سلامت در نظام اداری جهت تداوم خدمت کارکنان/ اصلاح نظام پرداخت حقوق کارکنان دولت متناسب با تخصص و متناسب کردن آن با سطح تورم و هزینه‌ها/ تقویت و یکپارچه‌سازی نظام تأمین اجتماعی، راهکارهای افزایش تعهد سازمانی: ترویج فرهنگ وظیفه‌شناسی و وجدان کاری/ آگاه ساختن مردم به قوانین، مقررات و حقوق شهروندی/ شفاف‌سازی از حیث وظایف، اختیارات و نحوه انجام امور واحدها و دستگاه‌های اجرایی با تأکید بر توسعه آگاهی‌های همگانی درخصوص حقوق شهروندی، راهکارهای تقویت فرهنگ سازمانی: برگزاری کارگاه‌های آموزشی در قالب فرهنگ و فرهنگ اسلامی، کارکردهای فرهنگ و فرهنگ سازمانی جهت جامعه‌پذیری افراد با سازمان و انطباق‌پذیری آنان، راهکارهای ارتقای نظام کنترل و نظارت: بهبود و افزایش پاسخگویی به ارباب‌رجوع/ تقویت نهادهای نظارتی جامعه مدنی در قبال تصمیمات/ اقدامات مربوط به افزایش آگاهی عمومی نسبت به عملکرد دستگاه‌ها، ایجاد فرصت طرح انتقادات و ارزیابی مردم از آنها با همکاری رسانه‌های جمعی.					
نتیجه‌گیری	هدف از این پژوهش بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر بروز فساد اداری در دستگاه‌های دولتی است. نمونه این تحقیق شامل ۲۸۸ نفر از کارمندان و مدیران سازمان‌های اداری شهرستان سنندج است و از طریق پرسشنامه جمع‌آوری اطلاعات انجام گرفته است. یافته‌های توصیفی به‌دست آمده نشان می‌دهد میانگین فساد اداری در سطح پایینی است. آنچه که در بخش توصیفی اهمیت بسزایی دارد، میانگین کیفیت زندگی کاری بوده که در سطح پایینی است و اغلب مدیران و کارکنان ابراز نارضایتی کرده‌اند. میانگین نظارت و کنترل در سازمان‌ها و میانگین باورهای دینی در سطح بالا بوده است. همچنین مشخص شد که میانگین تعهد سازمانی کارکنان نسبت به سازمان در سطح متوسطی است. یافته‌های این تحقیق نشان داده‌اند که متغیرهای باورها و اعتقادات دینی، نظارت و کنترل، فرهنگ سازمانی، کیفیت زندگی کاری و روابط خویشاوندی به‌ترتیب بیشترین نقش را در پیش‌بینی فساد اداری کارکنان ادارات دولتی دارند. باورها و ارزش‌های قوی دینی کارکنان می‌تواند باعث کاهش فساد در سازمان شود و ابعاد سلامت روان و سلامت اجتماعی را ارتقا دهد. دیگر یافته‌های این تحقیق معناداری ارتباط مابین روابط خویشاوندی و کیفیت زندگی کاری با فساد است، به‌صورتی که روابط خویشاوندی باعث افزایش فساد و کیفیت زندگی کاری بالا بازدارنده فساد اداری است. همچنین نتایج نشان داده‌اند که فرهنگ سازمانی عاملی قوی در پیشگیری از فساد اداری است و اینکه کنترل و نظارت می‌تواند در مقابله با فساد اداری مؤثر باشد. همچنین یافته‌های استنباطی نشان داده‌اند که رابطه معناداری بین تعهد درون‌سازمانی کارکنان با فساد اداری وجود ندارد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۱	بررسی ادراک شهروندان از فساد اداری و متغیرهای جمعیت‌شناختی مؤثر بر آن (مطالعه موردی: بیرجند)	علی سیف‌زاده	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان
نتیجه‌گیری	هدف این مطالعه بررسی ادراک شهروندان بیرجندی از فساد اداری و متغیرهای جمعیت‌شناختی مؤثر بر آن است. در این تحقیق از پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شده است و نمونه آماری شامل ۱۹۷ نفر از شهروندان ۱۸ سال و بالاتر بیرجندی بوده است. یافته‌های تحقیق شامل موارد ذیل است: بین جنسیت پاسخگویان و ادراک آنها از فساد اداری تفاوت معناداری وجود دارد. به این معنا که ادراک از فساد پاسخگویان زن، بیش از مردان می‌باشد، بین وضع تأهل پاسخگویان و ادراک آنها از فساد اداری تفاوت معناداری وجود ندارد، به این معنا که ادراک از فساد پاسخگویان مجرد و متأهل یکسان است، بین سن شهروندان و ادراک آنها از فساد اداری رابطه معناداری وجود ندارد، بین تحصیلات پاسخگویان و ادراک آنها از فساد اداری، تفاوت معناداری وجود دارد، به این معنا که ادراک از فساد پاسخگویان کارشناسی ارشد و دکتری، بیش از سایر پاسخگویان است، بین پایگاه اقتصادی- اجتماعی پاسخگویان و ادراک آنها از فساد اداری، تفاوت معناداری وجود دارد، به این معنا که ادراک از فساد پاسخگویان پایگاه اقتصادی- اجتماعی در حد متوسط، بیش از سایر پاسخگویان بوده است. با عنایت به نتایج تحقیق که ادراک از فساد زنان بیش از مردان است، می‌توان گفت که این تفاوت‌ها، اختلاف‌های دائمی بین دو جنسیت نیست، بلکه به دلایل مختلفی چون جامعه‌پذیری متفاوت زنان، دسترسی متفاوت به شبکه‌های فساد و آگاهی آنها در این مورد است. در برخی از کشورها راهبردهایی برای به‌کارگیری زنان در عرصه‌های عمومی به کار گرفته شده است که می‌توان پس از بازنگری، آنها را در کشور خودمان نیز به کار بست مانند ایجاد و تقویت سازوکارهای نظارتی با مشارکت زنان و افزایش حضور و مشارکت زنان در مناصب و مشاغل تصمیم‌گیرنده. بنابراین مشارکت زنان در سازوکارهای نظارتی راهی مؤثر است که می‌توان مطمئن شد صدای آنها شنیده می‌شود. پایین بودن میانگین ادراک از فساد پاسخگویان با تحصیلات دیپلم و زیر دیپلم نیز ایجاب می‌کند که برای اطلاع و آگاه‌سازی مردم از مصادیق فساد و نحوه اعلام موارد تخلف، اطلاع‌رسانی کافی و بدون بررسی انجام گیرد تا افراد جامعه از آسیب‌هایی که در قبال فساد اداری اتفاق خواهد افتاد، آگاه شوند. بنابراین افزایش آگاهی عمومی نسبت به پیامدهای فساد، تغییر باور مردم و اعتلای فرهنگی جامعه از طریق رسانه‌های همگانی، نهادهای مذهبی، نهادهای مدنی و ... ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. در زمینه اعلام موارد فساد لازم است که نظام خانواده، آموزش و پرورش و رسانه‌های جمعی در نهادینه کردن فرهنگ ترجیح منفعت عمومی بر منافع شخصی در حوزه‌های مختلف، نهایت تلاش و کوشش لازم را انجام دهند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۲	بررسی تأثیر نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران	امین نیک‌پور علیرضا منظری توکلی سنجر سلاجقه مسعود پورکیانی علیرضا عرب‌پور	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	راهبرد
راهکارها	تدوین و ارائه درس با عنوان «نظارت سازمانی از منظر اسلام» در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی برای رشته‌های مدیریت، به‌ویژه رشته مدیریت دولتی/ تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی دینی و خدانشناسی برای افراد سازمان/ به‌کارگیری مدیران اخلاقی (مدیرانی که به ارزش‌های اخلاقی بها می‌دهند) در رأس هرم سازمان‌ها/ مشروعیت‌بخشی، نهادینه کردن و توسعه نظارت عمومی بر عملکرد دستگاه‌های دولتی از طریق وضع قوانین مربوطه/ تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی برای مدیران سازمان به‌منظور آشنایی با شیوه‌های نظارت بر مجموعه تحت سرپرستی‌شان.					
نتیجه‌گیری	هدف این تحقیق بررسی تأثیر نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران است و برای این منظور نمونه‌ای شامل ۳۰۲۱ نفر از کارکنان سازمان‌های دولتی انتخاب شده و از طریق پرسشنامه جمع‌آوری اطلاعات از آنان انجام گرفته است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که بین نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی و ابعاد آن یعنی نظارت الهی، نظارت درونی، نظارت عمومی و نظارت مدیریتی با فساد اداری رابطه منفی معناداری وجود دارد و نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران اثر کاهنده دارد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۳	نقش مشارکت مردمی در حوزه پیشگیری از فساد	سیدعلیرضا میرکمالی عارف خلیلی پاجی	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
راهکارها	بسترهای لازم برای مشارکت مردمی در حوزه پیشگیری از فساد: دسترسی آزاد به اطلاعات/ حمایت از اطلاع‌دهندگان فساد/ برنامه‌های آموزشی و ارتقای آگاهی مردمی/ سازمان‌های مردم‌نهاد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه گیری	نکته کلیدی برای از میان بردن و یا حداقل کاهش فساد، به عنوان یک معضل اجتماعی، تلاش برای مردمی کردن پیشگیری از این پدیده است. پس از پذیرش این موضوع باید درصدد ایجاد بسترهای لازم برای ورود مردم در حوزه پیشگیری از فساد باشیم. در یک دید کلان این بسترسازی نیازمند وجود مقدماتی است که در این پژوهش برخی از آنها مورد بررسی قرار گرفته است. ایجاد فضایی برای دسترسی آزاد به اطلاعات و شفاف سازی اطلاعاتی در حوزه های مرتبط با امور مالی و اداری در این زمینه دارای اهمیت می باشد. درواقع تا مردم ندانند چه چیزی در حال انجام است، طبیعتاً نمی توانند در این زمینه مطالبه گری کنند و خواهان پاسخ پرسش های خود باشند. ازسویی دیگر در معرض عموم بودن اطلاعات به ایجاد نقش نظارتی برای عموم مردم منجر شده و لذا این امر نیز موجب پیشگیری از فساد می شود. مورد دیگر، ایجاد سامانه جامع گزارش دهی و نیز حمایت از گزارش دهندگان اعم از خبرنگار و شاهدان است. بدیهی است که با توجه به خطراتی که ممکن است شخص گزارش دهنده را تهدید کند، نیاز است تا به موجب قانون بسترهای مورد نیاز برای حمایت های مقتضی از آنان را فراهم سازیم. نکته دیگر توجه به بحث آموزش و استمرار در آن است. به نظر می رسد ابتدا باید فساد و ابعاد مختلف آن به درستی برای عموم جامعه مورد تبیین قرار گیرد. تبیین آثار سوء فساد بر حیات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه، تبیین ابعاد مختلف حقوقی و کیفری آن و حتی آثار شرعی آن در ایجاد بینش صحیح میان مردم و ایجاد عزمی ملی برای پیشگیری از فساد مؤثر است. در نهایت می توان برای استفاده از ظرفیت های مردمی به ایجاد سازمان های مردم نهاد روی آورد تا از این طریق به شکل منسجم تری موجبات پیشگیری از فساد را فراهم سازیم. هدف اصلی از تشکیل این سازمان ها رشد و توسعه مشارکت های مردمی و غیردولتی در تمامی عرصه های مورد نیاز است. نقش نهادهای مدنی و مشارکت آنان در شکل دهی سازوکارهای کنترل اجتماعی که با هدف پیشگیری از فساد و مقابله با آن صورت می پذیرد، نقشی بی بدیل و ارزشمند است، ازاین رو تلاش برای بسیج این گونه نهادها، امری لازم و ضروری است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۴	رابطه پایبندی کارکنان به معیارهای اخلاقی با فساد اداری و ارائه الگو	امین نیک پور علیرضا منظری توکلی مسعود پورکیانی سنجر سلاجقه علیرضا عرب پور	۱۳۹۵	اخلاق	توصیفی	اخلاق در علوم و فناوری
راهکارها	تبیین معیارهای اخلاقی در جامعه از طریق تبلیغات رسانه ای / احیا و نهادینه کردن معیارهای اخلاقی در جامعه از طریق آموزش مستمر و همگانی و تبلیغات رسانه ای / نهادینه کردن اخلاقیات در فرزندان توسط والدین، خانواده ها و مدارس / نامگذاری روز یا هفته ای با عنوان «روز یا هفته اخلاقیات» و گنجاندن آن روز یا					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	هفته در تقویم ملی/ برگزاری نشست‌ها و گردهمایی‌های تخصصی در زمینه بالا بردن معیارهای اخلاقی در سطح جامعه و عملیاتی کردن نتایج حاصله/ استقرار و ارتقای فرهنگ عمومی مبتنی بر معیارهای اخلاقی در جامعه از طریق سپردن این وظیفه به نهادی مستقل از حکومت که به طریق علمی و با بهره‌گیری از نظرات نخبگان مربوطه، به این موضوع بپردازد/ استقرار فرهنگ سازمانی قوی مبتنی بر معیارهای اخلاقی/ فرآیند اجتماعی‌سازی افراد تازه استخدام شده به گونه‌ای انجام گیرد که آنها معیارهای اخلاقی را به عنوان یک اصل پذیرا باشند/ برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی در سازمان توسط افراد متخصص و مقید به رعایت اخلاقیات به منظور آشنایی کارگزاران سازمان با معیارهای اخلاقی و تقویت این موارد در آنها/ برگزاری نشست‌ها و گردهمایی‌هایی در سازمان به منظور آشنایی کارکنان سازمان با معیارهای اخلاقی و تقویت این موارد در آنها/ تدوین منشور اخلاقی در سازمان و ملزم کردن افراد سازمان به رعایت آن/ استقرار طرحی که در آن کارگزاران دولتی سوگند یاد کنند که از معیارهای اخلاقی پیروی کنند/ مشوق‌های مادی و معنوی برای کارکنان و مدیرانی که معیارهای اخلاقی را ارج می‌نهند/ مجازات‌های مادی و معنوی برای کارکنان و مدیرانی که به معیارهای اخلاقی بی‌توجه هستند/ به کارگیری مدیران اخلاقی (مدیرانی که به معیارهای اخلاقی بها می‌دهند) در رأس هرم سازمان‌ها.					
نتیجه‌گیری	پژوهش حاضر به دنبال تبیین رابطه بین پایبندی کارکنان به معیارهای اخلاقی با فساد اداری و ارائه الگو در این زمینه است. نمونه مورد استفاده در این تحقیق شامل ۳۰۲۱ نفر از کارکنان سازمان‌های دولتی ایران بوده و جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته است. نتایج حاصل از این مطالعه نشان داده است که بین پایبندی کارکنان به معیارهای اخلاقی یعنی وجدان کاری، اخلاق کاری و خودانضباطی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی با فساد اداری رابطه منفی معناداری وجود دارد و از بین این معیارها، وجدان کاری بیشترین رابطه منفی را با فساد اداری داشته است و اخلاق کاری و خودانضباطی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی در رده‌های بعدی قرار دارند. یافته دیگر پژوهش نیز نشان داد که وضعیت پایبندی کارکنان به معیارهای اخلاقی در شرایط مطلوبی قرار ندارد و از بین معیارهای اخلاقی، وجدان کاری بالاترین رتبه را در جامعه مورد مطالعه داشته است و مؤلفه‌های خودانضباطی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی و اخلاق کاری در رده‌های بعدی قرار دارند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۵	پیشگیری وضعی از فساد اداری در قوانین جمهوری اسلامی ایران	محمد نوذری فردوسی علی زارع کار حامد خیرخواه سیدامید عبداللهی	۱۳۹۵	میان رشته‌ای	توصیفی	مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

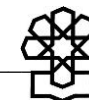
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	در نظام جمهوری اسلامی ایران قوانین و مقررات متنوعی درخصوص مبارزه با فساد در ابعاد مختلف اقتصادی و اداری به تصویب رسیده است که ناظر به دو مرحله است، در مرحله اول، که مرحله قبل از وقوع جرم است، قانونگذار ابزارهایی را جهت پیشگیری از وقوع فساد پیش‌بینی کرده است (پیشگیری اجتماعی) و همچنین از طریق دستگاه‌های دولتی مربوط سعی می‌کند با یک نظارت جامع و قانونی از وقوع این دسته از جرائم جلوگیری نماید (پیشگیری وضعی). ازجمله تدابیری که قانونگذار جمهوری اسلامی ایران در قوانین متنوع جهت اقدامات پیشگیرانه وضعی از فساد اداری پیش‌بینی نمود، عبارتند از: ایجاد نهادهای نظارت و کنترل رسمی، مشارکت مردمی و کاهش ارتباط ارباب‌رجوع و کارمندان. ایجاد سازمان بازرسی کل کشور، پیش‌بینی نهاد دیوان محاسبات کشور و تشکیل ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی اقداماتی در راستای ایجاد نهادهای نظارت و کنترل رسمی بوده که قانونگذار پیش‌بینی نموده بود. لکن پس از تصویب قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، دو نهاد معاونت‌های برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور و نیز وزارت اقتصاد و دارایی نقش بازوان قوه مجریه جهت نظارت را ایفا نمودند. توسعه و تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد خود یک اراده جمعی و مشارکت مردمی است که قانونگذار از آن حمایت کرده است. ایجاد و راه‌اندازی دولت الکترونیک در جمهوری اسلامی ایران، خود اقدامی قابل تحسین است که موجب شده ارتباط ارباب‌رجوع با کارمندان کم گشته و به‌موجب آن زمینه رخ دادن فساد اداری نیز کاهش یابد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۶	فساد مالی و راهکارهای پیشگیری از آن در کنوانسیون‌های بین‌المللی پالرمو و مبارزه با فساد مالی	پگاه محمدیاری الناز مینایی	۱۳۹۵	حقوق	توصیفی	کانون وکلای دادگستری آذربایجان شرقی
پیامدها	آثار منفی فساد مالی بر تخصیص صحیح منابع: فلج شدن کار تخصیص بهینه منابع به‌وسیله دولت، فراموش شدن اولویت‌های اساسی در طرح‌ها و اولویت یافتن فعالیت‌هایی که با منافع نامشروع متصدیان فاسد سازگاری داشته باشند، هدایت افراد به سمت فعالیت‌های نادرست و تلاش در جهت دستیابی به درآمدهای فوری و سهل‌الوصول به‌جای شکوفا شدن توانایی‌ها و استعدادها، آثار منفی فساد مالی بر توزیع صحیح درآمدها: کاهش درآمدهای دولتی و ناتوانی دولت در اجرای طرح‌های عمرانی، اساسی و زیربنایی و نیز پیشبرد برنامه‌های رشد و توسعه، رواج نابرابری‌ها و اختلاف‌های شدید طبقاتی و در بلندمدت جلوگیری از تحقق کامل عدالت اجتماعی (اقتضای ضعیف و کم‌درآمد از مزایای رفاه اجتماعی کمترین بهره را خواهند داشت، در توزیع درآمدها جایگاهی ندارند و سرمایه‌گذاری‌های دولتی به نفع این گروه نخواهد بود)، آثار منفی فساد مالی بر کارآیی اقتصادی: کاهش کارآیی فعالیت‌های اقتصادی از طریق توجه به اعمال فاسد، فساد بیشتر ناشی از کاهش کارآیی و ایجاد دور باطل بین کاهش کارآیی و افزایش فساد مالی و در نتیجه، حاکمیت گسترده فساد و عوارض ناشی از آن و شکل‌گیری انگیزه‌های فاسد،					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	آثار منفی فساد مالی بر رشد اقتصادی: اثر منفی کاهش کارآیی اقتصادی، تخصیص نادرست منابع و توزیع نامناسب درآمدها به همراه کاهش انگیزه‌های سرمایه‌گذاری در بلندمدت، بر روی رشد اقتصادی کشور.					
راهکارها	راهکارهای پیشنهادی مقابله با فساد مالی: اصلاح قوانین (اصلاح قوانین معارض با اصول مبارزه با فساد و کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با فساد، وضع و اصلاح این قوانین باید با توجه به تجارب سایر کشورها و معیارهای بین‌المللی مذکور در اسناد بین‌المللی از قبیل کنوانسیون مبارزه با فساد مالی سازمان ملل متحد انجام شود)/ طرح جامع مبارزه با فساد/ کوچک کردن دولت/ اصلاح ساختار اداری (کوچک ساختن حجم دولت و نهادهای دولتی و حذف بدنه‌های غیرضروری هر نهاد و ادغام نهادهای موازی، کفایت کردن یک نهاد قوی و مقتدر برای نظارت بر فساد اداری زیرا تعدد دستگاه‌های نظارتی فسادانگیز است، سیستمی کردن کارها به‌منظور کاهش ارتباط مستقیم مردم با مسئولان، گسترش بخش خصوصی)/ تعبیه مکانیسم‌های اطمینان‌بخش (از جمله سیستمی کردن کارها، شفافیت در فعالیت‌های اداری و مالی، گزارش‌دهی منظم و درست، نظارت فعال و دقیق، کشف و پیگیری تخلفات و تخطی‌های فسادآمیز و برخورد قضایی قاطع با مرتکبان فساد اداری و مجازات مجرمین)/ آموزش ضدفساد/ افزایش نظارت عمومی/ افزایش آگاهی عمومی.					
نتیجه‌گیری	در مبارزه با مفاسد مالی باید از اساس روی روش‌های پیشگیری و نه درمان تأکید شود و پس از آن سراغ روش‌های اجرایی در امر مبارزه رفت. اصلی‌ترین مسئله در امر پیشگیری، احیای معنویات و اخلاقیات و نیز اشاعه فرهنگ مبارزه با فساد مالی است، ازسوی دیگر باید به دنبال تقویت عوامل بیرونی نیز باشیم. وجود قوانین صریح و عاری از ابهام، تقویت نهادهای نظارتی، ایجاد نهادهای مستقل در امر پیشگیری از مفاسد اقتصادی و شفاف‌سازی مواردی هستند که در کنار عوامل درونی باید مدنظر باشد. به‌طور کلی بنای اصلی کنوانسیون‌ها هم بر همکاری و توسعه تعاون و تعامل میان نهادهای مختلف بین‌المللی و دول عضو قرار گرفته است. لزوم مشارکت مردم و نهادهای مدنی در تصمیم‌گیری‌ها و افزایش آگاهی‌های عمومی و توسعه برنامه‌های آموزشی لازم و اقدامات اصلاح‌گرایانه ساختاری در داخل سازمان‌ها از جمله راهکارها و تدابیروند که در مبارزه با فساد مؤثر خواهند بود. به کار بستن معیارهایی از قبیل شایسته‌سالاری و رعایت تساوی در گزینش افراد براساس استعداد سازوکارهای سودمند مقابله با مفاسد مالی است. پیشنهاد می‌شود که کشورها برای مبارزه با جرائم اقتصادی علاوه بر ایجاد سیستم نظارتی و مراقبتی جامع و الکترونیکی، خلأهای قانونگذاری را برطرف کرده و اقدامات تقنینی و اجرایی لازم را در راستای پیشگیری از این جرائم به کار گیرند.					

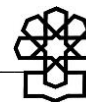
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۷	آیا تعامل میان فساد و آزادسازی مالی بر رشد اقتصادی تأثیرگذار است؟ شواهدی از کشورهای صادرکننده نفت (OPEC)	ابراهیم انواری احمد صلاح منش مجید شیخ انصاری مهوش مرادی	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی
نتیجه‌گیری	این مطالعه با استفاده از یک مدل تجربی و یک مدل تئوری سعی در بهتر شناساندن اثر تقابل میان فساد و آزادسازی مالی بر رشد کشورهای عضو OPEC در طی سال‌های ۱۹۹۰-۲۰۱۳ داشته است. نتایج حاصل از مدل تئوری نشان از آن دارد که اثر منفی فساد دولتی در کشورهایی که فساد کمتری دارند کاهش می‌یابد اگر آن کشورها حساب سرمایه خود را آزاد سازند، زیرا سرمایه مالی از کشورهای با فساد بالا به درون این کشورها جریان می‌یابد. در استنباطی دیگر از مدل تئوری می‌توان گفت که در صورت آزادسازی حساب مالی، کشورهای با فساد بیشتر نرخ‌های مالیات بالاتری را وضع می‌کنند، بنابراین، اثر منفی فساد دولتی بر رشد اقتصادی در این کشورها تشدید می‌شود. مدل تجربی با استفاده از روش گشتاورهای تعمیم‌یافته برآورد شده است و نتایج حاصل از تخمین حاکی از آن است که آزادسازی مالی، آزادسازی تجاری، جمعیت و مخارج دولت اثر مثبت و معناداری بر رشد اقتصادی دارند. همچنین شاخص فساد، تورم و تقابل میان فساد و آزادسازی حساب سرمایه، اثر منفی و معناداری بر رشد اقتصادی دارند. «شایان ذکر است که تقابل میان فساد و آزادسازی حساب سرمایه با لحاظ کردن متغیر حاصلضرب شاخص فساد در شاخص باز بودن مالی در مدل گنجانده شده است». علامت منفی مربوط به متغیر فساد ضرب در آزادسازی مالی نشان‌دهنده اثر کاهنده آزادسازی بر رشد اقتصادی در کشورهایی است که با فساد اقتصادی علی‌الخصوص در بخش دولتی مواجه هستند. دلیل این امر می‌تواند متوجه خروج سرمایه‌ها و دارایی‌های ناشی از فعالیت‌های رانت‌جویانه به سبب پولشویی باشد. همچنین عدم شفافیت و اعتماد می‌تواند مانعی بزرگ برای ورود سرمایه بوده یا حتی موجب خروج سرمایه گردد، ازسوی دیگر اندک سرمایه‌های وارد شده ممکن است به‌جای ورود به بخش‌های مولد و مؤثر در رشد اقتصادی، وارد فعالیت‌های غیرمولد و رانت‌جویانه شود. از آنجا که نتیجه‌گیری پژوهش حکایت از آن دارد که آزادسازی مالی در کشورهایی که با فساد دولتی درگیرند موجب آسیب زدن به فرآیند رشد اقتصادی می‌گردد و با توجه به داده‌های مربوط به درجه فساد کشورهای مورد مطالعه، به‌نظر می‌رسد آزادسازی مالی اثر معکوس در اغلب این کشورها خواهد داشت. اما توصیه سیاستی به این کشورها طبیعتاً نمی‌تواند عدم آزادسازی مالی و حفظ وضعیت موجود از لحاظ عدم شفافیت و فساد دولتی باشد. بنابر نتایج به‌دست آمده مبنی بر تأثیر منفی فساد بر رشد اقتصادی و تأثیر مثبت آزادسازی مالی، طبیعتاً توصیه سیاستی کاراً باید تلاش این کشورها در جهت از بین بردن فساد دولتی و اهتمام به شفافیت در فعالیت‌های اقتصادی علی‌الخصوص در بخش دولتی به‌عنوان پیش‌زمینه آزادسازی مالی باشد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۸	اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر فساد: مطالعه موردی ایران و کشورهای اوپک	تیمور رحمانی پوریا اصفهانی	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	مطالعات اقتصادی کاربردی ایران
نتیجه‌گیری	هدف اصلی این مقاله بررسی اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر روی فساد است. در این بررسی از ۶ متغیر فساد، دموکراسی، درآمد سرانه، رانت حاصل از صادرات نفتی، نسبت ارزش افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی و نسبت ارزش افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی استفاده شده است. در این بررسی از دو الگو بهره گرفته شده است، الگوی اول الگوی بیزین است که برای ایران مورد استفاده قرار گرفته است. روش تخمین و الگوی مورد استفاده دوم با استفاده از داده‌های تابلویی است که برای کشورهای عضو اوپک طی سال‌های ۱۹۹۵ - ۲۰۱۰ به کار رفته است. نتایج به دست آمده از الگوی بیزینی حاکی از آن است که با افزایش ارزش افزوده بخش صنعت، فساد کاهش خواهد یافت و با افزایش ارزش افزوده بخش خدمات فساد افزایش خواهد یافت. همچنین با افزایش منافع حاصل از صادرات نفتی، فساد افزایش و با افزایش دموکراسی فساد کاهش خواهد یافت. نتیجه‌ای که از مدل داده‌های تابلویی نیز به دست آمده حاکی از آن است که متغیرهای رانت حاصل از صادرات نفتی و نسبت ارزش افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی، اثر مثبت بر فساد دارند و زمانی که این متغیرها افزایش می‌یابند فساد افزایش می‌یابد. همچنین متغیرهای نسبت ارزش افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه اثر منفی بر فساد دارند و زمانی که این متغیرها افزایش می‌یابند، فساد کاهش می‌یابد. همچنین دموکراسی اثر معناداری بر فساد نخواهد داشت. نکته‌ای که در این نتایج حائز اهمیت است، علامت ضرایب متغیرهای ارزش افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی بر فساد برای کشورهای عضو اوپک است. در کشورهای اوپک افزایش متغیر ارزش افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی باعث افزایش فساد می‌شود و افزایش متغیر ارزش افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی باعث کاهش فساد می‌شود. با توجه به اینکه کشورهای عضو اوپک صادرکننده نفت خام و فرآورده‌های آن می‌باشند و درآمد این بخش‌ها حجم عظیمی از بودجه این کشورها را تشکیل می‌دهد، با افزایش درآمدهای نفتی ارزش حقیقی پول در کشورهای اوپک افزایش می‌یابد و تولیدات به سمت بخش خدمات گرایش می‌یابد و باعث کاهش رشد اقتصادی خواهد شد. صاحبان مشاغل در بخش خدمات به این دلیل اقدام به ارائه خدمات مشاوره‌ای و پیمانکاری و ارائه کالاها و خدمات به بخش دولتی می‌کنند که بتوانند سهمی از رانت‌های نفتی را تصاحب کنند. اما بخش صنعت یکی از بخش‌های مولد در هر اقتصادی است و تولیدات این بخش به ظرفیت مولد اقتصاد خواهد افزود و سبب رشد اقتصادی کشور خواهد شد و از طرفی این بخش تولیدکننده کالاها در اقتصاد است که با بخش واردات در حال رقابت است و برای اینکه سهمی بیشتر از اقتصاد را در اختیار داشته باشد در تکاپو برای تولید کالاهاست که در نتیجه به یک رشد اقتصادی خواهد افزود که در نهایت به کاهش فساد خواهد انجامید. این مطالعه درواقع توصیه می‌کند که کشورهای اوپک برای کاهش فساد باید موانع شکل‌گیری فعالیت‌های صنعتی را در مقابل فعالیت‌های خدماتی کاهش دهند و زمینه را برای رونق و بهبود فعالیت‌های صنعتی بهبود دهند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۷۹	رابطه بین تعهد سازمانی و گرایش به فساد اداری بین کارکنان شهرداری تهران	منصور حقیقتیان معصومه دوله ایمان طعیمه پور فاطمه دوله	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	رفاه اجتماعی
راهکارها	انتخاب و استخدام کارکنان براساس ضابطه و چارچوب مشخص و اصل شایسته سالاری/ حفاظت فیزیکی و حراست و همچنین وجود هیئت‌های رسیدگی به تخلفات و کمیته‌های انضباطی کار/ تعدیل و حذف مقررات و قوانین نسبتاً مبهم، غیرشفاف و زائد/ تکریم حقوق متقاضیان کالاها و خدمات بخش عمومی و برقراری حفاظت‌های قانونی و نهادی برای تأمین‌کننده آنها/ شفاف‌سازی رویه‌های تخصیص و مدیریت منابع عمومی/ سیاست‌زدایی از بخش عمومی/ افزایش قدرت مانور فعالیت‌های مطبوعاتی به گونه‌ای که قیمت نسبی فساد اداری به شدت بالا رود/ ترویج فرهنگ وظیفه‌شناسی و وجدان کاری/ آگاه ساختن مردم به قوانین و مقررات و حقوق شهروندی/ افزایش سطح رضایت شغلی/ جهت دادن به انگیزه‌ها/ شفاف‌سازی از حیث وظایف، اختیارات و نحوه انجام امور، فعالیت واحدها و دستگاه‌های اجرایی با تأکید بر توسعه آگاهی‌های همگانی درخصوص حقوق شهروندی.					
نتیجه‌گیری	هدف این تحقیق بررسی رابطه بین تعهد سازمانی و گرایش به فساد اداری بین کارکنان شهرداری تهران است. نمونه این تحقیق شامل ۳۸۵ نفر از کارکنان شهرداری تهران بوده و از طریق پرسشنامه جمع‌آوری اطلاعات انجام گرفته است. در بخش استنباطی و تحلیل اطلاعات، رابطه بین متغیر تعهد سازمانی با متغیر گرایش به فساد اداری و همچنین ابعاد تعهد سازمانی (تعهد عاطفی، تعهد هنجاری و تعهد مستمر) مورد بررسی قرار گرفته است. یافته‌های تحقیق بیانگر این است که بین تعهد سازمانی کارکنان و گرایش آنها به فساد اداری رابطه معکوس و معناداری وجود دارد و فرضیات فرعی مبنی بر رابطه معکوس بین تعهد عاطفی، تعهد هنجاری و تعهد مستمر با گرایش به فساد اداری تأیید می‌شود. همچنین از بین ابعاد تعهد سازمانی نیز تعهد عاطفی به میزان ۲۵ درصد توانایی پیش‌بینی تغییرات گرایش به فساد اداری کارکنان را داراست و درواقع قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده است و بعد از آن به ترتیب تعهد هنجاری و تعهد مستمر قرار می‌گیرند. یافته‌های این پژوهش همسو با نظریه‌های تعهد سازمانی و نظریه عقلانیت فردی، در باب دلبستگی عاطفی فرد و همانندی و التزام او به سازمان و ارزیابی وی براساس تحلیل هزینه- فایده برای ماندگاری در سازمان است، همچنین وجود هنجارها و اخلاق در سازمان‌ها به عنوان مانعی برای گرایش به فساد اداری به شمار می‌آید.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۰	تأثیر فساد بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورهای در حال توسعه	عبدالرحیم کردی مهدی خداپرست مشهدی	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد مالی و توسعه
نتیجه‌گیری	این تحقیق به بررسی ارتباط میان زیربخش‌های مختلف فساد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ۵۰ کشور در حال توسعه می‌پردازد. نتایج حاصل از تخمین مدل رگرسیونی برای کشورهای در حال توسعه، به روش داده‌های تابلویی در دوره ۱۹۹۶ - ۲۰۱۲، حاکی از آن است که انواع مختلف فساد اثرهای متفاوتی بر جریان FDI دارند، به‌طوری که فساد در دریافت مجوز واردات و صادرات دارای اثر مثبت و فساد در دسترسی به خدمات عمومی، پرداخت مالیات و تصمیم‌های قضایی دارای اثر منفی و در عین حال معناداری بر جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی می‌باشند. به‌طور کلی فساد برای جریان‌های سرمایه‌گذاری خارجی عامل تعیین‌کننده‌ای است، به‌ویژه برای کشورهای در حال توسعه‌ای که دارای محیط نهادی و قانونی ضعیفی هستند. محیط نهادی یک کشور شامل قوانین رسمی که توسط نهادهای قانونی و سیاسی آن تعریف می‌شود و همچنین قوانین غیررسمی که با توجه به ابعاد فرهنگی و اجتماعی یک کشور بسط می‌یابد، است. فساد اغلب به‌عنوان پیامد محیط نهادی نامناسب تصور شده و یکی از ابعاد مهم شفافیت نهادهای قانونی و سیاسی یک کشور است، بنابراین تأثیر عمده‌ای بر ریسک و نااطمینانی سیاسی و بار مقررات دارد. تعامل تصمیم‌گیرندگان بنگاه از یک طرف و نهادهایی که قادرند رانتهای قانونی یا رشوه‌های غیرقانونی از بنگاه‌ها استخراج کنند از طرف دیگر موجب ایجاد فساد می‌شود. از آنجا که سرمایه‌گذاری از عوامل تعیین‌کننده رشد در یک اقتصاد محسوب می‌شود، کاهش انگیزه در این بخش، کاهش تولید و رشد اقتصادی را در دوره‌های بعد باعث خواهد شد. نظارت جامعه مدنی بر تصمیم‌گیری و عملکرد بخش دولتی و مشارکت در این امور نیز ابزار مهمی برای مبارزه با فساد است.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۱	کانال‌های تأثیر بوروکراسی بر عملکرد اقتصاد ایران	سیداحسان خاندوزی زهرا کاویانی	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
نتیجه‌گیری	این مقاله به این پرسش می‌پردازد که بوروکراسی چگونه عملکرد اقتصادها را متأثر می‌سازد، مؤلفه‌های بوروکراسی ایران چیست و بوروکراسی موجود در کشور از چه مسیری می‌تواند بر نتایج سیاست‌های اقتصادی اثرگذار باشد. زمانی که اقتصادها در برآوردن کارکردهای مورد انتظار خود دچار مشکل می‌شوند (چه از جهت اهداف داخلی مانند رشد و توزیع درآمد، چه اهداف خارجی مانند ترازپرداخت‌ها و شکننده بودن در برابر تکانه‌های بیرونی)، سیاستگذاران به این فکر می‌افتند					

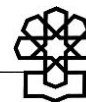
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	که با وضع قوانین و مقررات، رفتار عاملان اقتصادی را به‌سوی دیگری هدایت کنند. آنها از محرک‌های چهارگانه (بودجه‌ای، پولی- اعتباری، مالیاتی- تعرفه‌ای و مقررات‌گذاری) برای تغییر رفتار کنشگران استفاده می‌کنند، غافل از اینکه محرک‌ها برای اصابت به گروه‌های هدف، از حلقه میانه‌ای به نام بوروکراسی باید عبور کنند که می‌تواند (مانند ورود نور به یک محیط متفاوت) نقش کاهنده یا افزاینده بگذارد. بوروکراسی نارسانا موجب عارضه مهم دیگری نیز می‌شود که می‌تواند نظام حقوق اداری کشور را دچار چالش کند و آن متزلزل ساختن حاکمیت قانون است، به‌نحوی که می‌توان گفت در بسیاری موارد، اراده بوروکرات‌های هر بخش، حتی بر احکام قانونی نیز فائق است و می‌تواند از طریق عدم اعمال قانون، اجرای ناقص قانون یا اجرای قانون با تفاسیر متفاوت، موجب عدم تحقق هدف قانونگذار شود. درحالی که سیاستگذاران کشور همواره حاکم بودن قانون را به‌عنوان یک پیش‌فرض، لحاظ می‌کردند، نگاهی به واقعیات دیوان‌سالاری کشور نشان می‌دهد، لازم است در این دیدگاه تجدیدنظر صورت گرفته و نظام اداری و اجرایی کشور، خود به موضوعی برای تحقیق و اصلاح تبدیل شود. بنابراین صرف تصویب احکام قانونی به تحقق هدف برنامه‌های صنعتی، بانکی، تجاری و... منجر نمی‌شود و ستون فقرات برنامه‌ریزی، برنامه اجرایی آن است. این درحالی است که نظام تصمیم‌گیری در اقتصاد ایران به جهت اتصال و آمیختگی کامل با نظام بوروکراسی، همیشه تمرکز و اهتمام خود را صرف بخش‌های بیرون از بخش عمومی، یعنی عاملان اقتصادی غیردولتی و اهداف و مسیرهای توسعه کرده و کمتر به اصلاح درون بخش عمومی پرداخته است. نتیجه این مقاله می‌تواند چرخش نقطه تمرکز سیاستگذاران در برنامه ششم توسعه و دیگر برنامه‌های اصلاح اقتصاد، به ضعف‌های جدی درون بوروکراسی بخش عمومی باشد که مانع اثرگذاری سیاست‌های درست می‌شود. براساس یافته‌های این مطالعه، هدف مطلوب از سیاست مالیاتی یا بانکی یا امثال آن به‌طور کامل محقق نخواهد شد مگر زمانی که نظام بوروکراسی در اقتصاد ایران نیز هم‌راستا با قصد سیاستگذار (منافع عمومی) و با کمترین هزینه و فساد عمل کند. فساد اداری یکی از معضلات اصلی نظام اداری و بوروکراسی دولتی در ایران است. به‌طوری که این موضوع می‌تواند مانع از اجرای صحیح بسیاری از قوانین شود. با توجه به ویژگی‌های بوروکراسی کشور، اصلاح نظام اداری و اجرایی خود یکی از محورهای مهم در اصلاحات اقتصاد ایران است. بی‌توجهی به مسیر اصابت سیاست‌ها، موجب می‌شود سیاست‌های مصوب مجلس و دولت، یا بسیار پر هزینه و در زمان طولانی به سرانجام رسد، یا هیچ‌گاه محقق نشود. «در این مقاله چهار مورد به‌عنوان آسیب‌های مهم بوروکراسی در ایران که می‌تواند بیشترین اختلال را به عملکرد اقتصادی وارد سازد ذکر و تشریح شده است که در اینجا به‌ذکر عناوین بسنده می‌کنیم: ضعف حرفه‌ای‌گرایی و مشارکت‌طلبی/ تمرکزگرایی و فرصت‌های نابرابر/ فساد در دیوان‌سالاری/ مدیریت منابع انسانی».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۲	ارائه الگوی نظارت عمومی به‌منظور پیشگیری از بروز فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران	امین نیک‌پور	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
راهکارها	راهکارهایی جهت تحقق ابعاد نظارت عمومی: مشروعیت بخشیدن، نهادینه کردن و توسعه نظارت عمومی بر عملکرد دستگاه‌های دولتی از طریق وضع قوانین مربوطه/ آگاه‌سازی و توانمندسازی مردم در جهت نظارت بر عملکرد کارکنان دستگاه‌های اجرایی از طریق آموزش، تبلیغات و راهاندازی سیستم‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی عمومی مانند پایگاه‌های اینترنتی/ ایجاد و تقویت نهاد مبارزه با فساد که از لحاظ بودجه، نیروی انسانی و امور اداری کاملاً استقلال داشته باشد/ تأسیس دفتر رسیدگی به شکایات مردمی در هر منطقه و استفاده از سیستم‌های الکترونیکی و تلفن گویا جهت رسیدگی به شکایات مردمی (به‌گونه‌ای که شکایات‌های مربوطه به سازمان مستقل مبارزه با فساد برگشت داده شود)/ آگاه‌سازی مراجعه‌کنندگان به سازمان نسبت به حقوق خود، قوانین و مقررات سازمان و نظارت بر عملکرد کارکنان آن سازمان از طریق نصب بروشور در سازمان و تهیه و توزیع کتابچه راهنما بین مراجعه‌کنندگان/ ایجاد واحدی به‌منظور رسیدگی به شکایات اداری شهروندان در سازمان/ به‌کارگیری نظام انتقادات و پیشنهادات در سازمان/ استقرار سیستم نظرسنجی از شهروندان در سطح سازمان/ تدوین و استقرار منشور اخلاقی شهروندی که در آن مردم با استانداردهای اخلاقی و عملی هریک از خدمات آشنا شوند و در صورتی که کارگزاران دولتی از رعایت آن سر باز زنند، بتوانند با سازوکارهای شکایتی عمومی این مسئله را پیگیری کنند/ امکان ملاقات شهروندان با مدیران و مسئولان سازمان در فواصل زمانی منظم و مشخص/ تقویت نقش و جایگاه رسانه‌ها و مطبوعات (به‌ویژه رسانه‌ها و مطبوعات مستقل) در نظارت بر عملکرد دستگاه‌های دولتی/ توانمندسازی اصحاب رسانه و مطبوعات در زمینه نظارت بر عملکرد دستگاه‌های دولتی از طریق آموزش‌های مربوطه/ آزادسازی و مصونیت رسانه‌ها و مطبوعات در جهت نظارت بر عملکرد دستگاه‌های دولتی و افشای آزادانه مفاسد/ ترغیب و تشویق رسانه‌ها و مطبوعات برای نظارت بر عملکرد دستگاه‌های دولتی/ صلاحیت‌بخشی و تقویت نهادهای مردمی مانند نهادهای مذهبی، اتحادیه‌های کارگری، احزاب و غیره به‌منظور ایفای نقش نظارتی بر عملکرد دستگاه‌های دولتی/ استقلال و بی‌طرفی دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ تبیین وظایف و مسئولیت‌های نظارتی دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ فعال نگه داشتن و تقویت کلیه دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ سازماندهی و هماهنگ کردن دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده از طریق تشکیل یک نهاد بالادستی تحت عنوان «نهاد هماهنگی دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده»/ برقراری ارتباط مستمر و تبادل اطلاعات بین دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده/ استقرار دفتری از سازمان بازرسی کل کشور در هر سازمان به‌منظور نظارت بر عملکرد کارگزاران و رسیدگی به شکایات اداری آن سازمان/ ارتقای توانایی و مهارت ناظران دستگاه‌ها و واحدهای نظارت‌کننده از طریق آموزش‌های مربوطه و بهره‌گیری از نظرات و تجربیات متخصصان در امر نظارت/ به‌کارگیری مدیرانی که درک درستی از مفهوم نظارت همگانی دارند در رأس هرم سازمان‌ها/ فراهم آوردن شرایط لازم جهت نظارت کارکنان بر عملکرد یکدیگر و مسئولان سازمان از طریق کاهش فاصله قدرت/ تهیه و اجرای برنامه‌های آموزشی برای کارکنان در زمینه نظارت بر عملکرد یکدیگر و مسئولان سازمان/ تشویق کارکنان و شهروندان به نظارت و افشاگری موارد تخلف در سازمان/ مصونیت کارکنان و شهروندانی که موارد تخلف را گزارش می‌کنند و حمایت همه‌جانبه از آنها.					
نتیجه‌گیری	هدف این تحقیق ارائه الگوی نظارت عمومی به‌منظور پیشگیری از بروز فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران است و به این منظور نمونه‌ای متشکل از ۳۰۲۱ تن					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	از کارکنان سازمان‌های دولتی ایران به‌وسیله ابزار پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفته است. یافته‌های تحقیق نشان‌دهنده آن است که ابعاد نظارت عمومی یعنی نظارت اتحادیه‌ها و انجمن‌ها، نظارت احزاب، نظارت نهادهای مذهبی، نظارت رسانه‌ها و مطبوعات، نظارت کارکنان سازمان، نظارت شهروندان، نظارت نهادهای وابسته به قوه مجریه، نظارت نهادهای وابسته به قوه قضائیه، نظارت نهادهای وابسته به قوه مقننه و نظارت سازمان مستقل مبارزه با فساد بر فساد اداری تأثیر منفی معنادار می‌گذارند. در میان این ابعاد، نظارت شهروندان بیشترین اثر کاهنده را بر فساد اداری نسبت به دیگر ابعاد نظارت عمومی دارد و نظارت کارکنان سازمان، نظارت رسانه‌ها و مطبوعات، نظارت نهادهای وابسته به قوه مقننه، نظارت احزاب، نظارت اتحادیه‌ها و انجمن‌ها، نظارت نهادهای وابسته به قوه مجریه، نظارت سازمان مبارزه با فساد، نظارت نهادهای وابسته به قوه قضائیه و نظارت نهادهای مذهبی در رده‌های بعدی قرار دارند. یافته دیگر پژوهش نشان داده است که بُعد نظارت نهادهای وابسته به قوه مقننه بالاترین رتبه را در بین ابعاد نظارت عمومی در سازمان‌های دولتی ایران داشته است و ابعاد نظارت نهادهای وابسته به قوه قضائیه، نظارت نهادهای وابسته به قوه مجریه، نظارت نهادهای مذهبی، نظارت رسانه‌ها و مطبوعات، نظارت کارکنان سازمان، نظارت شهروندان، نظارت اتحادیه‌ها و انجمن‌ها، نظارت احزاب و نظارت سازمان مستقل مبارزه با فساد در رده‌های بعدی قرار دارند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۳	بررسی رابطه بین فساد اقتصادی، اقتصاد سایه‌ای و آلودگی محیط زیست در کشورهای منتخب اوپک (رهیافت لیزرل)	مجید مداح زینب محمدنیا سروی	۱۳۹۵	اقتصاد	توصیفی	اقتصاد مقداری
نتیجه‌گیری	بخشی از فعالیت‌های اقتصادی در سطح کشورها، خارج از قواعد و مقررات دولتی به‌صورت غیررسمی یا سایه انجام می‌شود. فعالیت‌های بخش اقتصاد سایه‌ای، عمدتاً در امور تولیدی انجام می‌شود که آلوده‌کننده محیط زیست هستند. یکی از عواملی که بر رشد اقتصاد سایه‌ای اثر مثبت دارد، فساد اقتصادی است. در فساد اقتصادی، از طریق پرداخت‌های غیرقانونی، فعالیت‌های خلاف قانون انجام می‌شود که از این نظر وجود فساد اقتصادی، انگیزه فرار از مقررات دولتی و انجام فعالیت‌های غیرقانونی در بخش اقتصاد سایه‌ای را افزایش می‌دهد. در این مقاله، ارتباط بین فساد اقتصادی، اقتصاد سایه‌ای و آلودگی محیط زیست در چارچوب ادبیات متغیرهای پنهان و از طریق مدلسازی لیزرل برای کشورهای منتخب اوپک در طی دوره ۲۰۰۰-۲۰۱۲ مورد بررسی و تحلیل تجربی قرار گرفته است. نتایج حاصل از مدل برآوردی نشان داده است رابطه مستقیم و معناداری بین فساد اقتصادی و اقتصاد سایه‌ای وجود دارد، یعنی در کشورهای دارای فساد اقتصادی بالاتر، انگیزه بیشتری برای فعالیت‌های غیرقانونی و خارج از نظارت‌های دولتی در بخش اقتصاد سایه‌ای وجود دارد. با توجه به آنکه در اقتصاد سایه‌ای، عموماً قوانین و مقررات اداری مثل مقررات زیست‌محیطی و همچنین ضوابط دولتی مربوط به کنترل آلودگی توسط واحدهای اقتصادی فعال به‌طور کامل اجرا نمی‌شود، انتظار					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	می‌رود رابطه مستقیمی بین اقتصاد سایه‌ای و آلودگی هوا وجود داشته باشد که نتایج مدل تخمینی نیز این موضوع را تأیید کرده است. مطابق نتایج مدل، افزایش فعالیت‌های غیرقانونی در بخش اقتصاد سایه‌ای اثر مثبت و معناداری بر رشد شاخص‌های آلوده‌کننده محیط زیست دارد، به‌طوری که با رشد اقتصاد سایه‌ای، متغیرهای زیست‌محیطی شامل انتشار دی اکسید کربن، مصرف سوخت فسیلی و مساحت جنگل به‌ترتیب افزایش، افزایش و کاهش می‌یابند. با توجه به اثر مثبت رشد اقتصاد سایه‌ای بر آلودگی محیط زیست لازم است تا با استفاده از راهکارهای مناسب، اثر فعالیت‌های اقتصاد سایه‌ای بر رشد آلودگی کنترل شود. یکی از ابزارهای مرسوم جهت کنترل فعالیت‌های آلوده‌کننده محیط زیست، وضع مالیات بر ارزش‌افزوده واحدهای اقتصادی است که خارج از حد مجاز، محیط زیست را آلوده می‌کنند. اعمال این سیاست، واحدهای اقتصادی تولید کالاهای آلوده‌کننده محیط زیست را که اغلب در بخش سایه‌ای و در مکان‌های فاقد نظارت‌های دولتی هستند، به فعالیت‌های رسمی منتقل می‌کند و از این طریق آلودگی کاهش و کیفیت محیط زیست ارتقا می‌یابد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۴	فساد سیاسی و اداری: تأثیرات متقابل و نقش عوامل اجتماعی	عباس خندان	۱۳۹۵	اقتصاد	کاربردی	اقتصاد مقداری
نتیجه‌گیری	گام اول این مقاله در جهت تمایز بین دو نوع فساد اداری و سیاسی است. گفته شده است که فساد اداری معمولاً در بدنه دولت و کارمندان میانی و رده پایین اتفاق می‌افتد. رشوه دادن معمولاً عملی انفرادی است و منافع آن نیز منحصر به رشوه‌دهنده است. فساد اداری یا رشوه همچنین با هدف دور زدن قانون انجام شده و بنابراین برخلاف قانون و معیارهای اجتماعی است و جرم محسوب می‌شود. در مقابل اما فساد سیاسی یا نفوذ به دولت با هدف رانت‌جویی و انحراف در تخصیص منابع در سطوح بالای سیاستی و تصمیم‌گیری اتفاق می‌افتد. این نوع از فساد معمولاً با همکاری و تبانی افراد یا گروه‌های قدرتمند صورت می‌گیرد. دلیل نخست برای همکاری این است که منافع آن یعنی تغییر در قانون منحصر به یک فرد نمی‌ماند و یک گروه از آن بهره می‌برند و دلیل دوم هم این است که تحت تأثیر قرار دادن دولت نیاز به قدرت کافی و هزینه‌کرد بالا دارد و از این‌رو همکاری و تبانی بین افراد با انگیزه مشترک ضروری است. علاوه بر این، فساد سیاسی از این دست چون در سطوح بالای حاکمیتی و از طریق مذاکره و لابی با دولت صورت می‌گیرد الزاماً عملی مجرمانه و خلاف قانون نیست. پس از متمایز کردن فساد اداری و سیاسی، در گام دوم، این مقاله با جمع‌آوری داده‌های آماری و انجام آزمون تجربی به بررسی ارتباط بین این دو نوع از فساد و تعیین علل و ریشه‌های هر کدام پرداخته است. در این بین تمرکز اصلی بر متغیرهای اجتماعی و تأثیر آنها بر رواج فساد اداری و سیاسی بوده است. در این بخش از داده‌های کشوری برای پاسخ به دو پرسش استفاده شده است. پرسش اول اینکه ارتباط یا آثار متقابل این دو نوع از فساد چه هستند و پرسش دوم اینکه نقش عوامل اجتماعی در رواج و					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	گسترش هر کدام چیست. برای برآورد تأثیرگذاری عوامل اجتماعی از دو شاخص قبح رشوه‌خواری در جامعه و تبانی و همکاری برای نفوذ به دولت استفاده شده است. دو متغیر وابسته عبارتند از فساد اداری و فساد سیاسی. در این مقاله از روش معادلات همزمان استفاده شده و برای برآورد دستگاه معادلات همزمان از روش 3SLS بهره‌گیری شده است. این برآورد با داده‌های مقطعی ۵۷ کشور برای سال ۲۰۰۵ انجام پذیرفته است. «متغیرهای مستقل معادلات که شامل دو شاخص اجتماعی پیش‌گفته هم هستند عبارتند از تولید ناخالص داخلی، کارآیی سیستم قضایی در مبارزه با فساد، تعداد مراحل پیش از شروع کسب‌وکار، پذیرش و توجیه‌پذیری رشوه‌دهی، سختی دسترسی به دولت، پیش‌بینی‌پذیری مقررات، مخارج عمومی سلامت و همکاری تجاری». نتایج نشان می‌دهد که در درجه اول این دو نوع از فساد بر یکدیگر اثر مثبت دارند. درواقع فساد سیاسی و اداری به‌عنوان دو نهاد نامطلوب مکمل یکدیگرند. در بین متغیرهای کنترل نیز نقش تولید کشور نیز جالب توجه است. با افزایش درآمد و توسعه‌یافتگی کشورها، از فساد اداری و رشوه‌خواری کاسته و به فساد سیاسی افزوده می‌شود. دلیل نخست این است که با توسعه‌یافتگی کشورها کیفیت نهادی و اجرای قانون افزایش و بنابراین فساد اداری کاهش می‌یابد. علاوه بر این در کشورهای با درآمد بالا شرکت‌ها از قدرت بالا و توان هزینه کردن بیشتری در مسائل سیاسی و ارتباط با دولت برخوردارند. دلیل دوم نیز این است که رشوه و رانت‌جویی یا لابی در سطح شرکت درواقع دو استراتژی یا انتخاب جایگزین هستند. با محدود شدن پرداخت رشوه در نتیجه توسعه یافتن کشورها، شرکت‌ها یا افراد گزینه دیگری بجز مذاکره و چانه‌زنی با دولت در اختیار ندارند. در ارتباط با متغیرهای اجتماعی نتایج به‌دست آمده مطابق انتظار بود. قبح یا نادرستی رشوه‌خواری در جامعه تأثیر فراوانی بر کاهش فساد اداری دارد. کاهش ۱۰ درصدی در افرادی که رشوه را عملی توجیه‌پذیر می‌دانند می‌تواند شاخص فساد را تا ۲۰ نمره کاهش دهد. با نگاه به شاخص عدم فساد مؤسسه شفافیت می‌توان دریافت که این اختلاف ۲۰ نمره‌ای می‌تواند رتبه یک کشور مانند سومالی در انتهای جدول را ۴۰ پله (از ۱۷۴ به ۱۳۳) یا رتبه ایران را ۷۵ پله (از ۱۳۳ به ۵۸) ارتقا دهد. رواج فساد سیاسی نیز بسیار به همکاری و تبانی بین شرکت‌ها وابسته است. یک افزایش ۱۰ درصدی در همکاری بین شرکت‌ها رواج فساد سیاسی را دو درصد افزایش می‌دهد. این نتایج نشان می‌دهد که عوامل اجتماعی می‌تواند تأثیر بسیار زیادی بر کاهش فساد از هر نوع داشته باشد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۵	اهمیت و تأثیر نماز در کاهش میزان فساد اداری	حمیدرضا جاویدان داروگر	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	پژوهش ملل
علل و عوامل	مهمترین دلایل پیدایش فساد اداری: اختلاف فاحش میان سطح زندگی کارمندان دولت و سایر شهروندان/ روابط خویشاوندی (خویشاوندسالاری)/ وسعت دامنه دخالت‌های دولت در تصدی امور/ افراط در وضع قوانین و محدود کردن فعالیت‌های بخش خصوصی از طریق این قوانین/ عدم حساسیت جامعه به معیارهای اخلاقی/ افزایش شهرنشینی/ تأمل و تساهل نسبت به فساد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
پیامدها	پیامدهای فساد اداری، پیامدهای عمومی: تضعیف نظام سیاسی/ تخریب سامانه اقتصادی/ انحراف اخلاق جمعی/ زمینه‌سازی سلطه بیگانگان، پیامدهای فردی: کیفر قضایی/ عقوبت اخروی.					
راهکارها	عوامل بازدارنده فساد اداری، عوامل روانی و رفتاری: تقویت ایمان و باورهای دینی/ حق‌محوری، عوامل سازمانی و مدیریتی: گزینش کارگزاران صالح و توانا/ برکناری کارگزاران فاسد/ قاطعیت توأم با مدارا/ انضباط اداری و ایجاد تشکیلاتی برای نظارت عملکرد کارگزاران، عوامل فرهنگی و اجتماعی: تغییر نگرش کارگزاران نسبت به مسئولیت و وجدان کاری/ کنترل و نظارت اجتماعی، عوامل سیاسی: قانونگرایی و عدم تبعیض در برخورد با فساد/ شفافیت‌گرایی، عوامل اقتصادی: اصلاح نظام اداری و مالیاتی/ تأمین نیازهای اقتصادی کارگزاران صالح/ پرهیز از دادن امتیازات ویژه (رانت)/ ممنوعیت هدیه و رشوه/ مبارزه با انحصارگرایی و انحصارطلبی‌ها.					
نتیجه‌گیری	با دقت در منابع اسلامی و به‌ویژه سیره پیامبر اسلام (ص) و امامان معصوم (ع) در دوران حکومت ایشان، می‌توان به الگوی جامع و همه‌جانبه‌نگری در برخورد با فساد اداری دست یافت که همه زمینه‌های مسئله از سازوکارهای اداری گرفته تا بسترهای فرهنگی- اجتماعی، سیاست‌های اقتصادی و سامانه قضایی را دربر می‌گیرد. البته همواره بحث فرهنگ‌سازی از اهم تأکیدات ایشان بوده و نهادینه کردن فریضه نماز در زندگی روزمره به‌عنوان مهمترین شاخص بازدارنده افراد جامعه از هرگونه فساد و تباهی، باعث کاهش چشمگیر میزان فساد در تمامی زمینه‌ها، علی‌الخصوص اداری گردیده است. بدون شک در قلب و روح انسانی که به نماز می‌ایستد جنبشی به‌سوی حق و حرکتی به‌سوی پاکی و جهشی به‌سوی تقوا پیدا می‌شود. این عمل چند بار در شبانه‌روز تکرار می‌گردد و باعث می‌شود که تقوای الهی در ضمیر فرد نهادینه گردد. البته باید توجه داشت که نماز دارای مراتب است، بنابراین اثری که به‌صورت اقتضا بر آن مترتب می‌شود نیز دارای مراتب است، یعنی نماز و جلوگیری از گناه، مانند دو کفه ترازو هستند، هر وقت نمازگزار در نماز خود بیشتر به یاد خدا بود، نمازگزار کمتر گناه می‌کند و هر جا یاد خدا در نماز ضعیف شود و نمازگزار از حقیقت یاد خدا منصرف گردد، دچار گناه می‌شود. هر نمازی به همان اندازه که از شرایط کمال و روح عبادت و حضور قلب برخوردار است، نهی از فحشا و منکر می‌کند، گاه نهی کلی و جامع و گاه نهی جزئی و محدود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۶	بررسی عوامل مؤثر بر فزآینده سلامت نظام اداری و مقابله با فساد	محمد ایمانی برندق علی بیات بهرام محمدی یداله باقری	۱۳۹۵	میان‌رشته‌ای	توصیفی	تحقیقات جدید در علوم انسانی

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
علل و عوامل	عوامل مؤثر در ایجاد محیط مساعد برای وقوع کلاهبرداری و فساد مالی: غیرمرتبط بودن یا نبود قوانین و مقررات تجاری مالیاتی و محاسباتی و اختلال در آنها/ ضعف مدیریت و نبود سیستم‌ها و فرآیندهای نظارتی کارآمد/ تورم فزاینده، حقوق و دستمزدهای کم، تغییر عادات مردم و مصرف‌گرایی جامعه/ منابع انسانی بی‌کفایت و فاقد صلاحیت حرفه‌ای، خویشاوندگرایی و تبعیض/ ابقای مدیران و کارمندان در یک پست برای مدت طولانی/ حسابرسی غیرمؤثر و بی‌موقع و عدم برخورد درست و مناسب با مفاسد گزارش شده/ نبود مشوق‌ها برای اجرای قانون.					
راهکارها	اصلاح نظام اداری و ساختار آن و تقویت حسابرسی داخلی/ نظارت بر ثروت، مصرف و سطح زندگی کارمندان دولت/ ایجاد و تقویت نهادهای مستقل و دائمی برای مبارزه با فساد اداری و ارتقای پویایی و هماهنگی دستگاه‌های نظارتی برای حذف فساد اداری/ آموزش مدیران دولتی در زمینه آشنایی با فساد اداری و شیوه‌های مقابله با آن/ آزادی و مصونیت مطبوعات در ارائه گزارش و افشاگری فساد اداری/ تشویق کارمندان و شهروندان به ارسال اطلاعات و افشاگری/ پاسخگویی سیاستمداران و کارکنان و حسابرسی از آنها/ کوچک کردن دولت و خصوصی‌سازی/ کاهش فساد اداری به‌وسیله حذف مقررات زائد و بوروکراسی اداری/ جرم‌انگاری، شناسایی و کدبندی عناوین مجرمانه فساد اداری در قوانین موضوعه و اعمال تنبیه و جریمه‌های سنگین و پرداخت هزینه بالای عمل/ روزآمد کردن قوانین با توجه به شرایط اقتصادی اجتماعی و ایجاد تحول در آنها/ اجرای اتوماسیون اداری/ بهره‌برداری از سیستم‌های اطلاعاتی/ شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی امور/ نظام‌مند کردن سیستم‌های مالی و حسابرسی/ توسعه نهادهای مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد/ برخورد قاطع و بدون تبعیض با مرتکبان مصادیق فساد مالی/ فرهنگ‌سازی و تقویت باورهای مردمی در جریان مبارزه با فساد/ اجرای مطالعات و پژوهش‌های راهبردی و اجرای دوره‌های آموزشی و دانش‌افزایی/ ایجاد انگیزه و ارتقای سیستم‌های مالی و حسابرسی/ ایجاد انگیزه و ارتقای سیستم‌های رفاهی و حقوقی کارکنان/ اجرای سیستم‌های مدیریت کیفیت/ حذف کلیه انحصارات، امتیازات، مجوزها یا رانت‌های دولتی/ دسترسی عمومی به اطلاعات دولتی و مهمتر از همه، رعایت احترام و حفظ استقلال قوه قضائیه و تضمین استقلال و امنیت قضاوت در برخورد با عوامل فساد.					
نتیجه‌گیری	در این تحقیق از طریق پرسشنامه و نمونه‌ای شامل ۱۴۵ نفر از کارشناسان و مدیران و حساب‌رسان دستگاه‌های اجرایی کشور، عوامل مؤثر بر فزاینده سلامت نظام اداری مورد بررسی قرار گرفته است. در این پژوهش یافته‌های تحقیق نشان داد که رعایت نمودن نظم و انضباط اداری و مالی، شفاف عمل کردن مسئولان دستگاه‌های اجرایی، قانونگرا بودن مسئولان دستگاه‌های اجرایی، پاسخگو بودن مسئولان نسبت به عملکرد خود، احساس مسئولیت نسبت به بیت‌المال، تکریم ارباب‌رجوع و رعایت موازین اخلاقی و تعهد به مسئولیت‌های اجتماعی از جمله عوامل مؤثر بر فزاینده سلامت نظام اداری می‌باشد. «استفاده از عبارات «عوامل مؤثر بر فزاینده سلامت نظام اداری» مربوط به مقاله بوده و بدون دخل و تصرف نگارنده نقل شده است».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۷	توسعه مدل پویا برای تحلیل فساد اداری در ایران	فاطمه اسمی‌خانی فرزاد حقیقی‌راد	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
نتیجه‌گیری	در این مقاله تلاش شده است از متدولوژی پویایی سیستم‌ها که زبان تفکر سیستمی است، استفاده شود و مدل ارائه شده توسط دکتر امان اله در سال ۲۰۱۲، با کمک داده‌های جمع‌آوری شده طی سال‌های ۱۳۸۲-۱۳۹۲، در ایران مورد تأیید قرار گرفته و با اضافه کردن متغیر سرمایه اجتماعی، توسعه داده شود و در نهایت با کمک شبیه‌سازی کامپیوتری، سناریوهای ترکیبی جهت مبارزه سیستمی با فساد ارائه شود. در این تحقیق سه سناریو ارائه شده است که با اجرای آنها طی سال‌های ۱۳۹۳-۱۴۰۴، رتبه ایران در شاخص فساد بهبود می‌یابد. مطابق نتایج تحقیق، برای کنترل رتبه فساد باید عوامل تأثیرگذار بر فساد را کنترل کرد که مطابق یافته‌های مقاله، با کنترل عواملی از قبیل کاهش نابرابری درآمدی، افزایش پاسخگویی دموکراتیک، کاهش تورم و افزایش میزان تولید ناخالص داخلی می‌توان رتبه فساد را بهبود بخشید و با افزایش نظم و قانون و ثبات حاکمیت، می‌توان فساد را در کشور کنترل کرد. از طرفی دیگر، نکته برجسته این مقاله معرفی متغیر سرمایه اجتماعی و تأثیر این متغیر مهم بر مدل پویای سیستم‌ها از فساد است که به پشتوانه مطالعات صورت گرفته در حوزه سرمایه اجتماعی، می‌توان نتیجه گرفت که فساد تأثیر مستقیم بر کاهش سرمایه اجتماعی دارد و جهت بهبود در وضعیت سرمایه اجتماعی یا همان شاخص اعتماد که نیاز اساسی کشور برای موفقیت در همه عرصه‌ها و اثرگذاری مطلوب سیاستگذاری‌هاست، باید اقدامات اعتمادساز از سوی دولتمردان صورت گیرد. از جمله این اقدامات مهم، مبارزه قاطعانه، مستمر، سیستمی و شفاف با فساد اداری و اقتصادی است. منظور از قاطعانه یعنی محاکمه و بازخواست بدون هیچ اغمازی صورت گیرد. مستمر یعنی در تمام ایام سال و تمام مقاطع، بدون وقفه مبارزه ادامه داشته باشد. سیستمی یعنی فقط محاکمه و اجرای قانون نمی‌تواند به تنهایی فساد را ریشه‌کن کند، بلکه علاوه بر آن باید رویکرد پیشگیری نیز داشته باشیم و به دیگر علل وقوع فساد نیز توجه کنیم که از آن جمله توجه به معیشت مردم، تورم، نابرابری درآمدی در سطح جامعه، شرایط رفاهی، نظارت دقیق در گلوگاه‌های فسادخیز و غیره است. در نهایت شفاف یعنی مردم به وضوح شاهد مبارزه با مفاسد باشند و به‌طور محسوس کاهش فساد در جامعه یا حتی تلاش برای مبارزه با فساد را متوجه شوند. علاوه بر اقدامات مذکور، حرکت دیگری باید آغاز شود که به فرهنگ‌سازی در جامعه، مدارس و خانواده‌ها و... بپردازد. به گونه‌ای که همگی به این اعتقاد برسیم که منفعت شخصی را به منفعت ملی ترجیح ندهیم و بر سر دوراهی‌های اجتماعی، انتخاب درستی داشته باشیم. اقداماتی که در جهت افزایش سرمایه اجتماعی ذکر شد، می‌تواند کمک بزرگی در جهت شکل‌گیری عزم ملی باشد.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۸	رویکرد پیشگیرانه به حمایت از گزارشگران فساد	فاطمه کریمی	۱۳۹۵	علوم اجتماعی	توصیفی	کارآگاه
راهکارها	راهکارهایی برای حمایت هر چه بهتر از گزارشگران فساد در امور کیفری: تهیه حداقل استانداردهای مورد توافق که حمایت بین‌المللی را تضمین نماید/ ایجاد شبکه‌های بین‌المللی نهادهای حمایتی برای برقراری ارتباطات سازنده/ تهیه ضوابط مشترک برای استانداردسازی سطح زندگی و معیشت گزارشگران فساد، شهود، کارشناسان، وکلا و دیگر مداخله‌کنندگان در امور کیفری. برای ایجاد حس همکاری میان مطلعان از وقوع فساد و حمایت کامل و مؤثر از گزارش‌دهندگان فساد باید قانونی جامع تصویب شود، در تهیه و تدوین این قانون رعایت موارد زیر لازم و ضروری است: الف) برقراری توازن: با وجود ارزش بسیار سازوکار گزارش‌دهی، امکان سوءاستفاده از آن نیز وجود دارد، برای رهایی از این معضل، باید الزامات قانونی لازم جهت بررسی‌های دقیق درباره درستی و نادرستی این گزارش‌ها وجود داشته باشد و در عمل نیز تا زمانی که درستی گزارش تأیید نشده است از افشای آن جلوگیری شود. ب) حفظ محرمانگی: برای پیشگیری از بزه‌دیدگی گزارشگران فساد، بهترین راه حفظ هویت و مشخصات فرد اطلاع‌دهنده و محتوای گزارش وی است. ج) وصف بازدارندگی: این قانون باید تمامی افرادی را که از گزارشگران فساد به‌دلیل افشاگری و گزارش‌دهی‌شان انتقام گرفته و ضررهای مالی و جانی و حتی آبرویی به آنان وارد کرده مجرم بشناسد و برای آنها مجازات تعیین کند. د) جبران خسارت: در این قانون باید تمهیداتی برای جبران ضرروزیان وارد شده به گزارشگران فساد مقرر شود.					
	سیاست جنایی مشارکتی به‌عنوان یکی از سیاست‌های جنایی در دهه اخیر رشد و توسعه فراوان داشته است. یکی از ارکان این سیاست که آن را از سایر انواع آن متمایز می‌کند مشارکت عمومی است. افشای گزارشگران فساد از جلوه‌های مشارکت مدنی شهروندان در اجرای عدالت است، اما گاه این انتخاب ممکن است گزارشگر فساد یا بستگان او را آماج انتقام متهم، همدستان یا طرفداران وی قرار دهد. به همین علت حمایت از این افراد، امری بایسته و ضروری است. حمایت از گزارشگران فساد مبحثی است که به‌تازگی به‌ویژه با ظهور جرائم سازمان یافته و فراملی اهمیت خاصی پیدا کرده است. تأمین عدالت کیفری مهمترین دغدغه طرفداران حمایت از گزارشگران فساد است، به همین دلیل، سعی دارند با تدوین و اجرای برنامه‌های حمایتی خاص و مصون نگه داشتن آنان در برابر هرگونه تهدید و احتمال انتقام در زمان قبل، حین و حتی بعد از فرآیند دادرسی، از بخشی از موانع اجرای عدالت قضایی جلوگیری به‌عمل آورند. این امر در رویه مراجع قضایی بین‌المللی و اسناد بین‌المللی مورد توجه واقع شده و در حقوق داخلی بسیاری از کشورها تضمین شده است. هرچند در قوانین و اسناد بین‌المللی به‌طور اختصار به‌عنوان گزارشگران فساد اشاره‌ای نشده است، اما از آنجاکه کلماتی مانند مطلع، مخبر، قربانی و شهود مفاهیمی کلی و انتزاعی هستند می‌توانند به‌عنوان منبعی قانونی برای حمایت از گزارشگران فساد مورد استناد قرار گیرند. ازجمله این حمایت‌ها تدابیری برای عدم افشای هویت یا مکان زندگی شاهد یا قربانی یا افرادی					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	که با آنها در ارتباط هستند برای عموم و رسانه‌ها، حذف اسامی یا اطلاعات هویتی برای گزارش‌ها، عدم افشای هرگونه اطلاعات هویتی شاهد برای مردم، ادای گزارش از طریق ابزار تغییردهنده صدا یا چهره یا تلویزیون مدار بسته، استفاده از نام مستعار و ... می‌باشد. مهمترین اثر برنامه‌های حمایت از گزارشگران فساد، رفع تهدید از ایشان و ایجاد محیطی ایمن برای آنهاست. آثار برنامه‌های حمایت از گزارشگران فساد زمانی به حداکثر می‌رسد که رویکرد چندوجهی وجود داشته باشد که با استفاده از تدابیر موقت پلیسی آغاز می‌شود، با کاربرد قوانین مربوط به ارائه شواهد و مستندات هنگام ادای گزارش فساد در دادگاه ادامه می‌یابد و هنگامی که سایر اقدامات ناکارآمد تشخیص داده شدند، با تغییر هویت و انتقال به مکان جدید پایان می‌یابد. با اینکه برنامه‌های حمایتی پرهزینه هستند، ولی این هزینه‌ها هنگام مقایسه با سهم برنامه در میزان تأثیرگذاری و موفقیت دادرسی در پرونده‌های مربوط به جرائم شدید بسیار اندک به نظر می‌رسد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۸۹	تئوری پنجره شکسته در راستای موضوع فساد اداری	فرهاد صولتی‌فر محمدحسین جعفری	۱۳۹۵	میان‌رشته‌ای	توصیفی	مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه
علل و عوامل	علل اصلی شکل‌گیری فساد اداری، الف) علل اصلی (ریشه‌ها): ریشه‌های فرهنگی و اجتماعی: متکی بودن ارزش‌ها، هنجارها و باورهای افراد جامعه بر ارزش‌های مادی‌گرایانه و مصرف‌گرایانه/ عدم انسجام ساختارهای اجتماعی و برخوردار نبودن از کارکردهای لازم/ ناکارآمدی و ضعف نظام فرهنگی، ریشه‌های اقتصادی: رکود اقتصادی/ کاهش درآمد/ بی‌عدالتی/ مادی‌گرایی/ بی‌ثباتی اقتصادی/ تورم افسارگسیخته/ عدم تناسب دخل‌وخرج ناشی از عدم عدالت اقتصادی/ کاهش قدرت خرید مردم و توزیع نامناسب درآمدها در جامعه/ مشکلات و مسائل معیشتی کارکنان و عدم تناسب هزینه‌ها با درآمد آنان، ب) عوامل تسهیل‌کننده: عوامل سیاسی: عدم استقلال قوه قضائیه/ نفوذ قوه مجریه بر قوه قضائیه و بر دستگاه‌های نظارتی و بازرسی/ فشار گروه‌های ذی‌نفوذ در داخل و خارج سازمان/ فساد سیاستمداران عالی‌رتبه/ جوسازی و غوغاسازی/ توصیه برای در امان ماندن مدیران متخلف از مجازات/ ناآگاهی مردم از حقوق سیاسی خود در برابر قانون، عوامل اداری و مدیریتی: تشکیلات و ساختار اداری غیرکارآمد، حجیم و نامتناسب با اهداف و وظایف/ پیچیدگی قوانین، مقررات و تعدد بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری/ مدیران غیرمؤثر/ فقدان نظام شایسته‌سالاری/ وجود تبعیضات در زمینه‌های استخدامی، انتصاب و ارتقای افراد/ نارسایی در نظام حقوق و دستمزد و نظام پاداش و تنبیه به‌ویژه نظام نظارت و ارزشیابی/ ترجیح اهداف گروهی به اهداف سازمان، ج) عوامل حقوقی و قضایی: تعدد قوانین و مقررات/ دشواری کنترل قوانین در مرحله تطبیق.					
نتیجه‌گیری	در بررسی ریشه‌های فساد اداری در تئوری پنجره شکسته باید به ساختار دولت و شرایط حاکم بر آن توجه کرد، مشکلات فساد اداری حل نخواهد شد و سلامت اداری به‌دست نخواهد آمد مگر آنکه ساختار و شالوده دولت از جرائم و فساد کوچک اصلاح شود. سازمان بازرسی در کنار دستگاه‌های اجرایی به‌عنوان یک مکمل					

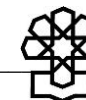
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	با نظارت خودش در مدیران کشور و دستگاه‌ها، فسادهای جزء یا فسادهای اداری سفید که از لحاظ درجه کم‌اهمیت و استثنا هستند را کشف و مجازات نماید تا مانع از بروز فسادهای قاعده‌مند و رایج و فسادهای سیاه گردد. گام بعدی شناخت عوامل بروز فساد اداری و پیگیری مجدانه و راهکارهای پیشگیرانه و بازدارنده در قالب‌های کلان و خرد است. در بعد عملی سیاستگذاران چندان رغبتی به حل مسئله نشان نمی‌دهند، شاید دلیل عمده این امر شبکه‌ای بودن باندهای فساد اداری است که حمایت گسترده برای این باندها به حساب می‌آید در نتیجه هم شناسایی و هم حذف آنها مشکل است. نظریه پنجره شکسته تنها محدود به ناهنجاری‌های کیفری و جرم‌شناسی نیست، بلکه در سایر ابعاد از جمله فساد اداری نیز می‌توان آن را تعمیم داد. درواقع نظارت در این نظریه باید به گونه‌ای باشد که عرصه را بر افراد متخلف در ادارات و کسانی که فکر تخلف به ذهن آنها خطور می‌کند تنگ گرداند و افراد سالم نیز در این تنگنا قرار نگیرند، به گونه‌ای که با اصلاح و ترمیم بموقع پنجره شکسته از تخریب و آسیب رسیدن بیشتر به سیستم اداری جلوگیری به عمل آید.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۰	تحلیلی بر مدیریت منابع مالی و سیاست‌های دستگاه‌های فرهنگی در انطباق با تکالیف مقرر در کنوانسیون مریدا	محمد باقری کمارعلیا ایرج گلدوزیان حمیدرضا ملک‌محمدی	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	سیاست‌گذاری عمومی
نتیجه‌گیری	کنوانسیون جهانی مبارزه علیه فساد اولین سند معتبر بین‌المللی و دارای ضمانت اجرا درخصوص پیشگیری از فساد، گامی بلند برای نیل به حقوق و آزادی‌های بنیادین بشری تلقی می‌شود. با توجه به تأکید این کنوانسیون بر شفافیت در مدیریت منابع مالی، هدف این پژوهش آن است که چالش‌ها و مشکلات موجود در مدیریت منابع مالی دستگاه‌های فرهنگی (سازمان اوقاف و امور خیریه و سازمان حج و زیارت) را در این رابطه مورد بررسی قرار دهد. این پژوهش در چارچوب رویکرد کیفی صورت گرفته و اطلاعات مورد نیاز از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختار یافته و گفتگوهای غیررسمی با شرکت‌کنندگان جمع‌آوری شده است. تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها و اسناد و مدارک موجود نشان می‌دهند که در قوانین و آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های سازمان‌های مورد مطالعه موارد متعددی از عدم شفافیت و ابهام در مدیریت منابع مالی وجود دارد که این امر زمینه‌ساز بروز فساد خواهد بود. در سازمان حج و زیارت ایرادها و نواقص عدیده‌ای در آیین‌نامه مالی آن مشهود است و بر ابهام و نبود شفافیت در این چرخه مالی می‌افزاید مانند پیش‌بینی نکردن سازوکار نظارتی قابل اتکا برای منابع مالی اختصاصی و عملیاتی سازمان، معین نبودن و مبهم بودن سقف تنخواه پرداختی به واحدها، معین نبودن حداقل و حداکثر فوق‌العاده مأموریت کارکنان، قابل پیش‌بینی نبودن و معاف از نظارت بودن وجوه هزینه‌های پیش‌بینی نشده، معاف از نظارت بودن و مشخص نبودن وجوه تنخواه‌گردان، خارج از تشریفات قانونی بودن معاملات سازمان. می‌توان چنین نتیجه گرفت که منابع مالی اختصاصی سازمان در حدی بوده است که در پی مطالبات افکار عمومی و عطف توجه صاحب‌نظران در این خصوص و صرفاً در					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مقام توجیه آنچه هزینه می‌شود مقرراتی هرچند ناقص بر آن وضع شود و بدیهی است مادامی که رویدادهای مالی و هزینه‌کرد وجوه سازمان به‌ویژه منابع اختصاصی آن شفاف و در معرض رصد و ملاحظه عموم مردم (حداقل مخاطبان و افراد ذی‌نفع) قرار نگیرد، شائبه سوءاستفاده جریان‌های فاسد را در اذهان متبادر می‌سازد. سازمان اوقاف و امور خیریه نیز از ابهامات متعددی مانند عدم شفافیت مالی در منابع غیرعمومی، ایجاد حساب واسطه‌ای برای مدیریت درآمدهای اختصاصی و نبود نظارت بر عملیات مالی و اعتباری آن، برداشت ۱۳ درصد از عواید کلی موقوفات تحت عنوان حساب ۱۳ درصد مدیریتی، عدم تطابق اقدامات انجामी تحت عنوان «فرم برنامه و بودجه سه‌ساله» با نيات واقفین، عدم تطابق تبصره‌های «۱» و «۲» ماده (۳۳) آیین‌نامه اجرایی با هیچ‌یک از مبانی و اصول فقهی و قانونی، رنج می‌برد. آنچه بیان شد شمه‌ای کوچک از آسیب‌های مترتب بر عملکرد سازمان اوقاف در مدیریت منابع مالی و حفظ غبطه موقوفات است که با توجه به عدم شفافیت و وجود ساختارهای نادرست اثرات سویی را در پی داشته و دارد و مؤید وجود جریان‌های فساد و ارتکاب جرائمی نظیر خیانت در امانت، اختلاس و ارتشاء در این زمینه است. بدیهی است چنین کارکرد معیوبی به‌ویژه در تأمین هزینه‌های اعمال حاکمیتی از محل عواید موقوفات و دست‌اندازی به این منابع که مطلقاً حق‌الناس محسوب می‌شوند، ضربه مهلک به فرهنگ وقف وارد می‌نماید. ذکر این نکته نیز ضروری است که عدم انسجام در این خصوص بر آسیب‌ها و ایرادهای ذکر شده افزوده و سرمایه‌های کلان و ارزشمند وقف را به‌لحاظ اعمال سلايق و فقدان شفافیت در رویدادهای مالی با مخاطره مواجه می‌کند. از تطبیق آنچه در نتایج این پژوهش به‌دست آمده است با تکالیف مقرر در فصل دوم کنوانسیون مریدا به‌ویژه مواد (۹) و (۱۰)، چنین استنباط می‌شود که در جامعه هدف، مدیریت منابع مالی و شفافیت در امور مزبور از وضعیت مناسبی برخوردار نبوده و بستر ساز وقوع برخی جرائم به‌ویژه تعدیات علیه اموال عمومی است، اعم از اینکه منشأ آنها اعتبارات دولتی یا وجوه و اموال افراد و اشخاص باشد که بنا به مقتضیاتی، مدیریت آنها به برخی دستگاه‌های اجرایی سپرده شده است. در نتیجه در صورت استمرار این وضعیت، علاوه بر تبعاتی چون تضعیف باورها و اعتقادات و سلب اعتماد عمومی نسبت به نظام حاکم، در جریان بررسی‌های دوره‌ای اجرای مفاد کنوانسیون توسط کشورهای عضو موضوع بند «ث» ماده (۶۳) کنوانسیون، وجهه مناسبی برای جمهوری اسلامی ایران رقم نخواهد خورد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۱	تبیین مفهوم فساد اقتصادی و سیاسی در جامعه توسعه‌محور	سحر صنیعی	۱۳۹۵	علوم سیاسی	توصیفی	پژوهش ملل
نتیجه‌گیری	«نتیجه‌گیری این مقاله مشابه با نتیجه مطالعه شیرزادی و حسینی (ردیف ۲۵۰) است و از ذکر مجدد آن صرف‌نظر می‌کنیم».					

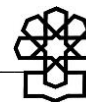
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۲	عوامل قاچاق و آثار آن، راه‌های پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با قاچاق	سهراب ماندگار	۱۳۹۵	میان‌رشته‌ای	توصیفی	مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه
علل و عوامل	عوامل مؤثر در شکل‌گیری پدیده فساد اداری: سطح اخلاق عمومی و سطح اخلاق کارمندی/عوامل شخصیتی/تعدد قوانین و مقررات غیرواقعی و یا غیرضروری/ابهامات موجود در رویه‌های اداری و استانداردهای جاری کار/فرآیندهای پیچیده و چندلایه امور اداری/پایین بودن حقوق کارکنان.					
پیامدها	آثار ناشی از وجود فساد اداری: تضعیف ساختار اداری/تخریب مشروعیت حکومت و حاکمیت قانون/کاهش احترام به قانون اساسی/از بین رفتن شفافیت و حساب پس‌دهی/کاهش فرصت‌های سالم پیشرفت برای افراد، مؤسسات و سازمان‌ها/افزایش هزینه زندگی سالم/کاهش بهره‌وری.					
راهکارها	راهکارهای پیشگیری و مقابله با فساد در نظام اداری، الف) راهکارهای کلان: پیشگیری از طریق اصلاح و بهسازی نظام اداری و آموزش/مقابله و برخورد جدی با مصادیق فساد/مدیریت مؤثر برنامه مقابله با فساد/تصویب قوانین کارآمد و راهگشا در مقابله با فساد، ب) راهکارهای خرد: راهکارهای اداری و مدیریتی: تمرکززدایی از اداره امور و کاهش تصدی‌های دولتی/ایجاد اصلاحات در ساختار نظام‌ها، روش‌ها و رویه‌های انجام کار و ارائه خدمات به مردم/ایجاد اصلاحات در نظام نظارت و بازرسی و بهینه‌سازی فرآیند نظارت و کنترل/استقرار نظام احقاق حقوق و تأمین خسارت ارباب‌رجوع/توسعه مدیریت و توسعه کیفی نیروی انسانی/تقویت فرهنگ مشارکت‌جویی و مشارکت‌پذیری در دستگاه‌های اجرایی/افزایش پاسخگویی دستگاه‌ها در مقابل مردم، نهادهای مدنی و نهادهای نظارتی قانونی/ایجاد اصلاحات نهادی در مدیریت مقابله با فساد و سالم‌سازی نظام اداری، راهکارهای فرهنگی - اجتماعی: افزایش آگاهی و آموزش مستمر مردم درخصوص برنامه‌ها و دستاوردهای مقابله با فساد/احیا و آموزش ارزش‌های اخلاقی و انضباط اجتماعی/تقویت فرهنگ مسئولیت‌خواهی و نقدپذیری دولت/بهبود نظام تأمین اجتماعی، راهکارهای سیاسی - مدنی: تقویت نهادهای مدنی در نظارت بر نهاد قدرت و دستگاه‌های اجرایی/توسعه مشارکت مردمی در مقابله با فساد و نظارت بر دستگاه‌های اجرایی/تقویت نقش و جایگاه مطبوعات آزاد و مستقل در مقابله با فساد/سیاست‌زدایی از نظام اداری و انتخاب مدیران براساس شایستگی/اصلاح قوانین و مقررات کیفری و جزایی برای برخورد مؤثر با عوامل فساد، راهکارهای اقتصادی: کاهش مداخلات دولت در امور اقتصادی/رقابتی نمودن فعالیت‌های اقتصادی و معاملاتی دولتی و حذف امتیازات و رانت‌های مختلف/کاهش و حذف انحصارات دولتی در امور اقتصادی و مقابله با شکل‌گیری هر نوع انحصارات دولتی در امور اقتصادی و مقابله با شکل‌گیری هر نوع انحصار/بهبود وضعیت معیشتی کارکنان دولت/اصلاح ساختار شرکت‌های دولتی و تسریع در تعیین تکلیف و واگذاری شرکت‌هایی که تداوم فعالیت‌های آنها به‌صورت دولتی ضرورت ندارد/شفاف‌سازی قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی (بخش دولتی و بخش خصوصی) و تقویت نظارت دولتی بر فعالیت‌های اقتصادی کشور (کاهش تصدی در زمینه‌های اقتصادی و افزایش جنبه‌های حاکمیت و نظارت دولت). راهکارهای پایه‌ای جهت پیشگیری از فساد اداری: فرهنگ‌سازی نیروی انسانی و آموزش کارکنان/اصلاح نظام اداری و عملیاتی و مکانیزه کردن آن (استفاده از فناوری اطلاعات).					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
نتیجه‌گیری	فساد اداری از جمله پدیده‌های سازمانی است که روند توسعه کشورها را به‌طور چشمگیر با مشکل روبرو می‌سازد که آثار ناشی از وجود فساد اداری یکی از عوامل به‌وجود آمدن پدیده قاچاق می‌باشد. زنجیره فساد اداری در سیستم گمرکی باعث قاچاق می‌شود. ضربه‌ای که قاچاق کالا به صنعت کشور ما وارد می‌کند به‌واسطه فساد اداری موجود در گمرک و مبادی ورودی است. درواقع آسیب جدی را فساد اداری به چرخه صنعت کشور وارد می‌کند و این کار یک فرد نمی‌تواند باشد بلکه گروهی با همکاری هم در مبادی مرزی اقدام به ورود و حتی خروج کالاهای قاچاق می‌کنند، ضمن اینکه همه ورود کانتینرهای قاچاق را به عینه می‌بینند. دشمن اصلی فساد شفافیت است، یک استراتژی ضدفساد که شفافیت مدیریت دولتی را تقویت نکند، محکوم به شکست است و مؤثرترین و کارآمدترین شیوه‌های مبارزه با فساد اداری، خروج از فضای تاریک و سایه و شفاف‌سازی محیط و ساختارهای اداری است «این تحقیق همچنین حاوی نکاتی درخصوص پدیده قاچاق و راه‌های مبارزه با آن است که تنها قسمت‌های مرتبط با بحث فساد به اختصار در اینجا ذکر گردیده‌اند».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۳	آسیب‌شناسی نظام اداری از جهت دلایل بروز فساد اداری و ارائه راهکارهای مقابله با آن (مطالعه موردی: سازمان بازرگانی استان آذربایجان غربی)	معصومه جعفری کشتیبان	۱۳۹۶	اقتصاد	توصیفی	مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری
نتیجه‌گیری	این تحقیق به‌منظور شناسایی علل و عوامل مؤثر در بروز فساد اداری و ارائه راهکارهایی برای مقابله با آن در سازمان بازرگانی استان آذربایجان غربی انجام شده است. نمونه تحقیق شامل ۱۶۵ نفر از کارکنان سازمان بازرگانی شهرستان ارومیه هستند و جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه انجام گرفته است. نتایج تحقیق حاکی از آن است که عوامل اداری و مدیریتی و نیز عوامل فرهنگی و اجتماعی در بروز و گسترش فساد در سازمان بازرگانی شهرستان ارومیه نقش دارند و عوامل سیاسی و عوامل اقتصادی در آن نقش ندارند. در حقیقت با توجه به یافته‌های تحقیق، می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که عوامل فرهنگی و اجتماعی دارای بیشترین تأثیر و عوامل اقتصادی دارای کمترین تأثیر بر بروز فساد اداری می‌باشند. همچنین از بین عوامل اداری و مدیریتی، نبود نظام شایسته‌سالاری در عزل و نصب‌ها، از بین عوامل فرهنگی و اجتماعی، عدم پایبندی به مبانی ارزشی و دینی، از بین عوامل سیاسی، فشار گروه‌های ذی‌نفوذ در داخل و خارج از سازمان و از بین عوامل اقتصادی، وجود انحصارات دولتی و غیردولتی بیشترین نقش را در بروز فساد اداری دارند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۴	فساد اداری و پیشگیری از آن، با توجه به قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد	ایرج آبسالان	۱۳۹۶	میان رشته‌ای	توصیفی	مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه
علل و عوامل	عوامل فساد اداری: فقدان نظام‌های شایسته/ ضعف مهارت‌های مدیریتی و فنی/ نگرش‌های ضعیف و تشریفات وسیع اداری/ برخورداری از پرداخت و منافع (پاداش) نامناسب/ مدیریت نامناسب منابع انسانی/ مختل بودن فعالیت‌های سازمانی/ مدیریت و آموزش نظارتی ناکافی/ امکانات، دارایی‌ها و فرهنگ هزینه نامناسب/ پیچیدگی غیرضروری تشریفات/ سوءاستفاده از اختیارات شکلی/ فقدان پاسخگویی/ مدیریت اجرایی و شاخص‌های سنجش‌پذیر نامناسب/ پروژه‌محوری به جای برنامه‌محوری/ رویکرد تک‌بعدی به جای چندبعدی/ فقدان حاکمیت اخلاق و کدهای رفتاری برای کارگزاران شهری.					
راهکارها	عوامل مؤثر در ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد در نظام اداری: شفاف‌سازی انجام امور و فعالیت‌ها و افزایش پاسخگویی/ افزایش رضایتمندی خدمت‌گیرندگان و احقاق حقوق و احترام به ارباب‌رجوع/ برقراری نظام شایسته‌سالاری در انتخاب‌ها و انتصاب‌ها/ بهبود فرهنگ عمومی و تقویت نظارت مردمی/ بهبود فرهنگ سازمانی و تقویت ارزش‌های دینی و اخلاقی در رفتار سازمانی و شغلی کارکنان/ برخورد با متخلفان و اخلال‌گران در نظام اداری و اجرایی کشور/ تقویت مشارکت و فعالیت بخش غیردولتی در فعالیت‌های اقتصادی و اجرای برنامه‌های توسعه کشور.					
نتیجه‌گیری	یکی از قوانینی که می‌تواند در تأمین حقوق شهروندان در برابر دولت مفید و مؤثر باشد، قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد است که مجلس آن را در سال ۱۳۹۰ به تصویب رسانده است. مقررات این قانون حاوی راهکارهایی برای ارتقای سلامت اداری است که در برخی از آنها به نقش نظارتی شهروندان اشاره شده است. حضور پررنگ دولت در حوزه اقتصاد باعث شده است در هر پرونده فساد اقتصادی، ردپایی از یکی از بخش‌های دولتی قابل مشاهده باشد، به همین دلیل مبارزه با فساد باید از دولت شروع شود. قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد همان‌طور که از عنوان آن برمی‌آید سلامت نظام اداری را، راه مقابله با فساد می‌داند. ویژگی ممتاز این قانون، افزایش نقش شهروندان در نظارت بر عملکرد دولت است. پیشگیری از تخلفات سازمانی زیربنا و مقدمه سالم‌سازی محیط سازمانی است و عوامل مختلفی در سالم‌سازی محیط سازمانی تأثیر دارد که یکی از اساسی‌ترین آنها توجه به توسعه منابع انسانی است و علت آن این است که محور و قالب سالم‌سازی سازمان، انسان‌های سازمانی هستند، بنابراین اگر انسان‌های سازمان سالم و پرورش یافته گردند، کار سالم‌سازی محیط سازمانی سریع‌تر انجام می‌شود و به‌صورت یک فرآیند مداوم درمی‌آید. مبارزه با فساد مستلزم یک برنامه‌ریزی دقیق جهت شناسایی همه‌جانبه است، بنابراین تقویت کار گروهی در سازمان‌ها و جلوگیری از فردگرایی، کارکردهای آموزشی و اطلاع‌رسانی رسانه‌ها و آموزش قبل از ورود و آموزش حین خدمت می‌توانند در کاهش فساد اداری و پیشگیری از آن مناسب باشند. مزایای قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد عبارتند از افزایش سطح آگاهی مردم از طریق شفاف‌سازی فرآیند نظام اداری کشور، شناسایی گلوگاه‌های فساد با تعیین سازوکارهای پیشگیری از طریق افزایش کنترل‌های داخلی در دستگاه‌های مشمول، ارتقای سطح پاسخگویی و تکریم ارباب‌رجوع و شهروندان، توجه ویژه به نظارت و کنترل در نظام اداری از طریق مدیران، سرپرستان، مسئولان، بازرسان، حساب‌رسان، حسابداران، ممیزین، ذی‌حساب‌ها، ناظرین،					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	سایر و مردم به‌منظور برخورد با مقوله فساد اداری، بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای و پایگاه‌های اطلاعاتی، امکان اندازه‌گیری میزان سلامت اداری در دستگاه‌های مشمول با استفاده از شاخص‌های مصوب، حمایت قانونی و تأمین امنیت و جبران خسارت مخبرین و گزارش‌دهندگان اطلاعات.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۵	ترکیب روش دلفی و آنتروپی شانون برای مقابله با فساد اداری با استفاده از سیستم استنتاج فازی	حامد رحمانی مرتضی موسی‌خانی غلامرضا معمارزاده طهران کرم‌الله دانش فرد ابوالفضل کاظمی	۱۳۹۶	مدیریت	توصیفی	مطالعات مدیریت صنعتی
نتیجه‌گیری	یکی از سازوکارهای مورد استفاده توسط نهادهای بین‌المللی همچون شفافیت بین‌الملل و بانک جهانی استفاده از حکمرانی خوب برای مبارزه با فساد است. در مورد حکمرانی خوب نظریه‌های مختلفی وجود دارد که یکی از بحث‌انگیزترین‌های آنها سازوکار کنترل اجتماعی است. در این نظریه الگوی مناسب حکمرانی در سیستم‌های دولتی ترکیبی از انواع قدرت‌های انتظامی (زور)، مبادله و متقاعدسازی در انواع سازمان‌هاست. وقتی کنترل اجتماعی از جنس اجبار باشد، مبانی سازماندهی در سازمان سلطه و قوانین هستند، وقتی که کنترل اجتماعی از جنس تبادل است، براساس مدل بازار عمل نموده و جهت مبادله و کسب سود از محرک‌های انگیزشی استفاده می‌گردد، وقتی که کنترل اجتماعی از جنس متقاعدسازی است، برخلاف مدل بازاری که تأکید بر سود است، در اینجا تأکید بر ارزش‌ها و هنجارهای حاکم بر جامعه است. هدف از این پژوهش شناسایی این ترکیب در انواع سازمان‌ها برای مقابله با فساد است. در این پژوهش از سیستم استنتاج فازی برای شناسایی ترکیب سه قدرت استفاده می‌شود. همچنین در این تحقیق برای ساخت قواعد فازی از روش ترکیبی آنتروپی شانون و تحلیل دلفی استفاده شده است. یافته‌های پژوهش به‌صورت قواعد اگر و آنگاه برای ۶ ناحیه مورد بررسی در مدل که سه ناحیه آن مربوط به فساد کلان و سازمان‌های انتظامی، مادی و هنجاری و نیز سه ناحیه دیگر که در ارتباط با فساد خرد و سازمان‌های انتظامی، مادی و هنجاری است، در سیستم استنتاج فازی اجرا گردیده و نتایج آن مورد تحلیل قرار گرفته است. نتایج نشان می‌دهد هنگامی که سازمان انتظامی و فساد موجود کلان است، عامل فساد زیاد (بیشتر دولتمردان، سیاسیون و مدیران عالیرتبه نقش داشته‌اند) و سازمان‌یافتگی فساد زیاد (برای فساد برنامه‌ریزی صورت گرفته و برای انجام فساد ساختاری را ایجاد نموده‌اند) و گستره فساد زیاد (پیامد فساد بخش وسیعی از جامعه را دربر می‌گیرد) و سرگرمی برای					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	انجام فساد زیاد (افرادی که به انجام فساد دست می‌زنند نیاز مالی و فیزیولوژیکی ندارند) و ساختن قانون کم (برای انجام فساد فرد یا افراد فاسد قانونی را نمی‌سازند، بلکه در اجرای قانون دست به فساد می‌زنند) است. هنگامی که سازمان انتظامی و فساد از نوع خرد است، نقش عامل فساد زیاد (در فساد خرد عامل فساد کارمندان و شهروندان هستند) و سازمان‌یافتگی فساد کم (فساد اغلب بدون برنامه‌ریزی است و ساختاری برای ایجاد فساد شکل نگرفته است) و گستره فساد زیاد (در فساد خرد گستره و اندازه فساد کم و در سطح محلی است) و عامل فیزیولوژیکی برانگیزاننده زیاد (یعنی فساد انجام می‌دهد زیرا نیازهای فیزیولوژیکی آنها را برطرف می‌کند) و نیز فساد در اجرای قانون نیز متوسط است. هنگامی که سازمان مادی و فساد از نوع کلان است، عامل فساد متوسط (گاهی دولتمردان، سیاسیون و مدیران عالی‌رتبه و گاهی نیز مدیران سطوح پایین نقش داشته‌اند) و سازمان‌یافتگی فساد متوسط (فسادهای موجود در این سازمان‌ها گاهی سازمان‌یافته و گاهی نیز بدون برنامه‌ریزی و تشکیل ساختار صورت می‌گیرد) و گستره فساد زیاد (پیامد فساد بخش وسیعی از جامعه را دربر می‌گیرد) و سرگرمی برای انجام فساد زیاد (افرادی که به انجام فساد دست می‌زنند نیاز مالی و فیزیولوژیکی ندارند) و ساختن قانون کم (برای انجام فساد فرد یا افراد فاسد قانونی را نمی‌سازند، بلکه در اجرای قانون دست به فساد می‌زنند) است. هنگامی که سازمان مادی و فساد از نوع خرد است، نقش عامل فساد زیاد (در فساد خرد عامل فساد کارمندان و شهروندان هستند) و سازمان‌یافتگی فساد متوسط (فساد برخی از مواقع با برنامه‌ریزی و گاهی اوقات نیز بدون برنامه‌ریزی است و ساختاری برای ایجاد فساد شکل نگرفته است) و گستره فساد زیاد (در فساد خرد گستره و اندازه فساد کوچک و در سطح محلی است) و عامل فیزیولوژیکی برانگیزاننده زیاد (یعنی فساد انجام می‌دهند زیرا نیازهای فیزیولوژیکی آنها را برطرف می‌کند) و نیز فساد در اجرای قانون نیز متوسط است. هنگامی که سازمان هنجاری و فساد از نوع کلان است، عامل فساد متوسط (گاهی دولتمردان، سیاسیون و مدیران عالی‌رتبه و گاهی نیز مدیران سطوح پایین نقش داشته‌اند) و سازمان‌یافتگی فساد کم (فسادهای موجود اغلب اوقات بدون برنامه‌ریزی و تشکیل ساختار صورت می‌گیرد) و گستره فساد متوسط (پیامد فساد بخش وسیعی از جامعه را دربر نمی‌گیرد) و سرگرمی برای انجام فساد زیاد (افرادی که به انجام فساد دست می‌زنند نیاز مالی و فیزیولوژیکی ندارند و بیشتر عوامل دیگری چون تفنن، خویشاوندسالاری و غیره در شکل‌گیری فساد نقش دارند) و ساختن قانون زیاد (برای انجام فساد فرد یا افراد فاسد قانونی را به نفع خود می‌سازند تا بتواند راحت‌تر دست به فساد بزنند) است. هنگامی که سازمان هنجاری و فساد از نوع خرد است، نقش عامل فساد زیاد (در فساد خرد عامل فساد کارمندان و شهروندان هستند) و سازمان‌یافتگی فساد متوسط (فساد برخی از مواقع با برنامه‌ریزی و گاهی اوقات نیز بدون برنامه‌ریزی است و ساختاری برای ایجاد فساد شکل نگرفته است) و گستره فساد زیاد (در فساد خرد گستره و اندازه فساد متوسط و از سطح محلی فراتر می‌رود) و عامل فیزیولوژیکی برانگیزاننده متوسط (یعنی فساد انجام می‌دهند زیرا گاهی اوقات نیازهای فیزیولوژیکی آنها را برطرف می‌کند و گاهی اوقات تفننی دست به فساد می‌زنند) و نیز فساد در اجرای قانون کم است. با توجه به نتایج به‌دست آمده در مورد مبارزه با فساد در نظام اداری موارد ذیل پیشنهاد شده است: در صورتی که سازمانی دارای اهداف انتظامی (مانند دادگستری) است و فساد موجود از نوع کلان است در ترکیب قدرت‌های کنترل اجتماعی جهت مقابله با فساد اداری لازم است از قدرت اجبار به میزان زیاد، از					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	قدرت تبادل به میزان متوسط و از قدرت متقاعدسازی به میزان متوسط استفاده نماید، در صورتی که سازمانی دارای اهداف انتظامی است و فساد موجود از نوع خرد است در ترکیب قدرت‌های کنترل اجتماعی جهت مقابله با فساد اداری لازم است از قدرت اجبار به میزان زیاد، از قدرت تبادل به میزان کم و از قدرت متقاعدسازی به میزان متوسط استفاده نماید، در صورتی که سازمانی دارای اهداف مادی (مانند سازمان صنعت، معدن و تجارت) است و فساد موجود از نوع کلان است در ترکیب قدرت‌های کنترل اجتماعی جهت مقابله با فساد اداری لازم است از قدرت اجبار به میزان متوسط، از قدرت تبادل به میزان زیاد و از قدرت متقاعدسازی به میزان متوسط استفاده نماید، در جهت مقابله با فساد اداری لازم است از قدرت اجبار به میزان متوسط، از قدرت تبادل به میزان زیاد و از قدرت متقاعدسازی به میزان زیاد استفاده نماید، در صورتی که سازمانی دارای اهداف هنجاری (مانند آموزش و پرورش) است و فساد موجود از نوع کلان است در ترکیب قدرت‌های کنترل اجتماعی جهت مقابله با فساد اداری لازم است از قدرت اجبار به میزان متوسط، از قدرت تبادل به میزان کم و از قدرت متقاعدسازی به میزان زیاد استفاده نماید، در صورتی که سازمانی دارای اهداف هنجاری است و فساد موجود از نوع خرد است در ترکیب قدرت‌های کنترل اجتماعی جهت مقابله با فساد اداری لازم است از قدرت اجبار به میزان متوسط، از قدرت تبادل به میزان متوسط و از قدرت متقاعدسازی به میزان زیاد استفاده نماید.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۶	بررسی تأثیر فساد اقتصادی بر روی نابرابری درآمدی (مطالعه موردی: کشورهای منتخب آسیای جنوب غربی)	وحید شقاقی شهری دولت وفاداری	۱۳۹۶	اقتصاد	کاربردی	راهبرد توسعه
پیامدها	کانال‌های تأثیرگذاری فساد بر نابرابری درآمدی و فقر: کاهش رشد/ ناکارآمدی نظام مالیاتی/ اختلال در نیل به اهداف برنامه‌های اجتماعی/ تمرکز در مالکیت دارایی‌ها/ اثرگذاری بر شکل‌گیری سرمایه انسانی، نابرابری‌های آموزشی و مخارج اجتماعی/ بازدارندگی فساد در توسعه سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی). آثار فساد بر رشد اقتصادی: فساد با نقش بازدارندگی فراروی سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی بخش خصوصی موجب کاهش تولید و درآمدها و افزایش هزینه‌های دولتی می‌شود/ فساد روند کار بازار و تخصیص منابع را مختل می‌کند، زیرا توان دولت را برای وضع مقررات کنترلی و نظارت‌های مورد نیاز برای اصلاح نقایص بازار کاهش می‌دهد/ چنانچه دولت یا دولتمردان برای سوءاستفاده و با هدف کسب منافع در امور دخالت کنند (مانند ایجاد انحصارهای دولتی برای منافع شخصی) خودبه‌خود کارآیی و بهره‌وری اقتصادی کاهش یافته و سطح تولید افت می‌کند/ فساد انگیزه بخش خصوصی را از بین می‌برد و این بخش فعال را به سمت رانت‌جویی سوق می‌دهد و توان فعالیت‌های مؤثر و سازنده را کمتر می‌کند/ فساد به‌صورت مالیات اضافی عمل کرده و هزینه‌های تولید را افزایش می‌دهد و مانع					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	ورود بنگاه‌های اقتصادی به بازار می‌شود/ فساد موجب کاهش یا اختلال نقش دولت (مانند اجرای قراردادهای، حمایت از حقوق مالکیت خصوصی و ...) می‌شود/ فساد، قانونمندی اقتصاد بازار و در برخی موارد حقانیت مردم‌سالاری را زیر سؤال می‌برد/ فساد مالی و سوءمدیریت، به تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی بیش از فعالیت‌های بازرگانی و سرمایه‌گذاری در داخل کشور آسیب می‌زند.					
نتیجه‌گیری	در این مقاله سعی شده است تا به نحوه و میزان اثرگذاری فساد بر توزیع درآمد پرداخته شود. برای آزمون فرضیه «فساد مالی منجر به افزایش نابرابری درآمدی در جامعه می‌گردد»، از الگوی اقتصادسنجی پانل برای نمونه کشورهای منطقه آسیای جنوب غربی برای دوره ۲۰۰۹-۲۰۱۳ با لحاظ متغیر وابسته نابرابری درآمدی و متغیر مستقل اصلی فساد در کنار سایر متغیرهای توضیحی اثرگذار بر توزیع درآمد استفاده شده است. نتایج برآورد مدل بیانگر تأیید فرضیه مقاله می‌باشد و نشان می‌دهد که با کاهش فساد در بین کشورهای منطقه، وضعیت توزیع درآمدی این کشورها نیز بهبود خواهد یافت، به گونه‌ای که بهبود یک واحدی شاخص فساد در بین کشورهای منطقه، به‌طور متوسط حدود ۰/۷۳۶ واحد شاخص ضریب جینی آنها را کاهش می‌دهد. در ضمن، رشد اقتصادی، افزایش سهم درآمدهای مالیاتی و بهبود وضعیت اشتغال در کنار سیاست‌های کاهش تورم موجب کاهش شکاف طبقاتی و توزیع بهتر و عادلانه‌تر درآمدها و ثروت خواهد شد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۷	نظری بر تاریخچه، تعریف و دلایل حرمت رشوه	حمزه اسفندیاری بیات ارسلان اشرافی	۱۳۹۶	حقوق	توصیفی	اندیشمندان حقوق
نتیجه‌گیری	از دیدگاه تاریخ حقوق کیفری، رشوه یکی از قدیمی‌ترین جرائم است و سابقه پیدایش آن به زمانی برمی‌گردد که ساختار دیوان‌سالاری در جوامع شکل گرفت و دولت پا به عرصه وجود نهاد. با توجه به تأثیر مخرب این جرم بر نظام اقتصادی، سیاسی و اجتماعی جوامع، در طول تاریخ شدیدترین واکنش‌های کیفری برای مرتکب آن اعمال می‌شده است. در امپراتوری پارس به مواردی از این مجازات‌های شدید برمی‌خوریم. در شریعت اسلام نیز رشوه‌خواری عملی شنیع و حرام تلقی می‌شود. امروزه نیز ضرورت مقابله با رشوه‌خواری در تمامی نظام‌های حقوقی دنیا ثابت شده است و عزم ملی و بین‌المللی برای مبارزه با آن شکل گرفته است. با توجه به ادله شرعی در باب حرمت رشوه مشخص است که رشوه اختصاص به باب قضا به تنهایی ندارد و در مورد سایر کارکنان و مستخدمان و کارگزاران دولتی نیز قابل تحقق است و در تعریف آن به نقل از دکتر محمدجعفر حبیب‌زاده در این مقاله آمده است «رشوه توافق اراده دو شخص است درباره اینکه یکی از آنها چیزی را به دیگری بدهد تا نفعی به او برساند و دیگری در برابر آن کاری انجام دهد یا کاری را ترک کند که در حیطه وظایف و مأموریت او است».					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۸	بررسی آثار و پیامدهای فساد مالی بر حقوق بشر	احمد رضا رشیدی لیلا رئیسی	۱۳۹۶	علوم اجتماعی	توصیفی	توسعه اجتماعی
نتیجه‌گیری	درخصوص نقض حقوق بشر توسط فساد باید اذعان کرد رویکرد جدید درخصوص ایجاد ارتباط بین فساد و نقض حقوق بشر مبتنی بر واقعیات عینی است. حقوق بشر و الزامات آن که به‌وسیله معاهدات حقوق بشری، عرف و قانون داخلی وجود دارند در مواردی مستقیماً در اثر فساد نقض می‌شوند. هرچند از تقدم «روز جهانی مبارزه با فساد»، «نهم دسامبر» بر «روز حقوق بشر»، «دهم دسامبر» نمی‌توان به صراحت این استنباط را داشت که مبارزه با فساد مقدم بر حقوق بشر است، اما این واقعیت را باید پذیرفت که این دو موضوع کاملاً با هم مرتبط و تلفیق شده‌اند. با پذیرفتن این امر ارگان‌های نظارتی حقوق بشر باید آیین‌های نظارتی خود را با موضوع فساد گسترش داده و همانند سایر موضوعات حقوق بشری به حمایت نهادی و عمومی از مبارزه با فساد بپردازند تا از این طریق در برابر انفعال مدعی‌العموم و دولت، نهادهای حقوقی بشری صلاحیت رسیدگی به فساد به‌عنوان نقض حقوق بشر را داشته باشند. زیباترین و موجزترین کلام درخصوص فساد این فرمایش حضرت علی (ع) است: «فساد ضایع کردن زاد و توشه و تباه کردن معاد است». «مواردی که به‌عنوان نقض مستقیم حقوق بشر توسط فساد در این مقاله ذکر و تشریح شده‌اند عبارتند از: فساد به‌عنوان نقض حق دادرسی عادلانه، فساد به‌عنوان نقض حق مشارکت سیاسی، فساد به‌عنوان نقض حق بر سلامت، فساد به‌عنوان نقض حق بر آموزش».					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۲۹۹	مفهوم‌سازی و سنجش فساد اقتصادی از دیدگاه اسلام با رویکرد نهادگرایی	علی اصغر هادوی نیا سعید خدیوی رفوگر	۱۳۹۶	اقتصاد	توصیفی	اقتصاد اسلامی
نتیجه‌گیری	این پژوهش با رویکرد تحلیلی در پی ارائه یک معادل مفهومی مناسب برای فساد اقتصادی است که بتوان از آن در ساخت شاخص بومی برای سنجش وضعیت موجود استفاده کرد. در این مقاله ضمن اشاره به تعاریف رایج از فساد مشخص شده است که تمرکز بیشتر این تعاریف روی مفهوم فساد دولتی به‌عنوان فساد اقتصادی می‌باشد. پس از بیان ایرادهای وارد بر مفاهیم رایج از فساد اقتصادی، نشان داده شده که این اشکالات به‌دلیل آن است که تعاریف یاد شده برگرفته از مبانی نظام ارزشی و هنجاری اقتصاد متعارف (اقتصاد سرمایه‌داری و بازار آزاد) است که در آن بخش خصوصی، قلمرو آزادی نامحدود فردی است و نظام اخلاق فایده‌گرایانه تنها به نتایج اعمال در راستای دستیابی به شادی توجه داشته و از این‌رو توانایی تبیین و تعیین فساد در دیگر جوامع را ندارد. بر این اساس، از رویکرد نهادگرا استفاده شده است که ادعا دارد بر مبنای اخلاق وظیفه‌گرایانه تبیین مفهوم فساد در هر جامعه‌ای باید مبتنی بر نظام ارزشی آن جامعه یا به‌عبارتی الگوهای					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	هنجاری عرفی فرهنگی شده آن جامعه صورت گیرد. در این تحقیق براساس چارچوب روشی اقتصاد نهادی، به تبیین مفهوم فساد اقتصادی از دید اسلام پرداخته شده است و کوشش شده به هنجارها و ارزش‌های عرفی فرهنگی شده یا به بیان بهتر ارزش‌هایی که در میان عموم مردم در سیر تاریخی مورد پذیرش قرار گرفته است، پرداخته شود. برای این منظور، «دین نهادی» مبنای عمل قرار گرفته که برای کشف مفهوم فساد در آن (با توجه به اینکه رساله‌های عملیه مبنای عمل زندگی مسلمانان می‌باشند) به کتب فقهی (که منبع اصلی استخراج این رساله‌ها به‌منظور کشف دین نهادی می‌باشند) مراجعه گردیده است. «درخصوص دین نهادی در این مقاله این‌گونه ذکر شده است: دین نهادی به‌منزله آن بخش از دین است که در عرصه عمل مورد پذیرش عموم قرار گرفته و به آن عمل می‌گردد، در نتیجه برای دستیابی به آن در وهله نخست بهترین منبع رساله‌های عملیه می‌باشد». با توجه به پیشینه تاریخی مباحث اقتصادی در فقه شیعه و جایگاه کتاب مکاسب محرمه در میان متأخرین و نقش آن در جامعه مشخص گردیده است که مکاسب محرمه به‌عنوان دقیق‌ترین معادل مفهومی برای فساد اقتصادی در سنت اسلامی- شیعی در دین نهادی می‌تواند انتخاب گردد که علاوه بر اینکه یک مفهوم کلی می‌باشد، یک مفهوم مشکک نیز هست. سرانجام با توجه به برخی از مهمترین مصادیق این مفهوم کلی، شاخص سنجش فساد اقتصادی از دید اسلام ساخته شده و بر این اساس گویه‌هایی برای سنجش پنج مصداق کلیدی در مکاسب محرمه با استفاده از روش ادراک فساد به‌وسیله پرسشنامه طراحی گردیده که جامعه آماری آن بافت پیرامون حرم رضوی بوده است (با حجم نمونه ۱۷۱ نفر). یافته‌های به‌دست آمده خبر از ابتلای بالای ۵۰ درصد این بافت به مفاصد اقتصادی مدنظر اسلام می‌دهد.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۰۰	اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر فساد: مطالعه کشورهای در حال توسعه	پوریا اصفهانی	۱۳۹۶	اقتصاد	کاربردی	پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی
نتیجه‌گیری	این مطالعه به‌دنبال بررسی اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر روی فساد است و به‌منظور بررسی اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی از دو نسبت ارزش‌افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی و نسبت ارزش‌افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی استفاده کرده است. متغیرهای مورد استفاده در این تحقیق شامل شاخص فساد، شاخص دموکراسی، اندازه دولت، درآمد سرانه، نسبت ارزش‌افزوده بخش خدمات به تولید ناخالص داخلی و نسبت ارزش‌افزوده بخش صنعت به تولید ناخالص داخلی است. این بررسی برای ۶۰ کشور در حال توسعه طی سال‌های ۱۹۹۵ - ۲۰۱۴ انجام شده و مدل گشتاورهای تعمیم‌یافته (GMM) برای تخمین مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج حاصل از تخمین نشان می‌دهد که متغیرهای بررسی شده به‌طور معناداری بر شاخص فساد تأثیرگذار هستند. مطابق نتایج افزایش دموکراسی باعث کاهش فساد خواهد شد و دموکراسی مانند یک بنیاد که دارای یک هیئت قانونگذاری مستقل و قوه قضائیه و اجرائیه است، فرصت و امکان بسیار اندکی برای پیدایش یا دوام فساد باقی می‌گذارد. ضریب متغیر اندازه دولت نشان‌دهنده این است که با افزایش اندازه دولت در این کشورها، فساد رو به افزایش خواهد بود. افزایش					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	اندازه دولت در این کشورها از طریق افزایش فرصت‌ها برای رانت‌خواری باعث افزایش فساد خواهد شد. دولت‌های بزرگ‌تر ممکن است از طریق بوروکراسی بیشتر و مجوز و همچنین فرصت‌های بیشتر برای شرکت در فعالیت‌های فاسدانه در فساد شرکت داشته باشند. مطابق انتظار متغیر درآمد سرانه اثری معکوس بر فساد خواهد داشت، زیرا با افزایش درآمد سرانه و بهبود وضع معیشتی مردم توقعات آنها افزایش خواهد یافت و همچنین با افزایش درآمد سرانه امکانات بیشتری برای کنترل و مبارزه با فساد فراهم خواهد شد. در این تحقیق هدف اصلی بررسی اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر فساد بود و طبق نتایج با افزایش سهم بخش صنعت از تولید ناخالص داخلی، فساد کاهش خواهد یافت و با افزایش سهم بخش خدمات از تولید ناخالص داخلی، فساد افزایش خواهد یافت. در کشورهای در حال توسعه، مردم نیازهای تأمین نشده کالایی بسیاری دارند و از این‌رو وقتی تولید کالاها در این کشورها کاهش می‌یابد، فساد از طریق چندین مکانیسم افزایش خواهد یافت. مکانیسم اول این است که افراد برای تصاحب سهم بیشتری از کالاها اقدام به پرداخت رشوه خواهند کرد. مکانیسم دوم از طریق مجوزهای وارداتی است که وقتی تولید کالاها در داخل کشور محدود باشد برای تأمین کالاها، واردات صورت خواهد گرفت. در این صورت واردکنندگان کالاها برای تصاحب مجوزهای وارداتی اقدام به پرداخت رشوه به مسئولان دولتی خواهند کرد. وقتی فعالیت‌ها به سمت بخش خدمات هدایت می‌شوند امکان ایجاد و تقویت فساد بیشتر می‌شود. بخش خدمات در این کشورها به این دلیل گسترش می‌یابد که از طریق انجام خدمات مشاوره‌ای و پیمانکاری و ارائه کالاها و خدمات به بخش دولتی بتواند سهمی از رانت‌های دولتی را تصاحب کند. بخش خدمات در کشورهای در حال توسعه، اصولاً به‌منظور کسب منافع بیشتر از دولت تشکیل می‌شود. در کشورهای در حال توسعه، توسعه فعالیت‌های صنعتی در اولویت قرار دارد و بخش خدمات باید برای تسهیل امور بخش صنعت تشکیل شود تا بتواند به توسعه این بخش کمک نماید.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۰۱	ارزیابی راهبردهای مقابله با فساد مالی با تأکید بر فناوری اطلاعات و ارتباطات (مطالعه موردی یکی از مناطق ۲۲ گانه شهرداری استان تهران)	عطیه عظیمی	۱۳۹۶	اقتصاد	توصیفی	مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری
نتیجه‌گیری	هدف این تحقیق آن است که تأثیر چهار بُعد از فناوری اطلاعات و ارتباطات شامل شفافیت، پاسخگویی، ارتباطات و آگاهی را بر فساد مالی مورد کنکاش قرار دهد. برای این منظور از پرسشنامه برای جمع‌آوری اطلاعات در نمونه‌ای متشکل از ۳۱۸ نفر از کارمندان و ذی‌نفعان یکی از مناطق ۲۲ گانه شهرداری استان تهران استفاده شده است. همچنین در این مطالعه از روش مصاحبه نیز بهره‌گیری شده است. در خصوص بُعد اول که شفافیت است می‌توان گفت مطابق نتایج، بین میزان دسترسی به آخرین اخبار و اطلاعات (در مورد مسائل مربوط به حوزه کاری)، میزان کنترل مستقیم شهرداری به‌صورت آنلاین نسبت به عملکرد، میزان دریافت					

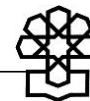
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	اطلاعات از منابع موثق در شهرداری، میزان سهولت دسترسی به محتوای اطلاعات در شهرداری و میزان دسترسی به اطلاعات بدون واسطه (مستقیم) در شهرداری با میزان فساد مالی رابطه منفی وجود دارد و به طور کلی می توان گفت کارکنان و ذی نفعان معتقدند میان شفافیت اطلاعات و کاهش فساد مالی ارتباط وجود دارد. درخصوص بُعد دوم که بهبود پاسخگویی است، براساس یافته های تحقیق، بین برقراری ارتباط مستقیم با مدیران در شهرداری، میزان دریافت بازخورد مستقیم از عملکرد کارکنان در شهرداری، امکان ارائه گزارش عملکرد در فاصله زمانی معین در شهرداری، سرعت در پاسخگویی به پیشنهادات، انتقادات و شکایات کارکنان داخلی در شهرداری، سرعت در پاسخگویی به پیشنهادات، انتقادات و شکایات شهروندان و ذی نفعان در شهرداری و میزان ارائه پیشنهادات، انتقادات و شکایات از طریق الکترونیکی با میزان فساد مالی رابطه منفی وجود دارد و به طور کلی می توان گفت که کارکنان و ذی نفعان معتقدند میان بهبود پاسخگویی و کاهش فساد مالی ارتباط وجود دارد. درخصوص بُعد سوم یعنی بهبود ارتباط بین کارمند و ارباب رجوع می توان گفت مطابق نتایج تحقیق، بین میزان ارتباطات رودررو در شهرداری با شهروندان، میزان اعمال نظر شخصی کارکنان در امور اداری، نقش فناوری اطلاعات در صرفه جویی در زمان ارائه خدمات به افراد، نقش فناوری اطلاعات در تصمیم گیری های شهرداری، میزان تنش و تعارض بین کارکنان و ارباب رجوع و ارائه اطلاعات درخصوص خدمات شهرداری به صورت به موقع و دقیق به افراد، با میزان فساد مالی رابطه وجود دارد و به طور کلی می توان گفت میان بهبود ارتباط بین کارمند و ارباب رجوع و کاهش فساد مالی ارتباط وجود دارد. در مورد بُعد چهارم یعنی افزایش آگاهی، مطابق یافته های تحقیق می توان گفت که بین میزان کسب اطلاعات از منابع مختلف (مراجع، مسئولان و...) برای کارکنان، آگاهی کارکنان از بخشنامه ها و قوانین و مقررات، میزان آموزش های مجازی ارائه شده به کارکنان، میزان تبادل اطلاعات با سایر شهرداری ها، میزان تبادل اطلاعات با شهروندان، میزان ارائه اطلاعات مربوط به مناقصه ها و مزایده های شهرداری به ذی نفعان و میزان ارائه اطلاعات مربوط به مناقصه ها و مزایده های شهرداری به صورت الکترونیکی به ذی نفعان با میزان کاهش فساد مالی رابطه منفی وجود دارد و می توان به طور کلی گفت میان افزایش آگاهی ارباب رجوع و کاهش فساد مالی ارتباط وجود دارد. به عنوان جمع بندی، نتایج ابعاد چهارگانه تحقیق بیانگر آن است که استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات باعث کاهش فساد مالی می شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۰۲	تأثیر دولت الکترونیکی بر کاهش فساد اقتصادی در گروه منتخب کشورهای سازمان کنفرانس اسلامی	سیده معصومه حسینی کوچکسرای علی تاجدین	۱۳۹۶	میان رشته ای	کاربردی	مطالعات مهندسی صنایع و مدیریت تولید
نتیجه گیری	هدف این مطالعه بررسی تأثیر دولت الکترونیکی بر فساد اقتصادی بین ۳۴ کشور از میان کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی در سال های ۲۰۱۲-۲۰۱۶ است. بدین منظور از روش حداقل مربعات معمولی (OLS) برای برآورد نتایج استفاده شده است. یافته های تحقیق حاکی از آن است که بهبود شاخص دولت					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	الکترونیکی اثر مثبت و معناداری روی کاهش فساد اقتصادی دارد. این اثر کاهشی ناشی از افزایش شفافیت اطلاعات و بهبود روند اداری کارها در دولت الکترونیک است. همچنین افزایش میزان تولید ناخالص سرانه و باز بودن تجاری فساد اداری را کاهش می‌دهند، بدین‌صورت که هرچه قدر در کشوری رفاه افزایش یابد، فساد کاهش می‌یابد و افزایش باز بودن تجاری به‌عنوان نماینده‌ای از میزان همگرایی به اقتصاد جهانی نیز موجب کاهش میزان فساد می‌شود. تورم از دیگر عوامل مؤثر بر فساد اقتصادی است که هرچند هزینه‌های ناشی از آن در جریان‌های اقتصادی در نظر گرفته نمی‌شود ولی هرگونه مشکلات ناشی از تورم می‌تواند منجر به فساد شود.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۰۳	بررسی نقش فساد مالی بر رابطه بین نگهداشت وجه نقد و عملکرد شرکت	کامران محمودی یزدان نقدی	۱۳۹۶	میان‌رشته‌ای	کاربردی	پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری
نتیجه‌گیری	هدف اصلی تحقیق حاضر، بررسی نقش فساد مالی بر رابطه بین نگهداشت وجه نقد و عملکرد شرکت در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. قلمرو زمانی تحقیق سال‌های بین ۱۳۹۰-۱۳۹۴ بوده و تعداد ۱۲۴ شرکت به‌عنوان نمونه تحقیق انتخاب شده است. متغیر عملکرد شرکت متغیر وابسته بوده و برای اندازه‌گیری عملکرد شرکت از ROA استفاده شده است. همچنین نگهداشت وجه نقد به‌عنوان متغیر مستقل و فساد مالی به‌عنوان متغیر تعدیلگر در نظر گرفته شده است. نتایج نشان دادند بین ارزش نگهداشت وجه نقد و عملکرد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ارتباط معنادار وجود دارد. یعنی با افزایش ارزش وجه نقد نگهداری شده در شرکت‌ها، عملکرد شرکت نیز افزایش می‌یابد. همچنین فساد مالی بر ارتباط بین نگهداشت وجه نقد و عملکرد شرکت تأثیرگذار است. بر این اساس به سرمایه‌گذاران، سهام‌داران و سایر گروه‌های ذی‌نفع پیشنهاد شده است در زمان تصمیمات سرمایه‌گذاری‌های خود به موضوع فساد مالی شرکت‌ها و میزان وجه نقد در دسترس آنها توجه نمایند تا از ریسک ورشکستگی شرکت‌ها و کاهش عملکرد، خود را حفظ کنند.					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۰۴	عوامل مؤثر بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی جمهوری اسلامی ایران	سعید زرندی یاسین حمیدی حصاری جواد معدنی	۱۳۹۶	علوم سیاسی	توصیفی	مجلس و راهبرد
نتیجه‌گیری	این تحقیق با ترکیب کمی نتایج پژوهش‌های انجام شده در حوزه فساد اداری در سازمان‌های جمهوری اسلامی ایران و با استفاده از روش فراتحلیل، تعداد ۱۰ پایان‌نامه و ۹ مقاله را مورد بررسی قرار داده است. نتیجه فراتحلیل در مجموع ۶۳ متغیر را نشان می‌دهد که در سه دسته‌بندی کلی‌تر (محیطی، درون‌سازمانی و فردی) تقسیم‌پذیرند. در بُعد محیطی عامل قانونی، در بُعد سازمانی عامل مدیریتی و در بُعد فردی مشارکت اخلاقی از اهمیت بیشتری نسبت به دیگر متغیرها برخوردار بوده‌اند و به‌عنوان مؤثرترین عوامل فساد اداری در ایران مطرح می‌باشند. این نکته حائز اهمیت است که برای مبارزه با فساد نمی‌توان تنها بر یک بُعد خاص تمرکز کرد، بلکه باید به همه ابعاد توجه کرد. به‌طور مثال اگر به حوزه ارتقای ظرفیت‌های مردمی یا ارتقای شفافیت و پاسخگویی توجهی نشود و تنها به‌دنبال اصلاحات اقتصادی یا نظارتی باشیم بعید است که شاهد ریشه‌کنی بیماری صعب‌العلاج فساد باشیم. با اعتقاد به اینکه فساد پدیده‌ای پیچیده و مضمحل‌کننده در سیستم اداری سازمان‌ها (به‌خصوص سازمان‌های دولتی) است، باید نگرشی جامع و چندزمینه‌ای جهت جلوگیری و مبارزه با آن اتخاذ کرد و با اعتقاد به اینکه وجود کمک فنی می‌تواند نقش مهمی را در ارتقای قابلیت سازمان‌های دولتی از جمله با تحکیم ظرفیت و ایجاد روش متداول جهت جلوگیری و مبارزه مؤثر با فساد، ایفا کند، قانون از اصلی‌ترین شریان‌های حاکمیتی است که می‌تواند این مهم را میسر سازد و نتایج تحقیق نیز مؤید این مقوله بوده که اندازه اثر عامل قانون از زمره عوامل محیطی، بسیار بیشتر از سایر عوامل بازدارنده بوده است. همچنین همان‌طور که نتایج تحقیق نشان می‌دهد مشارکت اخلاقی یکی از مهمترین متغیرهای مؤثر در خصوص فساد اداری است. آموزه‌های دینی، سرشار از راهکارها و راه‌حل‌های پیشگیری از بروز فساد در جامعه و مبارزه با آن می‌باشد. چنان که پیامبران الهی و پیشوایان دین، در عمل نیز اهتمام جدی به این امر داشته‌اند. ارزش‌های اخلاقی متضمن حاکمیت قانون و مشروعیت آن در جامعه‌اند، زیرا اخلاق، زیربنای ثبات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی یک جامعه را فراهم می‌کند. در همین راستا باید راهکارهای بسیار حیاتی و مهمی را اتخاذ کرد تا علاوه بر فعالیت و تلاش جمعی و همگانی آحاد جامعه، بتوان در بلندمدت از ثمرات آن نیز بهره‌مند شد. راهکارهایی از قبیل افزایش زمینه‌های مشارکت مردم در امور اجتماعی، احیای حس مسئولیت‌پذیری اجتماعی، ترویج فرهنگ وظیفه‌شناسی و وجدان کاری، تقویت پایبندی انسان‌ها به اصول و ارزش‌های اخلاقی و باورهای انسانی که می‌توانند در سایه اصول دین اسلام، به تقویت و گسترش فرهنگ اخلاق‌مداری در سازمان‌های دولتی در مبارزه با فساد اقدام کنند. همچنین یافته‌های حاصل از تحقیق بیانگر این موضوع است که مدیران دولتی باید توجه داشته باشند که ضعف مدیریتی از جمله عوامل سازمانی مؤثر در فساد اداری است و تلاش نمایند تا با استفاده از ایجاد نظام‌های اطلاع‌رسانی پیشرفته و هماهنگ میان بخش‌های مختلف سازمان‌های دولتی، حساسی از دارایی‌ها و اموال آنها، توجه کافی به آموزش					

ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
	مستمر حین و ضمن خدمت کارکنان، شایسته‌سالاری در استخدام کارکنان و ایجاد نظام پاسخگویی مناسب به شکایات ارباب رجوع و اطلاع‌رسانی شفاف و به‌موقع، زمینه‌سازی‌های لازم را در جهت افزایش کنترل و نظارت سازمانی و ایجاد موانعی مؤثر برای کاهش فساد اداری فراهم آورند.					
ردیف	عنوان	مؤلف	سال	شاخه	روش	محل چاپ
۳۰۵	بررسی تأثیر فساد مالی و منابع مالی مشتقه بر ارزش شرکت‌ها	معصومه بهمنی علی امیری حجت‌الله سالاری	۱۳۹۶	مدیریت	کاربردی	مطالعات مدیریت و حسابداری
نتیجه‌گیری	هدف از این مطالعه، بررسی تأثیر فساد مالی و منابع مالی مشتقه بر ارزش شرکت‌ها می‌باشد. این پژوهش مبتنی بر تحلیل داده‌های تابلویی (پانل دیتا) است. نمونه آماری مشتمل بر اطلاعات مالی ۱۰۴ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در طی دوره زمانی ۱۳۸۹ - ۱۳۹۴ بوده است. در این تحقیق سه فرضیه مورد بررسی قرار گرفته است، در فرضیه اول تأثیر فساد مالی بر ارزش شرکت‌ها بررسی شده که نتیجه حاصل از آزمون این فرضیه حاکی از آن است که فساد مالی بر ارزش شرکت‌ها تأثیر معنادار و مستقیمی دارد. در فرضیه دوم نیز تأثیر منابع مالی مشتقه ناشی از قراردادهای سلف بر ارزش شرکت‌ها مورد بررسی قرار گرفته که نتیجه آزمون این فرضیه حاکی از آن است که منابع مالی مشتقه ناشی از قراردادهای سلف بر ارزش شرکت‌ها تأثیر معنادار و مستقیمی دارد. همچنین در فرضیه سوم تأثیر منابع مالی مشتقه ناشی از قراردادهای آینده بر ارزش شرکت‌ها مورد بررسی قرار گرفته و نتیجه آزمون این فرضیه حاکی از این است که منابع مالی مشتقه ناشی از قراردادهای آینده بر ارزش شرکت‌ها تأثیر معنادار و مستقیمی دارد.					

پیوست ۲ - ارزیابی اجمالی وضعیت کیفی مقالات و نقد فرآیند نگارش و تدوین مقالات

شایان ذکر است، براساس مطالعات صورت گرفته، فساد دارای آثار و پیامدهای مخرب گوناگونی (اقتصادی و غیراقتصادی) در نظام اجتماعی است. از این رو، فرآیند تدوین و داوری مقالات علمی در کشور نیز از این قاعده مستثنا نیست. به بیان دیگر نظام تدوین، نگارش، ارزیابی، داوری و چاپ مقالات علمی (اعم از علمی- پژوهشی، علمی- ترویجی و ترجمه) هم بر پدیده فساد اثرگذار است و هم از آن اثرپذیر. لذا، نظام علمی- پژوهشی کشور را نیز باید در سه حوزه علل-عوامل، پیامدها و راهکارهای فساد مورد ارزیابی انتقادی قرار داد. بنابراین نقدهای فراتحلیلگران درخصوص کیفیت و نگرش حاکم بر نگارش مقالات فساد به قرار زیر است:

الف) با توجه به تعداد ۳۰۵ مقاله فساد، تعداد ناچیزی از مقالات وجود دارد که مبتنی بر مسئله‌محوری نویسنده، اقدام به مطالعه و پژوهشی عمیق، کاربردی و آسیب‌شناسانه در موضوع خاص است. لذا پدیده کلی‌گویی در برخی از مطالعات فساد و فقدان صراحت در تبیین راهکارهای عملیاتی، امری به نسبت فراگیر است و به تبع، استخراج توصیه سیاستی از این چنین مقالات، امری امکان‌ناپذیر خواهد بود. (به‌عنوان مثال، مقاله ردیف ۱۲۲ و ۱۷۲ را می‌توان نمونه‌هایی برای مطالعه عمیق و کاربردی ناظر بر مسئله فساد در مناقصات دولتی، منضم به ارائه راهکارهای عملیاتی دانست). **به‌عنوان راه‌حل** برون‌رفت از این وضعیت، تقویت سازوکارهای مسئله‌محوری (شناسایی دقیق مسئله)، ارتقای آگاهی‌های روش‌شناسی مطالعات میان‌رشته‌ای در دانشگاه‌ها و نهادهای پژوهشی، بازنگری در استانداردهای ارزیابی و داوری مقالات، توصیه می‌شود.

ب) عدم رعایت استانداردهای ارجاع در مقالات، پدیده‌ای است که به‌وضوح در برخی از مقالات، مرسوم بوده است. (تعداد دو مقاله، به‌صورت عیناً تکراری در دو مجله چاپ شده که در پیوست گزارش ارائه شده است). **به‌عنوان راهکار رفع این معضل**، می‌توان بازنگری در استانداردهای ارزیابی و داوری، تقویت مکانیسم تضمین و اجرای حقوق مالکیت فکری و معنوی در متون علمی، ایجاد یا ارتقای سازوکارهای تشخیص و پیشگیری از تقلب علمی را در دستور کار قرار داد.

ج) براساس آموزه‌های روش‌شناسی و روش تحقیق مطالعات اقتصادی، مدل‌های اقتصادسنجی به‌مثابه ابزاری برای تحلیل روند و پیش‌بینی شاخص‌ها و متغیرهای اقتصادی، در چارچوب فروض مدل تبیین شده دارای قدرت تبیینی و تحلیلی هستند. اما در برخی از مطالعات (مبتنی بر مدل‌های اقتصادسنجی) در بیان راهکارها، از فروضی که در ابتدای مدلسازی در نظر گرفته شده، به‌نوعی غفلت شده است. علاوه بر این، به‌دلیل پیچیدگی و ماهیت متغیرهای توضیح‌دهنده وضعیت فساد در جوامع، برخی مدل‌های اقتصادسنجی توانایی تحلیل جامع رفتار متغیرهای اساسی توضیح‌دهنده فساد (توصیه شده توسط نظریات اقتصادی) را ندارند. **به‌عنوان راه‌حل**، می‌توان ارتقای آگاهی‌های روش تحقیق کمی به‌خصوص معطوف به مطالعات میان‌رشته‌ای را پیگیری کرد.

د) بررسی ساختار انگیزشی و معیارهای تعیین شده برای ارتقای جایگاه علمی، مؤید این مطلب است که متأسفانه درجاتی از رویکرد کمی‌نگری در فرآیند تصمیم‌گیری و تعیین قواعد ارتقای علمی حاکم شده و تعداد مقالات چاپ شده مهمتر از کیفیت مقالات است. به‌عنوان مثال، نتیجه یک پروژه تحقیقاتی برای یک نهاد یا سازمان، به چندین مقاله با ابعاد مختلف منجر شده که علاوه بر خدشه‌دار کردن انسجام مسائل، باعث افزایش پیچیدگی مسئله در برقراری ارتباط با سایر متغیرها و همچنین باعث پراکندگی موضوع مورد تحقیق در برخی مقالات شده است. به‌عنوان راه‌حل، قواعد ناظر بر چاپ مقالات و نحوه محاسبه امتیازات آن در فرآیند ارتقای علمی باید با هدف ملحوظ داشتن ارزیابی‌های کیفی مقالات مورد بازنگری قرار گیرد.

هـ) بررسی‌های صورت گرفته مؤید این مطلب است که برخی از مقالات با هدف به‌روزرسانی آمارها و اطلاعات، در سال‌های آتی تکرار شده‌اند. اما وجه قابل تأمل ماجرا، تکرار نتایج و راهکارهایی است که در مقالات قبلی بدان اشاره شده است. بنابراین به‌عنوان راه‌حل، شایسته است جامعه علمی و پژوهشی، علاوه بر به‌روزرسانی اطلاعات مقاله، تلاشی در جهت ارائه راهکاری جدید و استفاده از ذخیره دانایی در راستای پرهیز از تکرار مکررات انجام دهد. زیرا تکرار نتایج تحقیقات گذشته در مورد نمونه‌های نه‌چندان متفاوت، طبیعتاً نمی‌تواند معرفتی بدیع در خصوص مسئله فساد تلقی شود و به ارائه راهکاری جدید بینجامد.

۱. ادیب حاج‌باقری، محسن و همکاران. روش‌های تحقیق کیفی، تهران، بشری، ۱۳۹۳.
۲. الماسی، مجید. کارکردهای ضدتوسعه‌ای فساد اقتصادی، مطالعه موردی ایران، پایان‌نامه دوره کارشناسی‌ارشد، توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی به راهنمایی دکتر فرشاد مؤمنی، تهران، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۹۲.
۳. ایزانلو، بلال و مجتبی حبیبی. کاربرد فراتحلیل در تحقیقات علوم اجتماعی و رفتاری: مروری بر مزایا، تنگناها و روش‌شناسی، تحقیقات علوم رفتاری، ش ۱، ۱۳۹۰.
۴. حسنی، جعفر. معیارهای جرم‌انگاری اقتصادی در نظام اقتصادی مختلط، پایان‌نامه دوره دکتری حقوق جزا و جرم‌شناسی به راهنمایی دکتر مهرا، تهران، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۳.
۵. دلاور، علی. مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، تهران، رشد، ۱۳۹۲.
۶. ریتزر، جورج. نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر، ترجمه محسن ثلاثی، تهران، نشر علمی، ۱۳۹۴.
۷. سهرابی‌فرد، نسرين. مروری بر مبانی فراتحلیل، روانشناسان ایرانی، ش ۱۰، ۱۳۸۵.
۸. شکرکن، حسین. پژوهش در آموزش، مجموعه مقاله‌ها، تهران، واحد انتشارات وزارت آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت، ۱۳۷۷.
۹. فراهانی، منصوره و همکاران. فراتحلیل، تهران، ماهتاب، ۱۳۹۰.
۱۰. متوسلی، محمود و همکاران. اقتصاد نهادی: پیشگامان نهادگرایی که علم اقتصاد را متحول کردند، تهران، نشر دانشگاه امام صادق (ع)، ۱۳۸۹.
۱۱. هومن، حیدرعلی. راهنمای عملی فراتحلیل در پژوهش علمی، تهران، سمت، ۱۳۹۲.
12. Egger, M. Smith, D.G. Altman, D.G. (2001) Systematic Reviews in Health Care- Meta-Analysis in context, London: BMJ Books
13. Carr, A. B. (2002). Systematic reviews of the literature: The overview and meta-analysis. Dental Clinics of North America.

مقالات (براساس حروف الفبا)

۱. آبسالان، ایرج. فساد اداری و پیشگیری از آن، با توجه به قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، مطالعات علم سیاسی، حقوق و فقه، ش ۱/۲، ۱۳۹۶.
۲. آتشک، محمد و قهرمانی، محمد و ابوالقاسمی، محمود و فراستخواه، مقصود. مفهوم فساد اداری در نظام آموزش دولتی، اخلاق در علم و فناوری، ش ۳، ۱۳۹۰.
۳. آذربایجانی، کریم و شیرازی، همایون و سمیعی، ندا. اثر فساد بر روی تجارت دوجانبه کشورهای منتخب منطقه خاورمیانه، تحقیقات اقتصادی، ش ۲، ۱۳۹۱.
۴. آقارالائث، سامان، حبیب‌زاده، محمدجعفر، فرجیها، محمد و صابر، محمود. گفتمان سیاست جنایی قانونگذار و رویه قضایی ایران در قبال جرم تحصیل مال از طریق نامشروع، با رویکرد تطبیقی بر گفتمان سیاست جنایی سازمان ملل متحد در ماده (۲۰) کنوانسیون مبارزه با فساد، پژوهش‌های حقوق تطبیقی، ش ۲، ۱۳۹۵.
۵. ابراهیم‌آبادی، غلامرضا. تحلیلی بر وضعیت فساد در ایران، مجلس و راهبرد، ش ۴۶، ۱۳۸۴.
۶. ابراهیمی، شهرام و صفائی‌آتشگاه، حامد. رویکرد قانونگذار به پیشگیری از جرم در قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، پژوهشنامه حقوق کیفری، ش ۲، ۱۳۹۴.
۷. ابوالحسنی، سیدرحیم. فساد سیاسی از نظر برخی متفکرین مسلمان، سیاست، ش ۴، ۱۳۸۶.

۸. اجلی، مهدی و عظیمی، حسین و قاسمیان صاحبی، ایمن. ارائه رویکرد ترکیبی ANP-DEMATEL فازی برای تحلیل عوامل فراسازمانی مؤثر در بروز فساد اداری و مالی در سازمان‌های دولتی، پژوهش‌های مدیریت راهبردی، ش ۵۸، ۱۳۹۴.
۹. احمدی، اصغر. عوامل فرهنگی بروز فساد اداری و موانع فرهنگی مبارزه با آن، پژوهشنامه، ش ۵۲، ۱۳۸۹.
۱۰. احمدی، علی محمد و وفایی‌یگانه، رضا. پیشنهاد شاخص بومی اندازه‌گیری فساد در ایران (با استفاده از روش دلفی)، مجلس و پژوهش، ش ۶۳، ۱۳۸۹.
۱۱. ادیب‌پور، مهدی و محمدی ویایی، آزاده. اثر فساد اقتصادی بر نابرابری توزیع درآمد، سیاست‌های راهبردی و کلان، ش ۱۴، ۱۳۹۵.
۱۲. استاپن‌هارست، ریک و آلریج، مارتین و استروهل، سورین. مقدمه‌ای بر مبارزه پارلمان‌ها با فساد، ترجمه حاتم صادقی زیازی، مجلس و راهبرد، ش ۵۳، ۱۳۸۵.
۱۳. اسفندیاری بیات، حمزه و اشرافی، ارسلان. نظری بر تاریخچه، تعریف و دلایل حرمت رشوه، اندیشمندان حقوق، ش ۱۲، ۱۳۹۶.
۱۴. اسمی‌خانی، فاطمه و حقیقی‌راد، فرزاد. توسعه مدل پویا برای تحلیل فساد اداری در ایران، مجلس و راهبرد، ش ۸۸، ۱۳۹۵.
۱۵. اشرافی، ارسلان. پیشگیری از رشوه و ضرورت مقابله با آن، کارآگاه، ش ۲۲، ۱۳۹۲.
۱۶. اصغرپور، حسین و سلمانی، بهزاد و فشاری، مجید و دهقانی، علی. تأثیر فساد اداری بر نرخ پس‌انداز ناخالص ملی کشورهای منطقه MENA (رهیافت داده‌های تابلویی)، تحقیقات مدل‌سازی اقتصادی، ش ۳، ۱۳۹۰.
۱۷. اصغری، مریم و مهری، سهیلا و اسماعیلی، علی. نقش فساد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کیفیت محیط زیست، تحقیقات توسعه اقتصادی، ش ۱۴، ۱۳۹۳.
۱۸. اصفهانی، پوریا. اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر فساد: مطالعه کشورهای درحال توسعه، پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، ش ۲۷، ۱۳۹۶.
۱۹. اعتباریان، اکبر و عمادزاده، مصطفی و روحانی، علی. رابطه حسابرسی عملکرد با کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی، دانش حسابرسی، ش ۵۵، ۱۳۹۳.
۲۰. اعظمی مقدم، مجید. مفهوم‌شناسی جرم اقتصادی یا فساد اقتصادی، کارآگاه، ش ۱۶، ۱۳۹۰.
۲۱. افضل‌ی، عبدالرحمن. فساد اداری و تأثیر آن بر توسعه: علل، پیامدها و راهکارهای برون‌رفت، حقوق بین‌المللی، ش ۴۵، ۱۳۹۰.
۲۲. اکبرنژاد، مهدی و یعقوبی، مینا و غلامی، فرزاد. بررسی فساد اداری از دیدگاه قرآن و احادیث، مدیریت اسلامی، ش ۱، ۱۳۹۳.
۲۳. امامقلی‌زاده، سعید و امامقلی‌زاده، صمد. بررسی رابطه بین قدرت سیاسی و فساد اداری و ارائه راهکارهای مناسب برای مبارزه با آن از دیدگاه مدیریت اسلامی، مهندسی فرهنگی، ش ۷۸، ۱۳۹۲.
۲۴. امانی، علی و دوانی، غلامحسین. فساد، تقلب، پولشویی و وظیفه حسابرسان. حسابدار رسمی، ش ۱۲، ۱۳۸۹.
۲۵. امیری، کیومرث و کیانی‌نژاد، الهام. سلامت و راهبردهای پیشگیری از فساد در نظام مالیاتی، مجله اقتصادی، ش ۱ و ۲، ۱۳۹۲.
۲۶. امیری، مهدی. ریشه‌ها، مصادیق و پیامدهای فساد انتخاباتی، مجلس و راهبرد، ش ۸۲، ۱۳۹۴.

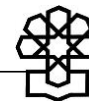
۲۷. انواری، ابراهیم و صلاح‌منش، احمد و شیخ‌انصاری، مجید و مرادی، مهوش. آیا تعامل میان فساد و آزادسازی مالی بر رشد اقتصادی تأثیرگذار است؟ شواهدی از کشورهای صادرکننده نفت (OPEC)، پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، ش ۲۴، ۱۳۹۵.
۲۸. ایزدخواستی، حجت. تحلیل تأثیر فساد و کیفیت حکمرانی بر عملکرد نظام مالیاتی: رویکرد داده‌های تابلویی پویا، سیاستگذاری پیشرفت اقتصادی، ش ۱۰، ۱۳۹۵.
۲۹. ایمانی‌برندقی، محمد و بیات، علی و محمدی، بهرام و باقری، یداله. بررسی عوامل مؤثر بر فزاینده سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، تحقیقات جدید در علوم انسانی، ش ۱۷، ۱۳۹۵.
۳۰. باردان، پراناب. فساد اداری و توسعه، ترجمه جواد روحانی رصاف، مجله برنامه و بودجه، ش ۴۲، ۱۳۷۸.
۳۱. باقری‌کمارعلیا، محمد و گلدوزیان، ایرج و ملک‌محمدی، حمیدرضا. تحلیلی بر مدیریت منابع مالی و سیاست‌های دستگاه‌های فرهنگی در انطباق با تکالیف مقرر در کنوانسیون مریدا، سیاستگذاری عمومی، ش ۴، ۱۳۹۵.
۳۲. باقری، آیت و رضایی، ارسلان و شیمین، مهسا. بررسی تطبیقی ظرفیت‌های قانون جمهوری اسلامی ایران با برخی جرائم مندرج در کنوانسیون مریدا (کنوانسیون سازمان ملل برای مبارزه با فساد)، مطالعات بین‌المللی پلیس، ش ۱۰، ۱۳۹۱.
۳۳. باقری، فاطمه. بررسی انتقادی بُعد کیفری قانون مبارزه با پولشویی (با تکیه بر کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد)، کارآگاه، ش ۲۱، ۱۳۹۱.
۳۴. بخارایی، احمد و غریبی، حمیدرضا. نقد چارچوب تحلیلی مواجهه با فساد و رانت‌جویی در مقالات فارسی‌زبان، مدیریت سازمان‌های دولتی، ش ۹، ۱۳۹۳.
۳۵. بذریچ، منیژه و ترابی، تقی. اثر نااطمینانی اقتصادی ناشی از تورم و فساد بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) در کشورهای در حال توسعه: مطالعه موردی کشورهای تازه صنعتی شده (NIC)، اقتصاد کاربردی، ش ۱۷، ۱۳۹۴.
۳۶. برکان، محمد و قاسمی، عبدالرسول و محمدی، تیمور. تأثیر فساد بر کارایی مصرف انرژی در چارچوب ملاحظات اقتصاد سیاسی، سیاستگذاری پیشرفت اقتصادی، ش ۶، ۱۳۹۴.
۳۷. برومند، شهزاد. فساد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و رشد اقتصادی (مطالعه موردی ایران)، اقتصاد مقداری، ش ۲، ۱۳۸۷.
۳۸. بسطامی، محمود. مبارزه با فساد مالی و اقتصادی، اندیشه، ش ۳ و ۴، ۱۳۸۸.
۳۹. بشیری، عباس و شقاقی‌شهری، وحید. حکمرانی خوب، فساد و رشد اقتصادی (رویکردی اقتصادی به مقوله حکمرانی خوب)، بررسی‌های بازرگانی، ش ۴۸، ۱۳۹۰.
۴۰. بقایی‌هامانه، اسماعیل. کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد، فصلنامه سیاست خارجی، سال هجدهم، ش ۲، ۱۳۸۳.
۴۱. بلالی، اسماعیل و فرامرزی، داود. بررسی نظری مسئله فساد اداری، مجله حقوقی دادگستری، ش ۳۷، ۱۳۸۰.
۴۲. بهادری‌جهرمی، علی. قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران در مقابله با فسادآوری قدرت سیاسی، مطالعات قدرت نرم، ش ۶، ۱۳۹۱.
۴۳. بهرامی، سهراب. بسترهای وقوع تبانی و فساد در مناقصات و راهکارهای مقابله با آن، کارآگاه، ش ۲۲، ۱۳۹۲.
۴۴. بهره‌مند بگ‌نظر، حمید. نقش جریان آزاد اطلاعات در پیشگیری اجتماعی از فساد، مجلس و پژوهش، ش ۵۸، ۱۳۸۷.

۴۵. بهمنی، معصومه و امیری، علی و سالاری، حجت‌الله. بررسی تأثیر فساد مالی و منابع مالی مشتقه بر ارزش شرکت‌ها، مطالعات مدیریت و حسابداری، ش ۳، ۱۳۹۶.
۴۶. بیابانی، غلامحسین و روغنی گلپایگانی، ابوالفضل. جرائم سازمان‌یافته و تجارت مواد مخدر، مطالعات بین‌المللی پلیس، ش ۳، ۱۳۸۹.
۴۷. بیابانی، غلامحسین و روغنی گلپایگانی، ابوالفضل. فساد اداری، روغن چرخ‌دنده سازمان جنایی، کارگاه، ش ۱۳، ۱۳۸۹.
۴۸. بیابانی، غلامحسین. جرائم اقتصادی، جرمی آمیخته با فساد، کارگاه، ش ۲۰، ۱۳۹۱.
۴۹. پاپ، جرمی. پارلمان و قانونگذاری علیه فساد، ترجمه مسعود فریادی، مجلس و راهبرد، ش ۵۲، ۱۳۸۵.
۵۰. پاند، روهینی. شناخت فساد سیاسی در کشورهای کم‌درآمد، ترجمه وحید مهربانی، مجله اقتصادی، ش ۳، ۱۳۹۱.
۵۱. پژوهنده، محمدحسین. موانع تحقق اقتصاد مقاومتی، پژوهش‌های اجتماعی اسلامی، ش ۱۰۶، ۱۳۹۴.
۵۲. پسران قادر، مجید و بابارضا، فرحناز. مدل تلفیقی توانمندسازی منابع انسانی برای مقابله با فساد اداری، اسلام و مدیریت، ش ۴، ۱۳۹۲.
۵۳. تابی، حمید و صالحی، جواد و حسین‌پور، مرتضی و غلامعلی‌پور، علی. اصلاح ساختارهای قانونی، نظارتی و فرهنگی در مبارزه با فساد اداری، مطالعات بین‌المللی پلیس، ش ۱۷، ۱۳۹۳.
۵۴. تانزی، ویتو. فساد اداری، تبه‌کننده نقش دولت و هزینه‌ای بسیار گران بر دوش جامعه، ترجمه مرتضی کاظمی، حسابدار، ش ۱۱۷، ۱۳۷۵.
۵۵. تانزی، ویتو. مسئله فساد، فعالیت‌های دولتی و بازار آزاد، ترجمه بهمن آقایی، اطلاعات سیاسی - اقتصادی، ش ۱۴۹ و ۱۵۰، ۱۳۷۸.
۵۶. تدین، احمد. تازه‌ترین تحلیل‌ها از تجربه مبارزه با فساد در کشورهای انگلستان و جمهوری کره، مجلس و پژوهش، ش ۱۶، ۱۳۷۴.
۵۷. ترنر، اریک. فساد الکترونیکی: تجربه استرالیا از دیدگاه حسابرسی، ترجمه راحله یعقوبی، حسابرس، ش ۲۱، ۱۳۸۲.
۵۸. تقوی، علی. تأثیر فرهنگ سازمانی بر فساد اداری، تدبیر، ش ۱۸۱، ۱۳۸۶.
۵۹. تقوی، علی. راهکارهای پیشگیری از فساد با تکیه بر ابعاد فرهنگ سازمانی، دانش حسابرسی، ش ۲۰، ۱۳۸۵.
۶۰. تقوی، مهدی و نیکومرام، هاشم و غفاری، فرهاد و طوطیان، صدیقه. رابطه فساد اداری و رشد اقتصادی در کشورهای عضو اوپک، مدیریت، ش ۲۱، ۱۳۹۰.
۶۱. توکلی، عبدالله. سنجش فساد اداری: درآمدی بر تبیین الزامات روش‌شناختی طراحی شاخص ملی، روش‌شناسی علوم انسانی، ش ۶۹، ۱۳۹۰.
۶۲. تیرگر، زهرا و فروغی نیا، حسین. استراتژی مبارزه با فساد اداری، راهکاری برای پاسخگویی به تأمین عدالت اجتماعی، اندیشمندان حقوق، ش ۸، ۱۳۹۵.
۶۳. جاویدان داروگر، حمیدرضا. اهمیت و تأثیر نماز در کاهش میزان فساد اداری، پژوهش ملل، ش ۱۳، ۱۳۹۵.
۶۴. جباری‌پور، مجتبی و عابدی جعفری، حسن و ابویی اردکانی، محمد. بررسی و ارزیابی خط‌مشی‌های مبارزه با فساد در برنامه‌های چهارگانه توسعه جمهوری اسلامی ایران، سیاستگذاری عمومی، ش ۲، ۱۳۹۴.
۶۵. جدی، حسین. ریشه‌های فساد اداری و شیوه‌های مبارزه با آن، اطلاعات سیاسی - اقتصادی، ش ۲۸۱ و ۲۸۲، ۱۳۸۹.
۶۶. جعفرپور صادق، الهام و عدالت‌جو، اعظم. فساد مالی و راهکارهای پیشگیری از آن، تحقیقات حقوقی آزاد، ش ۲۲، ۱۳۹۲.

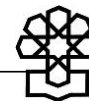
۶۷. جعفری صمیمی، احمد و صالحی، علی. تأثیر شاخص‌های آزادی اقتصادی بر فساد مالی در کشورهای در حال توسعه با تأکید بر ایران، بررسی‌های بازرگانی، ش ۶۰، ۱۳۹۲.
۶۸. جعفری صمیمی، احمد و علمی، زهرا و صیادزاده، علی. فساد، اندازه دولت و درجه بازی اقتصاد در مدل‌های رشد، پژوهشنامه بازرگانی، ش ۶۱، ۱۳۹۰.
۶۹. جعفری کشتی‌بان، معصومه. آسیب‌شناسی نظام اداری از جهت دلایل بروز فساد اداری و ارائه راهکارهای مقابله با آن (مطالعه موردی: سازمان بازرگانی استان آذربایجان غربی)، مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری، ش ۱/۱، ۱۳۹۶.
۷۰. جعفری، مجتبی. جرم‌انگاری در حقوق فعالیت‌های اقتصادی، فقه و حقوق اسلامی، ش ۱۲، ۱۳۹۵.
۷۱. جعفری، محمد و گلخندان، ابوالقاسم. رابطه فساد و اندازه دولت در کشورهای منتخب اسلامی، آزمون علیت گرنجری پانلی مبتنی بر بوت‌استرپ، جستارهای اقتصادی ایران، ش ۲۳، ۱۳۹۴.
۷۲. جلالی، محمود و قاسمی، وحید. قلمرو انطباق رویکرد قانونگذار ایران با مقررات متحدالشکل مقابله با فساد در کنوانسیون مریدا، مطالعات حقوق عمومی، ش ۳، ۱۳۹۴.
۷۳. حاج‌بابایی، محمدرضا و شهبندی، محمود. ابعاد فساد از دیدگاه خواجه نظام‌الملک توسی، سیاست، ش ۲، ۱۳۹۱.
۷۴. حسن دوست فرخانی، هادی و رضایی، امید و پاکزاد سرداری، حسن و رضایی، سعید. بررسی رابطه نگرش به فساد اداری و احساس محرومیت نسبی مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه پیام نور بجنورد، مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، ش ۳۲، ۱۳۹۳.
۷۵. حسن دوست فرخانی، هادی و یزدان‌پناه، لیلی. بررسی گرایش دانشجویان به فساد اداری و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن (مطالعه دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان)، مسائل اجتماعی ایران، ش ۱، ۱۳۹۳.
۷۶. حسن دوست فرخانی، هادی و یزدان‌پناه، لیلی. بررسی نگرش به فساد اداری و ارتباط آن با سرمایه اجتماعی (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان)، راهبرد توسعه، ش ۳۴، ۱۳۹۲.
۷۷. حسینی، علی و شمس، عبدالحمید. راهکارهای مبارزه با فساد اداری براساس ارزش‌های اسلامی، اسلام و پژوهش‌های مدیریتی، ش ۱، ۱۳۹۱.
۷۸. حسینی شاهرودی، سیدمحمد. مقابله شریعت با فقر، فساد و تبعیض، حصون، ش ۴، ۱۳۸۴.
۷۹. حسینی کوچکسرای، سیده‌معصومه و تاج‌دین، علی. تأثیر دولت الکترونیکی بر کاهش فساد اقتصادی در گروه منتخب کشورهای سازمان کنفرانس اسلامی، مطالعات مهندسی صنایع و مدیریت تولید، ش ۲، ۱۳۹۶.
۸۰. حسینی، سیدحسین و اسماعیل‌زاده، لیدا. جنبه‌های عوام‌گرای سیاست کیفری ایران در قبال فساد اقتصادی، رفاه اجتماعی، ش ۵۴، ۱۳۹۳.
۸۱. حسینی، سیدمحمد و نوذری فردوسی، محمد. سیاست جنایی اسلام در قبال فساد اداری و مطالعه تطبیقی با موازین بین‌المللی، مطالعات حقوق کیفری و جرم‌شناسی، ش ۱، ۱۳۹۳.
۸۲. حسینی، سیدرضا و رضانی، عبدالمجید. فساد اداری مالی و ضعف عملکرد مکانیسم‌های نظارتی و قضایی، دادرسی، ش ۱۰۲، ۱۳۹۲.
۸۳. حق‌شناس، محمدجواد. رویکردهای کلان مبارزه با فساد در جمهوری اسلامی ایران (مطالعه موردی: برنامه‌های سوم، چهارم و پنجم توسعه)، رهیافت انقلاب اسلامی، ش ۲۳، ۱۳۹۲.
۸۴. حقیقتیان، منصور و دوله، معصومه و طعیمه‌پور، ایمان و دوله، فاطمه. رابطه بین تعهد سازمانی و گرایش به فساد اداری بین کارکنان شهرداری تهران، رفاه اجتماعی، ش ۶۱، ۱۳۹۵.
۸۵. حقیقتیان، منصور و سیف‌زاده، علی. مشخصه‌های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی و ادراک از فساد جوانان تهرانی، مطالعات جامعه‌شناختی جوانان، ش ۱۹، ۱۳۹۴.

۸۶. حقیقتیان، منصور و کریمی‌زاده، سمیه و نظری، جواد. بررسی برخی عوامل اجتماعی مؤثر بر فساد اداری (مورد مطالعه: سازمان‌های اداری شهر یزد)، جامعه‌شناسی کاربردی، ش ۴۸، ۱۳۹۱.
۸۷. حکمتی فرید، صمد و عزتی شورگلی، احمد و عزتی، رضا و دهقانی، علی. تأثیر جهانی شدن و کنترل فساد بر رشد اقتصادی کشورهای با درآمد سرانه پایین، درآمد سرانه متوسط و درآمد سرانه بالا، پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، ش ۱۸، ۱۳۹۴.
۸۸. حیدری، حسن و جهانگیرزاده، جواد و سعیدپور، لسیان. تأثیر اندازه دولت و دموکراسی بر فساد در کشورهای عضو اوپک، ش ۸۱، ۱۳۹۴.
۸۹. حیدری، حسن و علی‌نژاد، رقیه و محسنی زنوزی، سیدجمال‌الدین و جهانگیرزاده، جواد. بررسی رابطه بین فساد اداری و رشد اقتصادی: مشاهداتی از کشورهای گروه دی هشت، پژوهشنامه اقتصادی، ش ۵۵، ۱۳۹۳.
۹۰. خاندوزی، سید احسان و کاویانی، زهرا. کانال‌های تأثیر بوروکراسی بر عملکرد اقتصاد ایران، مجلس و راهبرد، ش ۸۷، ۱۳۹۵.
۹۱. خداپناه، مسعود. برآورد شاخص فساد اقتصادی در ایران به روش فازی و بررسی رابطه آن با اقتصاد زیرزمینی با استفاده از آزمون علیت هشیائو، اقتصاد مقداری، ش ۳، ۱۳۹۴.
۹۲. خداداد حسینی، سیدحمید و فرهادی‌نژاد، محسن. بررسی فساد اداری و روش‌های کنترل آن، مدرس علوم انسانی، ش ۱۸، ۱۳۸۰.
۹۳. خدیری، بهزاد و محمدزاده اقدم، عبدالله و مومنی ماسوله، فریده‌سادات. عوامل اجتماعی مؤثر بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی شهرستان سنندج، رفاه اجتماعی، ش ۶۰، ۱۳۹۵.
۹۴. خدمتی، ابوطالب. سیره حضرت علی (ع) در مبارزه با فساد اداری، حوزه و دانشگاه، ش ۴۵، ۱۳۸۴.
۹۵. خرمشاد، محمدباقر. فساد سیاسی در ایران معاصر، مطالعات راهبردی، ش ۱۹، ۱۳۸۲.
۹۶. خسروآبادی، طاهره و بنی‌مهد، بهمن. پیش‌بینی بی‌اخلاقی و فساد مالی با توجه به اعتماد اجتماعی در حرفه حسابرسی، اخلاق در علوم و فناوری، ش ۴، ۱۳۹۴.
۹۷. خضری، محمد و تربتی‌مقدم، فرهاد و نظری، محمدرضا. شناسایی زمینه‌های فساد اقتصادی در مناقصه‌های دولتی، اقتصاد تطبیقی، ش ۱، ۱۳۹۰.
۹۸. خضری، محمد. آسیب‌شناسی روش‌های مبارزه با فساد اداری در ایران، مطالعات راهبردی، ش ۴۲، ۱۳۸۷.
۹۹. خضری، محمد. تحلیل نهادی فساد اداری، مطالعات راهبردی، ش ۲۹، ۱۳۸۴.
۱۰۰. خلف‌خانی، مهدی. بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و فساد اداری، راهبرد، ش ۵۳، ۱۳۸۸.
۱۰۱. خلف‌خانی، مهدی. تحلیلی بر رابطه بین سرمایه اجتماعی و فساد اداری، پژوهشنامه، ش ۵۲، ۱۳۸۹.
۱۰۲. خندان، عباس. فساد سیاسی و اداری: تأثیرات متقابل و نقش عوامل اجتماعی، اقتصاد مقداری، ش ۴، ۱۳۹۵.
۱۰۳. خوئینی، غفور و رحیمی، امین حسین. بررسی عملی وضعیت اجرای قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب سال ۱۳۹۰، دانش حسابرسی، ش ۶۲، ۱۳۹۵.
۱۰۴. داداشی، علیرضا. مبارزه با فساد اداری در ایران: اقدامات انجام شده و چند راهکار پیشنهادی، راهبرد توسعه، ش ۲۷، ۱۳۹۰.
۱۰۵. دادگر، حسن. رویکرد اقتصادی به شیوع فساد مالی در کشور، اقتصاد اسلامی، ش ۱۱، ۱۳۸۲.
۱۰۶. دادگر، حسن. فساد مالی در تاریخ معاصر ایران، زمانه، ش ۹، ۱۳۸۲.
۱۰۷. دادگر، یداله و نظری، روح‌اله. بررسی شاخص فساد مالی در ایران و کشورهای برگزیده جهان، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۲۶۳ و ۲۶۴، ۱۳۸۸.

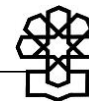
۱۰۸. دادگر، یداله و نظری، روح‌اله. نقش مقابله با فساد اقتصادی در ارتقای بهره‌وری ملی، نگرش راهبردی، ش ۱۳۶، ۱۳۹۰.
۱۰۹. دانایی‌فرد، حسن. استراتژی مبارزه با فساد: آیا فناوری اطلاعات فساد اداری را کاهش می‌دهد؟، مدرس علوم انسانی، ش ۳۹، ۱۳۸۴.
۱۱۰. درویش، حسن و عظیمی زاجکانی، فاطمه. بررسی تأثیر شفافیت سازمانی بر کاهش فساد اداری با میانجیگری اعتماد سازمانی (مطالعه موردی: کارکنان بیمارستان پانزده خرداد ورامین)، مدیریت دولتی، ش ۱، ۱۳۹۵.
۱۱۱. دری نجف‌آبادی، قربان‌علی. مبارزه با فساد در حکومت علوی (ع)، حکومت اسلامی، ش ۱۷، ۱۳۷۹.
۱۱۲. دفتر بررسی‌های اقتصادی. نگاهی به مفاهیم اقتصاد جرم و فساد اداری و کارکرد آنها در ایران: بازشناسی مؤلفه‌های مؤثر بر اختلاس در ایران، مجلس و راهبرد، ش ۲۵، ۱۳۷۷.
۱۱۳. دقیقی اصلی، علیرضا و گرایی‌نژاد، غلامرضا و آقابگیان، سلین. اثر حکمرانی خوب بر سطح فساد اقتصادی در کشورهای با سطح توسعه‌یافتگی متوسط، فرآیند مدیریت و توسعه، ش ۸۶، ۱۳۹۲.
۱۱۴. دل‌انگیزان، سهراب و شریف کریمی، محمد و خالوندی، زینب. بررسی اثر شاخص دانش‌بنیانی اقتصاد بر رابطه درک فساد مالی و رشد (رهیافت داده‌های تابلویی)، پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، ش ۱۵، ۱۳۹۳.
۱۱۵. دل‌انگیزان، سهراب و شریف کریمی، محمد و خالوندی، زینب. تأثیر شاخص درک فساد مالی بر رشد اقتصادی براساس تفکیک بین کشوری در حوزه آزادی اقتصاد با روش گشتاورهای تعمیم‌یافته (GMM)، علوم اقتصادی، ش ۲۴، ۱۳۹۲.
۱۱۶. دهمرده، نظر و علیزاده، محمد و زیدی‌زاده، سمیرا. بررسی اثر اندازه دولت بر فساد، با تأکید بر نقش دمکراسی در منطقه منا، اقتصاد و توسعه منطقه‌ای، ش ۴، ۱۳۹۱.
۱۱۷. راغفر، حسین. اقتصاد سیاسی فساد، مجلس و پژوهش، ش ۵۸، ۱۳۸۷.
۱۱۸. ربیعی، علی و آصف، هاجر. نقش فرهنگ سازمانی در پیشگیری از بروز فساد اداری، مدیریت دولتی، ش ۱۰، ۱۳۹۱.
۱۱۹. رحمانی، تیمور و اصفهانی، پوریا. اثر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی بر فساد: مطالعه موردی ایران و کشورهای اوپک، مطالعات اقتصادی کاربردی ایران، ش ۱۹، ۱۳۹۵.
۱۲۰. رحمانی، تیمور و اصفهانی، پوریا. بررسی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری فساد با تأکید بر ترکیب فعالیت‌های اقتصادی، مطالعه کشورهای در حال توسعه، پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی، ش ۷۸، ۱۳۹۵.
۱۲۱. رحمانی، تیمور و عباسی‌نژاد، حسین و محمدی، مهران. بررسی اثر فساد بر نرخ پس‌انداز مطالعه بین کشوری برای دوره ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۹، تحقیقات اقتصادی راه‌اندیشه، ش ۳، ۱۳۹۰.
۱۲۲. رحمانی، تیمور و فلاحی، سامان و رضایی، محمدقاسم و سبزو، محبوبه. پذیرش عمومی مالیات، فساد و دمکراسی: یک مطالعه بین کشوری، پژوهشنامه مالیات، ش ۵۹، ۱۳۹۰.
۱۲۳. رحمانی، تیمور و کمیجانی، اکبر و فلاحی، سامان. تحلیلی از رابطه فساد و مالیات تورمی: مطالعه بین کشوری، پژوهشنامه مالیات، ش ۶۱، ۱۳۹۱.
۱۲۴. رحمانی، حامد و موسی‌خانی، مرتضی و معمارزاده طهران، غلامرضا و دانش‌فرد، کرم‌الله و کاظمی، ابوالفضل. ترکیب روش دلفی و آنتروپی شانون برای مقابله با فساد اداری با استفاده از سیستم استنتاج فازی، مطالعات مدیریت صنعتی، ش ۴۴، ۱۳۹۶.

۱۲۵. رحمانی، حامد و موسی‌خانی، مرتضی و معمارزاده طهران، غلامرضا و دانش‌فرد، کرم‌الله. ساختار فساد در نظام اداری کشور: بررسی ساختار شکل‌گیری فساد اداری در سازمان‌های مادی، هنجاری و سازمان‌های با هدف انتظامی، با استفاده از روش آنتروپی شانون، مدیریت منابع در نیروی انتظامی، ش ۴، ۱۳۹۴.
۱۲۶. رحمانی، حامد و موسی‌خانی، مرتضی و معمارزاده طهران، غلامرضا. سیستم پیش‌بینی‌کننده استنتاج فازی حکمرانی خوب در مبارزه با فساد اداری، رسالت مدیریت دولتی، ش ۱۳ و ۱۴، ۱۳۹۳.
۱۲۷. رحمت‌الهی، حسین. فساد و حکومت، علل و راهکارها، حقوق خصوصی، ش ۷، ۱۳۸۳.
۱۲۸. رحمدل، منصور. بررسی تحلیلی بزه اعمال نفوذ توسط مأموران دولتی و رابطه آن با فساد مالی کارمندان، تحقیقات حقوقی آزاد، ش ۵، ۶ و ۷، ۱۳۸۹.
۱۲۹. رحمدل، منصور. بررسی تحلیلی بزه اعمال نفوذ توسط مأمورین دولت و رابطه آن با فساد مالی کارمندان، مطالعات پیشگیری از جرم، ش ۷، ۱۳۸۷.
۱۳۰. رحیمیان، نرگس. بررسی فساد اقتصادی و راه‌های مبارزه با آن، مجله اقتصادی، ش ۹ و ۱۰، ۱۳۹۳.
۱۳۱. رزم‌آرا، طه و یکتایار، مظفر. فساد اداری در سازمان‌های ورزشی: عوامل مؤثر بر پیدایش، گسترش و راه‌های کنترل آن (مورد مطالعه: ادارات ورزش و جوانان استان کردستان)، مطالعات تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، ش ۱، ۱۳۹۵.
۱۳۲. رسولی، رضا و شهائی، بهنام. فساد اداری در مدارس آموزشی: عوامل مؤثر بر پیدایش، گسترش و کاهش آن، مدیریت دولتی، ش ۳، ۱۳۸۸.
۱۳۳. رسولی، رضا. نقش بانک جهانی در مبارزه با فساد، تحول اداری، ش ۵۰، ۱۳۸۴.
۱۳۴. رشیدی، احمد و جعفری، علی‌اکبر. فساد سیستماتیک و فراگیر، مشکل دوره‌گذار در روسیه، مطالعات اوراسیای مرکزی، ش ۸، ۱۳۹۰.
۱۳۵. رشیدی، احمدرضا و رئیسی، لیلا. بررسی آثار و پیامدهای فساد مالی بر حقوق بشر، توسعه اجتماعی، ش ۴، ۱۳۹۶.
۱۳۶. رضایی، ابراهیم و علیزاده حصار، آیسا و صالحیان صالحی‌نژاد، زهرا. تحلیل نقش عوامل بنیادی بر توزیع درآمد با تأکید بر نقش فساد، مدل‌سازی اقتصادسنجی، ش ۲، ۱۳۹۳.
۱۳۷. رضایی، ایمان و نثاری، خلیل و حسن‌آبادی، مرتضی. به‌کارگیری هوش تجاری به‌منظور کشف فساد اداری در راستای تحقق جهاد اقتصادی (با تأکید بر نقش نیروی انتظامی)، کارآگاه، ش ۱۴، ۱۳۹۰.
۱۳۸. رضایی، محمد. بی‌انضباطی و قانون‌گریزی: در جستجوی طرحی نو برای حاکمیت قانون در ایران، راهبرد اجتماعی فرهنگی، ش ۱۲، ۱۳۹۳.
۱۳۹. رضاییان، علی و اسدالله‌زاده، حامد. عوامل بازدارنده فساد اداری از نگاه امیرالمؤمنین علی (ع)، اسلام و پژوهش‌های مدیریتی، ش ۹، ۱۳۹۳.
۱۴۰. رفیعی، حسین. رانت، فساد مالی-اداری، کتاب نقد، ش ۳۷، ۱۳۸۴.
۱۴۱. رهنمودهای آسوسای برای مبارزه با تقلب و فساد اکتبر ۲۰۰۳، ترجمه هادی فاوچی، دانش حسابرسی، ش ۱۳ و ۱۴، ۱۳۸۳.
۱۴۲. رهنورد، فرج‌اله و طاهرپور کلانتری، حبیب‌الله و رشیدی، اعظم. شناسایی عوامل مؤثر بر فساد مالی در بین کارکنان دستگاه‌های اجرایی، پژوهشنامه مدیریت اجرایی، ش ۳۸، ۱۳۸۹.
۱۴۳. رئیس دانا، فریبرز. فساد، ویژه‌بهر، ویژه‌خواری، حقوق و اقتصاد، ش ۶، ۱۳۸۸.
۱۴۴. زارع، علیرضا و انصاری، زهرا و فلاح کاظمی، مریم. تأثیر سلامت اجتماعی بر کنترل فساد اداری در اداره کل ورزش و جوانان استان فارس، علوم اجتماعی، ش ۳۲، ۱۳۹۵.

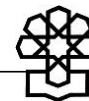
۱۴۵. زارع، علیرضا و حیدری‌نژاد، صدیقه و شتاب‌بوشهری، سیده‌ناهد. اعتباریابی و رواسازی پرسشنامه عوامل مؤثر بر بروز فساد اداری و روش‌های کنترل آن در سازمان‌های ورزشی، علوم کاربردی ورزش و تندرستی، ش ۱، ۱۳۹۴.
۱۴۶. زارع، علیرضا و حیدری‌نژاد، صدیقه و شیرالی، رضوان. تأثیر رسانه‌های جمعی بر کنترل فساد در ورزش فوتبال، مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی، ش ۱۲، ۱۳۹۵.
۱۴۷. زاهدی، شمس‌السادات و محمدنی، سینا و شهبازی، مهدی. بررسی عوامل مؤثر بر کاهش فساد اداری (مطالعه موردی شهرداری تهران)، مدیریت فرهنگ سازمانی، ش ۲۰، ۱۳۸۸.
۱۴۸. زرنندی، سعید و حمیدی حصار، یاسین و معدنی، جواد. عوامل مؤثر بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی جمهوری اسلامی ایران، مجلس و راهبرد، ش ۹۱، ۱۳۹۶.
۱۴۹. زرنندی، سعید و معدنی، جواد. طراحی و تبیین مدل مطلوب فرهنگ سازمانی اسلامی برای مقابله با فساد اداری در سازمان‌ها، مطالعات رفتار سازمانی، ش ۱۸، ۱۳۹۵.
۱۵۰. سازمان شفافیت بین‌الملل (TI). فساد مالی در منطقه منا، ترجمه امیر پوریان‌سب، حسابدار، ش ۲۶۳ و ۲۶۴، ۱۳۹۲.
۱۵۱. سامتی، مرتضی و شهنازی، روح‌اله و دهقان‌شبان، زهرا. بررسی اثر آزادی اقتصادی بر فساد مالی، پژوهش‌های اقتصادی ایران، ش ۲۸، ۱۳۸۵.
۱۵۲. سامتی، مرتضی و عمادزاده، مصطفی و رئیسی دهکردی، شهرام. شبیه‌سازی تأثیر فساد بر رشد اقتصاد ایران، اقتصاد مقداری، ش ۲، ۱۳۹۱.
۱۵۳. سپهردوست، حمید و برجیسیان، عادل. بررسی اثرات غیرمستقیم فساد بر رشد اقتصادی با تأکید بر شاخص ادراک فساد، اقتصاد مقداری، ش ۱، ۱۳۹۵.
۱۵۴. سپهردوست، حمید و ابراهیم نسب، سمانه. اثر کنترل فساد اداری- مالی بر توسعه مالی بازار بیمه عمر، پژوهشنامه بیمه، ش ۱۲۱، ۱۳۹۵.
۱۵۵. سپهردوست، حمید و فطرس، محمدحسن و برجیسیان، عادل. بررسی مقایسه‌ای کانال‌های تأثیرگذاری فساد بر رشد اقتصادی در اقتصادهای رانتی و غیررانتی، نظریه‌های کاربردی اقتصاد، ش ۱، ۱۳۹۵.
۱۵۶. سردارنیا، خلیل‌الله. تبیین ساختارگرایی سیاسی- اقتصادی از فساد اقتصادی در ایران (پهلوی دوم ۱۳۵۷-۱۳۴۲)، پژوهشنامه علوم سیاسی، ش ۶، ۱۳۸۶.
۱۵۷. سرید، تینا. آیا طبقه‌بندی کردن کار درستی است؟ شاخص فساد، محدودیت‌ها، آثار و بهبود احتمالی، ترجمه ابوالفضل یوسف‌نژاد، دانش حسابرسی، ش ۱۷، ۱۳۸۴.
۱۵۸. سلیمی، غلامرضا و پورعزت، علی‌اصغر. بررسی تأثیر رابطه ادراک بی‌عدالتی در سازمان بر گسترش میل به فساد اداری، اندیشه مدیریت راهبردی، ش ۱، ۱۳۸۹.
۱۵۹. سیف‌زاده، علی. بررسی ادراک شهروندان از فساد اداری و متغیرهای جمعیت‌شناختی مؤثر بر آن (مطالعه موردی: بیرجند)، مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، ش ۴۰، ۱۳۹۵.
۱۶۰. شاپیرو، سوزان پ. جرم یقه‌سفید، نه مجرم یقه‌سفید (بازنگری در مفهوم جرم یقه‌سفیدها)، ترجمه امیر حمزه زینالی، مجله حقوقی دادگستری، ش ۶۱، ۱۳۸۶.
۱۶۱. شریف بجستانی، نیلوفر. اجرای موازین حقوق بشر مناسب‌ترین راه در مبارزه با فساد اداری، حقوق عمومی، ش ۲، ۱۳۸۵.
۱۶۲. شریف‌شاهی، محمد و دهشیری، آمنه و نوروزی، قدرت‌اله. استرداد اموال تاراج شده در حقوق بین‌الملل مبارزه با فساد، راهبرد، ش ۷۸، ۱۳۹۵.

۱۶۳. شریفی، حسین و مشرف‌جوادی، محمدحسین و حاجی‌پور، مرضیه. بررسی نقش فناوری اطلاعات در کاهش فساد اداری از طریق افزایش شفافیت اطلاعات، بهبود پاسخگویی و ارتقای اعتماد و درستی: مورد مطالعه شعب بانک صادرات شهر اصفهان، دانش و مدیریت اطلاعات، ش ۳، ۱۳۹۲.
۱۶۴. شعبانی، احمد و سلیمانی، محمد. بررسی آثار فساد اداری بر سرمایه اجتماعی، مهندسی فرهنگی، ش ۴۷ و ۴۸، ۱۳۸۹.
۱۶۵. شعبانی، مهسا. بررسی نحوه تعامل با افشای فساد در حقوق اداری، اطلاع‌رسانی حقوقی، ش ۱۳، ۱۳۸۷.
۱۶۶. شفیعی، نوذر و نوایی، فرهاد. فساد درون‌سازمانی ایران در پرتو شخصیت اقتدارگرا و ساخت پاتریمونیالیسم سنتی و ایلپاتی جامعه، تحقیقات سیاسی و بین‌المللی، ش ۵، ۱۳۸۹.
۱۶۷. شقاق‌شهری، وحید و واحد‌سولی، شیرین و طیار، مریم. اثرات بازدارنده فساد مالی بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در حوزه کشورهای عضو کنفرانس اسلامی، سیاست‌های راهبردی و کلان، ش ۱۴، ۱۳۹۵.
۱۶۸. شقاق‌شهری، وحید و وفاداری، دولت. بررسی تأثیر فساد اقتصادی بر روی نابرابری درآمدی (مطالعه موردی: کشورهای منتخب آسیای جنوب غربی)، راهبرد توسعه، ش ۴۹، ۱۳۹۶.
۱۶۹. شکری، زینب و خیرگو، منصور. استراتژی مبارزه با فساد: آیا خصوصی‌سازی فساد اداری را کاهش می‌دهد؟، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۲۶۳ و ۲۶۴، ۱۳۸۸.
۱۷۰. شلالوند، عبدالعلی. تأملی ریشه‌نگر در موج جهانی مبارزه با فساد و اختلاس: اختلاس و فساد اداری، آفت توسعه، مجلس و راهبرد، ش ۲۵، ۱۳۷۷.
۱۷۱. شمس، عبدالحمید. مقدمه‌ای بر مهندسی نظام کنترل و نظارت برای جلوگیری از پیدایش فساد نظام‌مند، فرآیند مدیریت و توسعه، ش ۷۹، ۱۳۹۱.
۱۷۲. شهید غلم، م. کالبدشناسی فساد، ترجمه نامشخص، گزیده مسائل اقتصادی-اجتماعی، ش ۹۷ و ۹۸، ۱۳۶۸.
۱۷۳. شیرزادی، رضا و حسینی، سیدحسین. فساد و جرم اقتصادی، تهدید علیه امنیت ملی، کارگاه، ش ۳۴، ۱۳۹۵.
۱۷۴. صادقی سرهنگی، حسن. روش‌های دولتی مبارزه با فساد در کشورهای گوناگون، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۲۹۴، ۱۳۹۲.
۱۷۵. صادقی، حسین و صباغ‌کرمانی، مجید و شقاق‌شهری، وحید. بررسی اثرات تمرکززدایی مالی بر کنترل فساد، تحقیقات اقتصادی، ش ۸۵، ۱۳۸۷.
۱۷۶. صادقی، حسین و عساری، عباس و شقاق‌شهری، وحید. اندازه‌گیری فساد مالی در ایران با استفاده از منطق فازی (رویکرد اقتصادی)، پژوهشنامه اقتصادی، ش ۴، ۱۳۸۹.
۱۷۷. صادقی، سیدکمال و سجودی، سکینه. وابستگی فساد و اندازه دولت در کشورهای اسلامی، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۲۸۵، ۱۳۹۰.
۱۷۸. صادقی، سیدکمال. بررسی تأثیر شاخص کنترل فساد اداری و اثربخشی دولت بر درآمدهای مالیاتی (مطالعه موردی کشورهای با درآمد سرانه متوسط و بالا)، پژوهشنامه مالیات، ش ۶۲، ۱۳۹۱.
۱۷۹. صالحی، جواد. فساد اداری، مفهوم، علل و آثار آن، کانون، ش ۱۰۲، ۱۳۸۸.
۱۸۰. صالحی، مهسا و زرندی، سعید. نقش تأمین و تدارکات الکترونیک در مبارزه با فساد اداری، رسالت مدیریت دولتی، ش ۱۱ و ۱۲، ۱۳۹۲.
۱۸۱. صباحی، احمد و ملک‌الساداتی، سعید. اثر کنترل فساد مالی بر رشد اقتصادی، پژوهشنامه بازرگانی، ش ۵۳، ۱۳۸۸.

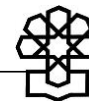
۱۸۲. صفری جعفرلو، حمیدرضا و همکاران. تعیین عوامل مؤثر بر بروز و گسترش فساد اداری و روش‌های کنترل آن در سازمان تربیت‌بدنی جمهوری اسلامی ایران از دیدگاه کارشناسان، پژوهش در علوم ورزشی، ش ۲۵، ۱۳۸۸.
۱۸۳. صنیعی، سحر. تبیین مفهوم فساد اقتصادی و سیاسی در جامعه توسعه‌محور، پژوهش ملل، ش ۱۵، ۱۳۹۵.
۱۸۴. صولتی‌فر، فرهاد و جعفری، محمدحسین. تئوری پنجره شکسته در راستای موضوع فساد اداری، مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، ش ۴، ۱۳۹۵.
۱۸۵. صیادزاده، علی و علمی، زهرا. رابطه فساد و سرمایه اجتماعی در الگوهای رشد، رفاه اجتماعی، ش ۵۰، ۱۳۹۲.
۱۸۶. طالقانی، غلامرضا و طباطبایی، زهرا و غفاری، علی. بررسی عوامل فردی و سازمانی مؤثر بر فساد اداری در شعب بانک سپه استان قم، مدیریت فرهنگ سازمانی، ش ۲، ۱۳۹۳.
۱۸۷. عارفی، محمداسحاق. فساد دولتی در رویکرد تحلیلی دانش حقوق، جامعه فردا، ش ۴، ۱۳۸۶.
۱۸۸. عالی‌پور، حسن. فساد: موقعیت‌سنجی قانونی، ضرورت‌سنجی تقنینی، مجلس و پژوهش، ش ۵۸، ۱۳۸۷.
۱۸۹. عباسیان، عزت‌الله و جهانگیر، محمدمعین. تأثیر ترکیب هزینه‌های دولت بر فساد مالی در اقتصاد ایران، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۲۶۳ و ۲۶۴، ۱۳۸۸.
۱۹۰. عزتی، مرتضی و سیف، اله‌مراد و مهرگان، نادر و ملکی شهرپور، مجتبی. اثرات کوتاه‌مدت و بلندمدت درآمدهای نفتی بر فساد اقتصادی در ایران، پژوهش‌های اقتصادی، ش ۲، ۱۳۹۵.
۱۹۱. عزتی، مرتضی و کریمی‌گلنار، بهمن. طراحی شاخص بومی برای اندازه‌گیری فساد اقتصادی، سیاست‌های راهبردی و کلان، ش ۶، ۱۳۹۳.
۱۹۲. عزیزخانی، فاطمه و پوست‌فروش تهرانی، ایمان. مروری بر رابطه فقر و فساد، مجلس و پژوهش، ش ۵۸، ۱۳۸۷.
۱۹۳. عظیمی، حسین و عطا‌فر، علی و شائمی بزرکی، علی. بررسی تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم عوامل مدیریتی و سازمانی بر فساد اداری-مالی (مطالعه موردی سازمان‌های دولتی مرکز استان‌های اصفهان و زنجان)، مدیریت فرهنگ سازمانی، ش ۲، ۱۳۹۰.
۱۹۴. عظیمی، حسین و عطا‌فر، علی و شائمی بزرکی، علی. بررسی عامل مدیریتی و سازمانی مؤثر بر فساد اداری مالی در سازمان‌های دولتی مراکز استان‌های اصفهان و زنجان، اندیشه مدیریت راهبردی، ش ۲، ۱۳۸۹.
۱۹۵. عظیمی، عطیه. ارزیابی راهبردهای مقابله با فساد مالی با تأکید بر فناوری اطلاعات و ارتباطات (مطالعه موردی یکی از مناطق ۲۲ گانه شهرداری استان تهران)، مطالعات اقتصاد، مدیریت مالی و حسابداری، ش ۲/۲، ۱۳۹۶.
۱۹۶. عظیمی، فاطمه و میرزایی، محمد. مبارزه با فساد مالی و پولشویی با تأکید بر نقش اینترپل، مطالعات بین‌المللی پلیس، ش ۲۱، ۱۳۹۴.
۱۹۷. علمی، زهرا و صیادزاده، علی. فساد، اندازه دولت و درجه باز بودن اقتصاد: تحلیلی نظری و تجربی، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۲۵۳ و ۲۵۴، ۱۳۸۷.
۱۹۸. علوی طبری، سیدحسین و یوسفی‌اصل، فرزانه و ولی‌زاده لاریجانی، اعظم. نهادهای قانونی و فساد حسابداری انرون، دانش و پژوهش حسابداری، ش ۲۵، ۱۳۹۰.
۱۹۹. علوی‌قزوینی، سیدعلی و بیگی حبیب‌آبادی، قاسم. تأثیر فساد مالی بر وضعیت قراردادهای دولتی، مطالعات حقوق خصوصی، ش ۲، ۱۳۹۴.
۲۰۰. عزیززاده ثانی، محسن و فانی، علی‌اصغر. تأثیر فساد اداری بر توسعه انسانی جوامع، اخلاق در علوم و فناوری، ش ۱، ۱۳۸۶.

۲۰۱. غلامی، احمد و ادبی فیروزجایی، باقر. بررسی رابطه فساد و کارآفرینی با استفاده از الگوی داده‌های تابلویی، تحقیقات اقتصادی راه‌اندیشه، ش ۳، ۱۳۹۰.
۲۰۲. فاتحی، محمدحسین. عدم شفافیت و فسادپذیری سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم و لایحه قانونی اجرای آن، مجلس و پژوهش، ش ۵۴، ۱۳۸۶.
۲۰۳. فاضلی، محمد و جلیلی کناری، محدثه. تبیین سطح فساد: بررسی تطبیقی اثر کیفیت حاکمیت و حکمرانی خوب، راهبرد اجتماعی فرهنگی، ش ۵، ۱۳۹۱.
۲۰۴. فتح‌آبادی، محمدحسین. بررسی عوامل بروز فساد اداری و راهکارهای پیشگیری و کاهش آن، دانش حسابرسی، ش ۱۳، ۱۳۸۳.
۲۰۵. فخری خیابی، احمد و بابازاده، امیررضا و خسروی، مقصود. نقش فرهنگ سازمانی در پیشگیری از بروز فساد اداری، اصلاح و تربیت، ش ۱۵۰، ۱۳۹۳.
۲۰۶. فرید، محمدصادق. مدیریت شهری و فساد اداری، علوم سیاسی - دانشگاه آزاد آستیان، پیش ش ۱، ۱۳۸۵.
۲۰۷. فرحیه، محمد و جوادی، حسین. مطالعات جرم‌شناسی تخلفات و فساد اداری (در کارکنان سازمان فرهنگی - تفریحی شهرداری اصفهان)، رفاه اجتماعی، ش ۵۴، ۱۳۹۳.
۲۰۸. فرخ سرشت، بهزاد. بررسی عوامل مؤثر در بروز فساد اداری به‌منظور ارائه الگویی جهت کاهش اثرات آن در روند توسعه جمهوری اسلامی ایران، دانش مدیریت، ش ۶۶، ۱۳۸۳.
۲۰۹. فرزند وحی، جمال و یعقوبی، مینا. فساد اداری، عوامل و راهکارهای مقابله با آن از منظر آیات و روایات، پژوهش‌های میان‌رشته‌ای قرآن کریم، ش ۲، ۱۳۹۲.
۲۱۰. فرهادی‌نژاد، محسن و لگزبان، محمد. پیمایشی طولی در زمینه علل فساد اداری و روش‌های کنترل آن، چشم‌انداز مدیریت دولتی، ش ۸، ۱۳۹۰.
۲۱۱. فرهادی‌نژاد، محسن. بررسی تطبیقی فساد اداری در کشورهای توسعه‌یافته و درحال توسعه، تحول اداری، ش ۴۵، ۱۳۸۳.
۲۱۲. فرهادی‌پور، محمدرضا. رویکردهای مختلف اقتصاددانان به مسئله فساد، مجلس و پژوهش، ش ۵۸، ۱۳۸۷.
۲۱۳. فرهمندفر، حیدر. الزامات قانونگذار ایران پس از الحاق به کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با فساد، کارآگاه، ش ۷، ۱۳۸۸.
۲۱۴. فشاری، مجید. بررسی تأثیر شاخص ادراک فساد اداری بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی کشورهای منطقه منا (رهیافت داده‌های تابلویی)، روند، ش ۷۵، ۱۳۹۵.
۲۱۵. فطرس، محمدحسن و قربان‌سرشت، مرتضی و دلایی‌میلان، علی. تراکم جمعیت، دموکراسی و فساد، راهبرد اقتصادی، ش ۶، ۱۳۹۲.
۲۱۶. فکوهی، ناصر. فساد و رسانه‌ها در عصر انقلاب اطلاعاتی: افشای فرآیندهای فسادانگیز، اطلاعات حکمت و معرفت، ش ۱۶، ۱۳۸۶.
۲۱۷. فلاحی، محمدعلی و مهدوی عادل، محمدحسین و جندقی میبدی، فرشته. رانت منابع طبیعی و فساد در کشورهای عضو اوپک: کاربرد الگوی داده‌های تابلویی، پژوهشنامه اقتصاد انرژی ایران، ش ۱۱، ۱۳۹۳.
۲۱۸. فیتز‌زیمونس، پاتریک. نظم نوین جهانی و فساد اقتصادی، ترجمه نامشخص، سیاحت غرب، ش ۹، ۱۳۸۲.
۲۱۹. قادری، مهدی. فساد اداری در ایران، تحلیلی جامعه‌شناختی. معرفت، ش ۱۳۸، ۱۳۸۸.
۲۲۰. قائمی، محمدحسن و گنجی، رحیم محمد. فساد اداری و روش‌های اصلاح آن، دادرسی، ش ۸۹ و ۹۰، ۱۳۹۰.
۲۲۱. قربی، سیدمحمدجواد و سهامی، فرهاد. پنجاه و هشت سال تبه‌کاری، خیانت و غارت، «تأملی پیرامون بنیاد پهلوی و فساد مالی رژیم شاه»، پانزده خرداد، ش ۳۹ و ۴۰، ۱۳۹۳.

۲۲۲. قضاوی، حسین. فساد اداری و راهکارهای مواجهه با آن، مجله اقتصادی، دوره دوم، سال اول، ش ۸، ۱۳۸۱.
۲۲۳. قضاوی، حسین. نگاهی به شاخص‌های سنجش مبارزه با فساد، مجله اقتصادی، ش ۵۱ و ۵۲، ۱۳۸۴.
۲۲۴. قلی‌پور، آرین و همکاران. واکاوی بی‌عدالتی جزایی و نقش آن در شیوع فساد آموزشی- پژوهشی در دانشگاه‌ها «مطالعه چند موردی: دانشگاه‌های تهران»، اندیشه مدیریت، ش ۲، ۱۳۸۸.
۲۲۵. قلی‌پور، رحمت‌الله و نیک‌رفتار، طیبه. فساد اداری و راهکارهای مناسب برای مبارزه با آن، مجلس و راهبرد، ش ۵۳، ۱۳۸۵.
۲۲۶. قلی‌پور، رحمت‌الله. تحلیل رابطه الگوی حکمرانی خوب و فساد اداری، فرهنگ مدیریت، ش ۱۰، ۱۳۸۴.
۲۲۷. قنبری جهرمی، محمدجعفر و چلوپزی، ناهید. آسیب‌شناسی گمرک از منظر فساد و تخلفات اداری، مجلس و راهبرد، ش ۶۶، ۱۳۹۰.
۲۲۸. کاظمی، مهین‌دخت. فساد اداری و اقتصادی ایران- راهکارها، ش ۱۰۶، ۱۳۸۳.
۲۲۹. کاکرافت، لارنس. فساد اژدهایی که همچنان می‌گردد، ترجمه ف.م هاشمی، چیستا، ش ۲۷۳ و ۲۷۴، ۱۳۸۹.
۲۳۰. کردلو، محمدرضا. فساد مالی، دانش حسابرسی، ش ۱۵ و ۱۶، ۱۳۸۴.
۲۳۱. کردی، عبدالرحیم و خداپرست مشهدی، مهدی. تأثیر فساد بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشورهای در حال توسعه، اقتصاد مالی و توسعه، ش ۳۶، ۱۳۹۵.
۲۳۲. کرمی، جهانگیر و کرامتی‌نیا، رقیه. الیگارشی دولتی و پایداری فساد اداری در روسیه، مطالعات اوراسیای مرکزی، ش ۱، ۱۳۹۴.
۲۳۳. کریمی پتانلار، سعید و بابازاده، محمد و حمیدی، نعیمه. اثر فساد مالی بر ترکیب مخارج دولت: مطالعه موردی کشورهای منتخب در حال توسعه، پژوهشنامه اقتصادی، ش ۴۶، ۱۳۹۱.
۲۳۴. کریمی پتانلار، سعید و بابازاده، محمد و حمیدی، نعیمه. اثر فساد مالی بر درآمدهای مالیاتی و مخارج دولت: مطالعه موردی کشورهای منتخب در حال توسعه، ش ۵۷، ۱۳۹۰.
۲۳۵. کریمی، فاطمه. رویکرد پیشگیرانه به حمایت از گزارشگران فساد، کارآگاه، ش ۳۷، ۱۳۹۵.
۲۳۶. کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد مالی، ترجمه محمدجواد میرفخرایی، مجله حقوقی، ش ۳۲، ۱۳۸۴.
۲۳۷. کوفمان، دانیل. فساد: واقعیت‌ها، ترجمه اکبر شکوهی، تحول اداری، دوره پنجم، ش ۱۹، ۱۳۷۷.
۲۳۸. کیلچلینگ، مایکل. ردیابی، ضبط و مصادره عواید ناشی از فساد در چارچوب نظام عدالت کیفری یا خارج از آن، ترجمه قباد کاظمی، مجله حقوقی دادگستری، ش ۶۱، ۱۳۸۶.
۲۳۹. گراف لامبدورف. پژوهش‌های تجربی در زمینه فساد، ترجمه سحر سجادی، بورس، ش ۲۶، ۱۳۸۰.
۲۴۰. گرجی، علی‌اکبر و عابدی، سعید. انتخابات در چنبره فساد مالی، حقوق عمومی، ش ۵، ۱۳۸۸.
۲۴۱. گل‌محمدی، احمد. آسیب‌شناسی دولت در ایران در دوره پهلوی، پژوهشنامه علوم سیاسی، ش ۲، ۱۳۹۲.
۲۴۲. گلدوست جویباری، رجب و خلیلی‌پاجی، عارف. پیشگیری اجتماعی از فساد مالی و اداری در پرتو آموزه‌های اسلامی، مطالعات فقه اسلامی و مبانی حقوق، ش ۳۲، ۱۳۹۴.
۲۴۳. گلگون، بهرام. فساد اداری و امنیت اجتماعی (اختلاس-ارتشاء)، دانش انتظامی، ش ۲۲، ۱۳۸۳.
۲۴۴. گودرزی، محمود و قربانی، محمدحسین و پورسلطانی، حسین و صفری، حمیدرضا. مطالعه عوامل مؤثر بر وقوع و رشد فساد اداری و ادراک شده و روش‌های کنترل آن در سازمان‌های ورزشی ایران، مطالعات مدیریت ورزشی، ش ۱۰، ۱۳۹۰.
۲۴۵. گیوریان، حسن. نقش رسانه‌های جمعی در کنترل فساد اداری، مطالعات رسانه‌ای، ش ۱۷، ۱۳۹۱.
۲۴۶. لطفیان، سعیده. پیامدهای امنیتی فساد اقتصادی- سیاسی در کشورهای در حال توسعه، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی (دانشگاه تهران)، ش ۷۱، ۱۳۸۵.

۲۴۷. لطیفیان، احمد. عوامل مؤثر در فساد اداری و راه‌های مبارزه آن، دانش و توسعه، ش ۴، ۱۳۷۵.
۲۴۸. ماندگار، سهراب. عوامل قاچاق و آثار آن، راه‌های پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با قاچاق، مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، شماره ۱/۴، ۱۳۹۶.
۲۴۹. مبارک، اصغر. بررسی اثرات فساد اقتصادی بر رشد اقتصادی در کشورهای اسلامی (با تأکید بر اقتصاد ایران)، دانش حسابرسی، ش ۵۳، ۱۳۹۲.
۲۵۰. متفکر آزاد، محمدعلی و فشاری، مجید. بررسی رابطه علی بین شاخص ادراک فساد اداری و شاخص فقر انسانی در کشورهای منطقه MENA، برنامه‌ریزی و بودجه، ش ۲، ۱۳۹۲.
۲۵۱. متفکر آزاد، محمدعلی و جامه شورانی، زینب و حیدری‌داد، زینب. تأثیر دولت الکترونیکی بر کاهش فساد اقتصادی در گروه کشورهای منتخب اسلامی، مدل‌سازی اقتصادی، ش ۲۴، ۱۳۹۲.
۲۵۲. محرمی، توحید. نظارت بر قدرت سیاسی از دیدگاه فقه‌های شیعه، پژوهش علوم سیاسی، ش ۱، ۱۳۸۴.
۲۵۳. محسنی، فرید. پیشگیری از فساد اداری با تأکید بر فناوری اطلاعات، دیدگاه‌های حقوق قضایی، ش ۶۱، ۱۳۹۲.
۲۵۴. محمدی، زهرا و کرامتی نیا، رقیه. برنامه‌های دولت و فساد اداری در روسیه، مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، ش ۸۴، ۱۳۹۲.
۲۵۵. محمدی، مسعود و غفاری‌نژاد، امیرحسین و احمدی، سعیده. بررسی تأثیر شاخص درک فساد بر درآمدهای مالیاتی به تفکیک پایه‌های مالیاتی در ایران، اقتصاد کاربردی، ش ۱۵، ۱۳۹۳.
۲۵۶. محمدی، مهدی و رفیعی، حسن و موسوی، میرطاهر و حسین‌زاده، سمانه. ادراک فساد و احساس عدالت اجتماعی، مسائل اجتماعی ایران، ش ۱، ۱۳۹۵.
۲۵۷. محمدیاری، پگاه و مینایی، الناز. فساد مالی و راهکارهای پیشگیری از آن در کنوانسیون‌های بین‌المللی پالرمو و مبارزه با فساد مالی، کانون وکلای دادگستری آذربایجان شرقی، ش ۴۳ و ۴۴، ۱۳۹۵.
۲۵۸. محمودی، کامران و نقدی، یزدان. بررسی نقش فساد مالی بر رابطه بین نگهداشت وجه نقد و عملکرد شرکت، پژوهش‌های جدید در مدیریت و حسابداری، ش ۱، ۱۳۹۶.
۲۵۹. محمودی، مهدی. نقش فرهنگ سازمانی در پیشگیری از بروز فساد اداری، تدبیر، ش ۱۶۰، ۱۳۸۴.
۲۶۰. محمودی، وحید. فساد اقتصادی و توسعه، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۱۸۹ و ۱۹۰، ۱۳۸۲.
۲۶۱. محنت‌فر، یوسف و شفیعی، شهریار. فساد اقتصادی و چگونگی مبارزه با آن، مجله اقتصادی، ش ۲۷ و ۲۸، ۱۳۸۲.
۲۶۲. مداح، مجید و محمدنیا سروی، زینب. بررسی رابطه بین فساد اقتصادی، اقتصاد سایه‌ای و آلودگی محیط زیست در کشورهای منتخب اوپک (رهیافت لیزر)، اقتصاد مقداری، ش ۴، ۱۳۹۵.
۲۶۳. مداح، مجید. تبیین اثر کیفیت نهادی بر فساد اقتصاد: رهیافت لیزر، مدل‌سازی اقتصادی، ش ۱۲، ۱۳۸۹.
۲۶۴. مراد حسینی پاک، سیدعلی. حساب در آن سوی ریسمان فساد، مطالعات مدیریت و حسابداری، ش ۲، ۱۳۹۵.
۲۶۵. مرزبان، حسین و حسین‌پور، حمیدرضا. فساد و بار مقرراتی بخش عمومی، تحقیقات اقتصادی، ش ۹۹، ۱۳۹۱.
۲۶۶. مزرعی‌فراهانی، زینب. مبارزه حکومت علوی با فساد، درس‌هایی از مکتب اسلام، ش ۶۰۴، ۱۳۹۰.
۲۶۷. مستقیمی، بهرام. تلاش برای شناختن سکنداری خوب، سیاست، ش ۷، ۱۳۸۷.
۲۶۸. مشفق، محمدعلی. آسیب‌شناسی اجتماعی فساد اداری و اقتصادی در ایران، پژوهشنامه، ش ۵۲، ۱۳۸۹.
۲۶۹. مصباح‌یزدی، محمدتقی. سلامت اداری و راه‌های مبارزه با فساد اداری، اسلام و پژوهش‌های مدیریتی، ش ۹، ۱۳۹۳.
۲۷۰. معصومی، سیدمحمد. پیشگیری اجتماعی از فساد، مجله حقوقی دادگستری، ش ۶۱، ۱۳۸۶.
۲۷۱. مقامی، امیر. بین‌المللی شدن حقوق کیفری در زمینه فساد، اطلاعات سیاسی-اقتصادی، ش ۲۶۳ و ۲۶۴، ۱۳۸۸.

۲۷۲. مقدسی، علیرضا. کاربرد حکمرانی شایسته در مبارزه با فساد اداری، اطلاعات سیاسی- اقتصادی، ش ۲۸۱ و ۱۳۸۹، ۲۸۲.
۲۷۳. ملک‌محمدی، حمیدرضا و حق‌شناس، محمدجواد. سیاستگذاری مبارزه با فساد اداری در جمهوری اسلامی ایران و ارائه الگوی مطلوب: مطالعه تطبیقی ترکیه و پاکستان، سیاست، ش ۱، ۱۳۹۲.
۲۷۴. منتی‌نژاد، صادق. آسیب‌شناسی قوانین و مقررات ناظر به مقابله با فساد در ایران، با تأکید بر ضرورت‌های جرم‌انگاری، دانش حسابرسی، ش ۳۰، ۱۳۸۸.
۲۷۵. منتی، وحید و زمان، الهه. برنامه‌های حسابرسی ضد رشوه و فساد، حسابرسان داخلی، ش ۷، ۱۳۹۴.
۲۷۶. موسوی، علی. اولین مجمع سازمان کنفرانس اسلامی برای مبارزه با فساد و ارتقای درستکاری، رویدادها و تحلیل‌ها، ش ۲۰۵، ۱۳۸۵.
۲۷۷. مهرگان، نادر و سحابی، بهرام و محمدامینی، مریم. تأثیر شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات (IDI) بر فساد اداری در کشورهای با درآمد متوسط، نظریه‌های کاربردی اقتصاد، ش ۲، ۱۳۹۴.
۲۷۸. مهرگان، نادر و محسنی، الهه. بررسی رابطه علی بین فقر و فساد در کشورهای در حال توسعه، رفاه اجتماعی، ش ۴۶، ۱۳۹۱.
۲۷۹. میرکمالی، سیدعلیرضا و خلیلی‌پاجی، عارف. نقش مشارکت مردمی در حوزه پیشگیری از فساد، کارآگاه، ش ۳۵، ۱۳۹۵.
۲۸۰. ناعمه، حسن. شفافیت و مبارزه با فساد در انعقاد قراردادهای اداری ایران، تحقیقات حقوقی، ویژه‌نامه، ش ۴، ۱۳۹۰.
۲۸۱. نجفی‌کلوری، مقصود و گودرزی، محمود و فراهانی، ابوالفضل و اسماعیلی بیدهندی، حسن. عوامل مؤثر بر بروز فساد در سازمان‌های ورزشی (مطالعه موردی فساد اداری در فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران)، مدیریت ورزشی، ش ۱۴، ۱۳۹۱.
۲۸۲. نظری‌نژاد، محمدرضا و اسفندیاری‌فر، خشایار. بررسی تطبیقی کنوانسیون بین‌المللی مبارزه با فساد مالی و قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، پژوهشنامه حقوق کیفری، ش ۱۳، ۱۳۹۵.
۲۸۳. نواده‌توپچی، حسین. چالش‌های فراروی اجرای کنوانسیون ملل متحد برای مبارزه با فساد در کشور، راهبرد، ش ۵۷، ۱۳۸۹.
۲۸۴. نوذری فردوسی، محمد و زارع‌کار، علی و خیرخواه، حامد و عبداللهی، سیدامید. پیشگیری وضعی از فساد اداری در قوانین جمهوری اسلامی ایران، مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، ش ۳/۱، ۱۳۹۵.
۲۸۵. نویسنده نامشخص. پیدایش و گسترش فساد اقتصادی: تحلیلی از دیدگاه اقتصاد خرد، ترجمه کورش صدیق، گزیده مسائل اقتصادی- اجتماعی، ش ۱۰۷ و ۱۰۸، ۱۳۶۹.
۲۸۶. نویسنده نامشخص. گزارش تحلیلی درباره لایحه ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد، اطلاع‌رسانی حقوقی، ش ۱۲، ۱۳۸۶.
۲۸۷. نیازپور، امیرحسن. پیشگیری از فساد اداری- مالی در پرتو «آیین‌نامه پیشگیری و مقابله نظام‌مند و پایدار با مفاسد اقتصادی در قوه مجریه ۱۳۹۲»، ش ۷۶، ۱۳۹۴.
۲۸۸. نیک‌پور، امین و همکاران. رابطه پابندی کارکنان به معیارهای اخلاقی با فساد اداری و ارائه الگو، اخلاق در علوم و فناوری، ش ۳، ۱۳۹۵.
۲۸۹. نیک‌پور، امین و همکاران. بررسی تأثیر نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران، راهبرد، ش ۷۹، ۱۳۹۵.

۲۹۰. نیک‌پور، امین. ارائه الگوی نظارت عمومی به‌منظور پیشگیری از بروز فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران، مجلس و راهبرد، ش ۸۷، ۱۳۹۵.
۲۹۱. نیک‌پور، امین. بررسی تأثیر ابعاد نظارت سازمانی با رویکرد اسلامی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ایران از دیدگاه کارکنان، مدیریت در دانشگاه اسلامی، ش ۱۱، ۱۳۹۵.
۲۹۲. الوانی، سید مهدی و زرندی، سعید و عرب سرخی، ابوذر. مؤلفه‌های تدوین استراتژی ملی مبارزه با فساد جمهوری اسلامی ایران، مدیریت دولتی، ش ۴، ۱۳۸۹.
۲۹۳. وحید، فریدون و حقیقتیان، منصور و انصاری، ابراهیم و عزیزی، جلیل. تحلیل تطبیقی توسعه اقتصادی و کنترل فساد (مطالعه بین‌کشوری با رویکرد کمی از سال ۱۹۹۸-۲۰۱۲)، توسعه اجتماعی، ش ۱، ۱۳۹۲.
۲۹۴. وفایی، حسن. فساد مالی در پیمانکاری‌ها، ائتلاف منابع ملی، ش ۲۱۳ و ۲۱۴، ۱۳۸۴.
۲۹۵. وکیلی‌فرد، حمیدرضا و دهقان، حبیب‌اله و فضیلت، فرهاد. عوامل مؤثر در کاهش فساد اداری و مالی و ابعاد آن در سازمان‌های دولتی، مطالعات بین‌رشته‌ای دانش راهبردی، ش ۱۷، ۱۳۹۳.
۲۹۶. ویلی، جان. مباحث پایه و حقوق اساسی: نقش مجالس قانونگذاری در مقابله با فساد، ترجمه احمد رنجبر، مجلس و راهبرد، ش ۳۶، ۱۳۸۱.
۲۹۷. هادوی نژاد، مصطفی و جاوید، زهرا. رابطه فناوری اطلاعات با فساد اداری: نقش وجدان کاری به‌عنوان یک اصل اخلاقی، اخلاق در علم و فناوری، ش ۴، ۱۳۹۴.
۲۹۸. هادوی‌نیا، علی‌اصغر و خدیوی‌رفوگر، سعید. مفهوم‌سازی و سنجش فساد اقتصادی از دیدگاه اسلام با رویکرد نهادگرایی، اقتصاد اسلامی، ش ۶۶، ۱۳۹۶.
۲۹۹. هاشمی، سیدحامد و پورامین‌زاد، سعیده. فساد اداری و راهبردهای مبارزه با آن، بررسی‌های بازرگانی، ش ۵۰، ۱۳۹۰.
۳۰۰. هاشمی، سیدمحمد و سرمست، مریم. سیمای پیشگیرانه کنوانسیون جهانی علیه فساد و قانون اساسی ایران، تحقیقات حقوقی آزاد، ش ۱۸، ۱۳۹۱.
۳۰۱. هاشمی، ف.م. فساد و راه‌های مبارزه با آن در جهان امروز، چیستا، ش ۱۹۴ و ۱۹۵، ۱۳۸۱.
۳۰۲. هدایت، محمد. ریشه‌های سیاسی فساد اداری در افغانستان، جامعه فردا، ش ۴، ۱۳۸۶.
۳۰۳. همدانی، عبدالرضا. فساد و حکمرانی خوب در کشورهای عربی: مطالعه وضعیت امارات متحده، مطالعات خاورمیانه، ش ۵۲ و ۵۳، ۱۳۸۶.
۳۰۴. یزدان‌پناه، لیلا و حسن دوست فرخانی، هادی و بوستانی، داریوش و رضایی، امید. بررسی رابطه نگرش به فساد اداری و دینداری (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان)، مطالعات جامعه‌شناختی جوانان، ش ۱۰، ۱۳۹۲.
۳۰۵. یورگ آلبرشت، هانس. فساد و کنترل فساد: نگاهی به پدیده فساد با رویکردی به اسناد بین‌المللی در زمینه پیشگیری و منع فساد، ترجمه مجید قورچی‌بیگی، اطلاع‌رسانی حقوقی، ش ۱۷ و ۱۸، ۱۳۸۸.
۳۰۶. یوسفی‌نژاد، علی. رانت‌خواهی و فساد مالی در اقتصاد ایران با توجه به نقش و جایگاه کارگزاران و بیت‌المال در اسلام، مصباح، ش ۶۴، ۱۳۸۵.
۳۰۷. یوسفیان، بهنام. آشنایی با ساختار و فعالیت‌های گروه دولت‌ها برای مبارزه با فساد، مجله حقوقی دادگستری، ش ۶۱، ۱۳۸۶.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۵۸۳۴

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: پیشگیری و مبارزه با فساد ۱. فراتحلیل کیفی مطالعات فساد (مقالات فارسی)

نام دفتر: مطالعات اقتصاد بخش عمومی (گروه مدیریت و تشکیلات)

تهیه و تدوین کنندگان: مجید الماسی، سیدمحمدحسین فاطمی

اظهار نظر کننده: راضیه امامی میبدی

ناظران علمی: سیدمحمدهادی سبحانیان، محمد قاسمی

متقاضی: علی لاریجانی (رئیس مجلس شورای اسلامی)، فراکسیون شفاف‌سازی، سالم‌سازی اقتصاد و

انضباط مالی و فراکسیون مبارزه با مفاسد اقتصادی

ویراستار تخصصی: ———

ویراستار ادبی: ———

واژه‌های کلیدی:

۱. فساد
۲. پیشگیری
۳. مبارزه
۴. سیاست‌پژوهی
۵. سیاستگذاری
۶. نقشه راه
۷. فراتحلیل

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷/۲/۱۷